

Maria Valtorta

ŽIVOT PÁNA JEŽÍŠE

1. VSTUP DO VEŘEJNÉHO ŽIVOTA

Tato hodina musela přijít.

Ježíš své Matce

Křest v Jordánu

Vidím údolí Jordánu...

V dálce kopce. A v okolí Jordánu veliký klid, zvláštní ovzduší, které zdaleka nemá běžná krajina... Toto místo připomíná přelety andělů a nebeské hlasy...

Vidím scénu, ve které se na pravém břehu Jordánu hemží zástup lidí. Je tam mnoho lidí velmi různorodě oděných. Někteří vypadají jako muži z lidu, jiní jako boháči - a je jich zde dost, mnozí připadají se svými oděvy ozdobenými třásněmi s lemováním jako farizejové.

Uprostřed na skalním útesu stojí muž, ve kterém na první pohled poznávám Křtitele, přestože ho vidím poprvé. Mluví k zástupu, ale ujišťuji vás, že co jeho kázání nejspíš postrádá, je něha. Ježíš nazval Jakuba a Jana „syny hromu“. Ale jaké jméno potom dát tomuto plamennému kazateli? U Jana Křtitele by se mohlo hovořit o úderu blesku, lavině, zemětřesení, tak je ve svém projevu a gestech prudký a přísný.

Mluví o Mesiášově příchodu a vyzývá posluchače, aby si připravili srdce očistou od všeho zbytečného a nápravou myšlení. Je to kázání strhující, ale drsné. Předchůdce nemá Ježíšovu něžnou ruku, již by léčil rány srdce. Je to lékař, který lidi nemilosrdně obnažuje, ohledává a operuje.

Zatímco naslouchám - neuvádím jeho slova, neboť jsou to slova Evangelistů, ale řinoucí se jako příval - vidím, jak po cestě podél travnatého a stinného okraje Jordánu přichází můj Ježíš. Tato spíš stezka než cesta byla zřejmě vyšlapána karavanami a cestujícími, kteří tudy po léta a staletí procházeli, aby se dostali k brodu, kde se koryto pozvedá a umožňuje řeku překročit. Stezka pokračuje na druhém břehu řeky a ztrácí se v zeleni.

Ježíš je sám. Zvolna a bez hluku postupuje k Janovi za jeho zády a stále naslouchá hromovému hlasu Kajícínika pouště, jako by i on sám byl jednou z četných osob, přicházejících k Janovi, aby se daly pokřtít a očistou se připravily na Mesiášův příchod. Ježíš se od ostatních lidí ničím neodlišuje. Svým oděvem připadá jako člověk z lidu, krásou své tváře jako vznešený muž, ale od zástupu ho neodlišuje žádné božské znamení.

Přesto se zdá, že Jan pocituje zvláštní duchovní vyzářování. Obrátí se a okamžitě určí pramen tohoto vyzářování. Rychle sestoupí se skály, sloužící mu za kazatelnu, a jde s povzneseným pohledem k Ježíšovi, který se zastaví několik metrů za jednou skupinou lidí a opře se o kmen stromu.

Ježíš s Janem na sebe chvíli upřeně hledí. Ježíš s něžným azurovým pohledem. Jan se svými přísnými očima, docela černými, plnými záblesků. Oba dva, vidění takto zblízka, jsou vzájemnými opaky. Oba vysocí - to je jejich jediná podobnost - jsou ve všem ostatním odlišní. Ježíš plavovlasý, s dlouhými upravenými vlasy, se slonovinově bílou pleť, s modrými očima, v prostém, ale majestátním oděvu. Jan rozčuchaný, drsný, s černými vlasy, padajícími mu na ramena a schodkovitě zastříženými, s černým, rovně zarovnaným vousem, zakrývajícímu téměř celé tváře, propadlé posty, svými horečnatými očima, s pokožkou osmahlou sluncem a nepohodou, neboť je polonahý ve svém šatu z velbloudí kůže, v pase staženém koženým opaskem...

Jan upře na Ježíše pronikavý pohled a zvolá: „Hle, Beránek Boží. Jak se to mohlo stát, že můj Pán přišel za mnou?“

Ježíš pokojně odpoví: „Je to proto, aby byl splněn obřad pokání.“

„Nikdy, Pane. To já bych měl přijít k tobě, abych byl posvěcen, a zatím ty přicházíš ke mně?“

Ale Ježíš mu položí ruku na hlavu, protože Jan se před ním sklonil, a odpoví: „Dovol, ať je všechno vykonáno, jak si přeji; aby byla naplněna spravedlnost a tvůj obřad přivedl lidi k vyššímu tajemství, a tak jim bylo oznámeno, že **Obět' je ve světě.**“

Jan ho pozoruje očima, jejichž pohled je zněžnělý slzami, a jde před ním ke břehu. Ježíš svléká plášť a tuniku a ponechá si jen krátké spodky a sestupuje do vody, ve které je už Jan. Jan ho pokřtí tak, že mu nalévá na hlavu říční vodu jakýmsi šálkem zavěšeným u pasu a který vypadá jako nějaká škeble nebo vyprázdňená a usušená polovina tykve. Ježíš je vskutku Beránkem, Beránkem bělostí svého těla, skromností svých pohybů a něhou svého pohledu.

Zatímco Ježíš vystoupil na břeh, oblékl se a usebral se v modlitbě, Jan ho ukazuje zástupu a svědčí, že poznal znamení, které mu ukázal Duch Boží a které neomylně označuje Vykupitele.

Ale já jsem uchváčena podívanou na modlícího se Ježíše a už vidím jen tuto zářící postavu, která vystupuje na zeleném pozadí břehu...

Ježíš promlouvá: „Jan pro sebe znamení nepotřeboval. Jeho duch, předem posvěcený v klíně jeho matky, vlastnil onen pohled nadpřirozené inteligence, který by byl věnem všech lidí, nebýt Adamova hříchu.“

Kdyby byl člověk zůstal ve stavu milosti, v nevinnosti a věrnosti svému Stvořiteli, byl by v této vnější podobě spatřil Boha. V Genesi se říká, že s nevinným člověkem mluvil Pán důvěrně a že člověk při zaslechnutí jeho

hlasu neupadl do mrákot, ale dovedl ho neomylně poznat. Člověk byl určen k tomu, aby vidal Boha a rozuměl si s ním jako syn ve vztahu k otci. Pak však přišel hřích a člověk se už neodvažoval pohlédnout na Boha, nedokázal už Boha objevovat a rozumět mu. A daří se mu to stále méně.

Ale Jan, můj bratranec Jan, byl od hříchu očištěn, když Milosti-plná se s láskou sklonila nad Alžbětou a objala ji, kdysi sterilní, teď plodnou. Dítě se v jejím klíně pohnulo radostí, neboť pocítilo, že od jeho duše se odlupuje skořápka hříchu jako strup od rány ve chvíli uzdravení. Duch Svatý, který z Marie učinil Spasitelovu Matku, započal svoje dílo spásy prostřednictvím Marie, živého Ciboria vtělené Spásy, právě tímto dítětem, jež se mělo brzo narodit. Toto dítě bylo určeno k tomu, aby bylo se mnou spojeno ani ne tak pokrevně jako posláním, jež z nás učinilo jakoby jediná ústa utvářející slova. Jan byl ústy a já Slovem. On - Předchůdce Evangelia i ve svém osudu mučedníka. Já - Ten, který dává svou božskou dokonalost Evangeliu zahájenému Janem a jeho mučednictvím na obhajobu Božího Zákona.

Jan nepotřeboval žádné znamení, ale to bylo nutné pro přizemního ducha ostatních...

Podobně ani já jsem nepotřeboval křest. Ale Pánova Moudrost stanovila, že právě to měl být okamžik a způsob našeho setkání. Dal Janovi vyjít z jeho jeskyně na poušti a mně z mého domu a spojil nás v této chvíli, aby nade mnou otevřel Nebesa a dal sestoupit Sobě Samému, Božské Holubici, na Toho, který měl křtít lidi s touto Holubicí, a dal s Nebes sestoupit ono mocné prohlášení: »Toto je můj milovaný Syn, v kterém se mi zalíbilo«. Bylo to proto, aby lidé neměli omluvu nebo pochybnost v tom, zda mě mají či nemají následovat.

Veřejná projevení Krista byla četná. Prvním projevením, po narození, byla ona návštěva Mudrců, ke druhému došlo v Chrámu, ke třetímu na březích Jordánu. Pak přišly další, nespočetné projevy - mé zázraky, projevy mé božské přirozenosti, a to až k oněm posledním, k mému Vzkršení a Nanebevstoupení. Moje vlast byla naplněna mými projevy. Jako semena rozhozená do čtyř světových stran se dostala do všech vrstev a životních prostředí: mezi pastýře, mocné, vědce, nevěřící, hříšníky, kněze, vládce, děti, vojáky, Židy, Římany.

I nyní se opakují, ale stejně jako tehdy je svět nepřijímá, či spíše dnešní zázraky nevíta a na minulé zapomíná. Nuže, já se nevzdávám. Opakuji se, abych vás spasil, abych vás přivedl k víře ve Mne.

Pokušení na poušti

Vidím kamenitou pustinu, spatřenou už po mé pravici ve vizi Ježíšova křtu u Jordánu. Nicméně teď jsem musela proniknout do ní hlouběji, protože už nevidím krásnou řeku s pomalu tekoucími azurovými vodami, ani zelené pásy, které se prostírají po obou jejích březích. Zde nic než pustina, kamení, spálená země proměněná v nažloutlý prach, který každou chvíli vítr pozvedá v drobných vírech. Řeklo by se - dech horečnatých úst, tak je vítr suchý a spalující, obtěžující svým prachem, vnikajícím do nosu i hrdla. Tu a tam velmi vzácně malá pichlavá křoviska... A nahoře nemilosrdně modrá obloha; dole vyprahlá půda, kolem skaliska a ticho...

Obrovská skála vytváří jakoby jeskyni. Na kameni, dovlečeném dovnitř, sedí Ježíš a opírá se zády o stěnu. Skrývá se zde před spalujícím sluncem. Ten, kdo mě vnitřně upozorňuje, mi naznačuje, že kámen, na kterém Ježíš sedí, mu zároveň slouží za klekátko a polštář, když po několik hodin odpočívá, zahalen do svého pláště, za svitu hvězd a v chladném vzduchu noci. Zde se také nachází mošna, kterou si bral, jak jsem viděla, při svém odchodu z Nazareta. To je všechno, co má, a tak jak je splasklá, je zřejmé, že už v ní není nic z té trochy potravin, které do ní vložila Maria.

Ježíš je velmi hubený a bledý. Sedí s lokty opřenými o kolena a s předloktími vpřed, se sepjatýma rukama. Rozjímá. Občas pozvedne zrak a rozhledne se po okolí a podívá se na slunce, které je téměř v zenitu azurové oblohy. Čas od času, a zejména když se takto rozhledl a pozvedl oči za slunečním světlem, zavře oči a opře se o skálu, která mu slouží za přístřešek, jako by byl přepaden závratí.

Vidím, jak se objevuje strašlivá podoba Satanova. Neuvádí se v podobě, v jaké si ho obvykle představujeme - s rohy, ocasem atd. Řeklo by se, že je to beduín zahalený do svého šatu a pláště, který připomíná nějaký převlek z maškarního plesu. Na hlavě turban, jehož cípy mu jako ochrana spadají až na ramena podél obličej, takže je z něho vidět jen úzký trojúhelník, velmi hnědý, s úzkými a zkroucenými rty, očima velmi černými a zapadlými, odkud vycházejí magnetické záblesky. Dvě panenky, které tě proniknou až do hloubi srdce a ze kterých nelze vyčíst nic, než jen jediné slovo: tajemství. Opak oka Ježíšova, které vás také uchvátí svými magnetickými výboji, pronikajícími vám až do srdce, ale kde se zároveň čte, že v jeho srdci je pro vás jen добрota a láska. Ježíšovo oko je pro duši laskáním. Satanovo oko je dvojitou dýkou, která vámi proniká a pálí vás.

Satan se přiblíží k Ježíšovi: „Ty jsi sám?“

Ježíš na něho pohlédne bez odpovědi.

„Jak ses sem dostal? Ztratil ses?“

Ježíš na něho opět pohlédne a mlčí.

„Kdybch měl ve své láhvi vodu, dal bych ti. Ale nemám. Můj kůň padl a já směřuji pěšky k brodu. Tam se napiju a najdu někoho, kdo mi dá chléb. Znáš cestu. Pojď se mnou, povedu tě.“

Ježíš už nepozvedne oči.

„Ty neodpovídáš? Nevíš, že zůstaneš-li zde, zemřeš? Už se pozvedá vítr. Bude bouře. Pojď.“

Ježíš svírá své ruce v němé modlitbě.

„Á, jsi to opravdu ty? Jakou dobu tě už hledám! A teď už tě dlouho pozoruji. Od chvíle, kdy jsi byl pokřtěn.“

Vzýváš Věčného? Je velmi daleko. Nyní jsi na zemi a uprostřed lidí. A mezi lidmi jsem králem já. Přesto tě lituji a chci ti pomoci, protože jsi dobrý a přišel ses obětovat, ostatně pro nic. Lidé tě budou nenávidět právě pro tvou dobrotu. Rozumějí jen zlatu a jídlu a požitku. Oběť, utrpení, poslušnost jsou pro ně mrtvá slova, mrtvější než tato zem zde a toto okolí. Jsou ještě vyprahlější než tento prach. Zde se skrývá jen had, číhající, až bude moci uštknout, a také šakal, aby tě roztrhal. Tak tedy pojď. Oni si nezaslouží, aby se za ně trpělo. Znáš je lépe než ty."

Satan se posadí naproti Ježíšovi. Ohledává ho svým strašným pohledem a usmívá se svými hadími ústy. **Ježíš stále mlčí a v duchu se modlí.**

„Ty mi nedůvěřuješ. Ale nedělalš dobře. Jsem moudrost země. Mohu ti sloužit jako učitel, abych ti pomohl k triumfu. Pohled: důležité je triumfovát. A když se potom vnutíte světu a když ho svedete, pak ho můžete vést, kam chcete. Ale nejprve musíte být takovými, jak se jim to líbí, jako oni, abyste je svedli, tím, že jim dáte uvěřit, že je obdivujete a že je následujete v jejich myšlenkách.

Jsi mladý a krásný. Začni ženou. To právě jí je vždycky nutno začít. Zmýlil jsem se, když jsem ženu dovedl k neposlušnosti. Býval bych jí měl poradit něco jiného. Byl bych z ní učinil lepší nástroj a byl bych Boha porazil. Příliš jsem spěchal. Ale Ty! Budu ti radit, protože kdysi byl den, kdy jsem tě pozoroval s andělskou radostí a zbytek této lásky ve mně přetrval. Ale ty mi teď naslouchej a využij mých zkušeností. Vezmi si družku. Kde neuspěješ ty, uspěje ona. Jsi nový Adam: Musíš mít svou Evu.

A potom, jak můžeš rozumět nemocem smyslů a léčit je, když nevíš, co to je. Nevíš, že žena je jádrem, z něhož se rodí rostlina vášně a pýchy? Proč chce muž vládnout? Proč chce být bohatý, mocný?

Aby vlastnil ženu. Žena je jako skřivan. Potřebuje záření, které by ji přitahovalo. Zlato a vláda jsou dvě tváře zrcadla, které přitahuje ženy a je příčinou zla ve světě. Pohled: z tisíce přečinů nejrůznějšího druhu je jich přinejmenším devět set, které mají svůj původ v hladu po vlastnění ženy, nebo ve vůli ženy spalované žádostí, kterou muž dosud neuspokojuje. Chceš-li vědět, co je to život, běž za ženou, a teprve potom budeš umět léčit bolesti lidstva.

Žena je krásná, víš! Na světě není nic krásnějšího. Muž vlastní myšlenku a sílu. Ale žena! Její myšlenka je vůně, její dotek je laskáním květin. Její půvab je opojným vínem, její slabost je v mužových rukách jako přadeno hedvábí nebo zvlněné kadeře dítěte. Její laskání je síla, která se spojuje s naší silou a zapaluje ji. Když se muž na ni obrátí, zmizí utrpení, únava a starosti. V naší náruči je jako kytice květin.

Ale jaký jsem já hlupák! Ty máš hlad a já ti povídám o ženě. Tvá síla je vyčerpána. Právě proto tato vůně země, tento květ tvorby, toto ovoce, které dává a vzbuzuje lásku, ti připadá bez ceny. Ale pohleď na tyto kameny, jak jsou kulaté a hladké, v paprscích zapadajícího slunce nazlátlé. Neřekl by jeden, že jsou to chleby? Tobě, Synu Božím, stačí jen říci: »Chci to«, aby se staly voňavým chlebem, jaký v této hodině hospodyně vytahují z pece k rodinné večeři. A nemohou se tyto tak vyprahlé akácie, chceš-li, pokrýt chutným ovocem, datlemi sladkými jako med? Nasyť se, Synu Boží. Jsi Pánem země. Sklání se, aby se poddala tvým nohám a utišila tvůj hlad.

Vidíš, jak bledneš a vrávoráš, sotva slyšíš hovořit o chlebě. Ubohý Ježíši! Jsi oslaben natolik, že už nemůžeš ani nařídít zázrak? Chceš, abych to udělal za tebe? Nejsem sice na tvé úrovni, ale něco přesto mohu učinit. Na rok se zbavím síly, všechnu ji shromáždím, ale chci ti sloužit, protože ty jsi dobrý a protože si stále vzpomínám, že ty jsi Bůh, i když nyní si už nezasloužím dávat ti toto jméno. Pomož mi svou modlitbou, abych mohl..."

„Zmlkni. - Člověk není živ jen chlebem, ale i každým slovem, které přichází od Boha.“

Démon dostane záchvat vzteku. Skřípe zuby a svírá pěsti, ale ovládne se a jeho rty se uvolní, aby naznačily úsměv. „Rozumím. Ty jsi nad potřebami země a znechucuje tě, aby sis posloužil mými službami. Zasloužil jsem si to. Ale tak tedy pojď a podívej se, co se děje v Božím Domě. Podívej se, jak ani kněží neodmítají kompromisy mezi duchem a tělem, protože to jsou konečně lidé a ne andělé. Vykonej duchovní *zázrak*. Vynesu tě na vrcholek chrámu, a tam nahoře se proměníš v zázračnou krásu. Pak zavolej andělské sbory a přikaž andělům, aby ze svých zkřížených křídel vytvořili plošinu pro tvé nohy a snesli tě dolů na hlavní nádvoří. Nechť tě takto vidí a rozpomenou se, že existuje Bůh. Tyto projevy jsou čas od času potřebné, neboť člověk má tak krátkou paměť, obzvláště pro to, co je duchovní.“

„Bylo řečeno: - Nepokoušej Pána, svého Boha.“

„Ty chápeš, že ani tvé zjevení by nezměnilo věci a že by Chrám byl nadále tržištěm a hnilobou. Tvá božská moudrost ví, že srdce chrámových služebníků jsou hnízdem zmijí, které se navzájem pohlcují, jen aby dosáhly moci. Zkrotí je jen lidská moc.

Nuže, pojď. Klač se mi. Dám ti zem. Alexandr, Kyros, Cézár, všichni největší dobyvatelé minulosti, nebo i ti, kteří dosud žijí, budou podobni obyčejným vůdcům karavan ve srovnání s tebou, který budeš mít všechna království země pod svým žezlem a s těmito královstvími i všechno bohatství, všechnu nádheru země, i ženy i koně i vojáky i chrámy. Až budeš Králem králů a Pánem světa, budeš moci všude vztyčit svůj znak. Budeš poslouchán a ctěn národy i kněžstvem. Budou tě ctít všechny kasty a budou ti sloužit, protože budeš Mocný, Jediný, Pán.

Pokloň se mi aspoň na jediný okamžik. Zbav mě mé žízni po tom, abych byl uctíván! To právě ona mě zatratila. Ale zůstala ve mně a spaluje mě. Plameny Pekla jsou čerstvým ranním vánkem ve srovnání s touto vyprahlostí, která mě uvnitř spaluje. Tato žízeň je mým peklem. Jen na okamžik, jen na jediný okamžik, ó, Kriste, Ty, který jsi dobrý! Jeden okamžik radosti pro věčně Mučeného! Dej mi zakusit, co to znamená být Bohem, a já ti budu oddán a budu poslušný jako otrok po celý život, během všech tvých podniků. Jen na okamžik! Jedem jediný okamžik a už tě nebudu trápit!" A Satan se vrhá na kolena a prosí.

Ježíš se naopak vztyčí. Tak jak je po těchto dnech postu vyhublý, připadá ještě vyšší. Jeho tvář je strašlivá svou

přísností a mocí. Jeho oči jsou dvěma safíry, vrhajícími plameny. Jeho hlas je hromem, který se odraží ve skalní výduti a rozléhá se po skalách a zpustošené zemi, když říká:

„Odejdi Satane. Je psáno: - Budeš uctívat Pána, svého Boha, a budeš sloužit jen jemu.“

Satan s pronikavým výkřikem odsouzenice a nevýslovné nenávisti vyskočí a vidět ho v jeho zuřivosti, jeho soptící osobnost, je strašlivé. A pak zmizí s novým zavutím zlořečení.

Ježíš se unaveně posadí a opře si hlavu vzadu o skálu. Připadá jakoby na konci svých sil. Potí se. Ale přicházejí andělské bytosti a svými křídly čeří vzduch v dusivém vedru jeskyně, očišťující ho a občerstvující. Ježíš otevírá oči a usmívá se. Nevidím ho jíst. Řeklo by se, že se živí vůní Ráje a že odtud vychází občerstven.

Slunce zmizelo na západě. Ježíš bere svou prázdnou mošnu a doprovázen anděly, kteří letí nad ním a svítí mu něžně na cestu, neboť velmi rychle přichází noc, se ubírá k východu, či spíše k severovýchodu. Už má opět své obvyklé vzezření a svůj jistý krok. Jako vzpomínka na jeho dlouhý půst mu zbývá jen asketičtější vzhled s jeho vyhublou a bledou tváří a očima uchvácenými radostí, která není z tohoto světa.

Ježíš promlouvá:

„ Viděla jsi, že Satan se uvádí sympatickým zevnějškem a obyčejným vzhledem. Jsou-li duše pozorné a zejména jsou-li v duchovním styku s Bohem, zjistí to tímto pozorováním a stanou se nedůvěřivé a připravené bojovat proti démonovým léčkám. Ale jsou-li duše k Bohu nepozorné a od něho oddělené tělesnými pohnutkami, které je napadnou a ohluší, neboť neužívají pomoci modlitby, spojující je s Bohem a dávající téci jeho síle do lidského těla jakoby potrubím, pak takové duše stěží postřehnou past zamaskovanou nevýbojným vzezřením a padnou do ní. A je velmi těžké se z ní pak dostat.

*Dvěma cestami, kterými se nejobvykleji Satan ubírá, aby se dostal do duší, je **tělesná přitažlivost a labužnictví**. Začíná vždycky hmotnou stránkou přírody. Když ji odkryl a podmanil, vede útok na část nadřazenou.*

Nejprve na morální hledisko: na myšlení a jeho pýchu a žádostivost; pak na hledisko duchovní, jemuž odnímá nejen lásku, ale i bázeň před Bohem. Božská láska už neexistuje, když ji člověk zaměnil za jiné, lidské lásky. Právě tehdy se člověk tělem i duší odevzdá Satanovi, aby dosáhl rozkoší, jež vyhledává, a tak se k němu stále více připoutává.

*Viděla jsi, jak jsem se choval já. **Mlčení a modlitba**. Mlčení. Neboť když se Satan pustí do svádění a hledá, jak by nás získal, je třeba ho snášet bez hloupé netrpělivosti a bez deprimujícího strachu, ale přitom reagovat na jeho přítomnost a svádění s pevností a modlitbou.*

Je zbytečné se Satanem diskutovat. Zvítězil by, protože ve své dialektice je silný. Aby byl poražen, k tomu je zde jen Bůh, a proto je třeba se utéci k Bohu, který bude mluvit námi a skrze nás, ukázat Satanu Boží Jméno a ono Znamení. Ne napsané na papíře nebo vyryté do dřeva, ale napsané a vyryté do srdce. Mé Jméno, mé Znamení. Odpovědět Satanovi výhradně jen tehdy, když předstírá, že je jako Bůh; tehdy použít Božího slova. Nesnese ho.

Potom po boji přijde vítězství a andělé slouží vítězi a chrání ho proti Satanově nenávisti. Osvěží vítěze nebeskou rosou, milostí, kterou rozlejí plnými rukama do srdce věrného syna, požehnáním, které je pro ducha laskáním.

*K přemožení Satana je třeba mít **vůli, víru v Boha a jeho pomoc a víru v moc modlitby a Pánovu dobrotu**. Pak nám Satan nemůže ublížit.“*

Setkání s Jakubem a Janem

Vidím Ježíše, jak jde po zeleném břehu Jordánu. Vrací se patrně na místo, kde jsem ho viděla při křtu u brodu, který je zřejmě velmi známý a vyhledávaný k přechodu na druhou stranu, do Peřeje. Ale místo, kde byl tehdy zástup lidí, nyní připadá prázdné. Prochází tudy jen několik cestujících, pěšky, na koni nebo oslu.

Zdá se, že Ježíš jim nevěnuje nejmenší pozornost. Postupuje po cestě směrem vzhůru na sever jakoby pohlcen svými myšlenkami. Když dospěje k brodu, míjí skupinu mužů různého stáří, kteří mezi sebou živě hovoří a pak se rozdělují: jedna část jde k jihu, druhá na sever. Vidím, že mezi těmi, kteří směřují na sever, je Jan a Jakub.

Jan první spatří Ježíše, upozorní na něho bratra a své druhy. Řeknou si mezi sebou pár slov a pak se Jan dá do rychlé chůze, aby dostihl Ježíše. Jakub ho následuje pomaleji. Ostatní si toho nevšímají. Jdou pomalu dál a hovoří.

Když je Jan nablízku Ježíšovi, sotva dva tři metry od něho, zvolá: „Beránku Boží, který snímáš hříchy světa!“

Ježíš se obrátí a pohlédne na něho. Oba jsou od sebe vzdáleni několik kroků. Dívají se na sebe. Ježíš svým vážným a pronikavým pohledem, Jan čistým a úsměvným pohledem ve své okouzlující mladistvé tváři, která připadá jako tvář dívky. Hádalo by se mu více méně dvacet let; na jeho růžových lících lze zahlédnout plavé chmýří připadající jako zlatý závoj.

„Koho hledáš?“ táže se Ježíš.

„Tebe, Mistře.“

„Jak víš, že jsem Mistr?“

„Řekl mi to Křtitel.“

„Ale proč mě tedy nazýváš Beránkem?“

„Protože jsem tě takto slyšel jmenovat jednoho dne, když jsi tudy procházel, je to už víc než měsíc.“

„Co po mně žádáš?“

„Abys nám řekl slova věčného života a abys nás utěšil.“

„Ale kdo jsi?“

„Já jsem Jan Zebedeův a zde je můj bratr Jakub. Jsme z Galileje, jsme rybáři a jsme také učedníci Janovi. Jan k nám promlouval slova života a my jsme mu naslouchali, neboť chceme následovat Boha a pokáním si zasloužit jeho odpuštění, a tak připravovat srdce k příchodu Mesiáše. Tím jsi Ty. Jan to řekl, neboť viděl, jak se nad tebou usazuje znamení Holubice, a řekl nám: »Ejhle, Beránek Boží«. A já ti říkám: Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, daruj nám pokoj, protože už nemáme rádce a naše duše jsou rozrušeny.“

„Kde je Jan?“

„Herodes ho dal zatknout. Je ve vězení v Macherontu. Jeho nejvěrnější z nás se ho pokusili osvobodit, ale je to nemožné. Vracíme se odtud. Nech mě jít s Tebou, Mistře. Ukaž nám, kde bydlíš.“

„Pojďte, ale víte vy, co hledáte? **Kdo mě následuje, musí všechno opustit: dům, rodiče, způsob myšlení, i sám život.** Přejete-li si to, učiním vás svými učedníky a přáteli. Ale já nemám ani bohatství ani styky. Jsem chudý a budu stále chudobnější, že ani nebudu mít, kde bych hlavu složil a budu více pronásledován než ztracená ovce vlky. Moje doktrína je ještě přísnější než doktrína Janova, neboť zakazuje pomstychtivost. Netýká se ani tak vnějšku, jako ducha. Chcete-li být mými, musíte se znovuzrodit. Přejete si to?“

„Ano, Mistře. Jen ty znáš slova, která nám dávají světlo. Jak sestupují, kde předtím byla temnota zármutku z nepřítomnosti vůdce, přinášejí sluneční jas.“

„Pojďte tedy a krácejme. Po cestě vás budu poučovat.“

Ježíš promlouvá: „*Skupina, která se se mnou setkala, byla početná, ale poznal mě jen jediný. Ten, který měl duši, myšlení a tělo prostě vši chlípnosti.*

Trvám na hodnotě čistoty. Cudnost je vždycky zřídlem jasnosti myšlení. Panenství zjemňuje a pak udržuje citlivost inteligence a dojmů na stupni dokonalosti, kterého dosahuje jen ten, který je čistý...

Hodnota čistoty je taková, že, jak jsi viděla, Satan se zabýval především tím, jak by mě přivedl k nečistotě. On ví velmi dobře, že hřích smyslnosti odzbrojuje duši a činí z ní snadnou kořist pro ostatní hříchy. Aby nade mnou Satan zvítězil, soustředil pozornost na ten nejdůležitější předmět.

Chléb, hlad jsou hmotnými formami symbolizujícími chuť, chuti, které Satan vykořisťuje, aby dospěl ke svým cílům. Ale potrava, kterou mi nabídl, aby mi dal padnout jako opilému ke svým nohám, byla docela jiná! Pak by přišlo labužnictví, peníze, moc, modloslužba, rouhání, odpadnutí od božského Zákona. Ale prvním krokem, aby mě získal, bylo toto. Byl to stejný postup, kterého užil, aby zranil Adama.

Svět se vysmívá těm, kteří jsou čistí. Ti, kteří jsou pošpiněni nečistotou, se vrhají na ty, kteří jsou čistí. Jan Křtitel je obětí chlípnosti dvou zvrhlých bytostí. Ale pokud je na světě ještě aspoň trochu světla, je to díky těm, kteří zůstávají uprostřed něho čistí. Jsou Božími služebníky a dovedou Bohu porozumět a opakovat jeho slova. Řekl jsem to: »Blahoslavení, kteří mají čisté srdce, neboť uvidí Boha«. I na zemi. Ti, jimž dým smyslu nenarušuje myšlení, »vidí« Boha a slyší ho a následují ho a ukazují ho ostatním.

Jan Zebedeův je čistá bytost. Je »Čistý« mezi mými učedníky. Jeho duše je květina v andělském těle. Volá mě slovy svého prvního učitele a žádá mě, abych mu daroval pokoj. Ale on má v sobě pokoj skrze čistotu svého života a já jsem ho miloval právě pro tuto čistotu, která v něm zářila. To právě této bytosti jsem svěřoval své učení, své tajemství; to tato bytost mi byla nejdražší.

Byl mým prvním učedníkem a miloval mě od prvního okamžiku, kdy mě spatřil. Jeho duše splynula s mou už toho dne, kdy mě viděl procházet kolem Jordánu a kdy spatřil Křtitele, jak na mne ukazuje. I kdyby se se mnou pak nebyl setkal při mém návratu z pouště, byl by mě hledal, až by mě našel. Ve skutečnosti ten, který je čistý, je pokorný a touží se poučovat v Boží vědě a jde jako voda k moři za těmi, ve kterých vidí učitele nebeské doktríny.

Společně jsme se pak vrátili ke břehům Galilejského jezera, kam jsem se uchýlil, abych právě zde započal svou evangelizaci, a oba o mně hovořili s ostatními rybáři. Celou cestu vykonali se mnou a po celý jeden den zůstali v pohostinné rodině jednoho mého přítele, příbuzného. Ale iniciativa k těmto rozhovorům pocházela od Jana... to on měl svatou odvahu čistých a velkomyslných, kteří se neobávají vrhnout do boje, když vidí, že jde o Boha, pravdu, učení a cesty Boží. Jak jsem ho miloval pro tento osobní charakter učiněný z prostoty a statečnosti! "

Dokonale jasné svítání nad Galilejským mořem. Nebe i voda mají růžový odlesk jen nepatrně odlišný od toho, který něžně osvětluje zdi zahrádek malé pobřežní vesničky, nad níž se pozvedají, sklánějíce se nad uličkami, rozčuchané a jakoby nadýchané křtice ovocných stromů.

Malá osada se právě probouzí, zatímco nějaká žena jde ke kašně nebo do prádelny a rybáři nabírají do košů ryby a hlasitě se dohadují s obchodníky, kteří přišli odjinud, nebo kteří odnášejí koše s rybami do svých domovů. Řekla jsem malá osada, ale není tak docela malá. Je spíše skromná, aspoň ze strany, ze které ji vidím, ale je rozlehlá, rozkládajíc se svou největší částí podél jezera.

Jan vyrazí z jedné uličky a spěchá k jezeru. Jakub ho následuje, ale mnohem pomalejším krokem. Jan se dívá na bárky, které už přistály, ale nenalézá tu, kterou hledá. Načež ji spatří několik set metrů od břehu, jak je zaneprázdněna přistávacími manévry. Jan si přitiskne dlaně k ústům a vydá ze sebe mocné a prodloužené: „Pojďte, pojďte!“

Muži v bárce, představující si nevím co, zaberou důkladně vesly a bárka se přibližuje rychleji než s plachtou, kterou mají také, snad aby byli rychlejší. Když jsou asi deset metrů od pobřeží, Jan už nečeká. Sundá si plášť a dlouhý šat a odhodí je na písčité břeh. Shodí sandály, jednou rukou zvedne spodní oděv až k bokům a sestoupí do vody, naproti přijíždějícím.

„Proč jste oba nepřišli?“ táže se Ondřej. Zamračený Petr neříká nic.

„A proč jsi ty nešel se mnou a s Jakubem,“ odpovídá Ondřejovi Jan.

„Šel jsem lovit. Nemohu ztrácet čas. Ty jsi zmizel s tím člověkem.“

„Dával jsem ti znamení, abys šel také. Je to opravdu On. Kdybys slyšel jeho slova! Zůstali jsme s ním celý den až hluboko do noci. Teď jsme přišli, abychom vám řekli: »Pojďte.«“

„Je to opravdu On? Jsi si tím jist? My jsme ho tehdy sotva zahlédli, když na něho ukázal Křtitel.“

„Je to On. Nepopřel to.“

„Kdokoliv to může o sobě napovídat, aby se vnutil důvěřivým lidem. Není to poprvé,“ bručí nespokojeně Petr.

„Šimone, nemluv tak! Je to Mesiáš! Ví všechno! Čeká na tebe!“ Jan je zarmoucen, zděšen slovy Šimona Petra.

„Vida! Mesiáš! A to se zrovna ukáže tobě a Jakubovi a Ondřejovi! Třem ubohým nevědomcům! Mesiáš přijde docela jinak! A na mne bude čekat! Raději pojd', ubohý hošíčku! První jarní slunce ti pomátlo hlavu. Teď raději hybaj do práce. To je užitečnější. A na ty své hloupé řeči zapomeň.“

„Je to Mesiáš, říkám ti to. Jan říkal svaté věci, ale tenhle mluví z Boha. Nikdo, kdo není Kristem, nemůže říkat podobná slova.“

„Šimone, já nejsem dítě. Mam svůj věk a jsem klidný a rozvážený. Ty to víš. Během těch hodin, kdy jsme zůstali s Beránkem Božím, jsem málo mluvil, ale hodně naslouchal. A říkám ti, že on opravdu musí být Mesiáš. Proč tomu nevěřit. Proč nechítit věřit? To můžeš říkat ty, protože jsi ho neslyšel mluvit, ale co se týče mne, já věřím. Že jsme chudí a nevědomí? On právě říká, že přišel oznamovat radostnou zvěst o Božím Království pokoje nejprve chudým, pokorným, malým, a teprve potom velkým. Řekl: »Velcí už mají svoje požitky. Nejsou záviděníhodné ve srovnání s těmi, které přináším já. Velcí už mají možnost, aby dospěli k pochopení prostřednictvím zdrojů kultury. Ale já přicházím k maličkým Izraele a světa, k těm, kteří pláčou a doufají, k těm, kteří hledají Světlo a hladovějí po pravé Maně. Od věducích jim nepřichází ani Světlo ani potrava, ale jen zátěž, řetězy a opovržení. Já povolávám maličké. Přicházím svět převrátit. Neboť ponížím to, co nyní je pozdviženo, a pozvednu, co je nyní pohrdáno. Necht' ten, kdo chce pravdu a pokoj, kdo chce věčný život, přijde ke mně. Necht' přijde, kdo miluje Světlo. Já jsem Světlo světa.« Neříkal to tak, Jane?“ Jakub promluvil klidně, ale s citem.

„Ano. A řekl: »Svět mě nebude milovat. Ten velký svět, protože je zkažený neřestmi a modloslužebnými vztahy. Svět mě nebude chtít, protože jako syn Tmy nemiluje Světlo. Ale země není udělána jen z velkého světa. Jsou na ní takoví, kteří, sice smícháni se světem, nejsou ze světa. Jsou takoví, kteří jsou ze světa, protože jsou v něm uvězněni jako ryby chycené do sítí.« Přesně takhle to řekl, protože mluvil na břehu jezera, a tak ukázal na sítě, které právě i s rybami vynášeli na břeh. Také řekl: »Žádná z těchto ryb nechtěla uváznout v síti. Lidé také sami od sebe nechtěli být kořistí Mamonu. Dokonce ani ti nejhorší, ale ti pro pýchu, která je zaslepuje, nevěří, že by neměli právo dělat, co dělají. **Jejich pravým hříchem je pýcha.** Z ní se rodí všechny další hříchy. Ale ti ostatní, kteří nejsou tak docela špatní, by chtěli ještě méně náležet Mamonu. Ale padají pod jeho moc z lehkomyšlnosti a pro tíhu, která je stahuje ke dnu a která je oním Adamovým hříchem. Přišel jsem tento hřích sejmout a dát v očekávání hodiny Vykoupení těm, kteří ve mne věří, sílu, schopnou je osvobodit z pout, která je svazují, a dát jim svobodu, aby následovali Mne, **Světlo světa.**“

„Ale tak tedy, když mluvil zrovna takhle, za ním musíme hned jít.“ Petr se ve své upřímné impulsivnosti, která se mi tak líbí, okamžitě rozhodl. A už to uskutečňuje, neboť spěchá s ukončením přistávacích prací; mezitím bárka dorazila ke břehu a mladíci ji přivazují, vykládají sítě a svěšují plachty. „A proč jsi ty, hloupý Ondřeji, s nimi nešel?“

„Ale... Šimone! Vždyť jsi mi vyčítal, proč se mi je nepodařilo přesvědčit, aby vyjeli s námi... Celou noc jsi huboval, a teď mi vyčítáš, že jsem tam nešel?!”

„Máš pravdu... Ale když já... já jsem ho neviděl... ale ty ano... a ty jsi měl poznat, že není jako my... Musí mít v sobě něco krásnějšího!”

„Ó, ano,,, říká Jan. „Ten má tvář! A oči! Nemám pravdu, Jakube? Jaký pohled! A hlas! Ach, jaký hlas! Když mluví, tak se zdá, že sníme o ráji.“

„Rychle, rychle, pojd'me ho najít. Vy - mluví k těm, kteří se starají o přistávání - doneste všechno k Zebedeovi a řekněte mu, ať si s tím už nějak poradí. My se dnes večer vrátíme lovit.“

Všichni si oblékají oděvy a odcházejí. Ale Petr se po několika metrech zastaví, chytí Jana za paži a ptá se ho: „Říkal jsi, že On ví všechno a všechno se dozví...“

„Ano. Pomysli si, že když jsme viděli měsíc vysoko nad obzorem, řekli jsme: »Kdo ví, co dělá Šimon«. A on na to řekl: »Právě spouští sítě a je rozčilený, že to musí udělat sám, protože vy jste nevyjeli s druhou bárkou právě v takový večer, kdy je tak dobrý lov... Neví, že zanedlouho bude lovit docela jinými sítěmi docela jinou kořist«.

„Božské milosrdenství! Je to přesně tak! Ale to tedy určitě také ví... ví, že jsem ho považoval málem za lháře... To nemohu za ním jít.“

„Ó, on je tak dobrý! Určitě ví, že jsi měl tuto myšlenku. Věděl to. Když jsme ho totiž opouštěli a říkali, že tě jdeme vyhledat, řekl: »Běžte, ale nenechejte se odradit prvními slovy pohrdání. Kdo chce jít se mnou, musí umět vzdorovat výsměchu světa i zákazům rodičů, neboť já jsem nad krví i nad společností a nad nimi budu triumfovat.“

A kdo je se mnou, bude triumfovat věčně«. A ještě řekl: »Dokažte mluvit beze strachu. Bude vám naslouchat a přijde, protože je to muž dobré vůle.«

„Tohle řekl? Tak to tedy půjdu. Mluv, mluv ještě o něm, zatímco jdeme. Kde bydlí?“

„V chudém domě. Nejspíš u svých přátel.“

„Ale on je chudý?“

„Řemeslník z Nazareta, řekl nám.“

„A z čeho tedy žije, když už nepracuje?“

„Neptali jsme se ho. Možná mu pomáhají příbuzní.“

„To by se hodilo přinést nějaké ryby, chléb, ovoce... prostě něco. Jdeme se dotazovat rabína, protože on je jakoby rabín, ale ještě víc, a přicházíme s prázdnýma rukama! To není to, na co naši rabíni čekají.“

„Ale on nesdílí jejich názory. S Jakubem jsme měli jen dvacet denárů. Nabídli jsme mu je, jak je to u rabínů zvykem. Ale on je nechtěl, a protože jsme naléhali, řekl: »Bůh vám je vrátí s poženáním chudých. Pojdte se mnou«, a okamžitě je rozdělil chudým lidem, jejichž obydlí znal. My jsme se ho zeptali: »A pro sebe si, Mistře, neponecháš nic?« Odpověděl: »**Radost z toho, že konám Boží vůli a přispívám k jeho slávě**«. Ještě jsme k tomu dodali: »Ty nás voláš, Mistře. Ale my jsme také docela chudí. Co máme přinést?« Odpověděl nám s úsměvem, který nám dal opravdu ochutnat ráj: »Žádám po vás velký poklad«. A my: »Ale my přece nic nemáme?« A on: »Poklad, který má sedm jmen a který může mít i ten nejchudší, ale který ani ten nejbohatší král nemusí vlastnit, ten vy máte a já ho chci. Zde jsou jeho jména: **milosrdenství, víra, dobrá vůle, přímost úmyslu, zdrženlivost, upřímnost, duch obětavosti**. Toto chci od toho, kdo mě následuje, jen toto, a to vy při sobě máte. Dříme to jako v zimě semeno v brázdě, ale slunce mého jara z toho dá vzejít sedmi klasům«. Tak toto nám říkal.

„Á, tohle mi dává jistotu, že je to opravdový Rabín, příslibený Mesiáš. Není tvrdý k chudým, nepožaduje peníze... Už podle toho se dá říci, že je to Boží Svatý. To můžeme jít docela klidně.“

A vidění se končí.

2. APOŠTOLOVĚ PŘICHÁZEJÍ

Už se neobávejte ničeho, povolávám vás.

Ježíš apoštolu Petrovi

První setkání s Petrem

Ježíš se blíží po stezce mezi dvěma poli. Je sám. Jan se k němu přibližuje po silničce vedoucí napříč poli a konečně se k němu dostává, když prošel dírou v živém plotě... Volá: „Mistře!“

Ježíš se zastaví a s úsměvem se obrátí.

„Mistře, tolik jsme se po tobě natoužili! V domě, kde přebýváš, mi řekli, že jsi šel na venkov... ale nic víc. A já jsem měl strach, že tě neuvídím.“ Jan mluví, v úctě zlehka skloněn. Nicméně jeho postoj i pohled je plný láskyplné důvěry, tak jak s hlavou, poněkud nakloněnou k rameni, hledí k Ježíši.

„Viděl jsem, že mě hledáš, a tak jsem k tobě přišel.“

„Ty jsi mě viděl? Kde jsi byl, Mistře?“

„Byl jsem támhle“ a Ježíš mu ukazuje na vzdálenou skupinu stromů, které podle barvy korun by mohly být olivovníky. „Modlil jsem se a myslel na to, co dnes večer řeknu v synagoze (v Kafarnau). Ale když jsem tě uviděl, okamžitě jsem všeho nechal.“

„Ale jak jsi mě mohl vidět, když já sotva rozeznám to místo, schované za tou vyvýšeninou?“

„Ale přesto ho vidíš? Přišel jsem ti naproti, protože jsem tě viděl. Co nemůže učinit oko, uskuteční láska.“

„Ano, láska to uskuteční. Ty mě máš rád, Mistře?“

„A ty mě máš rád, Jane, synu Zebedeův?“

„Moc, Mistře. Zdá se mi, že jsem tě miloval odjakživa. Ještě předtím než jsem tě poznal, tě má duše hledala, a když jsem tě uviděl, řekla mi: »Toto je Ten, kterého hledáš«. A mé setkání s tebou... to tě poznala má duše.“

„Ty to říkáš, Jane, a je to přesné. Také já jsem ti šel naproti, protože má duše tě cítila. Jak dlouho mě budeš milovat?“

„Navždycky, Mistře. Nechci už milovat nikoho jiného než tebe.“

„Máš otce a matku, bratry, sestry, máš svůj život a s životem přichází žena a láska. Jak to uděláš, abys všechno pro mne opustil?“

„Mistře... já nevím... zdá se mi, pokud to nezni pyšně, že tvá láska mi nahradí otce i matku, bratry i sestry a stejně tak i ženu. Budeš-li mě milovat, budu plně, ano plně uspokojen.“

„A způsobí-li ti moje láska utrpení a pronásledování?“

„Budeš-li mě milovat, nebude to ničím.“

„A toho dne, kdy budu muset zemřít...“

„Ne! Ty jsi mladý, Mistře... proč umírat?“

„Protože Mesiáš přišel hlásat Zákon v jeho pravdivosti a aby dovršil Vykoupení. A svět má před Zákonem hrůzu a vykoupení si nepřeje. Právě proto boží posly pronásleduje.“

„Ó, ať tomu tak není! Neříkej tuto předpověď smrti tomu, který tě miluje! Ale budeš-li muset zemřít, budu tě stále

milovat. Dovol mi, abych tě miloval." Jan má prosebný výraz. Ještě více se sklání, jak kráčí po Ježíšově boku, a připadá, jako by žebrol o jeho lásku.

Ježíš se zastaví. Pohlédne na něho. Pronikne ho svým hlubokým pohledem a pak mu položí ruku na jeho skloněnou hlavu. „Chci, abys mě miloval."

„Ó, Mistře" Jan je šťasten. Přestože se v jeho oku zaleskne slza, usměje se svými mladými, pěkně vykreslenými ústy. Bere božskou ruku, políbí ji a přitiskne si ji na srdce. Pak oba pokračují v cestě.

„Řekl jsi, že jsi mě hledal..."

„Ano. Abych ti řekl, že tě chtějí poznat mí přátelé... a protože, och, jak jsem toužil být zase s tebou! Opustil jsem tě před několika hodinami... ale bez tebe jsem už nemohl být!"

„Byl jsi tedy dobrým ohlašovatelem Slova?"

„Ale Jakub o tobě, Mistře, také hovořil... aby je přesvědčil."

„Takovým způsobem, že ten, který dosud nedůvěřoval, byl přesvědčen. Ostatně se ničím neprovinil, protože příčinou jeho zdrženlivosti byla opatrnost. Pojďme ho přesvědčit úplně."

„Měl trochu strach."

„Ne, ze mne nesmíte mít strach! Přišel jsem kvůli dobrým, ale zejména kvůli těm, kteří jsou v omylu. Chci zachraňovat, ne odsuzovat. K počestným lidem budu milosrdenství samo."

„A k hříšníkům?"

„Také. Co se týče nepočestných - rozumím jimi ty, kteří jsou nepočestní duchovně a kteří se pokrytecky vydávají za dobré, zatímco jsou špatní, ony lidi, kteří hledají svůj vlastní zájem, byť na útraty bližního - k těm budu přísný."

„To tedy může být Šimon klidný, on je upřímný jako nikdo jiný."

„Právě to se mi líbí a chtěl bych, aby takoví byli všichni."

„Šimon ti toho má mnoho co říci."

„Vyslechnu ho, hned jak promluví v synagoze. Dal jsem předem upozornit chudé a nemocné, nejen bohaté a zdravé. Všichni potřebují Radostnou zvěst."

Přibližují se k osadě. Na silnici si hrají děti a jedno z nich v běhu málem vrazilo do Ježíše, kdyby nedával pozor a nezachytil ho. Dítě se přesto rozpláče, jako by si ublížilo; Ježíš ho vezme za ruku a domlouvá mu: „Izraelita, který pláče? Co měly dělat ony tisíce a tisíce dětí, z nichž se stali muži, když šly za Mojžíšem pouští? Ale to právě nejspíš pro ně dal Nejvyšší pršet tak sladké maně. Má totiž rád nevinné a bdí nad těmito andílkami země, nad těmito ptáčky bez křídel, tak jak to činí pro vrabce, kteří přeletují v lesích a po střeších. Máš rád med? Ano? Dobře! Budeš-li hodný, budeš jíst med ještě sladší než ten od tvých včeliček."

„Ale kde? A kdy?"

„Až po životě, věrném Bohu, k Němu přijdeš."

„Já vím, že tam nepůjdu, nepřejde-li Mesiáš. Maminka nám říká, že my, lidé z Izraele, jsme na tom prozatím stejně jako Mojžíš, že umíráme při pohledu na Zaslíbenou zem. Maminka říká, že na vstoupení do ní musíme čekat a že jedině Mesiáš nám tam dovolí vejít."

„Ale jaký dobrý malý Izraelita! Nuže, já ti říkám, že až umřeš, přijdeš ihned do Ráje, protože mezitím už Mesiáš otevře nebeskou bránu. Proto musíš být hodný."

„Maminko! Maminko!" Dítě vyklouzne Ježíšovi z rukou a běží naproti mladé ženě, přicházející s měděnou amforou. „Maminko, ten nový rabín mi řekl, že až umřu, přijdu ihned do nebe a že budu jíst moc medu... Ale s podmínkou, že budu hodný. Já budu hodný!"

„Kéž to dá Bůh! Promiň, Mistře, jestli tě obtěžoval. Je tak živý!"

„Nevinnost mě neobtěžuje, ženo. Bůh ti žehnej, protože jsi matkou, která vychovává své děti ve znalosti Zákona."

Po této pokloně se žena začervená a odpoví: „Tobě také Boží požehnání" a odejde se svým maličkým.

„Máš rád děti, Mistře?"

„Ano, protože jsou čisté, upřímné a schopné milovat."

„Ty máš děti, Mistře?"

„Ne, mám jen Matku a v ní je čistota, upřímnost, láska těch nejsvatějších maličkových a zároveň i moudrost, spravedlnost a síla dospělých. Moje Matka je mi vším, Jane."

„A ty jsi ji opustil?"

„Bůh je nad vším, i nad nejsvatější ze všech matek."

„Poznám ji?"

„Poznáš."

„A bude mě mít ráda?"

„Bude tě mít ráda, protože má ráda ty, kteří mají rádi jejího Ježíše."

„Ty tedy nemáš bratry?"

„Mám bratrance ze strany manžela mé Matky. Ale každý člověk je pro mne bratrem, vždyť jsem přišel pro všechny. Vida, už jsme před synagogou. Půjdu dovnitř a ty se ke mně připojíš se svými přáteli."

Jan odchází a Ježíš vstupuje do čtvercové místnosti, jako obvykle vybavené lampami, rozestavenými do trojúhelníku, a pulty s pergamenovými svitky. Už je zde zástup, který čeká a modlí se. Ježíš se také modlí. Zástup si vzadu o něm povídá. Ježíš se pokloní hlavě synagogy a pak si dá náhodně podat jeden svitek.

Začne Číst.

Říká: „Tyto věci mi dává číst pro vás Duch. V sedmé kapitole Jeremiášovy knihy čtete: »Toto praví Hospodin

zástupů, Bůh Izraele: Napravte své chování a skutky a přijdu s vámi přebývat na tomto místě. Neukolébávejte se marnými slovy, která opakujete: to zde je Chrám Páně, Chrám Páně, Chrám Páně. Neboť napravíte-li své jednání a skutky, položíte spravedlnost mezi člověka a jeho bližního, nebudete-li utlačovat cizince, sirotka a vdovu, neproležete-li na tomto místě nevinnou krev, neobrátnete-li se ke svému neštěstí k cizím bohům, pak budu Já s vámi přebývat na tomto místě, v zemi, kterou jsem dal vašim otcům na věky věků« (Ez7, 2-7)

Poslyšte, ó, Izraelité. Hle, přicházím, abych dal zazářit Slovům světla, která vaše oslepená duše už není schopna vidět ani jim rozumět. Poslyšte. Po zemi Božího lidu se prolévá mnoho slz; pláčou staří, kteří se rozpomínají na dávnou slávu; pláčou dospělí, sklonění pod břemenem; pláčou děti bez naděje na budoucí slávu. Ale pozemská sláva není ničím ve srovnání se slávou, kterou žádný utiskovatel, ne-li Mamon a zlá vůle, nemůže zničit.

Proč pláčete? Což Nejvyšší, který byl ke svému lidu vždycky dobrý, odvrátil nyní svůj pohled jinam a odmítá nechat vidět svou Tvář? Což už není Bohem, který pootevřel moře a dal jím projít Izraeli, který ji vedl napříč pískem pouště a živil ji, který ji bránil proti jejím nepřátelům? Není vaším Otcem a vy jeho syny? Ale proč vás postihl cizinec? Mnozí mezi vámi si šeptají: »A přesto zde máme Chrám!« Nestačí však mít Chrám a chodit se tam modlit k Bohu.

Prvním chrámem je srdce každého člověka a právě tam se vykonává svatá modlitba. Ale nemůže být svatá, pokud se srdce nenapraví, nenapraví-li svoje jednání, sklony, zásady spravedlnosti vůči chudým, služebnictvu, příbuzným, vůči Bohu.

Rozhlédněte se teď. Vidím bohaté s tvrdým srdcem, jak činí hojné dary Chrámu, ale chudému nedovedou říci: »Bratře, zde je chléb a denár, přijmi je. Od srdce k srdci, aby tě má pomoc nepokořila a abych nezpychl z daru, který jsem ti učinil«. Hle, vidím lidi, kteří se modlí a stěžují si Bohu, že je okamžitě nevyslyšel, ale kteří vzápětí, když jim nešťastník, často stejné krve jako oni, říká: »Vyslyš mě«, odpovídají se srdcem tvrdým jako kámen: »Ne«. Ó, vy z Izraele! Čas Vykoupení nastal, ale připravte pro něj cesty svou dobrou vůlí. Buďte počestní, dobří, milujte se mezi sebou. Bohatí, nepohrdejte; obchodníci, nepodvádějte; chudí, nezávidte. Jste všichni jedné krve, jednoho Boha. Všichni jste povoláni ke stejnému osudu. Neuzavírejte si svými hříchy Nebesa, která vám otevře Mesiáš. Až do této chvíle jste chybovali? Od nynějška konec. Necht' všechny chyby zmizí. Zákon, který se vztahuje na desatero původních přikázání proniknutých světlem lásky, je prostý, dobrý, snadný.

Pojďte. Ukážu vám, čím tato přikázání ve skutečnosti jsou: láskou, láskou, láskou. Láskou Boha k vám, vás k Bohu. Láskou k bližnímu. Vždycky láskou, protože Bůh je Láska a protože synové Otce jsou ti, kteří umějí žít láskou. Jsem zde pro všechny, abych všem dal Boží světlo. Toto je Otcovo Slovo, které se pro vás učinilo potravou. Pojďte, ochutnejte ho, obnovte touto potravou krev svého ducha. Necht' všechny jed zmizí, necht' všechna tělesná žádost zemře.

Je vám přinášena nová sláva: věčná sláva a k ní dospějí ti, kteří se ve svém srdci budou opravdově učit Božímu Zákonu. Začněte láskou. Nic není většího. A až budete umět milovat, budete už mít všechno a bude vás milovat Bůh, neboť Boží láska znamená Boží podporu proti každému pokušení.

Necht' Boží pozhnutí spočine na těch, kteří se k němu obracejí se srdcem plným dobré vůle."

Ježíš zmlkne. Lidé si povídají. Shromáždění se rozejde, když předtím zazpívalo několik žalmů.

Ježíš vyjde na malé náměstí. Na zápraží vrat stojí Jan a Jakub s Petrem a Ondřejem.

„Pokoř s vámi," říká Ježíš a dodává: „Tak toto je muž, který, má-li být spravedlivý, nesmí soudit bez předchozího ověření, ale který nicméně umí poctivě doznat své omyly. Šimone, ty jsi mě chtěl vidět? Zde jsem. A ty, Ondřeji, proč jsi nepřišel dříve?"

Oba bratři na sebe hledí v rozpacích. Ondřej zamumlá: „Já jsem se neodvažoval..."

Petr, docela zrudlý, neříká nic. Ale když slyší, jak Ježíš říká jeho bratru: „Přijít, to na tom bylo něco špatného?" upřímně zasáhne: „To bylo kvůli mně, že zůstal. On mě chtěl za tebou přivést ihned. Ale já... Já jsem řekl... Ano, já jsem řekl: »Nevěřím tomu« a nechtěl jsem. Ó, teď už je to jiné!"

Ježíš se usměje, pak řekne: „A pro tvou upřímnost ti říkám, že tě mám rád."

„Ale já., já nejsem dobrý. Já nejsem schopný dělat, o čem jsi mluvil v synagoze. Jsem popudlivý, a když mě někdo urazí... Hm!... Jsem chtivý a jsem rád, když mám peníze... a při prodeji ryb... hm... vždycky nejsem poctivý. A jsem nevědomý. A k tomu, abych tě následoval a dostal tak světlo, mám málo času. Jak to udělat? Chtěl bych se stát tím, jak jsi říkal... ale..."

„To není těžké, Šimone. Znáš trochu Písmo? Ano? Tak se rozpomeň na proroka Micheáše. Bůh po tobě chce to, co říká Micheáš. Nežádá po tobě, aby sis vytrhl srdce, ani abys obětoval nejsvatější náklonnosti. Ne, *pro tuto chvíli to po tobě nežádá*. Jednoho dne, aniž to po tobě bude Bůh chtít, se Bohu dáš sám. Ale On vyčká, až z tebe, který jsi pouhým křehkým výhonkem, slunce a déšť učiní silnou a nádhernou palmu. Pro tuto chvíli tě žádá o toto: konat spravedlnost, milovat milosrdenství, zcela se oddat následování tvého Boha. Přiměj se to činit a Šimonova minulost bude vymazána a staneš se novým člověkem, přítelem Boha a jeho Krista. Už ne Šimonem, ale Petrem, pevnou Skálou, o kterou se opřu."

„To se mi líbí! Tomu rozumím. Zákon, to je toto... to je toto... vždyť, jak ho hlásají rabíni, ho už neumím zachovávat! Ale jak ho vysvětluješ ty, to ano. Zdá se mi, že to půjde. A ty mi pomůžeš. Ty zůstáváš v tomto domě? Znáš jeho majitele?"

„Zůstávám zde, ale půjdu do Jeruzaléma a pak budu kázat po celé Palestině. Kvůli tomu jsem přišel. Ale sem budu přicházet často."

„Přijdu si tě poslechnout. Chci být tvým učedníkem. Snad mi do hlavy vejde trochu světla.“
„Do srdce, Šimone, obzvláště do srdce. A ty, Ondřeji, ty nemluvíš?“
„Poslouchám, Mistře.“
„Můj bratr je ostýchavý.“
„Stane se lvem. Ale teď už se stmívá. Nechť vám žehná Bůh a dá vám dobrý lov. Jděte.“
„Pokoj tobě.“ Odcházejí.
Sotva se vzdálili, Petr říká: „Ale co tím chtěl říci, když nejprve mluvil o tom, že budu lovit jinými sítěmi a že budu dělat jiný lov?“
„Proč ses ho na to nezeptal? Chtěl jsi říci tolik věcí, a nakonec jsi neřekl nic.“
„Já... já jsem se styděl. Je tak jiný než ostatní rabíni!“
„Ted jde do Jeruzaléma...“ Jan to říká s takovou touhou, s takovou lítostí. „Chtěl jsem se ho zeptat, zda by mě vzal s sebou... ale neodvážil jsem se.“
„Jdi mu to říci, chlapče,“ říká Petr. Opuštěli jsme ho jen tak... ani jsme mu neřekli něco pěkného... At' aspoň ví, že ho obdivujeme. Běž, běž. Řeknu o tom tvému otci.“
Jan se v běhu vzdálí a v běhu se vrátí, celý rozzářený: „Řekl jsem mu: »Chceš se mnou jít do Jeruzaléma?« A on mi odpověděl: »Pojď, příteli.« Řekl mi příteli! Zítřka v tuto hodinu sem přijdu. Ó, s ním do Jeruzaléma...
To je konec vidění.

Filip a Bartoloměj

Jan buší na dveře, kde přebývá Ježíš (v Kafarnau). Objeví se žena, a když se přesvědčí, kdo to je, zavolá Ježíše. Vymění si pozdrav pokoje. A pak: „Přišel jsi brzo, Jane,“ říká Ježíš.
„Přišel jsem ti říci, že Šimon Petr tě prosí, abys šel přes Betsaidu. Hovořil o tobě s mnoha lidmi... Tuto noc jsme nelovili. Modlili jsme se, jak umíme, a vzdali jsme se výdělků, protože sabat ještě neskončil. A dnes ráno jsme vyšli do ulic a hovořili o tobě. Jsou tam lidé, kteří by tě chtěli slyšet... Přijdeš, Mistře?“
„Přijdu, i když ještě předtím než půjdu do Jeruzaléma, musím jít do Nazareta.“
„Petr tě ve své báře odveze z Betsaidy do Tiberiady. Budeš tam rychleji.“
„Dobře, pojďme tedy.“
Ježíš si bere plášť a mošnu, ale Jan mu ji vezme. Pozdraví se s majitelkou domu a odcházejí.
Vidím jejich odchod z Kafarna a počátek cesty do Betsaidy. Rozhovor neslyším... pak se vidění přeruší. Opět se objeví při vstupu do Betsaidy. Pochopím, že se jedná o toto město, neboť vidím Petra, Ondřeje a Jakuba a s nimi i ženy; kteří na Ježíše čekají na okraji obce.
„Pokoj buď s vámi. Zde jsem.“
„Děkuji, Mistře za nás a za ty, kteří čekají. Není sice sabat, ale promluvil bys k těm, kteří na tebe čekají?“
„Ano, Petře, budu mluvit ve tvém domě.“
Petr je na vrcholu blaha. „Tak tedy pojď, toto je moje manželka, toto je Janova matka a toto jsou jejich přítelkyně. Ale očekávají tě ještě další: naši příbuzní a přátelé.“
„Upozorni je, že večer odejdu, ale že předtím k nim promluví.“
„Mistře, prosím tě, zůstaň na noc v mém domě. Cesta do Jeruzaléma je dlouhá, i když ji zkrátím tím, že tě bářkou vezmu až do Tiberiady. Můj dům je chudobný, ale počestný a pohostinný. Zůstaň na noc s námi.“
Ježíš se podívá na Petra a ostatní, kteří čekají na odpověď. Chvilu na ně upřeně hledí, pak se usměje a řekne: „Ano.“
Nová Petrova radost.
Lidé vyhlížejí ze dveří a posunkují. Jeden muž zavolá Jakuba jménem a tiše mu něco říká a ukazuje přítom prstem na Ježíše. Jakub učiní znamení, že ano a muž se jde domluvit s dalšími lidmi, stojícími na křižovatce.
Vstupují do Petrova domu. Rozlehlá kuchyně zčernalá kouřem. V rohu síť, lana a koše na ryby. Uprostřed krb, široký a nízký a v této chvíli vyhaslý. Dvěma protilehlými dveřmi je vidět silnici a zahrádku s fíkovníkem a vinnou révou. Za silnicí světlomodré vlny jezera. Za zahrádkou tmavá zeď jiného domku.
„Nabídnu ti, co mám, Mistře, a jak umím...“
„**Výborně, a lépe bys to udělat nemohl, protože mi to nabízíš s láskou.**“
Dávají Ježíšovi vodu, aby se občerstvil, a pak chléb a olivy. Ježíš si vezme několik soust, aby ukázal, že to přijímá, pak zbytek odstrčí a poděkuje.
Děti ho zvědavě pozorují ze zahrady i ze silnice. Ale nevím, zda to jsou děti Petrovy. Vidím jen, že jim dává pohledem znamení, aby tyto malé vetřelce zadržel. Ježíš se usmívá a říká: „Nechej je být.“
„Mistře, chceš si odpočinout? Zde je můj příbytek, tam Ondřejův. Vyber si. Nebudeme dělat hluk.“
„Máš také terasu?“
„Ano, s vinnou révou. Teď ještě je téměř holá, ale přesto dělá trochu stínu.“ „Doved mě tam. Odpočinu si raději nahore. Budu přemýšlet a modlit se.“ „Jak si přeješ. Pojď.“ Ze zahrádky vede malé schodiště na střechu, kterou tvoří terasa obehnaná zídka. Jsou tam také síť a lana, ale jaký jas pod oblohou a jaký azur na jezeře!
Ježíš se posadí na stoličku a lokty se opře o zídka. Petr uchopí plachtu a roztáhne ji nad vinnou révou, aby učinil kryt proti slunci. Je lehký vánek a ticho. Ježíš se z toho viditelně raduje.
„Odcházím, Mistře.“
„Jdi. Běžte s Janem říci, že při západu slunce budu odtud mluvit.“

Ježíš zůstane sám a dlouze se modlí. Mimo párek holubů, kteří se vracejí na hnízdo, a štěbetání vrabců žádný hluk, nic, co by se kolem modlícího se Ježíše hýbalo.

Hodiny ubíhají, klidné a jasné. Pak Ježíš vstane, projde se po terase, pohlédne na jezero a na děti, které si hrají na cestě. Usměje se na ně a děti mu odpoví svými úsměvy. Pak pohlédne k silnici, směrem k malému náměstí, které je asi sto metrů od domu. Pak sestoupí, jde do kuchyně. „Ženo, projdu se po nábřeží.“

Vychází a jde skutečně tím směrem, kolem dětí. Ptá se jich: „Co děláte?“

„Chtěli jsme si hrát na válku, ale on nechce, a tak si tedy hrajeme na lov.“

Ten, který nechce, je malý křehký človíček, ale s velmi zářivýma očima. Nejspíš protože je tak slabý, ví, že ostatní by ho „ve válce“ porazili, a proto straní míru.

Ale Ježíš z toho vytěžil příležitost hovořit k dětem: „On má pravdu. **Válkou Bůh trestá lidi.** Válka znamená, že člověk už není opravdovým synem Božím. Když Nejvyšší stvořil svět, udělal všechno: slunce, moře, hvězdy, řeky, rostliny, zvířata, ale zbraně neudělal. **Stvořil člověka a dal mu oči, aby se mohl dívat s láskou, ústa, aby říkal slova lásky, uši, aby těm slovům naslouchaly, ruce, aby pomáhaly a laskaly, nohy, aby si pospíšily za bratrem, který je v nouzi, a srdce schopné milovat.** Dal člověku inteligenci, řeč, náklonnosti, city, ale nenávisť nedal. Proč? Protože člověk, Boží stvoření, měl být láskou, jako je Láskou Bůh. Kdyby člověk zůstal Božím stvořením, byl by zůstal v lásce a lidská rodina by nepoznala válku ani smrt.“

„Ale tenhle nechce válčit, protože vždycky prohrává.“

Ježíš se usměje a řekne: „Nesmíme odmítnout věc, která nám škodí, kvůli tomu, že škodí nám. Je třeba odmítnout věc, že škodí všem. Řekne-li někdo: »Toto nechci, protože bych tím ztrácel«, je to sobectví. Pravý syn Boží naopak řekne: »bratři, vím, že vyhraji, ale říkám vám: nedělejme to, protože byste tím utrpěli škodu«. Jak právě ten pochopil hlavní přikázání! Kdo mi ho umí říci?“

Jedenáct úst sborově řekne: „**Budeš milovat svého Boha ze všech svých sil a svého bližního jako sebe sama.**“

„Vy jste hodné děti. Chodíte všichni do školy?“

„Ano.“

„Který je nejhodnější?“

„On.“ Je to ono sladké dítě, které si nechce hrát na válku.

„Jak se jmenuješ?“

„Joel.“

„To je velké jméno. To on říká: ...ať slabý řekne: »Jsem silný«. Ale silný v čem? V Zákoně pravého Boha, aby byl z těch, které Bůh v údolí Posledního soudu prohlásí za své svaté. Ale soud už je nablízku, ne v údolí Soudu, ale na hoře Vykoupení. Až se tam slunce a měsíc zatemní v hrůze před neslýchanou podívanou a až chvějící se hvězdy budou ze soucitu plakat, budou oddělení synové Světla od synů Temnot. Celá Izrael bude vědět, že její Bůh přišel. Šťastní ti, kteří ho poznali. Těm sestoupí do srdce med a mléko a čisté vody a trny se stanou věčnými růžemi. Kdo z vás chce být z těch, kteří budou Bohem prohlášeni za svaté?“

„Já! Já! Já!“

„Vy tedy milujete Mesiáše?“

„Ano! Ano! Tebe! Tebe! My tě máme rádi! My víme, kdo jsi! Šimon a Jakub to řekli našim maminkám a nám to řekli také. Vezmi nás s sebou!“

„Po pravdě, vezmu vás, budete-li dobří, ale **už žádná hrubá slova, žádné násilí, žádné hádky a žádné nezdvořilé odpovědi rodičům. Modlitba, učení, práce, poslušnost.** To vás potom budu mít rád a půjdu s vámi.“

Všechny děti utvořily kolem Ježíše kruh. Řeklo by se korunu s plátky různých barev kolem dlouhého temně modrého pestíku.

Nějaký, už starší muž se zvědavě přiblíží. Ježíš se obrátí, aby pohladil jedno dítě, které ho tahá za oděv, a spatří ho. Pohlédne na něho upřeně. Onen muž Ježíše pozdraví, celý červený, ale nic víc neřekne.

„Pojď! Následuj mě!“

„Ano, Mistře.“

Ježíš požehná děti a po boku Filipově (nazývá ho tímto jménem) se vrací do domu. Oba se posadí v zahrádce.

„Chceš být mým učedníkem?“

„Chci...ale neodvažuji se doufat, že bych jím mohl být.“

„To jsem tě já povolal.“

„Zde tedy jsem.“

„Věděl jsi, kdo jsem?“

„Ondřej mi o tobě povídal. Řekl mi: Ten, po kterém toužíš, přišel.“ Neboť věděl, že toužím po Mesiáši.“

„Ve svém očekávání ses nezmýlil. Mesiáš je před tebou.“

„Můj Mistře a můj Bože!“

„Ty jsi Izraelita přímých úmyslů. Právě proto se před tebou projevují. Jiný, který je tvůj přítel a čeká, je také upřímným Izraelitou. Běž mu říci: »Našli jsme Ježíše z Nazareta, syna Josefova, z rodu Davidova. Toho, o němž hovořil Mojžíš a proroci«. Běž!“

Ježíš zůstane sám, dokud se Filip nevrátí s Natanaelem - Bartolomějem.

„Hle, pravý Izraelita, ve kterém není podvodu. Pokoj tobě, Natanaeli.“

„Jak to, že mě znáš?“

„Ještě než tě Filip zavolal, viděl jsem tě pod fíkovníkem.“

„Mistře, ty jsi Syn Boží, ty jsi Král Izraele!"

„Věříš, protože jsem ti řekl, že jsem tě viděl pod fikovníkem, zatímco jsi přemýšlel? Uvidíš mnohem významnější věci, než je tato. Po pravdě vám říkám, že nebesa jsou otevřena a vy prostřednictvím víry spatříte anděly, jak budou sestupovat a vystupovat nad Synem Člověka: nade mnou, který s tebou mluvím."

„Mistře! Nejsem hoden takové cti!"

„Věř ve mne, a budeš hoden Nebes. Chceš věřit?"

„Chci, Mistře."

Vidění se pozastavuje...a opět pokračuje pohledem na terasu plnou lidí: lidé jsou i na zahrádce. Ježíš promlouvá:

„Pokoj lidem dobré vůle..."

Toužili jste mě slyšet. Hovoří Slovo. Hovoří s radostí k lidem počestným, s bolestí k těm, kteří jimi nejsou. Ke svatým a čistým hovoří s láskou, k hříšníkům se soucitem. Neodmítá se. Přichází jako řeka, která zavlažuje zem dychtící po vodě...

Chcete vědět, které věci jsou potřebné, abyste mohli být učedníky Božího Slova, Mesiáše, Slova Otcova, které přichází shromáždit Izrael, aby opět naslouchala slovům svatého a nezměnitelného Desatera; a jsou-li tato slova pramenem k posvěcování, protože už jsou ve světě, oč více se bude moci člověk posvětit v hodině Vykoupení a Království.

Hle, co říkám hluchým, slepým, němým, malomocným, ochrnutým, mrtvým: »Vzhůru, buďte uzdraveni, vstávejte z mrtvých, kráčejte; hle otvírají se pro vás řeky světla, slov, vln jasu, abyste mohli vidět, slyšet, mluvit o mně«. Ale spíše než k vašemu tělu se obracím k vašemu duchu. Lidé dobré vůle, pojd'te za mnou bez obav. Je -li váš duch poraněn, opět ho zacelím, je-li nemocen, uzdravím ho. Je-li mrtev, vzkřísím ho. **Chci jen vaši dobrou vůli.**

Je to obtížné, co po vás žádám? Ne. Nevnučuji vám stovky a stovky rabínských předpisů. Říkám vám: řiďte se Desaterem. Zákon je jeden a nezměnitelný. Uplynulo mnoho staletí od té doby, kdy byl dán lidem krásný, čistý, svěží jako tvor, který se právě narodil, jako růže, která na svém stonku začíná rozkvétat. Prostý, jasný, sladký k následování. Během staletí chyby a sklony lidí ho zkomplikovaly zákony a předpisy s omezeními a obtížnými výhradami. Přivádím vás zpět k Zákonu, tak jak ho Nejvyšší dal. Ale prosím vás, a je to pro vaše dobro, přijímejte ho s oním upřímným srdcem Izraelitů tehdejších dob.

Šeptáte si spíše v srdci než slovy, že chyba je spíše nahoře než ve vás, malých lidech. Vím to... Ale **nesud'te** ty, kteří předpisy ukládají ostatním a ne sobě. Co se týče vás, konejte, co říká Bůh. A nade vše se snažte ze všech sil dokonale praktikovat obě hlavní přikázání. Budete-li Boha milovat celou svou bytostí, nebudete hřešit, neboť hřích je bolest, kterou způsobujete Bohu. Kdo miluje, nechce způsobovat utrpení. Milujete-li bližního jako sebe samého, budete syny ctícími své rodiče, věrnými manželi, lidmi poctivými v obchodě, bez násilností vůči nepřátelům, beze lži ve svědectvích, bez závisti k bohatým, bez chlépné žádosti po ženě druhého. Nebudete činit ostatním, co byste nechtěli, aby činili oni vám...

Svou poslušnost vůči oběma přikázáním lásky doved'te až k dokonalosti: **milujte i své nepřátele.**

Jak vás bude Nejvyšší milovat; vždyť tak miluje člověka, který se stal prvotním hříchem a osobními hříchy jeho nepřítelem, že Vám posílá Vykupitele, Beránka, jímž je jeho Syn, já, který k vám promlouvám, slíbený Mesiáš, aby vás vykoupil ze všech hříchů, dokážete-li milovat jako On.

Milujte. Nechť láskaje vám žebříkem, po kterém budete vystupovat jako anděl v onom Jákobově vidění až do Nebes, a přitom budete naslouchat Bohu, který všem a každému z vás bude říkat: »Budu tvým ochráncem všude, kam půjdeš, a povedu tě do tohoto kraje: do Nebes, do věčného Království«.

Pokoj vám."

Lidé pronášejí pohnutá slova souhlasu a pomalu se rozcházejí. Zůstane Petr, Ondřej, Jakub, Jan, Filip a Bartoloměj.

„Ty zítra odcházíš, Mistře?"

„Zítra za svítání, pokud tě to neobtěžuje."

„Lituji, že odcházíš, ano, ale časná hodina mi nevádí, je naopak výhodná."

„Budeš lovit?"

„Dnes v noci, jak vyjde měsíc."

„Udělal jsi dobře, Šimone Petře, že jsi minulou noc nelovil, sabat ještě nebyl u konce. Dnes v ten den mnoho lidí pracuje u lisu, nosí dříví, rozvázají víno nebo ovoce, prodává a kupuje ryby a beránky. K tomu máte šest dní. Sabat náleží Pánu. Jen jednu věc je možno o sabbatu učinit: poskytnout službu svému bližnímu, ale tato pomoc musí být naprosto nezištná. Kdo porušuje sabbat se ziskuchtivého účelu, od Boha může obdržet jen trest. Konáte výdělečnou práci? Platíte ji ztrátami šesti ostatních dní. Konáte práci nehorovanou? Zbytečně unavujete své tělo, vždyť mu odpíráte odpočinek, který pro něho ustanovila nejvyšší Inteligence, a zatěžujete ducha netrpělivostí, která způsobila neužitečnou únavu a dospívá až k proklínání. Zatímco den sabbatu má uběhnout se srdcem spojeným s Bohem, v něžné modlitbě lásky. Je třeba být věrný ve všem."

„Ale... zákoníci a doktoři, kteří jsou na nás tak přísní, sice během sabbatu nepracují, ani nedají chléb svému bližnímu, aby se vyhnuli námaze z toho plynoucí... ale co se týče lichvy, tu praktikují i v den sabbatu. Může být lichva praktikována v den sabbatu, protože to není hmotná práce?"

„Ne, nikdy, ani v den sabbatu ani v jiný den. Kdo se jí oddává, je nepočestný a krutý."

„Tak tedy zákoníci a farizejové..."

„Šimone, nesud', ale co se týče tebe, zdrž se toho."

„Ale mám oči k vidění..."

„Což je k vidění jen to špatné, Šimone?“

„Ne, Mistře.“

„Tak tedy proč jen hledět na zlo?“

„Máš pravdu, Mistře.“

„Tak tedy zítra za svítání s Janem odejdu.“

„Mistře...“

„Co máš, Šimone?“

„Mistře, ty jdeš do Jeruzaléma?“

„Víš to dobře.“

„Já tam na Velikonoce jdu také... a Ondřej a Jakub také...“

„Nuže? Ty chceš říci, že bys chtěl jít se mnou. A co rybolov? A výdělek? Řekl jsi mi, že se ti líbí mít peníze a já tam zůstanu více dní. Napřed však jdu ke své Matce a při zpáteční cestě se u ní opět zastavím. Jak si to zařídíš?“

Petr je zmaten, neboť je zmítán dvěma žádostmi... ale pak se rozhodne: „Co se týče mne... já jdu. Ty jsi nad všechny peníze!“

„Já jdu také.“

„A já také.“

„A ty také, že ano, Filipe?“

„Pojďte tedy. Pomůžete mi.“

„Ó...“ Petr je ohromen myšlenkou, že by mohl Ježíšovi pomáhat. „Jak to budeme dělat?“

„Řeknu vám to. Budete jen dělat to, co vám řeknu, abyste to vykonali dobře. Poslušný jedná vždycky dobře. Teď se ještě pomodlíme a pak všichni půjdete domů.“

„Co budeš dělat ty, Mistře?“

„Ještě se budu modlit. Jsem Světlo světa, ale jsem také Syn Člověka. Proto se stále musím spojovat se Světlem, abych byl Člověkem, který vykupuje člověka. Modleme se.“

Ježíš říká žalm...

Vidění se takto končí.

Bratranec Juda v Betsaidě

Vidím Petrovu kuchyni. Mimo Ježíše je v ní Petr a jeho žena a Jakub a Jan. Zdá se, že dokončili večeři a baví se spolu. Ježíš se zajímá o rybolov.

Vstoupí Ondřej a řekne: „Mistře, je zde muž, u kterého bydlíš, s někým, kdo říká, že je tvůj bratranec.“

Ježíš vstane a jde ke dveřím a řekne: „Ať jdou dál.“ A když ve světle olejové lampy a v záři krbu uvidí vstupovat Judu Tadeáše, zvolá: „Ty, Judo?!”

„Já, Ježíši“ a oba se políbí.

Juda Tadeáš je hezký muž v plnosti mužné krásy. Vysoký, i když ne tak jako Ježíš, silný a úměrných proporcí, tmavovlasý jako svatý Josef, když byl mladý, s olivově zbarvenou pletí, s očima, které mají něco společného s Ježíšovými, protože mají azurové, téměř pomněnkové zbarvení. Jeho vous hranatého tvaru je tmavý, vlasy zvlněné, ale méně kadeřavé než Ježíšovy, stejně tmavé jako vous.

„Přicházím z Kafarna. Vzal jsem si bárku a jsem s ní až zde, abych tu byl rychleji. Posílá mě tvá Matka, abych ti řekl: »Zuzana se zítra vdává. Prosím tě, Synu, aby ses zúčastnil svatby«. Maria vás zve a s ní i moje matka a bratři. Všichni příbuzní jsou pozváni, ty bys byl jediným nepřítomným, proto tě příbuzní žádají, abys novomanželům udělal radost.“

Ježíš se zlehka ukloní a poněkud rozevře ruce. „**Přání mé Matky je pro mne zákonem**, ale přijdu i kvůli Zuzaně a příbuzným. Jedině... mrzí mě to kvůli vám...” a pohlédne na Petra a ostatní. „To jsou mí přátelé“ vysvětluje bratranci. A vyjmenovává je, počínaje Petrem. Nakonec řekne: „A toto je Jan“ a řekne to takovým zvláštním tónem, že upoutá pozornost Judy Tadeáše a oblíbenci vyvolá v tváři ruměnek. Končí představování slovy: „Přatelé, toto je Juda, syn Alfeův, můj bratranec podle světského způsobu vyjadřování, neboť je synem bratra manžela mé Matky. Je pro mne přítelem, dobrým druhem v práci i životě.“

„Můj dům je ti otevřen stejně jako Mistrovi. Posad' se,“ pak se Petr obrátí k Ježíšovi a řekne: „My s tebou tedy už do Jeruzaléma nepůjdeme?“

„Samozřejmě že ano, půjdete. Půjdu tam hned po svatbě. Jen s tou změnou, že se už nezastavím v Nazarete... Uděláme to tedy takto: Teď se s Judovou bárkou přeplavím do Tiberiady a odtud půjdu do Kány a pak se stejnou bárkou vrátím do Kafarna... Druhý den po sabatu, Šimone, přijdeš, budeš-li stále rozhodnut, a půjdeme na Velikonoce do Jeruzaléma.“

„Samozřejmě že přijdu. A přijdu už na sabat, abych tě slyšel v synagoze.“

„Ty už učíš, Ježíši?“ ptá se Tadeáš.

„Ano, bratrance.“

„A jaká slova.“ Taková se z jiných úst neslyšela,“ vysvětluje Šimon.

Juda povzdechne. S hlavou opřenou o ruku a s loktem na kolenně hledí na Ježíše, jako by chtěl hovořit, ale neodvažuje se.

Ježíš ho vyzve: „Co je ti, Judo?“ Proč na mě hledíš a vzdycháš?“

„Nic.“

„Ne, něco v tom je. Už nejsem oním Ježíšem, kterého jsi miloval a před kterým jsi neměl žádné tajemství?“

„Ano, jsi jím stále, a tolik mi chybiš, učiteli svého staršího bratrance...“

„Tak tedy mluv.“

„Chtěl jsem ti říci... Ježíši... buď opatrný... máš Matku... která má jen tebe... Chceš být rabínem, ale ne takovým, jako jsou ostatní, a víš lépe než já, že... kasty mocných nedovolí věci protichůdné zvyklostem, které ustanovily. Znáš způsob tvého myšlení... je svatý... Ale svět není svatý... a zkrušuje svaté... Ježíši... Znáš osud svého bratrance Křtitele... Je ve vězení a není-li dosud mrtev, je to proto, že ten špinavý tetrarcha má strach před davem a Božími blesky. Špinavý a pověřivý a zároveň krutý a zhyralý... Ty... Co budeš dělat? Jakému osudu chceš jít vstříc?“

„Judo: ty se mě na to tážeš, ty, který znáš dobře mé myšlenky? Pocházejí ta slova od tebe? Ne. Nelži! Poslali tě, abys mi ty věci řekl... a určitě to nebyla moje Matka.“

Juda svěsí hlavu a mlčí.

„Mluv, bratrance.“

„Můj otec... a s ním i Josef a Šimon (ostatní dva Ježíšovi, podstatně starší bratrance)... Však víš... oni pro tvé dobro a z lásky k tobě a

Marii... nevidí dobrým okem, co si ukládáš vykonat... a... a chtěli by, abys myslel na svou Matku.“

„A co si myslíš ty?“

„Já... já...“

„Ty se zmítáš mezi hlasy shora a hlasy země. Neříkám hlasy zdola, říkám hlasy země. Jakub také a ještě více než ty. Ale já vám říkám, že nad hlasy země je Nebe, nad zájmy světa je věc Boží. Musíte změnit způsob svého myšlení; až to budete umět, budete dokonalí.“

„Ale... a tvá Matka?“

„Judo, jen ona sama by měla právo mi připomenout mé synovské povinnosti podle smýšlení světa: to znamená mou povinnost pracovat pro ni a podporovat ji v jejích hmotných potřebách a mou povinnost být při ní a utěšovat ji. Ale ona po mně nic z toho nežadá. Od okamžiku, kdy mě má, ví že mě musí ztratit, aby mě nalezla v rozměru širším, než je onen rodinný, a už od toho okamžiku se na to připravovala.“

Pro ni samotnou tato naprostá vůle dát se Bohu není ničím novým. Její matka ji přece obětovala Chrámu ještě předtím, než uviděla světlo světa. O svém dětství mi vyprávěla nesčíslněkrát, když mě chovala na svém srdci za dlouhých zimních večerů nebo za jasných letních nocí, hemžících se hvězdami. Odevzdala se Bohu od prvního úsvitu svého příchodu na svět. A ještě více se odevzdala, když měla mne, aby šla tam, kam jdu já; po cestě posláni, která ke mně přichází od Boha. Nastane hodina, kdy mě všichni opustí. Bude to jen na málo minut, ale zbabělost bude paní všech a vy budete myslet, že pro vaši bezpečnost by bylo lepší, kdybyste mě nikdy nepoznali. Ale ona, která pochopila a která ví, bude stále se mnou. A vy sami se ke mně vrátíte jejím prostřednictvím. Silou své pevné a milující víry vás k sobě přitáhne, a tak vás opět přivede ke mně, protože já jsem ve své Matce a ona je ve mně a my oba jsme v Bohu.

Chci, abyste toto pochopili, všichni, příbuzní podle světa, přátelé a synové z hlediska nadpřirozeného. Ty i ti ostatní doma, vy nevíte, kdo je moje Matka. Kdybyste to věděli, nekritizovali byste ji ve svém srdci, že mě neudržela v poddanosti k sobě, ale uctívali byste ji jako nejdůvěrnější Boží Přítelkyni, Mocnou, která od Věčného Otce i Syna dosáhne všeho. Samozřejmě půjdu do Kány. Chci jí učinit radost. Po té hodině tomu lépe porozumíte.“ Ježíš je velkolepý a přesvědčivý.

Juda na něho pozorně hledí. Rozvažuje. Řekne: „A já také, určitě, půjdu s tebou, společně s nimi, chceš-li mě... neboť si myslím, že říkáš správné věci. Odpusť mi tu zaslepenost, mou i mých bratrů. Ty jsi o tolik svatější než my!“

„**Nehněvám se na ty, kteří mě neznají. A ani na ty, kteří mě nenávidí. Ale trpím pro zlo, které si činí sami sobě...** Co máš v tom vaku?“

„Šat, který ti posílá Matka. Zítra to bude velká slavnost. A tak si Matka myslí, že její Ježíš ho bude potřebovat, aby se mezi pozvanými necítil nespůj. Každý den neúnavně předla od časného rána do pozdního večera, aby ti tento šat připravila. Ale dosud nedokončila plášť. Chybějí na něm ještě třásně. Velmi ji to rmoutí.“

„To nevadí. Půjdu v tom, který mám a druhý si ponechám do Jeruzaléma. Chrám je ještě víc než svatba.“

„Bude šťastná.“

„Chcete-li být za svítání na cestě do Kány,“ říká Petr, „musíte ihned odjet. Měsíc vychází a plavba bude dobrá.“

„Pojďme tedy. Pojď Jane. Vezmu tě s sebou. Šimone Petře, Jakube, Ondřeji sbohem. Očekávám vás o sabatu večer v Kafarnau. Sbohem, ženo. Pokoj tobě a celému tvému domu.“

Ježíš vychází s Judou a Janem. Petr je následuje až k pobřeží a pomáhá při manévru a odjezdu bárky.

A vidění končí.

Následuje vidění Ježíše na svatbě v Káně Galilejské - viz Život Panny Marie str. 64.

Ježíš vyhání obchodníky z Chrámu

Vidím Ježíše, jak vchází s Petrem, Ondřejem, Janem a Jakubem, Filipem a Bartolomějem do chrámového ohrazení. Je tam veliký dav, proudící dovnitř i ven. Poutníci, kteří v zástupech přicházejí ze všech koutů města.

Shora s návrší, na kterém je postaven Chrám, je vidět, jak se úzké a křivolaké ulice města hemží lidmi. Připadá to, jako by se mezi syrovou bělostí domů rozprostřela pohyblivá stuha tisíce barev. Ano, město má vzezření podivné

hračky vytvořené z mnohobarevných stuh mezi řadami bílých domů, sbíhajících se do jednoho bodu, kde září kupole Pánova Domu.

Pak uvnitř, to je opravdové tržiště. Už žádná usebranost na svatém místě. Běhají, volají, kupují beránky, křičí a nadávají kvůli přehnané ceně, strkají ubohá bečící zvířata do ovčinců. Jimi jsou docela prostá ohrazení vymezená provazy a sloupy, u jejichž vstupů stojí obchodníci, čekající na zákazníky. Rány holí, bečení, kletby, stížnosti, nadávky...

A kolem směnárnických stánků další vřava. Nevím, zda je tomu tak vždycky nebo jen během Velikonoc, ale připadá to, jako by Chrám fungoval jako burza nebo černý trh. Hodnota valut nebyla pevná. Existoval legální kurs, který byl jistě stanoven, ale směnárníci vnucovali jiný kurs a za směnu si přivlastňovali libovolné procento. A ujišťuji vás, že dovedli oškubávat zákazníky! Čím byl zákazník chudobnější, z čím větší dálky přicházel, tím více ho obrali. Staré více než mladé, ty, kteří přicházeli z území mimo Palestinu ještě více než staré.

Chudobní stařečci si znovu a znovu prohlíželi své úspory, po celý rok odkládané stranou s kdovíjakými oběťmi, stokrát je vyndávajíce a opět je schovávajíce, jak obcházeli směnárníky; nakonec se vrátili k prvnímu, který se jim pomstil za jejich dočasné vzdálení tím, že zvýšil procento ze směny... A velké mince opustily uprostřed povzdechů majitele, aby se dostaly do drápů lichváře výměnou za lehčí měnu. A pak nová tragédie počtů a povzdechů při výběru beránka u obchodníků, kteří poloslepým stařečkům vmlouvali ta nejubožejší zvířata.

Vidím, že oba stařečkové se vracejí a postrkují před sebou ubohého beránka, kterého obětníci zřejmě označili za vadného. Střídají se stížnosti, prosby, nezdvořilosti, hrubiánství, aniž se tím prodavač nechá pohnout.

„Za to, co jste chtěli zaplatit, galilejští, je ten, kterého jsem vám dal, až moc krásný. Běžte pryč! Nebo přidejte dalších pět denárů, abyste měli hezčího!“

„Ve jménu Božím! Jsme chudí a staří! Chceš nám znemožnit účast na Velikonocích, možná posledních? Což to, co sis vzal, nestačí pro slušné zvířátko?“

„Jděte z cesty, otrhanci. Tady jde ke mně stařešina Josef. Jaká pocta pro mne, že mi dal přednost. Bůh buď s tebou! Pojd', vyber si!“

Ten, kterého nazývají stařešinou Josefem nebo Josefem z Arimatie, vejde do ohrady a vybere si velkolepého beránka. Pyšně se prochází v nádherném oděvu a na chudáky úpějíci u ohrady ani nepohlédne. Jak vychází s tučným bečícím beránkem, dokonce je odstrčí.

Ale zcela nablízku je teď Ježíš. I on udělá svůj nákup a Petr, který za něho zaplatil, za sebou táhne přijatelného beránka. Chtěl by jít hned na místo, kde se obětuje. Ale Ježíš se vrací k oběma zděšeným stařečkům, kteří zde nerozhodně stojí se slzami v očích, zatímco dav jimi postrkuje a obchodník jim nadává.

Ježíš, tak vysoký, že hlavy obou stařečků mu dosahují po prsa, položí ženě ruku na rameno a ptá se: „Proč pláčeš, ženo?“

Stařenka se obrátí a spatří tohoto vysokého a mladého muže, tak slavnostního v jeho krásném sněhobílém šatu a plášti. Nejspíš ho považuje za nějakého doktora, a tak důvody svého zármutku vypovídá celá uzašlá, neboť doktoři a kněží se o lid nestarají a neochraňují chudé proti hrabivosti obchodníků.

Ježíš se obrátí k prodavači: „Vyměň těmto věřícím tohoto beránka. Není hoden oltáře a stejně tak není hodno tebe, abys těžil z dvou chudých starců jen proto, že jsou slabí a bezbranní.“

„A kdo jsi ty?“

„Jeden spravedlivý.“

„Tvé nářečí i nářečí tvých druhů prozrazuje, že jsi Galilejec. Může být v Galileji vůbec nějaký spravedlivý?“

„Udělej, co jsem ti řekl a buď sám spravedlivý.“

„Poslouchejte! Poslouchejte Galilejce, obhájce sobě rovných! Chce nás poučovat, nás, kteří jsme z Chrámu!“ Muž se usmívá a přehnaně napodobuje galilejský přízvuk, který je zpěvnější a měkčí než judsky.

Lid vytvoří kruh a ostatní obchodníci a směnárníci se postaví proti Ježíšovi na obranu svého druhu. Mezi přihlížejícími jsou dva nebo tři posměšně se tvářící rabíni. Jeden z nich se táže tónem, že by i Job ztratil trpělivost:

„Ty jsi doktor?“

„Ty jsi to řekl.“

„Čemu učíš?“

„Zde je moje učení: vrátit tento Dům Bohu a modlitbě a nečinit z něho místo lichvy a obchodu. To je moje učení.“ Ježíš je strašlivý. Připadá jako archanděl stojící na prahu ztraceného Ráje. Nemá v ruce plamenný meč, ale jeho oči metají blesky na posměváčky a rouhače.

Po ruce nemá nic. Jen svůj svatý hněv. A tak jen s ním se rychle a překvapivě rozejde mezi stánky a začne rozhazovat mince, pečlivě srovnané podle hodnot, a převrací stoly i stolky a všechno padá s velkým hřmotem na zem a za velkého cinkotu rozkutáleného kovu, za mnoha vzteklých, a zděšených, ale i schvalujících výkřiků.

Pak Ježíš vytrhne z rukou strážců dobytka lana na přivazování zvířat; udělá si z nich velmi tvrdé dűtky... Vztyčí se a roztočí je a spustí bez slitování.

Na hlavy a záda dopadá nepředvídaná záplava ran. Věřící odstoupí a vychutnávají scénu. Viníci prchají, jak mohou nejrychleji; zanechávají peníze na zemi a za sebou ve velkém zmatení noh, rohů a křidel zvířata všech velikostí. Jedno odbíhá, jiné odlétá. Bučení, bečení, vrkání holubů a hrdliček a zároveň smích a povyk věřících za prchajícími lichváři na chvíli přehlušuje smutný sbor zvířat, podřezávaných na jiném nádvoří.

Přibíhají kněží spolu s rabíny a farizeji. Ježíš dosud stojí uprostřed nádvoří, tak jak se vrátil z pronásledování. Dosud má v ruce dűtky.

„Kdo jsi? Jak si dovoluješ tohle dělat a narušovat předepsané obřady? Z které školy přicházíš? Pokud jde o nás, my tě neznáme. Nevíme, kdo jsi.“

„**Já jsem Ten, který může. Mohu všechno.** Jen zničte tento pravý Chrám, a já ho vzkřísím, abych vzdal Bohu chválu. Já nenarušuji svatost Božího Domu ani obřady. Ale to vy ji narušujete, když dovolujete, aby se v jeho příbytku usadili lichváři a obchodníci. Mou školou je Boží škola, stejná škola, kterou měla celá Izrael skrze Boží ústa, hovořící k Mojžíšovi. Neznáte mě? Poznáte mě. Nevíte, odkud přicházím? Dozvíte se to.“

A už se kněžími dál nezabývá, ale s pláštěm vlajícím kolem ramenou a s rukama vztaženýma jako řečník v nejdůležitějším okamžiku svého projevu se obrátí k lidu a řekne:

„Naslouchejte, Izraelští! V Deuteronomu je řečeno: »Ustanoviš soudce a úřední osoby u všech bran... a ti budou spravedlivě rozsuzovat lid a nikomu nebudou stranit. Na nikoho nebudeš brát zvláštní ohled. Nebudeš přijímat dárky, neboť ty zaslepují moudré a narušují slova spravedlivých. Se spravedlností půjdeš po správné cestě, abys žil a vlastnil zem, kterou ti dal sám Pán, tvůj Bůh«.

Naslouchejte Izraelští! V Deuteronomu je řečeno: »Kněží a levité a všichni z kmene Léviho nebudou mít žádný podíl na ostatní Izraeli, ani dědictví, protože mají žít z obětí, které jsou dávány Pánu; nebudou mít žádný podíl na tom, co vlastní jejich bratři, protože jejich dědictvím je Pán«.

Naslouchejte Izraelští! V Deuteronomu je řečeno: »Nebudeš půjčovat na úrok svému bratru peníze ani obilí ani cokoli jiného. Na úrok můžeš půjčovat cizinci, ale svému bratru to, co potřebuje, půjčíš bez úroku«.

Nyní vidíte, že soudci sídlí v Izraeli bez spravedlnosti a ohledu na chudého. Neměří se s ohledem na spravedlnost, ale ve prospěch toho, kdo je silný. Být chudý, být z lidu, to znamená trpět útlakem. Jak může lid říci: »Ten, který nás soudí, je spravedlivý«, vidí-li, že jsou ctěni a vyslechnuti jen mocní, zatímco chudý nenalezne nikoho, kdo by mu chtěl naslouchat? Jak může lid chtít Pána, vidí-li, že ho nectí ti, kteří to mají za úkol více než ostatní? Ctíme Pána porušováním jeho příkázání? A proč tedy v Izraeli mají kněží pozemky a dostávají dávky od publikánů a hříšníků, kteří tak jednají proto, aby byli vůči nim shovívaví, a kněží to přijímají, aby měli truhly plné peněz?

Dědictvím těchto kněží je Bůh. Pro ně je On, Otec Izraele, více Otcem, než kdy který otec kdy byl, a stará se náležitě o jejich potravu. Ale ne více, než je správné. Služebníkům své Svatyně neslibil ani bohatství ani majetek. Jako odměnu budou mít po celou věčnost nebe, tak jak ho má Mojžíš a Eliáš, Jákob a Abraham; ale na této zemi mají mít jen lněný oděv a korunu z nezníčitelného zlata: z čistoty a milosrdné lásky. Tělo má být služebníkem ducha, který je služebníkem pravého Boha. Tělo nemá ovládat ducha a vzdorovat Bohu.

Tázali se mě, z moci jaké autority toto dělám. A oni, z moci jaké autority znesvěcují Boží příkázání a dovolují ve stínu posvátných zdí lichvu na úkor svých izraelských bratrů, přicházejících sem z poslušnosti k Božímu příkázání? Tázali se mě, z které školy přicházím, a já odpovídám: »Z Boží školy«. Ano, Izraeli, abych tě přivedl do této svaté a nezměnitelné školy. **Kdo chce poznat Světlo, Pravdu, Život, kdo chce naslouchat hlasu Boha mluvícího ke svému lidu, necht' přijde ke mně.** Následovali jste Mojžíše napříč pouštěmi, ó, Izraelští. Následujte mě, abych vás vedl napříč mnohem smutnější pouští k Zemi opravdu blažené. To právě za ní vás vedu mořem, které se otvírá na Boží příkázání. Až pozvednu své Znamení, uzdravím vás ze všeho zla.

Přišla hodina Milosti. Patriarchové na ni čekali a zemřeli v jejím očekávání. Proroci ji předpověděli, a v této naději zemřeli. Snili o ní spravedliví, a zemřeli utěšeni tímto snem. Tato hodina nyní nastala. Pojd'te. Pán bude soudit svůj lid a bude milosrdný k těm, kteří mu slouží, jak to přislíbil Mojžíšovými ústy."

Lidé, kteří kolem Ježíše utvořili kruh, stojí s otevřenými ústy a naslouchají mu. Pak rozebírají slova nového rabína a vyptávají se jeho druhů.

Ježíš zamíří na jiné nádvoří, od tohoto oddělené arkádami. Jeho přátelé ho následují a vidění končí.

Jidáš, Tomáš a Šimon Zelota

Ježíš je se svými šesti učedníky. Stejně jako předchozího dne ani dnes nevidím Judu Tadeáše, který předtím říkal, že chce jít do Jeruzaléma s Ježíšem.

Ještě musí být velikonoční svátky, protože ve městě je dosud velký nával lidí. Je podvečer a mnozí se spěšně vracejí domů. I Ježíš směřuje k domu, kde je hostem. Není to dům Večeřadla. To se nachází ve městě, při jeho okraji. Toto je už spíše opravdový venkovský dům uprostřed olivového sadu. Je vidět stromy sestupující v řadách až k úpatí návrší. Zastavují se tam, kde potůček, ve kterém je teď jen málo vody, prochází roklí mezi dvěma nepřilíh vysokými kopci. Na vrcholku jednoho je Chrám; na druhém, kam až oko dohlédne, olivové sady.

„Jane, na tvého přítele čekají dva muži," říká starší muž, který je nejspíš rolníkem nebo majitelem olivového sadu. Zdá se, že ho Jan zná."

„Kde jsou? Kdo to je?"

„Nevím, jeden je určitě žid. Druhý... nevím... Neptal jsem se ho."

„Kde jsou?"

„Čekají v kuchyni a... ano... támhle je ještě jeden, který je plný ran... Prikázal jsem mu, aby zůstal tam, protože... nerad bych, aby to byl malomocný... Říkal, že chce vidět toho Proroka, který mluvil v Chrámu."

Ježíš, který až do této chvíle mlčel, řekne: „Pojd'me napřed za tím posledním. Ostatním řekni, ať přijdou sem, chtějí-li, promluví si s nimi zde, v sadu." A obrátí se k místu označenému mužem.

„A co budeme dělat my?" ptá se Petr.

„Pojd'te, chcete-li."

Nějaký docela zahalený muž se opírá o venkovskou zídku, stojící na srázu zcela na pokraji pozemku. Musel sem vystoupit po stezce, která ji lemuje podél onoho malého potůčku. Když spatří Ježíše, jak k němu přichází, volá: „Nazpět, nazpět, ale také slitování!“ A nechá spadnout svůj oděv a odhalí svůj trup.

Jestliže i obličej je pokryt strupy, trup je jedinou mozaikou ran. Některé jsou velmi hluboké, jiné jsou jako červené spáleniny, jiné bělavé a průsvitné, jako by byly ze skla.

„Ty jsi malomocný! Co po mně žádáš?“

„Nezlořeč mi! Nekamenuj mě! Řekli mi, že včera večer ses projevil jako Boží Hlas a Nositel Milosti. Řekli mi, že jsi potvrdil, že při vztyčení svého Znamení uzdravíš všechno zlo. Pozvedni ho nade mnou. Přicházím z hrobek... tam odtud... Plazil jsem se jako had ostružinami kolem potůčku, abych se sem dostal neviděn. Abych to mohl udělat, čekal jsem na večer, protože v přítmi se tak snadno nepostřehne, kdo jsem. Odvážil jsem se... vyhledal jsem pána tohoto domu, který je velmi dobrý. Nezabil mě. Řekl mi jen: Čekej u zídky. Ty měj také slitování.“

Ježíš se přibližuje, sám, protože šest učedníků a majitel se dvěma neznámými zůstávají opodál a jasně projevují svůj odpor. Malomocný ještě říká: „Už se nepřibližuj! Už ne! Jsem nečistý!“

Ale Ježíš jde ještě blíže. **Hledí na něho s takovým soucitem, že se muž rozpláče.** Poklekne a tvář skloní téměř k zemi. Zaúpí: „Tvé znamení, tvé znamení!“

„To bude ve svou hodinu vztyčeno. Ale tobě říkám: vstaň. Buď uzdraven. Chci to. A buď pro mne znamením v tomto městě, které mě musí poznat. Vstaň, říkám ti! A z vděčnosti k Bohu už nehřeš!“

Muž se pomalu, pomalu pozvedá. Vynořuje se z vysokých kvetoucích rostlin, jako by se vyprošťoval z rubáše... Prohlíží se v posledním světle dne. Volá: „Jsem čistý! Ó, co nyní mohu pro tebe udělat?“

„Poslechnout zákon: Vyhledej kněze. Ale od nynějška buď dobrý. Běž.“

Muž jako by se už chtěl vrhnout Ježíšovi k nohám, ale uvědomí si, že v očích zákona je dosud nečistý, a zastaví se. Ale líbe si ruce a polibky posílá Ježíšovi. Pláče radostí.

Ostatní jsou jako zkamenělí. Ježíš se obrátí k uzdravenému z malomocenství zády a s úsměvem jim řekne: „Přátelé, to bylo jen malomocenství těla, ale spatříte mizet malomocenství srdcí. To vy jste mě chtěli vidět?“ říká dvěma neznámým.

„Zde jsem. Kdo jste?“

„My jsme tě včera večer slyšeli... v Chrámu. Hledali jsme tě po městě. Někdo, kdo říká, že je tvůj příbuzný, nám řekl, že jsi zde.“

„Proč mě hledáte?“

„Abychom tě následovali, chceš-li nás, protože máš slova pravdy.“

„Mne následovat? Ale víte, kam směřuji?“

„Ne, Místře, ale určitě za slávou.“

„**Ano, ale za slávou, která není z této země, za slávou, která přebývá na Nebesích a která se dobývá ctností a obětí.** Proč mě chcete následovat?“ opět se táže.

„Abychom měli účast na tvé slávě.“

„Podle Nebes?“

„Ano, podle Nebes.“

„Všichni tam nemohou dospět. Protože **Mamon líčí nástrahy a těm, kteří touží po Nebi, více než ostatním.** Dokáže vzdorovat jen ten, jehož vůle je pevná. Proč mě následovat, jestliže následovat mě vyžaduje neustálý boj s nepřítelem, který je v nás, s nepřátelským světem, s Nepřítelem, jímž je Satan?“

„Protože nás k tomu vede náš duch, náš duch, který je tebou dobyt. Ty jsi svatý a mocný, chceme být tvými přáteli.“

„Přáteli!“ Ježíš zmlkne a povzdechne. Pak upřeně pohlédne na toho, který stále mluvil a který teď nechal spadnout plášť, pokrývající mu hlavu. Je to Jidáš z Keriotu.

„Kdo jsi, mluvíš lépe než někdo z lidu!“

„Jsem Jidáš Šimonův. Jsem z Keriotu, ale jsem v Chrámu. Čekám na Krále židů, to je můj sen. Podle tvých slov jsem poznal, že ty jsi Král. Králi, poznal jsem tě podle tvých gest. Přijmi mě k sobě.“

„Přijmout tě? Nyní? Hned? Ne.“

„Proč, Místře?“

„Protože je lépe si všechno dobře rozvážit, než se člověk dá hrbolatou stezkou.“

„Ty nevěříš, že jsem upřímný?“

„Ty jsi to řekl. Z tvé strany věřím v náhlé hnutí, ale nevěřím v tvou stálost. Rozvaž si to, Jidáši. Ted odcházím a vrátím se opět na letnice. Jsi-li z Chrámu, uvidíš mě. Rozmysli si, čeho jsi schopen... A ty, kdo jsi ty?“ ptá se Ježíš druhého neznámého.

„Další, který tě viděl. Chtěl bych být s tebou. Ale teď se toho bojím.“

„Ne. **Domýšlivost je zkázou. Obava může být překážkou, ale přichází-li z pokory, je pomocníkem.** Neboj se. Ty také si to rozvaž a až přijdu...“

„Místře, ty jsi tak svatý! Mám strach, že tě nebudu hoden. Jinak ne. Protože o svou lásku se nebojím.“

„Jak se jmenuješ?“

„Tomáš, řečený Didym.“

„Zapamatuj si tvoje jméno. Jdi v pokoji.“ Ježíš je propustí a vstoupí do pohostinného domu k večeři. Těch šest, kteří jsou s ním, mu chce dát mnoho otázek.

„Proč jsi, Mistře, dělal mezi oběma takový rozdíl? Oba přišli ze stejné pohnutky," ptá se Jan.

„Můj příteli, protože stejná pohnutka nemusí mít stejný podnět. Samozřejmě oba mají stejnou pohnutku, ale oba nesledují stejný cíl. Právě ten, který se zdál méně dokonalý, je dokonalejší, neboť nemá v sobě horečnou touhu po lidské slávě. Má mě rád, protože mě má rád."

„Já také!"

„A já také."

„I já."

„I já."

„Vím to. Znáš vás, jací jste."

„Jsme tedy dokonalí?"

„To ne! Ale stanete se jimi, podobně jako Tomáš, vytrváte-li ve své vůli k lásce. Dokonalí? Přátelé! Kdo je mimo Boha dokonalý?"

„Ty, ty jsi!"

„Po pravdě vám říkám, že bych nebyl dokonalý, kdybyste ve mně viděli jen proroka. Žádný člověk není dokonalý. Ale já jsem dokonalý. Protože ten, který k vám hovoří, je Otcovým Slovem. Věřte-li, že jsem Otcovým Slovem, musíte věřit i tomu, že **jsem Dokonalost**. Přesto, přátelé, vidíte, že chci, abych byl nazýván Synem člověka, neboť se umrtvuji tím, že na sebe беру všechnu lidskou bídu... Jaká tíha, mí přátelé! Ale nesu ji s radostí. Nést ji je mou radostí, neboť jako Syn Lidstva vrátím lidstvo Bohu. Jako prvního dne."

Ježíš mluví tiše, usazen za docela obyčejným stolem a rukama činí pokojná gesta a přitom mírně sklání tvář, kterou odspodu osvětluje olejová lampička, postavená na stůl. Zlehka se usmívá. To už je onen Mistr, který vzbuzuje úctu a jehož rysy vydechují tolik přátelství. Učedníci pozorně naslouchají.

„Mistře, proč tvůj bratranec nepřišel, když ví, kde bydlíš?"

„Můj Petře! Ty budeš jedním z mých kamenů. Prvním. Ale každý kámen se tak snadno nepoddá. Viděl jsi mramor prétorie? S jakými obtížemi byl vyláman z úbočí hory. Pohled naopak na oblázky, které se lesknou v měsíčních paprscích ve vodě Cedronu. Dospěly tam samy od sebe, a chceme-li je, můžeme si je hned vzít. Můj bratranec je jako ten první kámen, o němž jsem hovořil... Z úbočí hory: jeho rodina se se mnou o něho dohaduje."

„Ale já sám chci být jako ten oblázek z potoka. **Pro tebe jsem připraven všechno zanechat: dům, manželku, rybolov, bratry. Pro tebe všechno, můj Mistře.**"

„Vím to, Petře, právě proto tě mám rád, ale Jidáš přijde také."

„Kdo? Jidáš z Keriotu? Na tom netrvám, to je krásný pán, ale... já dávám přednost... ano, já dávám přednost sobě..."

Všichni se rozesmějí nad tímto Petrovým vývodem.

„Není se čemu smát. Chci říci, že prostému Galilejci, obyčejnému, ale upřímnému rybáři dávám přednost... před... Já nevím. Ale Mistr určitě ví, co chci říci."

„Ano, vím, ale **nesud**. Na zemi se vzájemně potřebujeme a dobří jsou smícháni se zlými jako květiny na poli: bolehlav vedle blahodárného slézu."

Někdo klepe na dveře.

Je to opět Tomáš. Vstoupí a vrhne se Ježíšovi k nohám. „Mistře... nemohu čekat na tvůj návrat. Nechej mě u sebe. Jsem plný chyb, ale já mám jen tuto jedinou velkou pravou lásku, svůj jediný poklad. Je tvůj. Je pro tebe. A ponechej si mě, Mistře..."

Ježíš mu položí ruku na hlavu. „Zůstaň, Didyme. Následuj mě. **Blahoslavení, kteří jsou upřímní a mají pevnou vůli**. Jste požehnaní. Jste mi více než příbuznými, neboť jste pro mne syny a bratry ne podle krve, která je smrtelná, ale podle vůle Boží a vůle vašeho ducha. **Ted vám říkám, že není bližšího příbuzenství než u toho, který koná vůli mého Otce; a tu vy konáte, protože chcete dobro.**"

Ježíš nechává svou ruku sklouznout na rameno nového příchozího. Řekne mu: „Vstaň, příteli. Večeřel jsi?"

„Ne, Mistře?"

„Bydlíš daleko?"

„Jsem ubytován na druhé straně města poblíž Východní brány."

„Jsi sám?"

„Byl jsem s rodiči. Ale ti už odešli a já jsem zůstal, abych tě ve dne v noci hledal, dokud tě nenajdu."

Ježíš se usměje a řekne: „Tak tě tedy nikdo neočekává?"

„Ne, Mistře."

„Cesta je dlouhá, noc je temná. Římské strážce pročešávají město. Říkám ti: chceš-li, zůstaň s námi."

„Ó, Mistře!" Tomáš je šťastný.

„Udělejte mu místo. Každý něco dejte bratrovi."

Ze svého dílu, který je před ním, Ježíš odebere porci sýra. Vysvětluje Tomášovi: „My jsme chudobní a jídlo je už téměř skončeno, ale všichni ti to dávají ze srdce rádi." K Janovi, sedícímu vedle něho: „Postup své místo příteli."

Jan se ihned zvedne a jde si sednout do rohu stolu vedle majitele.

„Posad se, Tomáši, jez." Pak: „Chtěl bys udělat Ježíšovi radost?"

„Samozřejmě."

„I když tě ta radost bude stát obět'?"

„Nebudu se na nic ohlížet, abych ti posloužil. Co si přeješ?"

„Chtěl jsem ti říci... ale máš-li závazky nebo jiné záležitosti..."

„Nic, nic! Mám jen tebe. Mluv."

„Poslyš. Zítra za svítání ten malomocný opustí hrobky, aby našel někoho, kdo upozorní kněze. Půjdeš tedy ke hrobkám, to je milosrdenství. Pak zvoláš silným hlasem: »Ty, který jsi včera byl očištěn, vyjdi ven. Ten, který mě za tebou posílá, je Ježíš Nazaretský, Mesiáš z Izraele. Ten, který tě uzdravil«. Učiň to tak, aby všichni zaživa pohřbení poznali mé jméno a probudila se v nich naděje... Ten uzdravený přijde k tobě. Uděláš, oč tě požádá, a ve všem mu pomůžeš, jako by to byl tvůj bratr. A řekneš mu také: „Až budeš zcela očištěn, odejdeme spolu po silnici kolem řeky za Doko a Efraim. Tam nás bude očekávat Mistr Ježíš a řekne nám, jak mu máme sloužit."

„Udělám to. A ten druhý?"

„Který? Iškarjot?"

„Ano, Mistře."

„Pro něho trvá moje rada. Nechej ho, ať se sám rozhodne a řádně si to rozváží. Vyhni se setkání s ním."

„Zůstanu u malomocného..."

Při návratu

Břehy Jordánu, jste opravdu krásné, takové jaké jste bývaly za dob Ježíšových! Hledím na vás a těším se ze vznešeného pokoje vašich zelenomodrých vln, kde voda a svěží koruny stromů zpívají jakoby sladkou melodii.

Jsem na dosti široké a dobře udržované silnici. Je to asi nějaká důležitá komunikace, či spíše: vojenská silnice, kterou vybudovali Římané, aby spojili různé části země s hlavním městem. Probíhá poblíž řeky, ale nevede těsně podél ní. Je od ní oddělena zalesněným pásem...

Řeka i silnice vytváří mírně zahnutý oblouk...

V tuto ranní hodinu zde vládne ticho a mír...

Tři cestující se zastavují v zákrutu silnice téměř uprostřed oblouku. Rozhlížejí se nahoru i dolů, na jih k Jeruzalému a na sever směrem k Samařsku. Vyhlížejí mezi kmeny stromů, zda nepřichází ten, na koho čekají.

Je to Tomáš, Juda Tadeáš a uzdravený malomocný. Hovoří spolu.

„Vidíš někoho?"

„Já? Ne."

„Ani já."

„Ale přesto je to ono domluvené místo."

„Jsi si tím jist?"

„Ano, Šimone. Jeden z těch šesti mi řekl, zatímco se Mistr vzdálil, když mu dav provolával slávu po zázraku uzdravení jednoho chromého žebráka u Rybí brány: »Teď odcházíme z Jeruzaléma. Čekej na nás v záhybu řeky při páté míli mezi Jerichem a Dokem«. To je zde. Řekl také: »Budeme tam ode dneška za tři dny za svítání«. Dnes je to třetí den a čtvrté bdění nás zastihlo právě zde."

„Přijde? Snad jsme s ním raději měli jít už z Jeruzaléma."

„Šimone, ty jsi ještě nemohl mezi lidi."

„Řekl-li můj bratranec, že sem přijde, tak přijde. Své sliby vždycky dodrží. Stačí jen počkat."

„Ty jsi s ním stále?"

„Ano. Od svého návratu do Nazareta mi byl vždycky dobrým druhem. Jsme stejně staří, já o trochu starší. A měl mě rád i jeho tatínek, bratr mého otce. I jeho Matka mě měla velmi ráda. Vyrůstal jsem spíše s ní než se svou matkou."

„Měla tě ráda... Dnes už tě tak ráda nemá?"

„Ale ano! Ale od chvíle, kdy se Ježíš stal prorokem, jsme tak trochu rozděleni. Mým příbuzným se to nelíbí."

„Kterým příbuzným?"

„Mému otci a dvěma starším bratrům. Třetí váhá... Otec je už velmi starý, a tak jsem neměl to srdce, abych ho roztrpčoval. Ale teď... teď už je to jiné. Teď jdu tam, kam je přitahováno mé srdce i duch. Jdu za Ježíšem. Nevěřím, že bych tím urážel Zákon, jednám-li takto. Ostatně... kdyby to, co chci učinit, nebylo správné, Ježíš by mi to řekl. Učiním, co mi řekne. Má otec právo stavět se proti synovi, který hledá dobro? Jsem-li si vědom, že tam je má spása, proč mi zabraňovat, abych za ní šel? Proč se k nám tedy otcové chovají jako nepřátelé?"

Šimon povzdechne, jako by mu to připomnělo něco smutného. Skloní hlavu, ale neřekne nic.

Tomáš naopak odpoví: „Já jsem už překážky odstranil. Můj otec mě vyslechl a řekl: »Běž. Ať tyto Velikonoce jsou pro tebe vysvobozením z otroctví očekávání. Jsi šťasten, že můžeš věřit. Co se týče mne, já čekám. Ale je-li to skutečně On, a ty to zjistíš, jak ho budeš následovat, přijď za svým starým otcem a řekni mu: Pojď, Izrael už má svého Očekávaného«."

„Ty máš více štěstí než já! A řeknu-li, že jsme žili po jeho boku! A že nevěříme, my, kteří jsme z jeho rodiny! A že říkáme, či spíše oni říkají: »Ztratil hlavu«!"

„Támhle jde skupina osob," zvolá Šimon. „Je to on, je to on! Poznávám jeho plavou hlavu. Ó, pojďme, utíkejme!"

Dají se rychle na pochod. Tak jak teď dospívají ke středu zákrutu, stromy jim zakrývají další cestu, takže obě skupiny se octnou tváří v tvář ve chvíli, kdy toho nejméně očekávaly...

„Mistře!"

„Ježíši!"

„Pane!”

Tři výkřiky - učedníka, bratrance, *zázračně* uzdraveného se rozléhají, vyjadřující uctivý obdiv a radost.

„Pokoj vám!” Hle, krásný hlas, který si nelze splést s žádným jiným, plný, zvučný, pokojný, výrazný, čistý, mužný, něžný i pronikavý.

„Ty také, Judo, můj bratrance?”

Objímají se. Juda pláče.

„Proč ty slzy?”

„Ó, Ježíši, chci zůstat s tebou!”

„Stále jsem čekal. Proč jsi nepřišel?”

Juda svěsí hlavu a mlčí.

„Nechtěli! A teď?”

„Ježíši, já...já je nemohu poslechnout. Chci poslechnout jen tebe samotného.”

„Ale já jsem ti nedal žádný rozkaz.”

„Ne, ty ne, ale rozkazuje tvé poslání. Zde uprostřed mého srdce promlouvá Ten, který tě poslal a který mi říká: **»Běž za ním«**. To Ona, která tě porodila a která mi byla něžnou učitelkou, mi svým holubicím pohledem beze slov stále říká: **»Následuj Ježíše«**. Mohu si nevšímat hlasu Shora, který mi proniká srdce? Když jsem tedy skrze Josefa tvým bratrance, nemám tě uznat za Toho, kým jsi, když už tě zde na březích této řeky uznal Křtitel, který tě nikdy neviděl, a pozdravil tě jako Beránka Božího? A já, který jsem s tebou vyrůstal, který jsem se stal dobrým jen proto, že jsem tě následoval, já, který jsem se stal synem Zákona díky tvé Matce...já bych toho neměl být schopen?”

„A tvůj otec?”

„Můj otec?” Nechybí mu ani chléb ani ošetření...a pak, ty jsi mi dal příklad. Myslíš především na potřeby lidu, a teprve potom na svou Matku. A ona je sama. Řekni mi, můj Mistře, je-li dovoleno říci otci, aniž bych se prohřešil vůči úctě k němu: **»Otče, miluji tě. Ale nad tebe je Bůh a já ho následuji«**.”

„Judo, příbuzný a příteli, říkám ti: velmi jsi pokročil na cestě Světla. Pojď. Je dovoleno takto hovořit ke svému otci, volá-li Bůh. Nic není vyššího než Bůh. I zákony krve mizí, či spíše se zjemňují, protože svými slzami velmi pomáháme svým rodičům, svým matkám, a to pro věčnost, proti níž den tohoto světa není ničím. Zůstaň tedy, Judo, čekal jsem na tebe a jsem šťasten, že tě opět mám, příteli mého nazaretského života.” Judo je hluboce dojat. Ježíš se obrátí k Tomáši: „Věrně jsi poslechl. Učedníková první ctnost.”

„Přišel jsem, abych ti byl věrný.”

„A budeš jím. Říkám ti to. Pojď, ty, který zůstáváš ostýchavě ve stínu. Neboj se.”

„Můj Pane!” Bývalý malomocný je u Ježíšových nohou.

„Vstaň. Tvé jméno?”

„Šimon.”

„Tvá rodina?”

„Pane, bývala mocná...i já jsem býval vážen... Ale hněv sekt...a chyby mládí zlomily její moc. Můj otec. Ó, musím mluvit proti němu, vždyť mě stál tolik slz, které nepřicházely z nebe! Viděl jsi, jaký dárek mi učinil!”

„Byl malomocný?”

„Nebyl, a ani já jsem nebyl. Postihla ho nemoc, která se jmenuje jinak a kterou v Izraeli řadí mezi různá malomocenství. On, tehdy ještě jeho dům byl mocný, žil a zemřel ve svém domě jako vážená osobnost. Já... kdybys mě nezachránil, bych zemřel mezi hrobkami.”

„Jsi sám?”

„Sám, mám jednoho věrného služebníka, který se stará o to, co mi zbývá. Dal jsem mu vědět.”

„Tvá matka?”

„Je... mrtva.” Muž se zdá v rozpacích.

Ježíš na něho pozorně hledí. „Šimone, řekl jsi mi: »Co mám pro tebe učinit?« Nyní ti říkám: **»Následuj mě«**.”

„Okamžitě! Pane! Ale...ale... Dovol, abych ti řekl jednu věc. Jsem, nazývali mě **»Zelota«** pro kastu, ke které jsem náležel, a **»Chananejec«** pro mou matku. Vidíš. Jsem nízkého původu. Mám v sobě krev otrokyně. Můj otec neměl syna ze své legitimní ženy, mne měl s otrokyní. Jeho manželka, dobrá žena, mě vychovala jako svého syna a starala se o mne za mých nesčetných nemocí až do své smrti...”

„V Božích očích není otroků ani propuštěnců. **V jeho očích je jen jediné otroctví: hřích.** A já jsem ho přišel potlačit. Všechny vás povolávám, protože **Království patří všem.** Máš vzdělání?”

„Ano. I já jsem měl své místo mezi velkými. Dokud se nemoc dala skrýt pod šatem. Ale když začala být viditelná... mí nepřátelé byli šťastni, že jí mohou využít k tomu, aby mě odstranili mezi mrtvé. Ve skutečnosti, jak mi řekl jeden římský lékař z Cézareje, se kterým jsem se radil, má nemoc nebyla pravou leprou, ale zděděnou těžkou kožní chorobou; stačilo nemít děti, abych ji nerozšiřoval. Mohu svému otci nezlořečit?”

„Nesmíš mu zlořečit. I když ti přivodil všechna možná zla...”

„Ó, ano! Promarnil dědičný majetek. Byl prostopášný, krutý, bez srdce, bez citu. Odňal mi zdraví, laskání, pokoj. Označil mě jménem, pro které jsem byl pohrdán, a přenesl na mne zneuctvující nemoc... Stal se pánem všeho, i budoucnosti svého syna. Všechno mi vzal, i radost být otcem.”

„Z toho důvodu ti říkám: **»Následuj mě«**. Až mě budeš následovat, po mém boku nalezeš otce i syny. Pozvedni svůj pohled, Šimone. Tam se na tebe usmívá tvůj pravý Otec. Rozhlédni se po širé zemi, po zemědělech, zemích. Je tam synů a synů, duchovních synů pro ty, kteří nemají děti. Čekají na tebe... S mým znamením už neexistuje

opuštěnost. V mém Znamení už není samota ani rozdělenost. Je to **Znamení lásky**. A dává lásku. Pojd', Šimone, který jsi neměl syna. Pojd' Judo, který ztrácíš svého otce pro lásku ke mně. Spojuji vás ve stejném osudu."

Ježíš je oba k sobě přiblíží. Drží své ruce na jejich ramenou, jako by si je chtěl přivlastnit, jako by na ně vkládal společné břemeno. Pak říká: „Spojui vás, ale pro tuto chvíli vás rozdělui. Ty, Šimone, zůstaneš zde s Tomášem. S ním budeš připravovat cesty k mému návratu. Brzo se sem vrátím a přeji si, aby mě očekávalo hodně lidí. Říkejte nemocným, že **přijde Ten, který uzdravuje**. Říkejte těm, kteří čekají, že **Mesiáš je mezi svým lidem**. Říkejte hříšníkům, že **je zde někdo, kdo odpouští a dává sílu k povznesení...**"

„Ale budeme toho schopni?"

„Ano, stačí, budete-li říkat: »On přichází, volá vás, čeká na vás. Přichází, aby vás obdaroval milostí. Pospěšte si ho spatřit« a k těmto slovům přidejte vyprávění o tom, co víte. A ty, Judo, bratrance, pojd' se mnou a zde s těmito. Zůstaneš však v Nazarete."

„Proč, Ježíši?"

„Protože mi musíš připravovat cestu v našem rodišti. Myslíš, že je to malé poslání? Po pravdě není důležitějšího..."
Ježíš povzdechne.

„A budu úspěšný?"

„Ano i ne, ale postačí to k tomu, abychom byli ospravedlněni."

„Z čeho? A před kým?"

„Před Bohem. Před rodištěm. Před rodinou. Nebudou nám moci vyčítat, že jsme jim neukázali, co je dobré. A jestliže rodiště a rodina tím opovrhnu, nebudeme odpovědni za jejich ztracení."

„A my?"

„Vy, Petře, se vrátíte ke svým sítím."

„Proč?"

„Protože vás budu poučovat pomalu a vezmu si vás, až budete připraveni."

„Ale my tě tedy budeme vídat?"

„Samozřejmě, často vás přijdu vyhledat a dám vás zavolat, když budu v Kafarnau. Nyní se pozdravte se svými bratry a půjdeme. Žehnám vás, kteří zůstáváte. Můj pokoj buď s vámi."

A vidění se končí.

Následuje epizoda návratu do Nazareta se šesti apoštoly a bratrancem Judou, tak jak je vyličeána v Životě Panny Marie str. 66. Ježíš pak na krátký čas působí v Galileji, zejména v Kafarnau, kam přesídlil i apoštol Petr do domu své tchýně, kterou Ježíš zázračně uzdravil. V tomto domě došlo k onomu zázračnému uzdravení ochrnutého, spuštěného dovnitř střechou.

Uzdravení ochrnutého

Vidím břehy Genezaretského jezera a rybářské bárky vytažené na břeh. Petr a Ondřej, opření zády o bárky, se zabývají srovnáváním sítí, které přinášejí plavčíci, když je předtím v jezeře zbavili nečistoty, která v nich uvízla. O deset metrů dále se Jan s Jakubem sklánějí nad svou bárkou a prohlížejí ji; pomáhá jim nějaký chlapec a asi padesátiletý až pětapadesátiletý muž, o němž se domnívám, že je Zebedeus, neboť chlapec ho nazývá „patrone" a velice se podobá Jakubovi.

Petr s Ondřejem mlčky srovnávají oka a plováky. Jen občas si vymění pár slov týkajících se jejich práce, která byla neúspěšná.

Petr si nestěžuje na to, že má prázdnou peněženku, ani na zbytečnou námahu, ale říká: „To mě mrzí... protože jak to teď uděláme, abychom dali najíst těm ubohým lidem? Přicházejí nám jen vzácně nějaké dary a těch 10 denárů a 7 drachem, které jsme dostali během těchto čtyř dnů, se ani nedotknou. Jen Mistr nám řekne, komu mají přijít tyto peníze. Kdybychom aspoň něco ulovili! Drobné ryby jsem mohl připravit a dát těm ubohým lidem... Zdraví lidé si mohou sehnat potravu, ale ti nemocní!"

„A ten ochrnutý! A oni už ušli takovou cestu, než ho sem dopravili," říká Ondřej.

„Poslyš, bratře. Já myslím...že se zase vrátím (do Betsaidy), když nás Mistr nechce mít stále u sebe. Aspoň tak nebudu vidět ty ubohé lidi, kterým nemohu pomoci, a až je opět spatřím, budu jim moci říci: »On je zde«."

„Já jsem zde!" Ježíš se přiblížil, potichu kráčeje po mokřém písku.

Petr s Ondřejem vyskočí. Vykřiknou: „Ó, Mistré!" a volají:

„Jakube, Jane! Je zde Mistr, pojd'te!"

Ti dva přiběhnou a všichni se tisknou k Ježíšovi. Ten mu líbe roucho, jiný ruce, Jan ho dokonce chytí rukou kolem pasu a položí mu hlavu na prsa. Ježíš ho políbí do vlasů.

„O čem jste mluvili?"

„Mistré... říkali jsme, že bychom tě zde velice potřebovali."

„Proč, přátelé?"

„Abychom tě viděli a mohli se z toho radovat, ale pak i kvůli chudým a nemocným. Čekají na tebe už dva dny i déle... dělal jsem, co jsem mohl. Dal jsem je támhle do té chatky na tom neobdělaném poli. Řemeslníci tam opravují bárky. Uložil jsem tam jednoho chromého, jednoho muže s těžkou horečkou a jedno dítě, které umírá v náručí své matky. Nemohl jsem je poslat, aby tě hledali."

„To jsi dobře udělal. Ale jak jsi je i s těmi, kteří je přivedli, dokázal žít? Řekl jsi mi, že jsou chudobní!"

„Jsou, Mistré. Bohatí mají vozy a koně. Chudí mají jen své nohy. Jsou na tom moc špatně, tak tě nemohli jít hledat. Dělal jsem, co se dalo. Podívej: dostal jsem tyto peníze. Ani jsem se jich nedotkl."

Ujmeš se jich ty."

„Petře, mohl jsi peníze rozdat ty sám. Samozřejmě... můj Petře, mrzí mě, že jsi měl kvůli mně výdaje a obtíže."

„Ne, Pane, z toho si nic nedělej. Já jsem si s tím starosti nedělal. Jen mi bylo líto, že jsem nemohl projevit víc milosrdenství. Ale věř mi, snažil jsem se, všichni jsme se snažili ze všech sil."

„Vím to. Vím, že jsi pracoval bezúspěšně. Ale přestože se ti nepodařilo zajistit jídlo, tvé milosrdenství zde je: živé, činné, v Božích očích svaté."

Přibíhají děti a volají: „Je to Mistr! Je to Mistr! Podívejte, Ježíš, podívejte, Ježíš!" Pověsí se na něho a Ježíš se s nimi mazlí, zatímco současně hovoří s učedníky.

„Šimone, půjdu do tvého domu. Ty i vy ostatní běžte říci, že jsem přišel a pak mi doved'te nemocné."

Učedníci se rychle rozejdou různými směry. Ale že Ježíš přišel, to už ví celé Kafarnaum díky dětem, které připadají jako včely rozlétnuvší se z úlu za květinami: do domů, ulic, na náměstí. Pobíhají sem tam celé radostné a přinášejí tu novinu maminkám, kolemjdoucím, starcům, sedícím na slunci a pak se opět vracejí pomazlit s tím, který je miluje. Jedno z nich, to nejdůležitější, mu říká: „Mluv k nám, mluv dnes pro nás, Ježíši. My tě máme moc rádi, ty to víš, a my jsme lepší než dospělí."

Ježíš se na malého psychologa usměje a slíbí mu: „Budu mluvit docela pro vás." A následován dětmi jde do domu a zdraví svým pozdravením pokoje: „**Pokoj necht' je v tomto domě.**"

Lidé se mačkají do zadní místnosti, vyhrazené sítím, lanům, košům, veslům a zásobám. Petr ji zřejmě dal Ježíšovi k užívání, a aby udělal místo, všechny věci navrhl do jednoho kouta. Na jezero odtud není vidět, je slyšet jen slabé nárazy vln. Je vidět jen zelenající se zídka zahrady se starou vinnou révou a fikovníkem. Je zde mnoho lidí, je jich plná místnost i zahrada.

Ježíš začne mluvit. V první řadě jsou lidé, kteří si svoje místa vymohli autoritativními posunků a strachem, který u lidu vzbuzují: pět osobností z vyšší společnosti. Jejich široké pláště, bohaté oděvy a pýcha naznačují, že to jsou farizejové a doktoři. Ježíš přesto chce mít kolem sebe své maličké. Korunu malých nevinných tvářiček s jasnými očima, andělskými úsměvy, které jsou k němu obráceny a hledí na něho. Ježíš mluví a přitom občas pohladí kudrnatou hlavičku dítěte, usazeného u jeho nohou a opírajícího hlavičku o jeho kolena. Ježíš při promluvě sedí na velké hromadě sítí a košíků.

„»Můj milovaný sestoupil do své zahrady mezi vonící záhony, aby se uprostřed zahrad nasytil a natrhal lilie... On se sytí mezi liliemi«, to jsou slova Davidova Šalamouna, ze kterého pocházím já, Mesiáš Izraele.

Moje zahrada! Která zahrada je krásnější a hodnější Boha nad tu nebeskou, jejímiž květy jsou andělé, které stvořil Bůh? A přesto o ni nejde. To jinou zahradu chtěl mít jednorozený Syn Otcův, Syn člověka, neboť pro člověka jsem se oděl tělem, bez něhož bych nemohl vykoupit hříchy lidského těla. Ta zahrada mohla být jen o něco méně vznešená než zahrada nebeská, kdyby se byli z pozemského Ráje rozšířili Adamovi synové, synové Boží, jako sladké včely rozlétaující se z úlů, aby zalidnili zem lidem světců, všech určených pro Nebesa. Ale Nepřítel zasel do Adamova srdce trní a hloží a odtud se toto trní a hloží rozšířilo po celé zemi. Ta už není zahradou, ale divokým a krutým pralesem, kde přebývá horečka a kde hnízdí had.

Přesto však **Otcův Miláček** má na této zemi, na které vládne Mamon, dosud zahradu. Zahradu, kam se přichází nasytit svou nebeskou stravou: **láskou a čistotou**; záhony, kde trhá květiny, jež jsou mu tak drahé, protože na nich není ani skvrna smyslnosti, žádostivosti, pýchy. Zde tyto." A Ježíš pohladí po hlavičkách co nejvíce dětí. „Toto jsou mé lilie."

Šalamoun neměl při všem svém bohatství oděv krásnější než lilie provoňující údolí, ani zářivější diadém méně hmotné krásy, než je koruna lilie se svým kalichem barvy perel. A přesto pro mé srdce žádná lilie se nevyrovná jedinému z těchto maličkých. Žádný záhon, žádná boháčova zahrada, osázená nejkrásnějšími liliemi, se nevyrovná jedinému z těchto čistých, nevinných, upřímných a prostých dětí.

Ó, muži! Ó, ženy Izraele! Ó, vy velcí i skromní bohatstvím a postavením, naslouchejte! Vy, kteří jste zde, abyste mě poznali a milovali, vězte, co je první podmínkou, abyste byli můmi. Neříkám vám obtížná slova. Nedávám vám ještě obtížnější příklady. Říkám vám: **Veźmĕte si příklad z těchto maličkých.**

Kdo z vás ve svém domě nemá syna, malého bratříčka, dosud malé dítě? Není jeden z takových nevinných, jejichž duše je čistá jako jasné svítání a jejichž pohlazení osušuje slzy a rozlévá životní sílu, odpočinkem, útěchou, poutem mezi manželi, mezi příbuznými, mezi přáteli? Proč mají takovou moc? Oni: slabí, bezbranní, dosud nevědomí? Protože v sobě mají Boha, mají Boží sílu a moudrost. Opravdovou moudrost: umějí milovat a věřit. Umějí věřit a chtít. Umějí žít v této lásce a v této víře. Buďte jako oni: **prostí, čistí, milující, upřímní, věřící.** V Izraeli není mudrce, který by byl větší než nejmenší z těchto, jejichž duše je Boží a jimž patří jeho Království. Požehnání Otcem, milování Synem Otcovým, květy mé zahrady, necht' můj pokoj spočívá na vás a na těch, kteří vás napodobí pro mou lásku." Ježíš skončil.

„Mistře," volá Petr uprostřed davu, „jsou zde nemocní. Dva mohou počkat, až vyjdeš, ale tenhle je tísněn zástupem... a pak, nemůže stát a my nemůžeme projít. Máme ho odnést?"

„Ne, spust'te ho střechem."

„Dobře, hned to uděláme."

Je slyšet, jak se chodí po střeše místnosti, která není skutečnou součástí domu a nemá cementovou terasu, ale jakousi krytinu, která připomíná břidlici. Vytvoří otvor a po lanech spustí bídné lože, na kterém leží ochrnutý. Dostane se tak přímo před Ježíše. Dav se tlačí ještě víc, aby dobře viděl.

„Měl jsi velkou víru, stejně jako tví nosiči."

„Ó, Pane! Jak ji pro tebe nemít?“

„To je dobře, já ti říkám: synu (muž je mladý) všechny tvé hříchy se ti odpouštějí.“

Muž na něho hledí a pláče... Snad je poněkud nespokojen, protože věřil v tělesné uzdravení. Farizejové a doktoři si mezi sebou šuškaří. Nosem, čelem a ústy činí pohrdavé grimasy.

„Proč toto reptání, ještě více ve vašich srdcích než na vašich rtech? Podle vás je snadnější říci chromému: »Tvé hříchy se ti odpouštějí«, než: »Vstaň, vezmi své lože a chod'«? Myslíte si, že hřích může odpustit jen Bůh, ale nevíte, jak odpovědět na to, co je víc, neboť tento muž, který ztratil schopnost užívat svých tělesných schopností, utratil všechny své prostředky, aniž ho mohli uzdravit. Tuto moc má pouze Bůh. Nuže, abyste poznali, že já mohu vše, abyste poznali, že Syn člověka má moc nad tělem i duší, na zemi jako na Nebi, říkám tomuto člověku: »Vstaň, vezmi své lože a chod'. Jdi domů a buď svatý«.”

Muž se oťese, vykřikne, vztyčí se a vrhne se Ježíšovi k nohám, líbe je a hladí a zároveň pláče i směje se a s ním i jeho příbuzní a dav, který pak učiní uličku, aby mohl triumfálně projít, a následuje ho a blahopřeje mu. Dav, ale ne oněch pět pyšných, kteří se vzdáli povýšení a ztuhlí jako kůly.

Takto může vstoupit žena se svým maličkým stále u prsu, ale úplně vyhublým. Vztáhne ho k Ježíšovi a jen mu řekne: „Ježíši, ty miluješ tyto maličky. Řekl jsi to. Ve jménu tvé lásky a tvé Matky!“ a rozpláče se.

Ježíš bere děťátko, opravdu umírající, a přitiskne ho na srdce. Chvilí podrží proti svým ústům jeho malý voskový obličejíček s fialovými rty a víčky už zavřenými. Chvilí ho tak drží... a když ho oddálí od svého plavého vousu, tvářičky jsou růžové, pusinka naznačuje dětský úsměv. Očička se rozhlížejí kolem sebe, živá a zvědavá. Jeho ručičky, předtím strnulé, si hrají s Ježíšovými vlasy a vousem, zatímco Ježíš se jen usmívá.

„Ó, můj synáčku!“ volá blažená matka.

„Vezmi si ho, ženo, buď šťastná a dobrá.“

A žena bere dítě vrátivší se k životu, tiskne ho do náruče a maličky se hned domáhá svých práv. Hledá, otvírá a saje, dychtivý a šťastný. Ježíš žehná a odchází. Jde na zápraží, kde se nalézá nemocný se silnou horečkou.

„Mistře, buď tak dobrý.“

„A ty také. Svě znovunalezené síly zasvěť spravedlnosti.“ Pohládí ho a odejde.

Jde ke břehu, následován, předcházen, žehnán četnými lidmi, kteří ho prosí: „My jsme tě neslyšeli. Nedostali jsme se dovnitř. Promluv i k nám.“

Ježíš udělá znamení, že ano, a protože ho zástup tiskne k udušení, vstoupí do Petrovy bárky. Ale ani to nestačí. Derou se k němu až dovnitř. „Odstrč bárku na moře a poněkud ji vzdal.“

To je konec vidění.

Zázračný rybolov

Vidění pokračuje Ježíšovými slovy:

„Když se na jaře všechno rozkvete, sadař spokojeně řekne: »Bude hodně ovoce«. Z této naděje se zaraduje jeho srdce. Ale kolik projde dní, kolik větrů, kolik dešťů a slunce a bouří od jara do podzimu, od měsíce květů po měsíc plodů. A pak válka nebo krutost mocných, nemoci rostlin, a třeba i sadařova nemoc. A rostliny už pak nejsou okopávány, zalévány, přivazovány, pleny. Stromy, které slibovaly mnoho ovoce, zakrní a docela uschnou nebo ztratí svou úrodu!

Vy mě následujete. Milujete mě. Jako rostliny na jaře se i vy ozdobujete dobrými úmysly, láskyplnými city. Na úsvitu mého apoštolátu Izrael opravdu připomíná náš něžný venkov v zářivém měsíci Nisanu. Ale poslyšte. Jakoby spalování suchem spatříte přicházet Satana, který vás svým závistivým dechem vysuší. A pak mrazivý vítr světa spálí vaše květy. Svě vykoná i vytrvalý déšť. Všichni mí i vaši nepřátelé přijdou a pustí se do ničení plodů touhy, která předtím kvetla v Bohu.

Upozorňuji vás na to, protože já vím. Ale bude všechno ztraceno, až já budu nemocný, ba víc než nemocný: až jako mrtvý pěstitel už vám nebudu moci rozdávat svá slova a zázraky? Ne. **Seji a obdělávám, dokud je můj čas, pak bude čas růstu a zralosti záležet na vás, budete-li bdětli.**

Pohleďte na tento fíkovník u domu Šimona Jonáše: ten, který ho zasadil, nenalezl vhodné a příznivé místo. Zasazen na severu u velké zdi, dávno by už byl mrtev, kdyby sám od sebe se nechtěl ochránit, aby mohl žít. Hledal slunce a světlo. A zde je, celý shrbený, ale pevný a hrdý a od svítání se napájí sluncem a vyrábí si z něho šťávu pro svá sta a sta sladkých plodů. Ochránil se sám. Řekl si: »Stvořitel mě chtěl, abych dal člověku radost a potravu. Chci, aby se s jeho vůlí spojila i moje vůle!« Fíkovník! Němá rostlina! Bez duše! A vy, synové Boží, synové lidští, budete méně než tento strom?

Dávejte dobrý pozor, abyste opravdu přinesli plody věčného života. Já vás obdělávám a nakonec vám dám takovou výživu, že nad ni není mocnější. **Nejednejte tak, aby se Satan mohl vysmívat na troskách mé práce a oběti i vaší duše.** Hledejte světlo. Hledejte slunce. Hledejte sílu. Hledejte život. Já jsem Život, Síla, Slunce. Světlo toho, kdo miluje. Jsem zde, abych vás vedl tam, odkud jsem přišel. Mluvím zde proto, abych nás všechny povolal a ukázal vám Zákon deseti přikázání, která poskytují věčný život. Dávám vám tento příkaz lásky: **»Milujte Boha a bližního«.** To je první podmínkou ke konání všeho dalšího dobra. Nejsvatější z deseti přikázání. Milujte. Ti, kteří budou milovat v Bohu, kteří budou milovat Boha a jejichž Pánem bude Bůh, budou mít na zemi i na Nebi pokoj, který bude jejich stanem a korunou.“

Po Ježíšově požehnání se lidé s lítostí rozcházejí. Nejsou zde nemocní ani chudáci.

Ježíš říká Šimonovi: „Zavolej ostatní. Vyjedeme na jezero spustit sítě.“

„Mistře, mám paže úplně rozlámané, kolikrát jsem spouštěl a vytahoval síť po celou noc, a pro nic. Ryby jsou u dna a kdo ví kde.“

„Udělej, co říkám, Petře. **Poslechni vždycky toho, kdo tě miluje.**“

„Udělám, co říkáš, z úcty k tvému slovu“ a nahlas volá plavčíky i Jakuba a Jana. „Půjdeme lovit. Mistr si to přeje.“ A zatímco se vzdalují, říká Ježíšovi. „Ale přesto tě, Mistře, ujišťuji, že to není vhodná hodina. Kdo ví, kde v tuto hodinu ryby odpočívají!“

Ježíš, usazený na přídi, se usmívá a mlčí.

Činí na jezeře oblouk a pak spustí síť. Několik minut čekání a pak se bárka podivně otřese, zatímco pod sluncem, které je už vysoko nad obzorem, je jezero hladké jako roztavené sklo.

„Ale to jsou ryby, Mistře!“ říká Petr s rozšířenými očima. „Vytahujte, vytahujte!“ přikazuje Petr plavčíkům. Ale bárka se naklání směrem k síti. „Oné! Jakube! Jane! Rychle! Pojdte! S vesly! Rychle!“

Přijíždějí blíž a rybářům se s velkým úsilím podaří vytáhnout síť, aniž by kořist unikla.

Bárky se k sobě přiblíží. Jsou přesně proti sobě. Jeden koš, dva, pět, deset. Všechny jsou plny překvapivé kořisti a v síti se mrská ještě tolik ryb, živého stříbra a bronzu, které sebou házejí, aby unikly smrti. Ted už není jiného řešení, než převrátit na dno bárky, co v síti zbylo. Udělají to a v rybím hemžení mají rybáři nohy nad kotníky a bárky se pro nadměrný náklad ponořují pod čáru ponoru.

„Ke břehu! Otočte se, napněte plachty! Pozor na dno! Připravte bidla, abychom nenarazili. Máme moc nákladu!“

Pokud trvá manévr, Petr neuvažuje. Ale když přistáli, otevře oči a porozumí. Je celý zděšený. „Mistře! Pane! Vzdal se ode mne! Já jsem hříšný člověk. Nejsem hoden být s tebou!“ Klečí ve vlhkém písku.

Ježíš na něho pohlédne a usměje se. „Vstaň! Následuj mě! Už tě neopustím. Od nynějška budeš rybářem lidí a s tebou i tito tví druhové. Už se neobávejte ničeho, povolávám vás. Pojdte!“

„Ihned, Pane. Vy ostatní se postarejte o bárky, odnese všechno Zebedeovi a mému švagrovi. Pojdme, všechno pro tebe, Ježíši! Necht' je Věčný za tuto volbu požehnan.“

A vidění končí.

3. DALŠÍ PŘÁTELÉ A UČEDNÍCI

Ty jsi mi řekl, abych přišel... a tak jsem zde.

Pastýř Izák Ježíšovi

Ježíš se pak odebere opět do Jeruzaléma. V Getsemanské zahradě ho vyhledá Jidáš a chce Pána Ježíše následovat. Ježíš mu to rozmlouvá, ale Jidáš je pevně rozhodnut, a tak je přijat. Ježíš pak jde s Janem, Zelotou a Jidášem do Betléma, odkud jsou vyhnáni, protože Betlémská nemohou zapomenout na strašlivý masakr, při němž došlo k hromadnému vraždění nejen dětí, ale i dospělých osob, které děti bránily, a řada domů, mezi jinými i ten, v kterém dočasně bydlela Svatá rodina, byla vypálena. Ježíš pak začne vyhledávat betlémské pastýře, které lidská zášť rozptýlila po celé zemi, ale kteří mu zůstali věrní a celých třicet let hlásali Radostnou zvěst o jeho narození.

Za pastýři

Vysoké a zalesněné kopce přecházejí v pravý řetěz hor...

Ježíš vystupuje nahoru jako první a zkoumavě se rozhlíží vpřed i kolem sebe, jako by něco hledal. Nemluví. Naslouchá spíše zvukům lesa než slovům učedníků (Šimona Zeloty, Jidáše a Jana), kteří jdou několik metrů za ním a hovoří mezi sebou. Z dálky sem dolehne zvonění, to vítr přináší zvuk zvonečků. Ježíš se usměje. Obrátí se.

„Cítím, že jsou zde stáda,“ říká.

„Kde, Mistře?“

„Směřem k úbočí, zdá se mi, ale pro ten les je nevidím...“

„A budou to oni?“

„Zeptáme se, Šimone, a nebudou-li to oni, řeknou nám něco. Znají se mezi sebou.“

Ještě asi sto metrů a pak je zde velká zelená pastvina, celá ohraničená obrovskými starými stromy. Na svahu polány jsou početná stáda a ukusují hojnou trávu. Hlídadí je tři muži. Jeden je starý, už docela bělovlasý, další má kolem třicítky a třetí kolem čtyřicítky.

„Pozor, Mistře, jsou to pastýři,“ radí Jidáš, když vidí, že Ježíš přidává do kroku.

Ale Ježíš neodpoví. Blíží se ve svém bílém oděvu, velký, krásný, s tváří osvětlenou zapadajícím sluncem. Řeklo by se anděl, tak září. „Pokoj necht' je s vámi, přátelé,“ říká, když je na hranici louky. Ti tři se udiveně otočí. Ticho, pak se nejstarší zeptá: „**Kdo jsi?**“

„**Někdo, kdo tě miluje.**“

„To bys byl první po mnoha letech. Odkud přicházíš?“

„Z Galileje.“

„Z Galileje? Ó!“ Muž se na něho pozorně zahledí. Přijdou blíž i ostatní dva. „Z Galileje,“ opakuje pastýř a potichu připojí, jako by mluvil jen o sobě: „On také přišel z Galileje... Z kterého místa, Pane?“

„Z Nazareta.“

„Ó, řekni mi tedy. Vrátil se chlapeček s jednou ženou, která se jmenovala Maria a s mužem zvaným Josef? Na judských kopcích nebylo nikdy vidět krásnější květ. Maličký, narozený v Betléme Judském v čase sčítání lidu?“

Dítě potom uprchlo a to bylo pro svět štěstím. Dítě, za které bych dal svůj život, kdybych věděl, že žije a je nyní mužem."

„Proč jsi řekl, že jeho útěk byl pro svět štěstím?"

„Protože on byl Spasitelem, Mesiášem a Herodes ho chtěl usmrtit. Já jsem tam nebyl, když On uprchl se svým otcem a Matkou. Když jsem se dozvěděl o masakru a vrátil jsem se, neboť i já jsem měl děti (zavzlyká), Pane, a ženu... (opět zavzlyká), uviděl jsem je zabitě (vzlyká), ale přísahám ti při Bohu Abrahamově, že o Něho jsem se chvěl víc než o svou vlastní krev. Dozvěděl jsem se, že uprchl, ale nic podrobnějšího jsem nemohl zjistit. Házeli po mně kamením jako po malomocném, jako po nečistém, považovali mě za vraha... (betlémská obyvatelá totiž sváděli vinu za masakr na pastýře, kteří podle nich jen blouznili v opilství) a já jsem musel utéci do lesů a žít jako vlk, až jsem našel pána. Ó, to už není Anna z Betléma. Tento je tvrdý a krutý... Zraní-li se nějaká ovečka, sebere-li mi vlk beránka, mám na vybranou být zbit holí do krve nebo ztratit své drobné úspory, pracovat v lese, dělat cokoliv, ale platit a vždycky trojnásobně. Ale to nevadí. Vždycky jsem Nejvyššímu říkal: »Dej mi, abych spatřil Mesiáše, dej mi aspoň vědět, že je na živu, a všechno ostatní není nic«... A já jsem chtěl jen odpouštět, trpět, být počestný, neboť andělé řekli: »Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle«."

„Takto to říkali?"

„Ano, Pane, věř mi to. Ty jsi aspoň dobrý. Aspoň věz a věř, že Mesiáš se narodil. Už tomu nikdo nechce věřit. Ale andělé nelžou... a my jsme nebyli opilí, jak oni potom říkali. Tenhle, vidíš, tehdy byl pouhým dítětem a to on jako první uviděl anděla. Pil jen mléko. A copak může mléko opojit? Andělé řekli: »Dnes se v městě Davidově narodil Spasitel, který je Kristus, Pán. Poznáte ho takto: naleznete Děťátko ležící v jeslích, zabalené v plenkách«."

„Přesně toto vám řekli? Neslyšeli jste špatně? Nemýlíte se po celou tu dobu?"

„Ó, ne! Že je to pravda, Lévi? Abychom je nezapomněli - ostatně ani bychom to nemohli, neboť to byla slova Nebes a zapsala se ohnivým písmem do našich srdcí - každé ráno, každý večer je říkáme jako modlitbu, a tak z nich spolu s jeho jménem a jménem jeho Matky čerpáme požehnání, sílu a útěchu."

„Ach, vy říkáte: »Kristus«?"

„Ne, Pane, říkáme: »Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle, skrze Ježíše Krista, který se narodil z Marie v betlémském chlévě a který, zabalen v plenkách, byl v jeslích. To On je Spasitelem světa.«"

„Ale koho tedy hledáte?"

„Ježíše Krista, Syna Marie, Nazaretského Spasitele."

„To jsem Já." Ježíš při těchto slovech celý zazáří a projeví se svým věrným a vytrvalým přátelům. Vytrvalým, věrným, trpělivým.

„Ty! Ó, Pane, Spasiteli, náš Ježíši!" Všichni tři jsou na zemi a líbají Ježíšovy nohy a rozpláčou se radostí.

„Vstaňte. Vzhůru, Eliáš, a ty, Lévi, i ty, kterého neznám.

„Josef, syn Josefův."

„Toto jsou mí učedníci: Jan, Galilejec, Šimon a Jidáš, Židé."

Pastýři už neleží na zemi, ale stále jsou na kolenou. Zaklonění na svých patách, uctívají Spasitele s láskyplným pohledem, se rty chvějícími se pohnutím, s tvářemi bledými nebo zčervenalými radostí.

Ježíš se usadí v trávě.

„Ne, Pane, na trávě ne, ty, izraelský Král, to ne."

„Nedělejte si starosti, přátelé. **Jsem chudobný, pro svět pouhý tesař.** Bohatý jen láskou pro svět a láskou, kterou mi dávají dobří. Přišel jsem, abych pobyl s vámi, zlámal s vámi večerní chléb, spal na seně po vašem boku a obdržel vaši útěchu."

„Ó! Útěchu! My jsme drsní a pronásledovaní."

„Já také jsem pronásledován, ale vy mi dáváte, co hledám: lásku, věrnost a naději, která přetrvala po léta a teď rozkvétá. Vidíte? Dokázali jste čekat a věřili jste bez váhání, že jsem to byl já. A tak jsem přišel."

„Ano, přišel jsi. I když teď zemřu, moje naděje a očekávání jsou splněny."

„Ne, Eliáš, budeš žít i po Kristově triumfu. Viděl jsi můj úsvit a spatříš i mou nádheru. A ostatní? Bylo vás dvanáct: Eliáš, Lévi, Samuel, Jonáš, Izák, Tobiáš, Jonatas, Daniel, Šimon, Jan, Josef, Benjamin. Moje Matka mi vždycky říkala vaše jména, jména mých prvních přátel."

„Ó!" Pastýři jsou stále více pohnuti.

„Kde jsou ostatní?"

„Starý Samuel zemřel stářím už před dvaceti lety. Josef byl zabit, když se bil u brány svého domu, aby poskytl čas k útěku své ženě s novorozeným dítětem, které jsem vzal k sobě z lásky ke svému příteli... a abych měl ještě kolem sebe děti. Vzal jsem s sebou i Léviho, byl pronásledován. Benjamin s Danielem je pastýřem v Libanonu. Simeon, Jan a Tobiáš, který si teď dal na paměť svého otce, rovněž zabitého, jméno Matěj, jsou učedníky Janovými. Jonáš je na esdrelonských rovinách ve službách jednoho farizeje. Izák je ochrnutý a žije v naprosté chudobě sám v Juttě. Pomáháme mu, jak můžeme... Jonatas je nyní služebníkem u jednoho velmože Herodova dvora."

„Jak jste mohli najít svá zaměstnání?"

„Rozpomněl jsem se na tvého příbuzného Zachariáše... Poslala mě k němu Matka. A když jsme byli zahrnuti zuřivostí betlémských obyvatel a stali se proklínanými uprchlíky, poslal jsem je za ním.

Byl dobrý. Podporoval nás, živil, vyhledal pány, jak mohl... Když Křtitel dospěl a začal kázat, Simeon, Jan a Tobiáš šli s ním."

„Ale teď je Křtitel uvězněn."

„Ano. A oni se pohybují s malým stádem v okolí Macherontu...”

„Chtěl bych je také vidět.”

„Ano, Pane. Půjdem jim říci: »Pojďte, On žije. Vzpomněl si na nás a miluje nás«.”

„A chce je mít v kruhu svých přátel.”

„Ano, Pane.”

„Ale začneme tak, že půjdeme za Izákem...”

Svěží údolí naplněné zurčením vody, která teče směrem na jih, skákajíc a kypíc ve stříbrném potůčku...

Ježíš sestupuje se svými učedníky a třemi pastýři k potoku. Trpělivě se zastaví, když je třeba čekat na nějakou opožděnou ovci nebo na některého pastýře, který běží pro beránka, ztrativšího cestu. Nyní je to opravdu dobrý pastýř. Také se vyzbrojil dlouhou větví, aby odhrnoval výhony ostružin a hlohu a klematisu, které rostou na všech stranách a zachycují se o oděv...

„Vidíš, Jutta je támhle nahoře. Teď přejdeme potok...”

Pastýři dávají pozor na ovce, které přecházejí po kamenech i vodou...

Ježíš přechází po kamenech a za ním učedníci. Na druhém břehu se dají opět do chůze.

„Řekl jsi mi, že chceš dát Izákovi vědět, že jsi zde, ale aniž bys vešel do osady?”

„Ano, tak bych to chtěl.”

„Pak tedy bude nejlépe, když se rozdělíme. Půjdu za ním. Lévi a Josef zde zůstanou se stádem a s vámi. Já vystoupím tudy, to bude rychlejší.”

A Eliáš vystupuje po svahu ke skupině bílých domů, na slunci zářících.

Teď už je u prvních domů. Dává se stezkou mezi domy a zahradami. Ujde několik desítek metrů, pak zabočí na širší cestu, odtud se dostane na náměstí. Neřekla jsem, že toto všechno se odehrává časně ráno. Na náměstí je proto ještě trh...

Eliáš jde bez váhání až k místu, kde z náměstí odbočuje docela pěkná silnice, snad nejhezčí z osady. Na rohu je jakási rozvalina, či spíše přístřešek s otevřenými dveřmi. Téměř na prahu stojí ubohé lůžko s churavým, na kost vyhublým člověkem, úpěnlivě prosícím kolemjdoucí o almužnu.

Eliáš se přihrne jako velká voda. „Izáku...to jsem já.”

„Ty? Nečekal jsem tě. Byl jsi tu před nedávným.”

„Izáku... Izáku... Víš, proč jsem přišel?”

„Nevím...jsi celý vzrušený...co se děje?”

„Viděl jsem Ježíše Nazaretského! Je z něho teď muž, rabín. Přišel mě vyhledat...a chce nás vidět. Ó, Izáku, je ti moc špatně?”

Izák je opravdu bez sebe, jako by umíral. Ale vzchopí se. „Ne. To ta novinka... Kde je? Jak vypadá? Ó, kdybych ho tak mohl vidět!”

„Je dole v údolí. Posílá mě, abych ti řekl tohle, přesně tohle: »Přijď, Izáku, neboť tě chci vidět a požehnat tě«. Jdu někoho zavolat, aby mi s tebou tam dolů pomohl.”

„On to říkal takhle?”

„Ano, takhle, ale co to děláš?”

„Jdu tam.”

Izák odhodí pokrývky, pohne svými nehybnými nohama, spustí je se své bídné palandy a opře je o zem. Vstává, ještě poněkud nejistý, a zavravorá. Toto všechno v jediném okamžiku, zatímco Eliáš na něho hledí s rozšířenými očima. Konečně mu to dojde a vykřikne... Objeví se zvědavá stařenka. Vidí, že ochrnutý stojí a halí se do přikrývky, protože nemá nic jiného. Stařenka odtud s křikem vyběhne jako poplašená slepice.

„Pojďme, vezměme to tudy, abychom tam byli dřív a utekli davu... Honem, Eliáši.”

A oba se rozběhnou zadem, zahradní brankou. Odstrčí závoru - a už jsou venku. Utíkají po úzké pěšince, pak jakousi uličkou mezi zahradami a odtud sestupují po loukách a lesem až k potoku.

„Zde je Ježíš,” říká Eliáš a ukazuje na něho prstem. „Ten vysoký a krásný plavovlasý muž v bílém rouchu s červeným pláštěm...”

Izák běží skrze pasoucí se stádo a s triumfálním výkřikem radosti a oslavy se vrhne Ježíšovi k nohám.

„Vstaň, Izáku. Přišel jsem. Přinést ti pokoj a požehnání. Vstaň, ať vidím tvou tvář.”

Ale Izák vstát nemůže. Je to naráz příliš mnoho dojmů, a tak zůstává na zemi se svými slzami štěstí.

„Přišel jsi okamžitě. Ani ses neptal, zda můžeš...”

„Ty jsi mi řekl, abych přišel...a tak jsem zde.”

„Ani nezavřel dveře a neposbíral peníze, Mistře.”

„To nevadí, nad jeho příbytkem budou bdít andělé. Jsi spokojen, Izáku?”

„Ó, Pane!”

„Říkej mi: Mistře.”

„Ano, Pane, můj Mistře. I kdybych nebyl uzdraven, byl bych šťasten, že tě vidím. Jak jsem si u tebe zasloužil tolik milosti?”

„To pro tvou víru a trpělivost, Izáku. Já vím, co jsi vytrpěl!”

„To není nic, nic, teď už nic! Našel jsem tě živého! Ty jsi zde! To, to je všechno... Ostatek, všechno ostatní je minulost. Ale, Pane a Mistře, teď už neodejdeš, že ne?”

„Izáku, mám evangelizovat celý Izrael. Odejdu... Ale nemohu-li zůstat, můžeš mi zato ty sloužit a následovat mě.

„Chceš být mým učedníkem, Izáku?“

„Ó, ale já bych nebyl k ničemu!“

„Budeš umět o mně svědčit? Svědčit tváří v tvář pohrdání a výhrůžkám? A říkat, že jsem tě zavolaal a že jsi přišel?“

„I kdybys to nechtěl, tak bych toto všechno říkal. V tomto bych tě neposlechl, Mistře. Odpusť mi, jestli to takhle říkám.“

Ježíš se usměje. „Tak tedy vidíš, že jsi dobrý k tomu, abys mohl dělat učedníka!“

„Ó, pokud se jedná jen o tohle! Myslel jsem, že to bude obtížnější. Že by se muselo chodit do rabínské školy, aby se mohlo sloužit tobě, Rabínu všech rabínů... a tak starý chodit do školy!“ Muž má totiž aspoň padesát let.

„Školu jsi už vychodil, Izáku.“

„Já? Ne.“

„Ano, ty. Nepřestal jsi věřit a milovat, ctít a žehnat Bohu a bližnímu svému, nebyl jsi závistivý, netoužil jsi po tom, co je bližního, ba ani po tom, co ti patřilo a o co jsi přišel, mluvil jsi vždycky pravdu, i když ti to škodilo, nepáchal jsi smilstvo se Satanem tím, že bys hřešil! Což ses tak nechoval po celých třicet let plných neštěstí?“

„Ano, Mistře, choval.“

„Tak vidíš, školu jsi už vychodil. Pokračuj takto a přidej k tomu odhalení o tom, že jsem na světě. Není třeba dělat nic víc.“

„Už jsem o tobě mluvil, Pane Ježíši. Dětem, které za mnou přicházely, když jsem se dobelhal do této osady a žebrał o chléb a ještě byl schopen stříhat ovce nebo je dojit; a když pak nemoc postoupila, děti za mnou přicházely k mému lůžku. Hovořil jsem tedy o tobě dětem, a teď i jejich potomkům. **Děti jsou dobré a vždycky věří.** Hovořil jsem jim o čase tvého narození... o andělech... o Hvězdě a Mudrcích... a o tvé Matce... Ó, řekni mi. Žije ještě?“

„Žije a pozdravuje tě. Hovořila o vás.“

„Ó, tak ji vidět!“

„Uvidíš ji. Jednoho dne přijdeš do mého domu, příteli...“

Na velké přání Jidášovo Pán Ježíš navštíví i jeho velkostatek v rodné obci Keriotu, kde se seznámí i s jeho zbožnou matkou. Pak také poprvé navštíví Lazara, setkání zařídí Lazarův přítel Šimon Zelota.

U Lazara v Betáni

Velmi krásné letní svítání. Den se už zrodil. Slunce vyšlo nad obzor a vystupuje výš a směje se na smějící se zem. Usmívá se každé stéblo trávy zářivými kapkami rosy...

Ježíš a Šimon krácejí po malé cestě, odbočující z hlavní silnice. Přicházejí k nádherným sadům a lněným polím, vzrostlým do výše člověka a zralým k pokosení:

„Už jsme na pozemcích mého přítele... Za tímto jabloňovým sadem je už ohrazení zahrady, kde se nalézá dům.“

„Tvůj přítel je velmi bohatý!“

„Velmi, ale šťastný není. Má pozemky i jinde.“

„Je farizej?“

„Otec nebyl. On... je přísným dodržovatelem Zákona. Říkal jsem ti už: opravdovým izraelitou.“

Ještě chvíli krácejí. A zde už je vysoká zeď a za ní stromy a stromy, takže dům je stěží vidět. Terén je zde sice poněkud vyvýšen, ale ne natolik, aby se dala přehlédnout zahrada, tak krásná, že bychom ji spíše nazvali parkem.

Šimon uvede v činnost těžké bronzové klepadlo.

„K návštěvě je příliš časná hodina, Šimone,“ namítá Ježíš.

„Ó, můj přítel vstává se sluncem a nalézá pohodu jen ve své zahradě a mezi svými knihami. Noc je pro něho mukou. Neváhej, Mistře, mu udělat radost.“

Služebník otevírá mříž.

„Zdravím tě, Aseo. Řekni svému pánu, že Šimon Zelota přišel se svým Přítelem.“

Služebník je vpustí dovnitř a jde je ohlásit.

Šimon, který se zde vyzná, se obrátí ne k hlavní cestě, ale k cestičce, která směřuje podél záhonu růží k jasmínové pergole. A právě odtud už přichází Lazar. Hubený a bledý, s krátkými rovnými a nepříliš hustými vlasy; je oholen s výjimkou brady. Oděn v bílém šatě kráčí ztěžka jako někdo, kdo nemůže na nohy. Když uvidí Šimona, láskyplně ho pozdraví a pak, jak jen může, běží k Ježíšovi a vrhne se na kolena a skloní se až k zemi, políbí lem jeho oděvu a řekne: „Nejsem hoden takové cti. Ale když už se tvá svatost snižuje až k mé bídě, pojď, Pane, vstup a buď Mistrem v mém ubohém domě.“

„Povstaň, příteli, a přijmi můj pokoj.“

Lazar vstane a políbí Ježíšovi ruce a hledí na něho s úctou, která není prosta zvědavosti. Krácejí k domu.

„Co jsem se na tebe načekal, Mistře! Každé ráno za svítání jsem si říkal. »Dnes přijde« a každý večer jsem si říkal: »Dnes ještě nepřišel!«

„Proč jsi na mě tak dychtivě čekal?“

„Protože... koho máme my, Izraelští, očekávat, ne-li tebe?“

„A věříš, že oním Očekávaným jsem já?“

„Šimon mi nikdy nelhal, a on není nějakým chlapcem, který se dá nadchnout lživými přeludy. Věkem a utrpením dozrál v moudrého muže. A pak... i kdyby tě nepoznal v tvém skutečném bytí, tvá díla mluví a provolávají tě Svatým. Kdo koná Boží díla, musí být muž Boží. A ty je konáš. A konáš je takovým způsobem, že tě vyhláší jako Božího Člověka... Ostatně čas dozrál a existují znamení času... Čekání je ukončeno a Vykupitel je zde, Mesiáš

existuje. Ten, který Izraeli a izraelským synům vrátí mír. Ten, který nám dá pokojně zesnout, protože budeme vědět, že jsme vykoupeni, a dá nám žít bez nostalgické starosti o naše mrtvé... Ó, mrtví! Proč je oplakávat, ne-li proto, že své děti už nemají a dosud nemají Otce a Boha?"

„Tvůj otec je už dlouho mrtev?"

„Tři roky a moje matka je mrtva sedm let. Ale od jisté doby je neoplakávám... Já také bych chtěl být tam, kde, jak doufám, jsou oni v očekávání Nebes."

„Ale pak bys tedy neměl za hosta Mesiáše."

„To je pravda. Teď jsem na tom lépe než oni, protože tě vlastním... a moje srdce se těší z této radosti. Vstup, Mistře. Dopřej mi tu čest, abych ze svého domu učinil tvůj dům. Dnes je sabat a nemohu ti tedy učinit čest, abych pozval přátele."

„To není mým přáním. Dnes jsem plně toho, který je Šimonovým a mým přítelem."

Vstoupí do krásné síně, kde je už očekávají služebníci. „Prosím vás, následujte je," říká Lazar. „Nejprve se můžete občerstvit a posnít." A zatímco Ježíš se Šimonem odchází jinam, Lazar dává příkazy služebníkům. Pozorují, že dům je bohatý a vznešený...

Ježíš pije mléko, které mu Lazar vlastnoručně podává, a pak se posadí k snídani...

„**Mistře, neshledáváš, že svět je vzpurný?**" táže se Lazar.

„**Svět? Ne. Síla světa: Satan. Kdyby nebyl pánem srdcí a neměl je ve svém vlastnictví, nenalézal bych odpor. Ale Zlo se staví proti Dobru, a tak musím v lidech zvítězit nad zlem, abych do nich mohl vložit dobro... ale to právě všichni nechtějí.**"

„To je pravda. Mistře: jaká slova máš pro viníka, abys ho obrátil, podřídil? Slova přísného napomenutí viníků, jako byla ta, jimiž jsou naplněny dějiny Izraele a jaká užívá naposled i Předchůdce, nebo slova soucitu?"

„**Dávám působit lásce a milosrdenství. Věř mi, Lazare, že na toho, kdo padl, má pohled lásky větší moc než zlořečení.**"

„A pohrdá-li se láskou?"

„Stále na ní trvat. Trvat až do konce. Lazare, znáš ony terény se zrádnou půdou, která pohlcuje neopatrné?"

„Ano, znám je ze své četby. Při svém zdravotním stavu mnoho čtu jednak z vášně, jednak abych se tak zabavil za dlouhých hodin nespavosti."

„Mohl jsi tedy také číst, jak je možno zachránit ty, kteří se do ní zaboří."

„Ano, s lanem, s bidlem nebo aspoň s větví, které se jim hodí. I tato malá pomoc stačí, aby ten, který se boří, se zadržel a mohl klidně vyčkat, až přijde účinnější pomoc."

„Nuže, viník, to je ten, který se nechá svěst klamnou zemí, jejíž povrch je pokryt květinami, ale pod nímž je pohyblivé bláto. Myslíš, že kdyby někdo věděl, co to je, dát byť jediný atom sebe sama do moci Satanovy, že by to udělal? Ale, on to neví... a pak... ať už je ochromen úžasem a jedem Zla, zachvácen strachem, aby unikl výčtkám nad svou záhubou, zmítá se, boří do dalšího bahna a svými neuváženými pohyby uvede do pohybu celé vrstvy bahna a ty jeho záhubu uspíš. Láska, to je lano, větev. Je třeba trvat na tom, trvat... až se jich chopí... Jedno slovo... jedno odpuštění... větší shovívavost za prohřešek... jen k tomu, aby byl zastaven sestup a vyčkalo se na Boží pomoc... Lazare, znáš moc odpuštění? Právě to přivádí Boha, aby pomohl zachránci... Čteš hodně?"

„Hodně. Nevím, zda dělám dobře. Ale nemoc a... a jiné věci mě zbavily mnohých lidských uspokojení... a nyní mám vášeň jen pro květiny a knihy... stromy a také koně... Vím, že mě kritizují. Ale mohu objíždět své pozemky v tomto stavu (odhalí své opuchlé nohy, celé ovázané) na hřbetě mezka? Musím používat vozu, který je mimoto rychlejší. Právě proto jsem si pořídil koně, a přiznávám se, přilnul jsem k nim. Ale řekneš-li mi, že je to špatné... dám je prodat."

„Ne Lazare, tyto věci samy o sobě nekazí. **Kazí to, co rozrušuje ducha a vzdaluje ho od Boha.**"

„A pak je zde ještě jedna věc, kterou jsem, Mistře, chtěl vědět. Mnoho čtu. Mám jen tuto útěchu. Mám rád vědění... myslím, že v podstatě je lépe se poučovat, než konat zlo, že je lépe číst, než dělat něco jiného. Ale nečtu jen naše spisy. Rád poznávám i svět druhých: přitahuje mě Řím a Atény. Nyní vím, kolik zla přišlo do Izraele, když se zkazila stykem s Asyřany a Egyptem, a kolik zla nám napáchaly vlády, které k nám vnášely helénské zvyky. Co o tom soudíš? Chci, abys mě poučil ty, který nejsi jen nějakým rabínem, ale moudrým Božím Slovem."

Po několik minut Ježíš na něho upřeně hledí pronikavým, ale zároveň nepřítomným pohledem. Zdá se, že Lazarovi skrze tělo zkoumá srdce a že proniká dál a vidí kdoví co... konečně promluví: „Pocítuješ z toho, co čteš, rozrušení? Oddaluje tě to od Boha a jeho Zákona?"

„Ne, Mistře. Vede mě to naopak ke srovnávání naší pravdy s pohanskými nesprávnostmi: Rozjímám o slávě Izraele, o jejích spravedlivých, patriarších, prorocích a srovnávám je s podezřelými osobnostmi cizích dějin. Srovnávám naši filozofii, může-li se toto jméno dát Moudrosti, promlouvající v posvátných textech, s ubohou filozofií řeckou a římskou, kde jsou jiskry, ale ne pokojný plamen, hořící a zářící v knihách našich mudrců. A pak s ještě větším obdivem se v duchu skláním, abych uctíval našeho Boha, který v Izraeli mluví prostřednictvím činů, osob a písma."

„Tak tedy pokračuj v četbě. Pomůže ti to poznat pohanský svět... Můžeš pokračovat. Nemáš v sobě kvas zla a duchovního rozkladu. Můžeš tedy číst, a bez obav. Opravdová láska, kterou máš ke svému Bohu, činí ona světská zrna, která by četba mohla do tebe zasít, neplodnými. Ve všech lidských činnostech je skryta možnost směřovat k dobrému nebo špatnému podle toho, jak jsou konány. **Milovat není hřích, miluje-li se svatě. Pracovat není hřích, pracuje-li se, kdy je třeba. Vydělávat není hřích, spokojíme-li se s počestným výdělkem. Vzdělávat se**

není hříchem, pokud vzděláním v sobě nezabijíme ideu Boha. Ale je hříchem třeba sloužit u oltáře, činí-li se to pro osobní prospěch. Jsi o tom přesvědčen, Lazare?"

„Ano, Místře. Položil jsem tyto otázky jiným, ale skončilo to tak, že mnou pohrdali. Ale ty mi dáváš světlo a pokoj. Ó, kdyby ti naslouchal celý svět! Pojd', Místře. Mezi jasmíny je stín a ticho. Je sladké odpočinout si v jejich svěžím stínu."

Vycházejí a všechno se končí.

Z Jeruzaléma se Ježíš opět vrátí do Nazareta, tentokrát i s pastýři a Jidášem - viz Život Panny Marie str. 67 - a pak působí v Galileji, kde se k němu připojí poslední dva učedníci - Jakub Alfeův, jehož otec je vážně nemocen, a celník Matouš.

Přichází Jakub Alfeův

Je ráno na tržišti v Kafarnau. Náměstí je plné obchodníků s těmi nejrůznorodějšími předměty.

Ježíš, přicházející od jezera, vidí, jak mu jdou naproti bratranec Juda a Jakub. Pospíší si za nimi, vřele je obejmou a účastí se táže: „A co váš otec? Jak je mu?"

„Co se týče jeho zdravotního stavu, nic nového," odpoví Juda.

„Proč jsi tedy přišel? Říkal jsem ti, abys zůstal doma."

Juda svěsí hlavu a mlčí, ale za to vybuchne Jakub: „Je to má chyba, neposlechl-li tě. Ano, je to má chyba. Ale už jsem je dál nemohl snášet. Všichni proti nám. A proč? Jednám snad špatně, miluji-li tě? Až do nynějška jsem byl zadržován předsudkem, že bych mohl jednat špatně. Ale teď, kdy vím, kdy jsi mi řekl, že Bůh je i nad mým otcem, to už nemohu déle snášet. Snažil jsem se být uctivý, naslouchat důvodům a uvádět je na správnou míru. Řekl jsem: »Proč se proti mně stavíte? Je-li Prorokem, je-li Mesiášem, proč chcete, aby svět řekl, že jeho vlastní rodina se k němu chovala nepřátelsky? Že mezi všemi, kteří ho následovali, chyběla jen ona?« Považují tě za nešťastníka, ale ty víš dobře, že Juda ani já nevěříme, že bys byl šilencem. Víš dobře, že v tobě vidíme Božího Svatého. Víš, že vždycky jsme na tebe hleděli jako na naši velkou Hvězdu. Ale oni nám nechtějí rozumět a nechtějí nám ani naslouchat. A tak jsem odešel. Když jsem totiž stál před rozhodnutím: Ježíš - anebo rodina, zvolil jsem tebe. A teď jsem zde, chceš-li mě. Pokud mě po tom všem nebudeš chtít, budu nejnešťastnějším z lidí, protože už nebudu mít nic. Ani tvoje přátelství ani lásku rodiny."

„Tak to tedy došlo až tak daleko? Můj Jakube, můj ubohý Jakube! Nerad tě vidím takto trpět, vždyť tě mám rád. Ale pláče-li s tebou Ježíš-Člověk, Ježíš-Slovo se nad tebou raduje. Pojd'. Jsem si jist, že radost přinášet Boha mezi lidi neustále poroste..."

Ježíš se obrátí a zavolá své učedníky, kteří se ohleduplně zastavili několik metrů opodál „Pojd'te, přátelé. Můj bratranec Jakub je nyní mezi mými přáteli a v důsledku toho je i vaším přítelem. Jak jsem toužil, aby pro mého dokonalého přítele z dětství, toho, kdo mi byl v mládí bratrem, nastala tato hodina, tento den.

Učedníci vítají nového příchozího i Judu, kterého už několik dní neviděli.

„Hledali jsme tě v domě... ale byl jsi na jezeře."

„Ano po dva dny na jezeře s Petrem a ostatními. Petr měl dobrý lov? Že ano?"

„Ano, teď se mi svírá srdce z toho, že musím dát tolik peněz támhle tomu zloději" a ukáže prstem na výběřčího daní Matouše, jehož stánek je obležen lidmi...

„Bude to úměrné. Čím víc ryb, tím větší poplatek, ale také tím větší výdělek."

„Ne, Místře. Ulovím-li dvakrát tolik, tomuhle nezaplátím jen dvojnásobek. Musím mu dát čtyřnásobek... šakalovi!"

„Petře! Dobře, pojd'me někam poblíž. Chci mluvit a u stánku výběřčího jsou stále lidé."

„Samozřejmě!" říká dopáleně Petr. „Lidé a nadávky."

„Dobře! Půjdu tam rozdat požehnání. Kdo ví, zda trocha počestnosti nevstoupí i do výběřčího."

„To můžeš být klidný, že tvá slova jeho krokodýlí kůži neproniknou."

„Uvidíme."

„Co mu řekneš?"

„Přímou nic, ale budu mluvit takovým způsobem, že si z toho vybere i pro sebe."

„Řekneš, že zlodějem je nejen ten, který nás přepadá na silnicích, ale i ten, který obírá chudáky, kteří pracují proto, aby si vydělávali na chleba, ale ne na ženskou a pitky?"

„Petře: chceš mluvit místo mne?"

„Ne, Místře. Neuměl bych se dobře vyjádřit."

„A s hořkostí, kterou v sobě máš, bys jen způsobil zlo sobě i jemu."

Došli až ke stánku výběřčího. Petr se chystá zaplatit. Ježíš ho zastaví a řekne mu: „Dej mi peníze. Dnes zaplatím já." Petr na něho udiveně pohlédne a dá mu kožený váček s penězi. Ježíš čeká, až na něho přijde řada, a když stane před výběřčím, řekne: „Platím za osm košů ryb Šimona Jonáše. Jsou támhle, u nohou těch mládenců. Zkontroluj si to, chceš-li. Ale mezi počestnými lidmi by mělo stačit slovo. A myslím si, že mě za takového považuješ. Kolik za poplatek?"

Matouš, který sedí za svou přepážkou, ve chvíli, kdy Ježíš říká: „Myslím si, že mě za takového považuješ", povstane. Je malý a už starší, přibližně stejně starý jako Petr. Teď se na jeho unavené tváři zhrálce zračí zřejmý zmatek. Zprvu stojí se sklopenou hlavou, pak ji pozvedne a pohlédne na Ježíše. Ježíš, přesahující ho svou vysokou postavou, na něho upřeně a vážně hledí.

„Kolik," ptá se po chvíli Ježíš.

„Pro Mistrova učedníka není žádný poplatek,“ odpovídá Matouš a tišším hlasem dodává: „Modli se za mou duši.“ „Nosím ji v sobě, protože tam poskytují přístřeší hříšníkům. Ale proč se o ni ty nestaráš?“ A Ježíš se obrátí a vrátí k Petrovi, který je celý ohromený. I ostatní jsou ohromeni. Šeptají si mezi sebou a nevěří svým očím...

Ježíš se opře o strom asi deset metrů od Matouše a začne hovořit.

„Svět se dá přirovnat k velké rodině, jejíž členové vykonávají různá potřebná povolání. Jsou zde zemědělci, pastevcí, vinaři, truhláři, rybáři, zedníci, řemeslníci opracovávající dřevo i železo, spisovatelé, vojáci, úředníci, lékaři, kněží. Všechna povolání jsou potřebná, všechna jsou svatá, vykonávají-li všichni svou práci s počestností a spravedlností. Jak k tomu dospět, svádí-li nás na všech stranách Satan? Je třeba myslet na Boha, který vidí všechno, i ty nejskrytější činnosti, a na jeho Zákon, který říká: »Miluj svého bližního jako sebe samého, nečiň mu, co bys nechtěl, aby bylo činěno tobě. Neokrádej, a to žádným způsobem«.

Řekněte mi, vy, kteří mi nasloucháte: když někdo umře, bere si s sebou své pytle peněz? A i kdyby byl tak hloupý a chtěl je mít u sebe ve své hrobce, mohl by jich užívat ve svém životě na věčnosti? Peníze by se jen poškodily stykem s hnilobou rozkládajícího se těla. Ale jeho duše by tam jinde byla nahá a chudší než duše blahoslaveného Joba, neboť by tam nemohla užít ani té nejmenší mince, i kdyby zde dole v hrobce zanechala talenty a talenty. A tak poslyšte, poslyšte! **Po pravdě vám říkám, že s bohatstvím se těžko dosahuje Nebe**, ale naopak se s ním Nebe obvykle ztrácí, i když pochází z dědictví nebo z poctivého výdělku, neboť je málo bohatých, kteří ho dovedou užívat spravedlivě. Čeho je tedy třeba, abychom vlastnili ono požehnané Nebe, onen odpočinek v Boží náruči? Nesmíme být chtiví bohatství. Ne chtiví v tom smyslu, že bychom ho chtěli za každou cenu, i na úkor počestnosti a lásky. Ne chtiví v tom smyslu, že bychom ho milovali více než Nebesa nebo bližního a odmítali milosrdnou lásku bližnímu, když je v nouzi. Ne chtiví toho, co bohatství může dát, to znamená ženy, pozitky, bohatý stůl, okázalé šaty urážející bídu těch, kteří trpí zimou a hladem. Existují, ano, valuty, za které lze směniti nespravedlivou měnu tohoto světa a které platí v Nebeském království. K tomu je však zapotřebí být při výdělku počestný, nahradit to, co jsme si přivlastnili nespravedlivě, užívat bohatství světa umírněně a nepřipoutat se k němu. Musí se umět opustit bohatství, protože dřív či později nás beztak opustí - a je třeba na to myslet - zatímco vykonané dobro nás neopustí nikdy.

Všichni by chtěli, aby byli nazýváni spravedlivými a byli za takové považováni a jako takoví Bohem odměněni. Ale jak by mohl Bůh odměnit toho, který ze spravedlivého má jen jméno, ale nemá jeho díla? Jak by Bůh mohl říci: »Odpouštím ti«, vidí-li, že náprava zůstává u pouhých slov a že v duchu není opravdové změny? Není nápravou, dokud trvá žádost po předmětu, který je příčinou hříchu. Ale když se někdo pokorí, když morálně skoncuje s tím, co je pro něho zdrojem špatné vášně, ať už je to žena či zlato, když řekne: **»Kvůli tobě, Pane, se toho už nedopustím«**, to je opravdová náprava. A Bůh ji přijme a řekne: **»Pojď, jsi mi drahý jako každý jiný nevinný tvor nebo hrdina«**.

Ježíš skončil. Odchází, aniž se otočil po Matoušovi, který se hned při jeho prvních slovech přiblížil k hloučku posluchačů.

Když jsou u Petrova domu, Petrova žena přispěchá a něco říká svému manželu. Petr dá znamení Ježíšovi, aby k němu přišel blíž. „Je tam Judova a Jakubova matka. Chce s tebou mluvit, ale nechce být viděna. Jak to uděláme?“

„Takhle: vejdu do domu jako bych si chtěl odpočinout a vy všichni budete rozdávat almužnu chudým. Vezmi také peníze za poplatek, který on nechtěl. Jdi.“ Ježíš učiní znamení, že všechny propouští, zatímco Petr si bere na starost přesvědčit je, aby šli za ním.

„Kde je matka, žena?“ ptá se Ježíš Petrovy manželky.

„Na terase, Mistře. Je tam ještě stín a chládek. Budeš se tam cítit volněji než v domě.“

Ježíš vystoupí po malém schodišti. V rohu pod pergolou s vinnou révou sedí na malé truhle Marie Alfeova v tmavých šatech a s tváří téměř skrytou za závojem. Potichu pláče. Ježíš na ni zavolá: „Marie, drahá teto!“ Marie pozvedne svou úzkostnou tvář a vztáhne k němu ruce: „Ježíši! Jakou bolest mám v srdci!“

Ježíš k ní přistoupí. Přiměje ji, aby zůstala sedět, ale sám zůstane stát a jednu ruku jí položí na rameno a druhou vloží do jejích rukou. „Co se ti přihodilo? Proč tolik slz?“

Ježíši! Vyklouzla jsem jen tak z domu a řekla jsem, že jdu do Kány pro vajíčka a víno pro nemocného. U Alfea je zatím tvoje Matka a stará se o něho. Umí to tak dobře, že jsem klidná. Běžela jsem, abych se sem dostala dříve. Už nemohu... Ale nejde o únavu. Můj Alfeus... můj Alfeus... má synové... Proč je mezi nimi tolik rozdílu, když jsou přece jen jedné krve? Mé mateřské srdce je jakoby drceno mezi dvěma mlýnskými kameny. Juda a Jakub jsou s tebou? Ano? Pak tedy víš... Můj Ježíši! Proč můj Alfeus tomu nerozumí? Umírá... Proč chce takto zemřít? A Šimon a Josef? Proč, proč nejsou s tebou, ale proti tobě?“

„Neplač, Marie. Já k nim necítím žádný hněv. Řekl jsem to i Judovi. Rozumím tomu a soucítím s vámi. Pláčeš-li kvůli tomu, tak to nesmíš.“

„Kvůli tomu, protože tě urážejí. Kvůli tomu a pak a pak a pak... protože nechci, aby můj manžel zemřel jako tvůj nepřítel. Bůh mu to neodpustí... a já... já ho nebudu mít v tom druhém životě.“ Marie je opravdu plna úzkosti. Pláče a hojné slzy stékají na ruku, kterou jí Ježíš ponechal; několikrát mu ji políbí a pozvedne k němu svou ztrhanou tvář.

„Ne,“ říká Ježíš. „Ne, nemluv tak. Já odpouštím a jsem-li to já, kdo odpouští...“

„Přijď, Ježíši. Přijď zachránit jeho duši i tělo. Přijď... Ještě ke všemu, aby tě obviňovali, říkají, ano, říkají, že jsi odňal umírajícímu otci dva syny, říkají to v Nazarete. Rozumíš? A také říkají: »Všude dělá zázraky, ale ve svém domě je udělat neumí«. A já tě hájím a říkám: »Co zmůže, když jste ho svými výčitkami vyhnali, když v něho nevěříte?«“

„To říkáš dobře. **Jak mohu udělat zázrak tam, kde se nevěří?**“

„Ó, ty můžeš všechno! Já věřím za všechny! Přijď. Udělej zázrak... pro svou ubohou tetu...“

„Nemohu.“ Ježíš to říká hluboce zarmoucen. Jak tam stojí a k prsům tiskne hlavu plačící Marie, připadá, jakoby doznával svou nemohoucnost...

Žena se rozpláče ještě silněji.

„Poslyš, Marie. Uklidni se. Přisahám ti, že kdybych to mohl, kdyby bylo dobré to udělat, udělal bych to. Vymohl bych na Otci tuto milost pro tebe, pro mou Matku, pro Judu a Jakuba, a také, ano, také pro Alfea, Josefa a Šimona. Ale já nemohu... Když mému otci nastala hodina odchodu, a ty víš, že to byl spravedlivý a že ho moje Matka milovala, neprodloužil jsem jeho život. **Není spravedlivé, aby rodina, kde žije svatý, byla vyjmuta z nevyhnutelných neštěstí života.** Kdyby tomu tak bylo, pak bych zůstal na zemi věčně, ale já zemřu, a brzo, a Maria, má svatá Matka, mě smrti nebude moci vyrvat. Nemohu. Ale je mi možné tohle a já to udělám.“ Ježíš se posadí a přitiskne si k rameni hlavu své příbuzné. „Udělám toto: Slibuji ti pokoj pro tvého Alfea, ujišťuji tě, že od něho nebudeš oddělena. Dávám ti své slovo, že naše rodina se shromáždí v Nebi a bude navždy spokojena. Pokud budu žít, ale i potom, budu vkládat do tvého srdce pokoj a sílu, a tak z tebe učiním ženského apoštola mnoha nebohých žen, se kterými se ty jako žena snadněji sblížíš. V dobách evangelizace budeš pro mne milovanou přítelkyní. Alfeova smrt, neplač, tě oprostí od tvých povinností manželky a povznese tě ke vznešenějším úkolům... A tvé jméno, drahá teto, bude na křesťanském nebi jako plamen... Běž. Nechci, abys odešla sama. Petr tě vezme bárkou až k Jordánu a odtud do Nazareta tě doprovodí s oslem. Uklidni se.“

„Požehnej mi, Ježíši. Dej mi sílu.“

„Ano, žehnám ti a dávám ti své políbení, drahá teto.“ A něžně ji políbí a dlouze ji tiskne na své srdce, dokud neuvidí, že se uklidnila.

Matouš mezi apoštoly

Opět tržiště v Kafarnau. Ale je to v hodinu velkého horka, kdy už prodej skončil a na náměstí jsou jen zahaleči, kteří si povídají, a hrající si děti.

Ježíš se svou skupinou přichází od jezera na náměstí a mazlí se s dětmi, které mu přibíhají naproti, a zajímá se o to, co mu svěřují. Jedna holčička mu ukazuje velkou krvácející odřeninu na hlavě a obviňuje svého bratra, že jí to udělal.

„Proč jsi udělal tu bolest své sestře? To není správné!“

„Neudělal jsem to naschvál. Chtěl jsem trhat fíky a vzal jsem hůl, ale byla moc těžká a spadla na ni... Trhal jsem fíky i pro ni.“

„Je to pravda, Jano?“

„Je to pravda.“

„Tak tedy vidíš, že ti to tvůj bratr nechtěl udělat. Chtěl ti přece udělat radost. **Tak teď se hned smiřte a dejte si pusy.** Dobří bratři a stejně tak i dobří kamarádi se nesmějí nikdy hněvat. Tak tedy...“

Obě děti se v slzách políbí. Pláčou obě: jedno pro bolest z odřeniny, druhé pro bolest, kterou způsobilo.

Ježíš se usmívá před tímto polibkem smáčeným slzami.

„Vidíte, když teď vím, že jste hodné, natrhám vám fíky, a bez hole.“ Natrhá hromádku a rozdělí ji.

Přispěchá jedna žena: „Vezmi si, Mistře, donesu ti chléb.“

„Ne, ne, to není pro mne. To je pro Janu a Tobiáše. Měli na fíky chuť.“

„A vy jste kvůli tomu obtěžovali Mistra? Ó, vy jste dotěrní! Odpusť, Pane!“

„Ženo, to bylo kvůli smíření... a já jsem ho uzavřel právě s předmětem války: s fíky. Ale děti nejsou nikdy dotěrné. Sladké fíky jsou vždycky jejich radostí a **mou radostí jsou zase jejich sladké a nevinné duše. Snímají se mne tolik hořkosti...**“

„Mistře... to páni tě nemají rádi, ale my, lid, my tě velice milujeme. Jich je jen pár, ale nás je hodně!“

„Vím, ženo. Děkuji ti za útěchu. Pokoj buď s tebou. Sbohem Jano! Sbohem Tobiáši! Buďte hodní. A už si nedělejte nic zlého a ani nechtějte udělat něco zlého. Ano?“

„Ano, ano, Ježíši,“ odpovídají oba maličci.

Ježíš se dá na cestu a s úsměvem řekne: „Když se teď díky fíkům všechno vyjasnilo, pojďme... kam říkáte, abychom šli?“

Apoštolově nevědí, jeden navrhuje jedno místo, jiný druhé. Ježíš stále potřásá hlavou a usmívá se. Petr říká: „Já počkám, dokud neřekneš ty sám... Ale dnes mám černé myšlenky. Ty jsi ho neviděl, ale jak jsme přistávali, byl tam Eliáš, farizej. Kyselejší než obvykle. A díval se na nás s takovým pohledem!“

„Nech ho, ať se dívá.“

„Hm, budu se snažit. Ale ujišťuji tě, Mistře, že na smíření s ním by bylo zapotřebí více než dvou fíků!“

„Co jsem řekl Tobiášově mamince? Usmířil jsem je právě předmětem jejich války. A stejně tak se pokusím o smír tím, že jim budu vzdávat úctu, neboť podle nich jsem je urazil, ty vážené muže Kafarna. Tak bude uspokojen i někdo druhý.“

„Kdo?“

Ježíš na otázku neodpoví a pokračuje: „Je ovšem pravděpodobné, že neuspějí, neboť jim chybí vůle k smíření.“

Přicházejí na náměstí. Ježíš jde rovnou k přepážce výběrčího daní, kde Matouš právě počítá peníze a třídí je podle

hodnot do pytlů různých barev; ty pak jsou ukládány do železné truhlice, na kterou čekají dva služebníci, aby ji odnesli jinam. Sotva se dlouhý stín, vržený vysokou Ježíšovou postavou, rozprostře na přepážce, Matouš pozvedne hlavu, aby se podíval, kdo tak opožděně přichází platit. Čekající Petr zatahá Ježíše za rukáv a řekne mu: „Není nic platit, Mistře. Co děláš?“

Ale Ježíš si toho nevšímá. Upřeně pohlédne na Matouše, který ihned uctivě vstane. Druhý pronikavý pohled. Ale není to jako minule pohled přísného soudce. Je to pohled láskyplné výzvy. Zahalí Matouše a pronikne ho láskou. Matouš zčervená. Neví, co by udělal, co by řekl...

„Matouši, synu Alfeův, hodina udeřila. Pojď. Následuj mě!“ prohlásí k němu Ježíš slavnostně.

„Já? Mistře, Pane! Ale víš ty, kdo jsem? To říkám kvůli tobě, ne kvůli sobě.“

„Pojď, následuj mě, Matouši, synu Alfeův,“ opakuje Ježíš potichu.

„Ó, jak jsem mohl před Bohem nalézt milost? Já... Já...“

„Matouši, synu Alfeův, četl jsem v tvém srdci. Pojď, následuj mě.“ Třetí pozvání je pohlazením.

„Okamžitě, můj Pane!“ a Matouš v pláči vychází ze zápuť, aniž se už zabýval sbíráním rozkutálených mincí a zavíráním truhly. „Kam půjdeme, Pane?“ táže se, když stojí před Ježíšem. „Kam mě povedeš?“

„Do tvého domu. Chceš poskytnout Synu člověka pohostinství?“

„Ó... ale... ale co řeknou ti, kteří tě nenávidí?“

„Já naslouchám jen tomu, co se říká v Nebi, a tam se říká: »Sláva Bohu za jednoho hříšníka, který se zachránil!« Pojď! Ať je mým příchodem posvěceno nejen tvé srdce, ale i tvůj dům.“

„Už jsem ho očistil v naději, kterou jsem měl ve své duši, ale můj duch nepřipouštěl, že by mohla být pravdivá... Já s tvými svatými...“ a hledí na učedníky.

„Ano, s mými přáteli. Pojďte. Spojím vás. A buďte bratry.“

Učedníci jsou tak ohromeni, že nenacházejí jediné slovo. Jdou ve skupině za Ježíšem a Matoušem po náměstí zalitým sluncem a nyní docela prázdném... V ulicích není nikdo. Jen slunce a prach.

Vstupují do domu. Krásný dům s širokým vchodem z ulice. Hezký, stinný a chladný dvůr, za kterým je zahrada.

„Vstup, můj Mistře! Přineste vodu a nápoje.“

Služebníci si pospíší se vším, co je potřeba.

Matouš vychází, aby dal rozkazy, zatímco Ježíš s apoštoly se osvěžují. Pak se Matouš vrací. „Pojď, Mistře. V jídelně je chladněji... Teď přijdou mí přátelé... Ó, chci, aby to byla velká oslava! Je to moje znovuzrození... Je to moje... moje opravdová obřízka... Obřezal jsi mi svou láskou srdce... Mistře, to bude poslední oslava... Teď už žádné oslavy pro publikána Matouše. Už žádné oslavy tohoto světa... Jen ta vnitřní oslava, být vykoupen a sloužit ti... být tebou milován... Co jsem se naplakal... Za těchto posledních měsíců... Pláču už téměř tři měsíce... Nevěděl jsem, jak to udělat... chtěl jsem přijít... Ale jak přijít k tobě, Svatému, se svou pošpiněnou duší?“

„Umyl jsi ji svým pokáním a svou milosrdnou láskou. Ke mně a k bližnímu. Petře? Pojď sem.“

Petr, který dosud nepromluvil, tak je ohromen, přistoupí blíž. Tito dva muži, oba už v pokročilejším věku, malí, zavalití, stojí proti sobě tváří v tvář a Ježíš je mezi nimi, usměvavý, krásný.

Petře, ty ses mě tolikrát ptal, kdo je ten neznámý, který nám po jednom malém chlapci posílal váčky s penězi. Podívej se: zde je.“

„Kdo? Ten zlo... Ó, promiň, Matouši! Ale kdo by si pomyslel, že ty, který jsi nás uváděl do beznaděje svým vydíráním, jsi byl schopen každý týden si vytrhnout kus vlastního srdce a dal jsi tak bohatou almužnu?“

„Já vím. Bral jsem od vás nespravedlivé poplatky. Ale teď si před vámi klekám a říkám vám: nevyhánějte mě! On mě přijal. Nebuďte přísnější než on.“

Petr, který má Matouše u svých nohou, ho jediným trhnutím pozvedne, drsně, přátelsky: „Vstávej, vstávej“ nebudeš si klekat ani přede mnou, ani před ostatními. Jen po něm je třeba žádat odpuštění. My... vlastně, my jsme všichni více či méně zloději jako ty... Och, co jsem to řekl! Zlořečený jazyk! Ale já jsem udělán právě takhle: co si myslím, to řeknu, co mám na srdci, to mám na jazyku. Pojď, ať spolu uděláme smlouvu přátelského smíru“ a políbí Matouše na obě tváře.

Ostatní to udělají také, s větším či menším citem. Ondřej je zdržován svou plachostí a Jidáš Iškariotský je ledový. Řeklo by se, že líbe hromadu plazů, tak je jeho políbení neúčastné a krátké.

Matouš vychází, neboť slyší nějaký hluk.

„Ale přesto, Mistře,“ říká Jidáš Iškariotský, „zdá se mi, že tohle není opatrné. Zdejší farizejové tě obviňují a ty... Teď je mezi tvými přáteli publikán! Publikán po prostitutce! (Ježíš předtím uzdravil napravivší se malomocnou prostitutku, což vzbudilo velkou nevoli). Rozhodl ses, že se zničíš? Je-li tomu tak, řekni to, aby...“

„Abychom mohli zmizet, není-liž pravda?“ říká Petr ironicky.

„Kdo k tobě mluví?“

„Dobře vím, že se neobracíš na mne, ale já naopak mluvím k tvé duši velkého pána, k tvé přečisté duši, k tvé duši mudrce. Ví, že ty, člen Chrámu, cítíš pach hříchu v nás, ubožácích, kteří nejsme z Chrámu. Ví, že ty, dokonalý žid, směš farizeje, saduceje i herodovce, napůl zákoník a krapátko i esejec - ještě chceš nějaké vznešené tituly? - se cítíš mezi námi nevolně jako nádherná ryba v síti plné hřízků. Ale co s tím naděláš? On nás chytil a my... my zůstaneme. Je-li ti z toho nevolno... odejdi tedy ty. Všichni budeme lépe dýchat. I Ježíš, který, jak vidíš, je nade mnou i nad tebou rozhořčen. Nade mnou proto, že mi chybí trpělivost a také, ano, milosrdná láska, ale více nad tebou, který s celou svou parádou vznešených titulů nerozumíš ničemu a který neznáš ani milosrdnou lásku ani pokoru ani úctu. Ty nemáš nic, chlapče. Jen velký dým, a dej Bůh, aby byl neškodný.“

Ježíš nechal Petra domluvit. Stojí přísný, se zkříženými pažemi, se sevřenými rty a s očima nepřítisťujícíma. Nakonec řekne: „Řekl jsi všechno. Petře? Osvobodil jsi srdce od všeho kvasu, který v něm byl. Dobře jsi udělal. Dnes jsou pro jednoho syna Abrahamova Velikonoce. Pro duše je Kristova výzva jako beránková krev; kam se dostane, tam už hřích nevkočí. Nevkočí, zůstane-li jí věrný ten, který ji dostal. Má výzva je osvobozením a je třeba ji oslavit bez kvasu jakéhokoliv druhu.“

K Jidášovi ani slovo. Petr zaraženě mlčí.

„Náš hostitel se vrací," říká Ježíš. Je se svými přáteli. Neukazujeme jim nic jiného než naši ctnost. Pokud to někdo nedokáže, nechť odejde. Nebuďte podobni farizejům, kteří zatěžují lidi předpisy, jež první nedodržují.“

Matouš se vrací s ostatními muži a hostina začíná. Ježíš je uprostřed mezi Petrem a Matoušem. Hovoří se o různých věcech a Ježíš trpělivě odpovídá na všechny otázky, které mu kladou. Jsou to také stížnosti na farizeje, kteří jimi pohrdají.

„Nuže, jděte za těmi, kteří vámi nepohrdají a jedněte tak, aby vámi nepohrdali aspoň ti, kteří jsou dobří," odpovídá Ježíš.

„Ty jsi dobrý. Ale ty jsi sám!“

„Ne, tihle jsou jako já a pak... Bůh miluje ty, kteří se kají a chtějí se stát jeho přáteli. Kdyby člověku chybělo všechno s výjimkou Otce, nebyla by radost tohoto člověka úplná?“

Jídlo je u dezertu, když jeden služebník dává znamení pánu domu a něco mu říká.

„Mistře: Eliáš, Šimon a Jáchym žádají, aby mohli jít dál a mluvit s tebou. Chceš je vidět?“

„Zajisté.“

„Ale mí přátelé jsou publikáni.“

„Však oni přišli právě kvůli tomu. Nechejme je, ať vidí. Přetvařovat se by nesloužilo k ničemu. Neposloužilo by to k dobrému a zloba by celou záležitost zveličila tak, že by se říkalo, že zde byly kurtizány. Nechť vstoupí.“

Tři farizejové vstoupí. Rozhlížejí se kolem se zlými úsměšky a chtějí promluvit. Ale Ježíš, který povstal a s Matoušem jim jde naproti, je předejde. Položí jednu ruku na Matoušovo rameno a řekne: „Ó, praví synové Izraele, zdravím vás a sděluji vám velkou novinku, která jistě naplní radostí vaše srdce dokonalých Izraelitů, toužících, aby Zákon byl dodržován všemi srdci, aby tak Bohu byla vzdávána sláva. Hle: Matouš, syn Alfeův už není počínaje dneškem hříšník, pohoršením Kafarna. Jedna prašivá ovce Izraele je uzdravena. Radujte se! Po něm se uzdraví i ostatní hříšné ovečky a vaše město, o jehož svatost se tolik staráte, se stane Bohu příjemné. Matouš všeho zanechává, aby mohl sloužit Bohu. Dejte políbení smíru zbloudilému Izraelitovi, který se vrací do Abrahamovy náruče.“

„A vrací se do ní s publikány" A na veselé hostině? To je opravdu výborné obrácení! Hele, podívej se támhle, Eliáši: „to je Josiáš, pasák prostitutek.“

„A tenhle je Šimon Izákův, chlípák.“

„A tenhle? To je Azariáš, držitel lokálu, kam chodí Římané i Židé hrát, hádat se, opíjet a oddávat se neřesti.“

„Ale, Mistře, víš ty aspoň, kdo jsou tito lidé? Věděl jsi to?“

„Věděl jsem to.“

„A vy tedy, učedníci z Kafarna, proč jste dovolili tuto věc? Ty mě udivuješ, Šimone Jonášův!“

„A ty, Filipe, zde dobře známý, a ty, Natanaeli! Ale já jsem z toho ohromen! Jak jsi mohl snést, aby tvůj Mistr jedl s publikány a hříšníky?“

„Už tedy v Izraeli nejsou dobré mravy?“ Všichni tři jsou z toho velice pohoršeni.

Ježíš řekne: „Mé učedníky nechejte na pokoji. Já jsem to chtěl. Já sám.“

„Ó, ano, už rozumíme. Když někdo chce dělat svatého a není jím, rychle upadne do neodpustitelných omylů!“

„A když někdy přivyká učedníky, aby ztráceli úctu - ještě mě pálí neuctivý výsměch tohoto žida z Chrámu, mně, farizejovi Eliášovi! - ztrácejí i úctu k Zákonu. Vyučuje se, co se zná.“

„Mýlíš se, Eliáši! Vy všichni se mýlíte. Vyučuje se, co se zná, to je pravda. Ale já, který znám Zákon, o něm vyučuji i ty, kteří ho neznají: tedy hříšníky. Vy... já vím velmi dobře, že jste pány své duše. Hříšníci jimi nejsou. Hledám jejich duši, vracím jim ji, aby mi ji oni oplátkou přinesli takovou, jaká je: nemocnou, zraněnou, pošpiněnou a já ji mohl vyléčit a očistit. Pro toto jsem přišel. **Spasitele potřebují hříšníci, a proto já je přicházím spasit.** Pochopte mě... a nemějte ke mně nenávisť bez důvodu.“

Ježíš je tichý, přesvědčivý, pokorný... Ale ti tři jsou tři bodláky, celé zježené a píchající... a odcházejí s úšklebkem znechucení.

„Odešli... Teď nás budou všude kritizovat," mumlá Jidáš Iškariotský.

„A nech je být! Jednej tak, aby tebe nemusel kritizovat Otec. Nebud' zdrcený, Matouši, ani vy, jeho přátelé. Svědomí nám říká: »Neděláte nic špatného«. A to stačí.“

Ježíš se opět posadí na své místo a všechno končí.

Ježíš pak jde vyhledat dalšího betlémského pastýře Jonatase, který se mezitím stal správcem u Herodova nejvyššího dvořana Chúzy v jeho domě v Tiberiadě. Jonatas však právě doprovází Chúzovu mladou a krásnou manželku Janu do libanonských hor, kde Jana hledá poslední naději ve svém těžkém onemocnění tuberkulózou, kdy prakticky už umírá. Ježíš slíbí Janině chůvě Ester, že Jana nezemře, ale aby ji Jonatas po návratu urychleně přivezl do Nazareta, kam nyní on sám s apoštoly odcházejí.

U Matky v Nazarete

Vidím dům v Nazarete.

Ježíš je s Marií. Oba sedí vedle sebe na kamenné lavičce u zdi domu. Zdá se, že už mají po večeři. Ostatní se už vzdálili. Matka a Syn se vzájemně potěšují v něžném rozhovoru. Vnitřní hlas mi říká, že to je jeden z prvních Ježíšových návratů do Nazareta... Vypráví Matce o svých prvních dnech evangelizace a prvních dobytých srdcích. Maria visí na rtech svého Ježíše.

Je bledší, hubenější, jako by v tomto posledním čase trpěla. Pod očima má kruhy jako někdo, kdo hodně plakal a přemýšlel. Ale teď je šťastna a usmívá se. Usmívá se a hladí ruku svého Ježíše. Je šťastna, že ho zde má, že jejich srdce jsou spolu v tichu nastávající noci.

Musí už být léto, neboť fíkovník už má první zralé plody, které visí i docela blízko domu. Ježíš jich několik utrhne, pozvedaje se na špičkách nohou, a ty nejkrásnější podává své Matce. Loupe je pečlivě a nabízí je na dlani a usmívá se, když vidí, že si je Matka bere.

Pak se jí náhle zeptá: „Maminko, viděla jsi učedníky. Co si o nich myslíš?“

Maria, která právě nesla k ústům fík, pozvedne hlavu, zastaví svůj pohyb, zachvěje se, pohlédne na Ježíše.

„Co si o nich myslíš, když jsem ti je všechny ukázal?“ pokračuje.

„Myslím, že tě milují a že od nich dosáhneš mnoho. Jan... miluj Jana, jak jen dovedeš milovat. Je to anděl. Jsem klidná při myšlence, že je s tebou. Petr také... je dobrý. Tvrdší, protože starší, ale upřímný a přesvědčený. Stejně tak i jeho bratr. Milují tě, jak to jen dovedou; už teď. Potom tě budou milovat ještě víc. I naši bratrance, když jsou teď přesvědčeni, ti budou věrni. Ale muž z Keriotu... ten se mi nelíbí, Synu. Jeho oči nejsou jasné a jeho srdce ještě méně. Nahání mi strach.“

„Je vůči tobě docela uctívý.“

„Trochu moc úcty. I vůči tobě je dokonale uctívý. Ale ty pro něho nejsi Mistrem. Ty jsi budoucím Králem a on z toho doufá vytěžit výhody a slávu. Nebyl nikým, o trochu víc než ostatní z Keriotu. Doufá, že u tebe bude mít důležitou roli a... Ježíši, nechci urážet milosrdnou lásku, ale myslím, i když na to myslet nechci, že v případě, kdy ho zklameš, nebude váhat, aby nastoupil na tvoje místo nebo se o to bude alespoň snažit. Je ctížádostivý, dychtivý a prostopášný. Je utvářen k tomu, aby byl spíše dvořanem nějakého pozemského krále než tvým apoštolem, můj Synu. Nahání mi strach!“ A Maminka hledí na svého Syna poděšenými očima ve svém bledém obličejí.

Ježíš povzdychne. Uvažuje. Pohlédne na svou Matku. Usměje se na ni, aby jí opět dodal odvahy: „I tohoto nám bylo zapotřebí, Maminko. Nebude-li to on, bude to někdo jiný! Můj sbor má představovat svět, a ve světě nejsou všichni andělé a všichni nemají Petrovu a Ondřejovu povahu. Kdybych si vyvolil jen samé dokonalé, jak by se ubohé nemocné duše odvážily stát se mými učedníky? **Přišel jsem zachránit to, co bylo ztraceno, Maminko.** Jan se spasil sám od sebe. Ale kolik je takových!“

„Nemám strach z Lévyho. Vykoupil se, protože se chtěl vykoupit. Opustil svůj hřích zároveň se svou přepážkou výběrčího a učinil si novou duši, aby mohl jít s tebou. Ale Jidáš z Keriotu ne. Naopak, jeho staré zlé duše se zmocňuje stále větší pýcha. Ale ty tyto věci víš, Synu. Proč se mě na ně tážeš? Já mohu jen plakat a modlit se za tebe. Ty jsi Mistr. I své ubohé Maminky.“

Vidění se zde zastavuje.

Ježíš promlouvá: „*Můj pohled četl v srdci Jidáše z Keriotu. Necht' si nikdo nemyslí, že Boží Moudrost nebyla schopna tomu srdci porozumět. Ale jak jsem už řekl své Mamince, bylo nám ho zapotřebí. Běda mu, že byl zrádce! Ale byl to zrádce, který, opakuji to, byl potřebný. Byl potměšilý, lstivý, chlípný a zloděj, ale na druhé straně inteligentní a vzdělanější než ostatní, dovedl se všem vnutit. Odvážný; urovnával mi cestu, i když byla obtížná. Nade vše ho těšilo, když mohl vystoupit z řady a ukazovat se jako můj důvěrník. Nebyl úslužný v důsledku bezprostřední milosrdné lásky, ale byl to jeden z těch, kteří si vždy a ve všem vědí rady. To mu umožňovalo také držet pokladnu a stýkat se se ženami. To byly dvě věci, které miloval nezřízeně, spolu se třetí - svým privilegovaným postavením.*

Čistá, Pokorná, Odpoutaná od všeho pozemského bohatství nemohla nepociťovat k tomuto hadu nechuť. Ve mně také vzbuzoval hnus. A jen já sám spolu s Otcem a Duchem víme, jakou tíhu jsem musel nést, abych snesl jeho sousedství.

Podobně jsem věděl o nepřátelství kněží, farizejů, doktorů a saducejů. Byli to lstiví lišáci, kteří hledali, jak by mě dostali do své nory, aby mě roztrhali na kusy. Hladověli po mé krvi a všude mi kladli nástrahy, aby mě polapili, aby měli zbraně k mému obvinění, aby mi dali zmizet. Po tři roky nepřestávali líčit léčky a neodpočali si, dokud nevěděli, že jsem mrtev. Tu noc spali šťastni. Hlas jejich obviňovatele byl navždy umlčen. Mysleli si to. Ne, nebyl ještě umlčen. Nebude nikdy umlčen a hřmí, hřmí a zlořečí těm, kteří se jim podobají v přítomné hodině. Jaké utrpení kvůli nim snášela moje Matka! A já ani na tuto bolest nezapomenu.

Že dav byl nestálý, to nebylo nic nového. Je to divoká šelma, která liže krotitelovu ruku, je-li ozbrojena knutou nebo nabízí-li jí kousek masa k utišení jejího hladu. Ale stačí, že krotitel upadne a nemůže si už posloužit knutou nebo nemá k nabídnutí potravu, a šelma se na něho vrhne a roztrhá ho na kusy. Stačí říkat pravdu a být dobrý, abyste po prvním návalu nadšení na sebe přivolali nenávist davu. Pravda je výčitka a upozornění. Dobrota odnímá knutu a ty, kteří nejsou dobří, vede k tomu, aby se už nebáli. Odtud ono zvolání »ukřížuj ho«, když předtím se volalo »hosana«. Můj život Mistra je naplněn těmito dvěma výkřiky, a ten poslední byl »ukřížuj ho«.

Lidství mých apoštolů! Jak je těžké! Nesl jsem ve svých rukou jejich hmotnost, jejíž tíha směřovala k zemi, pozvedal ji k Nebi. I ti, kteří se neviděli ministry pozemského krále, jak na to pomýšlel Jidáš z Keriotu, i ti, kteří na rozdíl od něho nepomýšleli na to, aby při vhodné příležitosti vystoupili na trůn místo mne, vždycky vyhledávali dychtivě slávu. Přišel den, kdy můj Jan a jeho bratr toužili po této slávě, která vás tak oslňuje, a to i ve věcech Nebes...

Ne, mí synové, ne. Je třeba napřed vypít celý kalich, který jsem vypil já. Celý: s milosrdnou láskou dávanou výměnou za nenávisť, s cudností, která se staví proti hlasu smyslů, s hrdinstvím ve zkouškách, v oběti sebe sama z lásky k Bohu a bratrům. A pak, až už jste svého úkolu zproštěni, ještě říci: »Jsme služebníci neužiteční« a čekat, až můj Otec, který je i vašim Otcem, vám ve své dobrotě přidělí místo ve svém Království. Je třeba se svléci ze všeho, tak jak jsi mě viděla svlečeného v prétoriu, co je lidské, a ponechat si jen to nevyhnutelné - úctu k Božímú daru, jímž je život, a k bratrům, jimž můžeme být užitečnější shora z Nebes než na zemi, a ponechat Bohu, aby vás oblékl do nesmrtelného oděvu vybilého v krvi Beránkové.

Uzdravení Jany Chúzovy

Učedníci jsou za domem v Josefově dílně a večerejí. Stolařský ponk slouží za stůl a je na něm všechno, čeho je zapotřebí. Ale vidím, že dílna slouží i za společnou ložnici. Na dvou dalších poncích jsou rohože, které se promění v lůžka, a podél zdí jsou postavena malá nízká lůžka. Apoštolově mluví mezi sebou a s Mistrem.

„Tak tedy je pravda, že jdeš do Libanonu?“ táže se Iškariot.

„Nečiním nikdy sliby, které nesplním. (Ježíš slíbil, že tam půjde vyhledat další betlémské pastýře - Benjamina a Daniela.)

„Ale v tomto horku! Dávej pozor, co děláš. To říkám kvůli tobě.“

„Noci jsou už méně dusné... A pak, opakuji to. Nikoho nenutím, aby šel... Máte-li svoje záležitosti nebo cítíte-li se unaveni, zůstaňte. Shledáme se později.“

„Tak tedy, jak říkáš. Musím myslet na zájmy své rodiny. Nastává čas sklizně a má matka mě žádala, abych navštívil přátele... Však víš, že v podstatě jsem hlavou rodiny.“

„Běž tedy, Jidáši. Musíš být poslušen matky.“

„Já tedy půjdu hned, dovolíš-li. Budu právě včas v Naimu, abych tam našel nocleh. Sbohem, Mistře, Sbohem přátelé.“

„Buď přítelem pokoje a zasluhuj si, abys měl s sebou stále Boha. Sbohem,“ říká Ježíš, zatímco ostatní zdraví hromadně.

Zrovna jim to není líto, když ho vidí odcházet, a sám Petr, obávaje se snad, aby si to Jidáš nerozmyslel, mu pomáhá utahovat řemeny na vaku. Doprovází ho až ke dveřím dílny... a stojí tam a dívá se, jak odchází, a když vidí, že se opravdu vzdaluje, vyšle za ním posměšný pohled a ironické sbohem a vrací se a mne si ruce. Neříká nic, ale takto už řekl všechno.

„Mějte pro něho milosrdnou lásku. Buď milosrdný, Petře! Rozumím... ale říkám ti: buď milosrdný. Snášet nepřijemné osoby je ctnost, která není bez hodnoty. Uveď ji do praxe.“

„Ano, Mistře... Ale když ho vidím takhle... takhle... Dobře, mlč, Petře, protože On ti dobře rozumí... připadá mi to, že jsem plachtou příliš napjatou ve větru... Praskám, praskám pod tím náparem a ve mně se vždycky něco rozbije... Ale ty víš, či spíše nevíš, protože nejsi lodník, a proto ti říkám, že když plachta z přemíry napětí zpřetrhá všechna pouta, přísahám ti, že dá nezkušenému lodníkovi takovou facku, že je z toho omámen... No a já cítím, že... riskuji, že všechna má pouta budou zpřetrhána... a tak... Je lépe, když v takovém případě on raději odejde. Plachta se tak uklidní a já závčas upevním pouta.“

Ježíš se usmívá a potřásá shovívavě hlavou nad spravedlivým Petrem, v kterém to vaří.

Z ulice je slyšet velký hřmot okovaných kopyt a křik kluků. „Tady je to! Tady je to! Zastav, muži.“ A ještě než se Ježíš a jeho učedníci přesvědčí, co se děje, ve veřejích domovních dveřích se objeví temný obrys docela zpoceného koně a s něho seskakuje jezdec, který vpadne dovnitř jako střela a vrhne se k Ježíšovým nohám, které líbe s velikou uctivostí. Všichni překvapeně hledí.

„Kdo jsi? Co si přeješ?“

„Já jsem Jonatas.“

„Povstaň, Jonatasi. Právě se chystám, že tě půjdu hledat a s tebou i Benjamina...“

„Já vím,“ říká mohutný, dobře vypadající a dobře oděný stařec. „Já vím. Ona měla pravdu. Nebylo to delirium umírající! Ó, Pane Bože! Jak duše vidí a slyší, když ji voláš!“ Jonatas je dojat.

Ale vzpomíná se. Neztrácí čas. Uctívý, ale zároveň i aktivní, jde rovnou k cíli. „Ježíši, náš Spasiteli a náš Mesiáši, přišel jsem tě poprosit, abys šel se mnou. Mluvil jsem s chůvou Ester a ta mi všechno řekla... Víš, že jsem byl na cestách se svou umírající paní. Jaká cesta! Z Tiberiady do Betsaidy to šlo dobře. Ale pak, až jsme opustili bárku, jsem vzal vůz, a přestože jsem ho vybavil, jak jsem mohl, byla to muka. Jeli jsme pomalu za noci, ale ona trpěla. V Cézareji Filipově málem zemřela na chrlení krve. Zastavili jsme tam... Třetího dne mě zavolala. Připadala mi už jako mrtvá. Svou ledovou rukou mi dala znamení, abych se sklonil, protože už nemohla téměř mluvit, a řekla mi: »Jonatasi, zaveď mě domů. Ale okamžitě.« A pak pokračovala: »Měla jsem sen o svém domě v Tiberiadě. Uvnitř byl Někdo, jehož tvář byla jako Hvězda. Byl vysoký, plavovlasý, a s nebeskýma očima a hlasem něžnějším než zvuk harfy. Řekl mi: **Já jsem Život.** Půjď. Vrať se. Očekávám tě, abych ti ho dal‘. Tak já chci jít.« Myslel jsem, že

je to blouznění umírající. Ale ona plakala... a tak jsem si řekl: »Udělejme jí radost. Musí tak jako tak zemřít«. Jaká cesta. Ztrhal jsem koně, abych se vrátil co nejrychleji.

Dnes ráno jsme dojeli do Tiberiady. A Ester mi řekla o tvé návštěvě... A tak jsem pochopil, že to jsi mou paní zavolal ty. Ta chtěla ihned odjet a poslala mě napřed. Ó, pojd', můj Spasiteli!"

„Půjdu okamžitě. Víra si zaslouží odměnu. Kdo po mně touží, má mě mít. Pojďme."

„Počkej. Hodil jsem váček s penězi jednomu mladíkovi a řekl mu: »Tři, pět, všechny osly, které seženete, nemáte-li koně, a rychle k Ježíšovu domu«. Přijdou co nevidět. Budeme tak rychlejší. Doufám, že se s ní setkáme poblíž Kány. Jestliže do té doby..."

„Co Jonatasi?"

„Jestliže ještě žije."

„Žije. Ale i kdyby byla mrtva, já jsem Život. Zde je moje Matka."

Svatá Panna, určitě někým upozorněná, rychle přichází, následována Marií Alfeovou. „Synu, ty odcházíš?"

„Ano, Matko. Jdu s Jonatase. Přišel. Věděl jsem, že ti ho budu moci představit."

Jonatas se nejprve hluboce ukloní s rukama zkříženýma na prsou, pak poklekne, uchopí Marii šat a políbí jeho lem a řekne „Zdravím Matku svého Pána!"

V ulici je slyšet dusot četných kopyt. Jsou to osli. Myslím, že to jsou všichni, co jich je v Nazarete, je jich tolik, že by jich bylo dost pro celou eskadronu. Jonatas si vybere ty nejlepší a najme je a platí za ně bez smlouvání; bere s sebou dva nazaretské chlapce s dalšími osly z obavy, kdyby některé zvíře po cestě ztratilo podkovu, a aby celou tuto hlučnou jízdu odvedli nazpět. Obě Marie zatím pomáhají zavírat vaky...

Odjíždějí. Nastává noc a právě vychází měsíc... V čele je Ježíš s Jonatase. Za nimi všichni ostatní...

„Je ve voze s Ester," vysvětluje Jonatas. „Má paní! Jakou mám radost, že tě mohu potěšit! Přivést ti Ježíše! Můj Pane! Mít tě zde po mém boku! Být s tebou! Máš opravdu ve tváři záblesk hvězdy, tak jak to ona spatřila, a jsi plavovlasý a s očima barvy nebes a tvůj hlas je opravdu jako zvuk harfy. A tvá Matka! Zavedeš ji někdy k mé paní?"

„Tvá paní přijde k ní. Budou přítelkyněmi."

Cesta na dobře živených oslech dobře ubíhá. Za svitu měsíce míjejí Kanu.

„Dovolíš-li, pojedu napřed. Zastavím vůz. Otřesy jí způsobují velké utrpení."

„Jed'."

Jonatas pobídně koně do cvalu.

Ještě dosti dlouhá jízda za svitu měsíce, až tu se konečně rýsuje temná hmota velkého uzavřeného povozu, stojícího na kraji cesty. Ježíš pobídně svého osla a ten se dá do cvalu. Už je u vozu. Ježíš sestupuje.

„Mesiáš!" oznamuje Jonatas.

Stará chůva rychle sestoupí s vozu na silnici a vrhne se do prachu. „Zachraň ji! Umírá."

„Zde jsem." A Ježíš nastoupí do vozu, kde je rozložena hromada polštářů a na nich spočívá křehké tělo. V jednom koutě je lucerna, poháry, amfory. Vedle stojí mladá služebnice, která pláče a otírá umírající studený pot. Jonatas přibíhá s vozovou lucernou.

Ježíš se skloní nad ženou, která je v bezvědomí a opravdu umírá. Není rozdílu mezi bělostí jeho lněného šatu a lehce namodralou bledostí rukou a vyhublých tváří. Jen husté obočí a dlouhé velmi černé řasy jsou jedinými barvami v této sněhové tváři.

Ježíš vedle ní poklekne a hledí na ni. Chůva ji uchopí za ruku a volá ji. Ale duše, stojící už na prahu věčnosti, už není při vědomí. Učedníci a dva mladíci z Nazareta dorazili také a teď obklopují vůz.

Ježíš položí ruku na čelo umírající; ta na okamžik otevře své nepřítomné, zastřené oči a opět je zavře.

„Ztratila vědomí," zaúpí chůva a rozpláče se ještě silněji.

„Matko, ona bude slyšet. Důvěřuj."

A pak volá: „Jano! Jano! To jsem já! To já tě volám. Já jsem Život. Pohleď na mne, Jano."

Umírající otevře své velké černé oči a už s živějším pohledem se zadívá na tvář, sklánějící se nad ní. V tváři se jí objeví radost a úsměv. Zlehka pohne rty, aby něco řekla, ale nelze nic zaslechnout.

„Ano, jsem to já. Přišla jsi za mnou a zároveň i já za tebou, abych tě zachránil. Můžeš ve mne věřit?"

Umírající učiní hlavou znamení souhlasu. Všechno, co zbývá z jejího života, se soustředí do jejího pohledu, který říká i to, co slova nemohou vyjádřit.

Ježíš, stále na kolenou a s levou rukou na jejím čele, se vzpřímí a vezme na sebe své zázračné vzezření: „Dobře! Chci to. Buď uzdravena. Vstaň." Sejme ruku a povstane.

Malá chvilka, načež se Jana Chúzova bez jakékoliv pomoci posadí, vykřikne a vrhne se Ježíšovi k nohám, volajíc silným, šťastným hlasem: „Och, tebe milovat, Můj Živote! Navždy! Chůvo! Jonatasi! Jsem uzdravena! Rychle! Pospěšte to říci Chúzovi. Ať se přijde poklonit Pánu! Ó, požehnej mě, můj Spasiteli!" Pláče a směje se a líbe Ježíšovi oděv a ruce.

Žehnám tě, ano. Vždyť co by sis ode mne měla přát jiného?"

„Nic, Pane."

„Tolik toužíš po dítěti." (Janě zemřelo dítě při porodu.) „Ó, děťátko!... Ale učíš, co si ty sám přeješ, Pane. Odevzdávám ti všechno: svou minulost, přítomnost, budoucnost. Dlužím ti všechno, a všechno ti vracím. A ty dej své služebnici, o čem víš, že je pro ni nejlepší."

„Tak tedy věčný život. Buď šťastna. Bůh tě miluje. Odcházím. Žehnám tě a žehnám vás."

„Pane, zastav se v mém domě, který je nyní, ó, nyní je opravdu rozkvetlým růžovým sadem. Dovol mi, abychom se tam vrátili s tebou... Jak jsem šťastna!"

„Půjdu, ale mám své učedníky."

„Mé bratry, Pane. Jana bude mít pro ně stejně jako pro tebe vše, čeho je zapotřebí. Udělej mi tu radost!"

„Pojďme tedy. Pošlete zpět zvířata a jděte za námi pěšky. Ted je to už jen kousek cesty. Pojedeme pomalu, abyste nám stačili. Sbohem Ismaeli a Asere. Pozdravte za mne ještě mou Matku i mé přátele."

Oba užaslí Nazaretští odcházejí s hlučným jezdecktvem, zatímco vůz se navrácí se svým radostným nákladem. Za ním jdou ve skupině učedníci a povídají si o události.

Všechno takto končí.

Vyhnán z Nazareta

Mezitím zemřel Alfeus, otec Ježíšových bratraců Judy a Jakuba, a v Nazarete zavládla nepřátelská nálada vůči Ježíšovi. Ježíš přesto šel kázat do nazaretské synagogy.

Vidím velkou čtvercovou místnost. Je to nazaretská synagoga, neboť jsou v ní jen nahé zdi vymalované na žluto a stranou je jakési vyvýšené křeslo. Je tam také vyvýšený pult a na něm svítky.

Jsou tu lidé, kteří se modlí, ale ne jak u nás; nemají ruce sepjaté, ale přibližně tak, jak je má kněz u oltáře.

Nad křeslem a pultem jsou rozmístěny lampy.

Mé vidění je na chvíli přerušeno.

Nyní čte rabín. Slyším jeho jednotvárný nosový hlas, ale nerozumím slovům, která jsou řečena v jazyce, který je mi neznámý. V zástupu je také Ježíš se svými bratraci apoštoly a s dalšími osobami, patrně také příbuznými, ale které neznám.

Po četbě rabín obrátí svůj pohled do zástupu jakoby v tichém pozvání. Ježíš přistoupí blíž a žádá, aby dnes směl promluvit ke shromáždění.

Slyším, jak svým krásným hlasem čte úryvek z Izaiáše, citovaný Evangeliiem: „Duch Pánův spočívá na mně..." A slyším komentář, který o něm má. „Přináším radostnou zvěst, zákon lásky, který nahrazuje dřívější přisnost milosrdenstvím, aby získali spásu ti, jimž Adamův hřích způsobuje onemocnění ducha i těla, protože hřích plodí neřest a neřest nemoc, a to i tělesnou. A aby všichni ti, kteří jsou vězněni duchem Zla, byli osvobozeni. Přišel jsem, abych zprerthral řetězy a opět otevřel cestu Nebes, a tak dal zaslepeným duším světlo a hluchým duším sluch. Nastal čas Pánovy Milosti. Je mezi vámi, to Ona k vám hovoří. Patriarchové toužili spatřit tento den, o němž hlas Nejvyššího potvrdil, že nastane, a o němž proroci předpověděli čas. A teď už vědí, že úsvit tohoto dne nastal a že jejich vstup do Ráje je už nablízku. Svátí se z toho ve svém duchu radují a chybí jim už jen moje požehnání, aby byli nebeskými občany. Vy úsvit tohoto dne vidíte. Přijďte ke Světlu, které se pozvedlo. Zbavte se svých vášní, abyste měli čilost, které je zapotřebí při následování Krista. Mějte dobrou vůli věřit, stát se lepšími, chtít spásu, a spása vám bude dána. Je v mých rukou, ale dám ji jen těm, kteří ji chtějí získat z dobré vůle, neboť by to bylo urážkou Milosti, dávat ji tomu, kdo chce pokračovat ve službě Mamonu."

V synagoze se pozvedá reptání. Ježíš obrátí svůj pohled k přítomným. Čte v tvářích i srdcích a pokračuje: „Rozumím vaší myšlence. Protože jsem z Nazareta, chtěli byste z toho mít výhody. Ale to je od vás sobecké a nepochází to ze síly vaší víry. Proto vám po pravdě říkám, že žádný prorok není ve své vlasti dobře přijímán. Jiné obce mě přijaly a přijmou s daleko větší vírou, a to dokonce i obce, jejichž jméno je pro vás pohoršením. Tam naleznou úrodu učedníků, zatímco na této půdě nemohu učinit nic, protože je zavřena a nepřátelská. Ale připomínám vám Eliho a Eliáše. První našel víru u jedné fénické ženy a druhý u Syřana. A proto pro ně mohli vykonat zázraky. Lidé, kteří v Izraeli umírali hladu, neměli chléb a malomocní nebyli očištěni, protože ve svých srdcích neměli dobrou vůli, vzácnou perlu, kterou prorok objevil jinde. To se přihodí i vám, kteří jste vůči Božímu Slovu nepřátelští a nevěřící."

Zástup se rozvlní a začne vyhrožovat a proklínat. Pokoušejí se na Ježíše vztáhnout ruku, ale apoštolově - bratraci Juda a Jakub a Šimon ho brání, zatímco zuřiví nazaretští vyhánějí Ježíše z města. Pronásledují ho hrozbami, a nejen slovními, až na vrcholek kopce. Tam se Ježíš obrátí a pouhým svým pohledem je znehybní, projde mezi nimi bez újm a odejde po stezce vzhůru do kopce...

Vidím malou, velice malou osadu, pouhou skupinu domů... Je výše položena než Nazaret, který je možno zahlédnout naproti dole několik kilometrů odtud. Malá, velmi ubohá osada.

Ježíš mluví s Marií, usazen na zídce u jedné chatrče. Snad je to přátelský dům, či aspoň pohostinný dům podle zákonů východní pohostinnosti. Ježíš se tam uchýlil, když byl vyhnán z Nazareta, aby počkal na apoštoly, kteří se jistě rozptýlili po okolí...

S Ježíšem jsou jen apoštolově - bratraci, kteří jsou v této chvíli v kuchyni a hovoří se svou matkou. Jistě se sem vzdálili, aby si Ježíš mohl se svou Matkou volně promluvit.

Maria je zarmoucená. Byla uvědomena o události v synagoze a je z toho zdrcena. Ježíš ji utěšuje. Maria snažně prosí svého Syna, aby zůstal daleko od Nazareta, kde jsou vůči němu všichni zaujati, a to i ostatní příbuzní, kteří na něho pohlížejí jako na šilence, snažícího se vyvolávat hádky a nepokoj.

Ale Ježíš s úsměvem mávne rukou. Jako by chtěl říci: „Zde nebo někde jinde, to je jedno. Nic si z toho nedělej!"

Ale Maria naléhá. A tak jí odpovídá: „**Maminko, kdyby Syn člověka měl jít výhradně tam, kde ho milují, musel by se vzdálit z této země a vrátit na Nebesa.** Všude mám nepřátele. Neboť pravda je nenáviděna, a já jsem Pravda. Ale nepřišel jsem hledat povrchní lásku. Přišel jsem, abych konal Otcovu vůli a vykoupil člověka. Láska,

to jsi ty, Maminko. Ty jsi mou láskou, která mi vynahrazuje všechno ostatní. Ty a malé stádečko, které každý den vzrůstá o několik oveček, jež odnímám vlku lidských vášní a které přivádím do Božího ovčince. A pro ostatní... to je prostě povinnost. Přišel jsem splnit tuto povinnost a musím ji splnit, dokud se nerozdrtím o jejich srdce z kamene, vzdorující dobrou. A beztak, tato srdce obměkčím až tehdy, až padnu a vykoupu se ve své krvi a vtisknu na ně své Znamení, které zruší znamení Nepřítelovo. Maminko, právě pro toto jsem sestoupil s Nebes. A teď si musím jen přát, aby to bylo dovršeno."

„Ó, Synu! Můj Synu!" Maria má zlomený hlas. Ježíš ji pohladí...

„Po nějaký čas budu nepřítomen, abych ti udělal radost. Až budu v okolí, dám ti vědět."

„Pošli Jana. Když ho vidím, připadá mi, jako bych viděla tebe. Jeho matka cítí ke mně i k tobě velkou náklonnost. Je ovšem pravda, že pro své syny očekává výsadní místo. Je to prostě žena a maminka, Ježíši. Je třeba ji omluvit. Bude o tom hovořit i s tebou. Ale je ti upřímně oddána. Až se osvobodí od toho lidského, které kvasí v ní i v jejich synech, tak jako i v jiných, tak jako ve všech, můj Synu, ve své víře bude velká. Ale jak bolestné, že všichni od tebe očekávají sobecký lidský prospěch. Je v nich hřích se svou žádostivostí. Dosud nepřišla požehnaná, a tolik, tolik obávaná hodina, i když láska k Bohu a člověku mě vede k tomu, abych po ní toužila, kdy zrušíš Hřích. Ó, ta hodina! Jak se před ní zachvívá srdce tvé Maminky! Co ti udělají, Synu? Synu Vykupiteli, o kterém proroci předpovídají takové mučednictví?"

„Nemysli na to, Maminko. V tu hodinu ti pomůže Bůh. Bůh nám pomůže, mně i tobě. A potom bude jen mír. Říkám ti to ještě jednou. Teď běž. Brzo bude noc a cesta je dlouhá. Žehnám ti."

Ježíš se pak uchýlí do Tiberiady k Janě Chúzově, tak jak je to vylíčeno v Životě Panny Marie str. 70. Pak bezprostředně navazuje epizoda o uzdravení ochmutého chlapce na galilejském venkově - viz str. 71.

Pak jde Ježíš pro svého betlémského pastýře Jonáše, který je zemědělským dělníkem u nemilosrdného velkostatkáře, farizeje Dorase. Jonáš u něho upadl do otroctví, polapen různými pokutami a poplatky, které nemohl zaplatit. Ježíš ho chtěl prostřednictvím peněz, které nabídl Šimon Zelota, vykoupit, vyjednávání se ujal Lazar; podařilo se mu Jonáše osvobodit za mnohonásobnou částku.

Pastýř Jonáš

Opět vidím esdrelonskou pláň, tentokrát za polozataženého dne na konci podzimu. Během noci muselo pršet, byl to jeden z prvních dešťů smutných zimních měsíců, neboť země je vlhká, ale ne blátivá. Fouká také vítr, vlhký vítr, který setřásá zažloutlé listí a svými závany plnými vlhkosti vámi proniká až na kost.

Na polích orá jen několik párů volů. Obracejí namáhavě těžkou půdu této úrodné roviny, aby ji připravili k setbě. A podívaná, na kterou hledím s bolestí: na některých místech práci volů vykonávají sami lidé, tahají pluh ze všech sil svými rukama a hrudníkem za opěrný oblouk a při této práci, namáhavě i pro silné voly, se vyčerpávají jako otroci. Ježíš se také dívá a jeho tvář zesmutní až k slzám.

Učedníci: jedenáct, neboť Jidáš je dosud nepřítomen, hovoří mezi sebou a Petr říká: „Malá bídná bárka... ale stokrát lepší, než tato dřina pro tažná zvířata!" Pak se táže: „Mistře, to jsou už Dorasovi služebníci?"

Odpoví Šimon Zelota: „Nemyslím. Jeho polnosti jsou až támhle za tím sadem, zdá se mi. Ještě je nevidíme."

Ale Petr, vždycky zvědavý, odbočí z cesty a jde po svahu mezi dvěma poli. Na jeho okraji se na okamžik posadili čtyři hubení a zpocení dělníci. Těžce oddechují únavou. Petr se jich zeptá: „Vy jste Dorasovi?"

„Ne, my patříme jednomu jeho příbuznému. Giocanovi. A kdo jsi ty?"

„Já jsem Šimon Jonášův, až do měsíce siranu rybář z Galileje. Nyní Petr Ježíše z Nazareta, Mesiáše radostné zvěsti." Petr to říká s úctou a hrdostí někoho, kdo by řekl: „Náležím nejvyššímu božskému císaři římskému", a ještě více. Jeho poctivá tvář se opravdu rozzáří radostí, když prohlásí svou příslušnost k Ježíšovi."

„Ó, Mesiáš! Kde, kde je!" ptají se oni čtyři nešťastníci.

„Je to ten velký blondýn, oděný do tmavočerveného. Ten, který se sem teď dívá a usmívá se, jak na mě čeká."

„Kdybychom za ním šli... odehnal by nás?"

„Vás odehnat? Proč? Je to přítel nešťastných, chudých, těch, kteří jsou utlačováni, a tak se mi zdá, že vy... mezi ně rozhodně patříte."

„Ó, to ano! Ale zdaleka na tom ještě nejsme tak jako ti Dorasovi. My aspoň máme chleba, kolik chceme a mrskají nás, jen když nás vidí, že nepracujeme, ale..."

„Takže, kdyby vás teď krásný pan Giocana takhle tady zastihl, jak mluvíte, tak..."

„Zmrskal by nás, jak nemrská ani své psy..."

Petr významně vypískne. Pak řekne: „Tak to tedy bude lépe, když to uděláme takhle..." Dlaněmi udělá kolem úst trychtýř a silně zvolá: „Mistře, pojď sem. Jsou tady trpící srdce a touží po tobě."

„Ale co to říkáš?! On?! Za námi?! Ale my jsme jen docela obyčejní služebníci!" Všichni čtyři jsou takovou opovržlivostí poděšeni.

„Ale rány důtkami nejsou příjemné. A jestli ten krásný farizej na nás padne, nechtěl bych to také slíznout," říká Petr a směje se a poplácává svou silnou rukou toho ze čtyř nejpoděšenějšího.

Ježíš přispěchá dlouhými kroky. A ti čtyři nevědí, co dělat. Chtěli by mu běžet v ústrety, ale úcta je ochromuje. Ubohé bytosti, které lidská zloba naučila strachu. Padnou celým tělem na zem, a tak uctívají Mesiáše, který k nim přichází.

„**Pokoj všem, kteří po mně touží.** Kdo po mně touží, touží po dobru, a já ho miluji jako přítele. Vstaňte. Kdo jste?"

Ale oni čtyři sotva pozvednou tvář a zůstanou mlčky na kolenou.

Petr říká: „Jsou to čtyři služebníci farizeje Giocany, Dorasova příbuzného. Rádi by s tebou mluvili, ale... Kdyby je přistihl, byli by zbití holí, a tak jsem ti řekl: »Přijď«. Vstaňte, chlapci. On vás nesní! Mějte důvěru! Pomyslete na to, že je vaším přítelem.“

„My... jsme slyšeli o tobě hovořit... Jonáš nám říkával...“

„Přicházím pro něho. Víím, že mě ohlašoval. Co o mně víte?“

„Že jsi Mesiáš. Že tě viděl docela maličkého, že při tvém příchodu andělé zpívali o pokoji dobrým lidem, že jsi byl pronásledován, ale že ses zachránil a že jsi teď vyhledal své pastýře a že je miluješ. A my jsme si mysleli: je-li tak dobrý, že miluje a vyhledává pastýře, jistě bude chtít udělat trochu dobra i nám... Tolik potřebujeme, aby nás někdo měl rád...“

„Však já vás miluji. Zkusíte hodně?“

„Ó! Ale ti Dorasovi ještě více. Kdyby nás Giocana zde zastihl mluvit... Ale dnes je v Gergese. Ale přesto dnes večer jeho správce nám změří práci. Ale to nevádí. Ztracený čas doženeme, budeme pracovat o přestávce pro jídlo.“

„Řekni, chlapče, byl bych schopen pohnout touhle dřinou? Je to obtížná práce?“ ptá se Petr.

„Obtížná ne, ale únavná. Je to pro siláky.“

„Tak to jsem. Ukaž mi to. Jestli to dokážu, ty si budeš povídat a já budu dělat dobytče. Ty, Jane, a také Ondřeji a Jakube, dívejte se na lekci. Změníme se z vodních ryb na pozemské červy. Do toho!“ Petr bere do rukou příčné břevno pluhu. V každé zápřeži jsou dva muži, každý po jedné straně pluhu. Petr se dívá a napodobuje všechny venkovany pohyby. Tak jak je silný a odpočatý, dělá dobrou práci a muž mu blahopřeje.

„Jsem mistr oráč,“ prohlásí spokojeně dobrák Petr.

„Jdeme na to, Jane! Pojď sem, dva voli do zápřeže. A k druhému pluhu Jakub a to němé telátko, kterým je můj bratr. A jdeme! Á... zabrat!“ A oba pluhy se vzdálí a obracejí zem a vyznačují brázdu po celé délce pole. Na konci pluh obrátí a začnou novou brázdu. Vypadají, jako by tuto venkovskou práci dělali odjakživa.

„Jak jsou dobří, ti tví přátelé!“ říká nejsrdnatější z Giocanových služebníků. To jsi z nich učinil ty?“

„Jejich dobrotě jsem dal jen směr, tak jak ty to činíš žabkou při prořezávání stromů. Ale dobrota v nich byla. Teď se košatí, protože má někoho, kdo o ni pečuje.“

„Ale tví přátelé jsou i pokorní, když takhle pomáhají ubohým služebníkům!“

„Se mnou mohou být jen ti, kteří mají rádi pokoru, tichost, zdrženlivost, počestnost a lásku, nade vše lásku, protože ten, kdo miluje Boha a bližního, vlastní i všechny ctnosti a získává si Nebe.“

„A my bychom ho také mohli mít, když ani nemáme čas k modlitbě a nemůžeme ani jít do Chrámu, vždyť ani nemůžeme pozvednout hlavu nad brázdu?“

„Odpovězte: je ve vás nenávisť k tomu, kdo s vámi jedná tak tvrdě? Je ve vás revolta a výčitky Bohu, že vás na zemi umístil mezi ty nejposlednější?“

„Ó, ne, Mistře! To je náš úděl. Ale když jsme zmoření únavou a vrhneme se na svá bídná lůžka, říkáme: »Nuže, Bůh Abrahamův ví, že už nemůžeme a že mu jen můžeme říci: - Bud' požeňán, Pane!« A říkáme ještě: »I dnešní den jsme prožili, aniž jsme hřešili.«

„A já vám po pravdě říkám, že Bůh Abrahamův se na vaše srdce usmívá, zatímco obrací svou přísnou tvář k těm, kteří ho urážejí v Chrámu svými lživými modlitbami, neboť nemilují své bližní.“

„Ale mezi sebou se oni mají rádi! Přinejmenším to tak připadá, neboť si projevují úctu poklonami a dary. Bez lásky jsou jen k nám. Ale my jsme jiní než oni. Je to tak správné.“

„Ne, v Království mého Otce to není spravedlivé a způsob souzení bude jiný. Pocty nebudou mít bohatí a mocní jako takoví, ale jen ti, kteří vždycky milovali Boha a milovali ho více než sebe samotné, více než jakoukoliv věc jako jsou peníze, moc, žena: kteří milovali své bližní, jimiž jsou všichni lidé, bohatí i chudí, známí i neznámí, vědci i bez vzdělání, dobří i zlí. **Ano, i zlé je nutno milovat.** Ne pro jejich špatnost, ale z lítosti k jejich duši, kterou smrtelně zraňují. **Je třeba je milovat láskou, která prosí nebeského Otce, o jejich uzdravení a spásu.** V Nebeském království budou blaženi ti, kteří ctíli Pána pravdou a spravedlností... Těm bude patřit Nebeské království a i pouhý žebrák může být nahoře blaženým králem, zatímco tetrarcha bude méně než ničím, jedná-li proti věčnému zákonu Desatera.“

Muži naslouchají s otevřenými ústy... Oni čtyři pokračují v práci, červení, zpocení, ale radostní. Petr dovede udržovat veselost. „Ó, jak měl Jonáš pravdu, když o tobě říkal: »Svatý!« Všechno na tobě je svaté. Slova, pohled, úsměv. Nikdy jsme tak necítili svou duši jako teď!“

„Už je to dlouho, co jste neviděli Jonáše?“

„Od té doby, co je nemocen.“

„Nemocen?“

„Ano, Mistře. Už nemůže. Už se jen vleče. Už od počátku letních prací a sklizně není schopen se postavit. A přesto... on ho nutí pracovat, ten... Ó, ty říkáš, že je třeba milovat všechny. Ale je velmi těžké milovat hyenu! A Doras je horší než hyena.“

„Jonáš ho miluje...“

„Ano, Mistře. A já říkám, že je to světec jako ti, kteří byli z věrnosti k Pánu umučeni a zabiti.“

„To jsi řekl dobře. Jak se jmenuješ?“

„Micheáš, a tento je Saul a ten další Joel a ten poslední Izaiáš.“

„Připomenu vaše jména Otcí. A vy říkáte, že Jonáš je velmi nemocen?“

„Ano. Hned jak skončí práce, vrhne se na palandu a my ho nevidíme. To nám říkají aspoň ostatní Dorasovi“

služebníci."

„V tuto hodinu pracuje?"

„Pokud je schopen stát, tak ano. Měl by být támhle za tím jabloňovým sadem."

„Dorasova sklizeň byla dobrá?"

„Mluví se o ní po celém kraji."

„Tak tedy Doras mohl svého služebníka odměnit."

„Odměnit! Pane, jak špatně ho znáš!"

„Ale Jonáš mi řekl (Ježíš s ním už předtím mluvil a požehnal jeho práci), že před několika lety byl zbit k smrti pro ztrátu několika hroznů a že se stal otrokem pro dluhy, neboť pán ho obvinil, že zavinil ztrátu trochy úrody. Tento rok, kdy měl tento zázračný nadbytek, by mu to tedy měl vynahradit."

„Ne. Naopak ho zuřivě zmrskal, protože ho obviňuje, že v předchozích letech nedosáhl téhož nadbytku, protože neošetřoval zem, jak bylo zapotřebí."

„Ale ten člověk je divoká šelma!" zvolá Matouš.

„Ne. Nemá duši," říká Ježíš. „Zanechávám vás, synové, se svým požehnáním. Máte na dnešek nějaké jídlo?"

„Máme tento chléb" a muž ukáže skývu černého chleba, kterou vytahuje z pytle hozeného na zem.

„Vezměte si moje jídlo. Mám jen toto, ale já jsem dnes u Dorase a..."

„Ty, u Dorase?"

„Ano, abych vykoupil Jonáše. Vy jste to nevěděli?"

„Tady nikdo nic neví. Ale... dej si pozor, Mistře. To budeš jako ovečka ve vlkově jeskyni."

„Vůbec nic mi nebude moci udělat. Vezměte si mé jídlo. Jakube, dej, co máme, i vaše víno. Také se trochu potěšte, ubozí přátelé. To je pro duši i pro tělo. Petře, jdeme!"

„Už jdu, Mistře. Ještě dokončím tuhle brázdu." A pak přiběhne k Ježíšovi, zrudlý námahou. Otírá se pláštěm, který předtím odložil. Opět si ho bere a šťastně se usmívá.

Oni čtyři neustále děkují.

„Půjdeš tudy, Mistře?"

„Ano. Čekejte na mne. Pozdravíte se s Jonášem. Budete to moci učinit?"

„Ano. Pole má být do večera zoráno. A teď už jsou dvě třetiny udělány. Tak dobře a tak rychle udělány! Tví přátelé jsou silní! Bůh vám žehnej. Dnes je to pro nás víc než svátek Velikonoc. Ať vám všem Bůh žehná! Všem! Všem!"

Ježíš odchází rovnou k jabloňovému sadu. Projdou jím a dospějí k Dorasovým polnostem. Tam jsou také lidé za pluhem nebo sehnuti, aby odplevelovali brázdy. Ale Jonáš tam není. Muži Ježíše poznají a zdraví ho, aniž opustili práci.

„Kde je Jonáš?"

„Po dvou hodinách práce padl do brázdy a byl odnesen domů. Ubohý Jonáš. Už bude trpět jen krátký čas. Je skutečně na konci. Nikdy nebudeme mít lepšího přítele."

„Na zemi budete mít mne a Jonáše v Abrahamově náručí. Mrtví milují živé dvojnásobnou láskou: jejich vlastní a tou, kterou obdrží od Boha, u něhož jsou, tedy láskou dokonalou."

Ježíš žehná a odchází.

„A co teď uděláš? Co řekneš Dorasovi?" ptají se učedníci.

„Půjdu tam, jako bych o ničem nevěděl. Kdybych ho překvapil, byl by schopen se mstít na Jonášovi a svých služebnících."

„Tvůj přítel má pravdu: je to šakal," říká Petr Šimonovi.

„Lazar říká vždycky jen pravdu a toto není pomluva. Však se s Lazarem seznámíš a zamiluješ si ho," odpovídá Šimon Zelota.

Už je vidět farizejův dům. Široký nízký, ale dobře stavěný uprostřed sadu, nyní sklizeného. Venkovský dům, ale bohatý a praktický. Petr a Šimon jdou napřed, aby Ježíše ohlásili.

Doras vychází. Je to stařec s tvrdým profilem starého dravce. Ironický pohled, hadí ústa s falešným úsměvem ve vousu spíše bílém než černém. „Bud' zdráv, Ježíši," říká familiárním a viditelně pohrdavým tónem.

Ježíš neříká: „Pokoj", ale odpovídá: „Nechť tvůj pozdrav se k tobě vrátí."

„Vstup. Jsi vítán. Jsi přesný jako král."

„Jako poctivý muž," odpovídá Ježíš.

Doras se zasměje, jako by to byl žert.

Ježíš se obrátí a řekne učedníkům, kteří nejsou pozváni: „Pojďte. To jsou mí přátelé."

„Ať jdou dále... ale... není tohle výběrčí, syn Alfeův?"

„To je Matouš, učedník Kristův," říká Ježíš tónem, který ten druhý pochopí a dá se do nuceného smíchu.

Doras by chtěl „ubohého" galilejského mistra zdrtit blahobytem svého domu, jehož vnitřek je opravdu okázalý. Okázalý a ledový. Služebníci připadají jako otroci. Přicházejí skloněni a rychle se vzdalují, stále se obávající, že budou potrestáni. Cítí se, že je to dům, kde vládne chlad a nenávisť.

Ale na Ježíše pohled na bohatství ani narážky na bohatství a příbuzenské vztahy nezapůsobí... a Doras, který si uvědomí Mistrovu lhostejnost, ho vede do ovocné zahrady. Ukazuje vzácné stromy a nabízí jejich plody, které služebníci přinášejí na podnosech a ve zlatých pohárech. Ježíš je ochutnává a chválí jejich výbornou chuť. Některé jsou konzervovány v sirupu, ale jsou zde i nádherné broskve v přírodním stavu a hrušky neobvyklé velikosti.

„V celé Palestině je mám jen já sám. Dal jsem si je poslat z Persie a z ještě větší dálky. Jen karavana mě stála

talent. Ani tetrarchové nemají takové ovoce. Možná ani Cézár. Já vždycky spočítám plody a požaduji všechna jádra. Hrušky se podávají jen u mého stolu, neboť nechci, aby si někdo vzal jádro. Posílám je Annaniášovi, ale vařeně, aby jádra byla sterilní."

„Němčině jsou to stromy Boží. A všichni lidé jsou si rovni."

„Rovni? Ó! Já rovný... tvým Galilejcům?"

„Duše pochází od Boha a ten je tvoří vzájemně rovné."

„Ale já jsem Doras, věrný farizej!" Když to říká, připadá jak nadouvající se krocan.

Ježíš ho probodne svými safírovými očima, které stále více jiskří. Ježíš je mnohem vyšší a důstojnější ve svém purpurovém šatu, než maličký Doras, poněkud sehnutý farizej v širokém šatě s nadbytkem třásní.

Doras po několika okamžicích sebeobdivu zvolá: „Ale Ježíši, proč posílat do domu Dorase, čistého farizeje, Lazara, bratra prostitutky? Ty jsi Lazarův přítel? Ale to bys neměl být! Což nevíš, že je vyobcován, protože jeho sestra Marie Magdalena se prostituje?"

„Znám jen Lazara, a jeho chování je počestné."

„Ale svět si pamatuje hříchy tohoto domu a je toho názoru, že tato skvrna se ocitá i na jeho přátelích. Nechod' tam. Proč nejsi farizej? Chceš-li, já jsem mocný, doporučím tě, abys byl jako takový přijat, i když jsi Galilejec. Ve veleradě mám všechnu moc. Anna je v mých rukou jako tento cíp mého pláště. Budou se tě o to víc bát."

„Já jen chci, aby mě milovali."

„Já tě budu milovat. Vždyť vidíš, že tě už miluji, neboť vyhovuji tvému přání a dávám ti Jonáše."

„Zaplátil jsem ho."

„To je pravda a já jsem se divil, že můžeš dát takovou částku."

„Ne já, ale jeden můj přítel."

„Dobře, dobře, já po tom nepátrám. Říkám: vidíš, že tě miluji a že ti chci udělat radost. Jonáše ti vydám po jídle. Musím pro tebe udělat tuto oběť..." a dá se do svého krutého smíchu.

Ježíš, se zkříženýma rukama, ho probodává svým stále přísnějším pohledem. Jsou dosud v ovocné zahradě a čekají na čas jídla.

„Němčině bys mi měl i ty udělat radost. Radost za radost. Dávám ti svého nejlepšího služebníka. Zříkám se tak zajímavého příjmu. Tento rok tvoje požehnání, já vím, že jsi přišel na počátku veder, mi zajistilo úrodu, která proslavila mé panství. Nyní požehnej mým stádům a polím. Příští rok budu postrádat Jonáše... ale mezitím si za něho najdu dobrou náhradu. Pojď, požehnej. Udělej mi tu radost, abych byl slavný po celé Palestině a abych měl ovčiny a sýpky přeplněné vším zbožím. Pojď," a chytí ho a snaží se ho odvést, uchvácen zlatou horečkou.

Ale Ježíš setrvává: „Kde je Jonáš?" táže se přísně.

„Oře. Ještě chtěl udělat tuto práci pro svého dobrého pána. Ale před skončením jídla přijde. Zatím pojď požehnat stádům, polím, sadům, vinicím, lisům. Všem, všemu... ó, ta úroda příštího roku! Tak pojď."

„Kde je Jonáš?" táže se Ježíš hromovým hlasem.

„Ale já jsem ti už řekl: řídí orání. Je to první služebník, a tak nepracuje: řídí."

„Lháři!"

„Já, lhář? Přísahám to při Jahve!"

„Křivopřísežníku!"

„Já, křivopřísežník? Já, který jsem nejvěrnější ze všech věrných? Pozor na tvá slova!"

„Vrahu!" Ježíš pozvedá stále více svůj hlas a poslední slovo je už opravdový hrom.

Učedníci se semknou kolem Ježíše, ve dveřích se ukážou ustrašení služebníci. Ježíšova tvář je přísná k nevydržení.

Doras je na okamžik zachvácen strachem. Učiní se ještě menším - balík velmi jemných látek před vysokou osobou Ježíšovou, oděnou do těžkého roucha z tmavočervené vlny. Ale pak se ho opět zmocní pýcha a rozkřikne se svým štekavým lišcím hlasem: „U sebe poroučím jen já. Odejdi, ošklivý Galilejce."

„Odejdu, ale napřed budu zlořečit tvým polím, tvým stádům, tvým vinicím jak pro tento rok, tak i pro ty, které přijdou."

„Ne, tohle ne! Ano, je to pravda, že Jonáš je nemocen, ale pečuje se o něho, dobře se o něho pečuje. Odvolej své zlořečení."

„Kde je Jonáš? Nechť mě nějaký služebník k němu dovede, a to ihned. Zaplatil jsem ho, protože pro tebe je to zboží, stroj, beru to tak. A protože jsem ho zaplatil, požaduji ho."

Doras vytáhne z pasu zlatou píšťalku a třikrát zapískne. Ze všech stran, z domu i z polí, se vynořuje mrak služebníků, kteří přibíhají tak sehnuti, že se zdá, jako by se plazili, až před strašlivého pána. „Přiveďte tomuhle Jonáše a dejte mu ho. Kam jdeš?"

Ježíš ani neodpoví. Následuje služebníky, kteří se pustili za zahradu k domům venkovanů, ponurým doupatům chudých nádeníků. Vejdou do Jonášova brlohu.

Z Jonáše je úplný kostlivec. Těžce dýchá, polonahý, zmítaný horečkou na bídném rákosovém loži, na němž slouží za matraci několikrát přeložený šat a za přikrývku cáry pláště. Jedna mladá žena ho ošetřuje, jak může.

„Jonáši! Můj příteli! Přišel jsem si pro tebe!"

„Ty? Můj Pane! Umírám... ale jsem šťasten, že tě zde mám!"

„Věrný příteli, teď už jsi svobodný a zde nezemřeš. Vezmu tě do svého domu."

„Svobodný? Proč? Do tvého domu? Á, ano, ty jsi mi slíbil, že uvidím tvou Matku."

Ježíš je sama láska, tak jak je skloněn nad bídným lůžkem ubožáka, a Jonáše jako by radost oživila.

„Petře: ty jsi silný. Nadzvedni Jonáše a vy sem dejte své pláště. Toto lůžko je příliš tvrdé pro toho, kdo je v takovém stavu.“

Učedníci okamžitě svléknou své pláště, některé rozkládají, z jiných udělají polštář. Petr na ně uloží své vyhublé břemeno a Ježíš ho přikryje svým vlastním pláštěm.

„Petře, máš peníze?“

„Ano, Mistře, mám čtyřicet denárů.“

„To je dobře, jdeme. Odvahu, Jonáši. Ještě trochu únavy, ale pak už jen velký mír, v mém domě, u Marie...“

„Maria... ano... ó, tvůj dům!“ Ve své vyčerpanosti pláče, ubohý Jonáš. Umí jen plakat.

„Sbohem, ženo. Pán ti za tvoje milosrdenství požehná.“

„Sbohem, Pane, sbohem, Jonáši. Modli se, modlete se za mne.“ Mladá žena se rozpláče.

Když jsou na prahu, přichází pojednou Doras. Jonáš učiní pohyb strachu a skryje si tvář. Ale Ježíš mu položí ruku na hlavu a vychází po jeho boku, přísnější než soudce. Ubohý průvod vychází do venkovského dvora a dá se alejí zelinářské zahrady.

„To lůžko je moje! Prodal jsem ti služebníka, ne lůžko.“

Bez jediného slova Ježíš hodí k jeho nohám váček s penězi. Doras ho vezme, vyprázdí. „Čtyřicet denárů a pět didrachmen. To je málo!“

Ježíš pohlédne na chtivého odpuzujícího darebáka. Je to nevyličitelné. Neodpoví nic.

„Aspoň mi řekni, že odvoláš kletbu!“

Ježíš ho probodne dalším pohledem a krátkou odpovědí: „Odevzdávám tě Bohu Sinaje“ a velmi zpřímá se vzdálí po boku primitivních nosítek, nesených opatrně Petrem a Ondřejem.

Když Doras vidí, že všechno je zbytečné, že odsouzení je jisté, křičí: „Uvidíme se, Ježíši! Ó, já tě dostanu do svých rukou. Budu s tebou válčit na smrt. Jen si odnes tenhle stín člověka. Už mi k ničemu není. Aspoň mi to ušetří výdaje na pohřeb. Jdi, jdi, prokletý Satane! Ale já proti tobě poštvu celou veleradu. Satane! Satane!“

Ježíš jakoby neslyšel. Učedníci jsou ohromeni. Ježíš se zabývá jen Jonášem. Vyhledává stezky co nejméně hrbolaté, ty, které jsou v nejlepším stavu, až konečně dojdou ke křižovatce u Giocanových polí. Oni čtyři venkované přibíhají a zdraví přítele, který odchází, a Ježíše, který je zehná.

Ale cesta přes Esdrelon do Nazareta je dlouhá a oni nemohou se svým ubohým břemenem jít příliš rychle. A na silnici ani jeden vůz ani voziček. Nic. Postupují mlčky. Jonáš jakoby usnul. Ale jeho ruka neopustí ruku Ježíšovu.

K večeru se konečně objeví římský vojenský povoz, který je dožene. „Ve jménu Božím, zastavte,“ říká Ježíš a pozvedá ruku.

Dva vojáci zastavují. Zpod plachty vozu, která je stažena, protože začíná pršet, vystrčí hlavu vyšňořený důstojník.

„Co si přeješ?“ ptá se Ježíše.

„Mám přítele, který umírá. Prosím o místo pro něho na voze.“

„To se nesmí... ale... pojd' nahoru. My nejsme psi a vy také ne.“

Nosítka jsou naložena.

„Tvůj přítel? Kdo jsi?“

„Rabín Ježíš z Nazareta.“

„Ty? Ó!“ Důstojník na něho zvědavě hledí. Jsi-li to ty, tak tedy... Smáčknete se sem všichni, i když je vás tolik. Stačí, když vás nikdo neuvidí... Je to směrnice... ale nad směrnici je lidskost, není-li pravda? A ty, ty jsi dobrý. Já to vím. My, vojáci, víme všechno... Jak to vím? I kameny mluví o dobru nebo o zlu a my máme uši, abychom jim naslouchali, a tak sloužili císaři. Ty nejsi nepravý Kristus jako ti předchozí, svůdci a povstalci. Ty jsi dobrý. Řím to ví. Ale tenhle člověk... je velice nemocen.“

„Právě proto ho vedu ke své Matce.“

„Hm! Dlouho ho nebude opatrovat! Dej mu trochu vína. Je v této čutoře. Ty, Aquilo, práskni do koní, a ty, Quinte, dej mi přiděl medu a másla. Je můj, ale jemu udělá dobře. Moc kašle a med je na kašel dobrý.“

„Jsi hodný.“

„Ne. Jsem méně zlý než mnozí. A jsem šťasten, že tě mám s sebou. Rozpomeň se na Publia Quintilliana z italské legie. Jsem v Cézareji, ale teď jedu do Ptolemaid. Nařízená inspekce.“

„Ty nejsi mým nepřítelem.“

„Já? Nepřítel zlých, nikdy dobrých. A chtěl bych být také dobrý. Řekni mi: jakou doktrínu hlásáš pro nás, muže z armády?“

„Pro všechny je jen jedna doktrína. Spravedlnost, počestnost, zdrženlivost, soucit. Vykonávat své zaměstnání bez jeho zneužívání. I v tvrdé nutnosti vojenského řemesla cítit lidskost. A snažit se poznávat Pravdu, to znamená Boha, Jediného a Věčného, neboť bez této znalosti je každý čin zbaven milosti, a tedy věčné odměny.“

„Ale co se stane po mé smrti s tím dobrem, které jsem vykonal?“

„Ten, který přichází za pravým Bohem, opět toto dobro nalezne v onom životě.“

„Narodím se podruhé? Stanu se tribunem nebo dokonce císařem?“

„Ne, staneš se podobným Bohu tím, že se na Nebesích spojíš s jeho věčnou blažeností.“

„Jakže? Na Olympu, já mezi bohy?“

„Není více bohů. **Je jen jeden pravý Bůh.** Ten, kterého hlásám. Ten, který tě očekává a všimá si tvé dobroty a touhy poznávat Dobro.“

„To se mi líbí! Nevěděl jsem, že se Bůh může zabývat ubohým pohanským vojákem.“

„To On tě stvořil, Publie. Miluje tě tedy a chtěl by tě mít u sebe.“

„Eh... proč ne? Ale... nikdo k nám nepromlouvá o Bohu... nikdy.“

„Přijdu do Cézareje a uslyšíš mě.“

„Ó, ano, přijdu si tě poslechnout. A zde už je Nazaret. Chtěl bych ti ještě posloužit, ale kdyby mě někdo viděl...“

„Sestoupím a požehnám tě za tvou dobrotu.“

„Buď zdrav, Místře.“

„Nechť se Pán vám, vojákům, projeví. Sbohem.“

Sestupují. Pokračují v pochodu.

„Už za chvíli si odpočineš, Jonáši,“ říká Ježíš, aby mu dodal útěchy.

Jonáš se usmívá. Je stále klidnější, jak se přibližuje večer, a jak si je jist tím, že je daleko od Dorase.

Jan a jeho bratr běží napřed, aby upozornili Marii. Když malý průvod dorazí do Nazareta, v nočním stmívání téměř prázdného, Maria je už na prahu a čeká na Syna.

„Matko, zde je Jonáš. Jde se odevzdat do tvé něhy, aby začal vychutnávat svůj Ráj. Šťasten, Jonáši?“

„Šťasten! Šťasten!“ šeptá vyčerpaný muž jako v extázi.

Donesou ho do malé místnůstky, kde zemřel Josef. „Jsi na lůžku mého otce. Zde, to je Matka a zde, to jsem já. Vidíš? Nazaret se stal Betlémem. A ty jsi nyní maličký Ježíšek mezi dvěma, kteří tě velice milují, a tihle jsou těmi, kteří v tobě uctívají věrného služebníka. Anděly nevidíš, ale přelétávají nad střechou se svými světlými křídly a zpívají slova žalmu Narození.“

Ježíš vylévá svou něhu na ubohého Jonáše, který vůči němu slabne. Zdá se, že se držel až do této chvíle, aby mohl zemřít zde... ale je velice šťasten. Usmívá se, snaží se políbit Ježíšovi, Marii ruku, hovořit, hovořit, ale vyčerpání jeho slova zlomí. Maria mu dělá pohodlí jako Matka. A on opakuje: „Ano... ano“ se svým šťastným úsměvem v bezmasé tváři.

Učedníci u dveří do zahrady tiše přihlížejí, hluboce pohnuti.

„Bůh vyslyšel tvé dávné přání. Hvězda tvé dlouhé noci se stala Hvězdou tvého věčného Rána. Ty znáš její Jméno,“ říká Ježíš.

„Ježíši, to tvoje! Ó, Ježíši! Andělé... kdo mi to prozpěvuje andělskou hymnu? Má duše ji slyší... ale mé uši by ji chtěly také naslouchat... Abych šťastně usnul... Chce se mi tolik spát! Tolik jsem toho zakusil! Tolik slz... Tolik urážek... Doras... odpouštím mu... nechci slyšet jeho hlas, ale slyším ho... Je to jako hlas Satanův, u mne, jak umírám. Kdo mi překryje tento hlas slovy přicházejícími z Ráje?“

A Maria na stejný náпев, jaký měla její ukolébavka, sladce zazpívá: „Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle.“ Dvakrát nebo třikrát to opakuje, protože vidí, že Jonáš se uklidňuje.

„Doras už nemluví,“ říká po nějaké chvíli. „Jen andělé... Bylo tam Dítě... v jeslích... mezi volem a oslem... a byl to Mesiáš... A já jsem se mu klaněl... a s ním tam byl Josef a Maria...“ Hlas vyhasne krátkým zachroptěním a následuje ticho.

„Pokoj na Nebi člověku dobré vůle! Je mrtev. Uložíme ho do našeho ubohého hrobu. Zaslouží si tam očekávat vzkříšení mrtvých po boku spravedlivého, mého otce,“ říká Ježíš.

A vidění se zastavuje, zatímco přichází Marie Alfeova.

4. NA SKLONKU PRVNÍHO ROKU

Nemohu zůstat v Jeruzalémě. Já bych nebyl obtěžován, ale obtěžovali by ty, kteří by tam přicházeli. Půjdu mezi Efraim a Jordán. Tam budu evangelizovat a křtít jako Křtitel.

Ježíš Lazarovi

Ježíš jde opět do Judska a navštíví Lazara v Betánii. Zde se poprvé setká i s Lazarovou sestrou Martou. Ta ho prosí, aby obrátil jejich nehodnou sestru Marii Magdalenu. Ježíš jí to slíbí, ale s podmínkou, že oba Magdaleně odpustí. Lazar mu vyřizuje pozvání od Josefa z Arimatie. Ježíš slíbí, že Josefa navštíví.

U Josefa z Arimatie

Arimatie je na dosti nerovném terénu. Její kopce se postupně svažují k rovině, která se na západě zdá úrodná, ale za tohoto listopadového rána mizí v mlze...

Ježíš je s Šimonem a Tomášem. Nemá s sebou ostatní apoštoly. Mám dojem, že moudře vychází z citů a charakterů různých lidí, které má navštívit, a podle okolností s sebou přivádí ty apoštoly, které hostitel může přijmout bez výhrad.

Hovoří o Josefu z Arimatie a Tomáš, který ho zná velmi dobře, ukazuje s kopce jeho rozsáhlé a krásné pozemky, obzvláště směrem k Jeruzalému při silnici, vedoucí z hlavního města do Arimatie...

„Aspoň zde se s lidmi nezachází jako s dobyt看! Ó, ten Doras!“ říká Šimon. A zde jsou opravdu pracovníci dobře živeni, dobře oděni a vypadají spokojeně jako lidé, kterým se daří dobře. Zdraví s úctou, protože už jistě vědí, kdo je tento důstojný Muž vysoké postavy, jdoucí mezi poli k domu jejich pána, a potichu mezi sebou hovoří.

Když se konečně objeví Josefův dům, jeden služebník se s hlubokou úklonou otáže: „Jsi očekávaný Rabín?“

„Jsem to já,“ odpovídá Ježíš.

Muž uctivě pozdraví a běží uvědomit pána. Dům je obklopen vysokým, stále zeleným živým plotem, který ho odděluje od cesty a souladně navazuje na zahradu, která obklopuje dům a jejíž četné stromy už teď téměř ztratily své listy. Ještě než Ježíš dojde, vychází mu vstříc Josef z Arimatie v širokém šatu s trásněmi a hluboce se uklání s rukama zkříženými na prsou. Není to pokorný pozdrav někoho, kdo v Ježíši uznává vtěleného Boha a kdo se pokojuje a pokleká a sklání se až k zemi a líbe mu nohy nebo lem oděvu, ale přesto je to pozdrav velmi uctivý. Ježíš se také ukloní a pak dává svůj pozdrav pokoje.

„Vstup, Mistře. Udělal jsi mi radost, že jsi přijal mé pozvání. Neočekával jsem od tebe tolik shovívavosti.“

„Proč? Chodím také k Lazarovi a...“

„Lazar je ti přítelem. Já jsem neznámý.“

„Ty jsi duší hledající pravdu. Pravda tě tedy neodmítá.“

„Ty jsi Pravda?“

„**Jsem Cesta, Život a Pravda.** Ten, kdo mě miluje a následuje mě, nalezne sám v sobě jistou Cestu, blažený Život a bude znát Boha, neboť Bůh, který je Láska a Spravedlnost, je navíc i Pravda.“

„Ty jsi velký Doktor. Všechna tvá slova vydechují moudrost.“ Pak se obrátí k Šimonovi: „Jsem šťasten, že i ty po tak dlouhé nepřítomnosti opět přicházíš do mého domu.“

„Má nepřítomnost nebyla chtěná. Víš, jaký byl můj úděl a jaká bolest zasáhla život malého Šimona, kterého měl tak rád tvůj otec.“

„Vím to a chci ti říci, že z mé strany nebylo nikdy vysloveno nejmenší slovo v tvůj neprospěch.“

„Všechno vím. Můj věrný služebník mi řekl, že i tobě vděčím za to, že můj majetek byl nedotčen. Bůh ti to odplatí.“

„Byl jsem kýmisi ve veleradě a využil jsem toho, abych poskytl příteli mého domu spravedlivou pomoc.“

„Četní byli přátelé mého domu a četní ti, kteří byli kýmisi ve veleradě, ale nebyli tak spravedliví jako ty.“

„A kdo je toto? Není to pro mne nová tvář, ale nevím, kde...“

„Já jsem Tomáš, nazývaný Didym.“

„Á, samozřejmě! A co tvůj starý otec, žije ještě?“

„Žije. Stále vede obchod (zlatnictví - i Tomáš byl zlatníkem), spolu s mými bratry. Opustil jsem ho pro Mistra, ale on má z toho radost.“

„Je to opravdový Izraelita, a když dospěl k víře, že Ježíš Nazaretský je Mesiáš, může být jen šťasten, že jeho syn patří mezi jeho vybrané.“

Nacházejí se teď v zahradě před domem.

„Zdržel jsem Lazara. Je v knihovně a zabývá se čtením zprávy o posledních zasedáních velerady. Nechtěl zde zůstat, neboť... Já vím, že už to víš... Proto nechtěl počkat. Ale já jsem mu řekl: Ne, není správné, že se hanbíš. V mém domě tě nikdo urážet nebude. Zůstaň. V osamocení člověk zůstane sám proti všem, a protože svět je spíše zlý než dobrý, ten, který je sám, bývá ubit a podupán. Řekl jsem to dobře?“

„Dobře jsi to řekl a dobře jsi jednal,“ odpovídá Ježíš.

„Mistře, dnes zde bude i Nikodém a... Gamaliel. Nevadí ti to?“

„Proč by mi to nemělo být vhod? Uznávám jeho moudrost.“

„Ano, byl dychtivý tě vidět, ale... nicméně chce zůstat pevně při svých názorech. Ty víš... názory. Říká, že Mesiáše už viděl a že očekává znamení, které mu slíbil. Ale také říká, že ty jsi »Boží člověk«. Neříká »Člověk«. Říká »Boží člověk«. Rabínské jemnosti, že ano? Neuráží tě to?“

Ježíš odpovídá: „Jemnosti. Dobře jsi to řekl. Je třeba je nechat při tom. Ti nejlepší si budou moci sami ořezat neužitečné větve, které nedávají ovoce, a pak přijdou ke mně.“

„Chtěl jsem ti říci jeho slova, ale zajisté ti je řekne i on sám. Je upřímný,“ poznamenává Josef. „Mistře, zde je Lazar.“

Lazar se hluboce skloní a políbí Ježíšův šat. Je šťasten, že je s ním, ale je na něm vidět hluboký rozruch z očekávání hostů...

Vstupují do bohatého sálu, kde jsou prostřeny stoly, a čekají už jen na Gamaliela a Nikodéma, neboť ostatní čtyři pozvaní už přišli. Slyším, že je představuje pod jmény Felix, Jan, Šimon a Kornelius.

Nastane velký rozruch mezi služebníky při Nikodémově a Gamalielově příjezdu; Gamaliel je důstojný ve svém nádherném sněhobílém oděvu, v kterém se nese s královskou důstojností. Josef mu spěchá naproti a jejich pozdrav je ve znamení vzájemné vznešené úcty.

Ježíš se také skloní před velkým rabínem a ten ho pozdraví: „Nechť je Pán s tebou.“ Ježíš odpovídá: „A nechť jeho pokoj je ti vždy věrnou společností.“ Ukloní se i Lazar a stejně tak i ostatní.

Gamaliel se usadí uprostřed stolu mezi Ježíšem a Josefem. Vedle Ježíše je Lazar. Vedle Josefa Nikodém. Jídlo začíná rituálními modlitbami, které recituje Gamaliel, a po výměně zdvořilostí mezi hlavními osobnostmi: Ježíšem, Gamalielem a Josefem.

Gamaliel je velmi důstojný, ale bez pýchy. Víc naslouchá, než mluví. Nadto je vidět, že přemýšlí nad každým Ježíšovým slovem a často na něho pohlédne svými hlubokými tmavými a přísnými očima. Když Ježíš zmlkne, protože příslušné téma je u konce, je to Gamaliel, který nějakou další otázkou oživí rozhovor.

Lazar je zpočátku poněkud nesvůj, ale pak si dodá odvahy a mluví také.

Přímé narážky na Ježíše jsou učiněny až v závěru hostiny. Tehdy se rozhoří diskuse mezi tím, který se nazývá Felix, a Lazarem, a ke které se pak přidá Nikodém, aby podpořil Lazara, a nakonec i ten, který se nazývá Jan, a to

ve věci, zda zázraky svědčí pro osobnost, která je koná, nebo proti ní. Ježíš mlčí. Občas se usměje, ale mlčí. Gamaliel také mlčí. Loktem se opírá o lehátko a upřeně hledí na Ježíše...

Felix říká: „**Zázrak není důkazem svatosti**, neboť v životě proroka Jana (Křtitele) se nevyskytuje. A nikdo v Izraeli nevede život podobný jeho. Pro něho žádné hostiny, přátelství, osobní zájmy. Pro něho jen samota. Nalézá chyby i na těch nejpočestnějších a hřímá proti všem, zatímco... hm! zatímco zde přítomný Mistr z Nazareta učinil, to je pravda, zázraky, ale vidím, že má rád, co život nabízí. Nepohrdá přátelstvími, a nechť promine, říká-li to jeden ze stařešinů velerady, příliš snadno ve jménu Božím dává odpuštění i lásku známým hříšníkům, stíženým vyobcováním. To bys, Ježíši, neměl dělat.“

Ježíš se usmívá a nemluví. Lazar odpoví za něho. „Náš mocný Pán je svobodný v tom, aby řídil své služebníky, jak a kam on sám chce. Mojžíšovi udělil schopnost konat zázraky, Áronovi, svému prvnímu pontifovi, ji neudělil. Co z toho tedy uzavřeš? Je první svatější než druhý?“

„Zajisté,“ odpovídá Felix.

„Pak tedy svatější je Ježíš, který koná zázraky.“

Felix je zmaten. Ale chopí se tohoto tvrzení: „Áron přece měl svůj pontifikát. To už bylo dost.“

„Ne, příteli,“ odpovídá Nikodém. „Pontifikát byl posláním, svatým, ale ničím víc než posláním. A nebylo to vždycky, že by pontifové byli svatí, a všichni svatí skutečně nebyli. Přesto však byli pontify, i bez toho, že by byli svatými.“

„Nechceš snad říci, že velekněz je člověk zbavený milosti!“ zvolá Felix.

„Felixi, nepalme si o toto prsty. Já, ty, Gamaliel, Josef, Nikodém, všichni víme tolik věcí...“ říká ten, který se nazývá Jan.

„Cože? Cože? Gamalieli, zakroč přece!“ Felix se nad tím pohoršuje.

„Je-li spravedlivý, řekne pravdu, kterou ty nechceš slyšet,“ říkají oni tři, kteří jsou zapálení proti Felixovi.

Josef se snaží obnovit klid. Ježíš stále mlčí a stejně tak i Tomáš, Zelota a onen druhý Šimon, přítel Josefův. Gamaliel jako by si jen pohrával s třásněmi svého oděvu, ale počku hledí na Ježíše.

„Mluv přece, Gamalieli,“ volá Felix.

„Ano. Mluv, mluv,“ říkají oni tři.

„Já říkám: slabosti rodiny mají zůstat skryty,“ říká Gamaliel.

„To není odpověď!“ křičí Felix. To je, jako bys uznával, že na pontifově domě jsou poskvrnny.“

Gamaliel se pozvedne a obrátí se k Ježíši: „Zde je Mistr, který zastíní i ty nejučenější. Nechť k této věci promluví.“

„Ty si to přeješ. Já poslechnu. Říkám: člověk je člověk. Poslání člověka přesahuje. Ale člověk, pověřený posláním, se stává schopným ho nadlidsky plnit, když pro svůj svatý život má Boha za přítele. To Bůh řekl: »Jsi knězem podle řádu, který jsem ti Já dal«. Co je psáno v této věci? »Doktrína a Pravda«. Právě toto by měli vlastnit ti, kteří jsou kněžími. K Doktríně se dospívá neustálým rozjímáním zaměřeným na poznávání Moudrosti. K Pravdě naprostou věrností k dobru. Kdo se zamíchá do zlého, vstupuje do Lži a Pravdu ztrácí.“

„Dobře! Odpověděl jsi jako velký rabín. Já, Gamaliel, ti to říkám. Převyšuješ mě.“

„Ať tedy tenhle vysvětlí, proč Áron nekonal zázraky a Mojžíš ano,“ křičí hřmotně Felix.

Ježíš bez váhání odpovídá: „To proto, že Mojžíš se musel prosadit před těžkou a málo osvětlenou, a dokonce i v opozici stojící masou Izraelitů a dospět k tomu, aby měl nad nimi vrch, a tak je mohl podříditi Boží vůli. **Člověk je věčný divoch a věčné dítě.** Je omráčen vším, co vybočuje z obyčejnosti. Zázrak, to je tohle: světlo, kterým se mává před zatemnělými očima, hluk před zacpanými ušima. Probouzí. Vyvolává pozornost. Dává říkat: »Bůh je zde«.“

„Říkáš to ke své výhodě,“ odpoví Felix.

„Ke své výhodě? A co mi to přidá navíc, když konám zázrak? Mohu připadat větší, podložím-li si pod nohy stéblo trávy? Jsou světcí, kteří nikdy nekonali zázraky. Jsou mágové a nekromanové, kteří používají temné síly, aby je konali, to znamená, že konají nadlidské věci, aniž by byli svatí, a sami jsou demony. Já budu sebou samým, i kdybych už nevykonal žádný zázrak.“

„Výborně! Ty jsi velký, Ježíši!“ přitakává Gamaliel.

„A kdo je podle tebe tento »velký«?“ pokračuje Felix a obrací se ke Gamalielovi.

„Největší prorok, jakého znám, jak svými díly, tak svými slovy,“ odpovídá Gamaliel.

„Je to Mesiáš, říkám ti to, Gamalieli. Věř v něho, ty, který jsi moudrý a spravedlivý,“ říká Josef.

„Jakže? Ty také, který řídíš židy, ty, stařešina, naše sláva, upadáš do modloslužebnictví pro tohoto muže? Ale co ti podává důkazy, že je Kristem? Co se týče mne, já tomu neuvěřím, i kdybych ho viděl konat zázraky. Ostatně proč jeden neudělá zde před námi? Řekněte mu to vy, kteří ho tak vychvalujete a obhájete,“ říká Felix Gamalielovi a Josefovi.

„Nepozval jsem ho, abych bavil přátele, a já tě prosím, aby sis uvědomil, že je mým hostem,“ odpovídá suše Josef.

Felix se zvedne a celý nazlobený odchází. Nastane chvíle ticha. Ježíš se obrátí ke Gamalielovi: „A ty nežádáš zázraky, abys uvěřil?“

„Zázraky Božího člověka mi neodstraní tíhu, kterou mám na srdci ze tří otázek, zůstávajících bez odpovědi.“

„Jakých otázek?“

„Žije Mesiáš? Byl to tehdy tento? Je to tento?“

„Je to on, říkám ti to, Gamalieli!“ prohlásí Josef. „Což nevidíš, že je svatý? Jiný než ostatní? Mocný? Ano? Na co tedy čekáš, abys uvěřil?“

Gamaliel Josefovi neodpoví. Obrátí se k Ježíšovi: „Jednou... (bylo to tehdy, když dvanáctiletý Ježíš učil doktory v jeruzalémském Chrámu, kde ho nakonec našla Maria)... nezlob se, Ježíši, trvám-li na svých myšlenkách... Jednou, když ještě žil velký a moudrý Hillel, jsem věřil, a on stejně jako já, že Mesiáš už je v Izraeli. Byl to velký záblesk božského slunce toho studeného dne zimy, která nechtěla skončit! Bylo to o Velikonocích... Lidé měli strach, protože úroda pomrzla... Řekl jsem, když jsem uslyšel ona slova: »Izrael je zachráněna! Ode dneška hojnost na polích a požeňání v srdcích! Očekávaný se projevil svým prvním zábleskem«. A nemýlil jsem se. Všichni se můžete rozpomenout, jaká byla tehdy úroda, stejně jako letos, neboť to stále pokračuje..."

„Jaká slova jsi slyšel? Kdo je vyslovil?"

„Byl to někdo, kdo právě opustil věk dětství... Ale Bůh zářil v jeho nevinném a okouzlujícím obličejí... Už je to devatenáct let, co na to myslím a co si uchovávám tuto vzpomínku... a hledám, kde bych opět zaslechl ten hlas... který říkal slova moudrosti... která část světa ho přijala? Já si myslím... že to byl Bůh. Pod podobou dítěte, aby se člověk nevyděsil... Procházel zemí, aby řekl lidem: »To jsem já«. To je moje myšlenka... kdy se vrátí do Izraele? Kdy? A uvažuji takto: až Izrael bude oltářem pro jeho božskou ruku; a mé srdce úpí, když vidí podlost Izraele: nikdy. Ó, tvrdá odpověď! Ale je pravdivá. Může Svatost sestoupit v osobě svého Mesiáše, dokud je u nás ohavnost spuštění?"

„Může a činí to, protože je milosrdenstvím," odpovídá Ježíš.

Gamaliel na něj zamyšleně hledí a pak se otáže: „Jaké je tvé pravé Jméno?"

Ježíš důstojně povstane a řekne: „**Jsem Ten, který jsem.** Myšlenka a Slovo Otcovo. Jsem Pánův Mesiáš."

„Ty?... Nemohu tomu věřit. Tvá svatost je veliká. Ale to Dítě, jemuž věřím, tehdy také řeklo: »Dám znamení... Až přijde má hodina, tyto kameny se zachvějí«. Čekám na toto znamení, abych mohl uvěřit. Můžeš mi ho dát, abys mě přesvědčil, že jsi oním Očekávaným?"

Oba dva teď stojí, velcí, slavnostní, jeden ve svém bohatém oděvu z bílého plátna, druhý ve svém prostém oděvu z tmavočervené vlny, jeden starý, druhý mladý, a oba na sebe upřeně hledí.

Pak Ježíš oddálí pravou ruku, kterou měl na prsou, a zvolá jako by přísahal: „Přeješ si znamení, a budeš ho mít! Opakuji ona vzdálená slova: »Kameny Pánova Chrámu se zachvějí při mých posledních slovech«. Očekávej to znamení, doktore Izraele, člověče spravedlivý, a pak věř, chceš-li obdržet odpuštění a spásu. Už dnes bys byl blahoslavený, kdybys už dokázal věřit! Ale ty to nemůžeš! Staletí mylné víry ve věci spravedlivého slibu a pýcha ti jako zeď zahrazují cestu Pravdy a Víry."

„Říkáš to dobře. Budu čekat na to znamení. Sbohem. Nechť je s tebou Pán."

„Sbohem, Gamalieli. Nechť tě Věčný Duch osvítlí a vede."

Všichni zdraví Gamaliela, který odchází s Nikodémem, Janem a Šimonem. Zůstává Ježíš, Josef, Lazar, Tomáš, Šimon Zelota a Kornelius.

„Nepřesvědčil se... Chtěl jsem, abys ho měl mezi svými učedníky. Byla by to rozhodná váha ve tvůj prospěch... a neuspěl jsem," říká Josef.

„Nermuť se nad tím. Žádný vliv mě nebude moci zachránit před bouří, která se už připravuje. Ale Gamaliel, i když se nevyslovuje v můj prospěch, nevysloví se ani proti Kristovi. Je to někdo, kdo čeká..."

Všechno končí.

Dítě s rozbitou hlavou

Vidím vnitřek Chrámu. Ježíš se svými je před vlastním Chrámem - oním posvátným místem, kam vstupují jen kněží. Je to velmi krásné nádvoří...

Vidím je, jak se modlí. Je zde mnoho dalších Izraelitů, pouze mužů, kteří se modlí každý sám. Je předčasný večer jednoho pochmurného listopadového dne.

Náhly rozruch, v kterém se rozléhá zvučný a rozčilený hlas muže, který kleje i latinsky a do něhož se míchají ječivé a ostré hlasy Izraelitů. Vypadá to jako hlomoz nějaké šarvátky; ostrý ženský hlas volá: „Pusťte ho dál. Říká, že On ho zachrání."

Poklid nádherného nádvoří je porušen. Mnoho hlav se otáčí k místu, odkud zaznívají hlasy. Ohlédne se tam i Jidáš Iškariotský, který je mezi učedníky. A protože je vysoký, zjistí příčinu rozruchu a řekne: „Je to nějaký římský voják, který si razí cestu dovnitř! Porušuje, už porušil posvátné místo! Hrůza!" Mnozí mu dělají ozvěnu.

„Nechejte mě projít, židovští psi! Ježíš je zde. Víím to! To jeho hledám! Dítě umírá a on ho zachrání. Táhněte, pokrytecké hyeny..."

Jakmile Ježíš zjistí, že to on je žádán, zamíří okamžitě k dolnímu nádvoří, odkud zaznívá hádka. Přijde tam a zvolá: „Pokoj a úctu tomuto místu a hodině oběti."

„Ó, Ježíši, buď zdráv! Já jsem Alexandr (římský voják, který už předtím byl svědkem jednoho Ježíšova zázraku). Udělejte místo, psi!"

A Ježíš pokojně: „Ano, udělejte místo. Zavedu jinam pohana, který neví, čím pro nás je toto místo."

Udělají místo a Ježíš projde k vojákovi, jehož pancíř je zakrvácený. „Jsi zraněn? Pojd'. Zde se nemůžeme zastavit," a odvádí ho dále přes jiný dvůr a ještě dále.

„Já nejsem zraněn. Dítě... Můj kuň se mi u Antonie vysmekl a porazil ho. Kopyta mu rozrazila hlavu. Nedá se s tím nic dělat. Já... není to má chyba... ale stalo se to kvůli mně a matka je támhle a je zoufalá. Viděl jsem, že jdeš sem... Řekl jsem: »Lékař, ne, ale On, ano«. Ještě jsem řekl: »Ženo, pojd', Ježíš ho uzdraví«. A tihle idioti mě zadrželi... a

dítě je třeba zatím mrtvé."

„Kde je?" ptá se Ježíš.

„Tam pod tím portálem, na matčině klíně," odpovídá voják.

„Pojďme." A Ježíš jde ještě rychleji, následován svými a zástupem lidí.

Na schodech při vstupu, opřena o jeden sloup, sedí žena, zdrcená zármutkem, a pláče nad svým maličkým, který umírá. Dítě má mrtvolnou barvu a z jeho nafialovělých rtů vychází chropot... Hlavu má obtočenou obvazem, v zátylku a na čele zrudlým krví.

„Má hlavu vpředu i vzadu otevřenou. Je vidět mozek. V tom věku je hlava měkká a kůň je silný a byl právě okován," vysvětluje Alexandr.

Ježíš přistoupí k ženě a položí jí ruku na hlavu. „Neplač, ženo," říká s něhou, s nekonečnou něhou, jaké je schopen jen on. „Měj víru. Dej mi svého maličkého."

Žena na něj nepřítomně hledí. Dav nadává Římanům a lituje umírajícího chlapce a jeho matku. Alexandr bojuje mezi pocitem vzteku z nespravedlivých urážek a soucitem spojeným s nadějí.

Když se Ježíš přesvědčí, že žena není schopna jediného pohybu, posadí se vedle ní. Skloní se, vezme do svých dlouhých rukou zraněnou hlavičku, skloní se ještě víc, přiblíží se k voskové tvářičce, dechne na chroptící pusinku... Okamžik. A pak je zde úsměv... Ježíš se opět vzpřímí. Dítě otevře oči a zkusí se posadit. Matka má strach, že je to snad jeho poslední křeč, a tak vykřikne a přitiskne si ho k srdci.

„Nechej ho jít, ženo. Děťátko, pojď za mnou," říká Ježíš, stále sedící vedle ženy, a s úsměvem k němu vztahuje ruce. Dítě se mu vrhne do náruče. Rozpláče se ne z bolesti, ale ze strachu, který v něm vyvolá vzpomínka na onu událost.

„Už zde není žádný kůň. Už zde není," říká Ježíš, aby ho ujistil. „Všechno je už pryč. Ještě tě to zde bolí?"

„Ne. Ale já se bojím, já se bojím!"

„Tak vidíš, ženo, to už je jen strach. Doneste mi vodu. Působí na něho krev a obvaz. Dej mi jedno své jablko, Jane... Na, vezmi si, maličký. Jez. Je dobré..."

Přinášejí vodu. Voják Alexandr jí přináší i ve své přilbě.

Ježíš se chystá rozmotat obvaz. Alexandr i matka říkají: „Ne! Přišel sice k životu, ale hlava je otevřená!" Ježíš se usmívá a sundává obvazy... Snímá zakrvácené plátno. Vpravo od čela až po týl je mezi vlasy dítěte jediná velká krevní sraženina, dosud vlhká. Ježíš namočí obvaz a omývá.

„Ale pod tím je zranění - odstraníš-li tu sraženou krev, zase se to rozkraví," trvá na svém Alexandr.

Matka zavírá oči, aby to raději neviděla.

Ježíš omývá, omývá, omývá. Sraženina je odstraněna... a pak zde jsou očištěné vlasy. Jsou vlhké, ale pod nimi není žádná rána. Čelo je také uzdraveno. Je na něm právě jen malá červená jizva.

Lidé křičí úžasem. Žena se odváží otevřít oči, a když vidí, už se neudrží. Zhrouť se na Ježíše a objímá ho současně se svým maličkým a pláče. „Děkuji ti, Ježíši," říká Alexandr. „Bolelo by mě, kdybych zabil tohoto nevinného."

„Měl jsi dobrotu a důvěru. Sbohem, Alexandře. Jdi do služby." Alexandr odchází, když se náhle jako cyklon přiručí důstojníci Chrámu a kněží. „Velekněz ti našim prostřednictvím nařizuje, abys opustil Chrám, ty i tento pohanský zneuct'ovatel. A okamžitě. Narušili jste kadidlovou oběť. Tenhle pronikl do míst vyhrazených Izraeli. Není to poprvé, že kvůli tobě je v Chrámu pozdvižení. Velekněz a s ním i stařešinové služby ti nařizují, abys už dovnitř nevstupoval. Běž a buď si se svými pohany."

„Ani my nejsme psi. Vždyť On řekl: »Je jen jeden Bůh, který stvořil Židy i Římany«. Je-li to jeho Dům a jsem-li jeho tvorem, mohu tam vstoupit i já," odpovídá Alexandr, zraněný pohrdáním, s jakým kněží říkají „pohané".

„Mlč, Alexandře. Já promluvím," zasáhne Ježíš, který mezitím políbil maličkého, vrátil ho matce a povstal. Říká skupině, která ho přišla vyhnat: „Nikdo nemůže zakázat věřícímu, opravdovému Izraelitovi, jemuž nikdo nemůže prokázat, že je ve stavu hříchu, modlit se před Svatým."

„Ale vykládat v Chrámu Zákon ano. Přisvojil sis k tomu právo, aniž jsi ho měl nebo o ně požádal. Kdo jsi? Kdo tě zná?"

Ježíš na ně hledí - a jakýma očima! Pak řekne: „Jidáš z Keriotu, přístup sem."

Jidáš se nezdá tímto vyzváním nadšen. Snažil se skrýt už v okamžiku, kdy přicházeli kněží a důstojníci Chrámu. Ale musí poslechnout, neboť Petr a Juda Alfeův ho postrčí dopředu.

„Jidáš, odpověz," říká Ježíš. „A vy se na něho podívejte. Znáte ho. Je z Chrámu. Znáte ho?"

Musí proti své vůli odpovědět: „Ano."

„Jidáš, co jsem ti dal učinit, když jsem zde poprvé mluvil? (Tehdy byl z apoštolů přítomen jen Jidáš). Řekni, jak jsi byl udiven a co jsem ti odpověděl. Mluv a buď upřímný."

„Řekl mi: »Zavolej důstojníka služby, abych mohl požádat o dovolení učít«. Představil se a podal důkazy o své totožnosti a svém rodu... Já jsem tím byl udiven a považoval jsem tuto formalitu bez užitku, neboť on si říká Mesiáš. Ale on mi řekl: »Co dělám, je potřebné, a až nastane ta hodina, vzpomeň si, že jsem se neprovinil nedostatkem úcty vůči Chrámu ani jeho důstojníkům«. Ano toto řekl. A kvůli pravdě to musím říci." Ze začátku Jidáš mluvil nejistě, jako by mu to bylo nepřijemné. Ale pak, v důsledku jednoho ze svých náhlých obrátů, které jsou mu vlastní, získal sebejistotu, že se nakonec stal málem až drzý.

„Jsem překvapen, že ho hájíš. Zradil jsi důvěru, kterou jsme k tobě měli," vyčítá jeden kněz Jidášovi.

„Nikoho jsem nezradil. Kolik vás přináleží ke Křtiteli! A jsou snad kvůli tomu zrádci? Podobně já přináležím ke Kristu."

„Dobře. Ale tenhle tady mluvit nebude. Ať přichází jako prostý věřící. Už to je mnoho pro přítele pohanů, prostitutek, publikánů...“

„Teď mi odpovězte,“ říká Ježíš přísně, ale klidně. „Kteří stařešinové jsou ve službě?“

„Doras a Felix, Židé. Jáchym z Kafarnaa a Josef z Itureje.“

„Rozumím. Nuže. Vyřídíte třem žalobcům, neboť Iturejský není oprávněn jím být, že Chrám není celou Izraeli a že Izrael není celým světem. Že slina plazů, ať je jak chce jedovatá, Hlas Boží nepohltní a ani její jed mě neochromí na mých cestách mezi lidmi, dokud nenastane ona hodina. A pak... ó, řekněte jim, že pak lidé budou vzývat Oběť a učiní si z ní svou jedinou lásku. Běžte. A my půjdeme také.“ Ježíš se obleče do svého těžkého tmavého pláště a odchází, obklopen apoštoly.

Za nimi jde Alexandr, který zde zůstal během celé pře; venku řekne: „Zdravím tě, Mistře. A prosím tě o prominutí, že jsi kvůli mně byl pokárán.“

„Ó, nermuť se! Hledají záminku. Našli ji. Kdybys to nebyl ty, byl by to někdo jiný... Vy pořádáte v Římě v cirkuse hry se šelmami a hady, že ano. Nuže, říkám ti, že není zuřivější a zákeřnější šelmy nad člověka, který chce zabít jiného člověka.“

„A já ti říkám, že ve službě Cézarovi jsem prošel všechny římské provincie. Ale nikdy jsem při těch tisících a tisících setkání nenašel někoho, kdo by byl více božský než ty. Ne, naši bozi nejsou tak božští jako ty! Jsou nároční, krutí, rvaví, prolhaní. Ty jsi dobrý. Jsi opravdu Člověk, ale nejsi pouhý člověk. Buď zdrav, Mistře.“

„Sbohem, Alexandře. Postupuj ve světle.“

Všechno končí.

Rozhovor s Nikodémem

Ježíš je v kuchyni domku v Olivové zahradě a večerí s učedníky. Hovoří o událostech toho dne, mezi jiným o uzdravení jednoho malomocného poblíž hrobek...

„Byl tam také římský setník a díval se,“ říká Bartoloměj. A dodává: „Tázal se mě se svého koně: »Muž, kterého následuješ, dělá často podobné věci?« a po mé ujišťující odpovědi zvolal: »Tak to je větší než Esculap a bude bohatší než Crésus«. Odpověděl jsem: »V očích světa bude vždycky chudý, neboť nebere, ale dává a chce jen duše, aby je přiváděl k pravému Bohu«. Setínik na mě hleděl velice udiven a pak pobídl koně a odcválal.“

„Byla tam v uzavřených nosítkách i jedna římská dáma. Musela to být žena. Spustila záclony, ale přesto se dívala ven. Viděl jsem to,“ říká Tomáš.

„Ano, byla zrovna před zatačkou silnice. Když malomocný zvolal: »Synu Davidův, smiluj se nade mnou!«, dala rozkaz k zastavení. Záclona byla odhrnuta, a tak jsem viděl, že na tebe hledí drahocennou lupou a posměšně se usmívá. Ale když viděla, že jsi ho uzdravil svým pouhým rozkazem, zavolala si mě a zeptala se mě: »Ale to je tedy ten, kterého pokládají za pravého Mesiáše?« Odpověděl jsem, že ano, a ona mi řekla: »Ty jsi s ním?« A pak se mě zeptala: »Je opravdu dobrý?«“ řekl Jan.

„Tak ty jsi ji viděl. Jak vypadala?“ táže se Petr i Jidáš současně.

„Ale... jen nějaká žena...“

„To je objev“ říká Petr a rozesměje se. A Iškariot naléhá:

„Ale byla krásná, mladá, bohatá?“

„Ano, myslím, že byla mladá a krásná také. Ale já jsem hleděl stále spíš k Ježíšovi než v její stranu. Chtěl jsem vidět, zda Mistr se dá opět na cestu...“

„Pitomče!“ zamumlá Iškariot mezi zuby.

„Proč?“ říká Jakub Zebedeův, aby ho obhájil. „Můj bratr není žádný Ganymed vyhledávající milostné dobrodružství. Odpověděl ze zdvořilosti, ale neprovinil se proti svému prvnímu poslání.“

„Jakému?“ ptá se Iškariot.

„Poslání učedníka, který svou výhradní lásku uchovává pro Mistra.“

Jidáš nespokojeně sklopí hlavu.

„A pak... není to dobře, když vás vidí hovořit s Římany,“ říká Filip. „Už nás beztak obviňují, že jsme Galilejci, a proto méně čistí než Židé. Pak nás obviňují, že často pobýváme v Tiberiadě, v místě dostaveníček pohanů - Římanů, Féničanů, Syřanů... Pak ještě... och, z kolika věcí nás obviňují!“

„Ty jsi dobrý, Filipe a přikrýváš závojem to, co na sobě má tvrdého ta pravda, o níž mluvíš. Ale bez závoje ta pravda vypadá takto: mne obviňují z kolika věcí,“ říká Ježíš, který až dosud mlčel.

„V podstatě nemají docela nepravdu. Je příliš mnoho styků s pohany,“ říká Iškariot.

„Myslíš, že pohany jsou výhradně ti, kteří nemají mojžíšský zákon?“ říká Ježíš. „A tak kdo jiný?“

„Jidáš! Můžeš přísahat na našeho Boha, že ve svém srdci nemáš pohanství? A pak přísahat, že Izraelité, aspoň významnější, jsou jím nedotčeni?“

„Mistře, nevím jak je to s ostatními, ale co se týče mne, mohu na to přísahat“.

„Co je v tvé mysli pohanstvím?“ opět se táže Ježíš. „Ale to je sledovat náboženství, které není pravdivé, uctívat bohy,“ odpovídá živě Jidáš. „Které bohy?“

„Bohy Řecka, Říma, Egypta... zkrátka bohy tisíce jmen, smyšlené bytosti, které podle pohanů obývají jejich Olymp.“ „A další bozi nejsou? Jen bohové Olympu?“ „A jací jiní ještě? Není jich už beztak až příliš mnoho?“

„Mnoho. Ano, mnoho. Ale jsou ještě jiní, na jejichž oltářích všichni lidé přicházejí pálit kadidlo, dokonce i kněží,

doktoři, rabíni, farizejové, saducejové, herodovci, to všechno jsou přece izraelské osobnosti, že ano? A nejen oni, ale i mí učedníci." „Á, tak to tedy ne!" ujišťují všichni jednomyslně. „Ne? Přátelé... kdo z vás nemá nějaký tajný kult, případně i více kultů? Pro jednoho je to krása a elegance. Pro druhého pýcha z vlastních vědomostí. Další podkuřuje své naději, že se stane lidsky velkým. A jiný zase obdivuje ženu. Jiný peníze... a tak dále. Po pravdě **vám říkám, že není člověka, který by nebyl poznamenán modloslužebnictvím**. Proč tedy pohrdat těmi, kteří nešťastnou náhodou jsou pohany, zatímco přes příslušnost k pravému Bohu zůstáváte pohany z vlastní vůle?" „Ale jsme přece lidé, Mistře," prohlašují mnozí. „To je pravda. Ale tak tedy... buďte milosrdní ke všem, neboť já jsem přišel kvůli všem a vy nejste více než já." „Ale zatím nás obviňují a tvé poslání tím trpí." „Přesto však dospěje ke svému cíli... A teď si běžte všichni odpočinout. Se mnou zůstane Jan a Šimon, se kterými potřebuji hovořit. Běžte." Učedníci odejdou...

„Říkal jsi, Šimone, že Lazar za tebou dnes poslal Izáka (pastýře). Co si přál?"

„Chtěl ti vzkázat, že Nikodém je u něho a že s tebou chce tajně mluvit. Dovolil jsem si říci: »Nechť přijde. Mistr ho bude očekávat v noci.« Máš pro sebe jen noc. Proto jsem ti řekl, abys všechny propustil mimo Jana a mne." Jan půjde k mostu přes Cedron a počká tam na Nikodéma, který je v jednom z Lazarových domů. Zařídil jsem to špatně?"

„Dobře jsi to udělal. Běž, Jane."

Šimon a Ježíš zůstanou sami. Ježíš je zamyšlen. Šimon respektuje jeho mlčení. Ale náhle ho Ježíš prolomí, a jako by zakončoval nahlas nějaký vnitřní rozhovor, řekne: „Ano, je to správné takto jednat. Izák, Eliáš a ostatní budou stačit na to, aby zachovali při životě myšlenku, která už mezi dobrými a pokornými na sebe bere tělo. Co se týče mocných... pro ně je zde jiný kvas. Je zde Lazar, Chúza, Josef a další... Ale mocní... mě nechtějí. Obávají se o svou moc. Půjdu daleko od tohoto židovského srdce, ke mně stále nepřátelštějšího."

„Vrátíme se do Galileje?"

„Ne, ale půjdeme daleko od Jeruzaléma. Je třeba evangelizovat Judeu. Je to také Izrael. Ale zde, však to vidíš... využívají všeho, aby mě obvinili. Vzdám se. To už je podruhé..."

„Mistře, zde je Nikodém," říká Jan, který vstoupil jako první.

Po vzájemném pozdravu oba apoštolově odejdou z kuchyně a ponechají Ježíše s Nikodémem o samotě.

„Mistře, odpusť mi, že jsem chtěl s tebou hovořit potají. Kvůli tobě i kvůli mně nedůvěřuji mnoha lidem. Moje chování je snad zbabělé. Ale je v něm opatrnost a touha pomáhat ti víc, než kdybych se k tobě veřejně přihlásil. Máš mnoho nepřátel. Patřím k malému počtu těch, kteří tě obdivují. Přijal jsem Lazarovu radu. Lazar je mocný od narození. Bojí se ho, protože je v přízni Říma, spravedlivý v očích Božích, moudrý znalostí ducha a svou kulturou. Je tvým i mým opravdovým přítelem. Právě proto jsem se s ním o tom chtěl poradit a jsem rád, že usuzoval stejným způsobem jako já. Seznámil jsem ho s posledními... rozhovory velerady o tobě."

„S posledními obviněními. Řekni prostě pravdu, zcela nahou, takovou, jaká je."

„S posledními obviněními. Ano, Mistře. Už jsem chtěl říci: »Dobře, ale já také patřím mezi jeho ctitele«, aby v tom shromáždění byl aspoň někdo při tobě. Ale Josef ke mně přistoupil a docela potichu mi řekl: »Mlč. Utajme svůj způsob vidění věcí. Řeknu ti to potom.« A jak jsme odcházeli, řekl, ano, řekl: »Takhle je to lépe. Kdyby věděli, že jsme učedníci, drželi by nás stranou svých myšlenek a rozhodnutí a mohli by uškodit jemu i nám. Myslí-li si, že se pouze zajímáme o všechno, co on říká, nebudou vůči nám jednat vskrytu«. Pochopil jsem, že má pravdu. Oni jsou tak... špatní! Mám dosud své zájmy a své povinnosti... a Josef také... Rozumíš, Mistře."

„Já vám nic nevyčítám. Než jsi přišel, říkal jsem to Šimonovi. A rozhodl jsem se také, že se vzdám z Jeruzaléma."

„Nenávidíš nás, protože tě nemáme rádi!"

„Ne. Necítím nenávist ani k svým nepřátelům."

„Ty to říkáš. Ano, je to pravda. Jednáš správně. Ale jaká bolest pro mne a Josefa. A Lazar? Co tomu řekne Lazar, který se nicméně dnes rozhodl, že ti vzkáže, abys opustil toto místo a uchýlil se do jednoho z jeho domů v Jeruzalémě. Víš? Lazar je velice bohatý. Patří mu značná část města a mnoho pozemků v Palestině. Jeho otec přidal ke svému bohatství i to, co bylo odměnou Římanů jemu jako věrnému služebníku, a zanechal svým dětem významné dědictví. Ale co je nejdůležitější, mocné, byť zastřené přátelství s Římem. Kdo by bez něho zachránil od potupy celý jeho dům po bezectném chování Marie a jejím prostopášném životě? Kdyby Syřan Theofil byl proselitou více přesvědčeným, nebyl by dal svým dětem toto helénizující vzdělání, které zabíjí tolik ctností a rozsévá tolik rozkošnictví. Bylo bez špatných důsledků pro Lazara i Martu, ale Mariinu vášnivou povahu nakazilo a učinilo z ní hanbu její rodiny i celé Palestiny! Ne, kdyby nebylo mocného vlivu Říma, byli by vyobcováni. Ale protože je tomu tak, využij i této situace."

„Ne. Já se vzdám. Kdo mě bude chtít, přijde za mnou."

„Neudělal jsem dobře, že jsem mluvil." Nikodém je sklíčen.

„Ne. Vyčkej a přesvědčíš se." Ježíš otevře dveře a volá: „Šimone, Jane! Pojdte za mnou."

Oba přispěchají.

„Šimone, řekni Nikodémovi, co jsem ti říkal, než on přišel."

„Že pro chudé stačí pastýři, pro mocné Lazar, Nikodém a Josef s Chúzou a že ty se vzdáš daleko od Jeruzaléma, ale aniž bys opustil Judeu. To jsi říkal. Něco se přihodilo?"

„Nic. Nikodém má obavu, že odcházím kvůli jeho slovům."

„Řekl jsem Mistrovi, že velerada je vůči němu stále nepřátelštější a že bude dobře, uchýlí-li se pod Lazarovu ochranu. Ochránil tvůj majetek, protože má za sebou Řím. Ochrání i Ježíše."

„To je pravda. To je dobrá rada. Přestože na mou kastu Řím hleděl nevraživě, Theofilovo slovo mi zachovalo majetek za pronásledování i během malomocenství. A Lazar je ti velice oddán, Mistře.“

„Vím to. Ale rozhodl jsem se už, a tak to také udělám.“

„My tě tedy ztratíme!“

„Ne, Nikodéme. Budete moci za mnou přijít. Budu osamělý učitel jako Jan a budu mluvit k zástupům, toužícím naslouchat Božimu hlasu a schopným věřit, že jsem tímto Hlasem. A ti ostatní na mě zapomenou, budou-li toho schopni.“

„Mistře, ty jsi smutný a zklamaný. Máš pravdu. Všichni ti naslouchají a věří v tebe... i Herodův dvořan, a dokonce i římsí vojáci. To jen my, ze Siónu, jsme tak tvrdí. Ale ne všichni... Mistře, víme, že jsi přišel od Boha. Nikdo nemůže činit zázraky, které konáš ty, nemá-li za sebou Boha. Tomuto věří i teologové jako Gamaliel. Ale jak je možné, že nemůžeme mít víru, kterou mají maličci Izraele? Ó, řekni mi to jasně. Jsi Pánův Mesiáš? Očekávaný? Vtělené Otcovo Slovo, aby podle Smlouvy učilo a vykoupilo Izrael?“

„Jsi to ty, který kladeš otázku, nebo tě poslali jiní, abys ji položil?“

„Je ze mne, Pane. Trápí mě to zde, ve mně. Prožívám velikou bouři. Plnou opačných větrů a hlasů, které si protřečejí. Proč nemám v sobě tak pokojnou jistotu, kterou má tenhle nevzdělaný mladiček a která mu do tváře vkládá tento úsměv, do jeho očí toto světlo, do jeho srdce toto slunce. Jakým způsobem věříš, Jane, že jsi tak pokojný? Ó, synu, nauč mě svému tajemství, tajemství, které ti dovoluje znát, vidět a uznat v Ježíši Nazaretském Mesiáše!“

Jan zčervená jako pivoňka, pak skloní hlavu, jako by se omlouval, že řekne tak velikou věc, a odpoví prostě:

„To je tím, že ho miluji.“

„Miluješ? A ty, Šimone, zkušený muž na prahu stáří, ty, který jsi vzdělaný a zkušený a všude zvyklý se obávat podvodu?“

„Já rozjímám.“

„Láskou, rozjímáním! Já také miluji a rozjímám, ale dosud jsem k jistotě nedospěl!“

Ježíš ho přerušuje a řekne: „Já ti svěřím to pravé tajemství. Oni oba se uměli znovuzrodit s novým duchem, uvolněným od všech řetězů, myšlenek. A takto porozuměli Bohu. Nezrodí-li se někdo znovu, neuvidí Boží království, ani neuvěří v jeho Krále...“

Opět u Lazara

Ježíš vystupuje po strmé stezce vedoucí na plošinu, na níž je postavena Betánie. Tentokrát nejde po hlavní silnici... Hovoří potichu se Zelotou. Za nimi jdou ostatní apoštolové...

Dospívají na vyvýšenou plošinu, na níž se na Betánii usmívá slunce jasného listopadového dne. Ježíš dá Janovi příkaz, aby šel předem Lazarovi oznámit jejich příchod.

První, kdo vychází z Lazarova domu je nějaká žena, která se skloní až k zemi a řekne: „Šťastný den pro dům mé paní. Pojď dál, Mistře. Zde už přichází Maximin (Lazarův správce) a u mříže už je Lazar.“

„Nedoufali jsme, že tě budeme mít u sebe tak brzo,“ říká Lazar.

„Přicházím požádat o přístřeší na noc.“

„Udělal bys nám radost, kdyby to bylo navždy.“

Jsou na prahu. Lazar obejme a políbí Ježíše a pozdraví učedníky. Pak Ježíše vezme rukou kolem pasu a vejde s ním do zahrady. Vzdálí se od ostatních a náhle se otáže: „Čemu vděčím za to, že tě mohu vidět?“

„Nenávisti lidí z velerady.“

„Ublížili ti? Zase?“

„Ne, ale chtějí. Ale hodina dosud nenastala. Dokud neobdělám celou Palestinu a nerozhodím setbu, nemohu být poražen.“

„Musíš také sklízet, dobrý Mistře. Je spravedlivé, aby tomu tak bylo.“

„Sklízet budou mí přátelé. Tam, kde jsem zašival, budou kosit. Lazare, rozhodl jsem se, že se vzdám z Jeruzaléma. Vím, že pro mne osobně to bude bez významu... Ale dá mi to možnost evangelizovat.“

„Poslal jsem za tebou Nikodéma, aby ti řekl, aby ses uchýlil do některého z mých domů. Nikdo se do nich neodvážil vstoupit. Budeš moci vykonávat své poslání bez obtíží. A pak je zde tento můj dům! Nejšťastnější ze všech mých domů, protože by byl posvěcený tvým učením... Učiň mi radost, abych ti mohl být užitečný, můj Mistře.“

„Ano učiním ti ji, ale nemohu zůstat v Jeruzalémě. Já bych nebyl obtěžován, ale obtěžovali by ty, kteří by tam přicházeli. Půjdu v tu stranu mezi Efraim a Jordán. Tam budu evangelizovat a křtít jako Křtítel.“

„V těch místech vlastním malý dům. Ale je to jen přístřešek pro nástroje zemědělců. Občas tam přespávají při senoseči nebo sklizni. Je ubohý. Ale nicméně je na mých pozemcích a oni to vědí... Pošlu tam služebníky, aby to tam dali do pořádku.“

„To je zbytečné. Přespávají-li tam tví rolníci, bude to dobré i pro nás.“

„Nezařídím to přepychově. Ale doplním počet lůžek, dám přinést pokrývky, židle, amfory a poháry. Nechej mě to zařídit. Nebudu se o to starat sám. Zde přichází Marta. Má praktického génia a organizační schopnosti...“

V Krásné Vodě

Velmi nízký a velmi široký, pevně postavený dům. Kuchyní je docela zakouřená místnost, kde je stůl, židle, amfory a jednoduchý stojan na talíře a poháry. Za vstup slouží široké dveře z hrubého dřeva, kudy prochází i světlo. A v síni, do níž se otvírají, jsou další troje dveře vedoucí do tří velkých místností, dlouhých a úzkých, se stěnami vyličenými vápnem. Stejně jako v kuchyni i zde je podlaha z udusané hlíny. Ve dvou místnostech jsou nyní lůžka. Řeklo by se malé noclehárny. Četné háky připevněné na zdech napovídají, že se zde zavěšovalo nářadí a snad i pytle se zemědělskými plodinami. Nyní slouží za věšáky a visí na nich i mošny. Třetí místnost - je to spíše chodba než místnost - je prázdná. Musela asi sloužit za přístřeší zvířatům, protože jsou zde ještě na zdech kruhy...

Venku před touto poslední místností je dlouhý otevřený přístřešek... Po straně venkovská studna v úrovni terénu, sotva vyznačená kruhem bílých plochých kamenů.

Toto je tedy dům, který skýtá přístřeší Ježíšovi a jeho apoštolům v místě zvaném Krásná Voda...

Petr se svým bratrem a s Janem s vervou pracují - zametají dvůr a místnosti, dávají do pořádku lůžka, čerpají vodu... Zatím oba Ježíšovi bratrance s kladivem a pilníkem spravují zámky a okenice a Jakub Zebedeův jim pomáhá s pilou a sekyrou...

V kuchyni se pilně ohání Tomáš; připadá jako vyučený kuchař, tak se vyzná v udržování ohně a v rychlém loupání zeleniny, kterou Jidáš přinesl ze sousední vesnice. Je to asi nevýznamná osada, protože Jidáš vysvětluje, že tam pečou chléb jen dvakrát týdně a že dnes žádný neměli.

Petr ho slyší a říká: „Uděláme placky na plameni. Zde je mouka. Rychle, dej dolů svůj oděv a udělej těsto, já si беру na starost smažení. Vyznám se v tom." Nemohu se ubránit smíchu, když vidím Iškariota v košili s vyhrnutými rukávy, jak vlhčí mouku a sám je celý zamoučený.

Ježíš s Šimonem, Bartolomějem, Matoušem a Filipem jsou pryč.

„Dnes je to nejhorsí," odpovídá Petr Jidášovi, který se mračí.

„Ale zítra už to půjde lépe a na jaře to už bude báječné..."

„Na jaře? Ale to stále zůstaneme zde?" říká poděšeně Jidáš.

„Proč ne? Není to dům? Prší-li, jsme schovaní. Je zde pitná voda. Palivo nechybí. A co chceš víc? Mně se tady velice líbí. A pak, necítím zápach farizejů a těch ostatních stejného zrna."

„Petře, pojďme vytáhnout sítě," říká Ondřej a vyvádí Petra ven, ještě než mezi ním a Iškariotem může vypuknout hádka.

„Ten člověk mě nemůže ani vidět," zvolá Jidáš.

„Ne. To nemůžeš říci. Je takový ke všem. Ale je dobrý. To ty jsi stále nespokojený," odpovídá Tomáš, který má naopak vždycky dobrou náladu.

„Když já jsem si představoval něco jiného..."

„Můj bratranec ti nebrání jít za tím jiným," říká pokojně Jakub Alfeův. „Myslím, že my všichni jsme si z hlouposti představovali, že následovat ho je něco jiného. Ale to je proto, že hledíme příliš vysoko a že jsme velice pyšní. On nám nikdy neskrýval nebezpečí a námahu, které přináší jeho následování."

Jidáš mumlá něco mezi zuby. Odpoví mu Juda Tadeáš, upravující kuchyňskou konzolu na policičku: „Nemáš pravdu. Co se týče zvyklostí, nemáš pravdu. Každý Izraelita má pracovat. A my pracujeme. To je ti práce tak na obtíž? Já to sám nikterak nepociťuji, protože jsem-li s ním, žádnou námahu ani necítím."

„Já si také na nic nestěžuji a jsem spokojen, že jsem zde, a teď už docela jako v rodině," říká Jakub Zebedeův.

„Budeme tedy dělat úžasné věci!" ironicky poznamenává Jidáš z Keriotu.

„Ale když se to tak vezme, co vlastně chceš?" vybuchuje už Tadeáš. „Satrapův dvůr? Já si nedovoluji kritizovat, co dělá můj bratranec. Rozumíš?"

„Mlč, bratře," říká Jakub Alfeův. „Ježíš nechce tyto hádky. Mluvme co nejméně a co nejvíce dělejme. To bude pro všechny mnohem lepší. Ostatně, nedaří-li se jemu měnit lidská srdce... můžeš doufat, že se to podaří tobě s tvými slovy?"

„Srdce, které není možno změnit, je nejspíš moje?" říká útočně Iškariot.

Ale Jakub neodpoví. A co více, vloží si mezi zuby hřebík a přibíjí prkna s takovou energií, že Jidášovo hubování zaniká v hluku.

Přejde nějaký čas, načež společně přicházejí Izák s Ondřejem. Izák s vejci a košíkem horkých bochníků a Ondřej s rybami ve vrši.

„Tady je to," říká Izák. „Posílá to správce. Ptá se, zda něco nechybí. Má nařízeno o nás pečovat."

„Vidíš, že neumřeme hladu?" říká Tomáš Iškariotovi. A pak dodává. „Dej mi ty ryby Ondřeji. Jak jsou krásné! Ale jak se připravují? Tohle neumím."

„Já se o to postarám sám," říká Ondřej. „Jsem rybář" a v jednom rohu se dá do vyvrhování ryb.

„Mistr už jde. Obešel vesnici a venkov. Uvidíte, že co nevidět bude zde. Už uzdravil jedny nemocné oči. A já jsem pak prošel osadu, aby lidé věděli..."

„Inu, zajisté! Já, já... Pastýři sami... My jsme opustili, aspoň já, klidný život a udělali jsme to i ono, ale to nemá žádnou váhu..."

Izák udiveně hledí na Iškariota... ale pak se filozoficky zdrží odpovědi. Ostatní také mlčí... ale uvnitř to vaří.

„Pokoj vám všem." Ježíš je na prahu, úsměvný, dobrý. Řeklo by se, že od chvíle, kdy je zde, slunce více září.

„Pilní! Všichni při práci" Mohu ti, bratrance pomoci?"

„Ne, odpočín si, skončil jsem."

„Máme náklad potravin. Všichni chtěli něco dát. **Kdyby všichni lidé měli srdce prostých!**“ říká poněkud smutně Ježíš.

„Ó, můj Mistře! Nechť ti žehná Bůh!“ To takto zdraví Ježíše Petr, který vstupuje s oteplí na ramenou.

„Nechť Pán požehná i tebe, Petře. Dobře jste pracovali!“

„A pak budeme ve volných hodinách pracovat ještě víc. Máme svůj dům na venkově! A musíme z něho udělat Eden. Mezitím jsem dal do pořádku studnu... A pak... vidíš dílo svých pilných bratranců? Já jako rybář bych to neuměl. A podívej se na Tomáše. Mohl by být šéfkuchařem u Heroda. Jidáš je také pilný. Nadělal nádherné placky...“

„A zbytečně. Je chléb,“ odpovídá Jidáš, stále ve špatné náladě. Petr na něho pohlédne a já očekávám peprnou odpověď, ale Petr jen potřese hlavou, urovná žhavé uhlíky a rozloží na nich placky.

„Už bude všechno hotovo,“ říká Tomáš a směje se.

„Budeš dnes mluvit?“ ptá se Jakub Zebedeův. Ano, mezi šestou a devátou hodinou. Vaši druhové to rozhlásili. Jezme tedy bez meškání.“

Ještě okamžik a pak Jan pokládá na stůl chléb, připravuje židle, přináší poháry a amfory. Tomáš přináší vařenou zeleninu a pečené ryby.

Ježíš je uprostřed. Nabízí a žehná. Rozděluje a všichni jedí s velkou chutí.

Ještě jedí, když do dvora vcházejí lidé. Petr vstane a jde ke dveřím. „Co si přejete?“

„Mistra. Nebude tady mluvit?“

„Bude mluvit, ale teď právě jí, protože i on je člověk. Posad'te se támhle pod tím přístřeškem a počkejte.“

Jak skončí jídlo, Ježíš okamžitě vychází a jde za malým zástupem.

„Počkej, Mistře,“ volá na něho zezadu Petr. „Tvůj bratranec ti udělal křeslo, protože země je vlhká.“

„Není třeba, víš dobře, že mluvím vstojе. Lidé mě chtějí vidět a já chci vidět je. Spíš... udělejte židle a nosítka. Snad přijdou nemocní... To poslouží.“

„**Ty myslíš vždycky na druhé, dobrý Mistře,**“ říká Jan a políbí mu ruku.

Ježíš se odebere k malému zástupu. Učedníci jdou s ním.

„Pokoj vám, kteří hledáte Slovo,“ začíná Ježíš. Jde dozadu pod volný přístřešek k domovní zdi. Ve vlhém listopadovém slunci začne pomalu promlouvat asi ke dvacíce osob usazených na zemi nebo opřených o sloupy...

Druhého dne se věřejší shromáždění téměř zdvojnásobilo. Jsou zde i osoby, které nejsou z lidového prostředí. Někteří přijeli na oslu a jedí pod přístřeškem. Uvázali svá zvířata ke sloupům a čekají na Mistra.

Den je studený, ale jasný. Lidé mezi sebou hovoří a ti, kteří jsou lépe informováni, vysvětlují, kým Mistr je a proč mluví na tomto místě: Někdo říká: „Ale on je víc než Jan?“

„Ne. On je jiný. Já jsem patřil k Janovi. Jan je Předchůdce a hlas spravedlnosti. Zde Mistr je Mesiáš: je to hlas moudrosti a milosrdenství...“

„Ano, ale pomyslete, zda doktoři a farizejové chtěli jeho slova! Jsou to zmije a hyeny, jak je nazývá Křtitel.“

„Já bych se chtěl uzdravit. Vidíš? Mám v noze snět? Zkusil jsem strašlivě, než jsem se sem na oslici dostal, a předtím jsem ho hledal na Siónu, ale on už tam nebyl,“ říká někdo.

„Vyhrožovali mu smrtí,“ říká jiný.

„Psi!“

„A já... já bych se mu chtěl svěřit se svým hříchem... Řekl jsem o něm Křtiteli, ale utekl jsem, protože mi to velice vyčítal. Myslím, že už mi nebude odpuštěno...“ říká další.

„Co jsi udělal?“

„Mnoho zlého. Řeknu mu to. Co si o tom myslíte? Bude mi zlořečit?“

„Ne. Slyšel jsem ho mluvit v Betsaidě. Octl jsem se tam náhodou. Jaká slova! Hovořil o jedné hříšnici. Ach, málem bych byl raději na jejím místě, abych si ta slova zasloužil,“ říká jeden důstojný stařec.

„Hle, už jde,“ volá několik hlasů.

„Milosrdenství, já se hanbím!“ říká onen viník a chce uprchnout.

„Kam utíkáš, můj synu? Máš srdce tak černé, a tak nenávidíš Světlo, že před ním chceš uprchnout? To jsi tolik hřešil, že máš přede mnou: Odpuštěním, strach? Ale jaký hřích jsi mohl spáchat? I kdybys zabil Boha, nemusel by ses strachovat, pokud by ses opravdově kál. Neplač! Nebo spíš pojď, plačme společně!“ Ježíš, který ho pozdvižením ruky zastavil na útěku, ho nyní tiskne k sobě. Pak se obrátí k těm, kteří zde čekají, a říká jim: „Jen chvíli, abych ulehčil tomuto srdci, a pak přijdu za vámi.“

Vzdálí se za roh domu a zastaví se: „Co jsi udělal, synu?“ Muž padne na kolena. Je to muž kolem padesátky. Obličej spálený vášněmi a zpusťosený tajným trápením. Vztáhne ruce a volá: „Abych mohl s ženami rozházet celé otcovské dědictví, zabil jsem svou matku a bratra... Už jsem neměl pokoj... Můj pokrm... krev! Můj spánek... hrůza! Můj požitek... Ach! V náruči žen, v jejich nestoudných zvoláních, jsem cítil ledovou mrtvolu své matky a chroptění otráveného bratra. Nechť jsou proklety rozkošnické ženy, tyto nenasytné medúzy, zkáza, zkáza, má zkáza!“ „Neproklínej. Já tě také neproklínám.“ „Neprokleješ mě?“

„Ne. Pláču a beru na sebe tvůj hřích... Jak je těžký! Láme mi údy, ale tisknu ho k sobě, abych ho odčinil za tebe... a **tobě dávám odpuštění.** Ano. Snímám s tebe tvůj velký hřích.“ Vztáhne ruce nad hlavu vzlykajícího muže, a modlí se: „Otče, i pro něho bude prolita moje krev. Zde jsou zatím mé slzy a moje modlitba. Otče, odpusť, neboť se kaje. Tvůj Syn, jehož soudu je všechno odevzdáno, to chce!“ Zůstane takto ještě několik minut, pak se shýbne, pozvedne muže a řekne mu: „Hřích je sejmout. A na tobě je teď odčinit kajícím životem to, co z tvého prohřešení ještě zbývá.“

„Bůh mi odpustil? A má matka? A můj bratr?“ „Co Bůh odpustí, všichni odpustí. Jdi a už nikdy nehřeš.“ Muž se rozpláče ještě víc a líbe mu ruce. Ježíš ho zanechá jeho slzám. Vrací se do domu.

Postaví se na své místo. Promlouvá: „Jedna duše se vrátila k Pánu. Požehnaná buď jeho všemohoucnost, která vytrhává z démonova objetí duše, které Pán stvořil, a opět je staví na cestu Nebes. Proč se tato duše ztratila? Protože ztratila ze zřetele Zákon.

V Knize je řečeno, že Pán se projevil na Sinaji ve vsí své strašlivé moci, aby i jejím prostřednictvím řekl:»Jsem Bůh. Hle, toto je moje vůle. A toto jsou blesky, které jsou připraveny na ty, kteří povstanou proti Boží vůli«. A ještě než promluvil, předepsal, že nikdo z lidu nesmí vystoupit, aby pohlédl na Toho, který je a že i kněží se musí očistit, než se přiblíží k hranici určené Bohem. Toto všechno proto, že to byl čas spravedlnosti a zkoušky. Nebesa byla uzavřena a padaly z nich jen šípy spravedlnosti na provinivší se syny. Ale nyní už ne. Nyní Spravedlivý přišel vykonat všechnu spravedlnost. Nastal čas, kdy bez blesků a bez hranic mluví Boží Slovo k člověku, aby mu dalo Milost a Život.

První slovo Otce a Pána je toto: **»Já jsem Pán, tvůj Bůh«.**

Během dne není jediného okamžiku, kdy by se tato slova neozývala a neprojevovala Božím hlasem a prstem. Kde? Všude... Všechno je bez ustání říká. Počínaje trávou a konče hvězdami, voda i oheň, světlo i temnoty, zdraví i nemoc, bohatství i chudoba. Všechno říká: »Jsem Pán. Toto máš mým prostřednictvím. Jedna z mých myšlenek ti to dává, jiná ti to odebírá. Není tak mocné armády ani obrany, která by ti umožnila uniknout mé vůli«. Ta slova volají v hlasu větru, zpívají v zurčení vody, šíří se ve vůni květin. Zasahují vrcholky hor. Šeptají, mluví, volají, křičí ve svědomí: »Já jsem Pán, tvůj Bůh«.

Nikdy na ně nezapomeňte! Nezavírejte oči, uši, neškrťte své svědomí, abyste tato slova neslyšeli. Nebudou o to méně existovat. Přijde okamžik, kdy na zdi při banketu nebo v rozpoutaném mořském příboji, na smějících se ústech dítěte nebo v bledosti starce, který právě umírá, na voňavé růži nebo v zápachu hrobky se tato slova objeví, napsána ohnivým prstem Božím. Přijde okamžik, kdy v opilosti z vína a požitků, ve víru obchodních záležitostí, při nočním odpočinku, na osamělé procházce zazní ten hlas a řekne: »Já jsem Pán, tvůj Bůh a to tělo, které dychtivě líbeš, to jídlo, které labužnický hltáš, ani to zlato, které shromažďuje tvá lakota, ani to lůžko, kde líně odpočíváš, ani ticho ani samota ani spánek, nic můj hlas neumlčí.

»Já jsem Pán, tvůj Bůh«, Druh, který tě neopustí, Host, kterého nemůžeš vyhnat. Jsi dobrý. Pak tedy host a druh je dobrým Přítelem. Jsi zvrhlý a vinný? Pak host a druh se stane podrážděným Králem a nepopřeje ti pokoj. Ale neopouští, neopouští, neopouští. Odloučit se od Boha je dovoleno jen zatraceným. Ale odloučení je neutišitelnou a věčnou mukou. »Já jsem Pán, tvůj Bůh« a dodává, »který tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví«. Ó, jak správně to po pravdě říká právě nyní! Z kterého Egypta tě vyvedl, aby tě dovedl do zaslíbené země, již není toto místo, ale Nebesa; Věčné Pánovo Království, kde už nebude hlad ani žízeň, zima ani smrt, ale kde vše bude zářit radostí a pokojem.

Nyní vás vyvádí z opravdového otroctví. A zde je Osvoboditel. Jsem to já. Přicházím rozbít vaše okovy. Přicházím ve jménu Otcově, ale je to i mé přání. Je to proto, aby se vyplnil slib, který nebyl pochopen: »Vyvedl jsem tě z Egypta a z otroctví«.

Nyní má své duchovní naplnění. Pán, váš Bůh, vás vyvádí ze země modly, která svedla vaše první rodiče, vytrhuje vás z otroctví hříchu, obléká vás do Milosti, přijímá vás do svého Království. Po pravdě vám říkám, že ti, kteří přijdou ke mně, budou moci v sladkosti otcovského hlasu zaslechnout, jak Nejvyšší říká jejich blaženým srdcím: »Já jsem Pán, tvůj Bůh, který tě přitahuje k sobě, volného a šťastného«.

Pojďte. Obráťte k Pánu svá srdce i tváře, své modlitby i svou vůli. Hodina Milosti nastala."

Ježíš skončil. Odchází a přitom žehná a pohladí jednu stařenku a tmavovlase smějící se děvčátko.

„Uzdrav mě, Mistře. Mám velkou bolest!" říká nemocný, který má sněť.

„Nejprve duši. Nejprve duši. Kaj se."

„Pokřti mě jako Jan. Nemohu jít za ním. Jsem nemocný."

„Pojď." Ježíš sestupuje k řece, která je za rozsáhlými loukami a lesem, který ji skrývá. Vyzuje se a stejně tak i muž, který se tam vleče o berlích. Sestoupí k řece a Ježíš učiní se svých sepjatých dlaní miskou a naleje vodu na hlavu muže, který je do půl lýtek ve vodě.

„A teď si sundej obvazy," nařizuje Ježíš, zatímco vystupuje po cestičce vzhůru. Muž poslechne. Noha je uzdravena. Zástup křičí úžasem.

„Mně také!"

„Mně také!"

„Mně také křest z tvých rukou!" volají mnozí.

Ježíš, který je už na odchodu, se obrátí: „Zítřejší. Nyní jděte a buďte dobří. Pokoj necht' je s vámi."

Všechno se skončí a Ježíš se vrací k domu, do kuchyně, už setmělé, i když je brzo odpoledne.

Učedníci se kolem něho natlačí. A Petr se táže: „Ten muž, kterého jsi zavedl za dům, co s ním bylo?"

„Potřeboval očistit."

„Ale přesto se nevrátil a nežádal o křest."

„Šel tam, kam jsem ho poslal."

„Kam?"

„K odčinění. Petře."

„Do vězení?"

„Ne. K pokání po zbytek jeho života.“

„Tak tedy vodou se neočistí uje?“

„Slzy, to je přece také voda.“

„To je pravda. Teď, když jsi udělal ten zázrak, kdo ví, kolik jich přijde! Dnes už jich bylo dvakrát tolik.“

„Ano. Kdybych měl všechno dělat, nestačil bych na to. To vy budete křtít. Napřed jen jeden, pak budete křtít dva, tři i více. A já budu kázat a uzdravovat nemocné a hříšníky.“

„My křtít? Ó, toho já nejsem hoden! Zbav mě, Pane, tohoto poslání! To já potřebuji být pokřtěn!“ Petr je na kolenou a prosí.

Ale Ježíš se skloní a řekne: „A právě ty budeš křtít jako první. Už od zítřka.“

„Ne, Pane! Jak bych to mohl dělat, když jsem černější než tento komín!“

Ježíš se usměje nad pokornou upřímností apoštola, klečícího proti jeho kolenům, na kterých drží sepjaty své hrubé ruce rybáře. Ježíš ho políbí na čelo těsně pod šedivějícími vlasy, které se spíše ježí než vlíní: „Tak se podívej. Křtím tě polibkem. Jsi spokojen?“

„Okamžitě udělám nějaký jiný hřích, abych dostal polibek!“

„Tak to tedy ne. **Bohu se nevysmíváme a jeho darů nezneužíváme.**“

„A mně nedáš polibek? Mám ještě dost hříchů,“ říká Iškariot.

Ježíš na něho upřeně pohlédne. Jeho pohled se změní z radostného světla, které ho rozzařovalo, když hovořil s Petrem, v přísný stín, řekla bych únavy, a Ježíš řekne: „Ano... tobě také. Pojd'. Nejsem k nikomu nespravedlivý. Buď dobrý, Jidáš. Kdybys ty chtěl! Jsi mladý! Je před tebou celý život, abys bez ustání vystupoval až k dokonalosti svatosti.“ A políbí ho.

„A teď ty, Šimone, můj příteli. A ty, Matouši, mé vítězství. A ty, moudrý Bartoloměji. A ty, věrný Filipe. A ty, Tomáši plný radostné vůle. Pojd', Ondřej, jednající v tichosti. A ty, Jakube prvního setkání. A teď ty, Jane, radosti svého Mistra. A ty, Judo, druhu dětství a mládí. A ty Jakube, který mi připomínáš Spravedlivého svým vzhledem i srdcem. Tak tedy, všichni... Ale pamatujte si, že je-li moje láska mnohonásobná, žádá i vaši dobrou vůli. Od zítřka učíte krok vpřed ve svém životě mých učedníků. Ale pomyslete na to, že každý krok vpřed je ctí a závazkem.“

„Mistře,“ říká Petr, „jednoho dne jsi řekl Janovi, Jakobovi, Ondřejovi a mně, že nás naučíš modlit se. Myslím, že kdybychom se modlili, jak se modlíš ty, byli bychom schopni a hodni práce, kterou po nás žádáš.“

„Tehdy jsem ti však také odpověděl: »Až budete dostatečně utvářeni, naučím vás vznešené modlitbě. Neboť vám zanechám svou modlitbu.« Ale ani ona nebude stačit k ničemu, bude-li vyslovována jen ústy. Pro tuto chvíli vystupujte k Bohu s upřímně toužící duší. Modlitba je dar, který Bůh uděluje člověku a který člověk dává Bohu.“

„Ale jak to? Nejsme dosud hodni se modlit? Celá Izrael se modlí,“ říká Iškariot.

„Ano, Jidáš, ale podle jejich děl můžeš posoudit, jak se modlí. Nechci z vás nadělat zrádce. Kdo se modlí pouze vnějškově bez vnitřního usebrání, staví se proti dobru a je zrádce.“ „A kdy nás necháš dělat zázraky?“ ptá se stále Jidáš. „My a zázraky, my? Věčné milosrdenství! Ale, chlapče, ty blábolíš!“ Petr je pohoršen, poděšen, bez sebe.

„Říkal nám to v Judeji. Není to snad pravda?“ „Ano, je to pravda. Řekl jsem to a vy je budete dělat. Ale jste zatím příliš tělesní.“ „Budeme se postit,“ říká Iškariot.

„Zbytečně. Tělem rozumějte zcestně vášně, onen trojí hlad a ve stopách této proradné trojice celý zástup neřestí... Podobna dítěti z bezectného vztahu, pýcha ducha plodí spolu s chlípností těla a pánovitostí všechna zla, která jsou u člověka a ve světě.“

„My jsme pro tebe opustili všechno, co jsme měli,“ odpovídá Jidáš.

„Ale ne sebe samotné.“ „Musíme tedy zemřít? Abychom byli s tebou, uděláme to, aspoň já...“

„Ne. Nežádám vaši hmotnou smrt. **Žádám, aby ve vás zemřely zvířecí a satanské sklony, ale ty nezemřou, dokud tělo si uchovává svoje žádosti, dokud ve vás přebývá lež, pýcha, hněv, hrdost, labužnictví, lakota, lenost.**“

„My jsme vedle tebe, tak svatého, tolik lidmi!“ šeptá Bartoloměj.

„A on byl vždycky takhle svatý. My to můžeme říci,“ ujišťuje bratranec Jakub.

„On ví, jací jsme,“ říká Jan. „Kvůli tomu nesmíme být zdrceni. Ale jemu musíme jen říkat: »Dej nám postupně sílu ti sloužit.« Kdybychom říkali: »Jste bez hříchu«, klamali bychom se a klamali bychom i ostatní. Koho? Sebe samotné, kteří víme, kým jsme, i když to nechceme říci! Boha, kterého nelze oklamat. Ale řekneme-li: »Jste slabí a hříšníci. Přijď nám na pomoc se svou silou a odpuštěním«, pak nás Bůh nezklame a ve své dobrotě a spravedlnosti nám odpustí a očistí nás od bezpráví našich ubohých srdcí.“

„Ty jsi blahoslavený, Jane, neboť Pravda mluví z tvých rtů, které mají vůni nevinnosti a dávají polibky jen úctyhodné Lásce.“ A jak to říká, Ježíš povstane a přivine na své srdce svého oblíbence, který takto hovořil ze svého setmělého koutu.

Počasi je méně špatné, přestože ještě trochu prší...

Ježíš vyslechne dvě nebo tři osoby, které se mu potřebují svěřit s něčím důležitým a které se pak už spokojeněji vrátí na své místo.

Požehná i malé dítě se zlomeninami stehenních kostí a s poškozenou páteří, se kterými si žádný lékař neví rady. To v slzách říká jeho matka a vysvětluje:

»„Běhal se svou sestřičkou po ulici, jeden Herodův šlechtic se přirtil se svým vozem a přejel ho. Myslela jsem, že je mrtev. Ale je to horší. Vidíš ho. Musím ho nechat ležet na tomto prkně, protože nic jiného se dělat nedá. A on trpí, trpí...“

„Moc tě to bolí?“ táže se s účastí Ježíš dítěte, které pláče.

„Ano.“

„Kde?“

„Tady... a tam,“ a chlapec se svou rukou váhavě dotkne stehenních kostí. „A pak tady... a tam,“ a dotkne se boků a ramenou. „A to prkno je tvrdé a já se chci hýbat, já...“ a zoufale se rozpláče.

„Chceš jít do mé náruče, ke mně? Půjdeš?“ Zvednu tě támhle nahoru. Budeš vidět na všechny lidi, zatímco budu mluvit.“

„Ó, ano.“ Malý ubožáček vztahuje prosící ruce.

„Tak tedy pojď.“

„Ale on nemůže, Místře. To je nemožné! Má příliš bolesti... Mám-li ho umývat, nemohu s ním ani pohnout.“

„Nezpůsobím mu bolest.“

„Lékař...“

„Lékař je lékař, ale Já jsem Já. Proč jsi přišla?“

„Protože jsi Mesiáš,“ odpovídá žena a střídavě bledne a červená, jak v ní bojuje naděje se zoufalstvím.

„Nuže? Pojď, maličký.“ Ježíš vsune jednu ruku pod jeho nehybné nohy a druhou pod jeho drobná ramínka. Bere dítě a táže se ho:

„Dělám ti bolest? Ne? Tak tedy řekni mamince sbohem a jdeme.“

A odchází se svým břemenem napříč zástupem, který se otevírá. Jde až dozadu a vystoupí na jakési pódium, které pro něho udělali, aby ho na dvoře všichni dobře viděli. Nechává si podat malou lavičku a usedne na ni. Umístí dítě na svých kolenou a zeptá se ho: „Líbí se ti to? Teď bud hezky potichu a také poslouchej,“ a začne hovořit. Činí posunky jen jednou, pravou rukou, neboť levou podpírá dítě, které se dívá na lidi, šťastné, že něco vidí, a usmívá se na svou matku, která stojí vzadu a jejíž srdce se chvěje nadějí. Dítě si hraje se šňůrou Ježíšova oděvu a také s jeho hedvábným plavým vousem a dokonce i s kadeří jeho dlouhých vlasů...

Na závěr svého kázání Ježíš řekne přítomným poutníkům:

„Chcete vidět víru docela maličkého, abyste se naučili mít víru? Dobře se dívejte. Všichni jste měli soucit s tímto maličkým, kterého tisknu na prsa. Když jsem ho posadil na svůj klín, proti všemu tvrzení lékařů a maminky nezaplakal. Vidíte? On, který už tak dlouho ve dne v noci plakal a nenalezl odpočinek, zde nepláče a pokojně usnul na mém srdci. Otázal jsem se ho: »Chceš jít do mé náruče?«. A on odpověděl: »Ano«, aniž přemýšlel o svém žalostném stavu, o bolesti, kterou pravděpodobně měl pocítit, a o následcích takového přemístění. Na mé tváři viděl lásku a řekl: »Ano« a přišel. Bolest nepocítil. Radoval se z toho, že je zde, docela nahoře a že může vidět, on, který byl přibit na svoje prkno... Usmíval se, hrál si s kadeří svých vlasů a usnul s ní ve svých ručičkách. Teď ho probudím polibkem...“ A Ježíš dává polibek na jeho kaštanové vlasy, až se dítě probudí a směje se na něho. „Jak se jmenuješ?“

„Jan.“

„Poslyš, Jane. Chceš chodit? Jít za svou maminkou a říci jí: »Mesiáš ti žehná pro tvou víru?«“

„Ano, ano!“ a maličký tleská ručičkami a táže se ho: „Ty mi dáš, abych chodil? Po loukách? Už žádné tvrdé prkno? Už žádní lékaři, kteří způsobují bolest?“

„Už nikdy.“

„Ó, jak tě mám rád!“ a vrhne se Ježíšovi kolem krku a líbe ho, a aby ho mohl líbat pohodlněji, vyskočí na kolena na kolenou Ježíšových, a na Ježíšovo čelo, oči a tváře dopadá úplná záplava nevinných polibků.

Dítě si ve své radosti ani neuvědomí, že se může hýbat, přestože bylo tak těžce postiženo. Ale křik matky a zástupu jím otřese a přinutí ho, aby se udiveně obrátilo. Jeho nevinné oči v pohublém obličejí se tážou. Stále na kolenou, s pravou rukou kolem Ježíšova krku, se ho důvěřivě táže - ukazujíc na dav, v kterém to vě, na svou matku vzadu, která ho volá a spojuje jeho jméno se jménem Ježíšovým:

„Jane! Ježíši! Jane! Ježíši!“

„Proč ten zástup křičí a maminka také? Co to mají? Ty jsi Ježíš?“

„To jsem já. Zástup volá, protože je spokojen, že můžeš chodit. Sbohem, Jeníku.“ Ježíš ho políbí a požehná. „Běž za svou maminkou a buď hodný.“

Dítě pokojně sestoupí s Ježíšových kolen a pak na zem. Běží za svou matkou, vrhne se jí kolem krku a říká jí: „Ježíš ti žehná. Proč tedy pláčeš?“

Když se lidé poněkud uklidní, Ježíš řekne hromovým hlasem:

„Čiňte jako Jeník, vy, kteří padáte do hříchu a zraňujete se. **Mějte víru v Boží lásku.** Pokoj s vámi.“

A zatímco zástup provolává *hosana* a šťastná matka pláče, Ježíš, obklopen svými, opouští to místo, a vidění je u konce.“

5. DO DRUHÉHO ROKU

Na začátku převládal Mistr. Nyní se začíná zjevovat Spasitel.

Ježíš apoštolům

U studny Jákobovy

Ježíš je se svými dvanácti. Okolí je stále hornaté, ale silnice je celkem pohodlná. Všichni se drží pohromadě a hovoří mezi sebou...

„Tak už jsme na hranicích Samařská. Myslíte, že bych udělal dobře, kdybych k Samaritánům promluvil?“

„Ó!“ Učedníci jsou více méně pohoršeni.

„Po pravdě vám říkám, že Samaritáni jsou všude. A kdybych neměl mluvit tam, kde je nějaký Samaritán, nemohl bych mluvit nikde. Pojdte tedy. Nebudu vyhledávat příležitost k promluvě. Ale přijdou-li mě o to poprosit, neopomenu promluvit o Bohu. První rok skončil. Začíná druhý rok. Je uprostřed mezi začátkem a koncem. Na začátku převládal Mistr. Nyní se začíná zjevovat Spasitel. Konec bude mít tvář Vykupitelovu. Pojdme. Řeka se rozšiřuje, neboť se přibližuje ke svému ústí. A tak i já rozšiřuji práci milosrdenství, neboť ústí se přibližuje.“

„My jdeme z Galileje k nějaké velké řece? Snad k Nilu? K Eufratu?“ šeptají si někteří.

„Možná jdeme mezi pohany,“ odpovídají jiní.

„Nepovídejte si mezi sebou. Jdeme k mému ústí. To znamená k dovršení mého poslání. Buďte velmi pozorní, protože potom vás opustím a vy budete muset pokračovat v mém jméně.“

Já se zastavím zde. Jděte do města. Nakupte všechno, čeho je zapotřebí k jídlu. Budeme jíst zde.“

„Máme tam jít všichni?“

„Ano, Jane. Je dobře, abyste tam šli ve skupině.“

„A co ty? Zůstaneš zde sám... Jsou to Samaritáni...“

„Mezi Kristovými nepřáteli nepatří k těm nejhorším. Jděte, jděte. Zatímco zde budu čekat, budu se za vás a za ně modlit.“

Učedníci zdráhavě odcházejí a třikrát čtyřikrát se obrátí a hledí za Ježíšem, který se posadil na sluncem ozářenou zídku nízkého a širokého okraje studny. Velké studny, téměř nádrže, tak je široká. V létě je jistě stíněna vysokými stromy, nyní bezlistými... Ježíš sedí a rozjímá ve své obvyklé poloze - s lokty opřenými o kolena a se sepnatými rukama vztaženými vpřed, s tělem lehce předkloněným a s hlavou sklopenou k zemi...

Pozvedne hlavu a usmívá se na hejno hádavých vrabců, kteří se perou o velký kus chlebové střídky, někým ztracené u studny. Ale ptáci uletí, neboť přichází nějaká žena s prázdnou amforou, kterou drží levou rukou za ucho a pravou si překvapeně rozhrnuje závoj, aby lépe viděla, co je to za muže, který tam sedí. Ježíš se usměje na tuto asi pětatřiceti až čtyřicetiletou ženu, vysokou, s výraznými, ale hezkými rysy. Řekli bychom, že je téměř španělského typu se svou olivovou pleť, s velmi červenými silnými rty, s velkýma černýma očima pod hustými řasami a s copy v barvě smůly, prosvítajícími pod lehkým závojem. I její postava, tíhnoucí k tloušťce, je typicky orientální... její oděv je z mnohobarevné proužkované látky... Má množství prstenů a náramků, na krku těžký náhrdelník a v uších těžké náušnice...

„Pokoř buď s tebou, ženo. Dáš mi pít? Hodně jsem se nachodil a mám žízeň.“

„Ale nejsi ty Žid? A ty mě žádáš, abych ti dala napít, já, Samaritánka? Co se to přihodilo? Jsme snad ospravedlnění, nebo to jste se vy pokořili? Určitě došlo k velké události, mluví-li nějaký Žid zdvořile se Samaritánkou. Ale já bych ti měla říci: »Nic ti nedám, abych na tobě potrestala všechny urážky, kterými nás Židé po staletí častují.«“

„To jsi řekla dobře. Došlo k velké události, a proto se změnilo mnoho věcí a mnoho se jich ještě změní. **Bůh poskytl světu velký dar**, a právě proto se mnoho věcí změnilo. Kdybys znala tento Boží dar a toho, kdo ti řekl: »Dej mi pít«, snad bys ty sama ho požádala, aby ti dal napít a on by ti dal živou vodu.“

„Živá voda je v zemských žilách a má ji i tato studna. Ale ta patří nám.“ Žena je posměvačná a domýšlivá.

„Voda patří Bohu. Tak jako mu patří dobrota. Tak jako mu patří život. **Všechno patří jedinému Bohu**, ženo. A všichni lidé pocházejí od Boha: Samaritáni jako Židé. Není toto Jákobova studna? A není Jákob hlavou našeho rodu? Rozděлил-li nás později omyl, nic to nemění na našem původu.“ „Náš omyl, že ano?“ ptá se útočně žena.

„Ani náš ani váš. Omyl někoho, kdo ztratil ze zřetele milosrdnou lásku a spravedlnost. Já tě nenapadám a nenapadám ani tvůj národ. Proč se snažíš být tak útočná?“

„Ty jsi první Žid, kterého slyším takto hovořit. Ti ostatní... Ale abychom se vrátili ke studni, ano, je to Jákobova studna a má takovou hojnost vody, že my ze Sycharu jí dáváme přednost před ostatními studnami. Ale je velmi hluboká. Ty nemáš amforu ani měch. Jak bys mi tedy mohl načerpat živou vodu? Jsi více než Jákob, náš svatý patriarcha, který našel tuto hojnou žílu pro sebe, své děti, svá stáda a nám ji zanechal jako dar na památku?“

„Ty jsi to řekla. Ale ten, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň. Já naopak mám takovou vodu, že napije-li se z ní někdo, žízeň už nepocítí. Ale ta patří jen mně a já ji dám tomu, kdo o ni požádá. A po pravdě ti říkám, že ten, který bude mít vodu, kterou mu dám já, bude vždycky svěží a už nebude mít žízeň, neboť má voda se v něm stala nevyčerpatelným, věčným pramenem.“

„Jakže? Nerozumím. Ty jsi mág? Jak se člověk může stát studnou? A ty říkáš, že tvá voda vystačí na celý život?“

„Na ještě déle: bude přýstít až do věčného života, neboť je pramenem spásy.“

„Dej mi tuto vodu, je-li pravda, že ji vlastníš. Namáhám se chodit až sem. Budu-li ji mít, nebudu už mít žízeň a nikdy ne onemocním a nezestárnu.“

„To tě namáhá jen toto? Nic jiného? A ty necítíš jinou potřebu, než čerpat vodu pro své bídné tělo? Pomysli na to. Je něco, co je více než tělo: duše. Jákob nenechal sobě a svým bližním pouze pozemskou vodu. Staral se i o to, aby zaopatřil i vodu, která by dala Svatost, Boží vodu.“

„Vy nám říkáte »pohani«. Je-li pravda co říkáte, pak my nemůžeme být svatí.“ Žena ztratila svůj drzý a ironický tón a teď je poddanější a mírně zmatená.

„I pohan může být ctnostný. A Bůh, který je spravedlivý, ho odmění za dobro, které učinil. Nebude to dokonalá odměna, ale Bůh hledí méně přísně na pohana bez hříchu, než na věřícího, pošpiněného vážnými hříchy. Ale proč nepřicházíte k pravému Bohu? Jak se jmenuješ?“

„Fontinai.“

„Dobře, teď mi tedy odpověz, Fontinai. Netrpíš tím, že nemůžeš usilovat o svatost, protože jsi, jak říkáš, pohanka, protože jsi v mlhách dávného omylu, jak říkám já?“

„Ano, trpím tím.“

„Tak tedy proč aspoň nežiješ jako ctnostná pohanka?“

„Pane...“

„Ano, můžeš to popřít? Zavolej svého manžela a vrať se s ním.“

„Nemám manžela...“ Ženin zmatek vzrůstá.

„Dobře jsi to řekla. Nemáš manžela. Měla jsi pět mužů a teď máš u sebe někoho, kdo není tvým manželem. Bylo tohle nutné? Ani tvoje náboženství nedoporučuje nečistotu. I vy přece máte Desatero. Proč tedy, Fontinai, takto žiješ? Nejsi unavena z toho, že jsi byla tělem tolika mužů, místo abys byla počestnou manželkou jednoho jediného? Nemáš strach ze svého stáří, až se octneš sama jen se svými vzpomínkami? Se svou lítostí? Se svým strachem? Ano, i s tím. Se strachem z Boha a přízraků. Kde jsou tvé děti?“

Žena skloní hlavu až k zemi a nemluví.

„Nemáš je na zemi. Ale jejich dušičky, kterým si nedovolila uvidět světlo dne, ti posílají výčitky. Stále. Šperky... krásné šaty... bohatý dům... pěkně prostřený stůl... Ano. Ale prázdno, slzy a vnitřní bída. Jsi opuštěná, Fontinai. A jen s upřímným pokáním, prosím o Boží odpuštění, a tedy v důsledku toho i o odpuštění svých dětí se můžeš stát bohatou.“

„Pane, vidím, že jsi prorok, a já se stydím...“

„Ale ve vztahu k Bohu, který je na nebesích, jsi tento stud nepocítovala, když jsi konala zlo? Neplač malomyslně před Člověkem... Pojď blíž, Fontinai, budu ti hovořit o Bohu. Možná jsi ho dobře neznala. A je to proto, určitě proto jsi tak bloudila. Kdybys dobře poznala Boha, tolik by ses nepošpinila. On by k tobě hovořil a podržel by tě.“

„Pane, naši otcové uctívali na této hoře. Vy říkáte, že se má uctívat v Jeruzalémě. Ale ty říkáš: je jen jeden Bůh. Pomoz mi vidět, kde nebo jak mám uctívat.“

„Ženo, věř mi, brzo přijde hodina, kdy Bůh nebude uctíván ani na samařské hoře ani v Jeruzalémě. Uctíváte Toho, koho neznáte. My uctíváme Toho, koho známe, protože spása přichází ze židů. Rozpomeň se na proroky. A hodina přijde. Už začala tato hodina, kdy opravdoví ctitelé budou Boha uctívat **v duchu** a **v pravdě** a nebudou už sledovat staré obřady, ale nový obřad. To už nebude obětí spalovaných ohněm, ale věčná oběť neposkvrněné Hostie, spalované ohněm milosrdné lásky. Duchovní kult v duchovním Království. A bude pochopen těmi, kteří budou umět uctívat v duchu a v pravdě. Bůh je Duch. Ti, kteří ho uctívají, mají ho uctívat duchovně.“

„Ty máš svatá slova. Já to vím, protože my také cosi víme o tom, že Mesiáš už má přijít. Mesiáš, ten, kterého nazývají »Kristus«. Až přijde, všemu nás naučí. Zcela blízko odtud je také ten, o kterém říkají, že je jeho Předchůdce (Jan Křtitel byl po svém prvním zatčení propuštěn, neboť jeho učedníkům se podařilo podplatit stráž v Herodově vězení. Ted se uchýlil do Samařská, mimo dosah Herodovy moci.) Mnoho lidí za ním přichází a naslouchá mu. Ale je tak přísný! Ty, ty jsi dobrý... a ubohé duše z tebe nemají strach. Myslím, že Kristus bude dobrý. Říkají mu Král Pokoje. Budeme na něho ještě dlouho čekat?“

„Řekl jsem ti, že toto je už jeho čas.“

„Jak to víš? Jsi snad jeho učedník? Předchůdce má mnoho učedníků. Kristus je bude mít také.“

„To já, který s tebou mluvím, jsem Ježíš Kristus.“

„Ty!... ó...“ Žena, která se předtím posadila vedle Ježíše, povstane a chce utéci. „Proč utíkáš, ženo?“ „Protože jsem zděšena z toho, že jsem se posadila vedle tebe. Ty jsi Svatý.“

„Jsem Spasitel. Přišel jsem sem, protože tvá duše je už unavena blouděním. Tvá potrava se ti hnusí. Přišel jsem ti dát novou potravu, která tě zbaví hnusu i únavy... Táhle přicházejí mí učedníci, kteří se vracejí s mým chlebem. Ale já už jsem nasycen tím, že jsem ti dal první drobkou své spásy.“

Učedníci víceméně postranně pošilhávají po ženě, ale nikdo nemluví. Žena odchází, aniž pomyslela na vodu a svou amforu.

„Tak zde to je, Mistře,“ říká Petr. „Jednali s námi dobře. Zde je sýr, čerstvý chléb, olivy, jablka. Vezmi si, co chceš. Ta žena udělala dobře, že zde nechala tu amforu... Ty nejíš? Chtěl jsem pro tebe najít rybu, ale neměli žádnou. To by ti snad chutnalo lépe. Jsi unavený a bledý.“

„Mám potravu, kterou vy neznáte. Ta bude mým jídlem. Tou se dobře posilím.“

Učedníci se na sebe podívají a pohledem se navzájem tážou.

Ježíš odpoví na jejich němé dotazy: „Mou potravou je činit vůli Toho, který mě poslal, abych konal dílo, které

chtěl, abych dovršil. Když rozsévač rozhazuje semeno, může říci, že už udělal všechno, může říci, že už má sklizeň? Ne, zajisté ne, co všechno ještě musí vykonat, aby mohl říci: »Hle, moje práce je dovršena!« A až do té hodiny si nesmí odpočinout. Pohleďte na toto pole. Ještě ani ne před měsícem byla půda nahá, temná, protože ji bičovaly deště. Podívejte se teď. Je pokryta nesčítelnými stébly rašícího obilí... To je budoucí sklizeň, a když to vidíte, řeknete: Za čtyři měsíce budou žně. Rozsévači si najmou žence, protože stačí-li k setbě jeden rozsévač, ke žnám je zapotřebí velkého množství dělníků. Rozsévači i ženci jsou šťastni. I ten, který rozsel malý pytlík zrní i ten, který teď musí připravit sýpky pro úrodu i ti, kteří v několika dnech si vydělají na živobytí na několik měsíců. I na poli ducha se se mnou budou radovat ti, kteří požnou, co jsem zasal, protože jim dám svou mzdu a to, čeho je jim zapotřebí. Dám jim, aby měli z čeho žít v mém věčném Království. Vy budete muset jen sklízet, tu nejtěžší práci jsem udělal já. A proto vám říkám: »Pojďte sklízet na mé pole. Jsem šťasten, že jsem vás obtížil snopy své úrody. Až zaseju všechno zrno, neúnavně a všude, a až vy sklídíte, pak bude vykonána Boží vůle a já zasednu k hostině v nebeském Jeruzalémě.« Podívejte, tam už přicházejí Samaritáni s Fontinai. **Chovejte se k nim s milosrdnou láskou.** Jsou to duše, které přicházejí k Bohu."

K Ježíšovi přichází skupina samaritánských občanů vedená Fontinai. „Bůh buď s tebou, rabíne. Žena nám řekla, že jsi prorok a že nepohrdáš mluvit s námi. Prosíme tě, zůstaň s námi a neodmítni nám svoje slova, neboť je-li pravda, že jsme odděleni od Judeje, není současně řečeno, že Judea musí být svatá a že všechen hřích je v Samařsku. I mezi námi jsou spravedliví."

„Tuto myšlenku jsem vyjádřil i já této ženě. Nevnučuji se, ale ani neodmítám toho, kdo mě hledá."

„Jsi spravedlivý. Žena nám řekla, že jsi Kristus. Je to pravda? Ve jménu Božím nám odpověz."

„Ano, jsem Kristus. **Mesiášský čas už nastal.** Izrael je shromažďována svým Králem. A nejen Izrael."

„Ale ty budeš jen pro ty, kteří... kteří nejsou v omylu, jako jsme v něm my," poznamenává důstojný stařec.

„Muži, vidím v tobě hlavu těchto všech a vidím také počestné hledání Pravdy. Teď poslyš, ty, který jsi vzdělán ve svatě četbě. Na mne se vztahuje, co Duch řekl Ezechielovi, když mu oznámil prorocké poslání: »Synu člověka, posílám tě k izraelským synům, ke vzdorovitému lidu, který se mi vzdálil... Jsou to synové tvrdých hlav a nezkratných srdcí... Může se stát, že ti budou naslouchat, ale pak nebudou dbát tvých slov, která jsou mými slovy, neboť je to odbojný dům, ale aspoň budou vědět, že mezi nimi je prorok«... A já jsem tedy přišel. Nedělám si iluze a nepředstírám, že jsem přijímán jako triumfátor. Ale protože Boží vůle je mým sladkým pokrmem, tak ji tedy konám, a chcete-li, promluvím k vám slova, která Duch do mne vložil."

„Jak mohl Věčný pomyslet na nás?" „Protože je Lásky, synu." „To však neříkají rabíni z Judeje." „Ale to vám říká Pánův Mesiáš."

„Je řečeno, že se Mesiáš zrodí z jedné judské panny. Z koho a jak ses narodil ty?"

„V Betlémě Efratském z Marie z Davidova rodu prostřednictvím duchovního početí." Krásný Ježíšův hlas je zvoněním radostného triumfu, když vyhlašuje panenství své Matky.

„Tvá tvář vyzařuje velké světlo. Ne, ty nemůžeš lhát. Synové temnot mají temnou tvář a neklidné oči. Ty záříš, tvé oči jsou jasné jako dubnové jitro a tvá slova jsou dobrá. Pojď do Sycharu, prosím tě, a poučuj syny tohoto lidu... Pak, pak odejdeš... a my budeme vzpomínat na Hvězdu, která prolétla po naší obloze..."

„A proč byste ji tedy nenásledovali?"

„Jak chceš, abychom mohli?" Za hovorů se přibližují k městu. „My jsme přece odděleni. Aspoň tak se to o nás říká. Ale my jsme se v této víře zrodili a nevíme, zda je správné ji opouštět. Mimoto... Ano, s tebou můžeme hovořit, cítím to. A pak, my také máme oči k vidění a mozek k přemýšlení. Když na cestách nebo kvůli obchodu procházíme vaším územím, všechno, co vidíme, není svatě tak, aby nám dalo věřit, že Bůh je s vámi z Judeje nebo s vámi z Galileje."

„Po pravdě ti říkám, skutečnost, že vás nepřesvědčili ani nepřivedli k Bohu ne urážkami a zlořečením, ale příkladem a milosrdnou láskou, bude hlavním obviněním pro zbytek Izraele."

„Jaká moudrost v tobě! Naslouchejte!"

Všichni přitakávají obdivným šepotem. Mezitím došli do města a přiblíží se mnoho dalších lidí, zatímco směřují k jednomu domu...

Po odchodu ze Sycharu

Ježíš kráčí vpředu, podél živého plotu z kaktusů... Za ním si apoštolové mezi sebou povídají a zdá se mi, že zrovna nečiní Mistru poklony. V určitém okamžiku se Ježíš náhle obrátí a řekne: »Kdo se rozhlíží, odkud přichází vítr, neseje, a ten, který zůstane hledět na mraky, nikdy nesklízí.« To je staré přísloví. Ale já se jím řídím. A vy vidíte, že tam, kde jste se obávali špatného větru a kde jste nechtěli zůstat, našel jsem půdu a možnosti k setí. Navzdory vašim mrakům jsem si jist, že se už sklídilo."

„Ale zatím tě tam nikdo nepožádal o zázrak. Mají v tebe velmi podivnou víru!"

„A ty si myslíš, Tomáši, že jen požadavek zázraku potvrzuje, že jde o víru? To se mýlíš. Je tomu právě naopak. Ten, který chce zázrak, aby mohl věřit, dosvědčuje, že bez zázraku, hmatatelného důkazu, by nevěřil. Naopak ten, který říká: »Věřím« po pouhých slovech bližního, projevuje tu největší víru."

„Tak tedy Samaritáni jsou lepší než my!"

„To neříkám. Ale v jejich podmínkách duchovní oslabenosti se ukázali mnohem schopnějšími naslouchat Bohu než věřící Palestiny. S tím se ve svém životě mnohokrát setkáte a já vás prosím, rozpomeňte se také na tuto epizodu,

abyste uměli své jednání přizpůsobit bez předsudku duším, které budou přicházet k víře v Krista."

„Přesto, promiň mi, Ježíši, říkám-li ti to, ale myslím si, že při vši té nenávisti, která tě pronásleduje, je pro tebe Škodlivé vytvářet nová obvinění. Kdyby členové velerady věděli, že jsi projevil..."

„Ale řekni to zcela prostě: »lásku«, neboť jsem projevil právě ji, Jakube, a projevuji ji dosud. A ty, který jsi mým bratrancem, můžeš pochopit, že nemohu projevovat nic jiného než lásku. Členové velerady mohou konat všechno zlo, jaké jen chtějí. A v žádném případě však vyhlídka na toto budoucí zlo neuzavře stavidla mé všudypřítomné a všude jednající lásky. Ostatně... i kdybych jednal jinak, nezabránil bych, aby velerada nenalezla ve své nenávisti jiné důvody k obvinění."

„Ale ty, Mistře, ztrácíš svůj čas v modloslužebném kraji, zatímco tě v Izraeli očekávají na tolika místech. Říkáš, že každá hodina má být zasvěcena Pánu. Nejsou tohle ztracené hodiny?"

„Není ztracen den užitý ke shromažďování rozptýlených ovcí. Není ztracen, Filipe. Je řečeno: »Ten, kdo ctí Zákon, nabízí mnoho, ale ten, kdo používá milosrdenství, nabízí oběť«. Je řečeno: »Dej Nejvyššímu v poměru k tomu, co ti dal, a s radostí nabízej podle svých prostředků«. To je právě to, co dělám. A čas obětí není ztracen... Ostatně kdo z vás si přeje zázrak, bude teď uspokojen. Ten muž, který jde za námi, má k tomu určitě nějaký důvod. Zastavme se." A opravdu přichází nějaký muž. Je celý shrbený pod těžkým nákladem, který nese na ramenou. Vidí, že se skupina zastavila, a tak se také zastaví.

„Chce nám udělat něco zlého. Zastavil se, protože viděl, že jsme ho uviděli. Ti Samaritáni!"

„Jsi si tím tak jist, Petře?"

„Naprosto!"

„Tak tedy zůstaňte zde. Já mu půjdu naproti."

„Tak to tedy ne, Pane. Jdeš-li ty, já tam půjdu také."

„Tak pojď."

Ježíš jde k muži. Petr jde po jeho boku, zvědav a zároveň nepřátelský. Když jsou od sebe několik metrů, Ježíš říká:

„Co si přeješ, muži? Koho hledáš?"

„Tebe."

„A proč jsi mě nevyhledal ve městě?"

„Neodvážil jsem se. Kdybys mě před všemi odmítl, měl bych z toho příliš bolesti a hanby."

„Mohl jsi mě zavolat, když jsem byl sám se svými."

„Doufal jsem, že tě najdu, až budeš o samotě, stejně jako Fontinai. I já mám velký důvod k tomu, abych byl s tebou sám."

„Co si přeješ? Co tak namáhavě neseš na ramenou?"

„Svou ženu. Zmocnil se jí duch a učinil z ní mrtvé tělo a vyhaslý rozum. Musím ji krmit, oblékat, nosit jako maličkou. Stalo se jí to bez nemoci... Říkají jí posedlá. A já s tím mám trápení, starosti a výdaje. Podívej." Muž položí na zem náklad - nehybné tělo zabalené do pláště jako do pytle a odhalí tvář ženy dosud mladé, ale o níž by se věřilo, kdyby nedýchala, že je mrtvá. Zavřené oči, pootevřená ústa... vzhled osoby, která vydechla naposled.

Ježíš se skloní nad nešťastnicí, položenou na zemi, pohlédne na ni, pohlédne na muže: „Ty věříš, že já mohu? Proč tomu věříš?"

„Protože jsi Kristus."

„Ale ty jsi neviděl nic, co by to dokazovalo."

„Slyšel jsem tvá slova. To mi stačí."

„Petře, slyšíš ho? Řekni, co mám teď učinit před tak dokonalou vírou?"

„Ale... Mistře... Ty... Já... No vždyť to udělej podle svého." Petr je velmi stísněn.

„Ano. Udělám. Muži, podívej se." Ježíš bere ženu za ruku a poručí: „Opusť ji. Chci to."

Žena, až dosud nehybná, dostane hroznou křeč; nejprve je němá, ale pak následují výkřiky a bědování a skončí to silným zvoláním, za něhož otevře oči, mne si je, jako by se probudila ze zlého snu. Pak se uklidní a poněkud omámena se rozhlíží kolem sebe; nejprve pohlédne na Ježíše, Neznámého, který se na ni usmívá... dívá se na prach cesty, na které leží, na trs trávy rostoucí na okraji cesty... Dívá se na živý plot z kaktusů, azurové nebe a pak stočí své oči a uvidí svého muže... svého muže, který ji s úzkostí pozoruje a sleduje všechny její pohyby. Usměje se a pak v plné svobodě, která se jí vrátila, vstane a vrhne se do náruče svého manžela, který ji v pláči hladí a objímá.

„Jakto? Zde? Proč? Kdo je ten muž?"

„To je Ježíš, Mesiáš. Byla jsi nemocná. Uzdravil tě. Řekni mu, že ho máš velice ráda."

„Ó, ano! Děkuji... Ale co mi bylo? Mé děti... Šimone... Nevzpomínám si na včerejšek, ale pamatuji si, že mám děti..."

Ježíš mluví: „Na včerejšek se už nesmíš rozpomínat. Vždycky si vzpomínej jen na dnešek. A buď dobrá. Sbohem. **Bud'te dobří a Bůh bude s vámi.**" A Ježíš, doprovázen jejich žehnáním, se rychle vzdálí.

Když se připojí k ostatním, stále opřeným o živý plot, nic jim neřekne. Ale obrátí se na Petra: „A co teď říkáš ty, který jsi si byl jist, že ten muž mi chce ublížit? Šimone, Šimone! Kolik věcí ti ještě chybí k tomu, abys byl dokonalý! Kolik věcí vám chybí! S výjimkou modloslužebnictví máte všechny hříchy oněch lidí a navíc pýchu ve svých soudech. Nyní se najezme. Nemůžeme do noci dojít tam, kam jsem chtěl. Vyspíme se v nějakém seníku, pokud nenajdeme něco lepšího."

Oněch dvanáct, v srdci s pocitem výčitky, se posadí a mlčky pojídá své zásoby.

Slunce poklidného dne osvětluje venkovskou krajinu, která v měkkých vlnách sestupuje k rovině.

Když skončili s jídlem, nějakou chvíli ještě zůstávají sedět, až se Ježíš zvedne a řekne: „Pojd', Ondřeji a Šimone. Půjdu se podívat, zda tento dům je přátelský nebo nepřátelský," a odchází, zatímco ostatní mlčí, dokud Jakub neřekne Jidášovi Iskariotskému: „Ale ta žena, která přichází, není to ta žena ze Sycharu?"

„Ano, je to ona. Poznávám ji podle oděvu. Co chce?"

„Jít svou cestou," odpovídá mrzutě Petr.

„Ne, příliš upřeně se na nás dívá a zablácení si oči rukou."

Pozorují ji, dokud nepřijde až k nim; pak se jich žena docela pokorně zeptá: „Kde je váš Mistr?"

„Jdi si svou cestou. Proč se ptáš?"

„Potřebovala bych ho."

„Neztrácí čas se ženami," odpovídá Petr suše.

„Vím. Se ženami ne. Ale já jsem duše ženy, která ho potřebuje."

„Nechej ji," radí Juda Alfeův. A odpoví Fontinai: „Počkej. Brzo se vrátí."

Žena si stoupne u okraje silnice a zůstane nehybně a tiše čekat, zatímco ostatní si jí nevšímají. Ale Ježíš se rychle vrací a Petr říká: „Zde je Mistr. Řekni mu, co chceš, ale rychle."

Žena mu neodpoví, ale přistoupí k Ježíšovi a mlčky se skloní až k zemi.

„Fontinai, co po mně chceš?"

„Tvou pomoc, Pane. Jsem tak slabá, ale už nechci hřešit. Už jsem to řekla muži. Ale když už teď nejsem hříšnicí, nic nevím o dobru. Co mám dělat? Řekni mi to. Já jsem jen bahno. Ale tvé nohy šlapou po silnici, jak jdou za dušemi. Pošlap mé bahno, ale se svými radami přijď až k mé duši," a Fontinai se rozpláče.

„Ty mě, ženo, sama nemůžeš následovat. Ale nechceš-li už opravdu hřešit a chceš-li se učit poznání, jak nehřešit, vrať se s pokorným duchem domů a čekej. Přijde den, kdy jako žena mezi jinými, rovněž vykoupenými ženami budeš moci být nablízku svému Vykupiteli a osvojit si poznání Dobra. Sbohem."

Žena políbí zem, zvedne se a pozpátku se vzdálí několik metrů, pak se obrátí a odchází k Sycharu...

Ježíš u Jana Křtitele

Noc s měsíčním světlem tak jasným, že se objevují všechny podrobnosti krajiny...

Ježíš kráčí sám. Brzo se po cestě dostane k potoku, který sestupuje k rovině v peřejích. Pak vystoupí až k osamělému místu u zarostlého svahu. Teď zabočí, vyšplhá po cestě a dostane se k přirozenému skalnímu převisu u úbočí kopce.

Vejde dovnitř a skloní se nad ležící bytostí, kterou lze jen stěží rozeznat v měsíčním svitu... Zavolá: „Jane."

Muž se probudí a posadí se, ještě rozespálý. Ale ihned pochopí, kdo ho volá, a rychle se zvedne, ale v zápětí se hluboce pokloní až k zemi a řekne: „Jak to, že můj Pán přichází až ke mně?"

„Abych potěšil tvé i mé srdce. Toužil jsi po mně, Jane. Zde tedy jsem. Vstaň. Vyjděme na měsíční světlo, posadme se zde na tuto skálu před jeskyní a pohovořme si."

Jan poslechne, vstane a vyjde. Ale když se Ježíš posadí, Jan ve své ovčí kůži, která stěží zakrývá jeho vyhublé tělo, poklekne proti němu a shrne si nazad své dlouhé rozčuchané vlasy, spadající mu do očí, aby lépe viděl Syna Božího.

Je to veliký kontrast: Bledý a plavovlasý Ježíš s vlasy hedvábnými a učesanými, s krátkým vousem. Druhý s křoviskem velmi černých vlasů, odkud se vynořují dvě zapadlé, řekla bych horečnaté oči, tak se jejich smolná černá třeptá.

„Přišel jsem ti říci »děkuji«. Dovršíš jsi se vši dokonalostí Milosti, která je v tobě, své poslání být mým Předchůdcem. Až přijde hodina, vstoupíš po mém boku na Nebesa, neboť sis to zasloužil. Ale mezitím už budeš v Pánově pokoji, můj milovaný příteli."

„Brzo vstoupím do pokoje. Můj Mistře a můj Bože, požehnej svého služebníka, abys ho posílil pro jeho poslední zkoušku. Není mi neznámo, že zkouška je už velice nablízku a že musím přinést ještě jedno svědectví: svědectví krve. A tobě ani mně není neznámo, že má hodina nastává. Tvůj příchod je milosrdnou dobrotou tvého Božího srdce; chtěl jsi jím posilnit posledního mučedníka Izraele a prvního mučedníka nových dob. Ale řekni mi: budu dlouho čekat na tvůj příchod?"

„Ne, Jane, ne o mnoho déle než dobu, která uběhla mezi tvým a mým narozením."

„Nechť Nejvyšší je požehnan. Ježíši... mohu tě tak oslovovat?"

„Můžeš, pro pokrevní svazky a tvou svatost. Toto jméno, které vyslovují i hříšníci, může být vysloveno Svatým Izraele. Pro ně je to spása, pro tebe něha. Co si přeješ po Ježíši, svém Mistru a bratranci?"

„Už brzo umřu. Ale tak jako se otec stará o své děti, já se starám o své učedníky. Mí učedníci... Ty jsi Mistr a víš, jak je v nás láska k nim živá. Mou jedinou starostí je obava, že se po mé smrti ztratí jako ovce bez pastýře. Posbírej je. Dávám ti ony tři, kteří mi byli dokonalými učedníky a kteří čekají na tebe. V nich, a obzvláště v Matěji, je Moudrost skutečně přítomná. Mám i jiné a ti také přijdou za tebou. Ale tito tři jsou mi nejdražší."

„Jsou drazí i mně. Odejdi pokojně, Jane. Nezahynou. Ani tito tři ani ostatní. Převezmu tvé dědictví a budu nad ním bdít jako nad nejdražším pokladem, který mi přichází od mého dokonalého přítele a Pánova Služebníka."

Jan se skloní až k zemi a rozpláče se, otřásaje se silnými vzlyky duchovní radosti.

Ježíš mu položí ruku na hlavu: „Tvůj pláč, který je radostí a pokorou, se setkává se vzdáleným zpěvem, při jehož zvuku se kdysi tvé malé srdíčko zachvělo radostí. Ten zpěv a ten pláč jsou touž hymnou k oslavě Věčného, který

učinil velké věci. Zde na tvé hlavě spočívá pouze ruka Syna člověka, ale z otevřených Nebes sestupuje Světlo a Lásky, aby ti požehnaly, Jane."

„Nezasloužím si tolik. Jsem tvůj služebník."

„Ty jsi můj Jan. V ten den u Jordánu jsem byl Mesiášem, který se projevil veřejně; zde nyní je to bratranec a Bůh, který ti chce dát potravu své lásky Boha a příbuzného. Povstaň, Jane. Dejme si políbení na rozloučenou."

„Nezasloužím si tolik... Vždycky jsem po něm toužil, po celý svůj život, ale neodvážuji se k tomu vůči tobě. Ty jsi můj Bůh."

„Já jsem tvůj Ježíš. Sbohem. Moje duše bude tvé nablízku, až do Pokoje. Žij a zemři bez obav o své učedníky. Teď ti mohu dát jen toto. Ale v Nebi ti dám stonásobek, neboť jsi našel v Božích očích všechnu milost."

Ježíš ho pozvedne a políbí na tváře a přijímá jeho polibky. Pak Jan opět poklekne a Ježíš mu vloží ruce na hlavu a modlí se s očima obrácenými k nebesům. Připadá, jako by ho zasvěcoval. Je vznešený. Po nějakou dobu je ticho. Pak se s ním Ježíš rozloučí svým něžným pozdravením: „Nechť můj pokoj je vždy s tebou" a vydá se na zpáteční cestu.

Brzo nato je Jan zradou jednoho svého učedníka vylákan do Judska, tam zákeřně přepaden a opět odveden do vězení na Herodově dvoře, kde ho tentokrát už čeká mučednická smrt.

Ženy učednice

Ježíš je ve svém nazaretském domě, či spíše ve své bývalé tesařské dílně. S ním je tam jeho dvanáct apoštolů a navíc jeho Matka, Marie, matka Jakubova a Judova, Salomé (matka Janova), Zuzana (z Kány) a poprvé i Marta...

Vstupuje Jan s Jakubem Alfeovým. „Není tam, Pane. Šla se svým manželem navštívit přítelkyni. To aspoň řekli služebníci," říká Jan.

„To ji bude určitě mrzet," uzavírá Jakub Alfeův.

„Dobře. Není to skupina žen učednic, jak jsem si ji představoval. Ale místo nepřítomné Jany Chúzovy je zde Marta, dcera Theofilova, Lazarova sestra...

Bůh ji sem zavedl právě ve chvíli, kterou jsem zvolil k tomu, abych dal základy, řekl bych osnovu, na které budete vyšívát svou dokonalost učednic. **Učedníkem se rozumí ten, který následuje Mistrovo učení a jeho doktrínu.** Z toho důvodu budou v širším slova smyslu zváni učedníky všichni, kteří nyní i v průběhu budoucích staletí budou následovat mou doktrínu. A aby bylo zamezeno nejrůznějšímu pojmenování podle mých učedníků, bude se užívat jediného pojmenování, které je sjednotí pod jediným znamením: **křesťané**... Ale z velkého množství těch, kteří budou následovat mou doktrínu, jsem si už vyvolil některé, a tak se to bude činit v průběhu staletí na mou památku. Tak jako v Chrámu, a ještě před ním, už za Mojžíše, byl pontif, kněží, levité, stejně tak i v mém novém Chrámu, velkém jako celá země a určeném ke stejně dlouhému trvání jako ona, budou velcí a malí, všichni potřební, všichni mnou milovaní, a navíc zde budou ženy, nová kategorie, kterou Izrael vždycky opovrhovala, v Chrámu je omezující na zpěvy panen a nic víc.

Nepřete se o to, zda to bylo správné. V uzavřeném náboženství Izraele a v době Hněvu to bylo správné. Všechna hanba dopadala na ženu, původkyni hříchu. V univerzálním náboženství Kristově a v čase odpuštění se toto všechno změnilo. Všechna Milost se soustředila v jediné ženě, a tak ji porodila světu, aby byl vykoupen. Žena už tedy není poznamenána Božím opovržením, ale je Boží pomocnicí. A skrze Ženu, Bohem milovanou, se všechny ženy budou moci stát Pánovými učednicemi...

Žádaly jste mě, abyste mohly přijít a následovat mě podobně jako muži. Ale pouze přijít, pouze naslouchat, pouze se podle toho řídit, to je pro mne málo. Bylo by to vašim posvěcováním, a tedy velkou věcí, ale to mi nestačí. Jsem Synem Absolutního, a tak od svých vybraných chci absolutno. Chci všechno, neboť jsem všechno dal.

Přejete-li si to a máte-li odvalu zůstat ženami - vybranými učednicemi, ukáží vám práci, kterou budete dělat... Můžete učinit mnoho pro bližní i pro Pánovy služebníky...

Nekonečná bída světa může být ošetřována ženou mnohem lépe než mužem a potom přiváděna muži k úplnému uzdravení. Otevře se vám mnoho srdcí, obzvláště ženských. Musíte je přijímat, jako by to byly drahé zbloudilé děti, vracející se do otcovského domu a neodvážující se oslovit svého otce. Budete těmi, kteří utěší viníky a uchláchnou srdce. Přijde za vámi mnoho těch, kteří hledají Boha.

Přijímejte je jako jeho uzdravené poutníky a říkejte jim: »To zde je Pánův dům. Pán přijde hned«. A zatímco budou čekat, obklopíte je svou láskou. A nepřijdu-li já, přijde jeden z mých kněží.

Žena umí milovat. Je učiněna pro lásku. Pošpinila lásku, když z ní učinila chtíč smyslů, ale v hloubi její tělesnosti je stále uvězněna opravdová láska, skvost její duše: láska oproštěná od chtíče špíny smyslů, učiněná s křídly a andělskými vůněmi, učiněná z čistého plamene a rozpomínek na Boha, na svůj božský původ, na to, že byla stvořena Bohem. Žena: mistrovské dílo dobroty vedle mistrovského díla stvoření, kterým je muž. Nechť tedy tato schopnost milovat slouží k lásce ke Kristu a skrze Krista k lásce k bližnímu. Před kajícími se viníky buďte jedinou milosrdnou láskou. Říkejte jim, aby neměli z Boha strach. Jak byste nedokázali naplnit tento úřad vy, které jste matkami a sestrami? Kolikrát vaše děti nebo bratři byli nemocní a potřebovali lékaře! A měli strach. Ale vy jste jim pohlazením a slovy lásky odňaly tento strach a oni, se svou ručičkou ve vaší, se nechali ošetřovat a už se nebáli. Viníci, to jsou vaši nemocní bratři a vaše děti, obávající se lékařovy ruky, jeho soudu. Ne. Není to tak. Vy, které víte, jak je Bůh dobrý, říkejte, že Bůh je dobrý a že se nesmějí bát. I když Bůh jasně říká: »Toto už nikdy neučiníš« nevyžene toho, který to už učinil a který z toho onemocněl. Naopak ho ošetří, aby ho uzdravil...

A pak přijdou těžké, krvavé, kruté časy. Křesťané, a to i světci, prožijí své hodiny hrůzy, slabosti. Muž není nikdy

příliš silný v utrpení. Naopak žena má nad mužem tu královskou nadřazenost, že umí trpět. Učte jí muže a podpořte ho v jeho hodinách strachu, ztracené odvahy, slz, únavy, krve...

Toto jsou tedy, velmi stručně řečeno, vaše hlavní úkoly. Nebudu moci vám zasvětit mnoho času, výhradně vám. Ale vy se ztvárníte tím, že mi budete naslouchat. A ještě lépe se ztvárníte pod dokonalým vedením mé Matky...

Ale má sladká Matko, přečistá Vůdkyně duší k tvému Synu, svatá Hvězdo, která jim sloužíš k orientaci, líbezná Učitelko světců, něžná Vychovatelko těch nejmenších, spásná Pečovatelko o nemocné, nebudou za tebou vždycky přicházet tvorové, kteří touží po svatosti; ale malomocní, ale hrůzní, ale páchnoucí, ale hadi hemžící se kolem nechutných věcí a přijdou připlazit se až k tvým nohám, ó, Královno lidského rodu, a budou k tobě volat: »Slitování! Zachraň nás! Přiveď nás ke svému Synu!« a ty budeš muset položit svou ruku, tuto bílou ruku, na rány, sklonit svůj pohled rajské holubice k pekelným ošklivostem, vdechovat zápach hříchu, a neutéci. Ale naopak na své srdce přitisknout ty, které Satan zmrzačil, tyto zrůdy, tyto prohnilce, a omýt je slzami a přivést mi je. A pak řekneš: »Jak je těžké být Vykupitelovou Matkou!« Ale ty to budeš konat, protože jsi mou Matkou. Líbám a žehnám tvé ruce, tyto ruce, skrze které ke mně přijde tolik tvorů a každý bude jednou mou slávou. Ale ještě než bude mou slávou, bude tvou slávou, svatá Matko. Vy, drahé ženy učednice, následujte příklad té, která byla mou učitelkou, i učitelkou Jakuba a Judy a všech, kteří se chtějí zformovat v Milosti a Moudrosti. Řiďte se podle jejích slov.

Jsou to moje slova, která se jen učinila něžnějšími. Není k tomu co přidat, neboť jsou to slova Matky Moudrosti..."

Ustanovení dvanácti apoštolů

Petrova a Janova bárka se plaví po klidném jezeru a následují je všechna plavidla, která nejspíš jsou na březích Tiberiady, tolik je tam bárek a malých člunů, křižujících sem tam a snažících se připojit k Ježíšově bárce nebo ji předběhnout, a nad azurovými vlnami se rozléhají modlitby, prosby, volání, otázky.

Ježíš má ve své bárce Marii a Jakubovu a Judovu matku, zatímco v druhé bárce je se svým synem Marie Salome a Zuzana. Ježíš slibuje, odpovídá, neúnavně žehná. „Vrátím se, ano. Slibuji vám to. Buďte dobří. Připomínejte si moje slova, abyste je mohli připojit k těm, která vám řeknu později. Odloučení bude krátké. Nebudte sobečtí. Přišel jsem i kvůli ostatním. Klid! Klid! Jinak si ublížíte. Ano, budu se za vás modlit. Budu vám stále nablízku. Nechť je s vámi Pán. Jistěže si vzpomenu na tvůj pláč a budeš utěšen. Doufej. Měj víru!"

Za těchto požehnání a slibů se bárka plaví vpřed, až dorazí ke břehu. Není to Tiberiada, ale docela maličká osada, jen malá skupina domů, chudých, téměř opuštěných.

Ježíš se svými vystupuje a bárky se vracejí stejnou cestou zpět, řízeny plavčíky a Zebedeem. Ostatní bárky je napodobí, přesto mnozí lidé z nich vystoupili a teď chtějí za každou cenu následovat Ježíše. Mezi nimi vidím i pastýře Izáka.

Ježíš opustí osadu, jejíž obyvatelé zůstanou lhotejní. Je jich málo a jsou chudě oděni. Ježíš jim dá rozdělít almužnu a zamíří na hlavní silnici. Zastaví se. „A teď se rozejděme," říká, „Matka s Marií a Salome půjdou do Nazareta, Zuzana se může vrátit na Kány. Já se vrátím brzo. Bůh buď s vámi!"

Ale pro svou Matku má zvláštní pozdrav plný úsměvů, a když Maria poklekne, dávajíc tak příklad druhým, aby obdržela požehnání, Ježíš se usmívá s velikou něhou. Ženy, s nimiž je i Alfeus Sářin a Šimon (bratranec) se vracejí domů.

Ježíš se obrátí k těm, kteří zůstali: „Opouštím vás, ale nepropouštím. Vzdálím se s učedníky do těchto soutěsek, které támhle vidíte. Nechť ti, kteří na mě chtějí čekat, zůstanou zde na této pláni, ostatní se vraťte domů. Uchýlím se do samoty, protože pro mě nastává předvečer velkých věcí. Nechť ti, kterým jsou věci Boží drahé, se modlí a v duchu se spojí se mnou. Pokoj buď s vámi, synové. Izáku, ty víš, co máš dělat. Žehnám ti, malý pastýři." A Ježíš se usmívá na ubohého Izáka, teď už pastýře mužů, kteří se kolem něho seskupili.

Ježíš kráčí, obrácen k jezeru zády, a jistým krokem směřuje k jednomu průsmyku, který leží mezi dvěma vrchy, vystupujícími od jezera směrem na západ. Mezi dvěma skalnatými, rozeklanými vrchy padá hřmotně se pěnicí malá bystřina a nad ní je strmý svah divoké hory s vegetací, rostoucí mezi kamením všemi směry. Kozí stezka vystupuje strmě do vrchu...

Učedníci Ježíše mlčky následují. Jen když se Ježíš na nějakém rozšířeném místě stezky zastaví, aby si mohli oddechnout, beze slov na sebe pohlédnou. Jejich pohledy říkají: „Kam nás to jen vede?" Ale neříkají nic. A hledí na sebe se stále větším neklidem, když vidí, že se Ježíš dává opět na cestu divokým průsmykem plným jeskyní, prohlubní a skalních útesů, které ztěžují cestu spolu s ostružinami a tisícem jiných rostlin, chytajících se oděvu ze všech stran, škrábajících, bijících do tváře a způsobujících nejedno klopýtnutí. I ti nejmladší, obtíženi těžkými ranci, ztratili svou dobrou náladu.

Konečně se Ježíš zastaví a řekne: „A zde zůstaneme týden na modlitbách. Abyste se připravili na velikou věc. Právě proto jsem se chtěl takto vzdálit na opuštěné místo daleko od každé cesty a osídlení. Jsou zde jeskyně, které kdysi sloužily lidem. Nám také poslouží. Je zde nadbytek čerstvé vody, ale jinak je půda suchá. Pro náš pobyt máme dostatek chleba a potravin. Ti, kteří loni se mnou byli na poušti (Jan, Šimon Zelota a Jidáš), vědí, jak jsem tam žil. Ve srovnání s tím místem je to zde úplný královský palác a vlhké roční období bez mrazu i slunečního úpalu. Pobývejte zde tedy s nadšeným srdcem. Snad už nikdy nebudeme takto spolu všichni pohromadě a docela sami. Tato zastávka vás má spojit, abyste už nebyli jen skupinou dvanácti mužů, ale jediným organismem.

Vy nic neříkáte? Na nic se mě neptáte? Na tuto skálu odložte břemena, která nesete, a dolů do údolí odhodte všechnu ostatní zátěž, kterou máte na srdci: své lidství. Přivedl jsem vás sem, abych promlouval k vašemu duchu, abych vyživil vašeho ducha, abych vás produchovněl. Ale nebudu říkat mnoho slov. Tolik jsem jich už řekl za ten

zhruba jeden rok, co jsem s vámi! Teď už to stačí! Kdybych vás měl změnit slovy, musel bych vás u sebe mít sto let a stále byste byli nedokonali. Teď nastává okamžik, kdy mi máte posloužit, a proto vás musím ztvárnit. Utíkám se k osvědčenému prostředku, **k velké zbrani: k modlitbě**. Já jsem se vždycky snažil za vás modlit. Ale teď chci, abyste se modlili sami. Nenaučím vás ještě své modlitbě (Otčenáši), ale obeznámím vás s tím, jak se modlit a co je to modlitba. Je to rozhovor Syna s Otcem, duchů s Duchem, otevřený, vřelý, důvěrný, usebraný, upřímný. Modlitba je vše: je to doznání, je to poznání nás samotných, je pláčem nad zemí, je projevem našeho vztahu k Bohu, je prosbou k Bohu, je vším u Božích nohou. Nemůže se konat ve hřmotu, mezi zábavami, pokud nejste přímo velikány modlitby. A i tito velikáni trpí v hodinách svých modliteb vyrušováním a halasem světa. Vy nejste velikány, ale pidimužiky. Co se týče ducha, jste pouhými dětmi. Z duchovního hlediska jste nedostateční. Zde dosáhnete věku duchovního rozumu. Ostatní se dostaví potom.

Ráno, v poledne a večer se shromáždíme, abychom se modlili společně starodávnými slovy Izraele a abychom lámali chléb. Potom se každý vrátí do své jeskyně a zůstane tam tváří v tvář Bohu a své duši, všemu, co jsem vám řekl o vašem poslání a vašich prostředcích. Měřte se, ohledávejte se, rozhodujte se. Říkám vám to naposled. Ale pak budete muset být tak dokonalí, jak jen budete moci, bez ochablosti a lidství. Pak už nebudete Šimonem Jonášem a Jidášem Šimonem. Už nebudete Ondřejem nebo Janem, Matoušem nebo Tomášem. Ale budete mými služebníky. Jděte. Každý docela sám. Já budu neustále přítomen v této jeskyni. Ale nepřicházejte sem bez závažného důvodu. Musíte se naučit jednat sami, vystačit si sami. Protože po pravdě vám říkám: před rokem jsme se sotva poznali a za dva roky se už opustíme. Běda vám a běda mně, kdybyste se nenaučili jednat sami. Bůh buď s vámi. Jidáši, Jane, odneste do mé jeskyně, do téhle, potraviny. Je třeba, aby nám vydržely, a proto je budu rozdělovat já sám."

„Je jich málo!" namítá někdo.

„Postačí k tomu, aby se nezemřelo. **Příliš nasycené břicho zatěžuje ducha. A já vás chci pozvednout a ne zatěžovat.**"

Svítání prosvětluje hory a jako by změkčovalo tento divoký svah, kde je slyšet jen šum pěnící se bystřiny...

Ježíš postoupí na práh jeskyně a drobí chléb a tiše přivolává ptáky pískáním, zdařile napodobujícím jejich hlasy. Pak poodejde a postoupí výš a opře se o skalní stěnu, aby nevylekal své přátele, kteří se živě slétají: nejprve červenka a pak další ptáčci nejrůznějších druhů... a i červenka, teď už nasycená, vylétne na skálu, o kterou se Ježíš opírá, zachytí se drobného výhonku plaménku a balancuje nad Ježíšovou hlavou a touží slétnout na plavou hlavu nebo rameno. Snídaně je skončena. Slunce pozlacuje vrcholky hor a pak i nejvyšší větve stromů, zatímco celé údolí je ještě ponořeno do bledého světla svítání. Nasycení ptáci spokojeně odlétají za sluncem a zpívají zplna hrdla.

„A teď půjdeme probudit mé další syny," říká Ježíš. Sestupuje, protože jeho jeskyně je nejvyšší. A pak jde od jeskyně k jeskyni a volá jmény oněch dvanáct spáčů.

Šimon, Bartoloměj, Filip, Jakub, Ondřej odpoví okamžitě. Petr a Tomáš jsou méně pohotoví. A zatímco Juda Tadeáš jde Ježíšovi vstříc, hned jak ho spatří na prahu, už připraven a dávno probuzený, druhý bratranec a podobně i Iškariot a Jan spí tak pevně, že Ježíš jimi musí na jejich lůžku z listí zatřást, aby se probudili.

Jan, zavolaný jako poslední, spí tak hluboce, že si vůbec neuvědomí, že ho Ježíš volá. V mlhách napolo přerušeno spánku zabrebtá: „Ano, maminko, hned přijdu." Ježíš se usměje a posadí se na lůžko z listí posbíraného v lese, skloní se a políbí na tvář svého Jana, který otevře oči a znehybní jako socha, když zde vidí Ježíše. Náhle se posadí a řekne: „Potřebuješ mě? Zde jsem."

„Ne, probudil jsem tě jako všechny ostatní. Ale ty jsi mě považoval za svou maminku. Tak jsem tě tedy políbil, jak to matky dělávají."

Jan má jen spodní prádlo, protože svými šaty a pláštěm se přikryl. Pověsí se Ježíšovi na krk a přimkne se k němu s hlavou mezi jeho ramenem a tváří a říká: „Ó, ty jsi mnohem víc než matka! Opustil jsem ji pro tebe, ale tebe pro ni neopustím! Ona mě zrodila pro zem, ale ty mě rodiš pro Nebesa. Já to vím!"

„Co víš více než ostatní?"

„Co mi v této jeskyni řekl Pán. Však víš, že jsem tě nepřišel ani jednou vyhledat a myslím si, že mí druhové určitě říkali, že je to z hostejnosti a pýchy. Ale je mi jedno, co si myslí. Víím, že ty znáš pravdu. Nepřišel jsem za Ježíšem Kristem, vtěleným Synem Božím, ale za tím, kým jsi v objetí Ohně, jímž je věčná Láska Nejsvatější Trojice, jeho Přirozeností, Podstatou, jeho skutečnou Podstatou. Ó, neumím vypovědět, co všechno jsem pochopil v této černé temné jeskyni, která se pro mne naplnila světly, v této studené sloji, kde jsem byl spalován ohněm, který neměl tvar, ale který sestoupil do hloubi mého bytí a zapálil ho sladkými mukami, v této jeskyni bez hlasu, ale která mi zpívala o nebeských pravdách! Šel jsem za tím, kým jsi, za Druhou Osobou nevýslovného Mystéria, jímž je Bůh, a kterým pronikám, neboť Bůh mě do sebe vdechl a já jsem byl stále s ním.

A všechny svoje touhy, všechny svůj pláč, všechny svoje prosby jsem vložil do tvého božského klína, Boží Slovo. Mezi četnými slovy, která jsem od tebe slýchal, nikdy nebyla slova tak obsažná jako ta, která jsi mi řekl zde, Ty, Bůh, Syn, Ty, Bůh jako Otec, Ty, Bůh jako Duch Svátý, Ty, který jsi osou Trojice... ó, možná zlehčuji! Ale tak mi to připadá, protože kdyby nebylo tebe, Lásky, přicházející od Otce, a Lásky, vracející se k Otci, pak by vůbec nebylo Lásky, Božské Lásky, a Božství by už nebylo trojjediné a chyběla by mu vlastnost, která se na Boha nejvíce hodí: jeho láska! Ó, je toho ve mně tolik! Ale je to jako voda, která vře pod těžkou poklicí a která nemůže ven... připadá mi to, jako bych měl zemřít, tak je mocný a vznešený onen vír, který mi sestoupil do srdce v okamžiku, kdy jsem tě pochopil, ale za nic na světě bych toho nechtěl být zproštěn... Dej mi zemřít na tuto lásku, můj sladký Bože!" Jan se směje a pláče, těžce oddechuje, zapálen svou láskou, s hlavou na Ježíšových prsou, jako by byl

spalován plamenem. A Ježíš ho hladí a sám také hoří láskou.

Jan se vzpamatuje a je zaplaven pokorou, která ho vede k tomu, aby zaprosil: „Neříkej ostatním, co jsem ti řekl. Určitě oni také uměli žít v Bohu, tak jak jsem to já prožil v tyto dny. Přikryj mé tajemství kamenem mlčenlivosti.”

„Buď klidný, Jane. Nikdo se nedoví o tvých zasnubách s Láskou. Obleč se. Pojd'. Musíme už odejít.”

Ježíš vychází na stezku, kde jsou už ostatní. Jejich tváře mají vznešenější, usebranější výraz. Ti nejstarší připadají jako patriarchové. Mladí mají v sobě cosi zralého, důstojného, co předtím jejich mládí skrývalo. Iškariot hledí na Ježíše s plachým úsměvem ve tváři, poznamenané slzami. Ježíš ho mimochodem pohladí. Petr... nemluví. A to je u něho zvláštní a udivuje to víc než jiné změny. Hledí pozorně na Ježíše, ale s novou důstojností, která jako by mu rozšířila na spáncích čelo a učinila přísnějšími jeho oči, ve kterých dosud bylo čtveráctví. Ježíš si ho zavolá k sobě a drží si ho nablízku, zatímco čekají na Jana; konečně vychází. Nepovím, zda je jeho obličej bledší nebo červenější, ale září v něm plamen, který sice nemění jeho barvu, ale přesto je viditelný. Všichni na něho hledí.

„Pojd' sem, Jane, ke mně, a ty také Ondřeji, a ty, Jakube Zebedeův. A pak ty, Šimone, a ty, Bartoloměji, Filipe, i vy, mí bratři, a Matouši. Jidáší Šimonův, sem, naproti mně. Tomáší, pojd' sem. Posad'te se. Musím k vám promluvit.”

Všichni se posadí, klidní, jako děti, všichni dosud ponořeni do svého vnitřního života, ale přesto k Ježíšovi pozorní, jak dosud nikdy.

„Uvědomujete si, co jsem s vámi učinil? Všichni to víte. Vaše duše to řekla vašemu rozumu. Vždyť duše, která v těchto dnech byla královnou, učila rozum dvěma velkým ctnostem: **pokoře** a **mlčenlivosti**, které jsou dcerami milosrdné lásky.

Ještě před týdnem byste rozhlašovali jako horlivé děti, které chtějí udivovat, svá hrdinství, své znalosti. Teď mlčíte. Z dětí jste se stali dospívajícími hochy... Zrodil se ve vás svatý stud z proměny, která vám odhalila svatební mystérium duše s Bohem. Tyto jeskyně vám prvního dne připadaly chladné, nepřátelské, odporné... nyní na ně pohlížíte jako na svatební místnosti, provoněné a zářivé. V nich jste poznali Boha. Předtím jste o něm něco věděli, ale nepoznali jste ho v důvěrnosti, která ze dvou činí jediného...

Po pravdě vám říkám, že pro lásku, kterou k vám mám a pro moudrost, kterou vlastním, kdybych neměl povinnost dovršit Otcovo dílo, chtěl bych si vás ponechat zde a zůstat zde s vámi, takto odloučenými. A byl bych si jist, že z vás brzo učiním velké světce, už bez slabostí, nedostatků, pádů, ochabování, návratů zpět. Ale nemohu. Musím jít, vy musíte jít. Čeká nás svět, znesvěcený a znesvěcující, který nás potřebuje jako učitele a vykupitele. Chtěl jsem vám dát poznat Boha, abyste ho milovali mnohem více než svět, který se všemi svými náklonnostmi není hoden Božího úsměvu. Chtěl jsem vám dát rozjímat o tom, co je svět a co je Bůh, a tak ve vás probudit touhu po tom lepším. V této chvíli bažíte jen po Bohu. Ó, kdybych vás k této hodině a k tomuto bažení mohl připoutat! Ale čeká nás svět. A my jdeme do světa, který nás očekává. Ve jménu svatě a milosrdné Lásky: tak jako právě ona mě poslala do světa, tak i já vás svým příkazem posílám do světa. Ale zapřísahám vás! Tak jako se perla uchovává ve šperkovnici, uchovávejte ve svém srdci poklad těchto dnů, kdy jste se zhlíželi v Bohu, byli jste jím ošetřováni, pozvedáni, oděni a s ním spojeni...

Ode dneška už nejste mými oblíbenými učedníky, ale apoštoly, hlavami mé Církve. Z vás vyjde v průběhu staletí celá hierarchie a vy budete nazýváni učiteli, neboť máte za učitele svého Boha v jeho trojitě mocnosti, moudrosti, milosrdné lásce. Nevyvolil jsem si vás, protože jste si toho více zaslouhovali, ale pro celý souhrn důvodů, o kterých není nutné, abyste je dnes znali. Vyvolil jsem si vás místo pastýřů, kteří jsou mými učedníky už z doby, kdy jsem byl plačícím děťátkem. Proč jsem to udělal? Protože bylo dobré tak učinit. Mezi vámi jsou Galilejští i Židé, vzdělání i nevědomí, bohatí i chudí. Toto všechno z hlediska světa. Aby se nemohlo říci, že jsem dal přednost jediné společenské vrstvě. Ale vy na všechno, co bude třeba vykonat, nebudete stačit. Ani teď, ani později.

Připomínám vám druhou knihu Paralipomenon, dvacátou devátou kapitolu, kde se vypráví o tom, jak Ezechiáš, judsky král, dal očistit Chrám... A protože kněží nestačili, byli povoláni levité, zasvěcení kratším obřadem než kněží.

Právě toto učiním i já. Vy jste kněžími, připravenými dlouhou péčí přímo mnou, věčným Veleknězem. Ale nebudete stačit na stále větší práci... Připojuji k vám proto učedníky, kteří zůstanou učedníky, ty, kteří nás očekávají dole pod horou, kteří jsou už více ztvárněni, kteří jsou rozptýleni po izraelské zemi a kteří později budou rozseti do všech končin země. Jim budou dány úřady stejné důležitosti, neboť poslání je jediné, ale jejich zařazení bude odlišné v očích světa, ne v očích Božích, u kterého přebývá Spravedlnost. Tak neznámý učedník, o kterém apoštolově a spolubratři nevědí, a který bude žít svatě, a tak bude vést duše k Bohu, bude větší než věhlasný apoštol, který bude apoštolem jen podle jména a který sníží svou důstojnost apoštola tím, že bude sledovat světské cíle...

Na světě není svatější funkce ani vyšší důstojnosti než je vaše. Ale právě proto jsem vám řekl: »Naslouchejte sami sobě, zkoušejte se«. Běda apoštolu, který padne! Strhne za sebou mnoho učedníků a ti strhnou daleko větší počet věřících. To je zkáza, která roste stále více jako lavina nebo jako kruh na vodě, hodíme-li do ní kámen.

Budete dokonalí? Ne. Přetrvá ve vás duch, který vás teď oživuje? Ne. Svět vrhne své smyčky, aby vaši duši uskrtil. Braňte se proti sobě samotným, proti světu, tělu, démonu. Ale hlavně se braňte sami před sebou. Buďte na stráž, ó, synové, proti pýše, smyslnosti, obojetnosti, duchovnímu vychladnutí, proti lakomství!

Pojďme. Pojďme vstříc setkání s ostatními, kteří ve velkém počtu čekají na můj příchod. Pak půjdu na několik hodin do Tiberiady a vy o mně budete veřejně hovořit a počkáte na mne pod horou na silnici z Tiberiady k moři. Přijdu a vystoupím nahoru a budu tam kázat. Vezměte si mošny a kabáty. Pobyť je skončen a volba učiněna.

Když Ježíš sestoupí do poloviny svahu, nalezne tam velký počet učedníků a mnoho dalších lidí, kteří se postupně připojili k učedníkům; byli sem na toto odloučené místo přivedeni touhou po zázraku, touhou naslouchat Ježíšovým promluvám...

A Ježíš bohatě uděluje všem těmto lidem, kteří na něho neúnavně a bez obav čekají, pomoc zázraků i slov. Kolika zázraků! Úžasných zázraků, jako například onoho zázraku učiněného dítěti, které bylo vytaženo se strašnými popáleninami z hořícího stohu slámy. Přinesli ho na nosítkách jako hromádku spáleného masa, bolestně úpějí pod plátnem, jímž ho přikryli, neboť tak byl pohled na spáleniny strašlivý. Dítě umíralo. Ježíš ho uzdravil svým dechnutím, po němž naprosto zmizely všechny spáleniny. Dítě vstává, zcela nahé, a šťastně běží za svou matkou, která pláče radostí a laská jeho zcela uzdravené tělíčko bez nejmenší stopy po ohni; líbe jeho oči, o kterých se myslelo, že jsou spálené, ale které naopak září a jiskří radostí...

A Ježíš ještě říká: „Toto jsou mí apoštolově. Jsou druhými Kristy, neboť jsem je vybral, aby jimi byli. Obracejte se na ně s důvěrou. Naučili se ode mne všemu, čeho je zapotřebí pro vaše duše...” Apoštolově hledí na Ježíše naprosto zděšení. Ale Ježíš se usmívá a pokračuje: „A dají vašim duším světlo hvězdy a občerstvení ranní rosy, a tak vám zabrání bloudit v temnotách. A pak přijdu já a dám vám plnost slunce a jeho svítu, všechnu moudrost, abych vás učinil silnými a šťastnými nadpřirozenou silou a radostí. Pokoj vám, synové. Čekají na mne jiní, nešťastnější a chudší než vy. Ale neponechám vás samotné. Zanechávám vám své apoštoly, a to je, jako bych na stráži zanechal své milované syny...”

Ježíš učiní pokyn sbohemdání a požehnání a razí si cestu středem davu, který ho nechce nechat odejít. A tehdy se udá poslední zázrak, *zázrak* uzdravení napolo ochrnuté stařenky, přivedené předtím svým vnukem a která radostně mává svou pravou, předtím nehybnou rukou a volá: „Jak procházel, dotkl se mě svým pláštěm a já jsem uzdravena! Já jsem ho o to ani nežádala, protože jsem stará. Ale on se slitoval nad mým tajným přáním. Dotkl se mé nemocné ruky tímhle pláštěm, jen jeho cípem. A uzdravil mne! Ó, jak velkého Syna má náš svatý David. Sláva jeho Mesiáši! Ale dívejte se! Má noha je stejně volná jako ruka... Ó, já jsem jako dvacetiletá!”

Tlačence velkého množství lidí kolem stařenky, která ze všech sil křičí o svém štěstí, umožní, že se Ježíš může vyprostit, aniž mu v tom bylo zabráněno. Apoštolově ho následují. Když jsou na opuštěném místě, téměř na rovině uprostřed hustého vřesoviště, sestupujícího k jezeru, na chvíli se zastaví. Ježíš jim řekne: „Žehnám vás! Vraťte se ke své práci a konejte ji, dokud se nevrátím, jak jsem to řekl.”

Petr, až do té doby stále mlčenlivý, teď vybuchne: „Ale, můj Pane, co jsi to udělal? Proč říkat, že máme všechno, čeho mají duše zapotřebí? Je pravda, dal jsi nám mnoho, ale my máme tupé hlavy, aspoň já a... a z toho, co jsi mi dal, mi zbylo málo věcí, zbylo mi velmi málo.”

„Nemějte strach. Myslete jen na to, že já všechno vím a že bych vás nikdy neposlal, kdybych věděl, že toho nejste schopni. Sbohem, Petře. Jen do toho, usměj se. Měj víru! Sbohem vám všem. Nechť s vámi zůstane Pán.” A rychle je opustí, dosud udivené a rozrušené ze všeho, o čem slyšeli, že budou muset dělat...

6. NADŠENÍ DAVŮ

Chceš-li být učedníkem, je třeba obejmout kříž a jít.

Ježíš nerozhodnému mládenci

Na hoře Blahoslavenství

Ježíš jde sám dlouhými kroky po hlavní silnici. Směřuje k hoře, která se pozvedá u silnice a směřuje od jezera na západ. V určité výši vytváří rozsáhlou plošinu, odkud lze přehlédnout celé jezero i s městem Tiberiadou na jihu a s ostatními městy ležícími směrem na sever. Nad touto plošinou se hora pozvedá strměji až k jednomu vrcholku, odkud opět poklesá a pak opět stoupá, aby vytvořila druhý, obdobný vrchol, mezi nimiž je vytvořeno jakési sedlo.

Ježíš vystupuje po oslí cestě k plošině a dostane se do malé osady, jejíž obyvatelé obdělávají tuto vyvýšenou plošinu, kde se na obilí začínají utvářet klasy. Projde osadou a postupuje podél polí a luk posetých květy.

Je jasný den, který okolní přírodu ukazuje v její plné kráse. Za malou, osamělou horou, k níž Ježíš směřuje, je na severu vidět mohutný vrchol Hermonu...

Ježíš potká nejprve apoštola Filipa, který jako by na tomto místě byl na stráži. „Jak to, Mistře? Ty zde? Čekali jsme tě na silnici. Já čekám na druhy, kteří šli pro mléko za pastýři pasoucími svoje stáda na vrcholcích. Dole u silnice je Šimon a Jidáš Šimonův a s nimi je i Izák a... Ó, tady jsou. Pojd'te! Pojd'te! Mistr je zde!”

Apoštolově, kteří sestupují s čutorami, se dají do běhu a přirozeně ti nejmladší přicházejí jako první. Bouřlivě se s Mistrem vítají. Konečně jsou opět spolu a zatímco se Ježíš usmívá, všichni chtějí mluvit, vyprávět.

„Je zde moc lidí, víš?”

„Měli jsme obavy, neboť zde byli zákoníci a dokonce i Gamalielovi žáci.”

„Ale ano, Pane! Opustil jsi nás skutečně v pravou chvíli! Nikdy jsem neměl takový strach jako v té chvíli. Už mi to nikdy neudělej!”

Petr si stěžuje, ale Ježíš se usmívá a ptá se: „Snad se vám nepříhodilo nějaké neštěstí?”

„Ó, ne! Naopak... Ó, můj Mistře! Ale ty nevíš, že Jan mluvil? Připadal, jako bys to v něm mluvil ty. Já... my jsme tím byli tak překvapeni... Tenhle chlapec, který ještě před rokem byl schopen jen spouštět síť... ó!” Petr je ještě pod

dojmem plným obdivu a třese Janem, který mlčí a jen se široce usmívá. „Podívejte se, připadá-li vám to možné, že tohle děcko se svou rozesmátou pusou mohlo říci taková slova! Řeklo by se Šalamoun.“

„Šimon také dobře mluvil, můj Pane. Byl opravdu »hlavou«,“ říká Jan.

„Já o tom nic nevím. Byl jsem zatlačen ke zdi! Ale... Říkají, že jsem mluvil dobře. Je to možné. Já nevím... protože jsem byl rozrušen z úžasu nad Janovými slovy a ze strachu mluvit uprostřed tolika lidí a udělat ti ostudu.“

„Mně udělat ostudu? Mně? Vždyť jsi přece hovořil ty, a tak bys ostudu udělal jen sám sobě, Šimone,“ říká mu Ježíš.

„Co se týče mne, na mně mi nezáleží. Ale já jsem nechtěl, aby se ti smáli, jakého pitomce sis vybral za apoštola.“

Ježíš září radostí nad Petrovou pokorou a láskou. Ale jen se zeptá: „A co ostatní?“

„Zelota hovořil také dobře, ale o něm se to ví. Ale Jan byl překvapením! Od chvíle, kdy jsme se začali modlit, tenhle chlapec připadá, jako by měl duši stále v Nebi.“

„To je pravda! To je pravda!“ Všichni potvrzují Petrova slova. A pak se mluví dále.

„A víš? Mezi učedníky jsou teď dva, kteří podle názoru Jidáše Šimona jsou velmi důležití. Jidáš se velice činí. To je pravda! Zná hodně těch lidí... z horních vrstev a umí s nimi mluvit. A rád mluví... Mluví dobře. Ale lidé raději poslouchají Šimona, tvé bratry a obzvláště tohoto kluka... Ale proč jsi přišel sem?“

„Protože jsem věděl, že vás zde najdu. Teď poslyšte. Jděte dolů a řekněte ostatním, aby přišli, známým učedníkům také. Ale lidé ať sem pro dnešek nejdou. Chci mluvit jen k vám samotným.“

„Tak to bude lépe počkat do večera. Za soumraku se lidé rozejdou po okolních osadách a ráno se vrátí, aby si tě poslechli. Jinak... kdo by je zadržel?“

„Dobře, Udělej to tak. Budu vás očekávat nahoře, na vrcholu. Noci jsou teď vlhové. Můžeme spát pod širým nebem.“

„Kde si přeješ, Mistře. Stačí, když jsi s námi.“

Učedníci odejdou a Ježíš vystupuje až na vrcholek...

Nahoru s apoštoly přichází mnoho učedníků. Vede je Izák v tváři se svým asketickým úsměvem, Všichni se seskupují kolem Ježíše...

Skromně něco povečeří a pak se sesednou do kruhu kolem Ježíše, sedícího na balvanu. Je jich asi kolem stovky, snad více, učedníků i apoštolů. Koruna pozorných tváří, bizarně osvětlených plameny dvou ohňů. Ježíš hovoří potichu a s pokojnými posuňky.

„Chtěl jsem vás zde zvlášť, protože jste mými přáteli. Povolal jsem vás po první zkoušce, již bylo vystaveno oněch dvanáct, a abyste rozšířili kruh mých učedníků a abych také vyslechl vaše první reakce na ty, kteří vás řídí a které vám dávám za své pokračovatele. Víím, že všechno proběhlo dobře. Podpořil jsem svou modlitbou duše apoštolů, vyšlých z rozjímání s novými silami v duchu i v srdci. Se silami, které nepřicházejí ze studia, ale z naprosté odevzdanosti Bohu.“

Nejvíce dali ti, kteří na sebe nejvíce zapomněli. Zapomenout na sebe sama je tou nejnepřehlednější věcí.

Člověk pozůstává ze vzpomínek, a ty, které pozvedají svůj hlas nejvyšší, jsou vzpomínky svého vlastního já. Je třeba rozlišovat mezi já a já. *Je já* duchovní, které pochází z duše, rozpomínající si na Boha a svůj božský původ. *Je já* nižšího řádu, těla, které se soustřeďuje na tisíce svých požadavků a vášní. Odtud vystupuje mnoho hlasů, vytvářejících sbor, který získává nadvládu, není-li duch velmi pevný, onen osamělý hlas ducha, rozpomínající si na svou vznešenost syna Božího. Je proto třeba zapomenout na sebe samotné se všemi vzpomínkami, požadavky a starostlivými úvahami svého lidského já...

Chci vám dát do rukou zbraně, jichž je zapotřebí k hájení Doktríny a mého stáda...

Vy jste solí země a světlem světa. Ale nebudete-li plnit své poslání, stanete se nepotřebnou solí bez chuti. Nic vám už nebude moci vrátit chuť, protože byť jste od Boha obdrželi dar, ztratili jste jeho chuť tím, že jste ho rozpustili v nechutných a špinavých vodách lidství a změkčovali jste si ho sladkostí zkažených smyslů. Tak jste k čisté Boží soli přimíchali smetí pýchy, rozmařilosti, labužnictví, chlípnosti, hněvu, lenosti, takže na každé zrnko soli je sedmkrát sedm zrněk každé neřesti: Vaše sůl je tedy jen směsí kamení, mezi nímž se nachází ubohé zrnko soli, kamení, které skřípe mezi zuby, které v ústech zanechává pachout' země a stravu činí nechutnou a nepříjemnou. Tato sůl není už dobrá ani k nižším účelům, neboť vědění promísené sedmi neřestmi by škodilo i lidskému poslání. Pak tedy sůl je dobrá jen k tomu, aby byla vyhozena a pošlapána bezstarostnými lidskýma nohama, a tak lid bude moci také takto šlapat po Božích mužích! Neboť tyto povolání dovolí, aby je bezstarostný lid pošlapal, protože už nebudou podstatou, ke které se přichází, aby byla nalezena chuť vznešených věcí, ale budou výhradně smetím.

Vy jste světlem světa. Jste jako tento vrchol, který ztratil slunce jako poslední a jako první obdržel stříbrné světlo měsíce. Ten, který se *nalézá* nahoře, září a všichni ho vidí, neboť i to nejroztržitější oko se občas upře k výšinám. Totiž hmotné oko, o němž se říká, že je zrcadlem duše, že odráží touhu duše, touhu často nepostřehnutou, ale stále živou, pokud člověk není démonem, touhou po výšinách, kam rozum instinktivně umísťuje Nejvyššího. A při hledání Nebes aspoň několikrát za život pozvedne oko k výšinám...

Řekl jsem tedy, že jste světlem. Kam položí lampu ten, který ji večer rozsvěcuje v domě? Do jeskyně sloužící za sklep? Nebo ji zavře do truhly? Anebo ji docela prostě schová pod kbelík? Ne, protože pak by bylo zbytečné ji rozsvěcovat. Ale postaví lampu nahoru na polici nebo ji pověsí na stojan, aby byla umístěna nahoře a ozářila celou místnost a osvětlovala všechny obyvatele, kteří tam jsou...

Pamatujte si tato slova. A teď jděte. Já vystoupím na vrchol. Ale vy spěte. Zítra otevře Pastýř stádu pastviny Pravdy."

Ježíš hovoří k apoštolům a každému určuje místo, aby řídil zástupy, dohlížel na ně; a ty už od ranních hodin vystupují nahoru a nemocné nesou na rukou nebo na nosítkách, někteří se belhají o berlích. V davu je Štěpán (žák Gamalielovův, budoucí mučedník) a Hermas.

Vzduch je čistý a poněkud chladný, ale slunce rychle prohřívá ovzduší hory... Lidé se usazují na kamenech nebo skalních výčnělcích, roztroušených v sedle mezi oběma vrcholy. Někteří čekají, až slunce vysuší rosu v trávě, aby se posadili rovnou na zem. Je zde početný zástup, který přišel ze všech končin Palestiny a patří ke všem společenským vrstvám. Apoštolové jsou v davu ztraceni, ale jako včely přelétající z louky do úlu, se čas od času vracejí k Mistru, aby mu sdělili novinky, aby se ho dotazovali, aby se mohli potěšit z toho, že na ně Mistr pohlédne zblízka.

Ježíš vystoupí poněkud výše nad louky sedla, opře se zády o skalní stěnu a začne hovořit.

„Mnozí se během roku mých kázání ptávali: »Ale ty, který si říkáš Syn Boží, řekni nám, co je Nebe, co je Království, co je Bůh, neboť máme o tom nejasné představy... A jiní se mě tázali: »Jak jen můžeme dosáhnout Království a Boha?«... Jak dobýt Boha a jeho Království následováním nějaké jiné, snadnější cesty, než je přísná cesta Sinaje?

Není jiné cesty, je jen tato. Ale nicméně nehleďme na ni ze zorného úhlu hrozeb, ale ze zorného úhlu lásky. Neříkejme: »Běda, neučiním-li toto« a nezůstávejme rozechvěni v očekávání hříchu, nejsouce schopni nehřešit. Ale říkejme: »Budu blahoslavený, budu-li činit toto« a s elánem nadpřirozené radosti se vrhneme za blahoslavenstvími, která se rodí z dodržování Zákona jako růže na trnitém keři.

»Blahoslavený, jsem-li chudý duchem, neboť moje je Nebeské království.

Blahoslavený, jsem-li tichý, protože za dědictví budu mít Zem.

Blahoslavený, jsem-li schopen plakat, aniž bych se vzbouřil, neboť budu utěšen!

Blahoslavený, hladovím-li po spravedlnosti více než po chlebě a víně, které nasycují tělo. Nasytí mě Spravedlnost!

Blahoslavený, jsem-li milosrdný, neboť dojdou božského milosrdenství!

Blahoslavený, jsem-li čistého srdce, neboť nad mým čistým srdcem se skloní Bůh, a já ho uvidím!

Blahoslavený, mám-li ducha pokoje, neboť Bůh mě nazve svým synem, neboť budu v pokoji a lásce, a Bůh je Láska, která miluje toho, který se mu podobá!

Blahoslavený, jsem-li z věrnosti ke spravedlnosti pronásledován, protože aby mě Bůh odškodnil za pronásledování země, dá mi Nebeské království!

Blahoslavený, jsem-li uražen a nespravedlivě obviňován za to, že dokážu být tvým Synem, ó, Bože! Přinese mi to ne zármutek, ale radost, neboť mě to povznese na úroveň tvých nejlepších služebníků, proroků, kteří byli pronásledováni ze stejných důvodů a se kterými, pevně věřím, se budu podílet na stejné odměně, velké, věčné, v Nebi, které mi náleží!«

Pohleďme takto na cestu spásy skrze radost svatých.

»Budu blahoslavený, budu-li chudý v duchu.«

Ó, satanská horečko bohatství, k jakému blouznění dovádíš lidi! Bohaté, chudé. Bohatého, který žije pro své zlato, nectnou modlu svého ducha v troskách. Chudého, který žije z nenávisti, již má k bohatému, vlastnickému zlato, a který, i když se hmotně nestane vrahem, přesto vyhlašuje proti bohatým kletby a přeje jim všechno možné zlo. Nestačí nespáchat zlo, nesmí se po něm ani toužit ho dělat. Ten, který proklíná, a tak přeje neštěstí a smrt, se příliš neliší od toho, který hmotně zabíjí, neboť má v sobě touhu uvidět, jak ten, kterého nenávidí, hyne. Po pravdě vám říkám, že žádost je pouze zadržným činem, plodem utvořeného, ale nezahnaného záměru. Špatná žádost otravuje a kazí, neboť trvá déle než násilný čin. Zakořeňuje se hlouběji než čin sám.

Ten, který je chudý v duchu, byť je hmotně bohatý, nehřeší kvůli zlatu, ale se svým zlatem uskutečňuje své posvěcování, protože z něho vytváří lásku. Milován a žehán, podobá se oněm pramenům, které zachraňují cestující na poušti a které se dávají bez lakomství, šťastné, že se mohou dát, aby pomohly zoufajícím. Je-li hmotně chudý, je radostný, neboť uniká zlaté horečce; jeho spánek neví o zlých snech a ráno vstává dobře odpočatý, aby se dal pokojně do práce, která je mu snadná, neboť ji dělá bez chtivosti a závisti.

Člověk může být bohatý hmotně zlatem, morálně tím, k čemu má náklonnost. Pod pojmem zlato nerozumějme jen výdělečné zdroje, ale i domy, polnosti, šperky, nábytek, stáda, všechno, co celkově vytváří blahobytný život. Morální bohatství pozůstává z příbuzenských nebo manželských vztahů, přátelství, intelektuálního bohatství, veřejných úřadů. Jak vidíte, pro první kategorii chudý může říci: »Ó, co se týče mne, stačí mi, nebudu-li závidět tomu, kdo má, a spokojím-li se s poměry, které jsou mi dány«; před druhou kategorií se však i chudý musí střežit, neboť i nejobožejší z lidí se může stát vinným, není-li jeho duch odpoután. Ten, který se k něčemu upíná nepřiměřeně, hřeší...

»Budu blahoslavený, jsem-li tichý«.

Toto se může zdát, že je v protikladu s příklady z každodenního života. Ti, kteří postrádají tichost, jako by triumfovali v rodině, obci i národě. Ale je to opravdový triumf? Ne. Je to strach, zevně držící v podřízenosti ty, kteří jsou ujařmováni despotou. Ve skutečnosti však je to jen závoj, skrývající hnutí odporu proti tyranovi. Srdce své rodiny ani svých spoluobčanů ani svých podaných si ti, kteří jsou plni hněvu a pánovití, nezískají.

Kněží, kteří nejdou dobývat duše **trpělivou pokornou a milující tichostí**, ale jsou jako ozbrojení válečníci, vrhající se do útoku a kráčející proti duším s násilnou nesmiřitelností, je k Bohu nepřivedou... Ó, ubohé duše! Kdyby byly svaté, nepotřebovaly by vás, kněží, aby se dostaly ke Světlu. Měly by ho už dost v sobě. Kdyby byly spravedlivé, nepotřebovaly by vás, soudců, aby byly usměrňovány spravedlností. Měly by ji už v sobě. Kdyby byly

zdravé, nepotřebovaly by nikoho, aby je léčil. Buďte tedy tiší. Nepřivádějte duše na útěk. Přitahujte je láskou, neboť tichost je láskou stejně jako chudost ducha.

Budete-li tiší, dostanete v dědictví Zem. Přivedete k Bohu to panství, které patřilo Satanu. Ve skutečnosti vaše tichost, která je současně i láskou, zvítězí nad Nenávistí a Pýchou, neboť v duších zabije vzdorovitého krále pýchy a nenávisti a svět vám bude patřit, a tak bude patřit Bohu, neboť budete oněmi spravedlivými, kteří v Bohu vyznávají naprostého Pána všeho stvořeného a kteří mu vzdávají slávu a žehnají mu a vracejí mu všechno, co mu patří.

»Budu blahoslavený, dokážu-li plakat, aniž bych se vzbouřil«.

Na světě existuje bolest a přivádí člověka k pláči. Bolest neexistovala. Na zem ji přinesl člověk a zvrhlostí své inteligence se snaží jí dát všemi způsoby vzrůstat. Jsou zde nemoci, neštěstí způsobená bleskem, bouří, lavinami, zemětřesením, ale přesto člověk k utrpení, a zejména k tomu, aby ho způsoboval, vynalézá stále hroznější vražedné zbraně a stále rafinovanější morální mučení. Kolik lidských slz dává člověku prolévat, jsa k tomu pobízen svým tajným králem, Satanem! A přesto po pravdě vám říkám, že tyto slzy člověka neumenšují, ale zdokonalují.

Člověk je roztržitým dítětem, povrchním ztřeštěncem, bytostí se zatemněnou inteligencí do té doby, než z něho slzy učiní člověka dospělého, rozvázného, inteligentního. Jen ti, kteří pláčou nebo kteří plakali, umějí milovat a rozumět. Milovat bratry, kteří pláčou jako oni, porozumět jim v jejich bolesti, pomáhat jim s dobrotou, která zakusila, jak to bolí být v pláči sám. A umějí milovat Boha, neboť porozuměli, že mimo Boha je všechno bolestí, neboť porozuměli, že bolestí se ulehčí, pláče-li se na Božím srdci, neboť porozuměli, že odevzdané slzy, neznající revoltu, mění svou přirozenost a z bolesti se stávají útěchou.

Ano. Ti, kteří pláčou a milují přitom Boha, budou utěšeni.

»Budu blahoslavený, hladovím-li a žízním-li po spravedlnosti«.

Člověk od okamžiku, kdy se narodí, až do okamžiku, kdy umírá, dychtí po stravě. Po svém narození otevírá ústa, aby uchopil prs, otevírá ústa, aby vstřebal něco, čím by se osvěžil v objetí agónie. Pracuje, aby se živil. Země je pro něho jakoby obrovský prs, po němž neustále žádá potravu. Ale co je to člověk? Živočich? Ne, je to syn Boží. Ve vyhnanství po víceméně čtená léta, ale jeho život nekončí, když změní příbytek.

Uvnitř života je život, tak jako v ořechu je jádro. Ořechem není skořápka, ale vnitřní jádro. Zasadíte-li ořechovou skořápku nevzejde nic, ale zasadíte-li skořápku i s vnitřkem, vzroste veliký strom. Stejně tak je to s člověkem. Není to tělo, které se stane nesmrtelné, ale duše. Ale je třeba ji živit, aby byla dovedena k nesmrtelnosti, v níž pak prostřednictvím lásky může přivést tělo k blaženému vzkříšení. Potravou duše je Moudrost a Spravedlnost. Pohlcuje je jako posilující nápoj a stravu. A čím více se jimi živíme, tím více vzrůstá posvátná dychtivost po vlastnění Moudrosti a poznání Spravedlnosti. Ale přijde den, kdy duše, stále trpící tímto svatým hladem, bude nasycena. Ten den přijde. Bůh se dá tomuto dítěti, přivine ho ke svému prsu a dítě Ráje se nasytí z obdivuhodné Matky, již je sám Bůh, a už nikdy nepozná hlad, ale bude blaženě odpočívat v Boží náručí. Této božské vědy nemůže dosáhnout žádná lidská věda. Může být uspokojena lidská zvědavost, ale ne potřeba ducha. Ale i pro rozdílnost chuti duch zakouší odpor a odvrací svá ústa od hořkého prsu a raději trpí hladem, než aby pozřel potravu, která nepřichází od Boha.

Ničeho se neobávejte, vy, kteří žízníte nebo hladovíte po Bohu! Zůstaňte věrni a budete nasyceni Tím, který vás miluje.

»Budu blahoslavený, budu-li milosrdný«.

Kdo z lidí může říci: »Nepotřebuji milosrdenství«? Nikdo. Nuže, je-li ve starodávném Zákoně řečeno: »Oko za oko a zub za zub«, proč v novém neříci: »Kdo bude milosrdný, milosrdenství nalezne«? Všichni mají zapotřebí odpuštění.

Nuže: není to nařízení a forma nějakého obřadu, neboť ty jsou pouhými vnějšími symboly určenými zatemnělému lidskému duchu, pro které se získává odpuštění. Ale je to vnitřní obřad milosrdné lásky.

Blahoslavený ten, který umí být milosrdný k těm, kteří jsou hladoví, nazí, bez přístřeší; k těm, kteří jsou ještě ubožejší pro svůj špatný charakter, způsobující utrpení jak těm, kteří ho mají, tak těm, kteří s nimi žijí. Buďte milosrdní. Odpouštějte, spolucíte, podporujte, poučujte, pomáhejte. Neuzavírejte se do věže z krystalu a neříkejte: »Já jsem čistý, a proto nesestoupím mezi hříšníky«. Neříkejte: »Já jsem bohatý a šťastný, a proto nechci slyšet hovořit o bídě bližního«. Pomyslete, že vaše bohatství, vaše zdraví i váš rodinný blahobyt se mohou rozplynout stejně rychle jako dým ve větru. A uvědomte si, že krystal slouží jako lupa a že to, co by ušlo pozornosti, kdybyste byli vmíšeni do davu, nemůžete uchovat skryto, usadíte-li se ve věži z krystalu, sami, oddělení, ze všech stran osvětlení.

Buďte milosrdní, abyste dovršovali tajnou, neustálou a svatou oběť nápravného pokání, a tak sami obdrželi milosrdenství.

»Budu blahoslavený, mám-li čisté srdce«.

Bůh je Čistota. Ráj je Královstvím Čistoty. Nic nečistého nemůže vejít do Nebes, kde je Bůh. V důsledku toho jste-li nečistí, nemůžete vstoupit do Božího Království. Ale, ó, radosti! Radosti, kterou Bůh uděluje svým synům už předem! Ten, který je čistý, už na této zemi vlastní počátek Nebes, neboť Bůh se sklání k tomu, kdo je čistý, a člověk, žijící na zemi, vidí svého Boha. Nezná chuť lidských lásek, ale poznává, a to v extázi, chuť božské lásky. Může říci: »Jsem s Tebou a Ty jsi ve mně. Vlastním tě tedy a znám tě jako milovaného snoubence své duše«. A věřte, že ten, který vlastní Boha, prožívá v sobě samém nevysvětlitelné, ale podstatné změny, které ho činí svatým, moudrým, silným. Z jeho úst plynou taková slova a jeho činy mají takovou moc, které nepocházejí od tvora, ale od

Boha, který v nich žije.

Čím je život toho, kdo vidí Boha? Blahoslavenstvím. A vy byste se chtěli odříkat takového daru pro smrdutou nečistotu?

»Budu blahoslavený, mám-li pokojného ducha«.

Pokoj je jednou z vlastností Boha. Bůh je pouze v pokoji. Neboť pokoj je láska, zatímco válka je nenávisť. Satan je Nenávisť. Bůh, to je Pokoj. Nikdo si nemůže říkat Syn Boží a Bůh za svého syna nemůže uznat člověka, který byt' i osobně nerozpoutával bouře, nepřispívá svým velkým pokojem k uklidňování bouří, vyvolaných druhými. Pokojný rozlévá pokoj, i když mlčí. Pán sebe sama, a dovoluji si říci učitel Boží, přináší pokoj jako lampa vydává své světlo, jako kadidelnice šíří vůni, jako měch nese svou tekutinu, a vytváří světlo mezi kouřovými oblaky hněvu. Pročišťuje vzduch od nákazy hořkosti, při sporech utiňuje přivaly vzteku oním libým olejem, jímž je duch pokoje, který vyzařuje ze synů Božích.

Dělejte, aby vás tak mohl nazývat Bůh i lidé.

»Budu blahoslavený, jsem-li pronásledován pro svou lásku ke spravedlnosti«.

Člověk je natolik zesatanizován, že nenávidí dobro všude, kde se najde, že nenávidí toho, kdo je dobrý, jako by ho ten, který je dobrý, právě svým mlčením obviňoval a činil mu výčitky. Ve skutečnosti něčí dobrota způsobuje, že zloba zlého připadá ještě černější. Ve skutečnosti víra opravdového věřícího dává vystoupit ještě živěji pokrytectví nepravých věřících. Ve skutečnosti nemůže být neopovrhován nespravedlivými ten, který svým způsobem života svědčí ve prospěch spravedlnosti. A tak tedy právě proto se proti těm, kteří milují spravedlnost, rozpoutává pronásledování.

I zde je tomu tak jako s válkami. Člověk se víc zdokonaluje v satanském umění pronásledovat než ve svatém umění lásky. Ale může pronásledovat jen to, co má krátký život. To věčné, které je v člověku, pastem uniká, a tak, právě skrze toto pronásledování získává silnější životaschopnost. Život uniká zraněními, která krvácejí, nebo strádáním, která vyčerpávají pronásledovaného, ale krev vytváří purpur budoucího krále a strádání jsou stupni k výstupu na trůn, který Bůh připravil pro své mučedníky, jímž jsou vyhrazena královská křesla v Nebeském království.

»Budu blahoslavený, urážejí-li mě a pomlouvají«.

Konejte jen to, čím si zasloužíte, aby vaše jméno bylo vepsáno do nebeských knih, kde nejsou zapsána jména s ohledem na lidské lži a chválu, vzdávanou těm, kteří si jí zaslouží nejméně. Ale kde naopak jsou se spravedlností a láskou zapsána díla dobrých, aby mohli získat odměnu, slíbenou těm, kterým Bůh žehná. Až dosud byli proroci pomlouváni a uráženi. Ale až se otevrou nebeské brány, vstoupí do Božího Města jako vznešení králové a budou pozdravováni radostně zpívajícími anděly. I vy, urážení a pomlouvání za to, že jste přináleželi Bohu, obdržíte nebeský triumf a až skončí čas a Ráj bude naplněn, bude vám každá slza drahá, neboť to právě jejím prostřednictvím dobudete tuto věčnou slávu, kterou vám Otcovým jménem slibuji.

Jděte. Zítra k vám budu opět hovořit. Necht' zůstanou jen nemocní, abych jim pomohl v jejich bolestech. Necht' pokoj je s vámi a necht' rozjímání o spáse prostřednictvím lásky vás uvede na cestu, končící v Nebi."

Uzdravení setníkova sluhy

Ježíš se vrací z venkova a přichází do Kafarna. S ním je jeho dvanáct, či spíše jedenáct apoštolů, protože Jan mezi nimi není. Obvyklé pozdravy lidí ve stupnici rozmanitých výrazů, počínaje zcela prostými pozdravy dětí přes plaché pozdravy žen a nadšené pozdravy zázračně uzdravených až po pozdravy zvědavé nebo ironické.

A Ježíš všem odpovídá podle způsobu, jak je zdraven: děti pohladí, ženy žehná, na zázračně uzdravené se směje, ostatní zdraví s hlubokou úctou. Ale tentokrát se k těmto obvyklým pozdravům přidá i pozdrav setníka, zřejmě místního. Pozdraví Ježíše svým: „Bud' zdrav, Místře!" na který Ježíš odpoví: „Necht' k tobě přijde Bůh!"

Zatímco se přiblíží dav, zvědavý na to, jak proběhne toto setkání, Říman pokračuje: „Čekám na tebe už několik dní. Nepoznal jsi mě mezi těmi, kteří ti naslouchali na hoře. Byl jsem oblečen do civilu. Neptáš se mě, proč jsem přišel?"

„Neptám se tě na to. Co si ode mne přeješ?"

„Máme rozkaz sledovat ty, kteří dělají shromáždění. Řím už mnohokrát litoval toho, že dal souhlas ke schůzím zdánlivě nevinným. Ale když jsem tě viděl a slyšel, myslel jsem na tebe jako na... jako na... Mám nemocného služebníka, Pane. Leží na lůžku v mém domě, ochrnut kostní nemocí, a strašlivě trpí. Naši lékaři ho nevyhlídí-li. Pozval jsem vaše lékaře, aby přišli, neboť toto jsou nemoci, které pocházejí ze zkaženého ovzduší těchto krajů a oni je umějí léčit... Odmítli přijít. Velice mě to bolelo, protože je to věrný služebník."

„Přijdu a uzdravím ho."

„Ne, Pane. Tolik po tobě nežádám. Jsem pohan, pro vás smetí. Obávají-li se hebrejští lékaři, že se nakazí, vkročí-li do mého domu, pro tebe by to teprve bylo nákazou, neboť ty jsi božský. *Nejsem hoden, abys vešel pod mou střechu.* Ale řekneš-li odtud jediné slovo, můj služebník se uzdraví, neboť ty poroučíš všemu, co existuje. Já jsem muž podřízený mnoha autoritám, z nichž první je císař, ale i já mohu rozkazovat vojákům, které mám pod svým velením. A řeknu-li jednomu: »Odejdi« a druhému »Pojď«, a služebníkoví: »Udělej toto«, první odejde, kam jsem ho poslal, druhý přijde, protože jsem ho zavolal, třetí učiní, co mu řeknu. Ty, který jsi Ten, který je, budeš nemocí okamžitě poslechnut a nemoc odejde."

„Nemoc, to není člověk..." namítá Ježíš.

„Ale ty také nejsi člověk, ty jsi Člověk. Proto můžeš poroučet i žvlům a horečkám, neboť všechno je podřízeno tvé

moci."

Významní mužové Kafarnaa vezmou Ježíše stranou a řeknou mu: „Je to Říman, ale vyslyš ho, neboť je to dobrý muž, který nás ctí a pomáhá nám. Pomysli, že on dal postavit synagogu a drží své vojáky, aby se nám během sabatu neposmívali. Učiň mu tedy tuto milost z lásky pro tvé město, aby nebyl zklamán a rozzloben a aby se jeho náklonnost k nám nezměnila v nenávist."

Ježíš je všechny vyslechne a pak se obrátí k setníkovi: „Běž napřed, přijdu za tebou."

Ale setník opět říká: „Ne, Pane, řekl jsem ti to už: bylo by to pro mne velkou ctí, kdybys vešel pod mou střechu, ale já si to nezasloužím. Řekni jen slovo a můj služebník bude uzdraven."

„Budiz tomu tak. Běž s vírou. V tomto okamžiku ho horečka opustila a do jeho údů se vrátil život. Snaž se o to, aby se vrátil Život i do tvé duše. Běž."

Setník po vojensky pozdraví, ukloní se a pak odejde.

Ježíš za ním hledí, jak odchází, a pak se obrátí k přítomným a řekne: „Po pravdě vám říkám, že jsem tolik víry v Izraeli nenašel. Ó, jak je to pravda! »Lid, který kráčel v temnotách, spatřil velké světlo. Nad těmi, kteří bydleli v temných krajích smrti, se pozvedlo Světlo«. A dále: »Mesiáš, když pozvedl svou korouhev nad národy, je sjednotí«. Ó, mé Království! K tobě opravdu budou proudit nekonečné zástupy... a mé srdce se nadme radostí, když spatří, jak ke mně budou od moře přicházet národy... Ostrovy na mě čekají, aby mě uctívaly a synové cizinců vystavějí zdi mého chrámu - církve a jeho brány budou stále otevřeny, aby přijímaly krále a mocné národy a aby je mnou posvěcovaly. Říkám vám, že mnozí přijdou od Východu i ze Západu a budou sídlit s Abrahamem, Izákem a Jákobem v Nebeském království, zatímco synové Království budou uvrženi ven do temnot, kde bude pláč a skřípání zubů."

„Ty tedy prorokuješ, že pohané budou rovni Abrahamovým synům?"

„Nejen rovni: "nařazení. Nelitujte toho, neboť je to vaše chyba. Neříkám vám to já, ale proroci a znamená to už potvrzují. A teď někteří běžte do setníkova domu, abyste zjistili, že jeho služebník je uzdraven, jak si to zasloužila Římanova víra. Běžte. Možná jsou u nás nemocní, kteří čekají na můj příchod."

Ježíš s apoštoly a několika ostatními zamíří k domu, kde obvyčejně přebývá za dnů, kdy je v Kafarnau. Nejvíce lidí se zvědavě a hlučně hrne k setníkovi domu.

„Nech mrtvé pohřbívat své mrtvé "

Vidím Ježíše, jak se se svými jedenácti, neboť Jan stále chybí, ubírá k břehu jezera. Seskupuje se kolem něho mnoho lidí: mezi nimi mnoho těch, kteří s ním byli na hoře, zejména muži, kteří se k němu připojili v Kafarnau, aby ještě naslouchali jeho slovům. Chtěli by ho zadržet, ale Ježíš jim říká: „Patřím všem a chce mě vidět mnoho lidí. Vráťím se. Připojíte se ke mně. Ale teď mě nechtě odejít." Jen stěží se prodírá zástupem zatarasujícím úzkou cestu. Apoštolové pracují svými lokty, aby ho nechali projít. Ale je to, jako by útočili na měkkou hmotu, která se okamžitě vrátí do stavu, v kterém byla předtím. Dokonce se rozzlobí, ale nepomáhá to.

Jsou už téměř u břehu, když po zuřivém boji se jednomu muži středního věku a vznešeného původu podaří přiblížit k Ježíšovi; aby vzbudil jeho pozornost, dotkne se jeho ramene. Ježíš se obrátí, zastaví se a zeptá se:

„Co si přeješ?"

„Jsem zákoník, ale to, co je v tvých slovech, nelze srovnávat s tím, co uzavírají naše předpisy. Tvá slova mě získala. Místře, už tě neopustím. Budu tě následovat všude, kam jdeš. Jaká je tvá cesta?"

„Cesta Nebes."

„To nehovořím o ní. Ptám se tě, kam jdeš. V kterých domech tě mohu najít?"

„Lišky mají svá doupatá a ptáci svá hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil. Mým domem je svět, všude, kde jsou duše k poučování, bědy k ulehčení, hříšníci k vykoupení."

„Tak tedy všude."

„Ty jsi to řekl. Mohl bys ty, izraelský doktor, udělat to, co tito nejmenší činí z lásky ke mně? Zde se vyžaduje obět a poslušnost a milosrdná láska ke všem, duch přízřusobivosti ke všemu, ke všem. Neboť shovívavost přitahuje. Protože ten, který chce léčit, musí se sklonit nad všemi ranami. Potom to bude čistota Nebes. Ale zde jsme v blátě a je třeba z bláta vyprošťovat oběti, které se už do něho zabořily. Nepozvedat oděv, ani neobcházet místa, kde je bláto hlubší. Čistota musí být v nás. Je třeba jí být tak proniknut, že už nic jiného nemůže vstoupit. Dokážeš toto všechno?"

„Dovol mi aspoň, abych to zkusil."

„Zkus to, budu se modlit za to, abys toho byl schopen."

Ježíš se dá opět na cestu a upoután dvěma očima, které na něho hledí, řekne mladému vysokému a silnému muži, který se zastavil, aby nechal projít průvod, ale který zřejmě směřuje někam jinam: „Následuj mě."

Mladý muž se rozechvěje, změní barvu, jeho oči se přivírají, jako by byly oslněny jasem, a po malé chvilce otevře ústa, aby promluvil, ale nenajde, co by odpověděl. Nakonec řekne: „Budou tě následovat, ale můj otec je mrtev v Korozainu a já ho musím pohřbít. Nechej mě to udělat a já pak přijdu."

„Následuj mě. Nechej mrtvé pohřbívat mrtvé. Tebe už vsál Život. Ty jsi ostatně po tom toužil. Neoplakávej prázdno, které Život kolem tebe učinil, aby tě měl za učedníka. Rány citů jsou kořeny pro křídla, která narostou muži změněnému ve služebníka Pravdy. Ponechej zkázu svému osudu. Pozvedni se ke Království, kde nic není zkaženo. Tam také najdeš nezkažitelnou perlu tvého otce. Bůh volá a odchází. Zítra už nenajdeš své srdce dneška a

Boží pozvání. Pojd'. Jdi ohlašovat Boží Království."

Muž opřený o zídku stojí se svěšenýma rukama. Nese jistě sáčky s aromáty a obvazy. S hlavou nakloněnou uvažuje o dvou láskách, stojících proti sobě: o lásce k Bohu a o lásce k otci.

Ježíš čeká a hledí na něho a pak bere docela maličké dítě, přitiskne si ho na srdce a řekne: „Říkej se mnou: »Žehnám tě, ó, Otče, a žádám o tvé světlo pro ty, kteří pláčou v mlhách Života. Žehnám tě, Otče, a prosím o tvou sílu pro toho, který je jako dítě a potřebuje, aby ho někdo podpořil. Žehnám tě, Otče, a vzývám tvou lásku, abys mi dal zapomenout na všechno, co nejsi Ty«. A dítě, asi čtyřleté, opakuje svým hláskem svatá slova, se svýma sepjatýma rukama v pravé ruce Ježíšově, který jeho buclatá zápěstí drží jako dvě lodyhy nějakých květů.

Muž se rozhodne. Odevzdává své balíky jednomu druhovi a přistoupí k Ježíšovi, který postaví na zem dítě, když ho napřed požehnal. Bere mladého muže kolem ramenou a takto s ním jde, aby ho utěšil a podpořil v jeho úsilí.

Jiný muž se ho táže: „Já bych chtěl s tebou jít také, ale než tě budu následovat, chtěl bych se rozloučit se svými rodiči. Dovolíš mi to?"

Ježíš na něho upřeně pohlédne a odpoví: „V tobě je příliš mnoho kořenů, které jsou zarostlé v tom lidském. Vytrhni je a nepodaří-li se ti to, přesekni je. Do služby Boží se musí přicházet s plnou svobodou ducha. Nic nesmí svazovat toho, který se dává."

„Ale, Pane, tělo a krev jsou stále tělem a krví! Ke svobodě, o níž hovoříš, dospějí jen pozvolna."

„Ne. Ne. Už nikdy k ní nedospěješ. Bůh je náročný, ale podobně je i nekonečně štědrý, když odměňuje. **Chceš-li být učedníkem, je třeba obejmout kříž a jít.** Jinak zůstaneš v počtu prostých věřících.

Cesta Božího služebníka není cestou posetou růžovými květy. Bůh je ve svých požadavcích absolutní. Nikdo, kdo už jednou položil ruku na rádko k obdělávání srdcí, aby do nich rozhazoval semeno Boží doktríny, se už nemůže obrátit, aby se díval za tím, co opustil a co ztratil, co mohl vlastnit, kdyby následoval obvyklou cestu. Ten, který tak jedná, není zralý pro Boží Království. Pracuj sám na sobě. Vzmuž se, a pak přijď. Teď ne."

Dostali se na břeh. Ježíš vstoupí do Petrovy bárky a potichu mu říká několik slov. Vidím, jak se Ježíš usmívá a jak je Petr nadšený. Ale nic neříká. Vstupuje i muž, který nešel pohřbít svého otce, aby následoval Ježíše.

Podobenství o rozséváči

Bárky apoštolů propluly onen dosti krátký úsek, který odděluje Kafarnaum od Betsaidy, a přistanou zde. Ale následují je další bárky a mnoho lidí vystupuje a připojuje se k těm, kteří přicházejí z Betsaidy pozdravit Mistra. Ten vstupuje do Petrova domu...

Lidé zvenčí se s velkým křikem dožadují Mistra. To není vhod Petrovi, který vystoupí na terasu a domlouvá svým spoluobčanům... Když je teď ve svém domě, chtěl by se v klidu potěšit z Mistrovy přítomnosti. Ale naopak nemá čas ani radost mu nabídnout nic jiného než trochu medové vody z četných věcí, o kterých své ženě říká, aby je přinesla, a tak trochu hubuje.

Ježíš na něho s úsměvem hledí a potřese hlavou: „Řeklo by se, že mě vůbec nevidíš a že být spolu je něco výjimečného!"

"Ale vždyť to tak je! Když jsme mezi lidmi, jsme tam náhodou ty a já? Nikdy v životě! Mezi tebou a mnou jsou lidé se svými nemocnými, se zarmoucenými, s posluchači, se zvědavci, s pomlouvači, s nepřáteli, ale nikdy tam nejsme ty a já. Dnes naopak jsi ty se mnou v mém domě a oni by to měli pochopit!" Petr je opravdu rozzlobený.

„Ale já v tom žádný rozdíl nevidím, Šimone. Má láska je stále táž. Má slova jsou stále táž. Ať už ti je říkám v soukromí nebo je říkám všem, není to jedno a totéž?"

A tak se teď Petr přiznává ke své velké bolesti: „Když já mám takovou tupou hlavu a jsem snadno roztržitý. Když mluvíš na nějakém náměstí, na nějaké hoře uprostřed tak velkého množství lidí, já nevím proč, sice všemu rozumím, ale na nic si pak nevzpomenu. Řekl jsem to i druhům a dali mi za pravdu. Ostatní, chci říci lid, kteří ti naslouchají, ti rozumějí a vzpomenu si na to, co jsi říkal. Kolikrát slyšíme, jak někdo přiznává: »Tuto věc jsem neudělal, protože ty jsi to řekl« nebo ještě: »Přišel jsem, protože jsem tě jednou slyšel, jak jsi řekl takovou a takovou věc, která zasáhla mého ducha«. My naopak... hm! Je to jako proud vody, která protéká, aniž se zastaví... protéká, protéká, protéká... A já myslím na to, že bude-li to, jak říkáš, a přijde chvíle, kdy už zde nebudeš, abys hrál roli řeky, pak... pak já... Co budu moci dát těm, kteří mají žízeň, nezadržím-li jedinou kapku z toho, co mi dáváš?"

Ostatní se také přidávají k Petrovým steskům a bědují, že si nikdy nevybaví nic z toho, co slyšeli, chtějí-li toho použít jako odpovědi četným osobám, které se jich dotazují.

Ježíš se usmívá a odpovídá: „Ale mně to tak nepřipadá. Lidé jsou s vámi také velice spokojeni."

„Ó, ano! Pro to, co děláme! Udělat ti místo, a kvůli tomu zapracovat lokty, nosit nemocné, sbírat almužny a říkat: »Ano, Mistr je támhle ten!« To je to celé, po pravdě!"

„Nesnižuj se tak, Šimone."

„Já se nesnižuji, já se znám."

„To je ta nejobtížnější ze všech moudrostí. Ale chci tě zbavit tohoto velkého strachu... Máme vždycky hodiny důvěrnosti. Otevřete mi tedy svá srdce. Dávám tolika a tolika lidem. A vám, které tak miluji, bych nedal? Mluvil jsi o proudu, který protéká, aniž z něho něco zadržíš. Přijde den, kdy zjistíš, že každá vlna ti přinesla semínko a že každé semínko ti dalo rostlinku. A na dosah nalezneš tolik květů a rostlin pro všechny případy, že budeš sám sebou udiven a řekneš: »Ale co mi to Pán udělal?« Neboť to už budeš vykoupěn z otroctví hříchu a tvé dnešní ctnosti se pozvednou k veliké dokonalosti."

„Ty to říkáš, Pane, a já se spoléhám na tvá slova.“

„A teď pojďme za těmi, kteří nás očekávají. Pojďte. Pokoj tobě, ženo. Dnes večer budu tvým hostem.“

Vycházejí a Ježíš zamíří k jezeru, aby nebyl sevřen davem. Petr pečuje o to, aby vzdálil bárku několik metrů od břehu, a tak všichni mohli naslouchat Ježíšovu hlasu, ale aby mezi ním a posluchači byl aspoň malý odstup.

„Z Kafarnaa až sem jsem uvažoval o tom, co vám řeknu. A podněty jsem našel v událostech dnešního rána.“

Viděli jste ke mně přijít tři muže. Jednoho živelně, druhého proto, že jsem ho k tomu vyzval, třetího, který byl zapálen náhlým nadšením. A také jste viděli, že z těch tří jsem vzal jen dva. Proč? Že jsem snad v tom třetím viděl zrádce? Po pravdě ne. Ale nebyl připraven. Zdánlivě připadal méně připraven ten, který je po mém boku, a který šel pohrbit svého otce. Ale naopak méně připraven byl ten třetí. Ten druhý byl dokonce tak připraven, že dokázal dovršit oběť opravdu hrdinnou. **Hrdinství k následování Boha je vždycky důkazem velké duchovní připravenosti.** To vysvětluje jistě překvapující činy odehrávající se kolem mne. Ti nejpřipravenější k tomu, aby přijali Krista, ať už je jejich kasta a kultura jakákoliv, přicházejí ke mně s naprostou bezprostředností a vírou. Méně připravení mě pozorují jako muže, který se vymyká z obyčejnosti, anebo mě studují s nedůvěrou a zvědavostí, anebo mě dokonce napadají a zahrnují nejrůznějšími obviněními. Tato odlišná chování jsou ve vztahu k nepřipravenosti ducha.

Ve vyvoleném lidu by se měli všude nalézat duchové okamžitě připravení k přijetí Mesiáše, který konečně přišel, předcházen a doprovázen všemi znameními, oznámenými proroky; Mesiáše, jehož duchovní tvářnost se projevuje stále jasněji prostřednictvím viditelných zázraků na tělech a živlech i prostřednictvím neviditelných zázraků na svědomích, která se obracejí, i na pohanec, kteří se obracejí k pravému Bohu. Ale není tomu tak, naopak. Připravenost následovat Mesiáše je silně narušena právě u dětí tohoto lidu - a je bolestné to říci - je o to narušenější, oč výše se dostáváme ve společenských vrstvách. Neříkám to proto, abych vás pokořoval, ale abych vás přivedl k modlitbě a uvažování. Proč se to děje? Proč pohané a hříšníci urazí po mé silnici více cesty? Proč oni přijímají, co říkám, a ostatní ne? Protože děti Izraele jsou zakotveny, či spíše jsou pevně přichyceny jako ústřice na útesu, na kterém se narodily. Protože jsou nasyceny, naplněny, nafouknuty svou moudrostí a neumějí učinit místo mé moudrosti tím, že by odhodily, co je nadbytečné a podržely jen to nejnütnější. Ti druzí nejsou zatíženi tímto otroctvím. Jsou to ubozí pohané nebo ubozí hříšníci, které na místě nepřidrží žádná kotva. Jsou to chudí, kteří nemají vlastní poklady, ale jen zátěž omylu a hříchů. S radostí se jich zbavují, hned jak pochopí, co je to Radostná zvěst, a vychutnávají její posilující med velmi odlišný od nechutné směsi jejich hříchů.

Poslouchejte, a snad lépe pochopíte, jak odlišné mohou být plody téže práce:

Jeden rozsévač šel sít. Jeho pole byla četná a různé hodnoty. Některá byla dědictvím po jeho otci a nedbalost na nich nechala rozbujet pichlavé rostliny. Jiná nabyt sám. Koupil je v takovém stavu od jednoho nedbalého muže a ponechal je tak. Jiná pole byla přetínána cestami, neboť onen muž měl rád pohodlí a nechtěl si z jednoho místa do druhého zacházet. Konečně měl i polnosti, a to ty, které byly nejbliže jeho domu, kterým věnoval všechnu svou péči, aby měl ze svého příbytku pěkný výhled. Tato pole byla zbavena kamení, trní i plevele.

Muž tedy vzal pytel se zrním k setbě, s nejlepším ze všeho zrní, a začal rozsévat. A zrno padalo do dobře a pečlivě obdělávaných a pohnojených polí nejbliže domu. A padalo i do polí přetínaných cestami a chodníčky. Další část padala do polí, kde lidská nedbalost nechala bujet bodláčí. Teď je rozrušil pluh, vypadalo to, jako by už neexistovalo, ale bylo tam stále, protože jen oheň a důkladné zničení by mu zamezilo, aby znovu nevzklíčilo. Zbytek setby padl do polí koupených nedávno a která nechal taková, jaká byla, aniž je zoral do hloubky, aniž je zbavil všeho kamení, které vytvořilo nepropustnou vrstvu, kde se kořinky nemohly uchytit. A pak, když to všechno učinil, vrátil se do domu a řekl: »Ó, už je to, teď budu jen čekat na sklizeň«. A pak se radoval, protože v průběhu dní viděl, jak hustě raší obilí na polích kolem domu... a byl to krásný koberec a pak moře klasů a pak obilí zlátko a zpívalo, narážejíc klasem o klas, hosana slunci. Muž si řekl: »Všetchna ostatní pole budou taková, jako je toto! Připravme srpy a sýpky. To bude chleba! To bude zlata!« A radoval se...

Pokosil úrodu nejbližších polí a pak šel k těm, která zdědil po otci, ale která zanedbal. Zůstal stát s otevřenými ústy. Zrno hojně vzklíčilo, neboť pole byla dobrá a půda, ošetřovaná otcem, byla úrodná. Ale její úrodnost působila i na bodláčí, rozrušené, ale přesto stále živé. To se opět vzpamatovalo a vytvořilo opravdovou vrstvu zježeného pichlavého neřádu, jímž obilí mohlo prorazit jen velmi řídce. Ostatek byl téměř úplně mrtvý, udušený.

Muž si řekl: „Toto místo jsem zanedbal, ale jinde bodláčí nebylo, tam to dopadne lépe. A šel k polím, která získal nedávno. Byl opět nepřijemně překvapen. Hubená a teď docela uschlá stébla obilí teď všude trčela jako uschlé seno. »Ale jak to?« říkal si muž a povzdech. »Vždyť přece zde nebylo bodláčí. A semeno bylo totéž! A přece obilí pěkně vzklíčilo a rostlo, je to na něm vidět. Proč je tedy všechno mrtvé, aniž vyhnalo do klasů?« A s bolestí se pustil do kopání, aby zjistil, zda jsou tam krtčí doupata nebo jiná pohroma. Ne, ani hmyz ani hlodavci tam nebyli. Ale kolik kamení, kolik kamení! Hromada kamení. Pole jím byla doslova vydlážděna a ta trocha půdy, která je překrývala, tam byla jen k oklamání. Ó, kdyby byl kopal na polích dřívě, než je koupil jako dobrou zem! Ó, kdyby aspoň, když už udělal tu chybu a koupil je, se namáhal je zlepšit! Ale teď už bylo příliš pozdě a lítost byla zbytečná.

Pokořený muž povstal a šel na pole, která pro své pohodlí pro'al četnými cestičkami... A bolestí roztrhl svůj oděv. Zde nebylo nic, naprosto nic... Temná půda pole byla pokryta lehkou vrstvou bílého prachu... Muž padl na zem a vzdychal: Ale proč ani zde? Zde není ani bodláčí ani kamení, neboť to jsou naše pole. Předkové, otec, já sám jsme je vždycky vlastnili a po mnoho let jsme je zúrodňovali. Udělal jsem zde tyhle cestičky, a tak polím odňal trochu půdy, ale to nemohlo způsobit takovou neúrodu...
Ještě plakal, když na jeho bolestné stížnosti mu odpovědělo hejno četných ptáků, kteří přeletovali s cestiček na pole

a s polí na cestičky a hledali, hledali, hledali zrní, zrní, zrní... Pole, protkané cestičkami, na něž také dopadlo zrní, přilákalo spoustu ptáků, kteří nejprve sezobali zrní, jež dopadlo na cestičky, a pak do posledního zrna i to z pole. Tak setba, stejná pro všechna pole, zde přinesla velký výnos, jinde menší, jinde ještě menší, jinde nepřinesla nic. Slyš, kdo máš uši k slyšení. Zrní, to je Slovo: je stejné pro všechny. Místa, kam dopadá: to jsou vaše srdce. Necht' si to každý rozváží a pochopí. Pokoj buď s vámi."

Ježíš se pak obrátí k Petrovi a řekne mu: „Zamiř vzhůru... a přistaň na druhé straně."

A zatímco obě bárky se vydávají na plavbu, Ježíš se posadí a táže se nového učedníka: „Kdo je teď u tebe doma?"

„Moje matka se starším bratrem, pět let už ženatým. Moje sestry jsou na různých místech kraje. Můj otec byl velmi dobrý a moje matka ho v zármutku oplakává." Mladý muž se náhle zarazí, neboť cítí, že ze srdce mu vystupuje vzlyk.

Ježíš ho vezme za ruku a řekne mu: „Já jsem také poznal tuto bolest a viděl jsem plakat svou Matku. Dobře ti tedy rozumím."

Rozhovor je přerušen nárazem bárky na oblázky a vystupuje se. Zde už to nejsou nízké vrchy Betsaidy, které, řeklo by se, padají rovnou do jezera, ale rovina s bohatou úrodou.

„Jdeme k Meronu?" ptá se Petr.

„Ne. Dáme se touto stezkou mezi poli."

Krásná a dobře udržovaná pole ukazují klasy, dosud měkké, ale už nasazené...

„Tato pole nejsou jako pole z podobenství," podotýká bratranec Jakub.

„To zajisté ne! Ptáci je nezničili, není zde bodláčí ani kamení. Krásné zrno! Za měsíc už bude zlátnout... a za dva měsíce už bude připraveno pro srp a sýpku," říká Jidáš Iškariotský.

„Mistře... připomínám ti, co jsi říkal u mne. Dobře jsi mluvil. Ale já z toho začínám mít v hlavě samou mlhu..." říká Petr.

„Dnes večer ti to vysvětlím. Teď už je na dohled Korozain." Ježíš se zahledí na nového učedníka a řekne mu: „Dává se tomu, který sám dává, a vlastnictví neodnímá zásluhu dárku. Zaveď mě k vaší hrobce a ke své matce." Mladý muž poklekne a v slzách Ježíšovi políbí ruku.

„Vstaň. Pojďme. Můj duch pocítil tvůj zármutek. Svou láskou tě chci posílit v tvém hrdinství..."

Jan opět zajat

Opět jsme v Petrově kuchyni. Večeře byla vydatná, neboť na jakémsi kredenci se kupí talíře se zbytky ryby a masa, sýra, sušeného ovoce, vdolků s medem. Amfory a poháry jsou ještě v nepořádku na stole.

Petrova manželka udělala úplné zázraky, aby způsobila radost svému manželu, a pracovala po celý den. Teď unavena, ale spokojena, je ve svém koutě a poslouchá, co říká její muž a co říkají ostatní. Hledí na svého Šimona, který pro ni musí být velkým člověkem, byť poněkud náročným. Když ho slyší, jak mluví novými slovy, když předtím mluvil jen o bárkách, sítích, rybách a penězích, přivírá oči, jako by byla oslněna příliš prudkým světlem.

Petr, ať už proto, že má Ježíše u stolu, či proto, že bylo podáváno takové bohaté jídlo, je dnes večer plný nadšení a odhaluje se v něm budoucí Petr, který bude kázat zástupům...

Někdo silně zabuší na dveře.

„Ale kdo to může být v tuto hodinu?" říká Petr a zvedá se a jde otevřít.

Je to Jan, celý zaprášený, na tváři s viditelnými stopami po pláči.

„Ty zde?" všichni volají. „Ale co se stalo?"

Ježíš, který povstal, jen řekne: „Kde je má Matka?"

Jan přistoupí blíž, poklekne k Mistrovým nohám, vztáhne ruce, jakoby v touze po pomoci, a řekne: „Matce se daří dobře, ale pláče stejně jako já, jako tolik lidí, a prosí tě, abys za ní nešel podél Jordánu, z naší strany. Poslala mě kvůli tomu nazpět, protože... protože Jan, tvůj bratranec, byl uvězněn." A Jan se rozpláče, zatímco všech přítomných se zmocní velké pohnutí.

Ježíš velice zbledne, ale nerozruší se. Řekne pouze: „Vstaň a vyprávěj."

„Šel jsem na jih s matkou a ženami. Byl s námi i Izák a Timon (učedník). Tři ženy a tři muži. Poslechl jsem tvého příkazu a vedl jsem Marii za Janem... ach! Ty jsi věděl, že to bylo poslední sbohem! Bouře posledních dnů nás několik hodin zdržely, ale to stačilo, že Jan už Marii nespátřil. Přišli jsme o šesté hodině a on byl zajat za zpěvu kohouta..."

„Ale kde? Ale jak? Kým? Ve své jeskyni?" Všichni se vyptávají, všichni to chtějí vědět.

„Byl zrazen. K jeho zrazení si posloužili tvým jménem!"

„To je hrozné! Ale kdo to byl?" křičí všichni.

A Jan se chvěje a docela potichu řekne tu hrůzu, kterou by neměl slyšet ani vzduch: „Jeden z jeho učedníků."

Vzrušení dosáhlo vrcholu. Jedni zlořečí, druzí pláčou, další jsou tak ohromeni, že stojí nehybně jako sochy.

Jan se přivine Ježíšovi kolem krku a volá: „Bojím se o tebe! O tebe! O tebe! Svatí mají své zrádce, kteří se prodávají za zlato a ze strachu z mocných, z lačnosti po odměně, z poddajnosti Satanovi. Pro tisíc a tisíc věcí! Ó, Ježíši, Ježíši, Ježíši! Jaká bolest! Můj první učitel! Můj Jan, který mi dal tebe!"

„Klid! Pro tuto chvíli se mi nic nestane."

„Ale potom? Ale potom? A hledím na tyhle zde... mám ze všech strach, i za sebe... Mezi námi bude tvůj zrádce."

„Ale ty ses zbláznil! Ty si myslíš, že ho neroztrháme na kusy?" křičí Petr.

A Iškariot: „Opravdu se zbláznil! Já, já neznam nikdy. Ale i kdybych se cítil tak slabý, že bych to mohl učinit, zabil bych se. To by bylo lépe, než být vrahem Boha.“

Ježíš se vyprostí z Janova objetí a prudce zatřese Iškariotem a říká mu: „Nerouhej se! Nic tě nemůže tak oslabit, nechceš-li to. A kdyby to nastalo, bylo by třeba plakat a ne spáchat zločin, který by se připojil k bohovraždě. Slabým se stane jen ten, který zpřetrhá živé pouto s Bohem.“ Pak se obrátí k Janovi, který pláče s hlavou opřenou o stůl a říká: „Mluv popořádku. I já trpím. Byla to má krev a můj Předchůdce.“

„Viděl jsem jen jeho učedníky, jen jejich část; byli ohromeni a plni zuřivosti vůči zrádci. Ostatní doprovodili Jana do vězení, aby byli vedle něho při jeho smrti.“

„Ale ještě není mrtev... poprvé mohl uprchnout,“ říká Zelota, který má Jana velice rád a snaží se ho utěšit. „Ještě není mrtev, ale zemře,“ odpovídá Jan.

„Ano, zemře. Ví to, stejně jako to vím já. Tentokrát už ho nikdo a nic nezachrání. Kdy? Nevím. Ví, že živý z Herodových rukou nevyjde.“

„Ano, Herodových. Poslouchej. Šel k té soutěsce, kterou jsme prošli i my, když jsme se (ze Samařská) vraceli do Galileje, protože zrádce mu řekl: »Mesiáš byl napaden nepřáteli a umírá. Chce tě vidět a svěřit ti tajemství.« A Jan odešel se zrádcem a několika ostatními učedníky. Ve stínu údolí byli Herodovi vojáci a zajali ho. Ostatní uprchli a přinesli novinu učedníkům, kteří zůstali v Hennonu. Zrovna přišli, když jsem tam za nimi došel s Matkou. A je strašné, že to byl jeden z našeho kraje a že v čele tohoto spiknutí jsou farizejové z Kafarna. Byli za Janem a řekli mu, že jsi byl jejich hostem a že jsi odtud odešel do Judska... Jan by svůj úkryt neopustil kvůli nikomu jinému než kvůli tobě.“

Janovo vyprávění bylo vystřídáno hrobovým tichem. Ježíš jako by byl na pokraji svých sil: jeho oči jsou jakoby zamženy. A zůstal zde s hlavou skloněnou, s rukou dosud ležící na Janově rameni, a jeho ruka se jemně rozechvěje. Nikdo se neodvažuje promluvit. Ježíš prolomí ticho: „Půjdeme do Judeje jinou cestou, ale zítra musím jít brzo ráno do Kafarna. Odpočiňte si. Půjdu do olivového sadu. Potřebuji být sám.“ A vyjde, aniž připojil co dalšího.

„Určitě bude plakat,“ šeptá Jakub Alfeův.

„Pojďme za ním, bratře,“ říká Juda Tadeáš.

„Ne, nechejte ho vyplakat. My jen tiše vyjdeme a budme mu na doslech. Obávám se léček ze všech stran,“ odpovídá Zelota.

„Ano, pojďme. My, rybáři, na pobřeží, a když od jezera někdo přijde, uvidíme ho. A vy mezi olivovníky. Ježíš je jistě na svém obvyklém místě u ořešáku. Za svítání připravíme bárky, abychom mohli odjet co nejrychleji. Tihle hadi! Och! Říkal jsem to! Řekni, chlapče? Ale... Matka je opravdu v bezpečí?“

„Ó, ano! Šli s ní i Janovi učedníci - pastýři. Ondřeji... už našeho Jana neuvidíme!“

„Mlč! Mlč! Připadá mi to jako sýčkově houkání... Jeden předchází druhého a...a“

„Pro Svatou Archu! Zmlkňte! Jestli ještě budete takhle na Místra přivolávat neštěstí, tak vám záda zvalchují veslem!“ křičí rozzuřeně Petr. „Vy“, říká potom těm, kteří zůstávají mezi olivovníky „si vezměte hole, dlouhé větve. Je jich tam dost na té hranici. A schovejte se se svými zbraněmi. A prvního, kdo se se zlým úmyslem přiblíží k Ježíšovi, zabijte.“

Odcházejí a rozejdou se, jedni k bárkám, druzí mezi olivovníky na návrší a všechno končí.

Utíšená bouře

Rybářská bárka, v které se pohodlně může pohybovat pět nebo šest osob, rozráží jezero sytě modré barvy. Ježíš spí na zádi. Je oděn do bílého, jako obvykle. Hlavu má položenou na levé paži a pod ni a pod hlavu si podložil svůj šedomodrý, několikrát složený plášť. Sedí, neleží, na dně bárky...

Pokojně spí. Je unaven. Je klidný.

Petr je u kormidla, Ondřej se zabývá plachtami, Jan a další dva, které neznám, dávají do pořádku kotevní lana a sítě na dně bárky, jako by měli v úmyslu se připravit na rybolov, snad za noci. Slunce se už sklání k západu. Všichni učedníci si vyhrnuli tuniky, aby byli ve svých pohybech volnější a aby mohli chodit z jednoho konce bárky na druhý přes vesla, lavičky, košíky a sítě, aniž by jim v tom jejich oděv překážel. Všichni si svlékli plášť.

Vidím, jak se nebe zachmuňuje a slunce se schovává za bouřkovými mraky, náhle vystoupivšími nad jedním vrchem. Vítr je rychle žene k jezeru. Pro tuto chvíli je vítr nahoře a jezero je dosud klidné. Pouze se zbarvuje více do temna a jeho povrch se začíná čerit. Dosud to nejsou vlny, ale voda už začíná být neklidná.

Petr a Ondřej hledí na oblohu a jezero a začínají manévrovat, aby přistáli. Ale do jezera se opře vítr a v několika minutách všechno vaří a pění. Vlny narážejí na loď, pozvedají ji a opět jí dávají poklesnout a otáčejí ji všemi směry, a tak znemožňují kormidlovat, přičemž vítr znemožňuje i manévrovat plachtou, kterou je nutno stáhnout.

Ježíš spí. Neprobudí ho ani kroky ani vzrušené hlasy učedníků, ani svištění větru a nárazy vln do boku a přídě lodi. Jeho vlasy poletují ve větru a dokonce ho pokropí vodní tříšť. Ale Ježíš spí. Jan přejde z přídě na záď a přikryje ho svým pláštěm. Přikrývá ho s něžnou láskou.

Bouře se stále více rozzuřuje. Jezero je černé, jako by byl do něho rozlit inkoust, pruhované zpěněnými vlnami. Bárka nabírá vodu a větrem je hnána zpět na jezero. Učedníci usilovně manévrují a čerpají vodu, která se dovnitř vlnami přelévá. Ale není to nic platné. Ted se brodí ve vodě, která jim už sahá do poloviny lýtek, a bárka je stále těžší.

Petr ztrácí svůj klid a rozvahu. Dá kormidlo svému bratrovi a klopýtavě jde k Ježíšovi a silně jím zatřese. Ježíš se

probudí a zvedne hlavu.

„**Zachraň nás, Mistře, hyneme!**“ křičí na něho Petr (musí křičet, aby ho bylo slyšet).

Ježíš upřeně pohlédne na svého učedníka, pohlédne na ostatní a pak pohlédne na jezero: „Máš víru, že vás mohu zachránit?“

„Rychle, Mistře,“ křičí Petr, zatímco jedna opravdová hora vody vystupuje ze středu jezera a rychle se řítí na ubohou bárku. Řeklo by se smršť, tak je vysoká a strašlivá.

Učedníci, kteří vidí, jak se blíží, pokleknou a přikřčí se, jak mohou, přesvědčeni, že je to konec.

Ježíš povstane na zádi. Jeho bílá postava se vzpřímí nad bouřlivým jezerem. Rozevře paže směrem k vlně a řekne větru:

„**Přestaň a zmlkni**“ a vodě: „**Uklidni se. Chci to.**“

A vzápětí se obrovská vlna rozpadne v pěnu, která opadne beze škod. Poslední zavytí, které dohasíná v mručení a skučení větru, se změní v pouhý povzdech. A nad uklidněné jezero se opět vrátí jasná obloha a do srdcí učedníků naděje a víra.

Nemohu popsat Ježíšův majestát...

Ježíš promlouvá: „*Nebudu ti vykládat Evangelium, tak jak ho všichni vykládají. Objasním ti, co předchází tomuto úryvku Evangelia.*

Proč jsem spal? Snad jsem náhodou nevěděl, že přijde bouře? Ano, věděl jsem to. Já jediný jsem to mohl vědět. Tak tedy proč jsem spal?

Apoštolové byli lidmi, Maria. Oživeni dobrou vůlí, ale dosud pouhými »lidmi«. Člověk se vždycky považuje za schopného všeho. Když potom skutečně v jedné věci prokáže své schopnosti, je plný sebejistoty a důvěry ve svou schopnost »umět si poradit«. Petr, Ondřej, Jakub a Jan byli dobří rybáři a z toho důvodu se považovali v manévrování lodí za nepřekonatelné. Já jsem pro ně byl velký »Rabbi«, ale jako námořník úplně nula. Proto mě považovali za neschopného, abych jim pomohl, a když vstupovali do bárky, aby přepluli Galilejské moře, prosívali mě, abych zůstal sedět, protože jsem ničeho jiného nebyl schopen. Hrála v tom ovšem roli i jejich láska, a proto mě nechtěli vystavovat námaze. Ale i tuto lásku přesahovalo jejich »umění si poradit«.

Já se vnucuji jen ve výjimečných případech, Maria. Obvykle vás ponechávám vaši svobodě a čekám. Toho dne jsem byl unaven, a tak mě prosili, abych si odpočal, to znamená, nechal dělat všechno je samotné, je, kteří byli tak zdatní. A tak jsem tedy usnul. Do mého spánku bylo přimícháno i ono vědomí, že člověk je »člověk« a že chce jednat sám, aniž by se přesvědčil, že Bůh si nepřeje nic jiného, než mu pomáhat. V těchto »duchovně hluchých«, v těchto »duchovně slepých« jsem viděl všechny duchovně hluché a slepé, kteří v průběhu staletí budou spět do zkázy proto, že »chtějí jednat sami«, zatímco já jsem skloněn nad jejich potřebami a jen čekám, až mě zavolají na pomoc.

Když Petr zakřičel: »Zachraň nás!«, moje hořkost spadla jako kamínek, který necháme skutálet. Nejsem »Člověk«, jsem Bůh-Člověk. Nejednám tak, jak jednáte vy. Když někdo odmítne vaši radu nebo pomoc a vy ho pak vidíte v nesnázích, byť nejste tak zlomyslní, abyste se z toho radovali, přesto zůstanete opovržlivě, lhostejně na něho hledět, aniž by to vámi pohnulo a na jeho volání o pomoc mu pomohli.

Ubozí lidé by mohli namítnout: »Proč však dovoluješ, aby jednotlivé či obecné bouře vůbec vznikaly?« Kdybych svou mocí zničil zlo, ať už jakékoliv, dospěli byste k přesvědčení, že vy jste původci Dobra, které by ve skutečnosti bylo darem ode mne, a už byste si na mne nikdy nevzpomněli. Už nikdy. Potřebujete, ubozí synové, bolest, abyste si uvědomili, že máte Otce. Jako marnotratný syn, který si uvědomí, že má otce, až když má hlad. Neštěstí slouží k tomu, aby vás přesvědčilo o vaší nicotnosti, o vaší nerozumnosti, příčině tolika omylů, a o vaší zlobě, příčině tolika smutků a bolestí, o vašich chybách, příčině trestů, které si ukládáte sami, a o mé existenci, o mé moci, o mé dobrotě...

Zavolejte mě. Ježíš spí jen proto, že je svírán úzkostí, když vás vidí bez lásky k sobě. Zavolejte mě a já přijdu.“

Vzkříšení mládence z Naimu

Naim musel mít za Ježíšových časů určitou důležitost. Město není velké, ale je dobře postaveno a uzavřeno do svých hradebních zdí, jak se rozkládá na nízkém a usměvavém kopci...

Dospějí do něho ve směru od Endoru, když překročili vodní tok, který je jistě přítokem Jordánu. Nicméně z tohoto místa už Jordán není vidět a ani jeho údolí...

Ježíš sem přichází po velké silnici, která spojuje jezerní oblast s Hermonem a jeho osadami...

Vzdálenost, která odděluje apoštolskou skupinu od hradeb, je nyní velmi malá: nejvýše dvě stě metrů. Velká silnice vede přímo do města bránou, široce rozevřenou, neboť je bílý den. Je možno vidět, co se děje těsně za ní. A tak Ježíš, hovořící s apoštoly, vidí, jak za velkého naříkání plaček přichází pohřební průvod.

„Půjdeme se podívat, Mistře?“ říkají mnozí.

„Pojďme tam,“ souhlasí Ježíš.

„Musí to být dítě, neboť se podívej, kolik květin a stuh je na nosítkách“ říká Jidáš z Keriotu Janovi.

„Anebo je to panna,“ odpovídá Jan.

„Ne, je to určitě chlapec, soudě podle barev, ostatně tam není myrta,“ říká Bartoloměj.

Pohřební průvod vychází za hradby. Není možno spatřit, kdo vlastně spočívá na nosítkách, která nesou nosiči

hodně vysoko na svých ramenou. Tělo pod obvazy a plátno lze uhodnout jen podle tvaru, který naznačuje, že jde o tělo už dospělé.

Po straně kráčí zahalená žena, kterou podpírají příbuzní nebo přátelé, a pláče. To jsou jediné opravdové slzy v této plačtivé komedii. Když některý nosič se na cestě setká s kamenem, dírou, hrbolem a nosítka se zachvějí, matka zaúpí: „Ó, ne! Jděte pomalu. Můj maličký tolik vytrpěl!“ a chvějící se rukou pohladí okraj nosítek. Neví, čím by se ještě mohla projevit, a tak ve své bezmoci aspoň líbe vlající závoje a stuhy, které vítr občas pozvedne a které se zlehka dotýkají nehybného těla.

„Inu, je to matka,“ říká dojatě Petr a v jeho jemném a dobrém oku se zatřpytí slza. A není jediný, kdo má slzy v očích. Zelotovi, Ondřejovi, Janovi a dokonce i vždy veselému Tomášovi se lesknou v očích slzy. Všichni, všichni jsou hluboce dojatai. Jidáš Iškariotský šeptá: „Kdybych to byl já! Ó, má ubohá matka...“

Ježíš má v očích velikou něhu. Zamíří k nosítkám.

Matka se rozvzlyká silněji, neboť průvod se zatočí směrem k hrobce, která je už otevřena. Když vidí, že se Ježíš chce dotknout nosítek, zprudka mu v tom zabraňuje. Kdo ví, čeho se vlastně ve svém bolu obává? Volá: „Je můj!“ a hledí na Ježíše nepřítomnými očima.

„Vím to, matko. Je tvůj.“

„Je to můj jediný syn! Proč musel zemřít, on, který byl dobrý a který mi byl tak drahý, má radost vdovy? Proč?“ Zástup plaček dává hlasitěji zaznít svému pohřebnímu, dobře zaplacenému pláči a dělá ozvěnu matce, která pokračuje: „Proč on a ne já? To není spravedlivé, aby, ta, která porodila, viděla, jak její plod hyne. Plod má žít, neboť k čemu by jinak bylo toto břicho, které se tolik natrpělo, aby přivedlo na svět člověka?“ A divoce a zoufale se bije do břicha.

„Nedělej to! Neplač, matko.“ Ježíš jí bere ruce v mocném stisku a podrží je svou levou rukou, zatímco pravou se dotkne nosítek a řekne nosičům: „Zastavte se a položte je na zem.“

Nosiči poslechnou a sundají nosítka, která zůstanou stát na svých čtyřech nohách.

Ježíš uchopí plátno, pokrývající mrtvolu a odhodí ho dozadu a odhaluje pozůstatky. Matka křičí bolestí a volá svého syna jménem, myslím: „Danieli!“

Ježíš, který stále drží obě matčiny ruce ve své, se vztyčí, vznešený ve svém pohledu a s tváří, jakou má při svých nejmocnějších zázracích, skloní pravou ruku a nařídí se vši mocností svého hlasu: „Mladý muži! Říkám ti: vstaň!“

Mrtvý, tak jak je, se svými obvazy, vstane a posadí se na nosítkách a zavolá: „Maminko!“ Volá ji zmateným hlasem zděšeného dítěte.

„Je tvůj, ženo. Vracím ti ho ve jménu Božím. Pomoz mu, aby se vyprostil z rubáše. A buďte šťastni.“

A Ježíš se chce vzdálit. Ale, ano! Zástup ho uzavře u nosítek, nad nimiž se sklání matka, zaplétající se do obvazů, které se snaží rychle, rychle, rychle odmotat, zatímco její dítě ji s nářkem neustává prosit: „Maminko! Maminko!“

Rubáš je odstraněn, obvazy jsou odstraněny, matka a syn se mohou obejmout a oba to učiní, aniž by si všímali balzámu; ten pak matka obvazy stírá s drahé tváře, drahých rukou. A pak, protože nemá, do čeho by ho oblékla, sundá svůj vlastní plášť a oděje ho do něho, a každým pohybem ho opět laská... Ježíš na ni hledí... Hledí na tuto skupinu plnou lásky sedící na okraji nosítek, která už teď nejsou pohřebními nosítky, a pláče. Jidáš Iškariotský vidí jeho slzy a zeptá se: „Proč pláčeš, Pane?“

Ježíš k němu obrátí svou tvář a řekne: „Myslím na svou Matku...“

Tento krátký rozhovor přivede ženinu pozornost k jejímu dobrodinci. Vezme svého syna za ruku a podpírá ho, tak jak se vzpamatovává z předcházejícího stavu strnulosti. Matka klekne a řekne: „Ty také, můj synu, požehnej tohoto Svatého, který tě vrátil životu a tvé matce“ a skloní se a líbe Ježíšovi šat, zatímco dav zpívá hosana Bohu a svému Mesiáši...

Celý zástup nyní volá: „Nechť je požehnan Bůh Izraele! Nechť je požehnan Mesiáš, jeho Poslaný! Nechť je požehnan Ježíš, Syn Davidův. Pozvedl se mezi námi velký prorok! Bůh opravdu navštívil svůj lid! Aleluja! Aleluja!“

Konečně se Ježíš vyprostí ze sevření a vejde do města. Zástup ho následuje i pronásleduje, ve své lásce náročný.

Jeden muž přichází a velice uctivě ho zdraví: „Prosím tě, zůstaň pod mou střechou.“

„Nemohu. Blížící se Velikonoce mi už neumožňují žádnou zastávku mimo ty, které jsou předem určeny.“

„Za několik hodin se bude stmívat a je pátek...“

„Právě proto musím ještě do soumraku dokončit svůj určený úsek cesty. Přesto ti děkuji, ale nezdržuj mě.“

„Ale já jsem hlavou synagogy.“

„A tím chceš říci, že na to máš právo. Muži! Stačilo, abych se opozdil o hodinu a tato žena by se už se svým synem neshledala. Jdu tam, kde mě očekávají jiní nešťastní. Neoddaluj sobecky jejich radost. Jednou určitě přijdu a zůstanu s tebou v Naimu několik dní. Pro tuto chvíli musím odejít.“

Muž už nenaléhá. Říká jen: „Domluveno. Čekám tě.“

„Ano. Pokoj buď s tebou a obyvateli Naimu. Vraťte se do svých domovů. Bůh k vám hovořil zázrakem. **Snazte se, aby silou lásky ve vašich srdcích došlo k vzkříšení Dobra.**“

Poslední sborové volání, pak dav nechá Ježíše odejít...

V Jeruzalémě

Vstup do Jeruzaléma musel být něčím důležitým. Stát před jeho zdmi v tomto svátečním čase bylo jako stát před nějakým vladařem. Sváté město bylo opravdovou královnou Izraelců. Velmi dobře jsem to pochopila tento rok, kdy mohu na římské silnici pozorovat chování davů. Zde se průvody různých rodin seřazují, všechny ženy společně, muži v jiné skupině, děti v jedné nebo druhé skupině, ale všichni vážní a důstojní. Někteří složí obnošený plášť a z cestovního vaku vyjmou nový nebo si vymění sandály. Pochod je pak rázem slavnostní, povznesený. V každé skupině je sólista, který udává tón. A zpívají se hymny, staré slavné Davidovy hymny. Lidé se na sebe dívají nejlepšíma očima, jako by pohled na Dům Páně je proměnil. Všichni nábožně hledí na Svatý Dům, obrovskou mramorovou krychli, na níž spočívají zlaté kupole, opravdovou perlu. Teď je skupina apoštolů uspořádána takto: vpředu Ježíš s Petrem a dítětem Margziamem mezi sebou (dvanáctiletým sirotkem, kterého se Ježíš ujal); za nimi Šimon, Iškariot a Jan; pak Ondřej, který přiměl Jana z Endoru (nového učedníka řeckého původu), aby se zařadil mezi něho a Jakuba Zebedeova; ve čtvrté řadě oba Ježíšovi bratrance s Matoušem; konečně Tomáš s Filipem a Bartolomějem. Zde předzpěvuje Ježíš svým krásným vzletným barytonem přecházejícím až do tenoru; odpovídá mu Jidáš, opravdový tenor, a Jan jasným, dosud mladistvým hlasem a baryton obou Ježíšových bratraců a bas Tomášův... Ostatní, nadaní méně pěknými hlasy, tlumeně doprovázejí sbor virtuózů skupiny. Zpívají žalm 121:

Zaradoval jsem se, protože mi řekli:

„Půjďme do domu Hospodina!“

A už jsou zde nablízku hradby. Zde je Rybí brána. A zde jsou ulice přeplněné davy.

Okamžitě jdou do Chrámu k první modlitbě...

Cesta do Jeruzaléma skončila.

Stinnou cestou Olivové hory jde rychle Ježíš se svými do Lazarovy Betánie. Ještě není ani na kraji a už ho poznali a dobrovolní poslové se rozbíhají všemi směry, aby ohlásili jeho příchod. Díky tomu z jedné strany spěchá Lazar se svým správcem Maximinem, z druhé strany pastýř Izák s učedníky Šimonem a Josefem a ještě odjinud Marta; ta pozvedne svůj závoj, skloní se a políbí Ježíšovu ruku. A hned vzápětí přibíhá Marie Alfeova a Marie Salomé (Janova matka), pokloní se Ježíšovi, načež obejmou své syny. Mezitím malý Margziam, kterého Ježíš drží stále za ruku, všemi těmi příchozími odstrčený, hledí na všechno s úžasem. A teď přichází po cestě vedoucí k domu Šimona Zeloty Matka.

Ježíš pustí Margziamovu ruku a odpojí se od svých přátel a spěchá k ní. Známa slova se rozlehnou vzduchem a vznášejí se jako sóla lásky nad hlučícím davem: „Synu!“ „Maminko!“ Políbí se a v Mariině polibku je úzkost Matky, která měla po tak dlouhou dobu obavy, a teď je konečně od svého strachu osvobozena...

Ježíš ji hladí a říká: „Navíc ke svému andělu jsem měl i tvého, Matko, aby nade mnou bděl. Nic zlého se mi nemohlo stát.“

„Bůh budiž za to pochválen. Ale kolik jsem vytrpěla!“

Ale je možné, že tato Žena je Matkou tohoto Člověka? Kde je oněch šestnáct let rozdílu? Svěžest a krása tváře i panenského těla činí z Marie sestru jejího Syna, který je v plnosti své nádherné mužnosti.

Lidé, kteří se drží několik metrů opodál, dělají, jako by scénu neviděli. Ale jsem přesvědčena, že není ani jediného oka, předstírajícího, že hledí jinam, aby pokradmu na tuto něžnou scénu nepohlédlo...

Nádherné ráno vyzývá k procházce. Všichni opouštějí lůžka a domy i obyvatelé Zelotova domu jako včeličky při prvním slunci čile vstávají nadýchat se čerstvého vzduchu do Lazarova sadu, který obklopuje tento malý pohostinný příbytek. Brzo se k nim připojí ti, kteří jsou ubytováni u Lazara: Filip, Bartoloměj, Matouš, Tomáš, Ondřej a Jakub Zebedeův.

Marie Alfeova a Salomé jsou zaměstnány posluhováním mužům, kteří projevují velkou chuť k jídlu. Maria dohlíží na Lazarova služebníka, který dává do pořádku zanedbané vlasy malého Margziamu...

A teď od Lazarova domu přichází Ježíš i se samotným Lazarem...

Všichni se kolem Ježíše shromáždí a přichází k němu s úsměvem i Maria, oděna do vlněného tyrkysového šatu, přes který má přehozen plášť o něco tmavší barvy.

„Tak tedy můžeme jít,“ říká Ježíš. „Ty, Šimone, s Matkou a dítětem, chceš-li pro Margziamu udělat ony nákupy, i když se už o ně Lazar postaral.“

„Ale zajisté! A potom... budu moci říci, že aspoň jednou jsem mohl doprovázet tvou Matku. Jaká čest!“

„Tak tedy běž. Ty, Šimone, mě pojd' doprovodit za svými malomocnými přáteli.“

„Opravdu, Mistře? Dovolíš-li tedy, pospíšim si napřed a shromáždím je. Ty se ke mně pak připojíš. Však víš, kde jsou.“

„Ano, běž. A ostatní necht' dělají, co se jim líbí. Všichni jste volní... Pojd'me. Pokoj vám, ženy.“

Až k předměstí Jeruzaléma jdou všichni společně. Pak se rozdělí.

„A teď se pojd'me podívat na ty nešťastné!“ říká Ježíš a obrátí se zády k Jeruzalému a zamíří k opuštěnému místu na svazích skalnatého kopce... Je to vyprahlé... mrtvé, velice smutné místo.

„Mistře,“ volá Šimon Zelota, „tady jsem. Zastav se, ukážu ti cestu... Zde jsou...“

Je to asi deset přízraků. Říkám „asi“, neboť dobře jich rozeznávám jen pět, kteří stojí, ostatních, které pro šedivost pokožky a znetvořené obličej vykukující mezi kamením, lze rozeznat jen stěží, je asi také pět. Mezi nimi stojí jen jediná žena. Lze ji poznat jen podle jejích vlasů, teď už úplně bílých, které jí padají, neupravené, hrubé a špinavé s ramen až k pasu. Podle ostatních znaků nelze pohlaví určit, neboť velmi pokročilá nemoc z ní učinila téměř kostlivce a potlačila všechny ženské rysy. Stejně je tomu i s muži, z nichž jen jediný má zbytek kníru a vousu.

Volají: „Ježíši, náš Spasiteli, smiluj se nad námi!“ a ukazují své beztvaré vředovité ruce. „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se!“

„Co si přejete, abych vám učinil?“ ptá se Ježíš a pozvedá svou tvář k této bídě.

„Abys nás spasil od hříchu a nemoci.“

„Od hříchu zachraňuje vůle a pokání.“

„Ale chceš-li, můžeš smazat naše hříchy. Aspoň je, nechceš-li uzdravit naše těla.“

„Kdybych vám řekl: Zvolte si mezi obojím, co byste chtěli?“

„Boží odpuštění, Pane, abychom byli méně zarmoucení.“ Ježíš se zářícím úsměvem učiní znamení souhlasu. Pak pozvedne ruce a zvolá: „Buďte vyslyšeni, chci to.“

Vyslyšeni! To se může týkat jak hříchu, tak nemoci nebo obojího dohromady a oněch pět nebožáků zůstává v nejistotě. Ale apoštolově nejistí nejsou a nemohou se ubránit volání hosana, když vidí, jak malomocenství mizí jako sněhové vločky padající do ohně. A tak tedy těch pět pochopí, že je vyslyšeno úplně. Jejich volání se rozléhá jako vítězné zvonění. Objímají se vzájemně a posílají Ježíšovi polibky, neboť se mu nemohou vrhnout k nohám, a pak se obrátí ke svým druhům a říkají jim: „A vy, vy ještě nechcete věřit? Ale co jste to za nešťastníky?“

„Buďte dobří. Vaši ubozí bratři si to musí rozvážit. Nenaléhejte na ně. **Víra se nevnučuje. Hlásáme ji pokojem, něhou, trpělivostí, stálostí.** A to budete dělat po svém očištění, jako to pro vás udělal Šimon. Ostatně zázrak sám o sobě je už kázáním. Vy, kteří jste uzdraveni, vyhledejte co nejdříve kněze. Vy, nemocní, čekejte nás večer. Doneseme vám jídlo. Pokoj buď s vámi.“

Ježíš opět sestupuje na cestu, doprovázen žehnáním všech.

„A teď pojďme k Ben Hinnomu,“ říká Ježíš.

Překračují Cedron, jdou podél jižního úbočí hory Tofet a vejdou do malého údolí zcela zaplněného hrobkami a odpadky, bez stromů, bez ničeho na této jižní straně, vystavené slunci. To ho bombarduje svými paprsky a rozpaluje kamení těchto pekelných teras... Uvnitř hrobek, podobajících se krematorním pecím, jsou ubohá rozežraná těla...

Šimon Zelota zavolá a nejprve přicházejí tři, pak dva, pak jeden a ještě jeden až k hranici, která je jim určena. Zde jsou dvě ženy a jedna z nich drží za ruku hrůzně vyhlížející dítě, malomocenstvím zasažené hlavně v obličejí. Je už slepé. Je zde i muž vznešeného vzhledu, navzdory svým bědným podmínkám. Mluví jménem všech: „Nechť je požehnán Pánův Mesiáš, který sestoupil do naší gehenny, aby z ní vyprostil ty, kteří v něho mají důvěru. Zachraň nás, Pane, nechť nezahyneme! Zachraň nás, Spasiteli! Králi z rodu Davidova, Králi Izraele, slituj se nad svými poddanými... Učiň, ať z nás zmizí tato smrt, osuš naše slzy, neboť to je o tobě řečeno... Smiluj se, Pane.“

„Kdo jsi?“

„Jan z Chrámu. Nakažený pravděpodobně nějakým malomocným. Nemoc se na mně, jak vidíš, projevila teprve před nedávným. Ale oni! Jsou mezi nimi, kteří už po léta čekají na smrt, a tato maličká je zde už od doby, kdy ještě neuměla chodit. Nezná, co Bůh stvořil. Jediné, co zná nebo na co se rozpomíná z Božích zázraků, jsou tyto hrobky, toto nelítostné slunce a hvězdy noci. Slitování s vinnými i nevinnými, Pane, náš Spasiteli.“ Všichni poklekají a vztahují ruce.

Ježíš se rozpláče nad tolikerou bídou a pak rozevře ruce a zvolá: „**Otče, chci to: Spásu, život, zrak a zdraví pro ně.**“ Spočine s rukama rozpjatými v hluboké modlitbě... Připadá, jako by při modlitbě zeštíhl a vznášel se: bílý a mocný plamen lásky v oslnivě zlatém slunečním světle.

„Mamínko, já vidím!“ To je první výkřik a odpoví mu matčin výkřik, která uzdravené dítě přitiskne na srdce; a pak jsou to výkřiky ostatních uzdravených i apoštolů. Zázrak je vykonán.

„Ty, Jane, jsi kněz, a proto odvedeš své druhy k obřadu. Pokoj buď s vámi. Vám také večer přineseme potraviny.“ Žehná a chystá se odejít.

Ale malomocný Jan zvolá: „Chci jít v tvých stopách. Řekni mi, co mám dělat, kam mám jít a hovořit o tobě!“

„Nechť je místem tvé působnosti město Jeruzalém. Sbohem... A teď pojďme za Matkou,“ řekne potom apoštolům.

„Ale kde je?“ ptají se mnozí.

„V domě, který zná Jan. V domě dívky, Ioni zázračně uzdravené.“

Vejdou do města, projdou velkou část lidnatého předměstí Ofelu až k malému bílému domku. Ježíš vstoupí do domu, jehož dveře jsou pootevřeny. Je jimi slyšet tichý Mariin hlas a stříbrný hlas dívky Annalie a drsnější hlas její matky. Dívka se hluboce sklóní, její matka poklekne, Maria povstane.

Chtěly by pozdrzet Mistra i jeho Matku. Ale Ježíš přislíbí, že nazítří přijde, požehná je a odejde. Petr šťastně odchází s Marií. Oba drží za ruku dítě a vypadají jako šťastná rodina. Mnoho lidí se za nimi otáčí, aby šije prohlédlo. Ježíš hledí na jejich odchod s úsměvem.

„Šimon je šťasten!“ prohlásí Zelota.

„Proč se usmíváš, Mistře?“ ptá se Jakub Zebedeův.

„Protože v té skupině vidím velký příslib.“

„Jaký příslib, Mistře? Co vidíš?“ ptá se Tadeáš.

„Toto vidím: až přijde hodina, mohu pokojně odejít. Nemusím se obávat o svou církev. Bude sice malá a slabá jako Margziam. Ale bude zde moje Matka, aby ji držela takto za ruku a sloužila jí jako Matka; a bude zde Petr, aby jí sloužil jako otec. Do jeho počestné a pevné ruky mohu bez obav vložit ruku své rodící se církve. Petr jí dá sílu své ochrany, moje Matka sílu své lásky. A církev poroste... jako Margziam. To je opravdu dítě-symbol! Nechť Bůh požehná mou Matku, mého Petra a jejich dítě, naše dítě...“

A opět je večer v malém domě v Betánii. Někteří, unavení, už šli spát. Ale Petr chodí sem tam po cestičce a velmi často pozvedá hlavu k terase, kde sedí Ježíš a Maria a hovoří spolu.

Maria už mluví dlouho: „... Ne Synu, Jidáš se nezměnil. Vím to a ty to víš také. Nehovoříme o tom... Ale přesto to víme... a ostatní to tuší... Je to bytost, která se ztrácí... Všechno se v něm ztrácí. A já mám z něho strach...”

„Všichni nemohou být Jany!”

„Ale to nežádám. To by byl pak na zemi ráj. Ale Jidáš mi nahání strach.”

„Měj ho ráda, Matko! **Měj ho ráda z lásky ke mně!**”

„Ano, synu. Ale ani má láska k ničemu neposlouží. Pro mne bude pouze utrpením a pro něho chybou. Ó, proč přišel? Všechny jen rozrušuje, uráží Petra, který je hoden vši úcty.”

„Ano, Petr je velmi dobrý. Pro něho udělám cokoli, protože si to zaslouží.”

„Kdyby tě slyšel, řekl by ti se svým dobrým, upřímným úsměvem: »Ach, Pane, to není pravda!« A měl by pravdu.”

„Proč, Matko?” Ale Ježíš se už usmívá, neboť porozuměl.

„Protože jsi mu neučinil radost tím, že bys mu dal syna. Svěřil se mi se všemi svými nadějemi, se všemi svými touhami... a se vším tvým odmítnutím.”

„Neřekl ti důvod, který je ospravedlňuje?”

„Ano, řekl mi ho a dodal: »Je to pravda... ale já jsem muž, ubohý muž. Ježíš chce ve mně mermomocí vidět velkého muže. Ale já vím, že jsem velice nepatrný a právě proto by mi... mohl dát dítě. Kvůli tomu jsem se přece oženil... a umřu, aniž bych nějaké měl«. Petr mi ukázal na Margziama, jak se radoval z hezkého šatu, který mu koupil, jak ho políbil a řekl mu: »Milovaný otče«. A Petr k tomu řekl: »Vidíš, když tato malá bytůstka, kterou jsem ještě před deseti dny neznal, se mnou takhle mluví, připadám si, že se stávám měkčí než máslo a sladší než med a já pláču, protože...«”

Maria se odmlčí, hledí na Ježíše a studuje jeho tvář, čekajíc na slovo... Ale Ježíš položí loket na koleno, hlavu si podepře rukou a hledí do zeleného sadu.

Maria ho vezme za ruku, pohladí ji a řekne: „Šimon má tuto velkou touhu. Zatímco jsem s ním šla, bez ustání mi o ní hovořil, a to s tak správnými důvody, že... jsem mu neměla co odpovědět, abych ho umlčela... Proč nenecháš to dítě Šimonovi? Pokud odmítáš dát mu dítě opravdu z něho zrozené, chápu důvody. Dítě je pro nás jako kotva. A Šimon, určený k takové velké úloze, nemůže mít kotvu, která by ho zadržovala. Ale přesto jistě souhlasíš, že on musí být otcem všech dětí, které mu zanecháš. Jak však může být otcem, nebyl-li ve škole nějakého maličkého? Otec má být něžný. Šimon je dobrý, ale ne něžný. Je impulzivní a nesmiřitelný. Jen dítě ho může naučit porozumět druhým... Ach, ty se teď usmíváš! Takže chceš své Mamince udělat radost. Děkuji, můj Ježíši.”

„**Ano, necht' se to stane tak, jak si ty přeješ.**” Ježíš vstane a nahlas zavolá: „Šimone Jonášův, pojď sem.”

Petr se zastaví a rychle vystoupí po schodech: „Co si přeješ, Mistře?”

„Pojď sem, ty uchvatiteli a vypočítavče!”

„Já? Proč? Co jsem udělal, Pane?”

„Prosadil sis svou u mé Matky. Proto jsi s ní chtěl být sám. Co s tebou mám udělat?” Ale Ježíš se usmívá a Petr se vzpomíná.

„Ó, ty jsi mi opravdu nahnal strach! Ale teď se usmíváš... Co si přeješ ode mne, Mistře? Můj život? Mám už jen ten, protože jsi mi všechno vzal... ale chceš-li, dám ti ho.”

„Nechci ti brát, ale dát. **Ale nesmíš zneužívat svého vítězství a jeho tajemství ostatním neprozrad', jak jsi triumfoval nad Mistrem se zbraní mateřského slova.** Budeš mít dítě, ale...”

Ježíš nemůže domluvit, neboť Petr, který byl na kolenou, se rychle vztyčí a políbí Ježíše s takovou bouřlivostí, že mu až utne slovo.

„Poděkuj mé Matce, ne mně. Ale přesto si pamatuj, že toto ti má pomoci a nesmí to pro tebe být překážkou.”

„Pane, nikdy svého daru nebudeš litovat... **Ó. Maria! Necht' jsi navždy požehnána, svatá a dobrá.**”

A Petr padá opět na kolena a rozplácí se jak malé dítě, líbaje Mariinu ruku...

Ježíš učí Otčenáš

Ježíš odchází s apoštoly (Jidáš je stále nepřítomen) z nějakého domu poblíž hradeb... Město je za klidného večera ve svitu měsíce poloprázdné. Zjist'ují, že v jednom Lazarově domě pojedli velikonočního beránka. Není to však dům večeradla. Je na opačném konci Jeruzaléma.

„Kam půjdeme, Pane?”

„Pojďte se mnou. Zavedu vás korunovat Velikonoce vzácnou a vytoženou perlou. Právě proto jsem chtěl s vámi být sám. Mí, apoštolové! Děkuji vám, přátelé, za vaši velkou lásku ke mně. Pohled'te: procházím neustálými překážkami a zklamáními. Zklamáními pro vás. Pro mne to, ujišť'ují vás, zklamání nejsou, protože mi nebyl přiznán dar nevědět...”

„Jdeme do Getseman?” ptá se Jakub Alfeův.

„Ne. Výš. Na Olivovou horu.”

„Ó, to bude krásné!” říká Jan.

Vystupují olivovým sadem a ponechávají Getsemany po své pravici, až se dostanou na hřeben, kde šumějí olivovníky.

Ježíš se zastaví a řekne: „Udělejme si zastávku. Mí drazí učedníci a budoucí pokračovatelé, přistupte ke mně blíž.

Jednoho dne a nejen toho dne jste mi řekli: »Nauč nás modlit se, jak se modlíš ty. Nauč nás, jak to učinil Jan pro svoje učedníky, abychom my, tví učedníci se mohli modlit přímo Mistrovými slovy«. A pokaždé jsem vám odpověděl: »Udělám to, až uvidím, že jste připraveni už natolik, aby vám modlitba nebyla prázdňou formulkou lidských slov, ale opravdovým rozhovorem s Otcem«. Dospěli jste k tomu...

Poslouchejte. Když se modlíte, říkejte to takto: *»Otče náš, jenž jsi na Nebesích, posvět' se Jméno tvé, přijď' Království tvé jako v Nebi, tak i na zemi, a jako v Nebi, tak i na zemi buď' konána vůle tvá, odpusť' nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. Neuveď' nás v pokušení, ale zbav nás od Zlého«.*"

Ježíš povstal, když měl říci tuto modlitbu a ostatní ho napodobili, pozorní, dojatí.

„Není třeba ničeho jiného, přátelé. V těchto slovech je jako ve zlatém kruhu uzavřeno všechno, čeho je člověku zapotřebí pro ducha i tělo. Tímto prostě o to, co je tomu či onomu užitečné. A budete-li i konat, oč prosíte, získáte věčný život. Je to modlitba tak dokonalá, že vlny bludů ani běh staletí jí neublíží. Křesťanství bude rozkouskováno Satanovými zuby a mnoho částí mého mystického Těla bude odděleno, odloučeno a bude vytvářet buňky v marné touze vytvořit si dokonalé tělo. A tím jim bude jen mystické Tělo Kristovo, to znamená Tělo, zformované ze všech věncích spojených v apoštolské Církvi, která bude, pokud bude existovat země, jedinou pravou Církvi. Ale ty malé, oddělené skupinky, v důsledku toho zbavené darů, které zanechám matce Církvi, aby živila své děti, si stále pro jejich úctu ke Kristu podrží titul křesťanských církví a i v náruči svého omylu si budou vždycky pamatovat, že pocházejí od Krista. Nuže, i ony se budou modlit tuto všeobecnou modlitbu. Pamatuje si to. Neustále o ní rozjímejte. Podle ní řiďte svoje jednání. K vlastnímu posvěcování není zapotřebí ničeho jiného. Kdyby někdo byl sám v pohanském prostředí bez kostelů, bez knih, měl by už všechno, co je třeba vědět, kdyby rozjímal o této modlitbě, a v srdci by měl otevřený kostel. Měl by životní pravidla a měl by i zajištěno posvěcování...

Modlete se takto s pokorou, aby Bůh zabránil pokušením. Ó, pokoro! Znáš se taková, jací jste! Aníž byste se špinili, ale znát se. Říci: »Mohl bych podlehnout, i když mi připadá, že bych nemohl, neboť já sám jsem nedokonalým soudcem. V důsledku toho mě, můj Otče, pokud možno vysvobod' od pokušení tím, že mě budeš držet blízko u sebe, aby nebylo Zlému dovoleno mi škodit«. Neboť uvědomte si, že to Bůh nevede ke Zlému, ale je to Zlý, který svádí. Proste Otce, aby vás ve vaší slabosti podržel, aby tak nemohla být uvedena Zlým do pokušení. Promluvil jsem, mí milovaní. Jsou to mé druhé Velikonoce mezi vámi. Minulý rok jsme jen společně zlámali chléb a rozdělili beránka. Tento rok vám dávám modlitbu. O dalších velikonočních s vámi budu mít pro vás další dary, abyste měli, až půjdu tam, kde mě chce mít Otec, památku na Mne, Beránka.

Povstaňte a pojďme. Zůstaneme ve městě do svítání..."

7. VELKÉ UDÁLOSTI A ZÁZRAKY

Učiňte si čisté srdce, abych mohl být s vámi.

Ježíš učedníkům

Opět v Jeruzalémě

Ježíš je v Jeruzalémě, a to v okolí Antonie, strážního hradu s římskou posádkou. S ním jsou tam i apoštolově mimo Iškariota. K Chrámu spěchá velký zástup. Všichni jsou svátečně oděni, jak apoštolově, tak i ostatní poutníci, a já si tedy myslím, že jsou to dny Letnic...

Ježíš hovoří s Margziamem a Janem a jde napřed a rozdává almužny. Jistě vysvětluje dítěti mnoho věcí, neboť vidím, že mu ukazuje tu či onu podrobnost...

„Toto je bazén Bethesda. Teď se dobře dívej na vodu. Vidiš, jak je v tomto okamžiku klidná? Za chvíli uvidíš, že je v ní jakýsi pohyb a že se pozvedne až k onomu vlhkému znamení. Vidiš ho? To pak sestoupí Pánův Anděl, voda pocítí jeho přítomnost a uctí ho, jak jen sama dovede. Anděl přináší vodě příkaz uzdravit člověka, který se do ní rychle ponoří. Vidiš ten zástup? Ale většinou jsou všichni roztržití a nespátí první pohyb vody; anebo ti silnější bez milosti odstrčí slabší. *V přítomnosti Božích znamení nemáme být nikdy roztržití. Naše duše musí být stále bdělá, neboť nikdy se neví, kdy se Bůh projeví nebo pošle svého anděla.* A nikdy nesmíme být sobečtí, ani kvůli zdraví. Mnohokrát se dohadují, kdo se má ponořit jako první nebo kdo toho má více zapotřebí, a tak tito nešťastníci zmeškají dobrodiní andělova příchodu." Ježíš dává všechna tato vysvětlení Margziamovi, který na něho hledí s široce rozevřenými pozornými očima, ale současně přitom pozoruje i vodu.

„Může se vidět anděl? To by se mi líbilo."

„Lévi, jeden pastýř, ho v tvém věku viděl. I ty se dobře dívej a buď' připraven k jeho chvále."

Dítě se soustředí. Jeho oči střídavě hledí na vodu a nad ni a nic jiného nevidí. Ježíš mezitím pozoruje ten čekající nárudek nemocných, slepých, zmrzačených, ochrnutých. Apoštolově také napjatě čekají. Slunce koná na vodě světelné hry a zaplavuje pět oblouků podloubí, které obklopují vodní nádrž.

„Hle, hle!" zvolá Margziam. „Voda se nadýmá, hýbe, rozzařuje! Jaké světlo! Anděl!" A dítě poklekne.

A opravdu, jakmile se voda v bazénu dá do pohybu, jako by se její objem zvětšil náhlým přílivem, který ji vzvedne a pozvedne k okraji. Voda se na slunci rozzáří jako zrcadlo. Jeden kulhavý se rychle ponoří do vody, a když z ní vzápětí vyjde, jeho noha je dokonale uzdravena. Ostatní si stěžují a hádají se s uzdraveným mužem...

Ježíš se rozhlíží kolem a na rohoži vidí ochrnutého, jak tiše pláče. Přistoupí k němu, sklóní se nad ním, pohládí ho a zeptá se ho: „Ty pláčeš?"

„Ano. Na mne nikdy nikdo nepomyslí. Jsem stále zde a všichni se uzdravují, ale já nikdy. Už třicet osm let ležím

na zádech. Všechno jsem utratil, moji jsou mrtvi, teď jsem na obtíž jednomu vzdálenému příbuznému, který mě sem vždycky ráno přinese a večer zase odnese. Ale jak ho to obtěžuje! Ó, chtěl bych umřít!"

„Nermuť se. Měl jsi tolik trpělivosti a víry. Bůh tě vyslyší."

„Doufám... ale přicházejí na mne okamžiky malomyslnosti. Ty, jsi dobrý, ale ostatní... Ten, který se uzdravil, by zde z vděčnosti k Bohu měl zůstat, aby pomáhal ostatním ubohým bratrům."

„Měl by to udělat, ano. Ale neměj v sobě hněv. Oni na to nemyslí, není to ze zlé vůle. To radost z uzdravení z nich dělá sobce. Odpusť jim."

„Ty jsi hodný. Ty bys tak nejednal. Když se voda v nádrži zahýbe, snažím se tam po ruku doplazít. Ale pokaždé mě někdo předběhne, a u okraje zůstat nemohu, ušlapali by mě. A i kdybych tam zůstal, kdo by mi pomohl sestoupit? Kdybych tě viděl dříve, požádal bych tě..."

„Chceš se opravdu uzdravit? Tak tedy vstaň a vezmi své lůžko a choď!" Ježíš se vztyčí a jako by zároveň pozvedl i ochrnutého; ten vstane a pak nedůvěřivě učiní jeden, dva, tři kroky za odcházejícím Ježíšem, a když se opravdu rozhodí, vykřikne, že se všichni obrátí.

„Ale kdo jsi? Ve jménu Božím, řekni mi to! Snad Pánův Anděl?"

„**Jsem více než anděl. Mé jméno je Soucit. Jdi v pokoji.**"

Všichni se shromáždí. Chtějí vidět. Chtějí se uzdravit. Ale příběhovou chrámové strážce a s výhrůzkami rozhánějí toto hlučící shromáždění. Ochrnutý vezme svá nosítka a šťasten odchází a volá za Ježíšem: „Já tě najdu. Nezapomenu ani tvé jméno ani tvou tvář."

Ježíš se vmísí do zástupu a jde jiným směrem, k hradbám. Ale ještě neprošel posledním obloukem podloubí, když se přizene jako vichřice skupina židů. Hledají, dívají se, zkoumají. Ale dobře nechápou, oč se jedná, a tak mezitím Ježíš odejde, zatímco zklamaní židé, poučení strážemi, se vrhnou na ubohého uzdraveného a vyčítají mu: „Proč odnášíš toto lůžko? Je sabat. To není dovoleno."

Muž na ně pohlédne a řekne: „Já nevím nic. Jen vím, že ten, který mě uzdravil, mi řekl: »Vezmi své lůžko a choď«.

To je všechno, co vím."

„To je určitě démon, neboť ti poručil, abys porušil sabat. Jak vypadal? Kdo to byl? Žid? Galilejec? Proselyta?"

„Nevím. Byl zde. Viděl mě, jak pláču, a přistoupil ke mně. Mluvil se mnou. Uzdravil mě. Odešel a držel za ruku dítě. Myslím, že je to jeho syn, neboť by mohl mít dítě toho věku."

„Dítě? Tak to není on! Jak říkal, že se jmenuje? Neptal ses ho na to? Nelži!"

„Řekl mi, že se jmenuje Soucit."

„Ty jsi hlupák! To přece není žádné jméno!"

Muž pokrčí rameny a odejde.

Ostatní říkají: „Byl to určitě on. Zákoníci Ania a Zacheus ho zahlédli v Chrámu."

„Ale on nemá děti!"

„Přesto je to on. Byl se svými učedníky..."

A diskuse pokračuje, zatímco se loubí zaplňuje nemocnými...

Ježíš vstupuje do Chrámu z druhé strany... Apoštolově jdou za ním...

„Pojďme se ještě pomodlit, když jsme opět přišli až sem," říká Ježíš a jde na nádvoří hebrejských.

Ale právě se zde setká s oním uzdraveným, který sem přišel poděkovat Pánu. Zázračně uzdravený ho spatří uprostřed zástupu, radostně ho zdraví a vypráví mu, co se u bazénu přihodilo po jeho odchodu. A zakončuje: „Kdosi, kdo se velice podivil, že mě vidí uzdraveného, mi řekl, kdo jsi. Ty jsi Mesiáš. Je to pravda?"

„Ano. Ale i kdybys byl uzdraven vodou nebo jinou mocí, měl bys vůči Bohu stejnou povinnost - svého zdraví užívat k dobrému jednání. **Jsi uzdraven. Jednej vždycky s dobrým úmyslem a už nikdy nehřeš.** Aby tě Bůh nemusel potrestat ještě víc. Sbohem. Jdi v pokoji."

„Jsem starý a nevědomý. Ale chtěl bych tě následovat, abych ti sloužil a poučoval se. Chceš mě?"

„Nikoho neodstrkuji. Než přijdeš, řádně si vše rozmysli a rozhodneš-li se, tak přijď."

„Kam? Nevím, kam jdeš."

„Chodím po světě. Všude najdeš učedníky, kteří tě ke mně dovedou. Nechť tě Pán osvíti k lepšímu."

Ježíš se vrátí k apoštolům a modlí se.

Nevím, zda omilostněný šel za židy sám od sebe nebo zda si na něho počkali. Jen vím, že muž mluví s židy a pak odejde, zatímco oni jdou ke schodišti, po němž musí Ježíš sejít dolů... Když Ježíš přijde, bez pozdravu na něho zaútočí: „Pokračuješ v porušování sabatu navzdory obviněním, která vůči tobě byla vznesena. A to chceš, abys byl respektován jako Boží posel?"

„Posel? Ještě více: jako Syn, neboť mým Otcem je Bůh. Nechcete-li to uznat, budiž. Ale já proto nepřestanu konat své poslání. Ani na okamžik nepřestane být Bůh u díla. I teď je Bůh u díla a já jsem také u díla, neboť dobrý syn dělá, co dělá jeho otec, a protože právě proto jsem přišel na zem."

Lidé přistoupí blíž, aby naslouchali rozhovoru. Mezi nimi někteří Ježíše znají, jiným učinil něco dobrého, jiní ho vidí poprvé. **Jedni ho milují, druzí nenávidí, mnozí zůstávají nejistí.** Apoštolově obklopí Mistra. Margziam má téměř strach a jeho tvářička jako by se měla každou chvíli rozslzet.

Židé, směs zákoníků, farizejů a saducejů, dávají hlasitě najevo své pohoršení: „Ty se odvažuješ! A to si říkáš Syn Boží! Rouháš se! Bůh je Ten, který je, a nemá Syna! Ale zavolejte Gamaliela. Zavolejte Sadoka! Shromážděte rabíny, aby ho slyšeli a zahanbili."

„Uklidněte se. Zavolejte je a oni vám řeknou, že vědí, že Bůh je jeden a Trojí: **Otec, Syn a Duch Svatý** a že Slovo,

to znamená Syn Myšlenky, přišel, jak to bylo prorokováno, aby Izrael a svět spasil od Hříchu. Já jsem Slovo. Jsem i ohlášený Mesiáš. Není to tedy žádné rouhání, nazývám-li svým Otcem Toho, jenž je Otcem. Znepokojuje vás, že konám zázraky, a tak k sobě přitahuji zástupy a přesvědčuji je. Obviňujete mě, že jsem démonem, protože konám tyto zázraky. Ale Belzebub je ve světě už po staletí a má mnoho oddaných ctitelů. Proč však nekoná to, co konám já?"

Lidé si šeptají: „To je pravda! To je pravda! Nikdo nekoná to, co dělá on.“

„Vězte, že oddělíte-li Otce od Syna nebo Syna od Otce, a nerozpomenete-li se na Lásku, nemilujete Boha tak, jak má být milován: s pravdou a moudrostí, ale dopouštíte se bludu, protože z nich ctíte jen jednoho, zatímco Oni jsou obdivuhodnou Trojicí. Tak tedy ten, který nectí Syna, jako by nectil ani Otce, neboť Bůh Otec nepřijme, aby byla uctívána jen jeho část, ale chce, aby byl uctíván ve své celistvosti. Ten, který neuctívá Syna, neuctívá Otce, který ho poslal v myšlence dokonalé lásky. Odmítá tedy uznat, že Bůh koná spravedlivá díla.“

Po pravdě vám říkám, že ten, který naslouchá mým slovům a věří v Toho, kdo mě poslal, má život věčný a nebude odsouzen, ale skrze smrt projde k životu, protože věřit v Boha a přijímat má slova znamená přijímat Život, který neumírá. Přichází hodina, a pro mnohé už přišla, kdy mrtví budou slyšet hlas Božího Syna a kdy bude žít ten, který ho zaslechne v hloubi svého srdce.

Co říkáš, zákoníku?"

„Říkám, že mrtví už nic neslyší a že ty jsi blázen.“

„Nebesa tě přesvědčí, že tomu tak není a že tvá věda je ve srovnání s Boží vědou žalostná. Vy jste nadpřirozené věci tak polidštili, že slovům už dáváte jen hmotný význam. Učíte strnulým formulcím, těm svým, aniž byste se přiměli porozumět obrazům Písem v jejich pravdě. A teď ve své duši, utiskované lidstvem, vítězícím nad duchem, už nevěříte ani tomu, co učíte. A to je důvod, proč nedokážete bojovat proti okultním silám.“

Smrt, o které mluvím, není smrtí těla, ale smrtí ducha. Přijdou takoví, kteří budou svými ušima naslouchat mým slovům a přijmou je do svých srdcí a budou podle nich žít. Takoví, i kdyby byli duchem mrtví, přesto znovu naleznou život, protože má Slova jsou sám Život. A já ho mohu dát, komu chci, protože ve mně je dokonalost Života, protože jako Otec má v sobě dokonalý Život, i Syn má od Otce Život, sám o sobě dokonalý, úplný, věčný, nevyčerpatelný a přenositelný. A s Životem mi Otec dal moc soudit, neboť Syn Otcův je Synem Člověka, a může a má soudit člověka.

Co o sobě říkám jako svědectví, nemůže být vašim nevěřícím duchem přijato, neboť ten ve mně chce vidět jen člověka podobného vám. Ale je zde ještě někdo, kdo o mně svědčí a o kom říkáte, že ho ctíte jako velkého proroka. Jeho svědectví je pravdivé, ale vy jeho svědectví nepřijímáte, protože není podle vašeho smýšlení, mně nepřátelského. Nepřijímáte svědectví spravedlivého člověka, posledního proroka Izraele, protože ve věcech, které vám nevyhovují, říkáte, že je jen člověkem a může se mýlit.

Říkám vám: byl rozžatou lampou, ale vy jste se nechtěli těšit z jeho světla. Když se to světlo promítlo na mne, aby vám dalo poznat Krista, jaký je, dali jste postavit lampu pod kbelík, abyste v jejím světle nespátřili Pánova Krista.

Přesto mám větší svědectví než Janovo, a tímto svědectvím jsou má díla. Protože díla, které mi dal Otec vykonat, svědčí, že mě Otec poslal a že mi dal všechnu moc. To právě Otec svědčí v můj prospěch.

Vy jste nikdy neslyšeli jeho Hlas ani neviděli jeho Tvář, ale já jsem ho viděl a vidím ho, já jsem ho slyšel a slyším ho. Ve vás nepřebývá jeho Slovo, protože vy nevěříte v toho, koho On poslal.

Studujete Písma, protože se myslíte, že tak získáte vědomosti o věčném Životě. A to si neuvědomujete, že to právě Písma mluví o mně? Proč tedy nechcete přijít ke mně, abyste měli Život? Proto, že je-li nějaká věc protichůdná vašim zakořeněným názorům, odmítáte ji. **Chybí vám pokora.** Nemůžete dospět k tomu, abyste řekli: »Mýlil jsem se«. Právě takto jste zacházeli s Janem, s Písmy, se Slovem, které k vám promlouvá. Už nedokážete vidět ani rozumět, protože jste vězni své pýchy a ohlušení svými hlasy.

Myslíte, že takto hovořím, protože chci být vámi oslavován? Ne, vězte, že slávu, která pochází od člověka, nevyhledávám ani nepřijímám. **Co hledám a co chci, je vaše věčná spása.** Toto je sláva, kterou hledám. Má sláva Spasitele nemůže existovat bez spasení a vzrůstá počtem těch, které spasím. Ale vy nebudete spaseni. Víím, jací jste. Nemáte v sobě Boží lásku, jste bez lásky. Právě proto nedospějete k Lásce, která k vám promlouvá, a nevstoupíte do Království Lásky. Tam jste neznámými osobami. Otec vás nezná, protože vy neznáte mne, který jsem u Otce. Nechcete mě znát.

Přišel jsem ve jménu svého Otce, ale vy mě nepřijímáte, zatímco jste ochotni přijmout kohokoliv, kdo přichází ve svém jménu, pokud vám ovšem bude říkat, co se vám líbí. Říkáte, že máte víru. Ne, nemáte. Jak byste mohli věřit, když vzájemně žebráte o slávu, ale nebeskou slávu nehledáte? Tato opravdová sláva si nelíbí v zájmech, které se omezují jen na to pozemské.

Ale to já vás nebudu obviňovat před Otcem. To si nemyslete. Tam už vás obviňuje někdo jiný. Mojžíš, v kterého doufáte. To on vám vyčte, proč jste mu nevěřili, neboť o mně psal, ale vy mě přesto neuznáváte. Nevěříte v Mojžíšova slova, na kterého přísaháte. Jak tedy můžete věřit mým slovům, Slovům Syna Člověka, v kterého nevěříte? Lidsky řečeno, je to logické. Ale zde jsme v oblasti ducha a právě takto jsou ověřovány vaše duše. Bůh je pozoruje ve světle mých děl a srovnává skutky, které konáte, s tím, čemu jsem přišel učít. A Bůh vás soudí.

Co se týče mne, odcházím. Nenajdete mě po dlouhou dobu. A věřte, není to pro vás triumfem, ale trestem. Pojd'me."

A Ježíš odchází.

Lazarova naděje

Jednoho krásného letního rána přichází Ježíš v Zelotově doprovodu do Lazarovy zahrady. Ještě se úplně nerozednilo a tak je všechno svěží a usměvavé.

Zahradník, který přispěchá, aby přijal Mistra, mu ukazuje bílý oděv, právě mizící za jedním keřem, a říká: „Lazar jde k jasmínové pergole se svitky, které bude číst. Zavolám ho.“

„Ne. Půjdu tam sám.“

A Ježíš kráčí rychle po cestičce lemované kvetoucím keřem. Travička, která je podél keře, tlumí krok Ježíšových kroků a Ježíš schválně klade nohy právě na ni, aby přišel k Lazarovi znenadání.

Překvapí ho, jak stojí a modlí se nahlas, zatímco svitky leží na mramorovém stole: „Nezklam mě, Pane. Dej vzrůst jiskřičce naděje, která se zrodila v mém srdci. Dej mi, oč jsem tě v slzách prosil deset a statisíckrát. Oč jsem tě prosil svými skutky, odpuštěním, sebou samotným. Dej mi to výměnou za můj život. Dej mi to ve jménu svého Ježíše, který mi tento mír přislíbil. Může On lhát? Mám si myslet, že jeho slib byl prázdným slovem? Že jeho moc je menší než propast hříchu, kterou je moje sestra? Řekni mi, Pane, abych se z lásky k tobě...“

„Ano, řeknu ti to!“ říká Ježíš.

Lazar se rychle obrátí a zvolá: „Ó, můj Pane! Ale kdy jsi přišel?“ a skloní se a políbí Ježíšův šat.

„Před několika minutami.“

„Sám?“

„Se Šimonem Zelotou, ale sem, kde jsi ty, jsem přišel sám. Víím, že mi chceš oznámit velkou věc. Můžeš to říci...“

„Ne. Nejprve mi odpověz na otázku, kterou jsem položil Bohu. Podle toho, jak mi odpovíš, ti to řeknu.“

„Řekni mi, řekni mi tu velkou věc. Můžeš ji říci...“ a Ježíš se usmívá a rozevívá náruč, aby ho vyzval.

„Nejvyšší Bože! Tak je to pravda? Ty tedy víš, že je to pravda?“ A Lazar padne Ježíšovi do náruče, aby mu svěřil svou velkou věc.

„Marie zavolala Martu do Magdaly. A Marta odjela plná nepokoje a obav z nějakého neštěstí. A já jsem zde zůstal se svým strachem sám. Ale Marta mi poslala dopis po služebníku, který ji doprovázel, a ten dopis mě naplnil nadějí. Podívej, mám ho zde, na srdci. Střežím ho tam, protože je pro mne vzácnější než poklad. Je to jen pár slov, ale stále je pročítám, abych se přesvědčil, že byla opravdu napsána. Podívej...“ a Lazar vyjme zpod svého oděvu malou roličku svázanou fialovou stuhou a rozvine ji. „Vidíš? Čti, čti nahlas. Ta věc, přečtená tebou, mi připadne určitější.“

„Lazare, můj bratře. Tobě pokoj a požehnání. Přijela jsem brzo a v pohodě. A mé srdce se už nezachvívá obavami z nových neštěstí, protože jsem shledala, že Marie, naše Marie se těší dobrému zdraví a... smím to říci? Je méně rozrušena než předtím. Plakala na mém srdci nekonečným pláčem... A pak v noci, v místnosti, do níž mě uvedla, se mě tázala na mnoho a mnoho věcí o Mistru. V této chvíli nic víc. Ale já, která vidím Mariinu tvář a která naslouchám jejím slovům, říkám, že v mém srdci se zrodila naděje. Modli se, můj bratře. Doufej. Ó, kéž by to bylo pravda! Ještě zde zůstávám, protože jsem pochopila, že ona mne chce mít vedle sebe, jako by chtěla být chráněna proti pokušení, a aby se něco dověděla... O čem? O tom, co my už víme: o nekonečné Ježíšově dobrotě... Vidím, že přemýšlí, přemýšlí, přemýšlí... Potřebovali bychom Ježíše. Modli se. Doufej. Pán buď s tebou.“ Ježíš opět dopis svine a vrátí ho.

„Mistře...“

„Půjdu tam. Můžeš dát Martě vědět, aby za mnou přišla do Kafarna, asi tak za čtrnáct dní?“

„Ano, mohu, Pane. A já?“

„Ty zůstaneš zde. I Martu pošlu sám nazpět.“

„Proč?“

„Protože ti, kteří se napravili, mají hluboký stud a nic se jich tak nedotýká, jako oči otcovy nebo bratrovy. I já ti říkám: **Modli se, modli se, modli se.**“

Lazar pláče na Ježíšových prsou... Pak se vzpomene a ještě se rozhovoří o svém nepokoji, o své malomyslnosti.

„Už málem rok doufám... ztrácím důvěru... Jak je čas vzkříšení dlouhý!“ zvolá. Ježíš ho nechá mluvit, mluvit, mluvit... až si Lazar uvědomí, že zapomněl plnit povinnosti pohostinství, a tak se vzpomene a zavede Ježíše do domu...

Dcera Jairova

Ježíš je na sluncem zalité zaprášené cestě vedoucí podél pobřeží jezera. Směřuje do osady, obklopen velikým zástupem, který ho jistě očekává a který se kolem něho tak tlačí, že apoštolově používají svých loktů, aby mohli projít, a voláním se snaží přimět dav, aby uvolnil cestu.

Ale Ježíš z této tlačence není znepokojen. Zástup, který ho obklopuje, převyšuje o hlavu, a tak s něžným úsměvem, jak se kolem něho lidé tlačí, odpovídá na pozdravy, polaská nějaké dítě, kterému se podaří proklouznout masou dospělých a přiblížit se k němu, vkládá ruku na hlavy malých dětí, které matky pozvedají nad hlavy lidí, aby se jich dotkl. A přitom pomalu a trpělivě postupuje uprostřed vši této vřavy a neustálého strkání, které by vadilo všem, jen ne jemu.

Hlas jednoho muže volá: „Udělejte místo, udělejte místo.“ Je to hlas plný úzkosti a musí být známý a úctyhodný, neboť dav se přece jen otvírá, byť s obtížemi, a nechává projít asi padesátiletého muže, oděného do dlouhého volného šatu a s hlavou pokrytou bílým šátkem, jehož okraje spadají dolů podél tváří a krku.

Když přijde k Ježíšovi, hluboce se u jeho nohou skloní a řekne: „Ó, Mistře, proč jsi byl tak dlouho nepřítomen? Moje dceruška je velice nemocná. Nikdo ji nemůže uzdravit. Jen ty sám jsi naší nadějí. Pojď, Mistře. Očekával jsem tě s nekonečnou úzkostí. Pojď, pojď okamžitě. Moje jediné dítě právě umírá.“ A rozpláče se.

Ježíš položí svou ruku na skloněnou hlavu plačícího muže a odpoví mu: „Neplač. Měj víru. Tvá dceruška bude žít. Pojďme za ní!“

Dají se na cestu. Ježíš má po svém boku plačícího otce, jehož drží za ruku. Když nějaký větší vzlyk otřese ubohým mužem, vidím, jak Ježíš na něho pohlédne a stiskne mu ruku. Nic jiného neudělá, ale jaká síla musí přecházet do duše, která takto vedle sebe cítí Ježíše! Petr jde po druhém boku. Jan jde vedle Petra a společně s ním se snaží rozrážet dav, tak jak to Jakub a Iškariot činí na druhé straně. Ostatní apoštolové jsou zčásti před Ježíšem, zčásti za ním. Ale kolik by jich bylo zapotřebí! Zejména oni tři vzadu, mezi kterými vidím Matouše, nestačí zadržovat tento živý příval. Ale když se vůči davu chovají nešetrně, Ježíš otočí hlavu a tiše řekne: „Nechť je být, ty mé maličké!“ V jednu chvíli se však rychle obrátí, pustí mužovu ruku a zastaví se. Připadá ještě vyšší a jeho vzhled je teď přímo královský. Hledí na dav s přísnou tváří a se zpytavým pohledem. Jeho oči vysílají paprsky vyjadřující ne tvrdost, ale vznešenost: „Kdo se mě dotkl?“ táže se.

Nikdo neodpoví.

„Opakuji, kdo se mě dotkl,“ říká důrazně Ježíš.

„Mistře,“ odpovídají učedníci, „což nevidíš, jak se na tebe ze všech stran tlačí zástup? Přes naši snahu se tě dotýká tolik lidí!“

„Ptám se, kdo se mě dotkl, aby obdržel zázrak? Pocítil jsem, jak ze mne vyšla zázračná moc, protože o to jedno srdce s vírou žádalo. Které je to srdce?“

Ježíšovy oči se mezitím několikrát upřou na malou ženu kolem čtyřiceti let, velmi uboze oděnou a velmi vrásčitou, která se snaží ztratit v zástupu. Žena musí jeho oči na sobě cítit a uvědomuje si, že jaksi nemůže utéci, a tak se vrátí a vrhne se mu k nohám s tváří téměř v prachu a s rukama vztaženýma vpřed, Ježíše se však neodvažuje dotknout.

„Odpusť! Byla jsem to já. Byla jsem nemocná. Dvanáct let jsem byla nemocná! Všichni přede mnou prchali. Můj manžel mě opustil. Všechnu majetek jsem utratila, abych mohla žít jako všichni a nebyla považována za zneuctvující. Ale nikdo mě nemohl vyléčit. Předčasně jsem zestárla. Moje síly se oním nevléčitelným krvotokem vyčerpaly a s ní odešel i můj pokoj. Říkali mi, že jsi dobrý. Toho, kdo mi to řekl, jsi uzdravil z malomocenství; byl zvyklý, že před ním všichni prchají, a tak ke mně necítil odpor. Odpusť. Neodvážila jsem se to říci předem. Myslela jsem, že když se tě dotknu, budu uzdravena. Ale já jsem tě neznečistila. Jen jsem se zlehka dotkla lemu tvého roucha, tam kde se vláčí po zemi, mezi odpadky země... Já jsem jen takový odpadek... Ale jsem uzdravena a ty buď požehnan! V okamžiku, kdy jsem se dotkla tvého oděvu, můj neduh ustal. Jsem opět jako všechny ostatní ženy. Už nebudu všemi odstrkována. Můj manžel, mé děti, mí příbuzní budou se mnou moci zůstat, budu moci se s nimi polaskat. Budu ve svém domě užitečná. Děkuji ti, Ježíši, dobrý Mistře. Nechť jsi věčně požehnan!“

Ježíš na ni hledí s nekonečnou dobrotou. Usměje se na ni a žehná ji. „Jdi v pokoji, má dcero. Tvá víra tě spasila. Buď úplně uzdravena. Buď dobrá a šťastná. Jdi.“

Zatímco mluví, přijde jeden muž, nejspíš služebník. Osloví otce, který po celou dobu zůstal uctivě stát, ale zmítal se v mukách, jako by byl na jehlách. „Tvá dcera zemřela, už je zbytečné Mistra obtěžovat. Vydechla duši a ženy už ji oplakávají. Matka ti to vzkazuje a prosí tě, abys okamžitě přišel. Ubohý otec zaúpí. Přitiskne si dlaně na tvář a shrbí se, jako by dostal ránu. Ježíš, který přestože pozorně naslouchá oné ženě a odpovídají, se obrátí a položí ruku kolem shrbených ramen ubohého otce: „Muži, už jsem ti říkal: »Měj víru«. Opakuji ti: »**Měj víru**«. **Neboj se**. Tvá dceruška bude žít. Pojďme za ní.“ A dá se na cestu a zdrceného muže drží těsně u sebe. Dav se tentokrát ohleduplně rozevře, nechá Ježíše a jeho apoštolů volně projít a pak je následuje. Ujdou asi sto metrů, možná více, směrem do středu obce. Před jedním výstavním domem jsou shromážděni lidé a hlasitě se baví o události a přitom odpovídají výkřiky na pronikavé výkřiky, vycházející z dokořán otevřených dveří. Jsou to ostré, pronikavé výkřiky, držené na jedné notě a jako by vedené velmi pronikavým hlasem, který se pozvedá nejprve sám, načež mu odpovídá skupina slabších hlasů. Je to veliký rámus...

Ježíš poroučí apoštolům, aby zůstali u východu a zavolá k sobě Petra, Jana a Jakuba. Vejde s nimi do domu, ale přitom stále drží za paži plačícího otce. Tímto stiskem jakoby mu chtěl vlít jistotu, že sem přišel proto, aby ho učinil šťastným. Jakmile plačky spatří hlavu rodiny a Mistra, zdvojnásobí svůj křik. Tleskají rukama, potřásají bubínky, rozeznávají triangly a nad tímto... doprovodem pozvedají své nářky.

„Zmlkňte,“ říká Ježíš. „Není proč plakat. Dceruška není mrtva, jen spí.“

Ženy začnou křičet ještě víc a některé se válejí po zemi, drápour se, vytrhávají si vlasy - nebo spíše tak jen dělají, a tak názorně předvádějí, že je docela mrtvá. Všichni nad Ježíšovými slovy jen potřásají hlavou. Jsou přesvědčeni, že se mýlí. Ale Ježíš jen opakuje: „Zmlkňte!“ tak energicky, že vřava, i když úplně neustane, ztlumí se v hučení, a Ježíš jde dál. Vejde do pokojíku. Na lůžku leží mrtvá holčička. Hubená, bledá, je už oblečena a její tmavé vlasy jsou pečlivě učesány. Matka pláče vpravo u postýlky a líbe voskovou ručku mrtvé. Ježíš - jak je krásný v této chvíli - rychle přistoupí k postýlce, jako by po zemi klouzal, ba přímo letěl.

Tři apoštolové zůstanou hned za dveřmi, které zavřou před zvědavci. Otec se zastaví v nohách postýlky. Ježíš jde vlevo od lůžka, vztáhne levou ruku a uchopí do ní bezvládnou ručičku mrtvé... Pak pozvedne pravou ruku a její otevřenou dlaň vznesení do výše svých ramenou, načež ji skloní jako někdo, kdo přísahá nebo poroučí. Řekne: „Dceruško, říkám ti, vstaň!“

Okamžik, kdy všichni mimo Ježíše a mrtvou zůstanou v napětí. Apoštolové natahují krky, aby lépe viděli. Otec i

matka hledí na svoje dítě s uplakanýma očima. Okamžik. Pak hrudníček mrtvé se pozvedne v povzdechnutí. Voskový obličej se zlehka zabarvuje a zsinálý odstín smrti mizí. Na bledých rtech se objeví úsměv, jako by měla holčička nějaký krásný sen. Ježíš stále drží její ruku ve své ruce. Dívka otevře pomalu oči a rozhlédne se kolem sebe, jakoby se právě probudila. Nejprve spatří Ježíšovu tvář, která na ni upřeně hledí svýma nádhernýma očima a která se na ni usmívá s dobrotou, dodávající odvalu, a i ona se na něho usměje.

„Vstaň," opakuje Ježíš a odhrnuje rukou věci připravené na lůžku k pohřbu a pomáhá jí vstát a při jejích prvních krocích a stále ji přitom drží za ruku.

„Teď jí dejte najíst," nařizuje. „Je uzdravena. Bůh vám ji vrátil. Poděkujte mu a nikomu neříkejte, co se stalo. Vy víte, co se jí přihodilo, věřili jste a zasloužili jste si zázrak. Ostatní neměli víru, a tak je zbytečné je přesvědčovat. **Těm, kteří popírají zázrak, se Bůh neprojeví.** A ty, dívko, buď hodná. Sbohem! Pokoj tomuto domu" a vychází a zavírá za sebou dveře.

Vidění končí.

Marta v Kafarnau

Zpocení a pokrytí prachem vstupují Ježíš s Petrem a Janem do domu v Kafarnau.

Sotva Ježíš vkročil do zahrady a zamířil ke kuchyni, už ho pán domu důvěrně volá a říká mu: „Ježíši. Přišla tě ještě jednou vyhledat ta dáma. Řekl jsem jí, aby na tebe počkala a zavedl jsem ji do pokoje nahoru."

„Děkuji ti, Tomáši, hned tam jdu." Ježíš vystupuje hbitě po schodech, aniž si odložil plášť.

Na terase, kam vyúsťuje schodiště, stojí nehybná Marcela, Martina služebná. „Ó, náš Mistře! Má paní je uvnitř. Čeká na tebe už kolik dní," říká a pokleká, aby se Ježíšovi poklonila.

„Hned jdu za ní. Bůh tě požehnej, Marcelo."

Ježíš rozhrne závěs... U okna sedí Marta.

„Ó, Mistře!" zvolá Marta a vrhne se na kolena a vztáhne ruce, jako by prosila o pomoc, pak se skloní, až se čelem dotkne země, a rozpláče se.

„Ale proč? Teď už vstaň. Proč ten velký smutek? Byl jsem v Betánii. Ano. A dozvěděl jsem se tam dobrou zprávu. A ty teď pláčeš. Co se stalo?" a přiměje ji, aby se posadila na židli u zdi a sám se posadí proti ní.

„A teď si odlož závoj a plášť, vždyť ti musí být horko. A také bych rád viděl tvou tvář, abych mohl rozehnat mraky, které ji zatemňují."

Marta poslechne, stále v slzách, a je vidět, že má od pláče zčervenatou tvář a opuchlé oči.

„Nuže, pomohu ti. Marie si tě dala zavolat. Hodně plakala, chtěla vědět o mně mnoho věcí, a ty sis myslela, že je to dobré znamení... A nyní?"

„Nyní už nic, Mistře! Mýlila jsem se. Byla to příliš předčasná naděje, která chtěla vidět, co neexistuje... Marie je horší než předtím... Ne! Co říkám? Je jiná, ale stále je špatná. Zdá se mi, že blázní... už jí nerozumím. Předtím jsem jí aspoň rozuměla. Ale nyní! Kdo jí nyní porozumí?" A Marta zarmouceně pláče.

„Nuže, uklidni se a řekni mi, co dělá. Proč je zlá? Nechce už tedy mít kolem sebe muže, a tak předpokládám, že žije uzavřena ve svém domě. Je to tak? Ano? To je dobře, velmi dobře. Přála si tě u sebe, jako by se chtěla chránit proti pokušení - to jsou tvoje slova - a tak zabraňovala hříšným vztahům, či aspoň prostě tomu, co by k nim mohlo vést; to je známka dobré vůle."

„Ty to potvrzuješ, Mistře? Opravdu myslíš, že je to tak dobře?"

„Ale zajisté. V čem se ti vlastně jeví jako zlá? Pověz mi, co dělá?"

„Od té doby, kdy jsem za ní přišla, Marie už neopouštěla dům... Zdá se, že se začala měnit od velikonoc. Přesto ji však před mým příchodem ještě přicházely navštěvovat nějaké osoby a ona je vždycky neodmítala. Někdy dala rozkaz, aby nebyl nikdo vpuštěn, a zdálo se, že to měl být rozkaz, který měl platit. Pak se však stalo, že služebnictvo bila, zachváčena nespravedlivým hněvem, když přiběhla do vestibulu, neboť zaslechla hlasy návštěvníků, a uviděla, že už odešli. Po mém příchodu to už nečinila. První noc mi řekla - a já jsem si právě od tohoto mnoho slibovala:

»Zadrž mě, přivaž mě, ale nenechej mě odejít, ať nevidím nikoho, než tebe a chůvu. Protože já jsem nemocná a chci se uzdravit. Ale ti, kteří ke mně přicházejí, nebo ti, kteří chtějí, abych k nim šla, jsou jako močál, který způsobuje horečku. Jsem z nich stále více nemocná. Ale jsou zevnějškem krásní, jsou plní květů a písni a plodů tak milých na pohled, že já nejsem schopna odolat, protože jsem nešťastnice, jsem nešťastnice. Tvá sestra je slabá, Marto. A jsou takoví, kteří těží z mé slabosti a mají mě k tomu, abych dělala nectné věci, ale s kterými ve mně cosi nesouhlasí. Cosi, co mi zůstalo po mamince, po mé ubohé mamince...« a Marie plakala, plakala.

Nikdy nevyslovuje tvoje Jméno ani jména apoštolů, ale já vím, že na ně a na tebe myslí... protože večer, když se někdy procházíme po zahradě, anebo když čekáme na hodinu odpočinku, já se svým šitím, ona se zkříženýma rukama, mi říká: »Takto se tedy má žít podle doktríny, kterou se řídíš?« A někdy pláče, jindy se směje sarkastickým smíchem blázna nebo démona.

Jindy si rozpustí vlasy, vždycky tak uměle učesané, a uplete z nich dva copy, oblékne si můj oděv a vejde ke mně s copy padajícími jí na ramena, s vysokým límcem, cudná a vyhlížející se svými copy, oděvem a výrazem tváře jako dívka, a řekne k tomu:

»Tak toto se má stát z Marie?« A někdy se rozpláče a líbá své nádherné copy, silné jako ruka a padající jí až ke kolenům, všecko toto oslňující zlato, které bylo slávou mé matky. Jindy naopak propukne ve svůj strašlivý smích,

anebo mi řekne:

»Tak se podívej, takhle se opouští svět«. A ovazuje si copy kolem krku a stanuje je, až zfaloví, jako by se chtěla oběsit. Jindy je to, jako by cítila silněji... své tělo, a tak naříká nebo si ubližuje. Nalezla jsem ji, jak se zuřivě bije po břiše a prsou a drápe se v obličej, jak bije hlavou o zed', a když jsem se jí otázala, proč toto všechno dělá, obrátila se ke mně, vzrušená, zuřivá a řekla mi:

»Abych se zničila jako žena. Věci obtěžující a prokleté je třeba zničit, Ničím se«".

„Rozpomínáš se, Marto, co jsem ti jednou řekl? »Marie je nemocná«. Ty jsi tomu nechtěla věřit. Nyní to vidíš. Říkáš, že je bláznivá, ona sama si říká, že je nemocná horečkou, která ji vede ke hříchu. Já říkám: trpí démonickou posedlostí. A to je vždycky nemoc. Její nedůslednosti, její vzteky, její pláče, její zármutky, její bažení po mně jsou údobími její nemoci, která, tak jak se blíží k uzdravení, prochází nejsilnějšími krizemi."

„Ale až se z toho dostane, co když narazí na někoho, kdo ji znovu stáhne do neřesti? Ona sama se toho obává."

„Jdi v pokoji, Marto. A řekni jí, že zítra po setmění budu mluvit zde v Kafarnau u Pramene. Jdi v pokoji! Žehnám ti..."

Marta se před ním hluboce skloní a vyjde.

Ježíš se usmívá, když vidí, jak nastupuje do vozu, kterému Marcela dala předjet před vchod, a odjíždí do Magdaly.

Podobenství o ztracené ovci

Ježíš promlouvá k zástupu. Vystoupil na stráň nad potokem a teď mluví k velikému davu shromážděnému na poli, jehož obilí je pokoseno...

Je večer. Stmívá se, ale měsíc už vychází. Krásný a jasný večer z počátku léta. Stáda se vracejí do ovčince a cinkání zvonečků se mísí s pronikavým zpěvem cvrčků nebo cikád...

Ježíš bere přírovnání od stád, která procházejí kolem. Říká: „Váš Otec je jako pozorný pastýř. Co dělá dobrý pastýř? Hledá pro své ovce dobré pastviny, kde není bolehlav ani jiné nebezpečné rostliny, ale šťavnatá jetel, voňavé byliny a trpká, ale zdraví prospěšná čekanka. Hledá místo, které skýtá zároveň potravu i osvěžení, kde je potok s průzračnou vodou, stromy, dávající stín, kde nejsou hadi... Dobrý pastýř prohlíží zvláště každou svou ovci. Je-li nemocná, ošetří ji, je-li zraněná, ováže ji.

Takto se chová dobrý Pastýř, který je na Nebesích, ke svým synům, kteří bloudí po zemi. Jeho láska je hůl, která je shromažďuje, jeho hlas jim slouží jako vůdce, jeho pastvinami je jeho Zákon, jeho ovčincem Nebesa.

Ale hle, jedna ovce ho opouští. Jak ji měl rád! Byla mladá, čistá, roztomilá jako lehký obláček na dubnovém nebi. Pastýř na ni hleděl s takovou láskou a myslel na všechno dobré, co pro ni ještě chtěl učinit, a na všechnu lásku, kterou od ní mohl obdržet. A ona ho opustila.

Po cestě, která vede kolem pastviny, prošel pokušitel. Nemá na sobě hrubou košili, ale oděv tisíce barev. Nenosi kožený pás se sekyrou a nožem, ale pás ze zlata, kde visí zvonečky se stříbrným zvukem, melodickým jako slavíkův hlas, a nádobky s opojnými vůněmi. Nemá hůl, s kterou dobrý pastýř shromažďuje a brání ovce, a nestačil-li k tomu hůl, je připraven je bránit se sekyrou nebo nožem, i s nasazením vlastního života. Ale ten svůdce, který prochází kolem, má v rukou kadidelnici, zářící drahými kameny, odkud vychází kouř, který je zároveň zápachem i vůní a který omamuje, tak jako oslepují hrany drahokamů. Jak je falešný! Jde a prozpěvuje si a rozhazuje hrsti soli, které se třpytí na temné cestě.

Devadesát devět ovcí na něho hledí a nepohne se.

Stá, ta nejmladší a nejdražší, učiní skok a zmizí za svůdcem. Pastýř ji volá, ale ona se nevrací. Běží rychleji než vítr a připojuje se k tomu, kdo právě prošel; a aby se na svém útěku posílnila, ochutnává onu sůl a ta jí proniká do útrob a páli ji a vzbuzuje podivné delírium, které ji nutí, aby vyhledávala černé a zelené vody v temnotách lesa. A jak jde v tom lese za svým pokušitelem, boří se, zapadá, vyprošťuje se a opět sestupuje a padá... poprvé, podruhé, potřetí. A poprvé, podruhé, potřetí pocítí kolem svého krku slizké objetí plazů a žíznivě pije z nečistých vod a hladově ukusuje trávu, třpytící se nechutným slizem.

Co mezitím dělá dobrý pastýř? Zavře na bezpečném místě oněch devadesát devět věrných ovcí a pak se dá na cestu a nezastaví se, dokud nenalezne stopy po ztracené ovečce. A protože se ona k němu nevrací, jde on za ní. Vidí ji už z dálky, opilou a omotanou plazy, tak opilou, že se jí ani nestýská po tváři, která ji miluje a které se posmívá. A on ji opět uvidí... Pastýř nezná únavy... a jde. Hledá ji, hledá, následuje. Pláče nad jejími stopami zbloudilé: nad cáry rouna: cáry duše, nad stopami krve: prohřešky všeho druhu; nad odpadky: svědectvími její chlípnosti. Jde a připojí se k ní.

Ach, našel jsem tě, moje milovaná! Dostihl jsem tě! Jakou cestu jsem kvůli tobě vykonal, abych tě dovedl zpět do ovčince. Nekrabať své nečisté čelo. Tvůj hřích je pohřben v mém srdci. Nikdo s výjimkou mne, který tě miluji, o něm nebude vědět. Budu tě bránit před kritikami bližního, svou osobou tě zaštitím, abych ti posloužil za pancíř proti kamenům obviňovatelů. Pojd'. Jsi zraněná? Ó, ukaž mi své rány. Já o nich vím, ale chci, abys mi je ukázala s důvěrou, jakou jsi měla, když jsi bývala ještě čistá, a když jsi na mne, svého pastýře a svého Boha, pohlížela nevinnými očima. Zde tedy jsou ty rány. Všechny mají jedno jméno. Ó, jak jsou hluboké! Kdo ti je tak hluboko zasadil do srdce? Svůdce, vím to. Nemá hůl ani sekyru ani nůž, ale přesto svým otráveným kousnutím zraňuje hlouběji... Pohled', kolik ran, jak je tvé rouno potrháno, kolik krve, kolik trnů!

Ó, ubohá oklamaná dušičko! Ale řekni mi: odpustím-li ti, budeš mě opět milovat? Ale řekni mi: rozevřu-li náruč, vrhneš se do ní? Ale řekni mi: žízníš po dobré lásce? Tak tedy: pojd' a vrať se k životu. Vrať se na svaté pastviny. Ty pláčeš. Tvé slzy smíšené s mými smývají stopy tvého hříchu a já, abych ti dal najíst, neboť jsi vyčerpána zlem,

kteřé tě spalovalo, otevířám svou hrud', otevířám své žíly a říkám ti: »Jez, ale žij!«
Pojď, abych tě vzal do své náruče. Ke svatým a bezpečným pastvinám půjdeme rychleji. Na všechno z této hodiny zoufalství zapomeneš a tvých devadesát devět sester, těch dobrých, se bude radovat z tvého návratu. Říkám ti to, má ztracená ovečko, já, který jsem tě hledal tak daleko, až jsem tě opět našel a zachránil, že mezi dobrými se oslavuje více jedna navrátivší se ztracená ovce než oněch devadesát devět spravedlivých, které se z ovčince nevzdálily."

Ježíš se ani jednou neotočil, aby pohlédl k cestě za svými zády, po níž se v přítmi večera příkradla Marie Magdalena, dosud velmi elegantně, ale střízlivě oděná a skrytá pod temným závojem, zahalujícím její tvář i postavu. Nakonec Marie vloží ruku pod závoj a tiše, ale usedavě se rozpláče. Lidé ji nevidí, neboť je skryta za svahem... Vidí ji jen měsíc, teď už vysoko na nebi, a duch Ježíšův...

Marie Magdalena u farizeje Šimona

Vidím velmi přepychově zařizenou síň. Uprostřed je zavěšen bohatý lustr s četnými rozsvícenými hořáky. Na stěnách překrásné koberce, křesla zdobená vykládáním a slonovinou a zlatem...

Uprostřed velká čtvercová tabule, vytvořená z několika k sobě sražených stolů. Jistě je takto uspořádana kvůli četným hostům a je pokryta velice krásnými ubrusy a vzácným nádobím. Jsou zde četné amfory a drahocenné poháry a kolem obcházejí služebníci a přinášejí mísy a nalévají vína. Uprostřed čtverce není nikdo. Vidím nádhernou dlažbu, v které se zrcadlí světlo lustru. Po vnější straně stolu je mnoho hodovních lehátek, která jsou všechna obsazena hosty.

Na straně proti dveřím je pán domu s významnými hosty. Je to starší muž, oděný do volné bílé tuniky, v pase stažené vyšivaným pásem. Ale obličej tohoto malého starce se mi nelíbí. Je to zlá, studená, pyšná a chtivá tvář.

Na druhé straně, proti němu, je můj Ježíš. Má na sobě svůj obvyklý bílý oděv, dlouhé vlasy na čele rozdělené.

Ježíš má za souseda Jana...

Ženy zde nejsou. Všichni hovoří a pán domu se občas obrátí na Ježíše s důvěrností plnou přepjatosti a zřejmě shovívavosti. Je jasné, že mu chce před všemi přítomnými ukázat, že mu svým pozváním do svého bohatého domu učinil velkou počtu.

Vidím, že Ježíš odpovídá pokojně a zdvořile. Usmívá se svým lehkým úsměvem na ty, kteří se ho dotazují...

Vidím, jak se pozvedá drahá tapisérie, pokrývající dveřní otvor, a vstupuje mladá, velice krásná žena, přepychově oděná a pečlivě učená. Velmi husté plavé vlasy vytvářejí na její hlavě opravdu umělecky sestavený účes... Žena má na sobě toaletu, o které bych řekla, že je velmi výstřední a složitá, srovnám-li ji se šatem, který jsem vždycky vídala na Panně Marii. Spony na ramenou, šperky zdrhující záhyby nad poprsím, zlaté řetízky ke zdůraznění poprsí, pás se zlatými sponami, drahé kameny. Provokující toaleta, která zdůrazňuje linie jejího velice krásného těla. Na hlavě závoj tak lehký, že nezahaluje nic. Je to jen ozdoba. Na nohou velice bohaté sandály z červené kůže, s řemínky na nártech propletenými a se zlatými sponami.

Všichni mimo Ježíše se obrátí a dívají se na ni. I Jan na ni na okamžik pohlédne, pak se opět obrátí k Ježíšovi. Ale všichni ostatní na ni upřeně hledí se zřejmým nestoudným požitkářstvím. Ale žena si jich vůbec nevšímá a nedbá o šeptání, které se po jejím příchodu pozvedlo... Ani Ježíš si ničeho nevšímá a mluví dál, aby ukončil rozhovor, který měl s pánem domu.

Žena zamíří k Ježíšovi a poklekne u jeho nohou. Postaví na zem vázičku ve tvaru velmi vypouklé amfory, sejme s hlavy svůj závoj, vytahujíc drahocennou jehlici, kterou byl připevněn k vlasům, sundává si s prstů prsteny a všechno pokládá na lehátko u Ježíšových nohou. Pak vezme do svých rukou Ježíšovy nohy, nejprve pravou, pak levou, rozváže sandály, položí je na zem, pak mu se vzlykáním políbí nohy a přitiskne k nim své čelo, zatímco její slzy padají na tyto nohy jako déšť, zářící ve světle lustru.

Ježíš pomalu obrací hlavu a jeho pohled na okamžik spočine na skloněné hlavě. Ponechá ženě v jejím výlevu srdce volnost.

Ale ostatní ne. Žertují mezi sebou, pomrkávají, posmívají se. A farizej Šimon se na chvíli posadí, aby lépe viděl, a jeho pohled vyjadřuje žádost, rozčilení, ironii. Je zřejmé, že hoří smyslnou touhou po této ženě.

Ale žena si nevšímá ničeho. Nadále prolévá hojné slzy, ale nepláče přitom. Jen veliké slzy a občasné zavzlyknutí. Pak rozpustí své vlasy, vytahujíc z nich zlaté špendlíky, které její složitý účes držely pohromadě, a položí ji vedle prstenů a velké jehlice, která přidržovala závoj. Zlatá přadena padnou na ramena. Vezme je do obou rukou a otírá jimi vlhké Ježíšovy nohy, až jsou suché. Pak ponoří prsty do vázičky a vyjme z ní nažloutlou, velmi voňavou mast. Po celém sále se rozleje vůně připomínající lilie a tuberózy. Žena hojně nabírá a roztírá po nohách...

Ježíš na ni občas pohlédne s láskyplným soucitem. Jan střídavě hledí z jednoho na druhého.

Farizejův pohled je stále zlobnější. Zde slyším slova, známá z Evangelia, a slyším je říkat takovým tónem a doprovázet takovým pohledem, že přimějí nenávislného starce, aby sklonil hlavu.

Slyším slova rozhřešení určená ženě, která odejde, zanechávajíc své šperky u Ježíšových nohou. Omotá si závoj kolem hlavy a skryje pod ním, jak je to jen možné, své rozpuštěné vlasy. Ježíš jí řekne: „Jdi v pokoji" a s velikou něhou jí na okamžik položí ruku na její skloněnou hlavu.

Ježíš promlouvá: „*Nejsem Bohem tvrdým a přísným. Jsem živým Milosrdenstvím a k tomu, kdo se na mne obrátí, přicházím rychleji než myšlenka.*

I za ubohou Marií Magdalenou, tak ponořenou do svého hřichu, jsem se svým duchem přispěchal už tehdy,

když jsem pocítil, jak v ní vzniká touha porozumět. Porozumět Božimu světlu i svému stavu temnoty. I pro ni jsem se učinil Světle.

Toho večera u potoka jsem promlouval k mnoha lidem, ale ve skutečnosti jsem promlouval jen k ní. Viděl jsem jen ji, když se blížila, nutkána vzletem duše, která se vzepřela tělu, držícímu ji v poddanství...

Těla mužů, spalovaných žádostí se zachvěla, když ji viděli vstupovat, a do jejich myslí se vetřelo podezření. Všichni po ní toužili, mimo dva čisté: Jana a mne. Všichni si mysleli, že přišla jen z popudu jedné ze svých umíněností, které jako opravdová démonická posedlost ji vrhaly do nepředvídaných dobrodružství. Ale teď už byl Satan přemožen. Všichni však byli plni závisti, když viděli, že se neobrací k nim, ale že přišla kvůli mně.

Člověk vždycky pošpiní i ty nejčistší věci, pokud je pouze člověkem z masa a krve. Jen čisté vidí správně, protože v nich není hřích, který by rozrušoval jejich myšlení. Že však člověk nerozumí, to tě nesmí rmoutit, Maria. Bůh rozumí a to pro Nebesa stačí.

Sláva, která pochází od lidí ani o gram nezvětší slávu, která je údělem vyvolených v Ráji... Dychtění po smyslnosti, dychtění po penězích pozvedá hlas ke kritice dobrého jednání. Dobří však nekritizují. Nikdy. Dobří rozumějí...

Co způsobilo, že farizej a jeho přátelé svésili hlavu a co Evangelium nepřináší, to byla slova, kterými můj duch prostřednictvím mého pohledu pronikl do této suché a chtivé duše. Odpověděl jsem tak s daleko větší silou, než bych učinil slovy, neboť z lidských myšlenek mi není nic skryto. A on porozuměl mé němé řeči, která byla ještě vyčítavější, než by byla moje slova.

Řekl jsem mu: »Ne, zlomyslně nepodezírej, aby ses ospravedlnil ve vlastních očích. Já nemám tvou prostopášnou vášeň. Tato žena za mnou nepřichází vedena smyslností. Nejsem jako ty, ani jako tví přátelé tobě podobní. Přichází za mnou, protože můj pohled a má slova, zaslechnutá čistě náhodou, osvitily její duši, již zatemnila žádostivost. Přichází, protože chce přemoci smyslnost, a chápe, ubohá duše, že jí samotné by se to nikdy nepodařilo. Na mně miluje ducha, výhradně ducha, neboť cítí, že je nadpřirozeně dobrý. Po tolikerém zlu, které obdržela od vás, kteří jste její slabost vykořisťovali pro svoje neřesti, za což jste jí pak platili ranami bičem pohrdání, přichází ke mně, protože si uvědomuje, že našla Dobro, Radost, Pokoj, které bezvýsledně hledala v nádherách světa. Uzdrav se z tohoto malomocenství duše, pokrytecký farizeji, snaž se mít správné vidění věcí. Opusť pýchu svého ducha a žádostivost svého těla. To je malomocenství smrdutější než malomocenství tělesné. Z toho tělesného vás můj dotek může vyléčit, protože kvůli němu mě voláte. Ale z duchovního malomocenství ne, protože se vám líbí a vy se z něho nechcete uzdravit. Zato ona chce. A tak ji očisťuji, uvolňuji řetězy jejího otroctví, Hříšnice je mrtva. Je v oněch špercích, jež se mi stydí nabídnout, abych je posvětil a věnoval na svoje účely, pro chudé, které podporuji z přebytků bližních, protože Já, Pán světa, teď, když jsem Spasitelem Člověka, nevlastním nic. Ona je zde, v tomto parfémovém rozlitém na mé nohy, pokořená, jako její vlasy; ty jsi mé nohy opomněl osvěžit vodou ze své studny po takové cestě, již jsem urazil, abych i tobě přinesl světlo. Ona je omyla svými slzami.

Následuje epizoda, jak Marie Magdalena odešla za Svatou Pannou do Nazareta a jak společně přicházejí za veliké bouře za Ježíšem do Kafarna - viz Život Panny Marie str. 73.

S Magdalenou do Tiberiady

Všichni se shromáždili v rozlehlé místnosti v patře. Zuřivá bouře se přehnala a zůstal vytrvalý déšť... Jezero dnes opravdu není azurové, ale nažloutlé...

V místnosti sedí u okna s vyhlídkou do kopců Maria s Martou a Marií Magdalenou a dvěma dalšími ženami, o kterých přesně nevím, kdo jsou...

Na druhé straně místnosti sedí na stoličkách a na oknech Ježíš s apoštolý a majitel domu... Petr a ostatní rybáři zkoumají počasí a dělají předpovědi na zítřek.

„Kdybych to věděl, řekl bych své matce, aby také přišla,“ říká Jakub Zebedeův a pohlédne směrem k ženám.

„Ano, kdybychom to věděli! Ale proč maminka nepřišla s Marií?“ ptá se Tadeáš svého bratra Jakuba.

„Nevím. Také se ptám.“

„Není nemocná?“

„Maria by to řekla.“

„Zeptám se jí“ a Tadeáš jde k ženám.

Je slyšet, jak jasný Mariin hlas odpovídá: „Daří se jí dobře. To já jsem ji chtěla ušetřit námahy v tomto vedru. Ostatně Marie přišla až pozdě večer a už za svítání jsme odešly. Jen jsem řekla Alfeovi: „Zde je klíč. Brzo se vrátím. Řekni to Marii“.

„Vrátíme se společně, Matko. Hned jak bude hezky a Marie bude mít nějaké šaty (do Nazareta šla rovnou z hostiny u Šimona v oné provokující toaletě a teď si upravuje vypůjčené), půjdeme všichni společně napříč celou Galilejí a doprovodíme obě sestry až k bezpečnějším cestám. Tak se obě seznámí s Porfyrejím, Zuzanou a s vašimi ženami a dcerami, Filipe a Bartolomějí.“

„Kam půjdeme pro začátek, Mistře?“

„Do Betsaidy, pak přes Magdalu, Tiberiadu, Kanu do Nazareta. Odtud půjdeme do Betléma Galilejského a pak do Cézareje...“ Ježíš je přerušen vzlyknutím Marie Magdaleny. Pozvedne hlavu, pohlédne na ni a pak pokračuje:

„V Cézareji naleznete svůj vůz, dal jsem tento příkaz vašemu služebníkovvi, a vrátíte se do Betánie.“

Marie Magdalena se rychle vzpamatuje a vyjde z místnosti.

„Marii zarmoutilo, Ježíši, když slyšela, že má jít do jistých měst. Musíme ji chápat... říkám to spíše kvůli učedníkům než kvůli tobě, Mistře,“ říká pokorně a úzkostlivě Marta.

„To je pravda, Marto. Ale je třeba, aby tomu tak bylo. Nebude-li okamžitě čelit lidem a nezlomí-li toho nejhoršího tyрана, jímž je lidská úcta, její hrdinné obrácení zůstane ochrnuto.“

„S námi jí už nikdo nic neřekne. Ujišťuji tě, Marto, a to i jménem svých druhů,“ slibuje Petr.

„Ale samozřejmě! Obklopíme ji jako sestru. Vždyť tou také je, jak řekla Maria, a bude jí pro nás,“ ujišťuje Tadeáš.

„A pak... Všichni jsme hříšníci a ani nás svět neušetřil. My jejím bojům rozumíme,“ říká Zelota.

„Ale já jí rozumím lépe než všichni. Je velmi záslužné žít na místech, kde jsme hřešili. Lidé vědí, kdo jsme. Jsou to muka, ale je to tak i spravedlivé. Právě proto, že moc Boží je na nás tak zřejmá, přivádíme k obrácení, aniž bychom otevřeli ústa,“ říká Matouš...

Když se bárka zastaví v malém tiberiánském přístavišti, přispěchá se na ni podívat několik zahalečů, procházejících se po nábřeží. Jsou zde lidé všech tříd a národností. Tak se dlouhé oděvy všech barev, pejzy a velebné vousy Izraelitů promíchávají s kratšími oděvy z bílé vlny a s holými tvářemi a krátkými vlasy robustních Římanů a s ještě kratšími oděvy pokrývajícími čilá a zženštilá těla Řeků. Tito Řekové jako by do sebe vstřebali umění svého vzdáleného národa až do svých umělých postav; připadají jako sochy bohů sestoupivších na zem v lidských tělech, tak jak jsou zahaleni do svých poddajných tunik a s klasickými obličejí s nakadeřenými a neparfémovanými vlasy, s rukama obtíženými náramky, blýskajícími se při jejich nastudovaných posuncích.

A do toho všeho se mísí četné kurtizány; zatímco Římané a Řekové se nerozpakují veřejně hlásit ke svým láskám, Palestinci se toho zdržují, ochotni ovšem oddat se volné lásce s kurtizánami v soukromí svých domů. Toto je zcela zřejmé, neboť kurtizány, navzdory zamračeným pohledům, které na ně vrhají Izraelci, je oslovují a volají důvěrně jejich jmény. Mezi nimi je i jeden vyšňořený farizej.

Ježíš směřuje do města právě tam, kde se v největším počtu shromažďuje ten nejelegantnější dav. Převážně to jsou Římané a Řekové, hrst Herodových dvořanů a osoby o nichž si myslím, že jsou bohatými obchodníky z fénického pobřeží od Sidonu a Tyru...

Krytá loubí lázní jsou naplněna tímto elegantním a zahálčivým davem, který zabíjí svůj čas tlacháním o věcech velmi malé důležitosti, jako je nějaký diskobol nebo nejobratnější atlet v řecko-římském zápase; nebo si povídají o módě a hostinách a dávají si rozmarná dostaveníčka a jdou zvat nejkrásnější kurtizány nebo dámy, které vycházejí z lázní nebo paláců celé neparfémované a načesané a rozptylují se v tomto centru Tiberiady, celém z mramoru a umělecky vyzdobeném jako nějaký salon.

Pochodující skupina přirozeně vyvolává silnou zvědavost, která se stane docela mimořádnou, když někdo pozná Ježíše, jehož už dříve spatřil v Cézareji, a když někdo pozná Marii Magdalenu. Nicméně Magdalena kráčí zcela zahalena do svého pláště a bílého závoje, který jí spadá velmi hluboko do čela a tváří, takže z její zahalené a nadto k zemi skloněné hlavy je toho opravdu málo k zahlédnutí.

„To je Nazaretský, který uzdravil malou Valérii,“ říká jeden Říman.

„Rád bych uviděl *zázrak*“ odpoví mu jiný Říman.

„Já bych ho rád slyšel mluvit. Říká se, že je velikým filozofem. Řekneme mu, aby mluvil?“ ptá se jeden Řek.

„Nechej ho být, Theodate. On nekáže do větru.“

Hodil by se nějakému tragédovi do satiry,“ odpoví jiný Řek.

„Neznepokojuj se, Aristobule. Vypadá, jako by sestoupil s oblak a teď si pěkně chodí po naší zemi. Nevidíš, že má s sebou doprovod mladých a krásných žen?“ žertuje Říman.

„Ale tahle, to je přece Marie z Magdaly!“ vykřikne jeden Řek a pak volá: „Luciane! Kornelie! Tite! Podívejte se, to je přece Marie!“

„Ale to není ona! Marie v tomto šatu! Jsi opilý?“

„Je to ona, říkám ti. Nemohu se mýlit, i když se takto přestrojila.“

Římané a Řekové se shromáždí po boku apoštolské skupiny, která přechází napříč náměstím s podloubími a fontánami. Ke zvědavcům se připojí i ženy a právě jedna žena se jde podívat málem až pod Mariin závoj, aby lépe viděla, a zůstane stát v úžasu, když vidí, že je to opravdu ona. Otáže se jí: „Co děláš v tomhle oblečení?“ a pohrdavě se rozesměje.

Marie se zastaví, vztyčí se, pozvedne ruku a odhalí svou tvář a shrne závoj dozadu.

„Ano, jsem to já,“ říká svým nádherným hlasem a se záblesky ve svých velice krásných očích. „Jsem to já a odhrnuji si závoj, abyste si nemysleli, že se stydím za to, že jsem s těmito svatými.“

„Och, och, Marie, se světcí! Ale nechej je být! Vždyť se tak sama nepokořuj,“ říká žena.

„Pokořovala jsem se až do dneška. Ale teď už ne.“

„Ale ty ses zbláznila? Nebo to je taková umíněnost?“ říká jeden Říman s posměšným tónem a pohlédne na ni:

„Pojď se mnou. Jsem krásnější a veselejší než tato vousatá plačka, která umrtvuje život a dělá z něho pohřebiště. Život je krásný! Sám triumf! Orgie radosti! Pojď. Dokážu je všechny překonat a učiním tě šťastnou,“ říká tento mladý muž, spíše tmavovlasý, s ostře řezanou, ale přesto příjemnou tvář, a chce se jí dotknout.

„Nazpět! Nedotýkej se mě. Dobře jsi řekl: život, který vedete, je jedinou hanebnou orgií. Je mi z něho na zvracení.“

„Ó,ó, ještě před nedávnem to však byl tvůj život,“ odpovídá Řek.

„Teď ze sebe dělá pannu,“ posmívá se herodovec.

„Ty zničíš ty světce! Tvůj Nazaretský s tebou ztratí svou svatozář. Pojď s námi," naléhá Říman.

„To vy pojd'te se mnou a následujte ho. Přestaňte být zvířaty a staňte se aspoň lidmi."

Odpoví jí sborový výbuch smíchu a posměšků.

Pouze jeden starý Říman říká: „Respektujte ženu. Může volně dělat, co chce. Já se stavím za ni."

„Demagogu! Slyšíte ho? To máš ještě kocovinu po včerejším víně?" ptá se jeden mladík.

„Ne, je ve špatné náladě, protože ho bolí záda," odpovídá mu jiný.

„Běž za Nazaretským, ať ti je poškrábe."

„Půjdu za ním, aby se mne seškrabal bláto, které jsem si opatřil ve styku s vámi," odpovídá stařec.

„Ó, Crispus se v šedesáti letech zkazil!" žertují mnozí a utvoří kolem něho kruh.

Ale muž zvaný Crispus na výsměch nedbá a dá se na pochod za Marií Magdalenou, která se připojí k Mistru. Ten zajde do stínu jedné velice krásné budovy na náměstí.

A na Ježíše tam už doráží jeden zákoník, vyčítající mu, že je v Tiberiadě a v takové společnosti.

„A proč jsi zde ty? Proč ty mi zrovna vyčítáš, že jsem v Tiberiadě? A stejně ti říkám, že i v Tiberiadě, a zde víc než jinde, jsou duše ke spasení," odpovídá mu Ježíš.

„Nemohou být spaseny: jsou to pohané, hříšníci."

„Přišel jsem kvůli hříšníkům, abych rozšiřoval poznání pravého Boha. Mezi všemi. I kvůli tobě jsem přišel."

„Nepotřebuji mistra ani vykupitele. Jsem čistý a poučený."

„Kéž bys byl poučený aspoň natolik, abys poznal svůj stav!"

„A ty bys měl poznat, jak je škodlivá společnost prostitutky."

„Odpouštím ti i jejím jménem. Ona svou pokorou smývá svůj hřích. Ty svou pýchou své chyby zdvojnásobuješ."

„Nemám chyby."

„Ty máš tu největší. Jsi bez lásky."

Zákoník vysloví ošklivé slovo a obrátí se k Ježíši zády.

„To je moje chyba, Mistře!" zvolá Marie Magdalena, a když vidí, jak Panna Maria zbledla, zaúpí: „Odpusť mi. Tvůj Syn je kvůli mně urážen. Odejdu."

„Ne. Zůstaň, kde jsi. Chci to," říká pevně Ježíš a se zábleskem v očích. A pak tišším hlasem: „Zůstaneš, kde jsi. A pokud někdo nemůže snést sousedství s tebou, nechť sám odejde."

A Ježíš se dá opět na cestu a směřuje do západní části města.

„Mistře!" volá starý obtloustlý Říman, který hájil Marii Magdalenu.

Ježíš se obrátí.

„Nazývají tě Mistrem a já ti také dávám toto jméno. Rád bych tě slyšel hovořit. Jsem napůl filozof, napůl zhýralec, ale ty bys snad ze mne mohl udělat počestného člověka."

Ježíš se na něho upřeně zadívá a řekne: „Opouštím město, kde vládne nízkost a lidská zvířecost a kde panuje pohrdání." A dá se opět do chůze.

S mužem za zády, potícím se a namáhajícím se, nebot' Ježíšův krok je hbitý, zatímco muž je tlustý a obstárlý, ztěžklý neřestmi. Petr se otočí a upozorní na to Ježíše.

„Nechej hojit. Nestarej se o to."

„Ale já toho starého muže opravdu lituji. Následovat tě je namáhavé, víš?" říká Petr, celý zpcený.

„Následovat Dokonalost je vždycky namáhavé, Šimone."

Muž jde za nimi neúnavně a snaží se jít vedle žen, které však ani jednou neosloví.

Marie Magdalena pláče tiše pod závojem.

„Neplač, Marie," říká jí Svatá Panna, aby ji utěšila, a bere ji za ruku. „Potom tě lidé už budou respektovat, první dny jsou nejhorskší."

„Ó, to není kvůli mně! Ale kvůli němu. Kompromituji ho, vždyť jsi slyšela, co řekl zákoník."

„Ubohé děvče! Což nevíš, že oni tato slova na něho syčí jako hadi dávno předtím, než ty jsi pomyslela přijít za ním? Všechno, co můj Syn činí, je v jejich očích chybné. Kdyby se uzavřel do poustevny, obviňovali by ho, že zanedbává Boží lid. Sestupuje mezi Boží lid a obviňují ho, že tak činí. Pro ně je vždycky vinen."

„Jsou tedy ohavní a zlí."

„Ne, jsou umíněně uzavřeni vůči Světlu. Můj Ježíš je Věčným Nepochopeným, a bude jím vždycky a stále víc."

„A ty tím netrpíš? Připadáš mi tak jasná."

„Mlč. Mé srdce jako by bylo obaleno píchajícími trny. Při každém nadechnutí mě zraňují, ale ať on o tom neví! Chovám se takto, abych ho svým jasem podpírala. Kdyby ho neutěšovala jeho Matka, kde by našel útěchu, aniž by byl zraňován nebo pomlouván? A proto bez ohledu na trny, které mi probodávají srdce, a na slzy, které piji v hodinách samoty, si přehodím jemný plášť lásky a za jakoukoli v cenu mu dávám svůj úsměv, jen aby byl klidnější... až do okamžiku, kdy příval nenávisti bude takový, že už nic nepostačí, ani samotná Matčina láska." Dvě slzy se kutálejí po Mariiných bledých tvářích.

Obě sestry na ni dojatě hledí. „Ale má i nás, i my ho milujeme. A má apoštoly," říká Marta, aby ji utěšila.

„Má vás, ano. Má apoštoly, dosud tak nezralé ke svému úkolu... A moje bolest je o to větší, že vím, že jemu je toto všechno známo."

„Pak tedy také musí vědět, že já ho chci být poslušná až k sebezničení, bude-li toho zapotřebí?" ptá se Marie Magdalena.

„Víš to. Na jeho těžké cestě jsi právě ty jeho velkou radostí."

„Ó, Matko!" a Marie Magdalena uchopí Mariinu ruku a vášnivě ji líbe.

Tiberiada končí v předměstských zahradách. Za nimi je prašná cesta vedoucí do Kány...

Ježíš se dá do jednoho sadu a zastaví se ve stínu hustých stromů. Ženy se k němu připojí a vzápětí i udýchaný Říman, který už opravdu nemůže. Postaví se poněkud stranou, nemluví, ale pozoruje.

„Zatímco si odpočineme, najíme se," říká Ježíš. „Je zde studna a hned vedle nějaký venkovan. Běžte ho požádat o vodu."

Jde tam Jan s Tadeášem. Vráti se se džbánem naplněným vodou až po okraj a následuje je venkovan a nabízí nádherné fíky.

„Bůh ti to odplat' na tvém zdraví a na tvé úrodě."

„Bůh tě ochraňuj. Ty jsi Mistr, že ano?"

„Jsem."

„Budeš zde mluvit?"

„Nikdo si to nepřeje."

„Já, Mistře. Víc než vodu, která je dobrá, mám-li žízeň," volá Říman.

„Máš žízeň?"

„Velikou. Šel jsem za tebou až z města."

„V Tiberiadě je dost fontán s čerstvou vodou."

„Nemyl se, Mistře, nebo to aspoň nepředstírej. Následoval jsem tě, abych tě slyšel mluvit."

„Ale proč?"

„Nevím, proč ani jak. To že jsem ji viděl," a ukáže na Marii Magdalenu. Něco mi říkalo: »On ti řekne věci, které dosud neznáš«. A tak jsem přišel."

„Dejte tomu muži vodu a fíky. Ať se zotaví jeho tělo."

„A duch?"

„Duch se zotaví v Pravdě."

„Právě proto jsem šel za tebou. Hledal jsem pravdu ve vědě. Nalezl jsem jen zkaženost. I v těch nejlepších doktrínách je vždycky něco, co není dobré. Pošpinil jsem se, až mi z toho bylo ohavně a stal se ze mne ohava bez jiné budoucnosti, než hodiny, v které žiji."

Ježíš na něj upřeně pohlédne, zatímco jí chléb a fíky, které mu apoštolově přinesli.

Jídlo je rychle skončeno.

Ježíš zůstane, tak jak je, a začne mluvit, jako by dával prosté poučení svým apoštolům. Venkovan je zde také.

„Četní jsou ti, kteří hledají Pravdu po celý svůj život, aniž by ji našli... Je to proto, že ji hledají tam, kde nemůže být.

Aby byla nalezena Pravda, je třeba spojit rozum s láskou a na věci hledět nejen moudrýma, ale i dobrýma očima, neboť dobro má větší hodnotu než moudrost. Ten, kdo miluje, dospěje vždycky na cestu Pravdy. Milovat však neznamená mít požitek z těla a skrze tělo. To není láska, to je smyslnost. Láska je náklonnost duše k duši, nadřazené části k nadřazené části. Skrze ni pak v družce nevidíme otrokyni, ale tu, která nám dá děti, to znamená polovinu, která s mužem vytváří celek, schopný tvořit život, více životů, to znamená družku, která je matkou a sestrou a dcerou muže, která je podle okolností slabší než novorozeně nebo silnější než lev a která jako matka, sestra, dcera má být milována s ochrannou a důvěrnou úctou. Co není tím, o čem mluvím, není láskou, ale neřestí. Nevede vzhůru, ale dolů, ne za Světlem, ale do temnot, ne ke hvězdám, ale do bláta. Milovat ženu, abychom dovedli milovat bližního. Milovat bližního, abychom uměli milovat Boha. Takto nalézáme cestu Pravdy. Pravda je právě zde, lidé, kteří ji hledáte. **Pravda je Bůh. A tam je klíč k pochopení vědy.**

Není doktríny bez vady mimo doktrínu Boží. Jak může člověk dávat odpovědi na svá proč, nemá-li Boha, který by mu odpověděl? Kdo může odhalit tajemství stvoření, ne-li Nejvyšší Tvůrce, který udělal všechno stvoření? Jak pochopit žijící zázrak, jímž je člověk, ve kterém se slučuje dokonalost živočišná a dokonalost nesmrtná, to je duše; to skrze ni jsme bohové, máme-li ji v sobě živou, to znamená prostou chyb, které by pošpinily i zvíře, ale které přesto člověk koná, a ještě se tím chlubí?

Ó, hledači Pravdy, řeknu vám slova Jobova: »Ptej se ubohých zvířat a ona tě poučí, ptáků, a oni tě naučí rozumět. Hovoř k zemi a ona ti odpoví, k rybám a ony ti dají vědění«.

Ano, země, tato zelená kvetoucí země, její plody, které zrají na stromech, tito ptáci, kteří zde poletují, tyto větrné proudy, které rozdělují oblaka, toto slunce, které neomylně vychází po staletí a tisíciletí, toto všechno mluví o Bohu, vysvětluje Boha, odhaluje a objevuje Boha. Neopře-li se věda o Boha, stane se omylem, který nepozvedá, ale pošpiňuje. Vědění není zkušeností, je-li náboženstvím. Kdo poznává skrze Boha, nepadá; má totiž cit ke své důstojnosti, protože věří ve svou věčnou budoucnost. Ale je třeba hledat skutečného Boha. Ne přízraky, které nejsou bohy, ale jen blouzněním lidí, dosud zahalených do plenek duchovní nevědomosti; v jejich náboženství není ani stín moudrosti a v jejich víře ani stín pravdy.

Člověk se může stát moudrým v každém věku... K hledání Pravdy stačí dobrá vůle, a Pravda se dříve či později nechá objevit. Ale když už je jednou nalezena, pak běda tomu, kdo ji nenásleduje, a tak napodobuje tvrdohlavé lidi Izraele...

Co se týče mne, já neodstrkuji Izraelce, kteří se napravují, a stejně tak neodstrkuji pohany...

Domluvil jsem. Teď si v tomto sadě odpočneme, dovolí-li nám to tento muž. Večer půjdeme do Kány."

„Pane, opustím tě. A protože nechci znesvětit vědu, kterou jsi mi dal, ještě dnes večer odjedu z Tiberiady. Opustím

tuto zem. Odejdu do ústraní se svým služebníkem na pobřeží Lukanie. Mám tam dům. Dal jsi mi mnoho. Chápu, že starému epikurejci nemůžeš dát více. Ale i s tím, co jsi mi dal, už mohu své myšlení přebudovat. A... ty, pros svého Boha za starého Crispa, tvého jediného posluchače v Tiberiadě. Pros, aby tě ještě před Libitiným objetím mohl opět slyšet, a se zdroji, o kterých si myslím, že bych je s pomocí tvých slov v sobě mohl vytvořit, ti lépe porozuměl, a tak lépe rozuměl Pravdě. Buď zdrav, Mistře."

A zdraví po římsku. Ale pak, jak prochází kolem žen usazených poněkud stranou, ukloní se před Marií Magdalenou a řekne jí: „Děkuji, Marie, je to velké dobro, že tě znám. Svému starému druhu z hostin jsi dala poklad, který hledal. Dospěje-li tam, kde ty už jsi, bude za to vděčit jen tobě. Sbohem."

A odejde.

Marie Magdalena si se zářící a udivenou tváří přitiskne ruce na srdce. Pak se po kolenou dovleče k Ježíšovi: „Ó, Pane! Pane! Je to tedy pravda, že mohu přivádět k Dobru? Ó, můj Pane! To je příliš mnoho dobroty!" A skloní tvář až do trávy a líbe Ježíšovy nohy, opět je omývající slzami, nyní vděčností.

Smrt Jana Křtitele

Ježíš právě uzdravuje nemocné a je s ním pouze Manaen (Herodův příbuzný, který se stal Ježíšovým učedníkem). Za této ranní hodiny jsou ve stinné zahradě domu v Kafarnau. Manaen už nemá drahocenný pás ani zlatou čelenku. Jeho oděv je stažen vlněnou šňůrou.

Když Ježíš uzdravil a potěšil nemocné, vystoupí s Manaenem do místnosti nahoře a oba se posadí na okraj okna, které vede do kopců...

„Za chvíli začne vinobraní," říká Manaen.

„Ano, a pak přijde svátek stánků... a bude zde brzo zima. Kdy počítáš s odjezdem?"

„Hm... Já bych neodjel nikdy... Ale myslím na Křtitele. Herodes je slaboch. Když je ovlivňován v dobrém, nestane se dobrým, aleje aspoň méně... ukrutný. Ale je velmi málo těch, kteří mu dávají dobré rady. A ta žena! Ta žena! Ale chtěl bych zůstat zde až do příchodu apoštolů (byli poslání evangelizovat). Ne že bych si o sobě mnoho myslel, ale ještě mám jakési slovo, i když má prestiž se snížila od té doby, kdy pochopili, že jsem se dal na cestu Dobra. Ale to mi nevádí. Chtěl bych mít tu pravou odvalu, abych všechno opustil a bezvýhradně tě následoval, jako učedníci, které očekáváš. Ale podaří se mi to někdy? My, kteří nejsme z lidu, tolik váháme, máme-li tě následovat. Proč?"

„Protože vás zdržují chapadla ubohého bohatství."

„Po pravdě řečeno, znám i jisté lidi, kteří nejsou bohatí, ale jsou vědci nebo se jimi chtějí stát, ti také nepřicházejí."

„I oni jsou zdržováni chapadly ubohého bohatství. Není jen bohatství peněz. Je i bohatství vědění. Málo lidí dospěje k Šalamounovu poznání: »**Marnost nad marnost. Všechno je pouze marnost**«. Jedinou věcí, která není marností, je svatá bázeň před Bohem a poslušnost vůči jeho příkázáním, to znamená lidská moudrost, která není pouze tělesná, ale má i druhou přirozenost: duchovní. Kdo dokáže toto domyslet a chtít, dokáže se odpoutat od všech chapadel ubohého vlastnění a jít svobodně k setkání se Sluncem."

„Chci si tvoje slova zapamatovat. Kolik jsi mi toho dal v těchto dnech! Teď se mohu vrátit na hnusný Herodův dvůr, který může připadat zářivý jen hlupákům; připadá mocný a svobodný, ale je jen ubohostí, vězením a temnotou. Ale já tam přijdu s pokladem, který mi tam pomůže žít a očekávat něco lepšího. Ale dospěji vůbec někdy k tomu, abych ti náležel úplně?"

„Dospěješ k tomu."

„Kdy? Příští rok? Nebo později? Nebo až mě stáří učiní moudrým?"

„Dospěješ k tomu tak, že dosáhneš zralosti ducha a dokonalosti vůle v průběhu několika hodin."

Manaen na něho zamyšleně, tázavě hledí. Ale už se na více neptá...

Ticho...

Ze zahrady sem dolehnou vzrušené hlasy lidí. Tážou se úzkostně: „Mistr! Mistr! Je tady?"

Zpěvný hlas paní domu jim odpoví: „Je ve svém pokoji, nahoře. Kdo jste? Nemocní?"

„Ne, Janovi učedníci a chceme Ježíše Nazaretského,"

Ježíš přistoupí k oknu a řekne: „Pokoj vám... Och, to jste vy? Pojd'te! Pojd'te!"

Jsou to tři pastýři: Jan, Matěj a Simeon. „Ó, Mistře!" říkají a pozvedají hlavy se zarmoucenými tvářemi. Neuklidní se ani při pohledu na Ježíše.

Ježíš opustí pokoj a jde jim naproti na terasu. Manaen ho následuje.

Oni tři pokleknou a políbí zem. A pak Jan jménem všech řekne:

„Nastala hodina, abys nás převzal, Pane, protože jsme tvým dědictvím" a slzy vytrysknou z učednickových očí i z očí jeho druhů.

Ježíš a Manaen současně zvolají: „Jan!?"

„Zabili ho."

Tato slova dopadnou, jako by byla nesmírným hřmotem překrývajícím všechen hluk světa. A přesto byla vyslovena potichu...

Ježíš velice zbledne a jeho oči se rozšíří a naplní slzami. Rozevře ruce a řekne hlasem, snažícím se, aby se netřásl:

„Pokoj mučedníku spravedlnosti a mému Předchůdci." Pak zkříží ruce a v duchu se usebere a jistě se modlí a spojuje s Duchem Božím i duchem Křtitelovým.

Manaen naopak zbrunátní a je zachvácen hněvem. Pak strne a všechen jeho rozruch se projeví v mechanickém

pohybu jeho ruky, mimoděky sahající po dýce... A Manaen potřese hlavou, jako by si stěžoval na slabost svého ducha, který zapomněl, že se už odzbrojil, aby byl „učedníkem Toho, kdo je tichý“.

Ježíšova tvář i pohled, hlas opět na sebe vzaly svou obvyklou božskou vznešenost. Ulpí na nich jen těžký smutek, vyvažovaný klidem. „Pojďte. Povíte mi všechno. Ode dneška patříte mně.“

A vede je do místnosti a zavře dveře a napolo zatáhne závěsy... „Mluvte,“ poroučí.

Manaen je jako zkamenělý. Stojí vedle skupiny, ale neřekne jediné slovo.

„Bylo to večer o slavnosti. Událost byla nepředvídatelná... Ještě dvě hodiny předtím Herodes hovořil s Janem a vlídně ho propustil. A ještě chvíli předtím, než došlo k vraždě, umučení, zločinu, oslavení, poslal vězni služebníka s vychlazeným ovocem a vzácnými víny. Jan nám ty věci rozdál. On od své přísnosti nikdy neupustil. Byli jsme tam jen my, protože díky Manaenovi jsme byli v paláci jako sloužící v kuchyni a konárnách. A to byla přízeň, která nám dovolila vídat se stále s Janem... Byli jsme v kuchyních, Jan a já, zatímco Simeon dozíral nad sloužícími ve stájích, aby se dobře postarali o koně hostů. Palác byl plný velmožů, vojenských velitelů a pánů z Galileje. Herodiada se uzavřela ve svých pokojích v důsledku bouřlivé scény mezi ní a Herodem, ke které došlo ráno...“

Manaen ho přerušil: „Kdy přišla ta hyena?“

„Dva dny předtím. Neočekávali ji. Řekla monarchovi, že nemůže žít daleko od něho a v den svátku být nepřítomna. Zmije a kouzelnice jako vždy, udělala si z Heroda hračku. Ale ráno toho dne Herodes, byť už opilý vínem a chlípností, odmítl vyhovět ženě, o co s velkým křikem žádala.“ A nikdo nepomyslel, že to byl Janův život!

S opovržením se uzavřela ve svých pokojích. Poslala nazpět královské pokrmy, které jí Herodes poslal v drahocenných nádobách. Ponechala si jen vzácný podnos plný ovoce a výměnou poslala Herodovi amforu drogovaného vína... Drogovaného... Ach! Už byl beztak opilý, a tak to jeho neřestné povaze stačilo docela, aby ho dovedla ke zločinu!

Od těch, kteří obsluhovali u tabule, jsme se dozvěděli, že po tanci dvorních mimů, či spíše uprostřed něho vpadla dovnitř Salome a tančila v sále, kde se pořádala hostina; a mimové před princeznou ustoupili ke stěnám. Tanec byl dokonalý, říkali nám, nestoudný a dokonalý. Hodný hostů... Herodes... Och, snad v jeho nitru začala kvasit žádost po novém incestu! Herodes na konci tohoto tance řekl nadšeně Salome: »Pěkně jsi tančila! Přisahám, že zasluhuješ odměnu. Přisahám, že ti ji dám. Přisahám, že ti dám všechno, oč mě požádáš. Přisahám to v přítomnosti všech. Slovo krále platí. Řekni tedy, co si přeješ.«

A Salome, předstírajíc rozpaký, nevinnost a skromnost, se s předstíranou stydlivostí po takové nestydatosti zahalila do svých závojů a řekla: »Dovol mi, ó, veliký, chvíli rozvažovat. Vzdálím se a zase přijdu, protože tvá přízeň mě rozrušila.« a odešla za svou matkou.

Šelma mi řekla, že vstoupila se smíchem a řekla: »Matko, zvítězila jsi. Dej mi podnos.« Herodiada s triumfálním výkřikem nařídila otrokyni, aby její dceři podala podnos, který si zde ponechala, a řekla: »Běž a vrať se s nenáviděnou hlavou a já tě oději do perel a zlata.« A poděšená Šelma poslechla.

Salome vstoupila do síně tančic a tančic se sklonila králi k nohám. Řekla: „Na tomto podnose, který jsi poslal mé matce, abys jí projevil, zeji i mne miluješ, chci Janovu hlavu. Pak budu ještě tančit, když se ti to tak líbí. Zatančím vítězný tanec, protože jsem zvítězila! Zvítězila jsem nad tebou, králi! Zvítězila jsem nad životem a jsem šťastna!“

Ale Herodes se znepokojil, zmítán mezi dvěma rozhodnutími: dostát svému slovu, anebo být spravedlivý. Ale nedokázal být spravedlivý. Dal znamení katu, který stál za královským trůnem, a ten vzal z rukou Salome podnos a z hodovní síně sestoupil do dolních místností. Viděli jsme ho - Jan a já, jak přechází dvůr... a zakrátko jsme uslyšeli, jak Simeon volá: »Vrahové« a pak jsme kata viděli, jak se vrací s hlavou na podnose. Jan, tvůj Předchůdce, byl mrtev.“

„Simeone, můžeš mi říci, jak zemřel?“ ptá se Ježíš po chvíli.

„Ano. Modlil se... Předtím mi řekl: »Zakrátko se vrátí dva vyslaní (za Ježíšem) a ti, kteří nevěří, uvěří. Ale pamatuj si, že nebudu-li už při jejich návratu živ, neboť jsem nablízku smrti, říkám ti, abys jim opakoval: **»Ježíš z Nazareta je pravý Mesiáš«**. Stále na tebe myslel... Vstoupil kat. Zvolal jsem silným hlasem. Jan pozvedl hlavu a uviděl ho. Vstal a řekl: »Můžeš mi vzít jen život. Ale zůstává pravda, že není dovoleno činit zlo.« A chtěl mi něco říci, ale kat se rozmáchl mečem, zatímco Jan stál, a hlava odpadla od prsou ve velké záplavě krve, která zabarvila jeho ovčí kožešinu, zatímco hubený obličej zbledl jako vosk a jeho oči zůstaly živé, otevřené, obviňující. Skutálela se mi k nohám. Padl jsem zároveň s tělem neboť jsem z té bolesti omdlel. Pak... pak... pak, když ji Herodiada roztrhala, byla hlava předhozena psům. Ale my jsme ji hned vzali a připojili k tělu drahocenným závojem. V noci jsme tělo i s hlavou odnesli. Hned jak vyšlo slunce, jsme ho nabalzamovali s pomocí dalších učedníků v blízkém akáciovém lese. Ale hlava byla opět vzata a roztrhána. Kdybys tam byl, Manaene!“

„Kdybys tam byl... Ale ta hlava je jejím prokletím. Toto v ničem nesnižuje Předchůdcovu slávu, i když tělo je neúplné. Že ano, Mistře?“

„Je to pravda.“ I když ji zničili psi, na Janově slávě se nic nezměnilo.

„Ani jeho slova se nezměnila, Mistře. Jeho oči, byť zraněné, stále říkají: **»Toto ti není dovoleno«**. Ale my jsme ho ztratili“ říká Matěj.

„Teď jsme tvoji, protože on to řekl, a také řekl, že ty už to víš.“

„Ano. Už mi náležíte po několik měsíců. Jak jste se sem dostali?“

„Pěšky, po etapách. Byla to dlouhá, obtížná cesta ve slunečním úpalu.“

„Teď si odpočínáte... Půjďte tam, kde spíme. Jste unavení a zaprášeni, najdete tam šaty a sandály vašich druhů. Vezměte si je a převlečte se. **Co patří jednomu, to patří všem.** Ty, Matěji, jsi vysoký, můžeš si tedy vzít jeden z

mých oděvů. Pak se o všechno postaráme. Večer, protože je předvečer sabatu, přijdou mí apoštolově. Příští týden přijde Izák se svými učedníky, pak přijde Benjamin a Daniel, po svátku stánků Eliáš, Josef a Lévi. Už nastal čas, kdy ke dvanácti se připojí další. Teď si běžte odpočnout."

Manaen je doprovodí a pak se vrátí. Ježíš s ním zůstane. Posadí se v zamyšlení, viditelně zarmoucený... Manaen sedí u stolu a nehýbe se. Ale je zamračený. V jeho tváři je bouře.

Za dlouhou dobu Ježíš pozvedne hlavu, pohlédne na něho a zeptá se: „A ty? Co teď uděláš?"

„Ještě nevím... Záměr zůstat v Macherontu padá. Ale ještě bych chtěl zůstat u dvora, abych věděl... a tak tě mohl chránit."

„Bylo by pro tebe lépe, kdybys mě následoval bez váhání. Ale nenutím tě. Přijdeš, až částička po částičce bude zničen starý Manaen."

„Chtěl bych také tě ženě vzít tu hlavu. Není hodná ji vlastnit."

Ježíš se slabě usměje a řekne upřímně: „A pak, ještě nejsi mrtev pro lidské bohatství, ale přesto jsi mi drahý. Vím, že tě neztratím, i když budu čekat. Já umím čekat..."

„Mistře, chtěl bych ti dát všechno, abych tě utěšil, protože ty trpíš. Vidím to."

„To je pravda. Trpím. Moc! Moc!"

„Jen pro Jana? Nevěřím. Vždyť víš, že už je v pokoji."

„Vím, že je v pokoji a cítím ho docela nablízku."

„Tak tedy?"

„Tak tedy! Manaene, čemu předchází svítání?"

„Dni, Mistře. Proč se mě ptáš?"

„Protože Janova smrt předchází dni, kdy já budu Vykupitelem. A co je ve mně lidského, úpí nad tím pomyšlením... Manaene. Půjdu ven. Ty zůstaň a přijmi ty, kteří přijdou, a pomoz těm, kteří už přišli. Zůstaň až do mého návratu. Pak... budeš dělat, co budeš chtít. Sbohem."

A Ježíš opustí místnost. Pomalu sejde po schodech, projde zahradou a zadem se pustí po stezce mezi opuštěnými zahradami a olivovými a jablonořovými sady, vinicemi a fíkovníky. Vystoupí po svahu malého kopečku a tam mi zmizí z dohledu.

Zázračné rozmnožení chleba

„Mistře, blíží se večer, místo je opuštěné, vzdálené od domů a vesnic, stinné a vlhké. Za chvíli nebude vidět... Měsíc vychází pozdě. Pošli lidi, ať jdou do Taricheje nebo do vesnic u Jordánu a koupí si jídlo a najdou ubytování," upozorňují apoštolově.

„Není třeba, aby šli pryč. Dejte jim jíst. Mohou spát zde, tak jak zde už spali, když na mě čekali."

„Zbývá nám jen pět chlebů a dvě ryby, Mistře, ty to víš."

„Přineste mi je."

„Ondřej, běž najít Margziama. To on má u sebe jídlo. Před chvílí byl se zákoníkovým synem (Ježíš ho zázračně uzdravil) a se dvěma dalšími a pletli si z květin koruny a hráli na krále."

Ondřej tam spěšně jde a do hledání Margziama ve stále se pohybujícím davu se dá i Jan a Filip. Najdou ho téměř hned, s mošnou s potravinami přes záda a s dlouhým šlahounem plamínku obtočeným kolem hlavy... S ním je tam dalších sedm dětí podobně vyzdobených, a dělají průvod zákoníkovu synu, vyhublém dítěti s vážnými očima někoho, kdo mnoho trpěl...

„Pojď, Margziame. Volá tě Mistr!"

Margziam tam nechá stát své přátele a rychle odejde, aniž si sundal své květinové ozdoby, ale ostatní jdou za ním také, a tak je Ježíš obklopen korunou ověnčených dětí. Pomazlí se s nimi, zatímco Filip vyjímá z mošny balík s chleby a dvěma velkými rybami: mají dva kilogramy, snad trochu více. To nepostačí ani pro sedmnáct, či spíše s Manaenem osmnáct osob Ježíšovy skupiny. Přinesou potraviny Mistrovi.

„Dobře. Teď mi přineste koše. Sedmnáct, pro každého jeden. Margziam dá jídlo dětem." Ježíš se upřeně zadívá na zákoníka, který je stále u něho, a zeptá se ho: „Chceš také rozdávat jídlo hladovým?"

„To bych rád, ale ani já žádné nemám."

„Rozdávej moje. Dovoluji ti to."

„Ale... ty zamýšlíš nasytit téměř pět tisíc mužů a k tomu ženy a děti těmito rybami a pěti chleby?"

„Nepochybně. Nebud' nevěřící. **Ten, který věří, uvidí, jak dochází k zázraku.**"

„Tak to tedy chci také rozdělovat jídlo!"

„Ať ti tedy také dají koš."

Apoštolově se vracejí s koši širokými a málo hlubokými nebo s úzkými a hlubokými. A zákoník přijde s košíkem spíše menším.

„Dobře. Všechno položte sem před nás a řekněte zástupům, ať se spořádaně posadí, pokud možno do pravidelných řad."

A zatímco se to děje, Ježíš pozvedne chleby a ryby, obětuje je, modlí se a žehná je. Zákoník z něho ani na okamžik nespustí oči. Pak Ježíš rozláme pět chlebů na osmnáct dílů a stejně tak i dvě ryby na osmnáct dílů. Do každého koše vloží jeden kousek, opravdu malý kousek ryby a každý z osmnácti kousků chleba rozdělí na více menších soust. Jejich poměrně hodně: ne více však než dvacet.

„A nyní berte a dávejte až do nasycení. Jděte. Jdi, Margziame, a dej svým kamarádům."

Ó, jak je těžký!" říká Margziam, jak zvedá košík a okamžitě s ním jde za svými malými přáteli. Jde, jako by nesl velké břemeno.

Apoštolově, učedníci, Manaen, zákoník se za ním dívají, jak odchází, a nevědí, co si o tom myslet. Pak vezmou koše a potřásajíce hlavami, si jeden druhému říkají: „Ten kluk žertuje! Není to o nic těžší než předtím." Zákoník se podívá i dovnitř a vloží tam ruku, aby hmatl po dně košíku, protože pod stromy, kde je Ježíš, už není příliš vidět, zatímco o něco dále, na volné louce, je ještě dost světla. Ale přes svá zjištění jdou k lidem a začnou s rozdělováním. Rozdávají, rozdávají, rozdávají. A občas se ohlédnou, stále více udiveni, po Ježíšovi, který se zkříženýma rukama, opřen o kmen stromu, se usmívá nad jejich úžasem.

Rozdělení je dlouhé a hojné. Jediný, kdo neprojevuje údiv, je Margziam; šťastně se usmívá, že může naplnit chlebem a rybou dlaně tolika chudých dětí. K Ježíšovi se také vrátí jako první a říká: „Já jsem dával moc, moc, protože vím, co je hlad..."

Pomaloučku se apoštolově a učedníci vracejí, oněmělí úžasem. Jako poslední přichází zákoník, a neříká nic. Ale učiní gesto, které je více než celá rozprava: poklekne a políbí lem Ježíšova roucha.

„Vezměte si teď i vy a dejte mi trochu. Jezme Boží jídlo."

A všichni se opravdu po chuti najedí. Mezitím nasycení lidé si sdělují své dojmy...

„Mistře," ptá se zákoník, „proč dítě okamžitě pocítilo tíhu a my ne? Já jsem i sáhl dovnitř. Bylo tam stále jen těch pár kousků chleba a jediný kousek ryby. Tíhu jsem pocítil, až když jsem šel k zástupu, ale kdyby to mělo vážit jako všechno to, co jsem rozdal, bylo by k dopravě zapotřebí nejen pouhého košíku, ale celého vozu taženého párem mezků. Zprvu jsem dával málo, ale pak jsem začal dávat a dávat a abych nebyl nespravedlivý, vrátil jsem se k prvním a znovu jsem jim rozdal, protože těm prvním jsem toho mnoho nedal. A přesto toho bylo dost."

„Já jsem také cítil, že košík těžkne, jak přistupuji blíž, a tak jsem okamžitě dával hojně, neboť jsem pochopil, že jsi udělal zázrak," říká Jan.

„Já jsem se naopak zastavil, posadil se a to břemeno si překlopil do klína, abych se přesvědčil. A tak jsem viděl chleby a chleby a šel jsem tam," říká Manaen.

„Já jsem je dokonce předtím i spočítal, abych si neudělal ostudu. Bylo tam padesát malých chlebů. Řekl jsem si: »Dám je padesáti osobám a pak se vrátím.« A počítal jsem. Ale i když jsem dospěl k padesáti, bylo to stále stejně těžké. Podíval jsem se dovnitř. Bylo tam všeho stejně. Postupoval jsem dopředu a dával po stovkách. Ale nikdy toho nebylo," říká Bartoloměj.

„Já se přiznám, že jsem tomu nevěřil. Vzal jsem do rukou tu spoustu chleba i ten malý kousek ryby a hleděl jsem na ně a říkal si: »K čemu tohle poslouží? Ježíš chtěl žertovat!« a hleděl jsem na ně a hleděl, ukryt za jedním stromem a doufal jsem, že je uvidím růst, a zase jsem ztrácel naději. A pořád to bylo stejné. Už jsem se vracel, když šel kolem mne Matouš a řekl: »Viděl jsi, jak jsou krásné?« »Co?« říkám. »Ale přece ty chleby a ryby!« »Zbláznil ses? Já pořád vidím jen kouštíčky chleba.« »Běž je s vírou rozdělovat a uvidíš.« Těch pár soust jsem tedy hodil zpět do košíku a zdráhavě jsem šel rozdělovat. A pak... Odpusť mi, Ježíši, neboť jsem hříšník!" říká Tomáš.

„Ne. Ty jsi duch světa. Uvažuješ jako lidé světa."

„Já tedy také, Pane," říká Iškariot. „A to tak dalece, že jsem s chlebem dával i peníz, neboť jsem si pomyslel: »Budou jíst jinde.« Doufal jsem, že ti pomohu zvládnout situaci. Co jsem tedy já? Jako Tomáš nebo ještě více?"

„Ty jsi světa mnohem víc než Tomáš."

„Ale přesto jsem chtěl dávat almužnu Nebesům. Byly to moje vlastní denáry."

„Almužnu sobě samému a své pýše, a ne Bohu. Bůh to nepotřebuje a almužna tvé pýše je chybou, ne zásluhou."

Jidáš svěsí hlavu a zmlkne.

„Co se týče mne," říká Šimon Zelota, myslel jsem, že to sousto ryby a ta sousta chleba mám ještě rozdělit, aby postačovala. Nepochyboval jsem o tom, že budou stačit pro ten počet svou výživnou hodnotou. Jedna kapka vody, kterou dáš ty, může nasytit více než celá hostina."

„A co jste si mysleli vy?" ptá se Petr Ježíšových bratraců.

„My jsme se rozpomněli na Kanu... a nepochybovali jsme," říká vážně Juda.

„A ty, Jakube, můj bratře, sis myslel jen to?"

„Ne. Myslel jsem, že je to svátost. Jak jsi mi o tom hovořil. Je to tak, nebo jsem se mýlil?"

Ježíš se usmívá: „Ano a ne. K pravdě oné výživné moci jediné kapky vody, vyjádřené Šimonem, je třeba připojit tvou myšlenku. Ale toto ještě není svátost."

Zákoník drží kůrku mezi prsty.

„Co s ní uděláš?"

„Schovám šiji na památku."

„Já si ji také schovám. Dám ji do sáčku a pověsím Margziamovi kolem krku," říká Petr.

„Já ji donesu naší matce," říká Jan.

„A my? My jsme snědli všechno," říkají zarmouceně ostatní.

„Vstaňte. Ještě jednou obejděte s koši a posbírejte zbytky. Oddělte ty nejchudší lidi a přiveďte je sem, jak přinesete koše. A pak, mí učedníci, běžte všichni k bárkám a vyplujte na jezero směrem ke genezaretské rovině. Propustím lidi, až rozdělím potraviny nejchudším, a pak se k vám připojím."

Apoštolově poslechnou... a vrátí se s dvanácti koši plnými zbytků a následování asi třicítkou žebráků nebo velmi chudobných lidí.

„Dobře. Běžte."

Apoštolově a Janovi učedníci pozdraví Manaena a odcházejí a trochu i litují, že opouštějí Ježíše. Ale poslechnou. Manaen čeká na Ježíše, zatímco dav v posledním světle dne odchází do vesnic nebo hledá místo k přespání ve vysokém rákosí. Pak se rozloučí.

Když všichni odejdou nebo usnou, Ježíš povstane, požehná spáče a pomalým krokem zamíří k jezeru...

Ježíš kráčí po vodách

Večer pokročil. Ježíš je sám, vystupuje po úbočí tu a tam porostlém olivovníky, až vystoupí na jakýsi přírodní balkon, odkud je rozhled po celém jezeře, v záři hvězd docela pokojném... Ježíše obklopuje uklidňující ticho. Odděluje ho od zástupů a země a dává mu na ně zapomenout a sjednocuje ho s nebem, které jako by klesalo níž, aby se klanělo Božímu Slovu a polaskalo ho světlem svých hvězd.

Ježíš se modlí ve svém obvyklém postoji: vstoje a s rukama rozepjatýma do kříže. Za sebou má olivovník, a tak připadá jako by byl na tomto temném kmeni ukřižován... Dlouho se modlí, pak se posadí na veliký vyčnívající kořen a zaujme svou obvyklou polohu: ruce sepjaté a lokty položené na kolenou. Rozjímá...

Zdá se mi, že takto uběhlo více hodin, neboť vidím, že se hvězdy přemístily a některé sestoupily k západu.

Právě když se na východě objeví první záblesky ranního svítání, zachvěje se olivovník prudkým závanem větru. Pak je opět klid. Pak vítr udeří s větší silou. Světlo pokračujícího svítání je zacloněno masou černých mraků, které se rozprostírají po obloze, hnány závany stále silícího větru. I jezero ztratilo svůj klid. Připadá mi, že dojde k bouři...

Ježíš se probere z rozjímání. Vstane. Hledí na jezero. Pátrá po něm ve světle zbývajících hvězd a v neurčitém svítání a spatří Petrovu bárku, jak obtížně postupuje k protějšímu břehu, ale nemůže se tam dostat. Ježíš se těsně zahalí do svého pláště a rychle sestupuje po strmé stezce vedoucí rovnou k jezeru. Jde tak rychle, že připadá, jako by letěl.

Dospěje ke břehu bičovanému vlnami, které na pláži vytvářejí vařící zpěněnou obrubu. Pokračuje rychle na své cestě, jako by nekráčel po tekutém, už velmi neklidném živlu, ale po hladkém pevném prkně. Teď se stane Světlem. Připadá to, jako by ta trocha světla, která přichází od zbývajících, zhasínajících hvězd a bouřlivého svítání, se soustředila na něm a vytvářela jakési vyzařování, které osvětluje jeho vysokou postavu. Letí po vlnách, po těchto zpěněných hřebenech i po temných prohlubních mezi vlnami s rukama vztaženými vpřed a s vlajícím pláštěm.

Apoštolově ho uvidí a vydají výkřiky hrůzy, které vítr donese k Ježíšovi.

„**Nebojte se. To jsem já.**“ Ježíšův hlas navzdory protivětru se bez obtíží rozléhá po jezeře.

„Jsi to opravdu ty, Místře?“ ptá se Petr. „Jsi-li to ty, řekni mi, abych ti šel naproti a kráčel po vodách jako ty.“

Ježíš se usměje. „Pojď,“ řekne prostě, jako by kráčet po vodě bylo tou nejpřirozenější věcí na světě.

A Petr, polonahý ve své krátké tunice bez rukávů, přeskočí okraj lodi a jde k Ježíšovi.

Ale když je asi padesát metrů od bárky a asi stejně daleko od Ježíše, zachvátí ho strach. Až dosud byl podporován svým nadšením lásky. Teď se v něm probudilo lidství... a on se začal chvět o svůj život. Jako někdo, kdo jde po uhýbající půdě nebo po pohyblivém písku, začne vrávorat, zmítat se, potápět. Čím více se zmítá a chvěje strachy, tím více se potápí.

Ježíš se zastaví a hledí na něho. Je vážný, čeká, ale nepodá mu ani ruku. Ruce má zkrížené. Neučiní už ani krok a neřekne už ani slovo.

Petr se potápí. Zmizí nártý, pak lýtko, pak kolena. Voda mu dosahuje až ke slabinám a stoupá k pasu. Z jeho tváře lze vyčíst hrůzu. Hrůzu, která ochromuje i jeho myšlenky. Už je to pouhé tělo, které má strach, že se utopí. Nepomyslí ani na to, aby se vrhl do vody (byl totiž dobrým plavcem!). Na nic. Je obluzen strachem.

Konečně se rozhodne pohlédět k Ježíšovi. A stačí, že na něho pohlédne, aby jeho duch opět začal uvažovat a uvědomil si, kde se nalézá spása. „**Místře, Pane, zachraň mě.**“

Ježíš rozevře paže a jako by byl nesen větrem, vrhne se k apoštolovi a podá mu ruku a řekne: „Ó, člověče malé víry. Proč jsi o mně pochyboval? Proč jsi chtěl jednat docela sám?“

Petr, který se křečovitě chytil Ježíšovy ruky, neodpovídá. Hledí na něho ještě se zbytkem strachu, který je smíšen s probouzejícím se pokáním.

Ale Ježíš se usmívá a drží ho pevně za zápěstí, dokud se nedostanou k bárce a přes okraj dovnitř. A Ježíš nařídí: „Zaďte ke břehu, je celý promáčený.“ A usmívá se a hledí na pokořeného učedníka.

Vlny se uklidní, aby přistání bylo usnadněno...

Ježíš promlouvá: „*Mnohokrát ani nečekám, až jsem zavolán, když vidím některého z mých synů v nebezpečí. A mnohokrát přispěchám i pro toho, který je vůči mně synem nehodným.*

*Vy spíte nebo jste zaujati záležitostmi života, starostmi života. Ale já bdím a modlím se za vás. Jako anděl všech lidí jsem nad vámi skloněn a nic pro mne není bolestnějšího, než nemohu-li zasáhnout, protože vy odmítáte mou pomoc a dáváte přednost tomu, že jednáte sami, anebo, což je ještě horší, žádáte o pomoc Zlo. Jako otec, který se dočká toho, že mu syn řekne: »Nemám tě rád. Nechci tě. Jdi pryč z mého domu«, zůstávám pokořen a zarmoucen, jak jsem ani nebyl svými ranami. Ale pokud mi aspoň neporoučíte: »Jdi pryč« a jste-li pouze zabaveni životem, jsem věčným Bdicím, připraveným přijít, a to ještě předtím, než mě zavoláte. A čekám-li, až mi řeknete alespoň slovo, je to proto, abych slyšel, že jsem lidmi volán! Abych pocítil, že se rozpomínají, že **jsem Spasitel**. A jaká nekonečná radost mě uchvacuje a uvádí do nadšení, když je zde někdo, kdo mě miluje a volá mě, aniž čeká na hodinu potřeby. Kdo mě volá, protože mě miluje více než všechny věci*

světa a cítí, že se naplňuje radostí podobnou mé už jen tím, že mě volá: »Ježíši, Ježíši«, jako to činí děti, volají-li: »Maminko, maminko«, a když jim připadá, jako by s jejich rtů stékal sám med, neboť už samotné slovo »maminko« s sebou přináší mateřské polibky.

Apoštolově se plavili, poslušní mého příkazu, do Kafarna, aby tam na mě čekali. A já po zázraku s chleby jsem se vzdálil do ústraní od davů, ne proto, že bych jimi opovrhoval nebo z únavy. Necítil jsem vůči lidem opovržení, a to ani tehdy, byli-li ke mně zlí. Rozhněval jsem se jen tehdy, viděl-li jsem, že je Zákon pošlapáván a dům Boží znesvěcován. Ale to se pak netýkalo mne, ale zájmů Otcových. A já jsem byl na zemi prvním ze služebníků Božích, abych sloužil nebeskému Otci.

Vždycky jsem se neúnavně věnoval davům, a to i tehdy, když jsem viděl, že jsou nepřístupné, váhající, lidské natolik, že by zmalomyslněli i ti, kteří se nejplněji oddávají svému poslání. A právě proto, že byly tak zpozdlé, znásoboval jsem svá vysvětlování donekonečna, bral jsem je opravdu jako opožděné žáky a vedl jsem jejich ducha k těm nezákladnějším objevům a poučením, tak jako trpělivý učitel vede neobratné ručky žáků při psaní prvních písmen, aby je činil stále schopnějšími porozumět a jednat. Kolik lásky jsem dal zástupům! Vyprošťoval jsem je z tělesnosti a pozvedal k duchu. I já jsem začínal tělem, ale zatímco Satan z něho vychází, aby je svedl do Pekla, já jsem z něho vycházel, abych je doprovodil do Nebe.

Vyhledal jsem samotu proto, abych Otci poděkoval za zázrak s chleby. Najedlo se několik tisíc lidí a já jsem doporučil, aby se řeklo Pánu: »Děkuji«. Ale když člověk obdrží pomoc, neumí říci »děkuji«. Řekl jsem to za ně. A pak... A pak jsem se sjednotil se svým Otcem, pro kterého jsem měl nekonečnou touhu lásky. Byl jsem na zemi, ale jako schránka bez života. Můj duch se vrhl do setkání s mým Otcem, neboť jsem cítil, jak se Otec sklání nad svým Slovem, a říkal jsem mu: »**Miluji tě, ó, Svatý Otče!**« Bylo to mou radostí mu říkat: »Miluji tě«... Stal jsem se magnetem přitahujícím k Němu všechnu lásku člověka, člověka aspoň trochu schopného milovat Boha, a soustřeďujícím ji v mém srdci. Připadalo mi, že jsem: Člověkem, to znamená lidským rodem, vracejícím se jako za dnů nevinosti za svěžího večera pohovořit si s Bohem.

Ale přesto, že má blaženost byla úplná, neboť to byla blaženost milosrdné lásky, nevzdalovala mě od potřeb lidí a já jsem upozoroval nebezpečí, ve kterém byli mí synové na jezeře. A opustil jsem Lásku pro lásku. Milosrdná láska si musí pospíšet. Považovali mě za přízrak. Ó, kolikrát, ubozí synové, mě považujete za přízrak, za strašidlo! Kdybyste na mě mysleli bez ustání, poznali byste mě okamžitě. Ale máte v srdci tolik jiných fantazií, a to vám způsobuje závrat'. **Ale já se dávám poznat.** Ó, kdybyste mi uměli naslouchat!

Proč se Petr potápěl, když předtím ušel tolik metrů? Řekl jsem to: protože jeho ducha ovládalo lidství.

Petr byl příliš člověkem. Kdyby to byl Jan, neměl by tolik opovázlivosti a ani by z nestálosti nezměnil svůj názor. Čistota vede k opatrnosti a pevnosti. Ale Petr byl člověkem v plném slova smyslu. Toužil odlišovat se od ostatních, dávat najevo, že nikdo nemiluje Mistra jako on. Chtěl se ukázat a jen z toho důvodu, že byl jedním z mých, si myslel, že je nad slabostmi těla. Naopak, ubohý Šimon podal ve zkouškách opačné důkazy, které neměly nic vznešeného. Ale bylo to nutné, aby v důsledku toho se sám stal tím, který v rodící se církvi bude neustále praktikovat Mistrovo milosrdenství.

Nejenom že se Petr nechá ovládnout strachem o svůj život v nebezpečí, ale stane se výhradně, jak jsi to řekla, »třesoucím se tělem«. Už neuvažuje, už ke mně nepohlédne.

Stejně tak se chováte i vy. Čím více je nebezpečí nablízku, tím více chcete jednat vy sami. **Jako byste něco mohli udělat!** Právě ve chvílích, kdy byste měli ve mne doufat a volat mě, se mi vzdalujete, svíráte mi srdce, a dokonce mi zlořečíte.

Petr mi nezlořečí, ale zapomíná na mne a já musím mocí své vůle k sobě přivolat jeho ducha: abych mu dal zvednout oči k jeho Mistru a Spasiteli. Dávám mu předem rozhřešení za jeho hřích pochybování, protože miluji tohoto impulzivního muže, který jednou, utvrzen milostí, bude umět jít vpřed, aniž se už bude znepokojoval nebo obávat, až k mučednictví, a bude neúnavně až do smrti vrhat své mystické síť, aby ke svému Mistru přiváděl duše. A tak když mě zavolá, nekráčím, letím mu na pomoc a pevně ho držím, abych ho dovedl na bezpečné místo.

Moje výčitka je plna něhy, protože rozumím všemu, co způsobuje Petrovy slabosti. **Jsem nejlepším obhájcem a nejlepším soudcem, který je a kdy byl.** Pro všechny. Rozumím vám, mí ubozí synové! A i když vám říkám slovo výčitky, můj úsměv vám ji osladí. **Miluji vás. To je to celé.**

Chci, abyste měli víru. A máte-li ji, přijdu a vyprostím vás z nebezpečí. Ó, kdyby Země dokázala říci: »Mistře, Pane, zachraň mě!« Stačil by jediný výkřik, ale z celé Země, aby Satan a jeho přívrženci okamžitě padli poraženi. Ale vy nedovedete mít víru. Přicházím a násobím prostředky, abych vás přivedl k víře. Ale do vašeho bláta padají jako kámen do bláta bažiny, a zůstávají tam pohřbeny.

Nechcete pročišťovat vody svého ducha, jste rádi hnilobným bahnem. Nevadí. Konám svůj úkol Věčného Spasitele. **A byť i nemohu spasit svět, protože svět nechce být spasen, zachráním ze světa ty, kteří, protože mě milují, jak mám být milován, už světu nepatří."**

Rozeslání 72 učedníků

Po propuštění chudáků, kteří se zúčastnili jejich oběda, Ježíš zůstane v zahradě Marie z Magdaly jen se svými apoštoly a učedníky. Jdou se posadit až dozadu, k pokojné hladině jezera, na kterém plachtí bárky zaměstnané rybolovem.

„Budou mít dobrý lov," poznamenává Petr, který je pozoruje.

„Ty budeš mít také dobrý lov, Šimone Jonášův."

„Já, Pane, kdy? Ty chceš, abych vyjel lovit, aby na zítřek bylo jídlo? Jdu hned a..."

„V tomto domě nepotřebujeme jídlo. K tomu rybolovu, který budeš podnikat, dojde teprve v budoucnosti a v duchovní oblasti. A budou s tebou výborní rybáři, většina těchto zde."

„Ne všichni, Mistře?" ptá se Matouš.

„Ne všichni. Ale ti, kteří vytrvají a stanou se mými kněžími, vykonají dobrý lov."

„Obrácení?" ptá se Jakub Zebedeův.

„Obrácení, odpuštění, návraty k Bohu. Ó, mnoho věcí."

„Poslyš, Mistře. Minule jsi nám říkal, že když někdo neposlechne svého bratra, a to ani v přítomnosti svědků, že se má odpovídat před synagogou. Rozuměl-li jsem teď dobře tomu, co jsi nám řekl od té doby, co se známe, zdá se mi, že synagoga bude nahrazena církví, kterou založíš. Nuže, kam se půjdeme radit, budou-li bratři ve sporu?"

„Půjdete k vám, protože to vy budete mou církví. V důsledku toho věřící budou přicházet za vámi. A říkám vám více: nejenže budete dávat rady, ale budete moci i dávat rozhřešení v mém Jménu. Budete moci rozvazovat řetězy hříchu a budete moci svazovat osoby, které se milují a budete z nich činit jedno tělo. A co učiníte, bude v očích Božích platné, jako by to učinil sám Bůh. Po pravdě vám říkám: **co svázete na zemi, bude svázáno na Nebi, co rozvázete na zemi, bude rozvázáno na Nebi.** A ještě vám říkám, abych vám dal porozumět moci mého Jména ve věci bratrské lásky a modlitby: spojí-li se dva učedníci - a za ně nyní pokládám všechny, kteří budou věřit v Krista, aby v mém Jménu prosili o něco spravedlivého, bude jim to mým Otcem přirčeno. Neboť modlitba je velkou mocí a stejně tak je velkou mocí i bratrské spojení a ještě větší, nekonečnou mocí je mé Jméno a moje přítomnost mezi vámi. **A tam, kde se dva nebo tři spojí v mém Jménu, já budu mezi nimi a budu se modlit s nimi a Otec těm, kteří se modlí se mnou, nic neodmítne.** Neboť mnozí neobdrží, protože se modlí sami nebo za věci nedovolené nebo z pýchy nebo s hříchem v srdci. **Učiňte si čisté srdce, abych mohl být s vámi a pak se modlete, a budete vyslyšeni.**" Petr je zamyšlený. Ježíš to vidí a ptá se ho po důvodu. A Petr vysvětluje: „Uvažuji o tom, k jakému velkému úkolu jsme určeni a mám strach, strach, že ho nebudu umět dobře plnit."

„Ve skutečnosti Šimon Jonášův nebo Jakub Alfeův nebo Filip nebo ostatní ho nebudou umět dobře plnit, ale kněz Petr, kněz Jakub, kněz Filip nebo Tomáš ho dokážou dobře plnit, protože budou jednat současně s Božskou Moudrostí."

„A... kolikrát máme bratrům odpustit? Kolikrát, hřeší-li proti kněžím, a kolikrát, hřeší-li proti Bohu? Protože bude-li to probíhat jako nyní, určitě budou hřešit proti nám, neboť tak mnohokrát hřeší proti tobě. Řekni mi, zda mám odpustit vždycky nebo jen podle stanoveného počtu, například sedmkrát nebo ještě vícekrát?"

„Neříkám ti sedmkrát, ale sedmdesát sedmkrát. Počet je neomezený. Neboť Nebeský Otec i vám, kteří byste měli být dokonalí, odpouští mnohokrát. A jak jedná On s vámi, tak byste měli jednat i vy, protože **vy budete představovat Boha na zemi.** Ostatně poslyšte. Povím vám podobenství, které vám bude užitečné."

A Ježíš s apoštoly zamíří k učedníkům, kteří jsou seskupeni kolem bazénu s průzračnou vodou. Ježíšův úsměv je jakoby znamením, že bude mluvit. A zatímco přichází svým pomalým dlouhým krokem, kterým urazí mnoho cesty za krátkou dobu, a tedy beze spěchu, oni všichni se radují a obklopí ho a vytvoří kolem něho kruh jako děti kolem někoho, kdo jim činí potěšení.

„Jeden král chtěl vypořádat účty se svými služebníky. Zavolal je tedy jednoho po druhém a začal těmi nejvyššími. Mezi nimi přišel jeden, který mu dlužil deset tisíc talentů, ale neměl z čeho zaplatit částku, kterou mu král půjčil, aby mohl postavit domy a vykonat mnoho jiného. Ve skutečnosti z důvodů ne vždy správných nepoužil ke svým záměrům obdrženou sumu zrovna opatrně. Král byl rozhořčen nad jeho nedbalostí a nedodržením slova a nařídil, aby byl prodán i s ženou a dětmi a se vším, co měl, a tak byl dluh zaplacen. Ale služebník se vrhl králi k nohám a prosil ho se slzami a velkým žadoněním: »Nechej mě na svobodě. Měj ještě trochu trpělivosti a já ti vrátím všechno, co ti dlužím až do posledního denáru«. Král byl pohnut tak velkou bolestí - byl to dobrý král - a nejenže vyhověl jeho prosbě, ale protože věděl, že k příčinám služebnickovy nedbalosti a nedodržení plateb patřily i nemoci, dluh mu odpustil.

Poddaný odešel šťasten. Nicméně jak odcházel, potkal jiného poddaného, chudého poddaného, kterému on sám půjčil sto denárů vzatých z oněch deseti tisíc talentů, jež měl od krále. Byl přesvědčen o králově přízni, a tak si myslel, že je mu všechno dovoleno; uchopil tedy nešťastníka za hrdlo a řekl mu: »Vrať mi okamžitě, co mi dlužíš«. Bezvýsledně se muž skláněl a líbal mu nohy a úpěl: »Smiluj se nade mnou, potkalo mě mnoho neštěstí. Měj ještě chvíli strpení a vrátím ti všechno až do posledního haléře«. Nelítostný služebník zavolal vojáky a dal odvést nešťastníka do vězení, aby ho přiměl k placení pod pohrůzkou ztráty svobody či dokonce života.

O věci se dověděli nešťastníkovi přátelé a zarmouceně šli věc ohlásit králi a pánu. Když se to král dozvěděl, nařídil, ať mu přivedou nelítostného služebníka. Když na něj přísně pohlédl, řekl mu: »Špatný služebníku, já jsem ti předtím pomohl, aby ses stal milosrdným, neboť jsem tě učinil bohatým, a pak jsem ti ještě pomohl tím, že jsem ti odpustil dluh, kvůli kterému jsi mě tolik žádal, abych byl trpělivý. Ty jsi však neměl slitování s jedním ze svých bližních, zatímco já, král, jsem ho pro tebe měl tolik. Proč jsi neudělal to, co jsem udělal já pro tebe?«

A rozhořčen ho odevzdal strážcům vězení, aby ho drželi, dokud všechno nezaplatí, a řekl: »Když on neměl slitování s někým, kdo mu dlužil tak málo, zatímco já, který jsem král, jsem měl s ním tolik slitování, nechť tedy stejným způsobem nemá užitek z mého slitování«.

Stejným způsobem bude můj Otec jednat s vámi, budete-li k vašim bratrům nelítostní, stanete-li se vy, kteří jste tolik obdrželi od Boha, více vinnými než prostý věřící. **Pamatujte si, že vy více než ostatní musíte být bez chyby. Pamatujte si, že Bůh vám půjčuje velký poklad, ale za to chce, abyste mu skládali účty. Pamatujte si, že především vy musíte umět praktikovat lásku a odpuštění.**

Nebuďte služebníky, kteří pro sebe žádáte mnoho, ale pak nedáváte nic těm, kteří vás žádají. Jak činíte vy, tak bude učiněno vám. A budete skládat účty i z jednání ostatních, přivedených k dobru nebo zlu vašim příkladem.

Ó, po pravdě vám říkám, že budete-li posvěcovateli, budete na Nebesích vlastnit nesmírnou slávu!

Ale obdobně budete-li příčinou zvrhlosti nebo i pouze línými v práci posvěcování, budete tvrdě potrestáni.

Říkám vám to ještě jednou: nemá-li někdo z vás odvalu stát se obětí svého vlastního poslání, nechť odejde. Ale ať se nezpronevěří. A říkám, nechť se nezpronevěří ve věcech opravdu zhoubných, jak pro své vlastní zformování, tak i pro zformování bližního. A nechť dokáže mít Boha za přítele tím, že pro slabé bude mít vždycky ve svém srdci odpuštění. Takto tedy bude každému z vás, který bude umět odpouštět, dáno Bohem Otcem odpuštění.

Pobyt je skončen. Čas stánků je nablízku. Ti, se kterými jsem zvláště mluvil dnes ráno, od zítřka půjdou přede mnou a budou mě oznamovat lidu... Žeň je bohatá a dělníků je stále málo pro práci, kterou je třeba učinit. Bude tedy dost práce pro všechny. A nebudete na ni ani stačit. A proto bez žárlivosti prostě Pána žní, aby na sklizeň posílal stále nové dělníky.

Pro tuto chvíli, jděte... Jeden z vás se mě otázel: »Ale jak budu v tvém Jménu uzdravovat?« Nejprve uzdravujte ducha. Slibte nemocným Boží Království, dokážou-li věřit ve mne, a když u nich uvidíte víru, poručte nemoci, aby odešla, a ona odejde. A takto jednejte i s těmi, kteří mají nemocného ducha. Především rozžijte víru. Ujišťujícími slovy vzbuzujte Naději. Pak přijdu já a vložím do nich božské Milosrdenství, tak jak jsem ho vložil do vašich srdcí, když jste ve mne uvěřili a začali doufat v mé Milosrdenství. A nemějte strach ani z lidí ani z démonů. Neublíží vám. **Jedinými věcmi, jichž se musíte obávat, je smyslnost, pýcha, chtivost.** Skrze ně se můžete vydat Satanovi a lidem - satanům, kteří také existují.

Jděte tedy a předcházejte mě po jordánských cestách. Pak se připojte k pastýřům v Betlémském údolí a přijďte mě spolu s nimi vyhledat na místě, které znáte. Společně oslavíme svatý svátek a pak se vrátíme, upevnění ve svém úřadu.

Jděte v pokoji..."

8. DO TŘETÍHO ROKU

Do Království světla budou přicházet od východu i západu, od jihu i severu... A nechť přicházejí tito noví synové, aby zaujali místa synů odpadlých.

Ježíš farizejům

Ježíš u farizeje Ismaela

Vidím Ježíše, jak rychle kráčí po velké silnici, kterou zametá studený vítr zimního rána. Na polích po obou stranách silnice začíná sotva rašit obilí... Ovocné stromy jsou dosud bez listí a květů...

Ježíš jde, tak jak často, dva tři kroky před svými učedníky. Všichni jsou důkladně zahaleni do svých vlněných plášťů.

V určité chvíli se Ježíš zastaví, otočí se a zeptá se učedníků. „Znáte cestu?“

Nevědí nic přesného. Na silnici ani v polích není nikoho vidět. Jdou tedy dále a ponechávají vše náhodě.

Narazí na malý domek chudáků se dvěma třemi políčky. Nějaké děvče právě čerpá vodu ze studny.

„Pokoj tobě, děvčátko,“ říká Ježíš a zastavuje se na konci živého plotu.

„Pokoj tobě. Co si přeješ?“

„Radu. Kde je dům farizeje Ismaela?“

„Pane, to jsi zabloudil. Musíš se vrátit na křižovátku a jít cestou na západ. Ale to půjdeš ještě dlouho, protože se musíš vrátit velký kus cesty a pak ještě jít hodně daleko. Jedl jsi? Je zima a s prázdným žaludkem ji člověk cítí o to víc. Pojď dál, chceš-li. Jsme chudí.“

Ale ty také nejsi bohatý. Pojď.“ A pronikavým hlasem zavolá: „Mami!“

Na práh vyjde asi pětaticet až čtyřicetiletá žena. Její výraz je počestný, ale poněkud smutný. V náruči má asi tříleté polonahé dítě.

„Pojď dál. Oheň je rozdělán. Dám ti mléko a chléb.“

„Nejsem sám, mám tyto přátele.“

„Ať jdou všichni dál a s nimi Boží požehnání.“

Vcházejí do nízké temné kuchyně, oživené mihotajícím se ohněm. Usadí se, kde se dá.

„Hned něco přichystám... je ráno... ještě jsem nic nepoklidila... Omluvte mě.“

„Ty jsi sama?“ říká Ježíš.

„Mám manžela a děti. Sedm. Dvě nejstarší jsou ještě na trhu v Naimu. Musí tam jít, protože můj manžel je nemocný. Je to velké trápení. Děvčata mi pomáhají. Tenhle je nejmenší, ale mám ještě jednoho, o trochu většího.“

Maličký je už oblečen do své tuniky, a tak s bosýma nohama přibíhá k Ježíšovi a zvědavě si ho prohlíží. Ježíš se na něho usměje. Přátelství je uzavřeno.

„Kdo jsi?“ ptá se důvěrně dítě.

„Já jsem Ježíš.“

Žena se obrátí a pozorně na něho pohlédne. Zůstane stát s chlebem v ruce mezi ohništěm a stolem. Otevře ústa a chce něco říci, ale pak raději mlčí.

Dítě pokračuje: „Kam jdeš?“

„Po cestách světa.“

„A kvůli čemu?“

„Abych žehnal dětem, které jsou hodné, a jejich domovům, kde jsou věrní Zákonu.“

Žena se obrátí a dá znamení Jidášovi, který je jí nejbližší. Jidáš se k ní skloní a ona se ho táže: „Kdo je tvůj přítel?“

A Jidáš nadutě: „Je to Rabín z Galileje: Ježíš z Nazareta. Což to nevíš, ženo?“

„Galilea je odtud daleko a já mám tolik trápení! Ale... mohla bych mu něco říci?“

„Můžeš,“ říká Jidáš a připadá přitom jako kníže udělující audienci.

Ježíš pokračuje v rozhovoru s dítětem, které se ho ptá, zda má také děti.

Zatímco přichází ono děvče, už viděné, s ještě jedním, starším, a přinášejí mléko a nádoby, žena přistupuje k Ježíšovi. Chvilu váhá, pak zvolá: „Ježíši, smiluj se nad mým mužem!“

Ježíš vstane. Převyšuje ji svou vysokou postavou, ale hledí na ni s takovou dobrotou, že se žena osmělí. „Co si přeješ, abych udělal?“

„Je moc nemocný. Je nafouklý jako měch a nemůže se shýbnout k práci. Nemůže si odpočinout, protože se dusí a je neklidný. A máme ještě malé děti.“

„Chceš, abych ho uzdravil? Ale proč to po mně žádáš?“

„Protože jsi to Ty. Neznám tě, ale slyšela jsem o tobě hovořit. Osud tě ke mně přivedl, zatímco jsem tě mezitím hledala v Naimu a Káně. Dvakrát tam byl i můj manžel. Hledal tě, přestože ve voze zakusil mnoho bolesti. Teď také odešel, se svým bratrem. Řekli nám, že Mistr opustil Tiberiadu a šel do Cézareje Filipovy. Jel tam za tebou...“

„Nešel jsem do Cézareje. Jdu k farizeji Ismaelovi a pak půjdu k Jordánu.“

„Ty, který jsi tak dobrý, k Ismaelovi?“

„Ano. Proč?“

„Protože... protože... Pane, vím, že říkáš, abychom nesoudili, ale odpouštěli a milovali se. Nikdy jsem tě neviděla, ale snažila jsem se o tobě co nejvíce dovědět a prosila jsem Věčného, abych tě aspoň jednou slyšela. Nechci udělat nějakou věc, která by se ti nelíbila... Ale jak Ismaela nesoudit a milovat? Já s ním nemám nic společného a nemám mu tedy co odpouštět. Urážky, které nám vrhá do tváře, když nás, chudáky, potká na cestě, setřásáme se stejnou trpělivostí jako bláto, kterým nás postříká, když rychle projíždí se svým vozem. Ale milovat ho a nesoudit, to je moc těžké. Je tak zlý!

„Je zlý? Ke komu?“

„Ke všem. Utlačuje své služebníky, půjčuje na lichvářský úrok a je krutý. Má rád jen sebe. Je z celého kraje nejkrutější.“

„Vím to. Říkáš pravdu.“

„A ty k němu jdeš?“

„Pozval mě.“

„Dávej si pozor, Pane. Neudělal to z lásky. Nemůže tě mít rád. A ty ho také nemůžeš milovat.“

„Já miluji i hříšníky, ženo. Přišel jsem, abych zachránil toho, který je ztracen.“

„Ale Ismaela nezachrániš. Ó, odpusť, že jsem soudila! Ty víš... Všechno, co děláš, je dobré. Odpusť mému hloupému jazyku a netrestej mě.“

„Nebudu tě trestat, ale už to neříkej. **Miluji i zlé, ne pro jejich zlobu, ale protože právě láskou se pro ně obdrží milosrdenství, které je obrátí.** Ty jsi dobrá a toužíš být ještě lepší. Miluješ Pravdu, a tak Pravda, která v tobě promlouvá, ti říká, že tě miluje, neboť ty se řídíš Zákonem a měla jsi soucit s poutníky, a právě v tomto duchu vychováváš svoje děti. Bůh se ti za to odmění. Musím jít k Ismaelovi, pozval mě, aby mě představil svým četným přátelům, kteří mě chtějí poznat. Nemohu čekat na tvého manžela, který, věz, se už vrací. Ale řekni mu, ať okamžitě přijde k Ismaelovi. Ty přijď také. Já ho uzdravím.“

„Ó, Pane!“ Žena je rázem na kolenou u Ježíšových nohou a hledí na něho, smějíc se i plačíc. Pak řekne: „Ale dnes je sabat!“

„Vím. Potřebuji k tomu sabat, abych v tom ohledu něco řekl Ismaelovi. Všechno, co dělám, dělám s určitým a jasným cílem, prostým omylu...“

Ježíš vchází do nádherného Ismaelova venkovského domu. Hostu, jistě očekávanému, přibíhá naproti mnoho služebníků. Ostatní jdou uvědomit pána; ten vychází Ježíšovi naproti a hluboce se mu klaní.

„Buď vítán, Mistře, v mém domě!“

„Pokoj tobě, Ismaele ben Fabi. Toužil jsi po mně. Přišel jsem. Proč jsi mě pozval?“

„Abych měl tu čest mít tě za hosta a představit tě svým přátelům. Chci, aby byli i tvými přáteli, a stejně tak i já chci být tobě přítelem.“

„Jsem přítelem všech, Ismaele.“

„Vím. Ale vždyť víš! Je dobře mít přátele na vysokých místech. A já a mí přátelé máme takové postavení. Odpusť“

mi, že ti to říkám, ale příliš zanedbáváš ty, kteří tě mohou podpořit... Ale pojďte přece dovnitř." Projdou dvoranou, vybavenou lenoškami a koberci, a vstoupí do místnosti, kam jim přinášejí amfory a umývadla k rituálnímu omývání. Pak jdou do velice bohatě vyzdobené jídelny.

Ježíš mezi Eleazara a mne," nařizuje pán.

A Ježíš, který se zatím držel v pozadí síně vedle svých učedníků, poněkud ustrašených a přehlížených, se musí posadit na čestné místo.

Hostina začíná s četnými chody pozůstávajícími z pečených mas a ryb. Jsou podávána vína a voda se sirupem nebo medem.

Všichni se snaží přimět Ježíše k hovoru. Jeden z nich, chvějící se stařec, se táže skuhravým hlasem: „Mistře, je pravda, že říkáš, že máš v úmyslu změnit Zákon?"

„Na Zákoně nezměním ani čárku. Přišel jsem naopak, abych mu opět vrátil jeho celistvost, tak jak byl dán Mojžíšem."

„Chceš tím říci, že Zákon byl změněn?"

„To rozhodně ne. Jen to, že ho stihl osud všech vznešených věcí daných do rukou člověku."

„Co tím chceš říci? Upřesni to."

„Chci říci, že člověk v důsledku dávné pýchy nebo aby vyhověl oné trojí žádostivosti, se pustil do upravování jeho jasných slov a učinil z něho něco, co věřící utlačuje, zatímco pro ty, kteří ho upravili, je Zákon jen hromadou frází, ponechaných k užívání druhým."

„Ale, Mistře! Naši rabíni..."

„To je obvinění!"

„Nezklam nás v naší touze být ti užiteční!"

„Hm, měli pravdu, když tě nazývali buřičem!"

„Ticho! Ježíš je mým hostem. Necht' mluví zcela svobodně."

„Na počátku všeho se naši rabíni snažili, a to naprosto se svatým úmyslem, o to, aby bylo užívání Zákona co nejvíce usnadněno. Toto svaté úsilí rozdrobilo chléb, který dal Bůh vašemu duchu, na drobné kousky. Bylo svaté, pokud sledovalo správný cíl. Ale vždy tomu tak nebylo. A dnes méně než kdy jindy. Ale proč chcete, abych to říkal právě vám, kteří se urážíte, když vám vypočítávám chyby mocných?"

„Chyby, chyby! My tedy máme jen chyby?"

„Chtěl bych, abyste měli jen zásluhy!"

„A my tedy zásluhy nemáme! Myslíš si to a tvůj pohled to říká. Ježíši, přátelství mocných kritizováním nezískáš. Ty vládnout nebudeš. Neovládáš umění vládnout."

„Nechci vládnout podle vašich představ a nežebrám o přátelství. **Chci lásku počestnou a svatou.** Lásku, která jde ode mne k těm, jež miluji a která se projevuje ohledy k chudým: **milosrdenstvím.**"

Eleazar se dotkne Ježíšovy ruky: „Mistře, poslyš mě. Dávám ti k posouzení zvláštní případ. Nedávno jsem získal usedlost jednoho nešťastníka, který se zničil kvůli jedné ženě. Prodal mi ji, aniž mi řekl, že je tam jedna stará služebnice, jeho chůva, teď už slepá a docela zdětinštělá. Prodávající ji nechce. Já jsem ji také nechtěl. Ale vyhodit ji na ulici... Co bys udělal ty, Mistře?"

„Co bys udělal ty, kdybys měl dát radu druhému?"

„Řekl bych: »Ponech si ji. Pro kousek chleba nepřijdeš na mizinu.«"

„A proč bys takto mluvil?"

„Ale protože si myslím, že bych takto sám jednal a chtěl bych, aby se takto jednalo i vůči mně."

„Jsi velmi blízko Spravedlnosti, Eleazare. Jednej tak, jak bys sám radil a Bůh Jákobův bude vždycky s tebou."

„Děkuji, Mistře."

Ostatní si mezi sebou něco mručí.

„Co si šeptáte?" ptá se Ježíš. „Nemluvil jsem správně? Ismaele, obhaj svého hosta."

„Mistře, mluvíš dobře, ale... kdyby se tak vždycky jednalo, byli bychom obětmi druhých."

„A podle tebe je tedy lépe, když ti druzí budou našimi obětmi, že ano?"

„To neříkám, ale jsou případy..."

„Zákon říká, že je třeba být milosrdný."

„Ano, k chudému bratru, cizinci, poutníku, vdově a sirotkovi. Ale tato stařena, která padla Eleazarovi do náruče, není ani jeho sestra ani poutník ani cizinec ani sirotek nebo vdova. Nic takového. Nic víc a nic méně než starý nábytek, pánem zapomenutý v prodaném domě. Eleazar by ji tedy mohl vyhnat bez jakýchkoliv ohledů. Odpovědnost za její smrt by nepadla na něho, ale na předchozího pána..."

„...který ji však u sebe nemůže mít, protože je sám také chudý, a proto je z povinnosti vyňat. Takže zemře-li stařenka hladu, je si tím vinna sama, že ano?"

„Je to tak, Mistře. To je osud těch... kteří už neslouží. Nemocní, staří, neschopní jsou odsouzeni k bídě, žebrotě. A smrt je pro ně to nejlepší... Tak je tomu, co svět je světem a bude tomu tak vždycky..."

„Ježíši, smiluj se nade mnou!" Zavřenými okny pronikne zoufalý výkřik. „Kdo mě volá?" „Nějaký dotěra. Dám ho vyhodit. Nebo nějaký žebrák. Řeknu, ať mu dají chléb."

„Ježíši, jsem nemocen. Zachraň mě!"

„Říkal jsem to: dotěra. Potrestám služebníky, kteří ho nechali projít." A Ismael se zvedne.

„Ale Ježíš mu položí ruku na rameno a nařídí: „Zůstaň, Ismaele. Chci vidět toho, kdo mě hledá. Ať vstoupí."

Vejde muž s vlasy dosud černými. Může mít asi čtyřicet let. Ale je oteklý jako sud a žlutý jako citron, fialové rty má pootevřené a těžce dýchá. Je doprovázen ženou z první části vidění.

Muž pro svou chorobu a strach se přibližuje jen velice pomalu. Vždyť vidí, jak nevraživě na něho hledí. Ale Ježíš opustí své místo a jde k nešťastníkovi a bere ho za ruku a vede doprostřed síně, do prázdného prostoru mezi stoly rozmístěnými ve tvaru podkovy. Právě pod lustr.

„Co si ode mne přeješ?“

„Mistře, tolik tě hledám... už tak dlouho... Chci jen zdraví... kvůli svým dětem a své ženě... Ty můžeš všechno... Podívej, v jakém jsem stavu.“

„A ty věříš, že tě mohu uzdravit?“

„Věřím-li! Jsem udiven, že nejsem uzdraven už od chvíle, kdy moje ruka je v tvé, neboť na tobě je všechno svaté, ó, Boží Svatý!“

Ubožák ztěžka oddechuje z námahy, kterou mu způsobilo tolik mluvení. Žena hledí na svého manžela a Ježíše a pláče.

Ježíš se na ně dívá a usmívá se. Pak se obrátí k onomu chvějícímu se starci a řekne:

„Ty, starý doktore, odpověz mi: je dovoleno uzdravovat o sabatu?“

„O sabatu není dovoleno konat žádnou práci.“

„Ani někoho zachránit od zoufalství? To není tělesná práce.“

„Sabat je zasvěcený Pánu.“

„Chananie, víš, že v této chvíli právě hoří tvůj nejkrásnější les a že celý svah Hermonu rudne záblesky plamenů?“

Stařec vyskočí, jako by ho uštkl had: „Mistře, říkáš pravdu, nebo je to jen žert?“

„Říkám pravdu. Já vidím a vím.“

„Ó, jaký já jsem nešťastný! Můj nejkrásnější les! Takové jmění proměněné v popel! Prokletí! Necht' jsou prokleti ti psi, kteří mi ten les podpálili. Necht' se jim vnitřnosti spálí jako můj les!“ Stařeček je zoufalý.

„Je to jen les, Chananie, a ty si tak stěžuješ! Proč v tomto neštěstí nevzdáváš Bohu chválu? Nuže, doktore, v sabatní den mi není dovoleno uzdravovat?“

„Bud' proklet ty, on i sabat! Teď musím myslet na docela jiné věci...“ a odstrčí Ježíše, který mu položil ruku na rameno, a rozzuřen vyjde ven a je ho slyšet, jak svým mečivým hlasem přivolává svůj vůz.

„A teď?“ ptá se Ježíš a obrátí svůj pohled k ostatním: „A teď vy, řekněte mi: je to dovoleno, nebo ne?“ Nikdo neodpoví.

„Dobře, budu tedy hovořit já,“ říká Ježíš. A jeho vzezření je velkolepé a hlas je hromový jako vždy, když má vykonat zázrak. „Říkám: muži, necht' se ti stane podle tvé víry. Jsi uzdraven. Chval Věčného. Jdi v pokoji.“

Muž je zaražený... Pak vykřikne radostí, vrhne se Ježíšovi k nohám a líbe je.

„Jdi, jdi! Bud' vždycky dobrý. Sbohem!“

Muž vyjde, následován ženou, která se neustále obrací a zdraví Ježíše.

„Přesto, Mistře... V mém domě... V den sabatu...“ „Neschvaluješ to! Víím to. A právě proto jsem přišel. Ty a přítel? Ne. Můj nepřítel. Ty nejsi upřímný ke mně ani k Bohu.“ „Ty mě teď urážíš?“

„Ne, říkám pravdu. Řekl jsi, že Eleazar nebyl povinen se postarat o tu stařenku, protože nepatřila k jeho domu. Ale ty jsi měl ve svém domě dva sirotky. Byly to děti dvou věrných služebníků, kteří zemřeli při práci, on se srpem v ruce, ona byla zabita nadměrnou námahou. Aby mohla zůstat, dal jsi jí podmínku, že musí pracovat i za manžela. Řekl jsi: »Udělal jsem smlouvu na dva pracovníky, a mám-li si tě ponechat, musíš mimo svou práci vykonat i práci za mrtvého«. A ona to skutečně konala a zemřela i s dítětem, které nosila, neboť ta žena byla těhotná a nenalezla ani tolik slitování, jaké se projevuje ke zvířeti, nosícímu plod. Kde jsou teď ti dva malí?“ „Nevím... Jednoho dne zmizeli.“

„Nelži. Stačí, že jsi krutý. Nepřidávej k tomu ještě lež, aby tvé sabaty byly Bohu ošklivé, i když při nich nepracuješ. Kde jsou ti maličtí?“

„Nevím. Už nevím, věř mi to.“

„Já to vím. Našel jsem je jednoho studeného deštivého temného listopadového večera. Byli hladoví a chvěli se zimou u jednoho domu jako dva malí psi, hledající skývu chleba... Ti dva malí ještě nebyli ve věku, aby ti sloužili, že ne? A tak jsi je vyhnal a odepřel jim i tu trochu majetku, který patřil jejich otci a matce. Mohli umřít hladem a zimou jako dva psi na cestě. Mohli žít a stát se jeden zlodějem a druhá prostitutkou, neboť hlad vede ke hříchu. Ale co ti na tom záleželo?“

Jeden z vás právě běží pryč, že sotva popadá dech, a trhá si vlasy pro zkázu svého lesa. Netrhá si je pro zkázu svého srdce! Proč se mermomocí vydáváte za dokonalé, vy, jimž osud dal tak vysoké postavení? Proč mě nenávidíte za to, že odhaluji vaše rány? Jsem Lékařem vašeho ducha. A může lékař léčit, aniž by rány otevřel a vyčistil? Což nevíte, že na Boží hostině si první místo zaslouží mnoho docela jiných lidí a že tato žena, která právě odešla, k nim patří, a to navzdory jejímu ubohému zevnějšku? Není to zevnějšek, **je to srdce a duch, které mají hodnotu**. Bůh na vás hledí s výše svého trůnu a soudí vás. Kolik jen vidí lidí, kteří jsou lepší než vy! A proto poslouchejte.

Necht' je toto vždycky pravidlem k vašemu chování: když vás pozvou na svatební hostinu, vyvolte si vždycky poslední místo. Povstane vám z toho dvojnásobná čest, když vám pán domu řekne: »Příteli, pojď blíž«. Čest zásluhy a čest skromnosti. Zatímco jak je pro pyšného smutný okamžik, když s hanbou slyší říci: »Jdi támhle dozadu, protože zde je někdo, kdo je více než ty«. A totéž číňte při tajné hostině svého ducha při zasnubách s

Bohem. Kdo se pokořuje, bude povýšen a kdo se povyšuje, bude pokořen..."

A Ježíš řekne podobnoství o hostině (Mat. 22, 1-14; Luk 14, 16-24) a zakončí ho takto: „... Moje Království se dobývá vítězstvími nad sebou samým a ne vítězstvími na bitevním poli. Místa na velké hostině jsou pro pokorné srdcem, kteří dovedou být velcí svou věrnou láskou, jež nepočítá oběti a jež všechno překonává, aby přišla ke Mně. Stačí i pouhá hodina, aby se srdce změnilo. Pokud to ovšem toto srdce chce. Stačí jedno slovo. Řekl jsem vám jich tolik.

A rozhlížím se... V jednom srdci se rodí svatá rostlinka. V ostatních pro mne jen samé trní a v tomto trní hadi a štíři. Nevadí. Jdu svou přímou cestou. **Kdo mě miluje, následuje mě.** Jdu a volám k následování. Nechť ti, kteří mají přímé srdce, přijdou ke mně. Jdu a učím. Nechť ti, kteří hledají spravedlnost, přistoupí k prameni. A co se týče těch ostatních, ty bude soudit Otec.

Ismaele, zdravím tě. Nechovej ke mně nenávisť. Uvažuj. A uvědom si, že jsem byl přísný z lásky, ne z nenávisťi. Pokud tomuto domu a těm, kteří ho obývají, pokoj všem, pokud si ho zasloužíte."

Proměnění na hoře Tábor

Ježíš s apoštoly a učedníky jde přes kopce, které vytvářejí kolem Nazareta korunu... k horám na východ. Před těmito horami je komolý kužel Táboru...

Dojdou až k němu. Ježíš se zastaví a řekne: „Petr, Jan a Jakub Zebedeův půjdou se mnou nahoru. Vy ostatní se rozptýlte po okolí a hlásejte Pána. Večer chci být opět v Nazarete. Proto se příliš nevzdalujte. Pokoj buď s vámi." Pak se obrátí ke třem, které zavolal, a řekne: „Pojďme." A začne vystupovat nahoru, aniž se ohlížel za sebe, a to krokem tak rychlým, že mu Petr nestačí.

Při jedné zastávce se ho Petr, celý červený a zpocený, zeptá, sotva dechu popadaje: „Ale kam jdeme? Nahoře nejsou domy, je tam jen stará pevnost. Chceš tam kázat?"

„To bych se dal jinou cestou, ale vidíš, že jsem se k ní obrátil zády. Nepůjdeme k pevnosti a ti, co jsou uvnitř nás ani neuvidí. Jdu se spojit se svým Otcem a chci, abyste tam byli se mnou, protože vás miluji. Pospěšme si!"

„Ó, můj Pane! Nemohli bychom jít trochu pomaleji?"

„**K setkání s Bohem se musí jít vždycky rychle.** Pojďme, Šimone Petře! Nahoře vás nechám odpočinout." A opět se pustí do výstupu...

Vystupují ještě výš a před nimi se rozevře pohled k širým obzorům; krásný a pokojný den umožňuje vidět i velmi vzdálené podrobnosti... Je jistě jaro, snad březen, neboť vidím, že obilí je už vysoké, ale dosud zelené...

Ježíš se po krátké zastávce ve stínu stromů, kterou učinil z ohledu k Petrovi, dá opět do výstupu. Vyjde až téměř na vrchol, na travnatou plošinu, ohraničenou půlkruhem stromů.

„Odpočíte si, přátelé! Půjdu se pomodlit" a rukou ukazuje na obrovskou skálu, která vybíhá ne na okraji, ale směrem k vrcholu.

Ježíš poklekne v trávě a opře svou hlavu a ruce o skálu v poloze, jakou bude mít při své modlitbě v Getsemanech. Slunce k němu nedosahuje, neboť ho stíní vrcholek skály. Ale zbytek travnatého prostranství je zalit sluncem s výjimkou stínu, který vrhají stromy, pod nimiž se usadili apoštolově.

Petr si sundává sandály, vytřásá z nich prach a kamínky, a takto vyzutý, s unavenými nohama ve svěží trávě, se natáhne a hlavu položí na vysoký trs trávy, který mu poslouží za polštář.

Jakub ho napodobí, ale aby měl větší pohodlí, opře se zády o kmen stromu.

Jan zůstane sedět a pozoruje Mistra. Ale i jeho ukolébá pokoj místa, svěží vánek a únava, a tak mu hlava poklesne na prsa a víčka se zavřou. Nikdo z těchto tří však nespí hluboce... Probudí se jasně tak silným, že v něm zaniká i sluneční svit... V úžasu otevřou oči a spatří proměněného Ježíše... Jeho tvář je samo slunce, vysílající velmi silné světlo, a jeho oči září jako dva safíry. Připadá ještě větší, jako by se jeho postava zvětšila. Nedovedu rozeznat, zda všechno jas, kterým je zalita celá plošina, vychází přímo z něho, či zda se k jeho vlastnímu jasu připojuje všechno světlo, které existuje ve vesmíru a na Nebesích. Je to prostě něco nepopsatelného.

Ježíš teď stojí jakoby nad zemí, neboť mezi ním a zelení louky je jakýsi opar, prostor vytvořený výhradně světlem. Jeho vlny mají barvu rozžhavené bělosti. Ježíš stojí s tváří obrácenou k nebesům a usmívá se, unášen nějakým viděním.

Apoštolově z něho mají téměř strach, neboť už jim nepřipadá jako jejich Mistr, tak je proměněný, a volají na něho tichým hlasem plným úzkosti: „Mistře!" Ale On neslyší.

„Je v extázi," říká Petr a celý se rozechvěje. „Co asi tak může vidět?"

Apoštolově vstanou. Chtěli by se k Ježíšovi přiblížit, ale neodvažují se.

Ke světlu pojednou přibudou dva plameny, které sestoupí s nebes a stanou Ježíšovi po bocích. Pak jako by se otevřely a objeví se dva vznešení a zářiví muži. Jeden je starší, s pronikavým a přísným pohledem a s dlouhým vousem, rozděleným na dvě strany. Z jeho čela vycházejí dva světelné paprsky, které naznačují, že je to Mojžíš. Druhý muž je mladší, vyhublý, vousatý a velice se postavou, hubeností a přísností podobá Křtiteli. Zatímco Mojžíšovo světlo je, podobně jako Ježíšovo, oslnivě bílé, světlo vyzařující z Eliáše se podobá živému plameni slunce.

Oba proroci zaujmou před svým vtěleným Bohem uctivý postoj, přestože s nimi Ježíš hovoří důvěrně. Z toho, co si říkají, nerozumím ani slovu.

Tři apoštolově padnou v rozechvění na kolena a skryjí si tváře rukama. Chtěli by se dívat, ale mají strach. Konečně

Petr promluví: „Mistře, Mistře! Poslyš mě." A Ježíš s úsměvem otočí své oči k Petrovi, který si dodá odvahy a řekne: „Je to krásné být zde s tebou, s Mojžíšem, Eliášem. Přeješ-li si to, uděláme tři stany - pro tebe, Mojžíše a Eliáše a zůstaneme zde a budeme vám sloužit."

Ježíš na něho stále hledí a usmívá se ještě více. Dívá se i na Jakuba a Jana pohledem plným lásky. Mojžíš a Eliáš se také upřeně dívají na ty tři. Jejich oči jiskří. Jsou to jakoby paprsky pronikající do srdce.

Apoštolově se neodvažují říci nic jiného. Ve svém zděšení mlčí. Připadají, jako by byli trochu opilí a omámení. Ale pak ony Tři zahálí závoj, který není ani mlhou ani oblakem, ale který září ještě víc než okolní světlo a který je ukryje před zraky apoštolů, a mocný Hlas harmonicky rozehvěje a vyplní prostor, zatímco apoštolově padnou tváří k zemi:

„Toto je můj milovaný Syn, v kterém se mi zalíbilo. Poslouchejte ho."

Petr padne celým tělem k zemi a volá: „Milosrdenství pro mne, hříšného! To sestupuje sama Boží Sláva!" Jakub nevydá ani slovo. Jan zašeptá s povzdechem: „Pán mluví!"

Nikdo se neodvažuje pozvednout hlavu, i když nastalo opět naprosté ticho. A tak ani nevidí, jak se světlo navrácí do svého přirozeného stavu a Ježíš, opět sám, se zase stane oním obvyklým lidským Ježíšem. Teď k nim přistupuje, usmívá se, dotýká se jich, třese jimi a volá je jmény.

„Vstaňte! To jsem já! **Nebojte se,**" říká, neboť oni tři se neodvažují pozvednout tváře a pro své hříchy vyzývají Boží milosrdenství, obávající se, že je to Boží Anděl, který je chce předvést před Nejvyššího.

„Vstaňte přece. Poroučím vám to," opakuje důrazně Ježíš. Apoštolově pozvednou tváře a uvidí usmívajícího se Ježíše.

„Ó, Mistře, můj Bože!" zvolá Petr. Jak budeme teď vedle tebe schopni žít, když jsme spatřili tvou Slávu? Jak budeme moci žít mezi lidmi, my, hříšní lidé, když jsme slyšeli Boží Hlas?"

„Musíte žít vedle mne a vidět mou slávu až do konce. Buďte toho hodni, neboť čas se naplnil. Buďte poslušní mého i vašeho Otce. Teď se vraťme mezi lidi, protože jsem přišel proto, abych mezi nimi zůstal a přiváděl je k Bohu. Pojďme. Na památku této hodiny buďte svatí, silní a věrní. Budete mít účast na mé úplné slávě. Ale o tom, co jste viděli, nikomu neříkejte, ani svým druhům. Až Syn člověka bude vzkříšen z mrtvých a vrátí se do Slávy svého Otce, pak promluvíte. Protože pak bude třeba věřit, abyste se mohli účastnit mého Království..."

Dají se na cestu do údolí, ale jakmile dojdou k jistému místu, Ježíš se dá strmou stezkou vedoucí opačným směrem, než tam, kde opustil učedníky.

„Nenajdeme je," říká Jakub. Slunce se chýlí k západu. Právě se shromažďují na místě, kde jsi je zanechal."

„Pojď a neměj bláhové myšlenky."

A sotva projdou houštinami na louky, sestupující pozvolně k silnici, vidí zástup učedníků vzrostlý o zvědavé cestující a doktory, příšlé kdoví odkud.

„Hm! Doktoři! A už se hádají!" říká Petr a ukazuje na ně prstem. A poslední metry sestupuje s velkým přemáháním.

Ale ti, kteří jsou dole, už na ně ukazují a pak spěchají za Ježíšem a volají: „Jak to, že jdeš, Mistře, touto stranou? Právě jsme šli na domluvené místo, ale doktoři nás zdrželi svými hádkami a jeden nešťastný otec svými prosbami."

„Proč se přete?"

„Kvůli jednomu posedlému. Doktoři se nám posmívají, protože jsme ho nedokázali osvobodit. Znovu to zkusel Jidáš z Keriotu, protože to pro něho byla věc cti, ale bezvýsledně. Tak jsme doktorům řekli, aby to zkusili sami, ale oni nám odpověděli, že nejsou exorcisty. Náhodou tudy procházeli lidé, mezi nimiž byli dva exorcisté. Ale ani oni neuspěli. A zde je onen otec. Vyslechni ho."

A opravdu přichází muž a snažně prosí a pokleká před Ježíšem.

„Mistře, hledal jsem tě se svým synem v Kafarnau. Přivedl jsem ti ho, abys ho osvobodil, neboť vyháníš demony a uzdravuješ ze všech nemocí. Je často posedlý mlčícím duchem. Když do něho tento duch vejde, vydává jen skřeky jako skrčené zvíře. Duch ho poráží na zem, a tak se pak válí a skřípe zuby a pění jako kuň a zraňuje se a vydává se v nebezpečí smrti utonutím nebo spálením nebo rozdrčením, protože ten duch ho už vícekrát hodil do vody, do plamenů nebo svrhl se schodů. Tví učedníci to zkusili, ale nepodařilo se jim to. **Ó, Pane, plný dobroty; slituj se nade mnou a nad ubohým dítětem!"**

Ježíš jako by vzplanul svou mocí, zvolá: „*Ó, satanský zástupe, neposlušný legione, jak dlouho se mám ještě s tebou stýkat? Jak dlouho tě mám ještě snášet?*" Je tak vznešený, že se okamžitě rozhostí naprosté ticho a přestanou i úsměšky doktorů.

Ježíš řekne otci: „Vstaň a doved' mi svého syna."

Muž odejde a vrátí se s dalšími muži, mezi kterými je asi dvanácti až čtrnáctiletý chlapec. Hezké dítě, ale s jaksi netečným pohledem, jako by bylo omámeno. Na čele se mu červená dlouhá rána a o něco níž je stará jizva. Jakmile spatří Ježíše, který na něho upřeně pohlédne svými zářícíma očima, chraptivě vykřikne a celé jeho tělo se začne svíjet v křečích, načež padne na zem s pěnou u úst a s vyvalenýma očima, takže je vidět jen jejich bělmo.

Ježíš udělá několik kroků, aby se dostal k němu blíž, a řekne otci: „Jak dlouho se mu to už děje? Mluv nahlas, aby tě všichni slyšeli."

„Už od dětství. Je celý pokrytý jizvami a spáleninami. Ještěže neoslepl z plamenů ohniště. Žádný lékař ani exorcista ho nedokázal uzdravit, ani tví učedníci. Ale můžeš-li v tom ty něco udělat, jak jsem o tom já pevně přesvědčen, smiluj se nad námi a pomoz nám."

„Dokážeš-li v to věřit, pak je mi možné všechno, neboť tomu, kdo věří, se uděluje všechno."

„Ó, Pane, věřím-li!“ říká v pláči muž, klečící vedle svého syna, zmítajícího se v křečích více než kdy jindy. Ježíš se vztyčí, ustoupí o dva kroky, a zatímco se kolem nich nahrne dav, zvolá mocným hlasem: „**Zlý duchu, který způsobuješ, že dítě je hluché a němé, a který ho týráš, poručím ti: vystup z něho a nikdy se už do něho nevracej!**“

Dítě, tak jak leží na zemi, hrůzně celé nadskakuje, prohýbá se jako luk a vydává nelidské skřeky, pak po posledním nadskočení, po němž dopadne rovnou na břicho a zraní si do krve čelo a ústa o kámen, vyčnívající z trávy, zůstane nehybně ležet.

„Je mrtvé!“ volají mnozí.

„Ubohé dítě!“ „Ubohý otec!“ říkají s politováním dobří lidé.

Ale doktoři se vysmívají: „Ten Nazaretský ti pěkně posloužil!“ A k tomu: „Mistře, jak se to přihodilo? Tentokrát tě Belzebug nechal v úzkých,“ a nenávistně se smějí.

Ježíš nikomu neodpoví; ani otci, který svého syna obrací a otírá mu krev s čela a poraněných rtů a s úpěním volá Ježíše. A Mistr se tedy skloní a uchopí dítě za ruku. A dítě otevře oči jako někdo, kdo se probouzí ze sna, posadí se a usměje. Ježíš ho k sobě přitáhne, postaví na nohy a vrátí otci, zatímco dav nadšeně provolává slávu a doktoři prchají, pronásledováni výsměchem zástupu...

Hostina chudých u Jany

„Pokoj tomuto domu a všem, kteří jsou přítomni,“ takto zdraví Ježíš, jak na velikonoční čtvrtek vstupuje do prostorného a velmi okázalého vestibulu Chúzova jeruzalémského paláce.

„Pokoj tomuto domu,“ opakuje Ježíš, zatímco bez ustání žehná služebníky skloněné až k zemi, a udivené hosty, shromážděné zde kolem svého Mistra v tomto knížecím paláci.

Hosté! Ježíšova myšlenka se jasně ukazuje. Svátek lásky, uspořádaný na jeho přání v domě dobré učednice, je uskutečněním jedné stránky z Evangelia. Jsou zde žebráci, mrzáci, slepci, sirotci, mladé vdovy se svými maličkými, držícími se jejich oděvu nebo sajícími málo vydatné mléko svých špatně živených matek. Janino bohatství se už mezitím postaralo o to, aby ubožáci byli umyti a učesáni a místo svých cárů oděni do skromných, ale nových a čistých oděvů. Přesto však na nich lze dobře rozeznat jejich strádání, zmrzačené údy, neštěstí, osamělost...

Ježíš prochází a žehná. Každý nešťastník dostane jeho požehnání; a pozvedá-li se Ježíšova pravá ruka k požehnání, levá hladí chvějící se holé hlavy starců nebo nevinné hlavičky dětí. Tak projde vestibulem a žehná i ty, kteří, dosud v cárech, se rozpačitě tisknou do kouta, dokud je služebníci vlídně neodvedou jinam, aby je umyli a oděli do čistých šatů...

Mezitím příběhne Jana a poklekne. Ježíš se obrátí a spatří ji.

„Pokoj tobě, Jano! Ty jsi mě uposlechla dokonale.“

„Mou radostí je být tě poslušná. Ale tvůj dvůr jsem ti neopatřila jen já sama. Všemohně mi pomáhal i Chúza a Marta s Marií... Ale teď s tvým dovolením dám všem trochu najíst, aby při čekání na hostinu neměli velký hlad.“

„Ano, udělej to. Kde jsou ženy učednice?“

„Na horní terase, kde jsem dala připravit stoly. Zařídila jsem to správně?“

„Ano, Jano. Nahoře budeme mít všichni klid, oni i my.“

„Ale, Pane, možná jsem udělala chybu... Plautina a její družky (Římanky) vzkazovaly, zda tě mohou vidět. Pozvala jsem je sem... Když já bych tolik chtěla, aby tě měl rád celý svět.“

„To jsi udělala dobře. Dnes k vám všem kážu prostřednictvím skutků... A kde jsou děti?“

„Tak trochu všude, Pane...“

Ježíš ji opustí a jde do zahrady a vystupuje na rozlehlou terasu.

Celý dům od sklepa po střechu je naplněn radostnou činností. Neustále někdo chodí, tu s jídlem, tu s kusem nábytku, s balíky šatstva, s židlemi.

Jonatas ve své roli správce všechno řídí, dohlíží a radí.

Stará Ester, šťastna, když vidí Janin zápal a štěstí, se usmívá uprostřed kruhu chudých dětí, kterým rozdává vdolečky a přitom vypráví zázračné příběhy...

Hosté se teď rozptýlili v rozsáhlé zahradě a požívají svačinu a udiveně se kolem sebe rozhlížejí. Hovoří mezi sebou a vyměňují si dojmy o tomto neočekávaném štěstí. Ale jak spatří procházet Ježíše, uklánějí se, aby mu vzdali úctu.

„Jezte, jen jezte a žehnejte Pánu,“ říká Ježíš.

„Ó, můj Mistře,“ volá Marie Magdalena, která vyběhla z jedné místnosti s náručí plnou prádla a dětských košilek.

„Marie, Bůh buď s tebou. Kam tak spěcháš?“

„Musím obléci deset dětí! Umyla jsem je a teď je oblékám. Pak ti je dovedu, svěží jako růžičky. Musím běžet, Mistře, neboť... slyšíš je?“ a se smíchem odběhne, nádherná a jasná ve svém prostém, ale vznešeném oděvu z bílého lnu v pase staženém jemným stříbrným pásem a s vlasy v týle svázanými do prostého uzlu a přidržovanými bílou stuhou, svázanou na čele.

„Jak se změnila!“ zvolá Šimon Zelota.

Na prvním odpočívadle se setkají s Jairovou dcerou a Annalií (rovněž uzdravenou dívkou, která se zasvětila Pánu Ježíši), které scházejí po schodech tak rychle, že se zdá, jako by letěly.

„Mistře!“ „Pane!“ zvolají.

„Bůh buď s vámi. Kam jdete?“

„Pro ubrusy. Posílá nás Janina služebná. Budeš mluvit, Mistrě?“

„Zajisté!“

„Tak pojďme, Miriam! Dělejme rychle!“ říká Annalia a obě odbíhají.

Ježíš zdraví četné ženy, které se kolem něho natlačí. Mezi učednicemi jsou ženy, dcery, sestry apoštolů a učedníků a jiné, méně známé ženy, jako manželka bratrance Šimona a Jidášova matka Marie Šimonova.

Ježíš vystoupí na rozlehlou terasu... Je odtud vidět na celý Jeruzalém i s okolím. Udivující pohled. Všechny ženy nechají práce s prostíráním stolů a seběhnou se kolem něho.

Přichází i Matka... připadající ještě mladší a živější.

„Ženy, běžte vyřídít Božím hostům, ať vyjdou nahoru.“

Ženy poslechnou. Spolu se ženami jdou dolů i apoštolově a učedníci, aby sem pomohli po schodech dopravit mrzáky, slepce, kulhavé, hrbáčky, starce.

A už začínají vystupovat hosté; Ježíš hovoří s Janou a pozoruje příliv hostů, které s láskou přivádějí apoštolově, učedníci, muži i ženy a rozsazují je podle předem stanoveného pořádku. Uprostřed je nízký stůl a po obou stranách ostatní stoly, rozmístěné rovnoběžně.

A zatímco slepí, kulhaví, hrbatí, zmrzačení, starci, vdovy, žebráci zaujímají místa, jsou přinášeny koše proměněné v kolébky, ve kterých na polštářích spí nasycená děťátka, odebraná svým maminkám - žebračkám. A Marie Magdalena, celá zářící, běží k Ježíšovi a říká mu: „Ty květinčky už přišly. Pojď je požehnat, můj Pane.“

Ve stejnou chvíli přivádí Jana po vnitřním schodišti sedm žen oděných do nenápadných tmavých šatů Hebrejek. Všechny mají tváře zakryté závojem a pláště je zahalují až po paty.

„Mistrě, zde jsou pohanské učednice.“

Ale když se uklonily Mistru a odložily si pláště, je snadno poznat Plautinu, Lidii, Valerii a propuštěnkyni Flavii; a pak jsou tu tři neznámé. Jedna z nich, s pohledem zvyklým na poroučení, nicméně poklekne a řekne Pánovi: „A se mnou se před tebou klaní Řím.“

Marie Magdalena pozná Římanky navzdory jejich hebrejskému přestrojení a zašeptá: „Klaudie!“ a zůstane stát s očima rozšířenýma.

„Ano, jsem to já. Už mám dost toho poslouchání z druhé ruky! Pravdu a Moudrost je třeba čerpat přímo z pramene.“

„Myslíš, že nás poznají?“ ptá se Valerie Marie Magdaleny.

„Když se neprozradíte tím, že se budete oslovovat jmény, tak myslím, že ne. Ostatně zavedu vás na bezpečné místo.“

„Ne, Marie. Ke stolům, aby obsluhovaly žebráky. Nikoho nenapadne, že by patricijky mohl obsluhovat chudáky, ty nejmenší z naší hebrejské země,“ říká Ježíš.

„To je dobrý nápad, Mistrě, neboť pýcha je nám vrozená.“

„A pokora je nejjasnějším znamením mého učení. Kdo mě chce následovat, musí milovat Pravdu, Čistotu a Pokoru, ke všem mít milosrdnou lásku a současně hrdinně čelit mínění lidí a tlakům tyranů. Pojďme.“

Ježíš jde na terasu a žehná děti. Dámy vyvolají velkou zvědavost. Ale ve svém přestrojení do nenápadných hebrejských šatů nevzbuzují podezření. Ježíš jde doprostřed terasy ke stolu dětí a za všechny obětuje pokrmu Pánu, žehná a dává příkaz, aby jídlo začalo.

Služebníky chudých jsou apoštolově, učedníci i učednice a dámy. Ježíš dává příklad tím, že si vyhrne široké rukávy svého červeného oděvu a bere si spolu s Jairovou Miriam a Janem na starost děti.

Ústa všech pracují podivuhodně, ale oči všech jsou upřeny na Pána. Nastává večer a sluhové přinášejí lampy.

Ježíš obchází mezi stoly. Nikoho neponechá bez povzbuzení a pomoci. Takto několikrát zavádí o vznešenou Klaudii a Plautinu, které pokorně rozdělují chléb a podávají ho do úst slepcům, ochrnutým, bezrukým. Usměje se na učednice plné soucitu k ubožákům; na Marii Magdalenu, která se ujme stolu ubohých starců, nejsmutnějšího ze všech, kolem něhož je plno pokašlávání, chvějících se lidí, bezzubých dásní a slintajících úst. Pomáhá Matoušovi, který otrásá dítětem, jemuž zaskočilo. Blahopřeje Chúzovi, který přišel hned na začátku hostiny, a teď porcuje masa jako zkušený služebník.

Jídlo pomalu končí. Na zrůžovělých tvářích a rozradostněných pohledech těchto chudých lidí lze jasně číst uspokojení.

Ježíš se skloní nad jedním silně se chvějícím starým mužem a řekne mu: „Na co myslíš, otče, že se tak usmíváš?“

„Myslím na to, že to opravdu není sen. Ještě před chvílí jsem myslel, že spím a sním. Ale teď cítím, že je to pravda. Ale kdo tě činí tak dobrým, tebe, který činíš dobrými své učedníky? **Ať žije Ježíš!**“ volá na zakončení.

A všechny hlasy těchto chudáků, a jsou jich zde stovky, volají: „Ať žije Ježíš!“

Ježíš opět postoupí doprostřed a rozevře ruce na znamení, aby zmlkli a zůstali na místě. Posadí se, vezme si na klín jedno dítě a začne mluvit:

„Ať žije, ano, ať žije Ježíš, ale ne proto, že jsem to já. Ale protože **Ježíš znamená lásku Boha**, učinivšího se tělem a sestoupivšího mezi lidi, aby byl poznán aby dal poznávat lásku, která bude znamením nové éry. Ať žije Ježíš, protože Ježíš znamená »Spasitel«. To já vás spasím, bohaté i chudé, děti i starce, izraelity i pohany, všechny, pokud projevíte vůli být spaseni. **Ježíš je pro všechny**. Není jen pro toho či onoho. Ježíš náleží všem. Patří všem lidem a je pro všechny lidi. Pro všechny jsem milosrdnou Láskou a zajištěním Spásy. Co je třeba činit, abyste přináleželi Ježíšovi, a tedy abyste dosáhli spásy? Málo věcí, ale zato velkých věcí. Ne velkých jako ty, které konají králové, ale velkých, protože vyžadují, aby se člověk obnovil, má-li je konat a stát se Ježíšovým vlastnictvím. Tak tedy

láska, pokora, víra, odevzdanost, soucit. To je vše. Vy, kteří jste učedníky, co jste dnes učinili velikého? Řeknete: »Nic. Posloužili jsme při jídle«. Ne. Vy jste sloužili lásce. Pokořili jste se. Jednali jste s neznámými ze všech končin jako s bratry, aniž jste se ptali, kým jsou, jsou-li zdraví, jsou-li dobří. A dělali jste to ve jménu Páně. Snad jste ode mne očekávali, že vás budu poučovat velkými slovy. A já jsem vám dal zatím vykonat velké činy..." Ježíš je přerušen voláním a hlukem četných kroků. Vzhůru po schodech běží skupina rozzuřených Izraelců. Nejznámější Římanky - Plautina, Klaudie, Valerie a Lidie - ustoupí do stínu a přetáhnou si závoje.

Narušitelé vtrhnou na terasu a jako by hledali kdoví co. Uražený Chúza jde k nim a ptá se jich: „Co chcete?"

„Nic, co by se tě týkalo. Hledáme Ježíše Nazaretského, ne tebe."

„Zde jsem. Nevidíte mě?" ptá se Ježíš a sundává dítě s klína a důstojně povstane.

„Co zde děláš?"

„Vidíte to. Dělam to, co učím, a učím, co je třeba dělat: **milovat ty nejchudší.** Kdo vám co řekl?"

„Bylo slyšet výkřiky k povstání, a protože tam, kde jsi ty, jsou vždycky nepokoje, přišli jsme se sem podívat."

„**Tam, kde jsem já, je pokoj.** Volali: »Ať žije Ježíš«."

„Přesně tak. V Chrámu i v Herodově paláci se myslelo, že se zde domlouvá spiknutí proti..."

„Koho proti komu? Kdo je v Izraeli králem? Ani Chrám, ani Herodes. Pánem je Řím a je pěkným bláznem ten, který se dělá králem tam, kde poroučí Řím."

„Ty si přece říkáš král."

„Jsem Král, ale ne tohoto království. Je pro mne příliš ubohé! I celé císařství je příliš ubohé. **Já jsem Králem svatého království Nebes, království Lásky a Duchů.** Jděte v pokoji, nebo chcete-li, zůstaňte a poučte se, jak se lze dostat do mého Království. Zde jsou moji poddaní: chudí, nešťastní, utlačovaní; dobří, pokorní, milosrdní. Zůstaňte a připojte se k nim."

„Nicméně ty jsi pořád na hostinách v nádherných domech mezi krásnými ženami a..."

„To stačí! V mém domě se proti Mistrovi nebudou činit obvinění a ani nebude urážen. Opusťte tento dům!" zahřmí Chúza.

Ale z vnitřního schodiště na terasu vběhne hezká zahalená dívčí postava. Běží, lehká jako motýl, k Ježíšovi a tam odhodí svůj závoj a plášť a sama padá k jeho nohám a pokouší se je políbit.

„Salome!" zvolá Chúza s několika dalšími.

Ježíš rychle ucouvne, aby se ho nedotkla, že se židle za ním překotí a on toho využije a postaví ji mezi sebe a Salome. Jeho oči se rozžehnou strašlivým žářem, až z nich jde hrůza. Hbitá a drzá Salome, plná žertů, říká: „Ano, já. Provolávání slávy dospělo až do Paláce. Herodes posílá vyslance, aby ti řekl, že tě chce vidět. Ale já jsem ho předešla. Pojď se mnou, Pane. Tolik tě miluji a tak po tobě toužím! Já jsem přece také tělo Izraele."

„Jdi domů."

„Dvůr tě očekává, aby ti vzdal poctu."

„Toto je můj Dvůr. Neznám jiný dvůr ani jiné pocty" a rukou ukáže na chudáky sedící za stoly.

„Přináším ti pro ně dárky. Zde jsou moje šperky."

„Nechci je."

„Proč je odmítáš?"

„Protože jsou nečisté a dávány v nečistém záměru. Jdi pryč."

Salomé se zaraženě zvedne. Úkosem hledí na Strašlivého, Nejčistšího, který ji probodává svým ohnivým pohledem. Pokradmu se rozhlédne po přítomných a na jejich tvářích vidí posměch nebo odpor. Farizejové pozorují tuto mocnou scénu jako zkamenělí. Římanky se odváží přistoupit blíž, aby lépe viděly.

Salome to zkusí ještě naposled: „Ty se přibližuješ i k malomocným..." říká pokorně a prosebně.

„To jsou nemocní. Ty, ty jsi nestoudná. Jdi pryč!"

A to poslední „jdi pryč!" je tak mocné, že Salome sebere závoj a plášť a shrbená, téměř se plazíc, zamíří ke schodišti.

„Pozor, Pane! je mocná... Mohla by ti uškodit," tichým hlasem šeptá Chúza.

Ale Ježíš odpoví velice silným hlasem, aby to všichni slyšeli, i ta, kterou vyhodil: „Nevadí. **Dávám přednost tomu, abych byl zabit, než abych se spolčoval s neřestí. Pot vlné ženy a zlato kurtizány jsou pekelné jedy. Ze zbabělosti se spojovat s mocnými je chyba. Já jsem Pravda, Čistota a Vykoupení. A nezměním se.** Jdi. Vyprovod' ji."

„Potrestám služebníky, kteří ji nechali projít."

„Nikoho nepotrestáš. Zaslouží si to jen ona sama. A ona už je potrestána. A nechť ví a vy vězte také, že její myšlenky jsou mi známy a že jsem jimi znechucen. Ať se hned vrátí do své díry. A Beránek půjde opět do svých zahrad."

Posadí se. Je zpocen. Pak řekne: „Jano, dej každému almužnu, aby jejich život byl aspoň několik dní méně smutný. Co mám udělat jiného, děti bolesti? Co chcete, abych vám dal? Čtu v srdcích. Nemocným, kteří umějí věřit, pokoj a zdraví!"

Chvilí je ticho, pak výkřik... uzdravených se pozvedá mnoho, velmi mnoho. Židé, kteří přišli Ježíše překvapit, odcházejí přehlížení a ohlušení všeobecným nadšením nad zázraky a Ježíšovou čistotou.

Ježíš se usmívá a objímá děti, pak propouští hosty, vdovy však zadržuje a přimlouvá se za ně u Jany. Jana si něco poznamenává a zve vdovy na zítřek. Pak i ony odcházejí. Starci se loučí jako poslední...

Bouřlivé střetnutí v Betánii

O Velikonocích Ježíš nemohl v Chrámu promluvit, neboť tam veřejně vyčetl doktorům a farizejům jejich pokrytectví. Na závěr Velikonoc se tedy velké davy lidí shromáždily v Betánii. Přišli tam však i farizejové. Lazar už mezitím vážně onemocněl.

Za nádherného odpoledne na konci dubna jsou v Lazarově domě ti nejoddanější učedníci.

Procházejí se pomalu po nádvořích a terase domu, zatímco kolem Ježíše, sedícího u Lazarova lůžka, jsou shromážděny téměř všechny ženy a učednice... a dvě ženy hovoří o tom, jak Ježíš uzdravil jejich děti...

„Tak i pro mne přijdeš v pravý čas, že ano? Abys mi dal mír,“ říká Lazar a hladí Ježíšovu ruku.

„Ale není ti už o něco lépe, můj bratře?“ ptá se Marta. Zdá se mi, že se ti od včerejška ulevilo.“

„Ano, sám se tomu podivuji. Možná Ježíš...“

„Ne, můj příteli. Pouze jsem na tebe rozlil svůj pokoj. Tvá duše je jím nasyčena a to zmírňuje bolesti. Je to z Božího nařízení, že trpíš.“

„A že umřu. Jen to dopověz. Nuže... at' se děje Jeho vůle, jak ty učíš. Od nynějška už tedy nebudu žádat o uzdravení ani o úlevu. Od Boha jsem toho tolik obdržel - a mimoděk pohlédne na svou sestru Marii - že je jen spravedlivé, abych se dal výměnou za takové dobro.“

„Učiň více, můj příteli. Už to je hodně, takto se odevzdat a snášet bolest. Ale ty jí dej ještě větší hodnotu.“

„Jakou, můj Pane“

„Nabídni jí za vykoupení lidí.“

„Vždyť i já jsem jen ubohý člověk, Mistře. Nemohu si činit nárok na to, abych byl vykupitelem.“

„Říkáš to, ale je to omyl. Bůh se učinil Člověkem, aby lidem pomáhal. **Ale i lidé mohou pomáhat Bohu.**

V hodině Vykoupení budou díla spravedlivých připojena k mým dílům. Spravedlivých, kteří jsou už po staletí mrtví, i těch, kteří právě žijí nebo kteří budou žít v budoucnosti. Od nynějška k tomu připojuj i svoje díla. Je to tak krásné spojit se s božskou Dobrotou, připojit k ní, co můžeme dát z naší omezené dobroty a říci: **»Já také, ó, Otče, spolupracuji na dobro pro své spolubratry«.** Nemůže být větší lásky k Pánu a k bližnímu, než umět trpět a zemřít za slávu Pánovu a věčnou spásu našich bratří.

Spasit se sám? To je málo. To je minimum svatosti. Je krásné zachraňovat, dát se pro záchranu, vést lásku až tak daleko, že se stanete obětním ohništěm spásy. Pak je láska dokonalá. A nesmírně velká bude svatost toho, kdo je velkodušný.

„Jak je toto všechno krásné, že ano, mé sestry?“ říká Lazar se zasněným úsměvem ve své jemné tváři.

Marta v dojetí přikývne.

Marie, která sedí na polštáři u Ježíšových nohou ve svém obvyklém postavení pokorné a zapálené ctitelky, říká: „To snad já jsem příčina utrpení mého bratra? Řekni mi to, Pane, aby moje úzkost byla úplná!“

Lazar zvolá: „Ne, Marie, ne. Já bych z toho umřel. Neprobodávej si srdce.“

Ale Ježíš, upřímný až do krajnosti, řekne: „Zajisté, že ano! Já jsem tvého bratra vyslyšel v jeho modlitbách. Ale z toho na tebe nesmí padat úzkost, která by ti byla zátěží, ale naopak touha, aby ses za to, kolik za tebe bylo zapláceno, stala dokonalou. A raduj se! Raduj se, neboť aby tě získal, vytrhl tě Lazar démonovi.“

„Ne, já ne! Ty, Mistře.“

„A že tě vytrhl démonovi, zasloužil si od Boha budoucí odměnu, díky již o něm budou mluvit národy i andělé...“

K Ježíšovi se opět v Betánii připojily zástupy, které ho jistě hledaly v Jeruzalémě a které se nechtějí vydat na cestu domů, aniž by ho slyšely... Jsou tak četné, že Ježíš nařizuje, aby se shromáždily a on jim mohl dát své poučení. Dvanáct apoštolů i oněch dvaasedmdesát učedníků se rozejde na všechny strany, aby vykonali přijatý rozkaz.

Počet lidí mezitím stále vzrůstá. Zástup je shromážděn v sadě mezi Lazarovým a Zelotovým domem. Jsou tam lidé všech kast a společenského postavení a jsou tam i farizejové z Judska, členové velerady a zahalené ženy.

Z Lazarova domu vyjde skupina obklopující nosítka, na nichž je přenášen Lazar; ten se na Ježíše radostně usmívá. Ježíš jde za tímto malým průvodem tam, kde ho očekává dav...

Ježíš je konečně na místě, uprostřed svých apoštolů. Téměř u svých nohou má Lazara na nosítkách. Nablízku jsou kolem něho judské učednice... Římanky jsou více vzadu, mezi muži z lidu. Je nevyhnutelné, že členové velerady, farizejové, doktoři, kněží jsou v první řadě. Ale Ježíš je prosí, aby ponechali místo pro troje nosítka, na kterých jsou nemocní. Ježíš se nemocných vyptává, ale pro tuto chvíli je neuzdravuje.

Aby Ježíš posluchačům přiblížil myšlenku své promluvy, upoutává jejich pozornost na velké množství ptáků, hnízdících na stromech sadu, kde se posluchači shromáždili.

„Pohledte: jsou zde domácí i exotičtí ptáci všech druhů a velikostí. A když nastane noc, budou vystřídáni nočními ptáky, zde také početnými, i když na ně snadno zapomínáme, protože je zrovna nevidíme. Proč je zde tolik ptáků? Protože zde nalézají všechno, aby mohli šťastně žít. Je zde slunečno, klid, hojná strava, bezpečné útočiště, čerstvá voda... a tak jsou tomuto místu věrni. Nuže nevidíme snad, že ptáci jsou moudřejší než lidé? Kolik mezi těmito ptáky je synů ptáků dnes už mrtvých, ale kteří zde ještě loni nebo ještě dříve hnízdili, neboť zde našli vše, co potřebovali. A řekli o tom ještě před smrtí svým maličkým, ukázali jim toto místo a maličtí sem poslušně přišli.“

Otec, který je na Nebesích, Otec všech lidí snad nedal svým dětem všechna poučení k dobrému životu? Dal jim je. Ta, která se týkají dobra tělesného i ta, která se týkají dobra duchovního. Ale co vidíme? Vidíme, že jeho poučení týkající se těla - počínaje tunikou z kůže, kterou udělal pro první rodiče, svlečených ze šatů nevinnosti, až po poslední objevy, které člověk učinil díky Božímu osvícení - jsou uložena v paměti, jsou opakována, vyučuje se jim; ale poučení týkající se ducha nejsou dodržována ani praktikována a ani jim není učeno.“

Mnoho lidí z Chrámu reptá, ale Ježíš je jediným gestem utiší.

„Otec, tak dobrý, že člověk si to nedovede ani představit, posílá svého Služebníka, aby připomněl jeho učení, aby shromáždil plectvo na blahodárných místech, aby jim dal přesnou znalost toho, co je užitečné a svaté, aby založil Království, kde všichni andělští ptáci, každý duch nalezne milost a pokoj, moudrost a spásu. A po pravdě vám říkám: tak jako ptáci zde narození řeknou na jaře těm ostatním, kteří jsou odjinud: »Pojďte s námi, víme o místě, kde budete požívat Pánova pokoje a hojnosti«, a dalšího roku bude vidět, jak přilétají noví ptáci, stejně tak, jak to říkají proroci, spatříme přilétat duchy a duchy k Doktríně přicházejí od Boha, ke Spasiteli a zakladateli Božího Království.

Ale na tomto místě jsou denní ptáci smícháni s ptáky nočními, dravci a rušiteli, schopnými mezi dobrými ptáčky budít hrůzu. A ti ptáci jsou takoví už po léta a generace a nikdo je nemůže vysлідit, protože svoje díla konají ve tmě a v místech, kam člověk nepronikne. Tito odporní ptáci se svými krutými očima, tichým letem, hltavostí, krutostí pracují v temnotách a šíří nečistotu a bolest. Ke komu je přirovnáme? Ke všem těm, kteří v Izraeli nechťejí přijmout Světlo přicházející osvětlit temnoty, Slovo přicházející učit, Spravedlnost přicházející posvěcovat. Pro ně je můj příchod bez užítku. A jsem pro ně dokonce příčinou hřichu, neboť mě pronásledují a pronásledují i ty, kteří jsou mi věrní. Co bych tedy řekl? Věc, kterou jsem už řekl mnohokrát: »Mnozí přijdou od východu i západu a usednou s Abrahamem a Jákobem v Nebeském království. Ale synové tohoto království budou vyvrženi ven do temnot«.

„Synové Boží do temnot? Ty se rouháš!" zvolá jeden z členů velerady, kteří se stavějí proti němu.

„Nikoliv synové Boží," odpovídá Ježíš.

„Ty jsi to tak řekl! Řekl jsi: »Synové tohoto království budou vyvrženi do temnot«."

„Opakuji: synové tohoto království. Království, kde je pánem tělo, krev, lakomství, podvod, chlípnost, zločin. Ale to není moje Království. To moje je královstvím Světla. To vaše je královstvím temnot. Do Království světla budou přicházet od východu i západu, od jihu i severu duchové přímí, a to i takoví, kteří pro Izrael jsou v přítomné době pohany, modloslužebníky, lidmi pohrdanými. A právě ti budou žít ve svatém spojení s Bohem, neboť přijmou Boží světlo v očekávání výstupu do pravého Jeruzaléma, kde už není slz ani bolesti, a zejména ne lži. Lži, která dnes řídí svět temnot a svoje syny nasycuje tak, že do nich nevstupuje ani nejmenší paprsek božského Světla. Ó! Nechť přicházejí tito noví synové, aby zaujali místa odpadlých synů! Nechť přicházejí! A ať už je jejich původ jakýkoliv, Bůh je osvíti a oni prohlédnou na věky věků!"

„To jsi řekl, abys nás urazil!" křičí nepřátelští židé.

„Mluvil jsem, abych řekl pravdu."

„Tvá moc sídlí v tvém jazyku, jehož užíváš, nový hade, abys svedl zástupy z pravé cesty."

„Má moc sídlí v síle, která ke mně přichází z mého spojení s mým Otcem."

„Rouhač!" křičí kněží.

„Spasitel! Ty, který ležíš u mých nohou, jakou máš bolest?"

„Už jako dítě jsem si zlomil páteř a od té doby třicet let ležím na zádech."

„Vstaň a chod! A ty, ženo, čím trpíš?"

„Moje nohy visí nehybně od té doby, kdy ten, který mě přinesl s mým manželem, spatřil světlo světa" a ukazuje na asi šestnáctiletého mládence.

„Ty také vstaň a chval Pána. A toto dítě, proč nechodí samo?"

„Protože se narodilo jako idiot, je hluché, němé, slepé. Kus masa, který dýchá," říkají ti, kteří jsou s nešťastníkem.

„Ve jménu Božím, měj rozum, slovo, zrak i sluch. Chci to!"

A když dovrší třetí zázrak, obrátí se k těm, kteří se k němu chovají nepřátelsky a říká jim: „Co na to odpovíte?"

„Pochybné zázraky. Proč neuzdravíš svého přítele a ochránce, když tedy můžeš všechno?"

„Protože to není Boží vůle."

„Pohodlná vytáčka! A co když ti my dovedeme jednoho nebo spíše dva nemocné, uzdravíš je?"

„Ano, zaslouží-li si to."

„Čekej na nás tedy" a rychle a s posměšky odcházejí.

„Mistře, pozor! Chystají ti léčku!" říkají mnozí.

Ježíš učiní gesto, jako by chtěl říci: „Jen je nechť" a zatím se mazlí s dětmi, které opustily svoje rodiče a potichu se k němu přiblížily...

Ježíš je teď uprostřed věnce dětí, které na něho nadšeně hledí. Zahalené ženy využívají pohybu v davu a zadem se dostanou blíž k Ježíšovi...

Farizejové, doktoři a jejich společníci se vracejí se dvěma muži na nosítkách, kteří zřejmě hodně trpí. Obzvláště jeden z nich, celý zakrytý svým pláštěm, úpí velmi silně. Druhý sice vypadá, jako by měl méně bolesti, ale je velmi nemocen, protože je vyhublý a těžce dýchá.

„Zde jsou naši přátelé, uzdrav je! Jsou opravdu nemocní, obzvláště tenhle!" a ukazují na vzdychajícího muže.

Ježíš skloní oči k nemocným a pak je pozvedne k židům. Vrhne na své nepřátele strašlivý pohled. Rozevře ruce a zvolá:

„Lháři! Tento není nemocný! To vám říkám já. Odkryjte ho! Nebo bude opravdu okamžitě mrtev pro pokus podvodu vůči Bohu."

Muž okamžitě vyskočí s nosítek a říká: „Ne, ne! Netrestej mě! A vy, zločecí, vezměte si své peníze!" a hodí farizejům k nohám váček s penězi a rychle odtud prchá...

Dav reptá, směje se, píská, tleská...

Druhý nemocný říká: „A já, Pane? Násilím mě vytáhli z mého lože a už od rána podstupují toto násilí... Ale

nevěděl jsem, že jsem v rukou tvých nepřátel..."

„Ty, ubohý synu, buď uzdraven a požehán!" a přes živý věnec dětí na něho vkládá svoje ruce.

Muž pozvedne pokrývku, rozloženou na jeho těle a dívá se, nevím na co... A pak náhle vstane. Je od stehů dolů nahý. A křičí a křičí až do ochraptění: „Má noha! Má noha! Ale kým jsi, že vracíš i ztracené věci?" a pak padne Ježíšovi k nohám, načež se opět zvedne a oběma nohama skáče po nosítkách a křičí: „Nemoc mi rozežírala kosti. Lékař mi odňal prsty, páčil maso, nakonec mi odřizl nohu až pod kolenem. Podívejte se! Podívejte se na stopy. A já bych beztak musel zemřít. A teď... Všechno je uzdraveno! Má noha! Má noha je obnovena! A už netrpím! Jsem silný, zdravý... Ó, maminko! Maminko! Přinesu ti radost!"

Ježíš pohlédne na své zdrcené nepřátele a hromovým hlasem řekne: „A teď? Co bych vám měl ještě udělat? Co bych měl, ó, zástupy, učinit, po tomto Božím soudu?"

Zástup křičí: „Ukamenovat ty, kteří urážejí Boha. Na smrt! Dost úkladů Svatému! Buďte prokleti!" a berou hroudy, klacky, kameny a chystají se ke kamenování.

Ježíš je zastaví. „Toto je slovo zástupu, toto je jeho odpověď! Moje je odlišná. Já říkám: Jděte. Nepošpiním se tím, že bych vás udeřil. Nechť si vás vezme na starost Nejvyšší. To On je mou obranou proti bezbožným."

Viníci, místo aby mlčeli, a přes strach, který mají z lidu, častují dále Mistra urážkami a bez sebe vzteky a volají: „My jsme židé a mocní! Poroučíme ti, abys šel pryč. Zakazujeme ti učit. My tě vyháníme. Pryč odtud! Už tě máme dost. Moc je v našich rukou a my ji použijeme; ó, prokletý, ó, násilníku, ó..."

A chtěli by toho říci ještě více ve zmatku plném, výkřiků, pláče, hvízdání, když pojednou jedna zahalená žena přistoupí blíž a postaví se mezi Ježíše a jeho nepřátele; pak odhalí svou tvář a ostrým hlasem, svištěním jako dýtky, nechá dopadnout svá slova:

„Kdo zapomíná, že je otrokem Říma?" Je to Klaudie. Opět spustí svůj závoj. Zlehka se Mistru ukloní a vrátí se na své místo. Ale toto stačí.

Farizejové se okamžitě uklidní. Jeden z nich ve jménu všech říká s plazivým patolízalstvím: „Domina, odpusť! Ale on narušuje starého ducha Izraele. Ty, která jsi mocná, bys mu v tom měla zabránit a zakázat mu to jménem spravedlivého a statečného prokonzula. Nechť je zdrav a dlouho živ!"

„To se nás netýká. Stačí, že nenarušuje pořádek Říma. A to on nedělá!" odpovídá pohrdavě patricijka. Dá suchý rozkaz svým společníkům a všechny se vzdálí směrem k cestě, na níž se pak objeví krytý vůz, u něhož Klaudie stáhne záclony.

„Jsi spokojený, že jsi nás dal urážet?" opět zaútočí židé, farizejové, doktoři.

Dav křičí opovržením. Josef, Nikodém a všichni, kteří se ukázali jako přátelé - a mezi nimi i syn Gamalielův - cítí potřebu zasáhnout a kárají ostatní, kteří překračují všechny hranice.

A Ježíš mlčí, se zkříženýma rukama... a já myslím, že silou své vůle zadržuje dav a obzvláště apoštoly, kteří vzteky přímo modrají.

„Musíme se bránit a bránit," řve jeden žid jako posedlý.

„Stačí vidět, jak po něm tyto davy šílí," křičí jiný.

„My jsme mocní! Jen my sami! A jen nás musí lid poslouchat a následovat," vytrubuje jeden doktor.

„Ať jde odtud pryč! Jeruzalém je náš!" vřeští jeden kněz, zrudlý jako krocan.

„Vy jste proradní!"

„Vy jste víc než slepí!"

„Davy vás opouštějí, protože si to zasluhujete!"

„Buďte svatí, chcete-li být milováni," volají na oplátku zástupci opačné strany i mnozí z davu.

„Ticho!" zvolá důrazně Ježíš. A když skutečně nastane, řekne: „Násilí a nucení nemohou změnit náklonnost a důsledky dobra. Já sklízím, co jsem dal: lásku. Vy s vašim pronásledováním pouze způsobujete, že tato láska naopak vzrůstá, neboť mě chce odškodnit za váš nedostatek lásky. Což se vši svou moudrostí nevíte, že pronásledovat nějaké učení slouží jen ke zvyšování jeho síly, obzvláště když činy odpovídají tomu, co bylo učeno? Vyslechněte jedno z mých proroctví, vy z Izraele. Čím více budete pronásledovat Mistra z Galileje a ty, kteří ho následují, a budete násilím umlčovat jeho Doktrínu, která je svatá, tím více přispějete k jejímu rozkvětu a šíření po celém světě. Každá kapka krve mučedníků, které budete mít na svědomí, každá kapka svatých, které pošlapete, bude semenem budoucích věnců. A až se budete považovat za vítěze, budete poraženi. Jděte. Já také odcházím. Nechť ti, které miluji, mě přijdou vyhledat na hranice Judska a za Jordán..."

Nepřátelští farizejové se svými druhy odcházejí. Ostatní zůstávají.

„Nechť Bůh posílí ty, kteří váhají, a silné požehná. Všechny vás žehnám ve jménu Páně" a s rozevřenými rukama žehná ty, kteří jsou přítomni.

Pak se rozloučí s Lazarem a jeho sestrami, s Maximem a ženami učednicemi a vydá se na pochod. A stromy, lemující silnici do Jericha, ho přijmou do své zelené náruče, kterou nádherný sluneční západ zabarvuje do červena...

U Josefa z Arimatie

Ježíš přichází na statek, který Josef vlastní na přímořské rovině. Nalézá se tam široký nízký dům, stojící uprostřed sklizených polí. Venkovský, ale dobře udržovaný dům. Čtyři mlaty jsou naplněny množstvím snopů. Tento poklad polí sem svázejí četné vozy na mlaty a mnoho mužů ho vykládá a háže na hromadu. Josef chodí od jednoho mlatu ke druhému a bdí nad tím, aby bylo všechno uděláno pořádně.

Jeden venkovan s vozu, naloženého snopy, oznamuje: „Skončili jsme, pane. Všechno zrno je na tvých mlatech. Toto je poslední vůz.“

„Dobře. Shaž dolů snopy a pak vypráhní voly a odved' je k napajedlu a do stáje. Pracovali dobře a zaslouží si odpočinek. Vy jste také dobře pracovali a i vy si zasloužíte odpočinek. Ale poslední námaha bude lehká, neboť pro dobrá srdce je radost bližního oddechem. Teď sem pozveme Boží syny a dáme jim Otcův dar. Abrahame, jdi je zavolat,“ řekne Josef jednomu patriarchovi, který je snad předákem venkovských služebníků tohoto Josefova statku.

A stařec odchází... a vrací se s různorodým zástupem osob všech stáří a všech béd. Jsou zde lidé ztrhaní bídou, mrzáci, slepci, bezrucí, s nemocnými očima... Mnoho vdov obklopených četnými sirotky...

Přicházejí s oním zvláštním vzezřením chudáků, kteří očekávají dobrodiní... Děti hledí s rozšířenými očima na hromady snopů, vyšší než dům, ukazují na ně a říkají svým matkám: „To je pro nás? Ó, to je krásné!“

Josef, který má tyto nebožáky před sebou, prochází jejich řadami a volá jednoho po druhém a ptá se, kolik je jich doma, od kdy jsou ženy vdovami a tak podobně, a činí si poznámky. A případ od případu nařizuje služebníkům: „Dejte jim deset.“ „Dejte jim třicet.“

„Dejte jim šedesát,“ říká, když vyslechl jednoho poloslepého starce, který přichází se svými sedmnácti vnoučaty... Služebník k tomu poznamenává, že budou-li dávat tolik snopů, na všechny se nedostane.

„A kde je tvá víra? To snad pro sebe hromadím tyto snopy a rozdělují je? Ne. Pro syny, kteří jsou Pánu nejdražší. Sám Pán dohlédne, aby jich bylo dost pro všechny,“ odpovídá Josef služebníkovi.

„Ano, pane, ale počet je počet.“

„Ale víra je víra. A abych ti ukázal, že víra zmůže všechno, nařizují, abys zdvojnásobil množství, které jsi dal těm prvním. Kdo dostal deset, ať má deset dalších, a tomuto starci dej sto dvacet. Dělej. Udělej to!“

Služebníci pokrčí rameny a poslechnou.

A rozdělování pokračuje za radostného údivu obdarovávaných, kteří vidí, že darované množství překonalo všechna jejich očekávání.

A Josef se usmívá a hledí děti nebo pomáhá mrzákům...

Hromady, které byly vyšší než dům, jsou teď velice nízké, téměř u země. Ale všichni dostali svůj díl, a bohatě.

Josef se ptá: „Kolik snopů ještě zbývá?“

„112, pane,“ říkají služebníci, když spočítali zbývající snopy.

„Dobře. Vezměte z nich padesát. Dáte je stranou jako setbu, neboť je to svatá setba, a zbytek dejte každé rodině po jednom. Je jich zde přesně šedesát dva.“

Služebníci poslechnou.

Starý Abraham přistoupí se služebníky k pánovi, a ten se jich ptá: „Nuže? Viděli jste? Bylo dost pro všechny a ještě zbylo!“

„Ale, pane, zde je nějaké tajemství! Tato pole nemohla dát počet snopů, které jsi rozdělil. Narodil jsem se zde a už šestapadesát let zde dělám žně.“

„A přesto jsme to dali, Abrahame. Snopy lze spočítat, jsou ještě zde.“

„Ano, pane, ale není možné, aby ta pole dala takový výnos!“

„A co víra, mí synové? Co víra? Mohl snad Pán prohlásit za lháře svého služebníka, který sliboval v jeho Jméně a k takovým svatým účelům?“

„Tak ty jsi udělal zázrak?!“ říkají služebníci a chystají se zvolat hosana.

„Já nejsem člověk, který by dělal zázraky. Jsem pouhý ubohý člověk. To jednal Pán. Četl v mém srdci a viděl v něm dvě přání: Prvním bylo, přivést vás na mou víru. A tím druhým, dát hodně mým nešťastným bratrům. Bůh vyhověl mým přáním... a sám jednal... Nechť je požehnán,“ říká Josef a uctivě se pokloní, jako by byl před oltářem.

„A jeho služebník s ním,“ říká Ježíš, který byl až do této chvíle skryt za rohem jednoho domku, obklopeného živým plotem, a který se teď objeví na mlátě, kde stojí Josef.

„Můj Mistře a můj Pane!“ zvolá Josef a padá na kolena a vzdává Ježíšovi úctu.

„Pokoj tobě. Přišel jsem, abych ti požehnal ve jménu Otcově, a tak odměnil tvou milosrdnou lásku a víru. Dnes večer budu tvým hostem.“

„Ó, ty jsi slyšel?“

„Slyšel jsem i viděl. Tento vavřínový plot je velice vhodný k tomu, aby bylo skrze něho vidět, že to, co jsem v tobě zažil, není mrtvo... Chtěl bych také říci několik slov a učinit dárek. Dovolíš to?“

„Ó, Mistře! Všechno, co si přeješ, přejí si i já! Poroučej.“ „Řekni jim, ať jdou sem, i tví služebníci...“ Lidé se shromáždí, plní dojmů a údivu.

Ježíš promlouvá: **„Zde jste se už poučili, že víra může rozmnožit zrno, když toto přání vychází z přání lásky.“**

Ale neomezujte svou víru na hmotné potřeby. První zrna pšenice stvořil Bůh a ta od té doby slouží k tomu, aby člověku dávala chléb. Ale Bůh také stvořil Ráj, čekající na svoje obyvatele. A ten byl stvořen pro ty, kteří žijí podle Zákona a zůstávají mu věrni navzdory bolestným zkouškám života. Mějte víru a s Boží pomocí se vám podaří zůstat svatými, stejně jako se Josefovi podařilo vám rozdat zrní v dvojnásobné míře, aby vás učinil dvojnásobně šťastnými a své služebníky utvrdil ve víře. **Po pravdě vám říkám, že kdyby měl člověk víru v Pána a jednalo se přitom o spravedlivou věc, ani samotné hory, zapuštěné do země svými skalnatými útroby, by neodolaly a na rozkaz toho, který má v Pána víru, by se přemístily.** Máte víru v Boha?“ ptá se a obrací se na všechny.

„Ano, ó, Pane!“

„Kdo je pro vás Bohem?“
„Nejsvatější Otec, jak učí Kristovi učedníci.“
„A kým je pro vás Kristus?“
„Spasitelem, Mistrem, Svatým!“
„Jen tím?“
„Synem Božím. Ale to se nesmí říkat, neboť farizejové nás pronásledují, říkáme-li to.“
„Ale vy věříte, že jím je?“
„Ano, Pane.“
„Máte tuto nevyvratnou víru v Krista?“
„Ano, Pane. Řekni nám, kde je a my ho poprosíme, aby zmnožil naši víru a my byli šťastni i takto.“
„Budete-li mít víru jako hořčičné zrno a uchováte-li si tuto víru ve svém srdci a nedáte-li si ji vzít žádnou zlou lidskou nebo nadlidskou silou, budete moci říci tomuto mocnému morušovníku, který stíní Josefovou studnu: »Vykořeň se a přemísti se do mořských vln.«“
„Ale kde je Kristus? Čekali jsme na něho, aby nás uzdravil... Chtěli bychom se uzdravit, abychom mohli pracovat,“ říkají nemocní nebo zmrzačení muži.
„A věříte, že to Kristus může?“ ptá se Ježíš.
„Věříme. On je Syn Boží. On může všechno.“
„Ano. On může všechno... a on chce všechno!“ zvolá Ježíš a velitelsky vztáhne pravici jakoby k přísaze. A zakončí mocným zvoláním: „A nechť tomu tak je, pro Boží slávu!“
A chce odejít do domu. Ale ti, kteří byli uzdraveni, je to asi dvacítko lidí, volají a tlačí se kolem něho, vztahují k němu ruce, aby se ho dotkli, žehnají ho, hledají jeho ruce, jeho šat k políbení, pohlazení...
A Ježíš se usmívá, hladí je, žehná... Pomalu se vyprostí a zmizí v domě, zatímco k obloze, zabarvující se zapadajícím sluncem, vystupuje mocné hosana.

9. SITUACE SE VYHROCUJE

Vy nevěříte, vy nemůžete věřit, protože nejste mými ovečkami.

Ježíš židům v Chrámu

Na hostině u farizeje Elchiáše

Ježíš vstupuje do domu svého hostitele poblíž Chrámu... Je to stroze důstojný dům přísného dodržovatele předpisů, který dokonce tyto předpisy přehání. Na látkách žádný vzor, na stěnách žádný ornament, nikde žádný ozdobný předmět. Všechny části tohoto domu dýchají duchem svého majitele. Studený dům, který nepřijme, ale nepřátelsky sevře toho, kdo do něho vstoupí.

A Elchiáš to dává najevo a chlubí se tím. „Vidiš, Mistře, jak dodržuji předpisy?... Ale prosím tě, Mistře, jděte do hodovní síně, já se na okamžik vzdám, neboť musím promluvit se svými přáteli.“

Ježíš souhlasí, aniž by něco namítal.

„Mistře, mně se nějak špatně dýchá...“ zvolá Petr.

„Proč? Není ti dobře?“ ptají se ho někteří.

„Ne. Ale dolehla na mě tíseň jako na někoho, kdo padl do pasti.“

„Uklidni se a všichni buďte velice opatrní,“ doporučuje Ježíš.

Zůstanou stát ve skupině, dokud nevstoupí farizejové, následovaní služebníky.

„Neprodleně k tabuli. Máme schůzi, a proto se nesmíme opozdit,“ nařizuje Elchiáš a rozmisťuje hosty, zatímco služebníci už krájejí masa.

Ježíš je vedle Elchiáše a z druhé strany má Petra. Elchiáš nabízí pokrmy a hostina začíná v mrazivém tichu.

Ale pak se vymění první slova, určená přirozeně Ježíšovi, neboť těch ostatních dvanáct přehlížejí, jako by zde nebyli.

První, kdo se táže, je nějaký doktor. „Mistře, ty tedy o tom, kým jsi, máš jistotu?“

„Neříkám to já svými ústy. Ještě než jsem byl mezi vámi, už to říkali proroci.“

„Proroci! Ty, který popíráš, že bychom mohli být svatí, můžeš považovat za správná má slova, řeknu-li, že naši proroci mohou být přepjatí?“

„Proroci jsou svatí.“

„A my ne, že ano? Ale přece Sofoniáš ve svém odsouzení Jeruzaléma háže do jednoho pytle proroky i kněze: »Jeho proroci jsou přemrštěnci, muži bez víry a jeho kněží znesvěcují svaté věci a porušují Zákon«. Toto nám vyčítáš bez ustání. Ale přijímáš-li jedno, musíš přijmout i druhé.“

„Rabíne Izraele, odpověz mi. Když o několik řádek dále Sofoniáš říká: »Zpívej a raduj se, síónská dcero... Pán odvolal rozsudek nad tebou... Král Izraele je mezi vámi«, přijímá tvé srdce tato slova?“

„Opakovat si je a myslet na ten den je mým největším potěšením.“

„Ale jsou to slova proroka, a tedy v důsledku toho přemrštěnce.“

Rabín zůstane zaraženě mlčet. Jeden přítel mu přijde na pomoc. „Nikdo nemůže pochybovat o tom, že Izrael bude vládnout. Tento Boží slib řekl ne jeden, ale všichni proroci, to znamená patriarchové.“

„A ani jeden předprorok a prorok mě neopomenul označit za toho, kým jsem.“

„Dobře! Ale nemáme důkazy! I ty můžeš být jen přemrštěncem. Jaké důkazy nám dáš, že jsi Mesiáš, Syn Boží? Předlož mi něco, co bych mohl posoudit.“

„Nebudu se ti zmiňovat o své smrti popsané Davidem a Izaiášem, ale zmíním se o svém Vzkříšení.“

„Ty? Ty a vstát z mrtvých? A kdo tě vzkřísí?“

„Zajisté ne vy, ani velekněz ani monarcha ani kasty ani lid. **Já sám vstanu z mrtvých.**“

„Nerouhej se, ó, Galilejce, a nelži!“

„Spolu se Sofoniášem ti říkám: »Očekávej mě při mém vzkříšení«. Až do té doby budete moci mít pochyby a budete moci je vnášet i mezi lid. Ale jakmile Věčně Živý, když předtím vykoupil, vstane z mrtvých, sám, svými silami, aby už nezemřel, pochyby padnou.“

„Ale což nevíš, že mluvíš k doktorům a členům velerady?“ říká Elchiáš.

„A tedy? Vy se mě ptáte, já vám odpovídám. Toužíte po vědění, já vám ukazuji pravdu.“

Ledové ticho. Elchiáš s loktem opřeným o hodovní lehátko přemýšlí, tvrdý, uzavřený jako všichni ostatní z jeho domu.

Ježíš se obrátí a pohlédne na něho a pak řekne: „Elchiáši, nesměšuj Zákon a proroky s maličkostmi!“

„Vidím, že jsi četl v mých myšlenkách. Ale nemůžeš popřít, že jsi hřešil přestoupením předpisu.“

„Stejně jako ty, a ty ses k tomu ještě dopustil klamu, a tedy chyby ještě větší, protože jsi nedodržel povinnosti pohostinství, a to z vlastní vůle. Zabavil jsi mě a pak jsi mě poslal sem, zatímco ty ses se svými přáteli očišťoval.“

„Mohl jsi mi mou povinnost připomenout.“

„Je tolik věcí, které bych ti mohl připomenout, ale posloužilo by to jen k tomu, že bys byl ještě nesmiřitelnější a nepřátelštější.“

„Ne, jen je řekni. My ti chceme naslouchat a...“

„A obvinít mě u velekněze. Vím to. Znáám vás. Zde mezi vámi jsem odzbrojen. Jsem vzdálen od lidu, který mě miluje a před kterým se mě neodvažujete napadnout. Ale já nemám strach. A nesnížím se ke kompromisům a nespáchám žádnou zbabělost. A řeknu vám, co je vašim hříchem i hříchem celé vaší kasty, nepraví dodržovatelé Zákona, nepraví mudrci, kteří vědomě směšujete dohromady pravdu a lež, kteří po druhých požadujete dokonalost, a to ve vnějších věcech, ale po sobě nepožadujete nic. Vyčítáte mi, že jsem se před obědem neumyl. Víte, že přicházím z Chrámu, do kterého se může vstoupit jen po očištění nečistot a prachu cesty. Chcete doznat, že svaté Místo je nákazou?“

„My jsme se očištili, než jsme šli ke stolu.“

„A nám bylo přikázáno: »Jděte tam a čekejte«. A potom: »Bez meškání ke stolu«. Na tvých panenských zdech bez kresby byla tedy přece jen kresba a to: oklamat mě. A teď všichni poslouchejte.“

Ježíš povstane, opře se rukama o okraj stolu a začne svá obvinění:

„Vy, farizejové, umýváte vnějšek pohárů a talířů a omýváte si ruce a nohy, jako kdyby toto všechno mělo vstoupit do vašeho ducha, kterého prohlašujete za čistého a dokonalého. Ale nejste to vy, ale Bůh, který to má prohlásit. Nuže, vězte, co si Bůh myslí o vašem duchu. Myslí si, že je plný lži, nečistoty a násilí, že je plný zloby a že nic z toho, co přichází zvenčí, nemůže zkazit to, co už je zkažené.“

Nemůže ten, který učinil vašeho ducha, stejně jako učinil vaše tělo, požadovat úctu, kterou máte pro vnějšek, i pro vnitřek? Ó, hloupí, kteří zaměňujete dvě hodnoty a převracíte jejich důležitost, což Nejvyšší nepožaduje pro ducha větší péči, On, který ho učinil ke své podobě, než pro ruce nebo nohy, jejichž špína může být lehce smyta a které, i kdyby zůstaly špinavé, nemají žádný vliv na čistotu vnitřní?

Čiňte tedy díla, která jsou hodná Boha a ne maličkosti, které se nepozvedají nad prach, z něhož jsou učiněna. Čiňte díla, která přetrvávají, která jsou díly královskými a svatými. **Čiňte díla milosrdné lásky, dávejte almužnu, buďte počestní, buďte čistí ve svých dílech i úmyslech a všechno bude ve vás čisté i bez oné očištné vody.**

Ale co si vlastně myslíte? Že je všechno v pořádku, protože platíte desátek z koření? Běda vám, ó, farizejové, kteří platíte desátek z máty a routy, hořčice a kmínu, fenýklu a jiných rostlin, ale kteří vzápětí zanedbávají spravedlnost a Boží lásku... Běda vám, farizejové, kteří rádi zaujímáte přední místa v synagogách a ve shromážděních a kteří chcete být na veřejnosti ctěni, ale kteří nemyslíte na to, abyste činili díla, zajišťující vám místo v Nebi a úctu andělů. Jste podobni skrytým hrobkám, kterých si ten, jenž se jich dotkne, ani nepovšimne, a tak nad nimi nepocítí odpor, ale nad kterými by se otrásl hnusem, kdyby spatřil, co skutečně obsahují. Bůh nicméně vidí i ty nejtajnější věci, a když vás soudí, nemýlí se...

Běda vám, doktoři Zákona, neboť uvalujete na lid zátěž, kterou neunesou.

Běda vám, kteří stavíte hrobky prorokům, zabitým vašimi otci. Nuže? Vy si myslíte, že tím zmenšíte chyby svých otců?

Běda vám, doktoři Zákona, kteří jste se zmocnili klíčů vědy a zavřeli jste svůj chrám, abyste ostatním zamezili vstup a nebyli jimi souzeni. Dobře víte, že kdyby byl lid poučen o pravé Vědě, to znamená o svaté Vědě, mohl by vás soudit. A tak dáváte přednost tomu, aby byl nevědomý, a tak vás nemohl soudit. A mne nenávidíte, protože jsem Slovem Moudrosti, a chtěli byste mě předčasně uzavřít do vězení, do hrobky, abych už nemluvil.

Ale já budu mluvit, dokud bude Bůh chtít, abych mluvil. A pak zde budou moje díla, která budou hovořit ještě víc než moje slova.

Je to zbytečné, Elchiáši, že ve svém domě nemáš kresby a vzory. Je to zbytečné, ó, vy všichni, že ve svých domech nemáte sochařské předměty. Zato ve svém nitru máte modlu, více model. Modlu toho, že se považujete za bohy,

modlu svých neřestí. Pojd'te, vy moji. Odejdemě."

A nechá napřed vyjít apoštoly a sám vychází jako poslední.

Ticho.

Pak ti, kteří zůstali, se dají do velkého křiku a všichni zároveň říkají: „Je třeba ho pronásledovat, přistihnout, najít předmět k obvinění! Je třeba ho zabít!"

Opět ticho.

A pak dva odcházejí, znechuceni touto nenávistí: jedním z nich je Daniel, venkovský příbuzný Elchiášův. Ti, kteří zůstali, se ptají: „Co tedy?"

Další ticho.

Pak s výbuchem chraptivého smíchu Elchiáš řekne: „Je třeba zpracovat Jidáše Šimona."

„Dobře! To je dobrá myšlenka. Ale ty jsi ho nedávno urazil!"

„Já si to vezmu na starost," říká jeden farizej. „Já a Eleazar... Obelstíme ho."

„Trochu slibů..."

„Trochu strachu..."

„Hodně peněz..."

„Ne. Hodně ne... Sliby, sliby hodně peněz..."

„A pak?"

„Co: a pak?"

„He, pak! Až to bude hotovo, co mu dáme?"

„Ale nic! Smrt. Tak... už nebude moci mluvit," říká pomalu a krutě Elchiáš.

„Hu! Smrt!"

„Děšíš se toho? Ale jen do toho! Zabijeme-li Nazaretského, který... je spravedlivý... můžeme přece zabít i Išariota, který je hříšník."

Někteří váhají.

Ale Elchiáš vstane a řekne: „Požádáme o radu i Annu... A uvidíte, že řekne, že je to dobrá myšlenka. A vy na to přijdete také. Ó, vy na to přijdete..."

Zacheovo obrácení

Vidím velké náměstí v Jerichu, které je zřejmě tržištěm; je stíněno palmami a jinými, nižšími stromy. Vítr zvedá načervenalý prach... Nižší stromy vytvářejí po stranách náměstí jakési stinné podloubí, pod něž se uchýlili prodavači a kupující; vládne zde zmatek a povyk.

V jednom rohu náměstí, právě tam, kde vyúsťuje hlavní třída, je úřad výběrčího daní. Jsou zde váhy a lavice, na které sedí malý muž, na všechno dohlížející a přijímající peníze. Všichni s ním mluví, jako by byl velmi známým člověkem. Je to výběrčí Zacheus, neboť ho tak mnozí oslovují; jedni se ho vyptávají na místní události, druzí mu odvádějí poplatky. Mnohým však dnes připadá jaksí nespůj. Je roztržitý a ponořen do nějakých úvah. Odpovídá jednoslabičně a někdy jen posunkem. Lidé se tomu diví, protože obvykle je Zacheus asi velmi výmluvný.

Jen dvakrát projeví živý zájem. Poprvé, když se vyptává dvou příchozích z Jeruzaléma, hovořících o Nazaretském a vyprávějících o jeho zázracích a kázáních. Zacheus jim klade četné otázky: „Je opravdu tak dobrý, jak se o něm říká? Odpovídají jeho slova tomu, co dělá? Užívá opravdu milosrdenství, o kterém káže? Vůči všem? I vůči publikánům? Je to pravda, že nikoho neodmítá?" A poslouchá a uvažuje a vzdychá.

Podruhé je to tehdy, když mu někdo ukáže na vousatého muže na oslu. „Vidíš, Zachae, to je Zachariáš, malomocný. Deset let prožil v hrobce. Teď je uzdraven."

„Zavolejte ho."

Zachariáš přichází.

„Ty jsi byl malomocný?"

„Ano a se mnou má žena a mé dvě děti." Nejprve se nemoc zmocnila mé ženy, ale ihned jsme si toho nepovšimli. Děti se nakazily od matky, jak vedle ní spaly, a pak já... Když to zjistili lidé, vyhnali nás z vesnice... Usadili jsme se tedy v prázdné hrobce poblíž Jeruzaléma. Bylo tam mnoho nešťastníků. Děti však v chladu jeskyně zemřely. Nemoc, zima a chlad je rychle zabily... Před mýma očima se rozpadávaly v prach, mé vlastní děti! Pohřbil jsem je za velkého pláče mé ženy pod trochou země a mnoha kameny jako zvířecí zdechliny. Za několik měsíců zemřela matka a já zůstal sám...

Čekal jsem na smrt... Byl jsem už téměř slepý, když jednoho dne tudy procházel Nazaretský. Křičel jsem ze své hrobky: „**Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou.**" Jeden žebrák, který neměl strach a nosíval mi chléb, mi totiž řekl, že byl uzdraven ze slepoty, když Nazaretského vzýval právě takto. A řekl mi:

»*Nedal mi jen zrak očí, ale i zrak duše.* Viděl jsem, že On je Synem Božím, a všechno jsem viděl jeho prostřednictvím. Právě proto před tebou, bratře, neutíkám, ale nosím ti chléb a víru. Běž ke Kristu. Ať je o jednoho více, aby mu žehnali.«

Nemohl jsem chodit. Mé nohy, rozpadlé až ke kostem, už mi chůzi nedovolovaly... Ale dával jsem pozor, až bude tudy procházet. Chodil tudy často do Jeruzaléma. Jednoho dne jsem i svým slabým zrakem zahlédl mrak nad cestou a dav lidí a slyšel jsem výkřiky. Dovlekl jsem se na vrcholek kopce, kde byly pohřební hrobky, a když mi připadalo, že vidím plavovlasou hlavu, zářící mezi ostatními, pokrytými, ze všech sil jsem zakřičel. Zakřičel jsem

třikrát, až konečně mé volání k němu dolehlo.

Obrátil se, zastavil se. A pak se přiblížil, sám. Došel až na místo, kde jsem byl, a pohlédl na mne. Krásný, dobrý, a hlasem plným úsměvu mi řekl: »Co chceš, abych ti učinil?«

»Chci být uzdraven.«

»Věříš, že to mohu? Proč?« tázal se mě.

»Protože jsi Synem Božím.«

»Ty v to věříš?«

»Věřím,« odpověděl jsem. »Vidím nad tvou hlavou zářit Nejvyššího v celé jeho slávě. Synu Boží, smiluj se nad mnou!«

A vztáhl ruku s pohledem, který byl sám oheň. Jeho oči připadaly jako dvě azurová slunce, a on řekl: »Chci to. Buď očištěn,« a požehnal mi s úsměvem...och, s jakým úsměvem! Pocítil jsem, že do mne vstoupila síla jako ohnivý meč, který směřoval vyhledat mé srdce, který probíhal žilami. Srdce, které bylo tolik nemocné, našlo znovu svých dvacet let; krev, v mých žilách zmrzačená, se opět oteplila a rozproudila. Už žádná bolest, žádná slabost, ale velká radost, radost!... Hleděl na mne a svým úsměvem mě činil blaženým. Pak řekl:

»Běž, ukaž se kněžím. Tvá víra tě zachránila.« Tak jsem tedy pochopil, že jsem uzdraven, a prohlížel jsem si ruce, nohy. Rány už neexistovaly. Tam, kde byla málem odkrytá kost, bylo teď růžové nové maso. Běžel jsem k potůčku a pohlédl na sebe. I obličej byl čistý. Byl jsem čistý! Byl jsem čistý po deseti letech hrůzy! Vidiš? Ted' dělám nákupy pro dům Ale jsem sám!"

„Už jsi ho neviděl?"

„Ne. Ale vím, že je někde tady, a tak jsem sem schválně přijel. Chtěl bych ho ještě požehnat a poprosit i jeho o požehnání, abych měl sílu snášet svou samotu."

Zacheus sklopí hlavu a mlčí. Skupina se rozdělí.

Přejde nějaký čas. Už začíná být velice horko. Trh se vyprazdňuje. Výběrci sedí na své lavici s hlavou opřenou o ruku a přemýšlí.

„Už je zde Nazaretský!" křičí děti a ukazují na hlavní ulici.

ženy, muži, nemocní, žebráci si mu pospíší naproti. Náměstí zůstane prázdné. Na svých místech zůstanou jen mezci a velbloudi, přivázaní k palmám, a Zacheus na své lavici.

Ale pak vstane a stoupne si na lavici. Ale přesto nic nevidí, protože mnoho lidí nalámalo větve a mávají jimi, aby pozdravili Ježíše, který se sklání nad nemocnými. A tak Zacheus svlékne svůj šat a ponechá si jen krátkou tuniku a leze na strom. Po tlustém a hladkém kmeni, který jen stěží obejme svýma krátkýma nohama a rukama, leze vzhůru jen s velkou námahou. Ale podaří se mu to a posadí se mezi dvě větve jako na hrad. Jeho nohy visí dolů a on se vyklání, jako by se díval z okna.

Zástup dorazí na náměstí. Ježíš pozvedne oči a usměje se na osamělého diváka zaklíněného ve větvích. „Zachee, slez okamžitě dolů. Dnes zůstanu u tebe," přikazuje mu.

Zacheus po chvíli úžasu a s tvářou zrudlou dojetím sjede se stromu jako žok. Je tak vzrušen, že není schopen ani na sebe rychle navléknout svůj oděv. Zavře své skříňky a pokladnu pohyby, které by chtěly být rychlé, ale jsou jen zmatené. Ale Ježíš je trpělivý a zatímco čeká, mazlí se s dětmi.

Konečně je Zacheus připraven. Přistoupí k Mistru a vede ho k jednomu krásnému domu s rozlehlou zahradou. Ježíš vejde na zahradu a zatímco čeká, až bude připraveno jídlo, věnuje se nemocným i zdravým. S trpělivostí, které je schopen jen on sám.

Zacheus sem občas přijde, bez sebe radostí, a chtěl by mluvit s Ježíšem, ale ten je stále obklopen davem lidí.

Konečně je Ježíš všechny propouští a říká: „Vraťte se, až bude zapadat slunce. Ted' běžte domů. Pokoj vám."

Zahrada se vyprázdňuje a v krásné a chladné síni, obrácené do zahrady, se podává jídlo. Zacheus zařídil všechno velice dobře. Nevidím nikoho z rodiny, a tak si myslím, že Zacheus je svobodný, obklopený jen početným služebnictvem.

Když jídlo skončilo a učedníci se rozejdou do stínu stromů, aby si odpočali, Zacheus zůstane s Ježíšem v chladné síni. A pak se vzdálí i Zacheus, jako by chtěl nechat Ježíše odpočinout. Ale pak se vrátí, poodhrne závěsu a pohlédne dovnitř. Vidí, že Ježíš nespí, ale přemýšlí. A tak přistoupí blíž. Má v náruči těžkou truhlu. Postaví ji na stůl vedle Ježíše a řekne: „Mistře, už před časem jsem o tobě slyšel mluvit. Jednoho dne na jedné hoře jsi vyslovil tolik pravd, o kterých doktoři nemluví. Zůstaly mi v srdci... a od té doby na tebe stále myslím. Říkali mi, že jsi dobrý a že hříšníky neodmítáš. Já jsem hříšník, Mistře. Říkali mi, že uzdravuješ nemocné. Já mám nemocné srdce, protože jsem podváděl, protože jsem lichvařil, protože jsem byl neřestný zloděj, tvrdý k chudákům. Ale teď, hle, jsem uzdraven, protože jsi ke mně promluvil. Přiblížil ses ke mně a démon smyslnosti a bohatství uprchl. A ode dneška jsem tvůj, neodmítneš-li mě, a abych ti ukázal, že jsem se v tobě znovuzrodil, podívej se, zbavuji se špatně nabytého bohatství. Dávám ti polovinu toho, co mám, pro chudé a druhou polovinu použiji k tomu, abych čtyřnásobně nahradil, co jsem si podvodně vzal. Víím, koho jsem ošidil. A až každému vrátím, co mu patří, budu tě následovat, Mistře, dovolíš-li to."

„Přeji si to. Pojď. Přišel jsem zachraňovat a povolávat ke Světlu. Dnes do domu tvého srdce přišlo Světlo a Spása..."

Na tajném shromáždění u Chúzy

Malý tarichejský poloostrov se zařezává do jezera a vytváří hluboký záliv...

Zátoka je klidná, azurová a na jejích vodách se zlehka houpou četné bárky.

Zástup lidí, kteří následovali Ježíše od tiberiadejských Emaus, se zvětšil o ty, kteří na něho čekali v Taricheji.

Ježíš učiní znamení, že bude mluvit a všichni zmlknou...

Když Ježíš domluvil, chce po schůdcích sejít s mola na břeh. Snad chce nastoupit do Petrovy bárky... ale octne se proti Chúzovi, který právě vystoupil z bárky a teď ho uctivě zdraví. „Hledám tě už několik dní. Musím s tebou mluvit. Budeš mým hostem. Mám u sebe mnoho přátel.“

„Je to zbytečné, Chúzo. Vím, co mi chceš říci.“

„Pane, neodmítej nás...“

Chúza naléhá, zatímco jdou k nábřeží: „Pojď jen na několik hodin. Je to nutné. Sám tě opět zavezu zpět. Jsi vlídný i k prostitutkám a vůči nám chceš být neúprosný?“

„Dobře, půjdu. Je to opravdu nutné.“

„Ty půjdeš sám?“ táže se nespokojeně Petr.

„Budu s Chúzou.“

„Hm! A my bychom nemohli jít také?“

Ježíš rozhodne: „Neboj se, Šimone. Nic se mi nestane. Vím to.“

Šimon zdráhavě ustoupí. Ale mezi zuby si něco nespokojeně říká.

„Běž v pokoji, Šimone. Já sám mého a tvého Pána přivezu,“ slibuje Chúza.

„Kdy?“

„Zítřka.“

„Zítřka?!“

Ježíš položí Petrovi ruku na rameno. „Říkám ti, Petře, že mi nic neudělají... Dej mi políbení, a vy také.“ Obejme všechny a požehná. A pak Chúzovi: „Pojďme. Abych ti ukázal, že nemám strach, a abych tě uzdravil.“

„Já nejsem nemocen, Pane.“

„Jsi. Já ti to říkám. A mnozí s tebou. Pojďme.“

A nastoupí do lehké přepychové bárky...

Na druhém břehu je očekává uzavřený vůz...

Dojedou k nízkému bílému domu vznešeného vzhledu na konci aleje...

„Jsme zde, Mistře. A zde přicházejí hosté, kteří nás už vyhlíželi,“ říká Chúza.

A opravdu je zde shromážděn velký počet lidí ze vznešených vrstev, s velkou obřadností zdravících Mistra. Poznává Manaena, Timona, Eleazara...

Chúza po pozdravných ceremoniích Mistra odvede, aby si odpočal... Pak se Ježíš připojí k hostům ve dvoraně... Je vznešený. I když nespál, zdá se, že načerpal sílu a jeho postoj je postojem krále.

„Pojď, Mistře, čekáme už jen na tebe,“ říká Chúza a vede ho do síně, kde jsou stoly.

Je to zvláštní hostina, kde se přítomní domlouvají spíš pohledy než rozhovorem. Jen krátké zdvořilostní věty; vzájemně se pozorují: Ježíš pozoruje hosty a hosté jeho.

Konečně služebníci přinášejí velké mísy s ovocem a Chúza jim dá znamení, aby se vzdálili...

„Mistře,“ začíná Chúza, „jistě se tážeš, proč tato schůze a ticho, které zachováváme. Ale co ti mám sdělit, je velmi vážné a nesmí být slyšeno neopatrným ušima.“

Vidíš, že všichni ti projevují tu největší úctu. Jsi mezi lidmi, kteří tě uctívají jako Člověka i jako Mesiáše. Tvá spravedlnost, tvá moudrost, dary, kterými ti dal Bůh vládnout, nám jsou známy a obdivujeme je. Jsi pro nás Mesiášem Izraele jak po stránce duchovní, tak politické. Jsi oním Očekávaným, který musí učinit konec bolesti a pokoření celého národa... Jako Mesiáš, Obnovitel, Mstitel, Osvoboditel a Tvůrce opravdové nezávislosti izraelské vlasti, to znamená největší vlasti na světě vůbec. Vlasti: královny a vládkyně, která smaže každou vzpomínku na minulost a každé živé znamení otroctví; Vlasti, která bude triumfovat nade vším a nade všemi a navždycky, neboť takto to bylo řečeno, a tak se věci dovrší. Pane, zde před sebou máš celou Izrael v jejich představitelích různých tříd tohoto věčného národa, Nejvyšším potrestaného, ale jím velmi milovaného, neboť ho považuje za svůj. Ó, Princi Pokoje, raduj se z toho, co už jsi vykoupil a obnovil, a to ještě předtím než převezeš žezlo a korunu. Tvé království, očekávané izraelské království se zrodilo. Naše bohatství, naše moc, naše meče jsou u tvých nohou. Mluv! Rozkazuj! Hodina nastala.“

Všichni souhlasí s Chúzovým proslovem. Ježíš, s rukama zkříženými mlčí.

„Ty nemluvíš? Ty neodpovídáš, ó, Pane? Snad tě udivilo... Snad cítíš, že nejsi připraven a pochybuješ, že by byla Izrael připravena... Ale není tomu tak. Slyš naše hlasy. Královský palác si už nezaslouží, aby existoval. Je hanbou a hnilobou Izraele. Je hanebnou tyraní, která utiskuje lid a otrocky ho ponižuje, aby lichotil uzurpátorovi. Jeho hodina udeřila. Pozvedni se, Jákobova Hvězdo a obrať na útěk sbor plný zločinů a hanby.“

Ježíš mlčí.

„Mistře, zdá se ti, že by bylo možno pochybovat? Zkoumali jsme Písma: jsi to ty, ty musíš vládnout,“ říká jeden doktor.

„Ty musíš být Králem a Knězem. Jako nový Nehemiáš, větší než on, musíš přijít a očistovat. Oltář je zneuctěn. Necht' horlivost Nejvyššího tě vede k dílu,“ říká jeden kněz.

„Mnozí z nás proti tobě bojovali. Ti, kteří se obávají tvé moudré vlády, ale lid jde s tebou a nejlepší z nás jsou s

lidem. Potřebujeme moudrého."

„Potřebujeme čistého."

„Opravdového krále."

„Světce."

„Vykupitele. Jsme stále více otroky všeho a všech. Braň nás, Pane!"

„Ve světě jsme pošlapáváni, neboť přes náš velký počet a bohatství jsme jako ovečky bez pastýře. Vyzvi ke shromáždění oním starým zvoláním: »Ke svým stanům, ó Izraeli!« a ze všech končin diaspory se pozvednou a vynoří oddíly tvých poddaných, aby vyvrátili viklající se trůny mocných, kteří nejsou milováni Bohem."

Ježíš stále mlčí. On jediný sedí, klidný, jako by se nejednalo o něho, uprostřed této čtyřicítky zběsilců.

Všichni volají: „Řekni aspoň slovo! Odpověz!"

Ježíš se pomalu zvedá, opíraje své ruce o okraj stolu. Rozhostí se hluboké ticho. Spalován ohněm osmdesáti očí, otevírá rty a ostatní je také otevírají, jako by chtěli vdechnout jeho odpověď, a odpověď je krátká, ale jasná: „Ne."

„Ale jak to? Ale proč? Ty bys nás zradil? To zrazuješ svůj národ!"

Odmítá své poslání! Opovrhuje Božím příkazem!" Je to vřava! Pobouření! Obličej je rudnou, oči hoří, ruce jako by hrozily... Spíše než jako věrní připadají jako nepřátelé...

Hluk je vystřídán podivným tichem. Jako by vyčerpali svoje síly, teď jsou sami vyčerpáni, v koncích. Hledí na sebe a tážou se vzájemně, zarmoucení...někteří pohněvaní...

Ježíš se rozhlédne kolem sebe a řekne: „Věděl jsem, proč jste mě zde chtěli, pro toto. A věděl jsem, že váš postup ničemu neposlouží. Chůza může říci, že jsem mu to řekl už v Taricheji. Přišel jsem, abych vám ukázal, že se nebojím žádné léčky, moje hodina ještě nepřišla, a nebudu se ani obávat, až hodina léčky nastane, protože jsem přišel právě kvůli ní. Teď jsem vás přišel přesvědčit. Vy, ne všichni, ale mnozí mezi vámi, máte dobrou víru. Ale musím napravit omyl, do kterého jste v dobré víře upadli. Nevyčítám vám nic. Nečiním tak vůči nikomu, ani vůči těm, kteří jako mí věrní učedníci by měli být vedeni spravedlivostí a s její pomocí ovládnout vášně. Nic ti nevyčítám, spravedlivý Timone, ale říkám ti, že v hloubce tvé lásky, která mě chce uctívat, je ještě tvoje vlastní já, které se chvěje a sní o lepších časech, kdy bys spatřil, jak jsou poníženi ti, kteří ponížili tebe. Nic ti nevyčítám, Manaene, i když jsi zapomněl na moudrost a duchovní příklad, který jsi měl ve mně a předtím v Křtiteli, ale říkám ti, že je v tobě také ještě mnoho pouze lidského. Nic ti nevyčítám, Elezeare, člověče spravedlivý, ne však v této chvíli. A nic ti nevyčítám, Chúzo, přestože bych to měl učinit, protože v tobě více než ve všech těch, kteří mě z dobré víry chtějí učinit králem, žije tvoje já. Ano, chceš, abych byl králem. Ve tvých slovech není léčky. Ale více než z lásky ke mně jednáš tak proto, aby ses pomstil za urážky, kterých se ti od královského paláce dostalo. A stejně je tomu tak s tebou, Jáchyme z Bozry, a s tebou, doktore Jane, a také s tebou, a s tebou, a s tebou." Ukazuje na toho, onoho, bez hněvu, ale se smutkem... a pokračuje:

„Nic vám nevyčítám, neboť vím, že to nejste vy, kdo jste to sami chtěli. Je to Léčka, to pracuje protivník a vy...vy, aniž to víte, jste v jeho ruce nástroji. Onen Zlořečený, aby škodil, a mně škodil, si posloužil i láskou, ó Timone, Manaene, Jáchyme, vy, kteří mě opravdu milujete, i vaši úctou, vy, kteří ve mně cítíte dokonalého Mistra. Ale já vám říkám, a to i těm, kteří nemají vaše city a kteří s úmysly, sestupujícími stále níž až ke zradě a zločinu, chtěli, abych přijal, já říkám: Ne. **Moje království není z tohoto světa.** Pojd'te ke mně, abych mohl ustanovit svoje Království ve vás, nikde jinde. A teď mě nechejte odejít."

„Ne, Pane, my jsme se pevně rozhodli. Už jsme uvedli do pohybu i svoje bohatství, připravili plány, rozhodli jsme se, že vystoupíme z této nejistoty, která udržuje Izrael v nepokoji a ze které ostatní těží, aby jí škodili. Strojí ti léčky, to je pravda. Máš nepřátele v samotném Chrámu. Já jako jeden z velerady to nepopírám, ale aby tomu byl učiněn konec, je třeba tohoto: tvého pomazání. A všichni jsme připraveni ti ho dát. Není to poprvé, kdy v Izraeli bude někdo takto prohlášen za krále, aby byl učiněn konec národním neštěstím a nesouladům. Je zde někdo, kdo to ve jménu Božím může vykonat, nechej nás jednat," říká jeden z kněží.

„Ne, toto vám není dovoleno. K tomu nemáte pravomoc."

„Velekněz je první, kdo si to přeje, i když se to tak nezdá. Nemůže už snášet současnou situaci římské nadvlády a královské pohoršení."

„Nelži, knězi. Na tvých rtech je rouhání dvojnásobně nečisté. Snad to nevíš a mylíš se, ale v Chrámu tomu nechťjší."

„Ty tedy naše ujišťování považuješ za lež?"

„Ano, ne-li od vás všech, tedy od mnohých z vás. Nelžete. Já jsem Světlo a osvětluji srdce..."

„Nám můžeš věřit," volají herodovci. „My nemáme Heroda Antipose rádi a ani koho jiného."

„Ne. Vy máte rádi jen sebe, to je pravda, a vy nemůžete milovat ani mne. Posloužil bych vám jako páka k vyvrácení trůnu a k otevření cesty k větší moci, aby lid byl utiskován ještě víc. Klam pro mne, pro lid i pro vás samotné. Až byste zničili krále, Řím by zničil vás všechny."

„Pane, v koloniích diaspory jsou muži připraveni povstat... Podporujeme je z našich prostředků," říkají proselytové.

„Ty si myslíš, že je nás málo? Máme početné oddíly. Všechen lid je s tebou. Jsi králem Davidovy rasy, Mesiášem! To jedněmi ústy říkají moudří i nevzdělání, protože je to volání srdcí. Tvé zázraky... tvá slova...znamení..." Vzniká zmatek, který nejsem schopna sledovat.

Ježíš, obklopený jako pevná skála vírem, se nehýbe, ani nereaguje. A prosby, žádosti, zdůvodnění pokračují.

Ježíš neustupuje.

Jeden ze starých, velmi starý, si povídá s jedním knězem a doktorem, ještě starším než je on sám. Vystupují do

popředí. Zjednájí si ticho. Hovoří starý doktor, když k sobě přivolal Eleazara a oba doktory Jany: „Pane, proč nechceš převzít izraelskou korunu?“

„Protože mi nepřínáležejí. Nejsem synem hebrejského prince.“

„Pane, snad to nevíš. Oni dva a já jsme jednoho dne byli povoláni, protože přišli tři mudrci a tázali se, kde je ten, který se narodil jako král hebrejců. Byli jsme shromážděni, výkvět kněží a doktorů národa, na rozkaz Heroda Velikého, abychom odpověděli na otázku. A s námi byl Hillel Spravedlivý. Naši odpovědi bylo: »V judském Betlémě«. A my víme, že ses tam opravdu narodil a že tvé narození doprovázela velká znamení. Mezi tvými učedníky jsou svědci. Můžeš to popřít, že jsi byl oněmi třemi mudrci uctíván jako Král?“

„Nepopírám to.“

„Můžeš popřít, že jsi slíbeným Mesiášem?“

„Nepopírám to.“

„Tak tedy ve jménu Boha živého, proč chceš zklamat naděje národa?“

„Přicházím vyplnit Boží naději.“

„Kterou?“

„Na Vykoupení světa, na vytvoření Božího Království. Moje Království není z tohoto světa. Vezměte si zpět svoje peníze i zbraně. Při četbě Písma a proroků otevřete oči i ducha, a tak přijměte mou Pravdu - a budete mít Království Boží v sobě.“

„Ne. Písma hovoří o králi osvoboditeli.“

„Z otroctví Satana, hříchu, omylu, těla, pohanství, modlářství. Co vám to Satan učinil, ó, hebrejští, národe moudrý, že se tak mýlíte o prorokovaných pravdách? Co vám učinil, mí bratři, že vás tak zaslepuje? Co vám učinil, učedníci, že ani vy už nerozumíte? **Největším neštěstím pro národ i pro věřícího je upadnout do mylného výkladu znamení, a právě zde dochází k neštěstí.** Osobní zájmy, předsudky, vášně, špatně pochopená láska k vlasti, toto všechno slouží k vytvoření propasti omylu, ve které zahyne národ, který nepoznal svého krále.“

„To ty ses dosud nepoznal.“

„To vy se neznáte a mne neznáte. Nejsem pozemský král. A vy... tři čtvrtiny z vás, kteří jste se zde shromáždili, to víte a přejete mi neštěstí, a ne dobro. Děláte to z nenávisti, ne z lásky. Odpouštím vám. Těm, kteří mají srdce přímé: »Vzpamatujte se, nebud'te nevědomky služebníky zla«. Nechejte mě odejít. Už k tomu není co říci.“

Ticho plné úžasu.

Eleazar říká: „Nejsem tvůj nepřítel. Myslel jsem, že dělám dobře, a nejsem sám. Dobří přátelé uvažují jako já.“

„Já vím.“

„Shrňme to: ty tedy odmítáš?“ volá velký počet ostatních.

„Vy jste to řekli.“

„Ty jsi nás zkompromitoval, ty jsi nám ukřivdil, ty...“ volají herodovci, doktoři, farizejové, saducejové, kněží...

Ježíš opustí stůl a s plamennýma očima jde k této skupině. Jaký pohled! Všichni mimoděk zmlknou, přitisknou se ke zdi. Ježíš jde opravdu od obličeje k obličeji a říká potichu, ale tak rozhodně, jako by sekal mečem: „Je řečeno: »Běda tomu, kdo potají jedná proti svému bližnímu a přijímá dary, aby odsoudil na smrt nevinného«. Já vám říkám: odpouštím vám, ale váš hřích je Synu člověka znám. Kdybych vám neodpustil... Jahve proměnil v prach mnoho izraelitů pro daleko méně.“ Ježíš je tak strašlivý, jak to říká, že nikdo se neodvažuje ani pohnout. Pak odhrne těžký závěs a odejde do dvorany, aniž se kdo odváží učinit nejmenší pohyb. Vzpamatují se až za několik minut.

„Musíme jít za ním... Musíme ho zadržet...“ říkají ti nejzručnější. „Musíme ho prosit o odpuštění,“ povzdechnou ti nejlepší... Tlačí se ven ze síně. Hledají, ptají se služebníků: „Kde je Mistr?“ Mistr? Nikdo ho neviděl, ani ti, kteří byli u dveří dvorany. Mistr není... Hledají ho s pochodněmi a lucernami v temné zahradě, v místnosti, kde odpočíval. Nikde není!

A kde je Ježíš? Vidím ho, že je už velmi daleko, u mostu při ústí Jordánu. Jde rychle, jako by ho unášel vítr... Když se ujistí, že je už dostatečně daleko, vystoupí na skálu nad jezerem... Posadí se tam a zůstane nehybný...

Ale někdo ho přece sledoval. Je to Jan. Je jen ve svém krátkém oděvu rybáře a s vlasy rovnými jako někdo, kdo byl ve vodě; je udýchaný, ale přesto bledý. Hledí na Ježíše. Ale když uslyší, že Ježíš pláče, přistoupí k němu a zavolá na něho: „Mistře! Co ti udělali?“ A Ježíš pozná svého oblíbeného učedníka, který ho tajně následoval až sem...

U nemocného Lazara

Ježíš s apoštoly kráčí po cestě do Betánie; slunce sice svítí, ale studený vítr je vybízí, aby přidali do kroku a zahřáli se. Jan říká, že Lazar je velice nemocen.

„Vím to. Nechtěl jsem odejít z Jeruzaléma, anichž bych ho pozdravil.“

„Ale proč ho neuzdravíš? Bylo by to jen spravedlivé. Všechny své nejlepší služebníky necháš umřít. Tomu já nerozumím,“ říká Iškarriot.

„Není nutné, abys tomu předem rozuměl.“

„Ano. Není to nutné. Ale víš, co říkají tví nepřátelé? Že uzdravuješ, kdy můžeš, ne kdy chceš...“

„Zde už je Maximin a Sára. Lazarovi musí být asi velice špatně, že ti jeho sestry nepřicházejí naproti!“ podotkne Zelota.

Oba služebníci přiběhnou a hluboce se pokloní. I na jejich tvářích a oděvech je vepsán smutek a bolest z boje proti smrti. Řeknou prostě: „Mistře, pojd’...“ ale s takovým zármutkem, že je výmluvnější než dlouhé vyprávění. A

okamžitě vedou Ježíše ke dveřím vedoucím do Lazarových pokojů, zatímco ostatní služebníci se starají o apoštoly. Po lehkém zaklepání na dveře přijde Marta a pootevře je a vyhlédne, bleďá a pohublá: „Mistře! Pojd'. Požehnaný!" Ježíš vstoupí, projde místností, která je před pokojem s nemocným, a vejde k Lazarovi. Ten spí. Lazar? Kostlivec, nažloutlá, těžce dýchající mumie. Jeho tvář, to už je hlava mrtvého a ve spánku je na ní ničivá práce smrti ještě zřetelnější. Vosková, lesknoucí se tvář, vystouplé lící kosti a čelisti, oční oblouky tak vyhloubené, že připadají bez očí. Rty jsou bleďé a málem se ztrácejí a zdá se, že ani se už nedokážou zavřít na pootevřených ústech, napolo ukazujících zuby... To už je tvář mrtvého.

Ježíš se skloní a dívá se. Opět se vzpřímí, pohlédne na obě sestry, které k němu vzhlízejí s duší plnou bolesti, ale i naděje. Dá jim znamení a bez hluku vyjde na malý dvůr, který je před oběma místnostmi. Marta a Marie jdou za ním. Zavírají za sebou dveře.

Sestry už nedokážou ani zaprosit, už ani nedokážou promluvit. Ale zato promluví Ježíš:

„Vy víte, kdo jsem a že vás miluji. Vím, že i vy mě milujete. Znáte mou sílu. Já znám vaši víru ve mne. Také víte, obzvláště ty, Marie, že *čím více se miluje, tím více se obdrží. Milovat znamená doufat a věřit za všechny hranice a skutečnost, která může víru a naději popírat*. Nuže, kvůli tomuto všemu vám říkám, abyste dokázaly doufat a věřit navzdory vší opačné skutečnosti. Rozumíte mi? Říkám: dokažte doufat a věřit navzdory vší opačné skutečnosti. Mohu se zde zastavit jen na několik hodin. Nejvyšší ví, na jak dlouho bych se zde jako Člověk chtěl zastavit, abych byl při vás a mohl vás utěšovat. Ale jako Syn Boží vím, že je nutné, abych odešel, abych se vzdálil... Abych zde nebyl, až... po mně budete toužit víc než po vzduchu, který dýcháte. Jednoho dne, a bude to brzo, pochopíte důvody, které vám nyní mohou připadat kruté. Jsou to božské důvody. Bolestné pro mne, Člověka, stejně jako pro vás. Nyní bolestné. Nyní, protože zatím se nemůžete potěšit krásou a moudrostí, kterou vám já nemohu odhalit. Až všechno bude dokonáno, pak pochopíte a budete se radovat... Poslyšte. Až bude Lazar... mrtev. Neplačte tak! Tak tehdy mě dejte ihned zavolat. A zatímco na mě budete čekat, zaříd'te pohřeb a pozvěte mnoho lidí, jak se sluší na Lazara a váš dům. On je velkým židem. Jen málokterí dovedou ocenit, kým opravdu je. Ale on v očích Božích jich mnoho převyšuje... Dám vám vědět, kde jsem, abyste mě mohly vždycky najít."

„Ale proč nebýt zde, aspoň v ten okamžik? Smiřujeme se, ano, s jeho smrtí... Ale ty... ale ty..." Marta vzlyká a nemůže říci nic více, dusíc svůj pláč svým šatem.

Maria naopak hledí na Ježíše upřeně, upřeně jako zhypnotizovaná... a nepláče.

„Dokažte být poslušné, dokažte věřit, doufat... **dokažte říkat vždycky Bohu ano**... Lazar vás volá. Ted tam půjdu také... A nebudu-li mít už možnost s vámi promluvit o samotě, nezapomeňte na to, co jsem vám řekl."

A zatímco se obě sestry spěšně vracejí, Ježíš se posadí na kamennou lavici a modlí se...

Vypuzen z Chrámu

Ve studeném a větrném ránu nelze zůstat bez pohybu... A přesto lidé vycházejí nahoru do Chrámu k modlitbám. Naopak jsou nepřítomni všichni rabíni se svými zvláštními skupinami žáků, takže chrámová podloubí připadají rozlehlejší a důstojnější.

A musí to být opravdu něco zvláštního, vidět chrámová podloubí prázdná, neboť všichni se tomu diví jako neobvyklé věci a Petr má dokonce nějaké podezření. Ale Tomáš, který připadá ještě hřmotnější, tak jak je zahalen do svého širokého a těžkého pláště, říká: „Asi se zavřeli do nějaké místnosti ze strachu, aby neztratili hlas. Stýská se ti po nich?" a směje se.

„Mně ne! Kdybych je už tak nikdy nemusel vidět! Ale nechtěl bych, aby to byla..."

Je ještě brzo ráno. V Chrámu je málo lidí.

Ježíš, jediný Mistr pod rozlehlým podloubím, přechází sem a tam se svými apoštoly a s učedníky, které zde už našel.

Přicházejí dva pohané, pohlédnou na něho a opět odejdou, aniž něco řekli. Projdou lidé patřící k Chrámu, pohlédnou na něho, ale také nic neřeknou. Přijde několik věřících, pozdraví, naslouchají, ale jsou dosud málo početní.

„Zůstaneme ještě zde?" ptá se Bartoloměj.

„Je zima a nikdo tady není. Ale přesto je to potěšení, být zde tak v pokoji. Mistře, dnes jsi opravdu v Domě svého Otce a jako Mistr," říká s úsměvem Jakub Alfeův.

„Já bych řekl, že bychom měli odejít. Táhle odtud nás špehují," říká Petr.

„Kdo? Farizejové?"

„Ne. Ti, kteří tudy prošli. Pojd'me pryč, Mistře."

„Čekám na nemocné. Viděli mě, jak jsem přišel do města; zpráva o tom se určitě rozšířila. Přijdou, až se oteplí," odpovídá Ježíš. A začne opět přecházet sem a tam, aby se zahřál ve studeném vzduchu.

A opravdu za nějakou dobu, když se slunce snaží zmírnit účinky severáku, přichází jedna žena s nemocnou holčičkou a prosí o uzdravení. Ježíš ji uspokojí. Žena složí k Ježíšovým nohám almužnu a řekne: „To je pro jiné děti, které trpí." Iškariot peníze sebere.

Později přinesou na nosítkách starého muže s nemocnými nohama. A Ježíš ho uzdraví.

Do třetice přichází skupina osob, které Ježíše prosí, aby odešel z chrámových zdí a vyhnal démona z holčičky, jejíž ostré výkřiky je slyšet až dovnitř. Ježíš jde za nimi a vyjde na silnici, vedoucí do města.

Kolem holčičky, která má pěnu u úst a rve se a koulí očima, se tísňí lidé, mezi nimi i cizinci. Z jejich úst vycházejí ta nejhrubší slova, a jejich proud ještě zesílí, jak se přiblíží Ježíš. Jen stěží ji udrží čtyři mladí silní lidé. A k

urážkám přistupují i úzkostné prosby ducha, který ji posedá, aby nebyl vyhnán: „Jděte! Ať nevidím toho proklatce! Jdi pryč! Příčino naší zkázy. Víím, kdo jsi. Ty jsi Kristus. Nenávidím tě! Zlořečený! Nevyháněj mě. Proč nás vyháníš, zatímco vedle sebe máš v jednom jediném celý legion démonů? Nevíš, že v jednom jediném je celé peklo? Ale ano, ty to víš... Dovol mi aspoň vstoupit do něho. Neuposlechni mě nazpět do Propasti! Jdi pryč! Tvé oči! Až vyhasnou budeme se smát... Ach, ne! Ani tehdy ne. Ty nad námi zvítězíš! Bud proklet a s tebou i tvůj Otec, který tě poslal, i Ten, který z vás vychází... Ááách!”

Poslední výkřik je opravdu nesnesitelný, je to výkřik zařezávané oběti, do níž pomalu proniká vražedný nůž. A výkřik je ukončen strašlivou křečí a řevem, s nímž děvčátko démon opustí a volá: „Ale nejdu daleko... Ha, ha, ha!” a následuje suché třesnutí jakoby hromu, i když obloha je zcela modrá.

Mnozí poděšeně odcházejí. Ostatní se ještě více přiblíží a dívají se na dívku, která se náhle uklidní a zůstane bez vlády v pažích těch, kteří ji předtím drželi. Setrvá několik okamžiků, pak otevře oči, usměje se, ale když vidí, že je mezi tolika lidmi bez závoje, skryje si tvář pozvednutou paží. Ti, kteří ji doprovázejí, by chtěli, aby Mistru poděkovala, ale Ježíš řekne: „Nechť ji v jejím studu. Její duše mi už děkuje. Zaveďte ji domů k její matce.” A obrátí se a vrací do Chrámu na místo, které zaujímal předtím.

„Viděl jsi, Pane, jak ti židé se za nás připlížili? Několik jsem jich poznal. Táhle jsou! Jsou to ti stejní, kteří nás předtím špehovali. Podívej, jak se mezi sebou radí,” říká Petr.

„Rozhodují se mezi sebou, do kterého z nich ten ďábel vstoupil. Je tam i Nahum, Annaniášův důvěrník,” říká Tomáš. Mezitím vychází z různých stran množství židů, ale v jejich skupině není ani jeden farizej nebo doktor nebo kněz, a přiblíží se k Ježíšovi, obklopí ho a jeden z nich přistoupí blíž a řekne: „Dnes jsi udělal velké věci! Opravdu věci velkého proroka. A duchové propasti o tobě řekli velké věci, ale jejich slova nemohou být přijata, pokud je ty nepotvrdíš. Řekni nám tedy, kdo jsi, svými ústy pravdy a spravedlnosti.”

„A neřekl jsem vám to už mnohokrát, kdo jsem? Už jsou to téměř tři roky, co vám to říkám a přede mnou vám to řekl Jan u Jordánu i Hlas Boží přicházející z Nebes.”

„To je pravda. Ale my jsme při tom nebyli. Chtěli bychom v tebe věřit jako v Mesiáše. Ale už příliš mnohokrát byl Boží lid oklamán falešnými Kristy. Utěš naše srdce, které doufá a očekává, ujišťujícím slovem, a my tě budeme uctívat.”

Ježíš na ně přísně pohlédne. Jeho oči jako by jimi pronikaly a obnažovaly jejich srdce. Pak řekne: „Ne, vy mě uctívat nebudete. Nikdy. Ať vám řeknu cokoli. A i kdybyste k tomu dospěli, koho byste uctívali?”

„Koho? Přece našeho Mesiáše!”

„Tolik byste si ho přáli? Ale kdo je pro vás Mesiáš?”

„Mesiáš je ten, který z Božího příkazu sjednotí rozptýlenou Izrael a učiní z ní triumfující lid, pod jehož mocí bude svět. A co? Ty nevíš, kdo je to Mesiáš?”

„Vím to, jak to ani vy sami nevíte. Pro vás to tedy je člověk, který překoná Davida a Šalamouna i Judu Makabejského a z Izraele udělá Národ, který bude pánem světa?”

„To je ono. Bůh to slíbil. Slíbený Mesiáš vykoná pomstu a získá všechnu slávu, všechno dokáže.

„Je řečeno: »Nebudeš uctívat nikoho kromě Pána, tvého Boha«. Proč byste mě tedy uctívali, kdybyste ve mně viděli jen Člověka - Mesiáše?”

„A koho jiného bychom v tobě mohli vidět?”

„Koho? A to se mě přicházejíte tázat s takovým smýšlením? Potměšilá a jedovatá plemeno! A k tomu svatokrádežné. Neboť kdybyste ve mně viděli jen lidského Mesiáše a uctívali mě, byli byste modloslužebníky. Mesiáš nepřijde dát svému lidu nějaké království, tak jak si to představujete vy. Nepřijde vykonat pomstu na jiných mocných. Jeho Království není z tohoto světa a jeho moc přesahuje všechnu omezenou moc tohoto světa.”

„Ty nás překvapuješ, Místře. Jsi-li Mistrem a jsme-li my nevědomí, proč nás nechceš poučit?”

„To vy nechcete stále rozumět, kdo jsem.”

„Jsi-li Kristus, řekni nám to otevřeně.”

„Už jsem vám to řekl. V domech, na náměstích, na silnicích, ve vesnicích, na horách, u řek, na mořském pobřeží, v pouštích, v Chrámu, v synagogách, na trzích jsem vám to řekl, ale vy jste mi neuvěřili. V Izraeli není místa, které by neslyšelo můj hlas.

Řekl jsem vám to, ale vy jste mým slovům neuvěřili. Jednal jsem, ale vy jste mé činy neposuzovali s přímým duchem. Kdybyste tak činili s dobrým úmyslem, dospěli byste k víře ve mne, neboť o mně svědčí díla, která konám ve jménu svého Otce. Lidé dobré vůle, kteří mě přišli následovat, věřili mým slovům a svědectví, které podávají moje díla.

Ale vy nevěříte, nemůžete věřit, protože nejste mými ovečkami.

Kdo jste? Ptám se vás. Dejte si tu otázku ve svém srdci. Nejste hloupí, můžete se poznat, kdo jste. Ale vy víte, kdo jste, ale neřeknete to. Vy nejste ani pokorní ani upřímní, ale já vám řeknu - kdo jste. Jste napůl vlci, napůl divocí kozlové. Ale žádný z vás, navzdory beránčí kůži, kterou nosíte, neboť se vydáváte za beránky, není beránkem doopravdy. Pod měkkou bílou kožešinou skrýváte ty nejzuřivější barvy, ostré rohy, tesáky a drápy šelmy, a chcete takovými zůstat, neboť se vám to líbí, a tak sníte jen o zuřivosti a revoltě. Vy mě proto nemůžete milovat a nemůžete mě následovat a rozumět mi. *Vstupujete-li do stáda, pak je to jen proto, abyste škodili, abyste do něho vnášeli bolest nebo nepořádek.* Mé ovečky z vás mají strach. Kdyby byly jako vy, musely by vás nenávidět. Jsou to beránčí Prince pokoje, Mistra lásky, milosrdného Pastýře. A tak neumějí nenávidět. A nikdy k vám nebudou cítit nenávisť, stejně jako já k vám nikdy nebudu cítit nenávisť. Nenávisť ponechávám vám, neboť je zlým plodem trojí

žádostivostí... Já se držím svého: lásky. A tu sděluji svým ovečkám a nabízím vám ji také, abyste se stali dobrými. Stanete-li se dobrými, porozumíte mi a přijdete do mého stáda, podobní ostatním, kteří už v něm jsou. A měli bychom se rádi. Mé ovečky a já se máme rádi. Naslouchají mi a poznají můj hlas. Vy ve skutečnosti nevíte, co to je, poznat můj hlas. To znamená nemít pochybnosti o jeho původu a rozpoznat ho mezi tisíci jinými hlasy nepravých proroků jako opravdový hlas, přicházející z Nebes. Nejen dnes, ale i v budoucnosti bude i mezi těmi, kteří si budou myslet, že jsou věrní Moudrosti, mnoho lidí neschopných rozeznat můj hlas od ostatních hlasů hovořících o Bohu více či méně správně, ale ve srovnání se mnou pouze hlasů podružných."

„Ty stále říkáš, že brzo odejdeš, a pak říkáš, že budeš stále promlouvat? Až odejdeš, už mluvit nebudeš," namítá jeden žid s tak pohrdavým tónem, jako by mluvil k nějakému duševně zaostalému.

Ježíš opět odpovídá svým trpělivým smutným hlasem: „Budu promlouvat vždycky, aby celý svět nepropadl modloslužbě. A budu promlouvat ke svým, které si vyvolím, aby vám opakovali má slova. Tak bude promlouvat Duch Boží a oni pochopí, co ani samotní vědci nedokážou pochopit. Ti totiž budou studovat jen slova, věty, způsob, místo, nástroj, jejichž prostřednictvím Slova promlouvala, zatímco mí vyvolení se v tomto neúčinném studiu neztratí, ale budou naslouchat lásce a budou jí rozumět. Budou rozlišovat vyumělkovaná slova vědců nebo lživá slova nepravých proroků, učících zkažené doktríny od prostých, pravdivých, hlubokých slov, která budou přicházet ode mne. Ale svět je bude kvůli tomu nenávidět, neboť svět Mne - Světlo nenávidí a nenávidí i syny Světla, tento svět temnot, milující temnoty svých hříchů. Mé ovečky mě znají a vždycky mě poznají a budou mě následovat, a to i po krvavých a bolestných cestách, po kterých půjdu já jako první a po kterých ony půjdou za mnou... A tak jako Bůh svému lidu posílal proroky a mne poslal celému světu, tak i těmto ovečkám pošle služebníky Slova, Pravdy a Lásky, aby opakovali moje slova. Neboť to **moje slova dávají Život.**"

„My jsme nikdy neodmítali slova opravdových proroků. Vždycky jsme měli úctu k Janovi, který byl prvním prorokem," odpovídá s hněvem jeden žid a ostatní mu přizvukují.

„Jan zemřel právě včas, aby se vám neznelíbil a i on sám nebyl pronásledován. Kdyby byl ještě mezi živými, svoje »není dovoleno« řečené pro tělesný incest, by řekl i vám všem, kteří pácháte duchovní cizoložství svým smilněním se Satanem proti Bohu, a zabili byste ho, tak jako máte v úmyslu zabít i mne."

Židé už mají dost předstírání dobré vůle, a tak nechají bouřlivě propuknout svůj vztek, hotovi použít i násilí.

Ale Ježíš si toho vůbec nevšímá. Pozvedne hlas, aby ovládl hluk a zvolá: „A vy jste se mě ptali, kdo jsem, vy pokrytci? Prolhaná ústa. Klamná srdce! Ano, po pravdě zde v domě svého Otce prohlašuji, že jsem více než Prorok. Můj Otec a Já jsme Jedno."

„Hrůza! Rouhá se! Vyobcovat!!!" Řev židů se rozléhá po Chrámu a kameny, sloužící penězoměncům a obchodníkům se zvířaty, aby držely na místě jejich ohrady, poslouží za střelivo těm, kteří hledají, čím by udeřili.

Ale Ježíš vystoupí na kamennou lavici, aby byl ještě výš a lépe viděl, a odtud je ovládá záblesky svých safírových očí. Ovládá je a probodává svými pohledy. Je tak vznešený, že je úplně ochromuje. Nikdo se po něm neodvažuje hodit kamenem. I rámus se utíší a nastane jakési zvláštní zděšení. **Ted' se v Kristu opravdu projevuje Bůh.** A když se Bůh takto projevuje, i ten nejzdatvrzelejší člověk je maličký a zděšený.

Ježíš tak zůstane několik minut a pak opět začne promlouvat k tomuto zbabělému a zaprodanému davu, který ztratil všechnu svou drzost při prvním spatření božského záblesku. „Nuže? Co chcete dělat? Tázali jste se mě, kdo jsem. Řekl jsem vám to. Rozběsnili jste se. Připomněl jsem vám, co jsem vykonal. Pro které z těchto děl mě chcete kamenovat? Že jsem vás učil spravedlnosti? Že jsem lidem přinesl Radostnou zvěst? Že jsem vás přišel pozvat do Království Božího? **Že jsem uzdravoval vaše nemocné, vracel zrak slepým, vracel pohyblivost ochrnutým, řeč němým, vysvobodil posedlé, křísil mrtvé, činil dobré chudým, odpouštěl hříšníkům, miloval celý svět i ty, kteří mě nenávidí: vás a ty, kteří vás poslali?** Pro které z těchto děl mě tedy chcete kamenovat?"

„Nechceme tě kamenovat pro tvá dobrá díla, která jsi vykonal, ale pro tvoje rouhání, protože ačkoliv jsi člověkem, vydáváš se za Boha."

„Není psáno ve vašem Zákoně: »Řekl jsem: jste bohové, synové Nejvyššího«? Když tedy Bůh nazval »bohy« ty, ke kterým promlouval a dal jim příkaz žít způsobem, aby jasně vystoupila podobnost s Bohem, která je v člověku, a jsou-li lidé v Písmu nazváni »bohy«, proč říkáte, že se rouhám, já, kterého Otec posvětil a poslal na svět, prohlašuji-li: »Jsem Synem Božím?« Kdybych nekonal díla svého Otce, nemuseli byste ve mne věřit. Ale já je konám. A vy ve mne nechcete věřit. Tak tedy aspoň věřte v tato díla, abyste poznali a uznali, že Otec je ve mně a já jsem v Otci."

Bouře křiku a násilí se pozvedá ještě silněji než předtím. S jedné chrámové terasy, kde jistě tajně naslouchali kněží, doktoři a farizejové, se ozývají četné výkřiky: „Ale zmocněte se toho rouhače. Od nynějška je jeho přečin veřejný. Na smrt s rouhačem, který se prohlašuje za Boha! Vyved'te ho za město a ukamenujte ho! Je to naše právo! Je řečeno: »Nechť je rouhač usmrčen«."

Křik vůdců rozjitií vztek židů a ti se snaží zmocnit se Ježíše a svázat ho a odevzdat úředníkům Chrámu, kteří právě přibíhají, následováni chrámovými strážci.

Ale rychlejší než oni jsou legionáři. Sledovali vše z Antonie a teď vyšli z kasáren a jdou udělat pořádek na místě, kde vznikla vřava. A nemají ohled k nikomu. Rukojetmi kopí buší po hlavách a zádech. A vzájemně se povzbuzují žerty a hrubými slovy k výprasku židů: „Do boudy, psi! Jděte z cesty! Pořádně klepni toho prašivce, Licine. Táhněte! Pro strach smrdíte více než jindy! Ale co vy, krkavci, jíte, že tak páchnete? Říkáš to dobře, Basse, očišťují se, ale přitom otravují. Podívej se támhle na ten dlouhý nos! Ke zdi! Ke zdi a zaznamenáme si vaše jména! A vy, sovy, sejděte tam shora. Ostatně my vás známe. Setník napíše krásné hlášení svému veliteli. Ne, tohohle nechej, to

je Rabinův apoštol. Nevidíš, že má tvář člověka a ne šakala? Podívej se, jak támhle prchají. A nech je jít! Á, ale tebe mám, ty neunikneš. Já jsem tě viděl, víš? První kámen byl tvůj. Budeš se odpovídat za to, že jsi napadl římského vojáka. A tenhle také..." Tak se jim posmívají, některé zatýkají, jiné obracejí na útěk.

A židé se ukazují, kým jsou: zbabělci, zbabělci, zbabělci. Buď prchají, kdákajíce jako hejno slepic, anebo se vrhají vojákům k nohám a úpěnlivě prosí o smilování, a to s takovou podlézavostí a pochlebováním, že je to až pobuřující.

Jeden vrásčitý stařec, patřící k nejzaujatějším Ježíšovým odpůrcům, se pověsí jednomu poddůstojníkovi na lýtka a oslovuje ho jako »výsost a spravedlivého«. Poddůstojník se osvobodí prudkým kopnutím, odhodí žida na tři kroky od sebe a zvolá: „Táhni, ty starý prašivý lišáku.“

Ježíše jsem docela ztratila z očí. Nemohu říci, kam šel, kterou branou vyšel. Jen jsem viděla, jak se ve zmatku vynořují a zase mizí tváře obou synů Alfeových a Tomáše a několika pastýřů, razících si cestu. Pak zmizí i ti a zbývá zde jen pokřik prchajících židů...

Sám v betlémské jeskyni

Ježíš je za Chrámem poblíž Ovčí brány. Má kolem sebe apoštoly a učedníky-pastýře mimo Lévyho, postrašené a zároveň i rozrušené. Dohadují se mezi sebou. Řekla bych, že se dohadují nejen mezi sebou, ale i s Ježíšem...

Vyčítají Ježíšovi, že neustal v při, když už ji jednou zchladil. A Ježíš odpovídá: „Musel jsem své projevení dovršit.“

A jsou i různého názoru, kam jít, teď, kdy je nablízku sabat a svátky. Petr navrhuje Josefa z Arimatie, protože do Betánie nemohou jít, když Ježíš prohlásil, že se tam nemůže.

Tomáš odpoví: „Josef není doma a ani Nikodém. Odjeli na svátky (v době našich vánoc). Včera jsem se s nimi pozdravil.“

„Já vím, kam půjdu strávit tyto večery světel. A když zde nebudu s vámi, budete mít klid všude. A proto vám říkám: jděte, kam chcete. Žehnám vám. Připomínám vám, abyste zůstali tělem i duchem spojeni a podřízeni Petrovi jako vaší hlavě, nějakou pánovi, ale spíše staršímu bratrovi. Rozdělíme se, hned jak přijde Lévi s mým vakem.“

„To tedy ne, můj Pane! Nechat tě jít samotného, to nikdy v životě!“ zvolá Petr.

„Vždycky, když to budu chtít, Šimone Jonášův. Ale neboj se. Nezůstanu ve městě. Nikdo, pokud to nebude anděl nebo démon, můj úkryt neobjeví.“

„Dobře. Ale protože je příliš mnoho démonů, kteří tě nenávidí, říkám ti, nepůjdeš sám!“

„Jsou také andělé, Šimone. A já půjdu.“

„Ale kam? Snad v této roční době nepůjdeš do jeskyně v horách?“

„A proč ne? Bylo by to stále méně ledové než srdce lidí, kteří mě nemilují,“ říká Ježíš, jako by hovořil sám k sobě, skláněje při tom hlavu, aby skryl slzy, které se lesknou v jeho očích.

„Už je zde Lévi. Běží,“ říká Ondřej, který vyhlíží u silnice.

„Tak si tedy popřejme pokoj a rozdělme se.“

Lévi příběhne celý udýchaný: „Všude tě hledají, Mistře, řekli mi ti, kteří tě mají rádi. Byli v mnoha domech, obzvláště chudých lidí.“

„Viděli tě?“ táže se Jakub Zebedeův.

„Samozřejmě. Dokonce mě zastavili. Ale já jsem jim řekl, že jdu do Gabaonu a vyšel jsem Damašskou branou a utíkal sem kolem hradeb. Nelhal jsem, Pane, protože po sabatu tam půjdeme. Ale tuto noc strávíme v okolí Davidova města... Jsou to pro nás dny vzpomínek...“ a hledí na Ježíše s andělským úsměvem na své mužné vousaté tváři nad vzpomínkou, která v jeho rysech opět probouzí onoho chlapce z oné vzdálené noci, kdy jako první spatřil anděla...

„Dobře. I vy jděte, kam si přejete, já půjdu také. Každý svou cestou. Ale než vás opustím, opakuji vám slova, která jsem vám už řekl, než jsem vás poslal po dvou do měst: »Jděte, kažte, ohlašujte, že Boží Království se přiblížilo. Uzdravujte nemocné, očistějte malomocné, křiste mrtvé duchem i tělem. A nebuďte pyšní na to, co děláte. Vyhněte se hádkám mezi sebou i s těmi, kteří vás nemilují. Za to, co budete dělat, nic nežádejte. Dávejte, co máte a nestarejte se o zítřek. Dělejte všechno, co jste viděli dělat mne. A teď vám dávám moc, abyste konali to, co konám já a co chci, abyste dělali pro větší Boží slávu.“ A na každého zvlášť dechne, políbí ho a všechny propustí.

Všichni se vzdalují s lítostí a několikrát se obrátí. Ježíš je zdraví rukou, dokud mu nezmizí z očí, pak sestoupí do koryta Cedronu... Napije se této čisté, ale jistě ledové vody. Opláchne si obličej, ruce, nohy a pak se posadí. Přemýšlí...

Zůstane tak po nějakou dobu, pak vstane, vezme svůj vak a dá se na cestu do Betléma.

Spěchá, aby byl na místě před setměním. Ale jakmile dospěje k vyvýšenému bodu, odkud je rozhled na celé městečko Betlém, zastaví se, hledí, povzdechne. Pak rychle sestupuje. Nejde do města, ale obejde ho kolem posledních domů a jde rovnou ke zříceninám Davidovy věže, do míst, kde se narodil. Přejde potok tekoucí kolem jeskyně. Vkročí do otvoru, v němž je plno suchého listí... Pohlédne dovnitř. Nikdo tam není. Vejde..."

Ježíš promlouvá: „A tak končí třetí rok mého veřejného života. Teď přijde období příprav na Utrpení.“

Dnes stejně jako před dvěma tisíci lety budou rozpory mezi těmi, pro které se takto zjevují. Ještě jednou jsem znamením protikladu. Ale ne já sám o sobě, ale tím, jaké podněty v lidech probouzím. Lidé dobré vůle budou podníceni k dobrému jednání pastýřů a jiných pokorných lidí. Ostatní budou podníceni ke špatnému jednání,

tak jak je projeví zákoníci, farizejové, saduceové a kněží oněch dob. Každý dává, co má. Dobrý, který přichází do styku se zlými, vzbuzuje u nich překypění té největší zvrácenosti. A soud už bude učiněn, tak jak tomu bylo tehdy na Velký pátek, podle toho, jak budou soudit a přijímat Mistra, který v novém záměru nekonečného milosrdenství se dává poznávat ještě jednou. Pokoj těm, kteří otevřou oči a poznají mě..."

10. PSANCEM

Lidstvo, kdo tě zachrání, miluješ-li tolik zkaženost. Ty chceš být zkažený.

Ježíš po Lazarově vzkříšení

„Pojďme za přítelem Lazarem“

Na nebi se zatřpytí první hvězdy a zazáří první měsíční paprsky.

„To ostatní řekněte zítra. Pro dnešek už to stačí. Už je noc. Běžte všichni domů... Musíme dát Mistrovi najíst. Nejedl snad od rána," říká Petr před domkem ve vesnici za Jordánem, kde křtil Jan.

Konečně lidé odešli a Petr s Jakubem, Judou, druhým Jakubem a Tomášem, kteří mu pomáhali odesílat domů ty nejdotěrnější, si mohou oddechnout.

„Zavřeme... Den po sabatu je pěkně únavný. Ale teď budeme mít klid," říká ještě Petr. Pohlédne na Ježíše, který sedí u stolu, s hlavou v dlani a s loktem opírajícím se o stůl, zamyšlený, do sebe pohřížený. Jde k němu, položí mu ruku na rameno a řekne: „Ty musíš být pořádně unavený! Tolik lidí! Přicházejí ze všech končin, navzdory roční době.“

„Připadají, jako by měli strach, že nás brzo ztratí," poznamenává Ondřej, který právě kuchá ryby.

Petr bere šálek, aby dal Ježíšovi mléko, neboť vypadá velmi unaveně. Ale nenajde mléko a ptá se ostatních na důvod.

„Poslední mléko přece vypilo to dítě," vysvětluje Bartoloměj.

„A Mistr teď nemá nic! Neměli jste všechno rozdat.“

„On to tak chtěl.“

„Och, on to tak chce vždycky, ale vy to nesmíte dopustit. On dává své šaty, své mléko, dává sebe a sám chřadne," Petr je nespokojen.

„Klid, Petře! **Je lépe dávat než přijímat,**" říká klidně Ježíš, probravší se ze svého zamyšlení.

„Ano! A ty dávaš a sám chřadneš. A čím víc se rozdáváš, tím víc toho lidé využívají." A zatímco mluví, utírá stůl a pokládá na něj chléb a džbány s vodou a jeden džbán staví před Ježíše.

Ježíš si hned naleje, jako by měl velkou žízeň. Druhý džbán Petr postaví na druhou stranu stolu vedle talíře s olivami a se stébly divokého feniklu. K tomu přidá mísu s vařenou čekankou, kterou už Filip přichutil, a spolu se svými druhy přináší hrubé stoličky a staví je vedle čtyř židlí... Ondřej, který dohlížel nad pečením ryb na roštu, naloží ryby na jiný talíř a spolu s dalšími chleby ji nese na stůl. Jan staví doprostřed stolu lampu.

Ježíš vstane, zatímco ostatní přistupují ke stolu, a modlí se nahlas, obětuje chléb a žehná. Posadí se a rozděljuje chléb a ryby, či spíše pokládá ryby na tlusté široké krajíce chleba, které si všichni položili před sebe. Pak si apoštolově velikou dřevěnou vidličkou nabodnou čekanku. I pro zeleninu slouží za talíř chléb. Jen Ježíš má před sebou starý dotlučený kovový talíř a na něm dělí rybu. Řeklo by se otec rodiny mezi svými dětmi...

Konečně dojedli. Jsou nasyceni a v teple, a tak na ně padne ospalost. Rozhovor proto vážne, někteří už podřimují. Tomáš na desce stolu kreslí svým nožem kvetoucí větvičku.

Všichni se probudí Ježíšovým hlasem: „A přesto musíme odejít!“

„Kam, Mistře?" ptá se Petr.

„K Lazarovi. Vrátime se do Judska.“

„Mistře, rozpomeň se, že tě židé nenávidí!" zvolá Petr.

„Chtěli tě kamenovat, není to tak dlouho," říká Jakub Alfeův.

„Ale, Mistře, to je neopatrnost," podotýká Matouš.

„A o nás nemáš starost?" ptá se Iškarriot.

„Ó, můj Mistře a bratře, zapřísahám tě ve jménu tvé Matky a Božství, které je v tobě: nedopuť, aby ti satanové vložili ruku na tvou osobu a udusili tvé slovo. Jsi sám, příliš sám proti tolika lidem, kteří tě nenávidí a kteří jsou na zemi mocní," říká Tadeáš.

„Mistře, ochraňuj svůj život! Co by se z nás všech stalo, kdybychom tě už neměli?" rozrušený Jan na něho hledí s rozšířenými očima postrašeného a zarmouceného dítěte.

„Klid! Klid! Nemá snad den dvanáct hodin? Kráčí-li někdo ve dne, neklopýtá, neboť vidí světlo tohoto světa; ale kráčí-li někdo v noci, klopýtá, protože dobře nevidí. Vím, co dělám, neboť mám v sobě Světlo. A vy se nechejte vést tím, který vidí. A pak vězte, že dosud nenastala hodina temnot, a proto se nic temného nemůže přihodit. Až potom nastane ona hodina, žádná síla, ba ani samotná císařova armáda mě před židy nezachrání. Neboť se stane, co je psáno a síly zla už potají pracují, aby dovršily svoje dílo. Nechtě mě tedy konat dobro, dokud ho mohu volně konat. Přijde hodina, že nebudu moci pohnout ani prstem, natož vykonat zázraky. Svět bude zbaven mé síly.

Obávaná hodina bude trestem pro člověka. Ne pro mne. Pro člověka, který mě nebude chtít milovat. Ale teď

ještě mohou konat zázraky pro slávu Boží. Pojďme tedy za našim přítelem Lazarem, který spí. Pojďme ho probudit z jeho spánku, aby byl svěží a připraven k službě svému Mistru."

„Ale spí-li, je to tedy v pořádku. Nakonec se uzdraví. Spánek už je lék. Proč ho tedy budít?" dávají mu k úvaze.

„Lazar je mrtev. Čekal jsem, až bude mrtev, abych tam šel, ne kvůli jeho sestřám, ale kvůli vám, abyste věřili, aby byla posílena vaše víra. Pojďme k Lazarovi."

„Dobře. Jdeme tam! Umřeme tedy, jako umřel on a jako chceš umřít i ty," říká Tomáš odevzdaným hlasem.

„Tomáši, Tomáši i vy všichni, kteří v duchu kritizujete a hubujete, vězte, že **ten, který mě chce následovat, musí mít o svůj život takovou starost jako pták o přicházející mrak**. Nechtě ho odplynout, kam ho žene vítr. Vítr, to je Boží vůle, která vám může dát, anebo naopak vzít život, jak se Jemu zlíbí. A tak si nestěžujte, tak jako pták si nestěžuje na mrak, který mívá, ale zpívá, že opět přijde krásný čas. Nebe zůstává vždycky modré, i když jsou na něm šedivé mraky. Nad nimi zůstává stále modré. A stejně tak je tomu s opravdovým Životem. **Ten, kdo mě chce následovat, nesmí pocítovat životní úzkost ani strach o svůj život**. Brzo vám ukážu, jak se dobývá Nebe. Ale jak mě budete moci napodobit, máte-li strach jít do Judska, vy, kterým se tam v této chvíli nestane nic zlého? Máte strach se ukazovat se mnou? Můžete mě svobodně opustit. Ale chcete-li zůstat, musíte se naučit, jak vzdorovat světu s jeho kritizováním, nástrahami, výsměchem, týráním, abyste dobyli mé Království. Pojďme tedy Lazara vyprostit ze smrti, neboť už spí dva dny v hrobce, vždyť zemřel večer toho dne, kdy sem přišel z Betánie služebník. Až zítra uspokojíme lidi, kteří za mnou přijdou, odejdeme odtud a přebrodíme se přes Jordán... Přespíme v domě Niky (budoucí Veroniky, zámožné vdovy z Jericha a učednice) a za svítání půjdeme do Betánie. Bude tam mnoho lidí. Slíbil jsem a slib dodržím... Ubohé sestry. Byl jsem v duchu s nimi, slyšel jsem jejich povzdechy a počítal jejich slzy. Ted' hořím touhou vrátit Zemi jednoho spravedlivého, bratra do náruče sester, učedníka učedníkům." Vstává, žehná učedníkům a vzdálí se do svého pokojíčku.

„Je mrtev už několik dní!" říká Zelota.

„Toto je tedy zázrak!" zvolá Tomáš.

„Chci vidět, co potom najdou, aby o tom mohli pochybovat!" říká Ondřej.

„Ale kdy přišel ten služebník?" ptá se Jidáš Iškariotský.

„Večer v den před sabatem," odpovídá Petr.

„Ano? A proč jsi to neřekl?" ptá se Iškariot.

„Protože mi Mistr řekl, abych mlčel," odpovídá Petr.

„To tedy až tam přijdeme... bude už čtyři dny v hrobce?"

„Určitě! Ale to už z něho budou cáry!" říká Matouš.

„Už z něho budou cáry. Ještě toto chci vidět a pak..."

„Co, Šimone Petře?" ptá se Jakub Alfeův.

„Neobrátí-li se Izrael, už ho neobrátí ani sám Jehova uprostřed blesků."

Lazarovo vzkříšení

Ježíš přichází do Betánie. Udýchání apoštolově mu sotva stačí, neboť Ježíš kráčí rychle, jako by ho nesla na křídlech láska. Tak jak jde v čele, zářivě se usmívá.

A zde už je zahradní mříž. Jsou k ní přivázána četná jezdecká zvířata hlídaná služebníky jejich majitelů. Šuškáni sluhů upoutá pozornost několika židů a ti se otočí k otevřené bráně právě ve chvíli, kdy Ježíš vkročil do zahrady.

„Mistr!" říkají první, kteří ho spatřili, a to slovo běží jako šumění větru od jedné skupiny ke druhé...

Ježíš vchází dovnitř pomalu, zatímco všichni, tak jak sem přibíhají ze všech stran, ustupují z cesty, po které kráčí.

A protože ho nikdo nezdraví, ani Ježíš nikoho nezdraví, jako by neznal nikoho ze shromážděných, hledících na něho se vztekem a nenávistí v očích s výjimkou malého počtu těch, kteří jsou tajně jeho učedníky nebo kteří aspoň mají přímé srdce a ctí ho jako spravedlivého. K nim patří Josef, Nikodém, Jan, Eleazar, zákoník Jan viděný při rozmnožení chlebě, Gamaliel se svým synem, Jáchym, Manaen, Chúza.

Ježíš není pozdravován ani svými přáteli a ani on nezdraví. Jen se neurčitě ukloní a jde dál, jako by v tomto početném zástupu, který ho obklopuje, byl cizincem.

Z domu vyjde Marta a běží k Ježíšovi a vrhne se mu k nohám, líbe mu je, rozvzlyká se a řekne: „Pokoj tobě, Mistře!"

Ježíš jí také řekne: „Pokoj tobě!" a pozvedne ruku a požehe ji.

Marta pokračuje: „Ale pro tvou služebnici už není pokoje." Pozvedne svou tvář k Ježíšovi, stále setrvávajíc na kolenou. A s výkřikem bolesti zvolá: „Lazar je mrtev! Kdybys byl zde, nezemřel by. Proč jsi nepřišel dřív, Mistře?" V jejím hlase je mimoděká výčitka. „Tolik se tě náš bratr Lazar navolal. Ted' vidíš, jak jsem zarmoucena," pláče Marta a nemůže se utiшит.

Rozlehne se mumlání soustrasti k ženě i výčitek k Ježíšovi, jakoby přitakávající nevyjádřené myšlence: „Mohl jsi nás vyslyšet, neboť jsme si to pro lásku, kterou jsme k tobě měli, zasloužili, ale ty jsi nás naopak zklamal." A běží tak od skupiny ke skupině, doprovázeno pokyvováním hlavy nebo výsměšnými pohledy. Jen několik tajných Ježíšových učedníků soucítí s bledým a smutným Ježíšem, naslouchajícím zarmoucené ženě. Gamaliel, stojící opodál se zkříženýma rukama ve skupině mladých se svým synem, hledí upřeně na Ježíše, bez nenávisti, ale i bez lásky.

Marta si otře tvář a opět promluví: „Ale i ted' doufám, neboť vím, že tvůj Otec ti vyhoví ve všem, oč ho požádáš."

Bolestně hrdinské vyznání víry, vyslovené hlasem, chvějícím se pláčem, v poslední naději srdce.

„Tvůj bratr bude vzkříšen. Vstaň, Marto.“

Marta vstane, stále se však před Ježíšem v úctě sklánějíc, a odpoví mu: „Vím, Mistře. Bude vzkříšen posledního dne.“

„**Já jsem Vzkříšení a Život.** Kdo ve mne věří, byť je mrtev, bude žít. A kdo ve mne věří a žije ve mně, nikdy nezemře. Věříš tomu?“

Marta, do níž Ježíš jakoby vléval stále silnější naději, pozvedne k němu hlavu a odpoví: „Ano, Pane. Věřím tomu. Věřím, že jsi Kristus, Syn Boha živého, který přišel na svět. A že můžeš všechno, co chceš. Věřím. Teď půjdu zavolat Marii“ a rychle se vzdálí a zmizí v domě. Ježíš učiní pár kroků k bazénu s vodotryskem, jako by se zajímal o hemžící se rybky.

Židé ho pozorují. Mimoděky se rozdělili do různých skupin. Právě naproti Ježíšovi stojí všichni, kteří jsou mu nepřátelští, zatímco vedle něho, za apoštoly, je Josef, Nikodém a ostatní příznivci. Gamaliel stojí opodál sám, protože jeho syn a učedníci se rozdělili mezi obě hlavní skupiny.

Marie vyběhne z domu s rukama vztaženými k Ježíšovi a se svým obvyklým zvoláním „Mistře!“ se mu vrhne k nohám a se vzlykáním je líbe. K jejímu pláči se s pochybnou upřímností připojí židé, kteří s ní byli v domě a teď vyšli zároveň s ní. Marii následuje i Maximin, Marcela, Sára, Noemi a ostatní služebníci, a tak se pozvedne silný nárek. I Marta se silně rozpláče.

„Pokož tobě, Marie. Vstaň! Pohlédni na mne! Proč tento pláč, tolik se podobající pláči lidí bez naděje? Neřekl jsem ti, abys doufala až za hranice toho, v co se dá věřit, a tak spatřila Boží slávu?“

Ale Marie se neotvírá těmto slovům, která ji už chtějí připravit na onu velkou radost, a když konečně ovládne svůj hlas, zvolá: „Ó, Pane! Proč jsi nepřišel dřív? Proč ses od nás tak vzdálil? Věděl jsi, že Lazar je mrtev! Kdybys byl zde, nezemřel by. Proč jsi nepřišel? Mohl jsi mi ho ponechat, učinit ubohé Marii radost, aby ho mohla utěšovat, když předtím mu způsobila tolik bolesti. Ó, Ježíši! Můj Mistře! Můj Spasiteli! Má naději!“ A opět klesne čelem k Ježíšovým nohám, které opět omývá svými slzami, a úpí: „Proč jsi to udělal, Pane? I kvůli těm, kteří tě nenávidí a mají potěšení z toho, co se stalo...“ Ale v jejím hlase není výčitka, je v něm jen úzkost někoho, kdo vedle sesterské bolesti má i bolest učednice, uvědomující si, že mínění o Mistrovi v mnohých očích pokleslo.

Ježíš řekne nahlas: „Marie, neplač! Tvůj Mistr také pociťuje bolest nad smrtí věrného přítele... neboť ho musel nechat zemřít.“

Ó, jaký výsměch a jaké pohledy zlomyslné radosti se objevují na tvářích Kristových nepřátel. Už ho vidí, jak je poražen, a radují se z toho, zatímco přátelé jsou stále smutnější.

Ježíš řekne ještě hlasitěji: „Ale říkám ti přece, neplač. Vstaň! Pohlédni na mne! Věříš, že jsem toto učinil bez důvodu? Můžeš uvěřit, že tuto bolest jsem ti způsobil zbytečně? Pojď. Půjdeme za Lazarem. Kam jste ho uložili?“

Odpovídají mu ti, kteří s Marií vyšli z domu: „Pojď se podívat“ a zamíří k místu na pokraji sadu, kde se nalézá hrobka; terén je zde zvlněný a se žilami vápencové skály.

Marta ukazuje rukou, kde se nalézá Lazar, a když se octnou před tím místem, řekne: „Zde je, Mistře, pohřben tvůj přítel,“ a ukáže na kámen zasazený do vchodu do hrobky.

Ježíš hledí na těžký kámen a pláče. Pláč sester i příbuzných se zdvojnásobí.

„Odstraňte tento kámen“, zvolá náhle Ježíš, když si setřel slzy.

Všichni udiveně posunkují a shromážděním, které se zvětšilo o několik místních obyvatel, proběhne vlna reptání. Vidím, že jistí farizejové si sahají na čelo a potřásají hlavou, jako by chtěli říci: „Vždyť je to blázen!“

Rozkaz nikdo nevykoná. I ti nejvěrnější váhají a pociťují vůči němu odpor.

Ježíš opakuje svůj rozkaz hlasitěji a tak ještě víc rozruší lidi, zmítané dvěma opačnými pocity; ale přestože nejprve pomýšleli na útek, teď se naopak přibližují, aby lépe viděli, navzdory zápachu hrobky, kterou chce Ježíš dát otevřít.

„Mistře, to není možné,“ říká Marta a snaží se zadržet pláč, aby mohla mluvit: „Je už tam čtyři dny. A víš, na jakou nemoc zemřel! Jen naše láska ho mohla ošetřovat. A teď je zápach určitě ještě větší, přes nabalzamování. Co chceš vidět? Jeho hnilobu? To se nemůže... ani kvůli nečistotě z rozkladu a...“

„Neřekl jsem ti, že budeš-li věřit, spatříš slávu Boží? Odstraňte ten kámen, chci to!“

Je to zvolání božské vůle... Ze všech prsou vyjde zdušené »och!«. Tváře zblednou, někteří se chvějí, jako by je ovanul ledový vítr smrti.

Marta dá znamení Maximinovi a ten poručí služebníkům, aby přinesli nástroje, jimiž by se dalo s těžkým kamenem pohnout.

Služebníci rychle odejdou a vrátí se s krumpáči a těžkými páčidly. Dají se do práce a nejprve vsunou špičky krumpáčů mezi skálu a kámen a pak tam místo krumpáčů vloží páčidla a nakonec pozorně odsunují kámen a nechají ho sklouznout stranou, načež ho opatrně opřou o skalní stěnu. Z temné díry vyjde odporný zápach a všechny přiměje, že podstoupí.

Marta se potichu táže: „Mistře, ty tam chceš sestoupit? Chceš-li, pak bude zapotřebí pochodní,“ ale celá zbledla z pouhého pomyslení, že by to mohl učinit.

Ježíš jí neodpovídá. Pozvedne oči k nebi, zkříží ruce a velice nahlas se modlí a jednotlivá slova přitom odděluje: „**Otče! Děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Vím, že mě vždycky vyslyšíš, ale říkám to pro tyto, kteří zde jsou přítomni, pro lid, který mě obklopuje, aby uvěřili v Tebe, ve mne a že jsi mě poslal!**“

Nějakou chvíli takto zůstane a připadá, jako by byl unesen v extázi, tak je proměněn, zatímco aniž by ze sebe vydal nejmenší hlas, říká tichá slova modlitby. Jako by ztratil svůj tělesný vzhled a stal se světlem...

Po nějaké době se opět vrátí do své obvyklé polohy. Přistoupí až k prahu hrobky. Ruce, které předtím měl rozevřeny do kříže, teď vtáhne před sebe, takže jsou už v otvoru hrobky, pak do této mlčenlivé temnoty vnoří modrý plamen svých očí, jejichž zázračný třpyt je dnes nesnesitelný, a mocným hlasem, jaký jsem dosud od něho neslyšela při žádném zázraku, zvolá: „Lazare! Vyjdi ven!“ Ozvěna opakuje jeho hlas v dutině hrobky a pak se rozlehne po celé zahradě. A tak je ze všech stran slyšet: „ven, ven, ven!“

Všichni se silně zachvějí, ve tvářích zblednou, oči se rozšiřují a ústa se bezděky pootvírají...

Marta, stojící po Ježíšově boku poněkud vzadu, je při pohledu na něho úplně oslněna. Marie padne na kolena při okraji hrobky; jednu ruku má na prsou, aby uklidnila bušení svého srdce, druhou rukou se nevědomky drží za cíp Ježíšova pláště. A jak se celá chvěje, její ruka tento třes přenáší i na plášť.

Z hlubin sklepení se začne vynořovat něco bílého. Nejprve je to jen jako obrys, pak to dostane oválný tvar. A pak ten, který byl mrtev, pevně omotaný obinadly, pomalu vychází, stále viditelnější, přízračný, strašidelný.

Ježíš ustupuje, ustupuje, nepozorovaně, ale neustále, tak jak Lazar postupuje vpřed. Vzdálenost mezi oběma tak zůstává stejná.

Marie je nucena upustit cíp pláště, ale nehýbá se z místa, na kterém je. Radost a dojetí ji drží na jejím místě. Stále zřetelnější a mocnější „ó“ vychází z hrdel, předtím sevřených úzkostným očekáváním.

Lazar je už na pokraji hrobky a tam se zastaví, strnulý, němý, podobný sádrové soše, jen zhruba načrtnuté, beztvaré jako sama smrt, přízračný bělostí svých řas proti tmnému pozadí hrobky. Na slunci, kterým je teď zalit, lze vidět, že na některých místech obinadly prostupuje hnilobný hnís.

Ježíš volá silným hlasem: „Vyprosíte ho a nechejte ho jít. Dejte mu oděv a jídlo.“

„Mistře...“ říká Marta a snad by toho chtěla říci více, ale Ježíš na ni upřeně pohlédne a podmaní ji svým zářivým pohledem a řekne: „Zde! Okamžitě! Okamžitě doneste oděv. Oblékněte ho v přítomnosti všech a dejte mu najíst,“ nařizuje a přitom se ani neohlédne po těch, kteří jsou kolem něho a za ním. Jeho oči hledí jen na Lazara, na Marii, která je hned vedle vzkříšeného, nepociťující ošklivost z poskvřených obvazů, a na Martu, která těžce oddechuje, jako by její mělo srdce rozskočit...

Služebníci si pospíší vykonat tyto rozkazy. Noemi odběhne první a první se vrátí s oděvem, přehozeným přes ruku. Jedni rozvazují tkanice obinadel, když si předtím vyhrnuli rukávy a podkasali oděvy, aby se neotírali o vytékající hnís. Marcela se Sárou se vracejí s amforami a parfěmy, následovány služebníky s umývadly a nádobami s kouřící horkou vodou; další nesou podnosy s ovocem a zákusky a džbány s mlékem a vínem.

Úzká a velmi dlouhá obinadla, ztěžklá balzámem a hnilobou, se kupí na zemi. Služebníci je holemi odstrkují. S odmotáváním začali od hlavy; i tam vyteklo z nosu, uší, úst plno hnisu. Rouška, položená na hlavu, je celá prosáklá nečistotou a znečištěn je i Lazarův obličej, velmi bílý, vyhublý na kost, s očima uzavřenými vrstvou balzámu, namazaného do očních důlků, s vlasy a vousy slepenými. Tak jak jsou obinadla odmotávána, pomalu padá k zemi plátno rubáše, obalující tělo. Pozvolna se objevují kostnatá ramena, vyhublé paže, bezmasé boky, propadlé břicho. A odstraňují první vrstvu nečistoty a balzámu a neustále mění vodu, až je pokožka čistá.

Když je obličej vyproštěn a Lazar může otevřít oči, jeho první pohled patří Ježíšovi. Nedbá na nic, co se kolem něho děje, a s odpoutaným úsměvem lásky na svých bledých rtech a se slzami v očích mlčky zamíří svůj pohled k nebesům. Lazar porozuměl, a teď pohybuje rty v tiché modlitbě.

Marta myslí, že chce něco říci, ale nemá ještě hlas, a tak se ptá: „Co mi říkáš, můj Lazare?“

„Nic, Marto. **Děkoval jsem Nejvyššímu.**“ Výslovnost je zřetelná, hlas silný.

Lidé opět vydají udivené „ó“.

Teď už Lazara vyprostili až po kyčle a tak ho mohou obléci do krátké tuniky, jakéhosi druhu košile.

Posadí ho, aby mohli vyprostit nohy a omýt je. Když se nohy objeví, Marta s Marií silně vykřiknou a ukazují na ně a obvazy. Na obvazech a rubáši jsou hnilobné nečistoty tak hojné, že na plátně zanechávají velké mokvavé skvrny, ale nohy jsou viditelně docela zacelené. Jen jizvy ukazují, kde byly postiženy gangrénou.

Všichni lidé křičí překvapením. Ježíš se usmívá. A Lazar také, tak jak se na okamžik zahledí na své uzdravené nohy, ale pak se opět od všeho odpoutá a hledí na Ježíše. Jako by se pohledu na něho nemohl nasýtit.

Židé, farizejové, saducejové, zákoníci, kněží se opatrně přibližují, aby si neznečistili oděv. Hledí zcela zblízka na Lazara i na Ježíše. Ale ani Lazar ani Ježíš se o ně nestarají: dívají se jen vzájemně na sebe a ostatní pro ně neexistuje.

A teď Lazarovi nazouvají sandály. A Lazar vstává, čilý, sebejistý. Bere si oděv, který mu Marta podává, a docela sám si ho obléká, svazuje si pás, upravuje záhyby. A zde stojí - hubený a bledý, ale podobný všem ostatním. A teď se hluboce sklání před Ježíšem a líbe mu nohy.

Ježíš se shýbne, pozvedne ho, přitiskne na srdce a řekne mu: "Bud' vítán, můj navrátilivší se příteli. Nechť je s tebou pokoj a radost. Žij, abys dovršil svůj šťastný úděl. Pozvedni tvář, abych ti dal políbení na pozdrav." Políbí Lazara na tváře a Lazar mu polibky vrátí.

Pak Lazar promluví se svými sestrami a políbí je, pak obejmě Maximina a Noemi, kteří pláčou radostí, a několik dalších, patrně příbuzných. Pak obejmě Josefa, Nikodéma, Šimona Zelotu a několik dalších.

Ježíš jde osobně za sluhou, který drží podnos s jídlem, a bere medový vdoleček a jablko a pohár vína, obětuje je a požehná a pak všechno nabídne Lazarovi. A Lazar jí s chutí někoho, kdo se těší dobrému zdraví. Všichni ještě jednou vydají udivené „ó“.

Ježíš jako by viděl jen Lazara, ale ve skutečnosti jeho pozornosti neujde nic, co se děje kolem. Když vidí, že Sadok s Elchiášem, Kananiou, Felixem, Dorasem a Korneliem a dalšími se s hněvivými posunků chtějí vzdálit, řekne

silným hlasem: „Počkej okamžik, Sadoku. Chci říci tobě a tvým přátelům pár slov.“

Zastaví se jako přistižení zločinci.

Josef z Arimatie udělá poděšený posunek a dá znamení Zelotovi, aby Ježíše zadržel. Ale Ježíš už jde k nenávisné skupině a řekne silným hlasem: „Stačí ti to, Sadoku, co jsi viděl? Jednoho dne jsi mi řekl, že abys mohl věřit, musíš ty a tobě podobní vidět, jak je rozložený člověk opět složen dohromady a těší se dobrému zdraví. Nasýtil ses hnilobou, kterou jsi viděl? Jsi schopen uznat, že Lazar byl mrtev a že teď je živý a zdravý, jak už nebyl po léta? Vím to. Chodili jste sem, abyste je pokoušeli a vnášeli do nich více pochyb a bolesti. Chodili jste sem, abyste mě hledali a doufali jste, že mě najdete schovaného v místnosti umírajícího. Chodili jste sem ne se smýšlením lásky a pocty k tomu, který zesnul, ale abyste se ujistili, že Lazar je opravdu mrtev, a jak čas pokračoval, stále více jste se radovali. Kdyby věci proběhly tak, jak jste doufali, měli byste důvod k radosti. Přítel, který uzdraví každého, ale přítele neuzdraví. Mesiáš bezmocný před skutečnou smrtí. Ale hle: Bůh vám odpověděl. Zde je živé svědectví o tom, kým jsem. Kdysi byl den, kdy Bůh vzal bláto, dal mu tvar a vdechl do něho ducha života, a to byl člověk. Byl jsem tam a řekl: »Učiňme člověka k našemu obrazu a naší podobě«, neboť jsem Slovo Otcovo. Dnes Já, Slovo, jsem řekl tomu, kdo byl ještě méně než blátem: »Žij« a rozklad si učinil nové tělo, celistvé, pulsující. Zde na vás hledí. A s tělem jsem opět spojil ducha, který už několik dní spočíval v Abrahamově náruči. Přivolal jsem ho svou vůlí, neboť **já mohu všechno**, Já, Živý, Já, Král králů, kterému jsou podřízeni všichni tvorové a všechny věci. Co mi nyní odpovíte?“

Stojí před nimi, jiskřící velebností, opravdový Boží Soudce. Neodpovídají.

Ježíš naléhá: „Ještě to není dost k tomu, abyste uvěřili, přijali nevyhnutelné?“

„Dodržel jsi jen část slibu. Toto není znamení Jonášovo,“ říká surově Sadok.

„Budete mít i to. Slíbil jsem ho a svůj slib dodržím,“ říká Pán. „Někdo jiný (Gamaliel), kdo je zde přítomen, čeká na jiné znamení, a dostane ho. A protože je spravedlivý, přijme ho. Vy ne. Vy zůstanete těmi, kterými jste.“

Zahrada se pomalu vyprazdňuje. Židé jsou omráčeni, ale většina všemi póry vypocuje svůj vztek. Odcházejí, aniž pozdravili Lazara a jeho sestry.

Lazar, obklopený svými, se vzdálí do domu. Josef, Nikodém a ostatní dobří zdraví Ježíše a odcházejí. Služebníci zavírají mříže. Opět se rozhostí klid. Ježíš se rozhlédne kolem sebe. Vzadu na zahradě u hrobky vidí kouř a plameny. A Ježíš, sám uprostřed cesty, říká: „Hniloba, která bude zničena ohněm... Hniloba smrti. Ale hniloba srdcí... tu žádný oheň nezničí... Ani oheň pekla. Bude věčná... Jaká hrůza!... Strašnější než smrt... než hniloba... Ale kdo tě zachrání, lidstvo, miluješ-li tak svou vlastní zkaženost! Chceš být zkaženo. A já jsem z hrobu vytrhl člověka jedním jediným slovem... Ale celou záplavou slov... a bolesti nebudu moci vytrhnout z hříchu člověka, lidi, miliony lidí.“ Usedne a skryje si hlavu do dlaní...

Útěk do Samařská

Jak je to příjemné zde zůstat a odpočívat mezi milujícími přáteli a s Mistrem v těchto prosluněných dnech, které už ohlašují předčasný úsměv jara...

Ježíš se z toho raduje a stejně tak i apoštolově a tři přátel z Betánie. Všechna zloba, bolest, smutek, nemoc, smrt, nenávisť se zdají tak vzdálené...

Všichni apoštolově jásají a ukazují to. Mluví o svém přesvědčení, ó, tak jistém, tak triumfálním, že od nynějška už Ježíš zvítězil nad svými nepřáteli, že jeho poslání bude pokračovat bez obtíží, že bude uznán za Mesiáše i těmi, kteří ho tolik popírali. A apoštolově hovoří, uneseni, omládlí, šťastní, a dělají plány do budoucna a oddávají se snům... snům tak lidským.

Ježíš je na zahradě. Lazar ho tam vyhledá: „Mistře, je zde nějaký malý chlapec a chce s tebou mluvit. Zavedl ho sem Jan.“

„Dobře, přiveď mi ho. Půjdu pod jasmínovou pergolu.“

Lazar se vrátí a vede za ruku chlapce. Ježíš ho pozná (je to jeden sirotek po římském vojákovi): „Ty, Martiale? Pokoj ať je s tebou. Proč jsi přišel?“

„Posílají mě, abych řekl...“ a pohlédne významně na Lazara, ten výzvu pochopí a chce se vzdálit.

„Zůstaň, Lazare. To je Lazar, můj přítel. Můžeš před ním mluvit, mé dítě.“

Chlapec se uklidní a řekne: „Posílá mě Josef z Arimatie, protože teď jsem u něho, a mám ti říci, abys okamžitě šel do Betfagy ke Kleontovi. Musí s tebou ihned mluvit, ale opravdu ihned. Máš přijít sám, protože s tebou chce mluvit úplně potají.“

„Mistře! Co se děje?“ ptá se vzrušeně Lazar.

„Nevím, Lazare. Je prostě třeba tam jít. Pojď se mnou.“

„Okamžitě, Pane. Můžeme jít s dítětem.“

„Ne, Pane. Odejdu sám. Josef mi to tak řekl. Já už poběžím. Buď zdrav, Pane.“

„Pokoj tobě, Martiale.“

Maličký odletí jako vlaštovka.

„Pojďme Lazare.“

„Co může Josef chtít, že tak potají posílá toto dítě?“

„Dítě snadno unikne těm, kteří možná hlídají,“ odpovídá Ježíš.

„Ty si myslíš... Ty máš podezření, že... Cítíš se v nebezpečí, Pane?“

„Jsem si tím jist, můj příteli.“

„I teď? Ale vždyť jsi nemohl podat větší důkaz!“

„Nenávist vzrůstá právě pro tuto skutečnost.“

„Tak je to tedy kvůli mně! Já jsem ti uškodil! Jak mě to bolí!“ říká Lazar, opravdu zarmoucený.

„Není to kvůli tobě. Nezarmucuj se bezdůvodně. Ty jsi byl prostředkem, ale příčinou byla nutnost, rozuměj, nutnost dát světu důkaz o mé božské přirozenosti. Kdybys to nebyl ty, musel by to být někdo jiný, neboť já jsem musel světu dokázat, že jako Bůh, jímž jsem, mohu všechno, co chci. A přivést někoho k životu, kdo už byl několik dní mrtev a už rozložen, to může být jen boží dílo.“

„Ty mě chceš utěšit, ale pro mne je všechna má radost pryč... trýzní mě to, Pane.“

Oba jdou velmi rychle. Vzdálenost mezi Betánií a Betfagou je krátká, a tak se tam brzo dostanou.

Josef chodí sem a tam po silnici při vstupu do vesnice.

„Pokoj vám! Pojď, Mistře. Čekal jsem zde na tebe, abych tě hned uviděl, ale pojdme do olivového sadu. Nechci, aby nás viděli.“

Vede je za domy do sadu, který je pohodlným úkrytem, aby si pohovořili, aniž by byli viděni.

„Mistře, musíš okamžitě odtud odejít. Velerada nařídila tvé uvěznění a zítra budou toto nařízení číst ve všech synagogách. Každý, kdo bude vědět, kde se nacházíš, bude povinen to oznámit. Nemusím ti říkat, Lazare, že tvůj dům bude prohlédnut jako první. Narychlo jsem odešel z Chrámu a spěchal sem; neboť zatímco oni mluvili, už jsem měl svůj plán... Okamžitě odejdi, Mistře, na bezpečnější místo. Víš, kam půjdeš? Máš kam jít?“

„Ale nestačí, vzdálí-li se jen odtud? Aspoň z Judska?“

„Nestačí, Lazare. Oni zuří. Je třeba, aby šel tam, kam oni nepůjdou.“

„Ale oni půjdou všude! Přece bys nechtěl, aby Mistr opustil Palestinu!“ říká rozrušeně Lazar.

„Ale co ti mám říkat?! Velerada to chce...“

„To je kvůli mně, že ano? Řekni to!“

„Hm, ano! kvůli tobě, protože v Mistra začínají věřit všichni lidé, a to oni nechtějí.“

„Ale to je zločin! To je rouhání... To je...“

Ježíš, bledý ale klidný, pozvedne ruku, aby zjednal ticho, a řekne: „Mlč, Lazare. Každý koná svou práci. Všechno je psáno. Děkuji ti, Josefe, a ujisti'uj tě, že odejdu. Jdi, jdi, Josefe. Ať si nepovšimnou tvé nepřítomnosti. Nechť ti Bůh žehná. Lazarovým prostřednictvím ti dám vědět, kde jsem. Jdi. Žehnám tobě, Nikodémovi i všem, kteří mají přímé srdce.“ A obejme ho a rozejdou se.

„Co uděláš, Pane?“ ptá se s úzkostí Lazar.

„Nevím. V tyto dny přijdou ženy učednice s mou Matkou. Chtěl jsem na ně počkat.“

„Já je přijmu v tvém jménu a mohl bych ti je přivést. Ale kam ty zatím půjdeš? Zítra!... Ne, musíš odejít ihned!“

„Měl bych nějaké místo, ale chtěl jsem počkat na svou Matku. Její úzkost by začala příliš brzo, kdyby mě nenašla.“

„Kam půjdeš, Mistře?“

„Do Efraimu.“

„Do Samařská?“

„Do Samařská. Samaritáni jsou méně samaritány než mnoho jiných, a mají mě rádi. Efraim je na hranici.“

„Ó, ti se postaví proti židům a budou tě ctít a hájit! Ale... poslyš! Tvá Matka může přijít jen po samařské nebo jordánské cestě. Se služebníky půjdu po jedné a Maximin s jinými služebníky po druhé a jedni nebo druhí ji najdeme. A přijdeme s nimi za tebou... Ano. Ted jdu připravit dva vozy a pojedete s nimi do Jericha. A zítra za svítání budete pokračovat v cestě pěšky. Ó, Mistře! Můj Mistře! Zachraň se!“ Po vzrušení první chvíle Lazar upadne do smutku a rozpláče se. Ježíš vzdychne, ale neřekne nic. Co by také měl říci?

Už jsou před Šimonovým domem. Rozejdou se. Ježíš vejde do domu. Apoštolově, udiveni, že Mistr odešel, aniž jim něco řekl, se kolem něho seskupí, zatímco on jim říká: „Vezměte si oděvy. Nabalte vaky. Musíme odtud okamžitě odejít. Dělejte rychle. A přijďte za mnou k Lazarovi.“

„I mokré oděvy? Nebudeme si je moci vzít při návratu?“ ptá se Tomáš.

„Nevrátíme se. Vezměte všechno.“

Apoštolově odcházejí a mluví svými pohledy. Ježíš jde pro svoje věci do Lazarova domu a zdraví obě překvapené sestry.

Vozy jsou rychle připraveny, těžké kryté vozy tažené silnými koňmi. Ježíš se rozloučí s Lazarem, Maximem, služebníky...

Nastupují do vozů... Kočí prásknou do koní a odjíždějí stejnou cestou, po níž Ježíš před několika dny přišel vzkřísit Lazara.

Maria přijíždí do Efraimu

V domě Marie Jakubovy, která poskytla přístřeší Ježíšovi a apoštolům, už všichni vstali, i když teprve svítá. Řekla bych, že se děje něco mimořádného, protože jsou zde apoštolově, kteří obvykle odcházejí za svým posláním. V kuchyni dělají velké přípravy a pomáhají Marii mísit těsto na chléb. Stařenka je velice vzrušena a zatímco usilovně pracuje, se ptá: „Určitě je to dnes? A ty pokojíčky jsou připraveny? Jste si jisti, že jich nebude víc než sedm?“

Za všechny jí odpoví Petr, který právě stahuje beránka, aby ho připravil k opékání: „Měly by zde být ještě před sabatem... Ale dnes určitě přijedou. Já jsem tak šťasten! Mistr odešel? Možná jim šel naproti.“

„Ano, šel s Janem,“ odpovídá Bartoloměj, který vychází s kbelíkem vařící vody.

„Tak to si tedy můžeme být jisti, že přijdou. On ví vždycky všechno,“ rozšafně říká Ondřej.

Vstupuje Tadeáš s náučí kvetoucích větviček: „Tady jsou! Našel jsem kvetoucí strom.“

„Ty jsou krásné!“

Tadeáš s květinami odchází a volá bratra, aby mu je pomohl rozmístit.

„Já tam půjdu, já se v tom vyznám,“ říká Tomáš.

Po chvíli do kuchyně vchází Zelota a říká: „Ten Tomáš! To je opravdu umělec. Z ničeho dovedl tu místnost vyzdobit jako na svatební hostinu. Běžte se podívat.“

Všichni odcházejí, zůstane jen Petr, který dokončuje svou práci. Říká: „Spěchám, abych to měl, kdyby přišli. Možná s nimi bude i Margziam. Za měsíc jsou Velikonoce.“

„Jsem rád, že přijde Maria, už kvůli Mistru. Utěší ho víc než všichni ostatní, a on toho má zapotřebí,“ odpoví mu Zelota.

„Moc. A povšiml sis, jak je smutný i Jan? Vyptával jsem se ho, ale bezvýsledně... Zkus se ho zeptat. Má tě rád a ví, že jsi opatrnější než já.“

„To tedy ne. Ty ses stal všem příkladem opatrnosti. Už v tobě nikdo nepozná onoho starého Šimona. Ty jsi opravdu tou skálou, která nás svou silou všechny drží.“

„Ale jdi! To neříkej! Jsem ubohý člověk. Jistě, když je jeden s ním po léta, tak se mu trochu začne podobat. Trochu, docela trošičku, ale to už je člověk přesto jiný, než byl předtím. A to jsme všichni, ne všichni ne, žel. Jidáš je pořád stejný. Zde jako v Krásné Vodě.“

„A dej Bůh, aby byl vždycky stejný!“ „Cože? Co tím chceš říci?“

„Nic, Šimone. Kdyby mě slyšel Mistr, řekl by, abych nesoudil. Ale to není souzení, to je obava. Obávám se, že Jidáš je horší než v Krásné Vodě.“

„Určitě to tak je... Ale teď mi řekni, proč se Mistr rozhodl a poslal nás, abychom shromažďovali všechny učedníky do Jericha. Já mám nějaké podezření.“

„Ne. Já v tom nic nevidím. Nicméně nevíme, kým a jak se rozhlásilo, že Mistr je zde. Teď to ví celá Palestina. Vidíš, že poutníci a učedníci sem přicházejí odevšad. Mimoto se blíží Velikonoce a je jisté, že Mistr chce mít učedníky kolem sebe při svém návratu do Jeruzaléma. Velerada, však jsi to slyšel, říká, že Ježíš je poražen, že ztratil všechny své učedníky. A on jí odpoví tak, že do města vstoupí v jejich čele.“

„Já mám strach, Šimone! Velký strach... Vždyť jsi to slyšel! Spojili se proti němu všichni, i herodovci.“

„Ano, kéž nám Bůh pomůže!“

„Ale co je to za hluk?“

„Vozy! Vozy!“

A před otevřenými dveřmi se začne odehrávat hlučná podívaná. Mimo Marii, sedící vedle svého Syna a žen učednic, Lazara, Jany Chúzovy, Ester, Jonatase a ostatních služebníků, kteří jsou ve voze s Marií, je zde zástup lidí: známých i neznámých tváří: Z Nazareta, Kány, Tiberiady, Naimu, Endoru. A Samaritáni ze všech okolních vesnic. Obklopují vozy a překázejí těm, kteří chtějí vystoupit.

„Ale co chtějí ti lidé? Proč přišli? Jak se to dověděli?“

„Inu, ti nazaretští číhali. A jak přijel Lazar, v noci oběhli okolní města... a všichni se jdou podívat na Ježíše a Lazara. A ti ze Samařská se to také dověděli a připojili se k nim. A tak jsou všichni tady,“ vysvětluje Jan, který právě vstoupil do kuchyně.

„Tak pojďte, mí hoši! Trochu si zacvičíme! Už dlouho jsme nepoužívali svých loktů k ražení cesty Mistrovi.“ A Petr se pustí jako první do otvírání cesty napříč davem, křičícím hosana... Podaří se mu s pomocí učedníků vytvořit prázdný prostor, aby se ženy mohly uchýlit do domu a za nimi i Lazar a Ježíš. „Och, konečně! Pokoj buď s tebou, požehná Maria! Konečně tě opět vidím! Teď už je všechno krásné, protože jsi s námi,“ říká Petr, který se při pozdravu sklání až k zemi.

Ale je to Maria smutná, bledá a unavená, už s tváří Zarmoucené.

„Ano, teď je všechno méně bolestné, neboť jsem u něho...“

„A vidíš, že jsem mluvil pravdu, že je v bezpečí,“ říká Lazar.

„Ano. Ale Slunce se pro mne už zatmělo a všechn pokoj zmizel, když jsem se dozvěděla, že Syn je zde... Pochopila jsem...ó!“ Po jejích tvářích stékají další slzy.

„Neplač, Maminko! Neplač! Byl jsem zde mezi dobrými lidmi, u jiné Marie, která je také matkou.“ Ježíš ji vede do jiné místnosti, otvírající se do klidné zahrady. Všichni jdou za nimi. Marie Jakobova přináší mléko, med, máslo a čerstvý chléb a jako první nabízí Marii. Postrašeně hledí na Lazara, trochu zvědavě, trochu se strachem, a rozechvělou rukou, jak Lazarovi nalévá mléko, se dotkne jeho ruky, a když vidí, že jí chléb jako všichni ostatní, nemůže zadržet své „ó“.

Lazar se tomu směje první a říká, vlídný a sebejistý jako všichni lidé vznešeného původu: „Ano, ženo, jím všechno jako ty a tvůj chléb a mléko mi chutnají.“ Obrátí se k ostatním a říká: „Mnoho lidí se mne dotýká, aby se přesvědčili, zda jsem opravdu z masa a kostí a nejsem-li studený a dýchám-li. Je to trochu nepříjemné, ale až skončím toto poslání, uchýlím se do Betánie.“

Maria mezitím říká malé stařence: Byla jsi hodná k mému Synu. On mi to řekl. Dovol mi, abych tě objala a řekla ti, jak jsem ti vděčná. Nemohu se ti ničím odvděčit, jen svou láskou. Já jsem také chudá... a k tomu ještě mohu říci, že už nemám ani Syna, neboť on patří Bohu a svému poslání. A budiž tomu tak vždycky, neboť **co Bůh chce, je svaté a spravedlivé.**“

Maria je tichá, ale jak už je zlomená! Všichni apoštolově na ni hledí se soucitem, že až zapomenou na lidi, kteří

venku hlučí, i na novinky od svých rodin.

Ježíš řekne: „Ale poďme ven za těmi lidmi.“

Vystoupí po schodech na terasu a ukáže se. Pozvedne ruce a řekne silným hlasem: „Muži z Galileje a ze Samařská, mí učedníci a všichni, kteří mě následujete. Vaše láska a touha mě uctít a uctít i mou Matku a našeho přítele, jejichž vozu jste dělali doprovod, mi prozrazuje, co je vaší myšlenkou. A pro ni vám žehnám. Teď však se vraťte do svých domovů a ke svým záležitostem. Vy z Galileje, jděte a řekněte těm, kteří zůstali doma, že Ježíš Nazaretský je žehná. Lidé z Galileje, opět se uvidíme o Velikonocích v Jeruzalémě, kam vejdu druhého dne po sabatu před Velikonocemi. Lidé ze Samařská, jděte také a dokažte svou lásku nejen mým následováním po cestách Země, ale i po cestách ducha. Jděte a necht' ve vás září Světlo. Učedníci, oddělte se od věřících a zůstaňte v Efraimu, abyste ode mne obdrželi pokyny. Jděte. Poslechněte...“

Naposled v Betánii

Když docházejí k prvním domům Betánie, rosa už oschla a slunce stoupa po obloze.

Ježíš se zastaví u kašny a zde je pozdravován téměř celou Betánií. V té chvíli přichází Lazar se svými sestrami a hluboce se před svým Pánem pokloní.

„Poď, můj Pane, dům tě očekává, aby se radoval z tvé přítomnosti,“ říká Lazar a postaví se po bok Ježíšovi a pomalu se dají na pochod, pokud jim to lidé dovolují. Všichni se totiž tlačí kolem Ježíše, děti se mu věší na oděv a jdou před ním, obráceny k němu, s hlavami pozdvíženými, a tak zakopávají a překázejí ostatním. A tak nejprve Ježíš, pak i Lazar a apoštolově berou do náruče ty nejmenší, aby mohli postupovat rychleji.

V místech, kde jedna alej odbočuje k domu Šimona Zeloty, stojí Maria se svou švagrovou, se Salome a Zuzanou. Ježíš se zastaví a pozdraví se s Matkou a pak jde dál až k široké bráně, dokořán otevřená, kde je Maximin, Sára, Marcela a za nimi všechno četné služebnictvo domu. Všichni pěkně seřazení, všichni radostní a jejich radost propukne v hosana a mávání. Hážou květiny a myrtové, vavřínové, růžové, jasmínové větvičky... Ježíš prochází po tomto voňavém koberci.

Marie Magdalena jde hned za ním, dívá se na zem, krok za krokem se shýbá a sbírá listy a květy, na které Ježíš šlápl svou nohou...

O sabatu před vstupem do Jeruzaléma byla v bílé síni připravena večeře. Je to bílá a stříbrná nádhera, již dodávají odstínu méně sněhového a studeného kytice větví z ovocných stromů...

Lazar vstoupí do síně po boku Ježíšově. Za nimi po dvou nebo v početnějších skupinách apoštolově. Jako poslední obě Lazarovy sestry a Maximin.

Blíží se soumrak. Poslední sluneční paprsky dopadají do šumících korun palem, rostoucích ve skupině několik metrů od síně, a na vrcholek obrovského vavřínu...

Jak Ježíš prochází kolem jedné amfory s větvemi, poznamená: „Už mají první malé plody. Podívejte se! Nahoře jsou květy, ale dole už opadaly...“

„To Marie je nalámala. Přinesla je i tvé Matce.“

Ježíš se s úsměvem posadí na své místo a pohlédne na Marii, která se se svou sestrou ujme obsluhování, jako by byla služebnicí; obě přinášejí nádoby k očišťování a ručníky, pak do pohárů nalévají víno a pokládají na stůl mísy s jednotlivými chody, tak jak je služebníci přinášejí z kuchyně...

Obě sestry zdvořile obsluhují všechny, ale nejhrolivěji se otáčejí kolem dvou nejdražších hostů: Ježíše a Lazara.

V jistou chvíli Petr, který jí s velkou chutí, podotkne: „Podívejme! Všiml jsem si toho teprve teď! Všechny chody jsou úplně jako v Galileji. Případá mi... ale ano! Jako bych byl u nás na svatební hostině...“ Marie se usmívá a nalévá apoštolu nový pohár jantarového, velmi čistého vína, ale nepromluví.

A opět Lazar vysvětluje: „Ve skutečnosti to byl záměr obou sester a obzvláště Marie: uspořádat hostinu, na níž by se Mistr cítil jako ve své Galileji, jistě lepší, mnohem lepší, přestože nedokonalé, než jsou tato místa.“

Marie Lazarova odchází ze síně, zatímco Marta pokládá na stůl mísy plné květů nových fiků, zelených stonků fenyklu, čerstvých mandlí, jahod, malých melounů a nazlátlých pomerančů.

„Už toto ovoce? Nikde jsem ho neviděl zralé,“ říká Petr a s rozšířenými očima ukazuje na jahody a melouny.

„Pocházejí zčásti od pobřeží za Gázou, kde mám zahradu s tímto ovocem, a zčásti ze skleníků, které mám nad domem...“

Marie Magdalena se vrací. V rukou má amforu s velmi úzkým hrdlem, zakončeným křehkým zobáčkem, podobným ptačímu... Apoštolově se na ni dívají a myslí, že nejspíš přináší nějaký vzácný pamlsek. Ale Marie nejde doprostřed, dovnitř onoho U stolů, kde je její sestra, jde za hodovní lehátka a postaví se mezi Ježíšovo a Lazarovo lehátko.

Otevře alabastrovou vázu, nastaví svou dlaň pod zobáček a naleje si několik kapek husté tekutiny, pomalu vytékající z otevřené amfory. Po síni se rozline pronikavá vůně tuberos a jiných esencí, silný a velice příjemný parfém. Ale Marie se nespokojí s tou trochou, která vytekla. Shýbne se a jediným úderem o roh Ježíšova lůžka urazí hrdlo amfory. Jemné hrdlo padne na zem a po mramorové dlažbě se rozstříknou voňavé kapky. Teď má amfora široký otvor a vytéká z něho hojně hustého balzámu.

Marie se postaví za Ježíše a nanáší mu hustý olej na hlavu a napouští jím všechny kadeře a opět je načechrává pomocí hřebenu, který si vyjme z vlasů. Ježíšova hlava se rozzáří jako tmavé zlato... Parfém voní přímo opojně.

Lazar se ohlédne dozadu. Usměje se, když vidí, jak pečlivě Marie pomazává Ježíšovy kadeře a češe je... Marta se také dívá a usmívá se. Ostatní mezi sebou potichu hovoří s různými výrazy tváře.

Ale Marie není dosud spokojena. V rozbité váze je ještě hodně balzámu a Ježíšovy vlasy, byť velmi husté, jsou už nasyceny. A tak Marie opakuje láskyplně gesto jednoho vzdáleného večera, rozváže řemínky Ježíšových sandálů, vyzuje je a pak ponoří dlouhé prsty do vázy a vybírá z ní všechno, co se dá, roztírá balzám po Ježíšových nohou a pokračuje tak dlouho, dokud v amfoře něco zbývá. Načež ji rozbije a pak oběma, teď už volnými rukama, vyjme své dlouhé spony, rychle rozplete své těžké copy a tímto zlatým, živým, hebkým přádem odstraní zbytek balzámu s Ježíšových nohou...

Jidáš až do té chvíle mlčel a hleděl nečistým pohledem plným žádosti na tuto velice krásnou ženu, jak Mistru balzamuje hlavu a nohy. Ale teď pozvedne hlas, jediný hlas projevené výčitky. Ostatní, ne všichni, ale někteří, si něco šeptají nebo činí nesouhlasné, udivené, ale pokojné posunky. Ale Jidáš, který dokonce vstal, aby lépe viděl na balzamování Kristových nohou, říká s nevolí: „Jaké zbytečné a pohanské mrhání! K čemu to má být? A pak se člověk nediví, že velerada mluví o hříchu! To je jednání necudné kurtizány a nejde dohromady s novým životem, který vedeš, ó, ženo. Příliš připomíná tvou minulost!"

Urážka je taková, že všichni jsou jako omráčeni, ale pak se rozhýbou, jedni se posadí na svých lehátkách, druzí vstanou. Všichni hledí na Jidáše, jako by se náhle zbláznil.

Marta zčervená. Lazar prudce vstane, uhodí pěstí do stolu a řekne: „V mém domě..." ale pak pohlédne na Ježíše a zmlkne.

„Proč na mne hledíte? Všichni jste ve svém srdci hubovali. Ale když jsem se teď stal vaší ozvěnou a řekl otevřeně, co si myslíte, tak jste všichni připraveni to popřít. Opakuji, co jsem řekl. Samozřejmě nechci říci, že by Marie byla Mistrovou milenkou, ale říkám, že jisté činy nejsou vhodné ani pro něho ani pro ni. Je to jednání neopatrné a současně i nesprávné. Ano. K čemu toto mrhání? Chtěla-li zničit památku na svou minulost, mohla mi tuto vázu a balzám dát. Byla v ní aspoň libra čistého nardu velké ceny! Mohl jsem ho prodat nejméně za tři sta denárů, neboť tento nard má takovou cenu. A mohl jsem prodat vázu, která byla krásná a drahocenná. Mohl jsem ty peníze dát chudým, kteří jsou stále kolem nás. Peněz není nikdy dost a zítra v Jeruzalémě nás budou prosit o almužnu nesčetní chudí."

„To je pravda," připouštějí ostatní. „Mohla jsi trochu použít pro Mistra a zbytek..."

Marie z Magdaly je jako hluchá. Pokračuje v otírání Ježíšových nohou svými rozpuštěnými vlasy... Ježíšovy nohy jsou hladké a hebké a mají barvu ušlechtilé slonové kosti. A pak Marie Kristovi opět nazuje sandály...

Ježíš se jí zastane; položí jí ruku na skloněnou hlavu a řekne: „Nechejte ji to vykonat. Proč jí způsobujete trápení a hoř? Nevíte, co učinila. Maria ve vztahu ke mně dovršila skutek správný a dobrý. Chudé budete mít vždycky mezi sebou. Ale já, já už odcházím. Je budete mít vždycky, ale mne už brzo mít nebudete. Chudým budete moci vždycky dát almužnu. Mně, Synu člověka, za kratičko nebudete moci projevit žádnou úctu, neboť hodina už nastala. Pro ni je láska světlem. Ona cítí, že brzo umřu a chtěla předem mé tělo nabalzamovat k jeho pohřbení. Po pravdě vám říkám, že všude, kde bude hlásána Radostná zvěst, se bude vzpomínat na tento její čin prorocké lásky. Po celém světě, po všechna staletí. Kdyby Bůh dal a z každého tvora byla druhá Marie, která nevypočítává cenu, která v sobě neživí tělesné náklonnosti, která neuchovává ani tu nejmenší vzpomínku na minulost, ale zničí a pošlape všechno, co je těla a světa, a rozbije se a rozleje se, jak to učinila s nardem a alabastrem, na svého Pána a z lásky k němu. Neplač, Marie. V této hodině ti opakuji slova, která jsem řekl farizejovi Šimonovi a tvé sestře Martě: »Všchno je ti odpuštěno, protože jsi dokázala milovat bez výhrad«. Vyvolila sis ten lepší úděl, a ten ti nebude odňat. Jdi v pokoji, má něžná nalezená ovečko. Jdi v pokoji. Tvou věčnou potravou budou pastviny lásky. Vstaň. Polib i moje ruce, které ti daly rozhřešení a požehnání. Kolika lidem daly tyto ruce rozhřešení, požehnání, kolik lidí zahrnuly dobrodiním! A přesto vám říkám, že lid, který jsem takto obšťastnil, právě pro tyto ruce připravuje muka..."

V těžkém ovzduší, prosyceném parfémem, se rozhostí tíživé ticho. Marie, s vlasy spadajícími na ramena a přes tvář jako závoj, líbe Ježíšovu pravou ruku, kterou jí on podává, a nemůže od ní odtrhnout své rty.

Dojatá Marta k ní přistoupí a shrne dohromady její vlasy a upevní je a pak ji hladí a po tvářích jí stékají slzy...

Nikdo už nemá chuť do jídla. Nad Kristovými slovy jsou všichni zamyšleni.

Jako první se zvedne Juda Alfeův a žádá, aby se mohl vzdálit. Napodobí ho jeho bratr Jakub a Ondřej a Jan...

Vstupuje služebník, skloní se a hovoří s Maximinem. „Mistře", říká Maximin, „jsou zde lidé, kteří by tě chtěli vidět. Přicházejí z daleka, říkají. Co máme dělat?"

Ježíš zavolá Filipa, Jakuba Zebedeova a Tomáše a přikáže: „Jděte, evangelizujte, uzdravujte, jednejte v mém jménu. Oznamte, že zítra půjdu do Chrámu."

„Je to dobré, Pane, to říci?" ptá se Šimon Zelota.

„Je zbytečné to zamlčovat, neboť je to ve Svatém městě rozhlašováno nejen přáteli, ale ještě více nepřáteli. Jděte!"

Jidáš zamíří ven. Ježíš ho sleduje pohledem, a když vidí, že opravdu vychází, zeptá se ho: „Kam jdeš?"

„Ven..." odpovídá vyhýbavě Jidáš.

„Ven z této síně nebo ven z domu?"

„Ven... Takhle... Trochu se projít."

„Neodcházej, Jidáši. Zůstaň se mnou, s námi."

„Tví bratři šli pryč a stejně tak i Jan a Ondřej. Proč nesmím jít já?"

„Ty neodcházíš jako oni, aby sis odpočal."

Jidáš neodpoví, ale tvrdohlavě odejde.

Ježíš vstane a jde k oknu, aby sledoval Jidášovy pohyby. Když ho vidí, jak opouští dům s pláštěm, který si už přehodil přes ramena, a míří k bráně, zavolá na něho silným hlasem: „Jidáši! Počkej na mne. Musím ti něco říci" a

něžně odstrčí Lazara, který uhádl Mistrovu bolest, a vyjde ze síně za Jidášem...

„Kam jdeš, Jidáši? Prosim tě, zůstaň zde!“

„Proč se mě na to ptáš ty, který víš všechno? Jakou máš potřebu mě o to žádat? Ty, který čteš v srdcích lidí? Víš, že jdu za přáteli. A ty mi nedovoluješ za nimi odejít. Oni mě volají. Jdu.“

„Tví přátelé! Tvá zkáza, chceš říci! To za ní jdeš. Jdeš za svými opravdovými vrahy. Nechoď tam, Jidáši! Nechoď tam! Ty jdeš spáchat zločin... Ty...“

„Á, ty máš strach?! Konečně máš strach?! Cítíš, že jsi člověk, konečně! Ty jsi člověk! Nic víc než člověk! Protože jedině člověk má strach ze smrti. Bůh ví, že nemůže umřít. Kdyby ses cítil Bohem, věděl bys, že nemůžeš umřít a neměl bys strach. Ale teď, když cítíš blížící se smrt, dostal jsi strach, a tak jako všichni lidé se ji snažíš všemi prostředky oddálit. Kde je tvá statečnost? Kde jsou tvá ujišťování plná sebejistoty, že toužíš, že žízníš po dovršení Oběti? Ani ozvěnu toho už nemáš v srdci! Myslel sis, že ta hodina nikdy nenastane, a tak jsi dělal statečného a velkodušného. Jdi! Nestojíš za nic víc než ti, o kterých jsi prohlašoval, že jsou pokrytci! Ty jsi nás balamutil a zradil. A my, kteří jsme pro tebe všechno opustili! My, kteří jsme kvůli tobě nenáviděni! Ty jsi příčinou naší zkázy...“

„Stačí. Jdi! Jdi! Neuplynulo mnoho hodin od chvíle, kdy jsi mi řekl: »Pomoz mi zůstat. Ochraň mě!« Udělal jsem to. K čemu to bylo? Ještě mi řekni jednu věc a rozvaž si dobře, než odpovíš. Je to opravdu tvá vlastní vůle? Jít k tvým přátelům, dát jim přednost přede mnou?“

„Ano. Je to tak. Nepotřebuji nad tím uvažovat, neboť tuto vůli mám už dlouho.“

„Tak tedy jdi! **Bůh neznásilňuje lidskou svobodu**“ a Ježíš se k němu obrátí zády a pomalu se vrací do domu. Když je nablízku, pozvedne hlavu, přitahován Lazarovým pohledem, zatímco Lazar stále stojí na stejném místě. A Ježíšova tvář, když se snaží na svého přítele usmát, je velmi bledá...

A Ježíš řekne: „Lazare, pojď ven. Potřebuji s tebou hovořit.“

„Už jdu, Pane,“ a Lazar jde za Ježíšem do zahrady, kde se poslední světlo dne mísí s prvními paprsky nádherného svítu měsíce.

Ježíš směřuje do místa, kde se nachází Lazarova hrobka, jejíž prázdná ústa jsou teď zarámována kvetoucími růžemi. Nad ní na skále je vytesáno: „Lazare, vyjdi ven!“ Zde se Ježíš zastaví.

„Lazare, chci ti svěřit jednu pravdu. Nezná ji nikdo, jen moje Matka a jeden z apoštolů. **Moje Matka, protože ví vše.** Ten druhý, protože je na této věci účasten. Ostatním jsem to říkal za ty tři roky, co jsou se mnou, mnohokrát a mnohokrát. Ale nedospěli k tomu, aby všemu porozuměli... Já musím zemřít.“

„Ne!“ Lazar hlasitě zaúpí.

„Tiše. Ať nás nikdo neslyší. Potřebuji hovořit pouze s tebou. Lazare, můj příteli, víš, co se děje v této chvíli, kdy jsi vedle mne? Jeden muž se právě domlouvá s druhými o Beránkově ceně. Víš, jaké jméno má ten Beránek? Jmenuje se: Ježíš Nazaretský.“

„Ne! Máš nepřátele, to je pravda. Ale nikdo tě nechce prodat! Kdo? Kdo je to?“

„Je to jeden z mých. Je to někdo, koho jsem naprosto zklamal a kdo už má dost očekávání a chce se zbavit toho, v kterém od nynějška vidí osobní nebezpečí. Myslí si, že si tím napraví pověst u velkých tohoto světa. Naopak bude pohrdán světem dobrých i světem zločinců... Je unaven mnou, očekáváním, zátěží z toho, že by měl být dobrý. Pro zlého, předstírajícího, že je dobrý, je to totiž obtížná zátěž. Může být snášena po nějaký čas... ale pak... už se to nevydrží... a ten člověk se jí zbaví, aby se opět stal svobodným. Svobodným? To si právě zlí myslí. Ale to není svoboda. Svoboda je náležen Bohu. Být proti Bohu, to je vězení s řetězy a s okovy...“

„Kdo je to? Řekni mi. Kdo je to?“

„Na tom nezáleží.“

„Ale ano, záleží. Ach! To nemůže být nikdo jiný než on, muž, který vždycky byl skvrnou tvé skupiny, muž, který před chvílí urazil mou sestru. Je to Jidáš z Keriotu!“

„Ne. Je to Satan. Bůh se vtělil do mne: Ježíše. Satan se vtělil do něho: Jidáše z Keriotu... Ten stojí, zatímco s tebou mluvím, před veleradou. Jedná o mém zavraždění a nabízí svoje síly. Ale to není on: to je Satan. Ale teď poslyš, Lazare, věrný příteli. Mám na tebe několik žádostí. Ty jsi mi nikdy nic neodmítl.“

„Ó, můj Pane! To bylo vždycky mou radostí... Ale co je ti, Ježíši? Jako by tě opouštěla krev i život...“

„Ve skutečnosti jsem jako někdo, kdo umírá s otevřenými žilami. Všichni mí nepřátelé mezi mocnými Izraele ke mně tisknou svá dychtivá ústa a vysávají můj život a krev. Chtějí umlčet Slovo, které je po tři roky trýznilo, byť je milovalo, neboť všechna má slova otřásala jejich dušemi a vyzývala je k probuzení... A nejen mocní... Ale celý Jeruzalém se postaví proti Nevinnému a bude chtít jeho smrt... A s Jeruzalémem i ostatní...“

„Ó, Mistře! Ty pláčeš? Ty jsi úplně ledový. Máš už studené ruce jako mrtvola. Ty trpíš... Ty příliš trpíš!“

„**Jsem Člověk, Lazare. Nejsem pouze Bůh.** A má duše pociťuje úzkost, myslím-li na svou Matku... A také zažívám obludná muka, musím-li snášet sousedství Zrádce, satanskou nenávisť tolika lidí, hluchotu těch, kteří sice vůči mně nepociťují nenávisť, ale neumějí milovat činně, neboť **milovat činně je dospět až k tomu, že se stáváme takovými, jakými nás chce mít ten, jehož milujeme.** Ale naopak zde! Ano, mnozí mě milují. Ale zůstávají stále »svými«. Z lásky ke mně na sebe nevzali své jiné »já«. Víš, kdo mezi mými nejdůvěrnějšími dokázal změnit svou přirozenost a stát se Kristem, jak si to Kristus přeje? Jedna jediná: tvoje sestra Marie. Vyšla z naprosté a zvrácené živočišnosti a dosáhla andělské duchovnosti. A to výhradně prostřednictvím lásky.“

„Ty jsi ji vykoupil.“

„Všechny jsem je vykoupil slovem. Ale naprosto se působením lásky změnila jen ona sama. Ale řekl jsem: to

utrpení z těchto všech věcí je tak oblundné, že už toužím po úplném dovršení. *Kříž bude méně těžký než tato duchovní a citová trýzeň.*"

„Kříž?" Ne! Och, ne! To je příliš hrozné! To je příliš ponižující! Ne!" Lazar, který už chvíli drží ve svých rukou ledové ruce Ježíšovy, je upustí a ztěžka dosedne na kamennou lavici, která je vedle něho. Skryje svou tvář do dlaní a hořce se rozpláče.

Ježíš k němu přistoupí, položí mu ruku kolem ramen, otrásajících se vzlyky, a řekne: „Nu a co? To já, který umírám, mám utěšovat tebe, který žiješ? Příteli, potřebuji sílu a pomoc. A žádám ji od tebe. A můžeš mi ji poskytnout jen ty. Je dobře že to ostatní nevědí, protože jinak... by tekla krev... Moje Matka je už tak plna úzkosti! I ona je už vyčerpanou umírající... Umírá už třiatřicet let... Přisahám ti, že rozhodnout, zda by nebylo správné ji vzdát... bylo velkým bojem mezi mým duchem a srdcem, mezi láskou a rozumem. Ale nemohu, ne, nemohu to udělat. Ubohý Ježíš, obtížený hříchy světa, potřebuje útěchu; a tu mu dá jen jeho Matka. Ještě ubozejší **svět potřebuje dvě Oběti. Protože muž hřešil s ženou; proto i Žena musí vykupovat, tak jako vykupuje Muž.** Ale dokud hodina nenastala, ukazují své Matce ujišťující úsměv. Ona se chvěje... Vím to. Cítí, že Muka se přibližují. Ale běda, kdyby věděla, že za pět dní... té hodiny by se živá nedočkala, a já potřebuji, aby žila, abych z jejích rtů sál sílu, tak jako jsem sál život z jejího prsu. *A Bůh ji chce na mé Kalvárii, aby smísil vodu jejích panenských slz s vínem božské Krve a slavil první Mši.* Víš, co bude Mše? Nevíš. Nemůžeš to vědět. To bude moje Smrt neustále podávaná živému a trpícímu lidskému rodu. Neplač, Lazare. Moje Matka je silná. Nepláče. Plakala po celý svůj život Matky. Ale teď už nepláče. Na své tváři ukřižovala úsměv."

„Ó, zachraň se, Mistře! Zachraň se! Mohu ti pomoci k útěku, už v této noci..."

„Lazare, předtím jsem uprchl, protože hodina ještě nenastala. Ale teď už udeřila. A já zůstanu."

„Tak já půjdu s tebou. Neopustím tě."

„Ne. Ty zůstaneš a budeš jíst svého beránka zde. Ale svým sestřím dovol, aby šly. Kvůli Mamince... Tvé sestry, ano. Jsou statečné a činné... A Maminka, až se bude sklánět nad mými ostatky, bude bytostí v agónii. Jan nestačí. Jan, to je láska, ale ještě nedospěl. Ó, v hrůze těchto blízkých dní dozraje v muže. Ale Žena potřebuje kolem sebe ženy na ošetření svých strašlivých ran."

„Proč Marie a Marta, a já ne?"

„Mí učedníci se rozutečou. A kam půjdou ve své rozháranosti? K Lazarovi... Shromáždí je a dodej jim opět odvahy. Řekni jim, že jim odpouštím. Pro ten svůj útěk nebudou mít pokoje."

„Všichni uprchnou?"

„Všichni mimo Jana... Přijmeš učedníky, utěšíš je. Vleješ do nich pokoj. Pak jim pomůžeš. Betánie bude stále Betánií. Žehnám ti, Lazare, pro všechno, co jsi učinil a ještě učiníš..."

Jidáš ve veleradě

Jidáš dorazí za noci ke Kafiášovu venkovskému domu. Už stojí přede dveřmi a klepe: tři údery, jeden úder, tři údery, dva údery... Smluvené znamení zná výborně!

A musí to být opravdu ono znamení, neboť dveře se pootevrou, aniž by se vrátňý předtím podíval kukátkem.

Jidáš vklouzne dovnitř a zeptá se vrátňého, který se mu uctivě klaní: „Velerada je shromážděna?"

„Ano, Jidáši z Keriotu. Jsou tam všichni, mohl bych říci."

„Zaved mě tam. Musím promluvit o důležitých věcech. Rychle!"

Muž zamkne dveře na všechny zámky a pak jde před Jidášem téměř temnou chodbou a zastaví se před těžkými dveřmi a zaklepe na ně. V uzavřené místnosti ustane hluk a je vystřídán zarachocněním zámku a zavráním dveří, které se otevrou a do temné chodby vrhnou kužel silného světla.

„Ty? Pojď dál!" říká ten, který otevřel dveře. A Jidáš vstoupí do síně.

Nastane okamžik úžasu nebo aspoň vzrušení, když ho vidí vcházet dovnitř. Ale sborově ho všichni zdraví: „Pokoj tobě, Jidáši Šimonův."

„Pokoj vám, členové svaté velerady," odpovídá Jidáš.

„Poje dál. Co si přeješ?" ptají se ho.

„Mluvit s vámi... Mluvit s vámi o Kristu. Nemohu už takto pokračovat. Nemohu už vám pomáhat, nezaujmete-li konečné rozhodnutí. Vždyť on už má podezření."

„Ty ses nechal odhalit, hlupáku?" přerušují ho.

„Ne. To vy jste hloupí, protože svým neuváženým spěchem jste zvolili špatný postup. Vždyť dobře víte, že vám pomohu, a přesto jste se na mě nespolehli."

„Jidáši Šimone, máš krátkou paměť! Nevzpomínáš si, s jakými názory jsi nás naposled opustil? Kdo by pomyslel, že nám zůstaneš věrný, když jsi tak důrazně prohlašoval, že bys ho nemohl zradit?" říká Elchiáš, ironičtější a hadovitější než kdy jindy.

„A vy si myslíte, že je snadné klamat přítele, Nevinného, Jediného, kdo mě opravdu miluje? Vy si myslíte, že je snadné dospět ke zločinu?" Jidáš je už rozčilen.

Snaží se ho uklidnit a lichoťi mu. Svádějí ho, či aspoň se o to pokoušejí, a snaží se mu namluvit, že jeho zločin není zločinem, ale svatým dílem vůči vlasti, kterou ušetří postihů ze strany těch, kteří nad ním mají nadvládu a kteří už projevují nespokojenost nad nepřetržitým rozruchem a rozmiškami mezi stranami a lidem v římské provincii, i vůči lidstvu, je-li opravdu přesvědčen o Mesiášově božském původu a duchovním poslání.

„Je-li pravda, co on říká, nejsi spolupracovníkem Spásy? Tvé jméno bude spojováno s jeho jménem v průběhu

staletí a vlast tě připočte ke svým hrdinům a poctí tě těmi nejvyššími úřady. Jisté křeslo je už pro tebe mezi námi připraveno. Čeká tě vzestup, Jidáší. Dáš Izraeli zákony. Nezapomeneme, co vykonáš pro dobro posvátného Chrámu, posvátného Úřadu, pro obranu nejsvatějšího Zákona, pro dobro celého Národa! Pomoz nám a my ti přísaháme, že budeš největším mužem Izraele, větším než tetrarchové, větším než můj otec Kaifáš. Budeme ti naslouchat a sloužit jako králi, jako prorokovi. A pokud Ježíš Nazaretský snad není pravým Mesiášem, a tedy by ve skutečnosti neměl propadnout smrti, pro ten případ ti připomínáme inspirovaná slova velekněze Kaifáše, který řekl: »Je dobře, aby jeden člověk zemřel za lid a aby tak nezahynul celý národ.« To byla prorocká slova."

„Vpravdě byl prorokem. Nejvyšší promluvil ústy veleknězovými. Poslechněme ho!" říkají sborem a jako by hráli divadlo členové velerady. Jidáš je strhován, sváděn... ale ještě v něm přetrvává zbytek správného uvažování, ne-li dobroty, a zadržuje ho od vyslovení osudných slov.

Uctivě ho obklopují a s předstíranou účastí na něj dotírají: „Nevěříš nám? Pohled: jsme hlavy čtyřiačtyřiceti kněžských rodin, stařešinové lidu, doktoři, největší farizejové, moudří mistři, úředníci Chrámu. Zde je kolem tebe elita Izraele, která je připravena tě prohlásit, a teď ti říká jednohlasně: - Vykonej, co je svaté... Ochramíme tvé jméno, milujeme tě, Jidáší, nový Makabejský, zachránce Vlasti."

„Makabejský bojoval dobrý boj. Já... já spáchám zradu."

„Nehleď na podrobnosti činu, ale na spravedlnost záměru. Mluv, Sadoku, zlatý doktore. Z tvých úst vytékají drahocenná slova. Promluv k tomu, který dosud váhá."

Sadok přistupuje a s ním Kananiáš: vychrtlý umírající lišák po boku lstivého robustního a zuřivého šakala.

„Muži Boží, slyš!" začíná pompézně Sadok a staví se do inspirovaného řečnického postoje s pravou rukou pozvednutou v ciceronském gestu, s levicí zaměstnanou přidržováním množství záhybů svého doktorského hávu. A pak pozvedá i levici, ponechávaje svůj mohutný oděv osudu, a s pohledem a rukama pozdvíženými ke stropu zadeklamuje: „Já ti to pravím! Já ti to pravím v přítomnosti Nejvyššího Boha!"

„Maran-Ata!" ozvou se všichni a sehnou se, jako by je ohnul nějaký víchř shora, načež se opět vzpřímí a zkříží ruce na prsou.

„Já ti to pravím: je to psáno na stranách našich dějin a našeho osudu! Je to psáno ve znameních a postavách zanechaných nám staletími! Je to psáno v obřadu, který trvá od oné osudové noci v Egyptě! Je to psáno v postavě Izákově! Je to psáno v postavě Ábelově! A co je psáno, to se uskuteční."

„Maran-Ata!" sborem říkají ponuře ostatní.

„Boží Slovo sestoupilo do úst proroků a stanovilo toto rozhodnutí: Musí zemřít. Je to řečeno!"

„Je to řečeno! Maran-Ata!"

„Musí zemřít, neboť jeho osud je stanoven!"

„Musí zemřít! Maran-Ata!"

„Jeho osud je popsán do nejmenších podrobností a nelze ho změnit!"

„Maran-Ata!"

„Je popsán až po symbolickou cenu, která bude zaplácena tomu, kdo se učiní Božím nástrojem pro naplnění slibu."

„Je popsán! Maran-Ata!"

„Musí zemřít, ať už jako Vykupitel nebo nepravý prorok, hodina nastala! Bůh tomu chce! Slyším jeho hlas. Volá: Necht' se to naplní!"

„Nejvyšší promluvil! Necht' se to naplní! Maran-Ata!"

"Necht' ti nebe dá odvahu k vykonání činu, kterým Izrael bude zvěčněna v paměti národů! Necht' zvítězíš!"

"Necht' ti dá nebe odvahu! Necht' zvítězíš! Maran-Ata!"

Pozvedne se stařecký hlas Kananiášův: „Ten, kdo váhá před posvátným rozkazem, je odsouzen ke ztrátě cti a na smrt!"

„Je odsouzen. Maran-Ata!"

„Nechceš-li poslechnout slov Pána, tvého Boha, nebudeš-li jednat podle jeho příkazu a nevykonáš-li, co ti našimi ústy nařizuje, necht' na tebe padnou všechna prokletí!" „Všechna prokletí! Maran-Ata!"

Tato sugestivní scéna je vystřídána mrtvolným tichem. Všichni zkamení v hrůzné nehybnosti. Konečně se pozvedne Jidášův hlas, teď už docela změněný: „Ano, udělám to. Musím to udělat. A udělám to. Nutí mě k tomu i tato prokletí a já se musím vzpamatovat, protože jsem už dlouho otálel. A zbláznil bych se z toho, vždyť nemám ani chvilky klidu ani odpočinku a mé srdce je plné strachu a oči rozšířené a duše strávená smutkem. Chvěji se, že bych jím mohl být odhalen a pro svou dvojakou hru sražen jako bleskem, neboť nemám ponětí, do jaké míry on zná mé myšlenky; tak můj život visí na vlásku a já se od rána do noci jen ptám, kdy skončí tato hodina nesnesitelné tíže, ležící na mém srdci. Hodina hrůzy, kterou musím podstoupit. Och, uspište tuto hodinu! Vyprost'te mě z úzkosti, která mě svírá! Necht' se všechno naplní. Okamžitě! Teď! A necht' jsem osvobozen. Pojďme!" Jidášův hlas postupně zesílil a nabyl na pevnosti. Jeho posunky, zprvu automatické a nejisté jako u nějakého náměsíčníka, se postupně uvolnily a staly sebevědomými. Jidáš se vypjal v celé své výšce, nabyl satanské krásy a zvolal: „Necht' spadnou pouta bláznivé hrůzy! Jsem osvobozen ze strašné poddanosti, Kriste! Už se tě neobávám a vydávám tě tvým nepřátelům." To byl výkřik vítězného démona... „Pojďme!"

11. PAŠIJOVÝ TÝDEN

Když jsem dospěl ke konci své evangelizace, připadá mi, jako bych dosud nic neřekl, a zbývá toho ještě tolik, tolik učinit.

Ježíš apoštolům ve večeradle

Vjezd do Jeruzaléma

Ježíš kráčí z Betánie kvetoucími sady a olivovými háji. Všude zpěv ptáků a vůně květů. Svěží vzduch obnovuje síly a naplňuje radostí.

Ježíš je uprostřed svých dvanácti apoštolů a říká jim: „Poslal jsem ženy napřed, neboť chci mluvit jen s vámi. Ted vám chci otevřít smysl proroctví, aby vám nezůstalo nic nejasného. A žádám vás, abyste byli co nejvíce se mnou. Ve dne budu patřit všem. V noci, prosím vás, buďte se mnou, neboť já chci být s vámi. Mám potřebu necítit se sám.”

Ježíš je velmi smutný. Apoštolově to vidí a zmocňuje se jich úzkost. Tlačí se kolem něho.

Ježíš se s nimi laská a pokračuje: „Chci v tuto hodinu, která je mi ještě dána, dovést vaše vědění o Kristu. Proroctví mě vykreslila, jak by to nedokázal žádný malíř.

Nuže, Kristus, sestoupivší s Nebes, Spravedlivý, bude usmrcen, zlomen jako cedr bleskem. Promluvme tedy o jeho smrti. Nevzdychejte, nepotrásejte hlavami. Nereptejte ve svém srdci, nezlořečte lidem. To není k ničemu. Odebereme se do Jeruzaléma, neboť Velikonoce jsou nablízku. Byl jsem Světlem. Světlem k otvírání očí slepčům, Slovem k poskytnutí slov hluchým, Klíčem k otvírání podzemních vězení těm, kteří byli ve tmách omylu.

Ale teď já, který jsem tímto vším, zemřu. Už vstupuji do temnoty smrti. Smrti, rozumíte?...

Pohleďte, tam vzadu už je Sión. Jděte pro oslici a oslíčka. Řekněte mužům: »Potřebujeme je pro Mistra Ježíše«.

A řekněte mé Matce, že se k ní připojím. Stojí zde na tomto návrší spolu s Mariemi. Čeká na mne. Toto je můj lidský triumf. Nechť je jejím triumfem. Ó, spojení!”

Ježíš jde napřed a připojí se ke své Matce, která jde s Mariemi, Martou a Zuzanou, zatímco Tomáš s Ondřejem běží do Betfagy, aby našli oslici a oslátka a přivedli je Ježíšovi.

Ježíš zatím hovoří k ženám: „Už jsme před městem. Doporučuji vám, abyste do něho šly přede mnou. V En Rogelu najdete pastýře a nejvěrnější učedníky. Mají příkaz, aby vás doprovodili a ochraňovali.”

„Můj Synu... a ty půjdeš sám? Nemohu zůstat u tebe?” říká Maria a pozvedá k němu svůj smutný obličej a opře na něho své nebeské oči.

„Chtěl bych tě poprosit, abys zůstala skryta. Jako holubice ve skalní rozsedlině. Více než tvou přítomnost potřebuji tvou modlitbu, milovaná Maminko!”

„Je-li tomu tak, budeme se za tebe modlit všichni, můj Synu.”

„Tak tedy už jděte. Vidíte, na silnicích už začíná být živo. Pokoj bud s vámi.” Poslušné učednice bez meškání odcházejí.

Ježíš se připojí k apoštolům a všichni se dají na cestu do Betfagy, která je už nablízku.

Vracejí se oni dva apoštolově, poslaní pro oslici a oslíčka. Volají: „Našli jsme je, jak jsi řekl, ale jejich majitel je chce slavnostně nastrojít a rád by ti je přivedli učedníci. My jsme s tím souhlasili.”

„Dobře jste udělali. Zatím pojdme.”

S jednoho návrší se Ježíš dívá na město, které se mu rozkládá pod nohama.

Apoštolově ho pozorují, ale nic neříkají. Nejspíš si myslí, že se modlí.

Ale Ježíš se nemodlí. Jen dlouho hledí na město, pak se tiše rozpláče.

„Mistře, ty pláčeš?” řekne Jan a opře mu o rameno svou plavou hlavu.

A Petr mu položí ruku kolem pasu a říká mu: „Něco ti způsobuje bolest, Ježíši? Řekni nám to, vždyť tě milujeme.”

Všichni tři si zůstanou v objetí, ale Ježíšovi slzy stékají dál.

Jan, který cítí, jak mu padají do vlasů, se opět zeptá:

„Proč pláčeš, můj Mistře? Způsobil ti snad někdo z nás bolest?”

Ostatní apoštolově se s účastí kolem nich shromáždí a čekají s úzkostí na odpověď.

„Ne,” říká Ježíš. „Vy ne. Vy jste mámi přáteli. I teď, jakmile vstoupíme do této zkaženosti, která kvasí a nakazí každého, kdo nemá rozhodnou vůli zůstat počestný.”

„Kam jdeme, Mistře? Ne do Jeruzaléma? Lidé tě už radostně zdravili. Chceš je zklamat?”

Otázky přicházejí současně z různých stran.

Ježíš pozvedne ruku, aby zjednal ticho a pak pravou rukou ukáže na město: „Toto je ona zkaženost. Půjdeme do Jeruzaléma. A jen Nejvyšší ví, jak rád bych ho posvětil a uvedl do něho svatost, která přichází z Nebes. Opět posvětil toto město, které by mělo být svatým městem. Ale nebudu pro něho moci nic učinit. Je zkažené a zkaženým zůstane. Ani přivaly svatosti, vytékající z živého Chrámu, nebudou k jeho vykoupení postačovat. Srdce pohanů budou uctívat Krista. Ale tento lid, toto město k němu bude vždycky nepřátelské a jejich nenávist je dovede k nejtěžšímu hříchu. A tak se i stane. Ale běda těm, kteří budou nástroji tohoto zločinu. Běda!

A ty, město, které chceš svou zkázu a nad kterým pláču, přijde den, kdy se rozpomeněš na tuto hodinu! Ale to už bude příliš pozdě k pláči a pokání! Láska už mezitím odejde a zmizí z tvých cest a zůstane jen nenávist, které jsi dalo přednost. A nenávist se obrátí proti tobě, proti tvým dětem. Neboť člověk má, co chtěl, a nenávist se platí

nenávisť. Ale to už nebude nenávisť silných proti bezbrannému. To bude nenávisť proti nenávisťi, a tedy válka a smrt. Budeš obklíčeno zákopy a vojsky a než budeš zničeno, budeš trpět a spatříš, jak tví synové padají zabíjeni zbraněmi i hladem, a spatříš, jak ti, kteří to přežijí, budou zajímáni a opovrhováni, a budeš prosit o milost, ale nenalezneš ji, protože jsi nechtělo poznat svou Spásu.

Pláču, přátelé, protože mám srdce člověka, a zříceniny mé vlasti ve mně vzbuzují pláč. Ale to, co je spravedlivé, se vyplní, neboť v těchto zdech zkaženost překračuje všechny meze, a tak přivolává Boží trest. Běda obyvatelům města, kteří jsou příčinou zkázy své vlasti! Běda hlavám, které jsou toho příčinou! Pojďme. Co ještě teď vykonám, neposlouží už k ničemu. Ale vykonejme to, ať Světlo ještě jednou zazáří v Temnotách!" A Ježíš sestupuje, následován svými.

Sotva vstoupí do jednoho domu, aby požehnal jejich obyvatele, je slyšet veselé zvonění rolniček a slavnostně naladěné hlasy. A hned nato se ve dveřích objeví Izák, věrný pastýř, a hluboce se sklóní před svým Pánem.

Do dveří dokořán otevřených se tlačí četné tváře a za nimi je vidět další... Zdraví radostnými zvoláními: „Šťastný den, který tě k nám přivádí! Pokoj tobě, Pane! Tento šťastný návrat, ó Místře, je odměnou za naši věrnost."

„Pokoj vám. Netlačte se. Teď společně vstoupíme do Chrámu. Přišel jsem, abych byl s vámi. Klid! Udělejte mi místo, přátelé. Nechejte mě vyjít a následujte mě, abychom do Svatého města vstoupili společně."

Lidé poslechnou a vstoupí, aby Ježíš mohl vyjít a nasednout na oslátko. Neboť Ježíš ukáže na oslátko, na němž dosud nikdo nejel. V této chvíli bohatí poutníci, tlačící se v davu, rozprostřou na oslím hřbetě své nádherné pláště a někdo Pánovi nastaví koleno jako stupátko, ten se posadí na oslíka a cesta začíná. Petr kráčí Mistrovi po boku a z druhé strany Izák drží za uzdu zvíře, které k tomu sice ještě není vycvičeno, ale které přesto kráčí klidně, jako by na tuto službu bylo přivyklé, a nevzpírá se a neděsí ani květin, které jsou házeny směrem k Ježíšovi a často zvíře udeří do očí a nozder, ani větví olivovníku a palmových ratolestí, jimiž před ním a kolem něho mávají a které hážou na zem, aby sloužily spolu s květinami za koberec, ani stále sílícího volání: „Hosana, Synu Davidův!" které stoupá k jasnému nebi, zatímco dav se tlačí stále víc a vzrůstá o nové příchozí...

Když průvod vyšel z úzkých uliček předměstské osady, uspořádá se a rozvine a četní dobrovolníci jdou v jeho čele a uvolňují cestu a za nimi jdou jiní a pokrývají zem větvemi a někdo jako první háže na zem svůj plášť, aby sloužil za koberec a další a další - čtyři, deset, sto, tisíc ho napodobuje. Cesta je uprostřed pokryta pestrobarevným pásem oděvů, rozprostřených po zemi, a jakmile Ježíš projde, jsou opět vzaty, přeneseny vpřed a s dalšími a dalšími plášti a mnoha květinami jsou prostírány na zem, a všude kolem se ozývá stále silnější volání na počest izraelského Krále, Syna Davidova, jeho Království.

Vojáci římské stráže u brány vycházejí a dívají se, co se děje. Ale nejde o žádné povstání, a tak ustupují stranou a opření o svá kopí pozorují s údivem nebo posměchem podivný průvod tohoto Krále sedícího na oslátku, krásného jako bůh, prostého jako ten nejchudobnější z lidí, něžného, žehnajícího... obklopeného ženami a dětmi a neozbrojenými muži, volajícími: „Mír, Mír!"

Průvod prochází siloanskou branou a jako přívál se rozlévá do města přes předměstí Ophel, kde se všechny terasy proměnily v náměstíčka, naplněná lidmi volajícími hosana, házejícími květiny a vylévajícími voňavky dolů na cestu a pokoušejícími se jimi zasáhnout Místra; a ovzduší je prosyceno vůní květin, vadnoucích pod nohama davu, a voňavkami, které jsou rozprašovány do vzduchu a pak dopadají do prachu cesty, a volání davu jako by stále sílilo...

Je to neustávající hluk připomínající hučení moře při bouři... jsem jím ohlušena.

Parfémy, vůně, pohybující se ratolesti, oděvy, barvy... Je to omračující vidění...

A lidé volají: „Hosana, hosana Synu Davidovu! Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně! Hosana jemu a jeho Vládě! Bůh je s námi! Emanuel přichází. Přichází Království Krista Pána! Pokoj, náš Králi! Pokoj a požehnání tobě, Svatý Králi! Pokoj a sláva na nebesích i na zemi! Sláva Bohu za jeho Krista! Pokoj lidem, kteří ho umějí přijmout! Na zemi pokoj lidem dobré vůle a na nebi sláva Nejvyššímu, neboť přišla hodina Páně!"

Teď jsou už u bran Chrámu. Ježíš sesedne s oslíčka, kterého si vezme na starost někdo z Betfagy.

Na prvním nádvoří Chrámu je obvyklý lomoz směnárníků a prodavačů, jen s tím rozdílem, že teď jsou prodavači opuštěni, protože všichni lidé přiběhli, aby viděli Ježíše.

A Ježíš vstupuje, slavnostní ve svém purpurovém šatu, a obrátí svůj pohled na toto tržiště a na skupinu farizejů a doktorů, kteří ho pozorují zpod arkád.

Jeho pohled se blýská rozhořčením. Zamíří doprostřed nádvoří.

Jeho nenadálý vpád připadá jako let. Let plamene, neboť na slunci, zaplavujícím nádvoří, jeho oděv je jako plamen.

A Ježíš zahmí mocným hlasem: „Ven z domu mého Otce! To není místo pro lichvu a tržiště. Je psáno: »Můj dům bude nazýván domem modlitby«. Ven odtud! Ven odtud zloději, vetešníci, nestoudníci, vrahové, rouhači, modloslužebníci té nejhorší modloslužby: svému vlastnímu pyšnému já, svědci, lháři. Ven! Ven! Anebo Nejvyšší Bůh navždy vymete toto místo a vykoná pomstu nad celým národem." A protože obchodníci a směnárníci si dávají na čas, jde k nejbližšímu stánku a převrátí ho...

Po tomto prvním příkladu si obchodníci a směnárníci pospíší vykonat rozkazy.

Když vyčistil nádvoří, Ježíš jde pod arkády, kde jsou shromážděni slepci, ochrnutí, němí, mrzáci a ostatní zarmoucení, volající ho silnými výkřiky.

„Co chcete, abych vám učinil?"

„Zrak, Pane! Údy! Ať můj syn mluví! Ať se má žena uzdraví! Věříme v tebe, Synu Boží!"

„Nechť vás slyší Bůh. Povstaňte a zvoltejte Pánu hosana!"

Početné nemocné neuzdravuje jednoho po druhém, ale učiní rukou rozmáchné gesto a milost a zdraví sestoupí k nešťastníkům; jejich výkřiky radosti se mísí s voláním četných dětí, tlačících se kolem Ježíše, a opakujících: „Sláva, sláva Synu Davidovu! Hosana Ježíši Nazaretskému, Králi králů a Pánu pánů!"

Farizejové, předstírajíce úctu, na něho volají: „Mistře, slyšíš je? Tyto děti říkají, co se nemá. Ať mlčí!"

„A proč? Neřekl snad král prorok, král z mého rodu: »Byl jsi uctíván ústy dětí a kojenců, abys zahanbil své nepřátele«? Dovolte maličkým, aby mě takto chválili. Bylo jim to vnuknuto samými anděly... A teď mě nechejte, abych se šel pomodlit k Pánu." A Ježíš vejde do nádvoří izraelitů, aby se modlil...

Poslední večeře

Popis večeřadla v domě, patřícím Lazarovi, je v Životě Panny Marie na str. 78.

Apoštolové - je jich zde deset - připravují večeřadlo. Petr a Šimon vstupují společně.

„A, konečně jste přišli! Kde jste zase byli?" říká Iškariot.

„Ještě nějaká povinnost, než nadejde hodina," odpovídá krátce Šimon.

„Ty jsi melancholický?"

„Myslím, že po tom, co jsme v těchto dnech slyšeli z jeho úst, která nikdy nelžou, je k tomu víc než jeden důvod."

„A s tímto zápachem tohoto... Ale raději mlč, Petře," mumlá Petr mezi zuby.

„Ty také! Ty mi už několik dní připadáš jako blázen. Jsi dostrašený jako divoký králík, když má za sebou šakala," odpovídá Jidáš Iškariotský.

„A ty máš čumák jako kuna. Ty také už několik dní nejsi moc hezký. Ty se díváš takovým způsobem... Dokonce přitom šilháš... Chceš být sebejistý, ale vypadáš na to, že máš strach," odpovídá Petr.

„Och, co se týče strachu, tak ani ty určitě nejsi žádný hrdina!"

„Nikdo z nás není, Jidáš. Neseš jméno Judy Makabejského, ale nejsi jím. Mé jméno říká: »Bůh dává milost«, ale přísahám ti, že v sobě cítím velké rozechvění... Šimon Jonášův, překřtěný na »kámen«, je teď měkký jako vosk u ohně. On, kterého jsem neviděl se zachvět ani v nejzuřivější bouři! Matouš, Bartoloměj a Filip připadají jako náměsíční. Můj bratr a Ondřej jen vzdychají. Oba bratrance vypadají jako starci. Tomáš ztratil svou dobrou náladu a Šimon jako by se opět stal vyčerpaným malomocným," odpovídá mu Jan.

„Ano, on nás všechny ovlivnil svou melancholií," zdůrazní Iškariot.

„Chceš-li tím říci, že je smuten pro bolest, kterou mu celá Izrael právě způsobuje a kterou i my dobře vidíme, ale i pro skrytou bolest, kterou pociťuje jen on sám, pak ti říkám: »Máš pravdu«. Ale užil-li jsi tohoto výrazu, abys tím řekl, že je šílený, pak ti to zakazuji," říká Jakub Alfeův.

„A což utkvělá myšlenka melancholie není šílenstvím? Já mám za sebou i světská studia, a tak to vím. Vydal ze sebe příliš mnoho. Teď je jeho duch vyčerpaný," odpovídá Jidáš.

„Což znamená šílenství, že ano?" ptá se ho se zdánlivým klidem druhý bratranec, Juda. A Jidáš sebevědomě:

„Přesně tak! Tvůj otec to viděl dobře. Ježíš, poznamenaný smutným údělem proslulého rodu, příliš starého, a tak i zasaženého duševním rozkladem, měl k této nemoci vždycky sklon, nejprve mírný, pak stále agresivnější. Vždyť jsi ho viděl, jak napadal farizeje i doktory, saduceje i herodovce. Úplně si znemožnil život. My... my jsme ho tak milovali, že nám to naše láska skrývala. Ale ti, kteří ho měli rádi, aniž si z něho dělali modlu - tvůj otec, tvůj bratr Josef a zpočátku i Šimon - viděli dobře. Měli jsme jim naslouchat, to by nám bylo otevřelo oči. Ale my jsme byli naopak svedeni jeho něžným blouznivstvím nemocného. A teď... Žel!"

Juda Tadeáš, který je stejně vysoký jako Iškariot, stojí zrovna proti němu a nejprve mu jako by klidně naslouchá, ale náhle v návalu hněvu mocnou ranou hřbetem ruky srazí Jidáše na jedno lehátko a aniž by zvýšil hlas, mu vmete do jeho zbabělé tváře:

„Tak tohle za to šílenství, plaze! A jenom proto, že On je vedle a že je velikonoční večer, tě neuškrtním. Ale dobře si to zvaž! Stane-li se mu něco zlého a nebude-li zde, aby zastavil mou sílu, nikdo tě nezachrání. Už jako bys měl na krku provaz! Vyřídí si to s tebou tyto poctivé ruce galilejského řemeslníka a potomka Goliášova přemožitele. Vstaň, nestoudný změkčilče! A hlídej své chování!"

Jidáš vstane, zsinálý, ale bez nejmenší reakce.

Sotva se všechno jakžtakž uklidní, vstoupí Ježíš a se svým něžným, ale smutným úsměvem řekne: „Pokoj buď s vámi". Jeho hlas je unavený, jako by trpěl tělesně i duševně.

Sestoupí dolů a pohládí Jana, který k němu přistoupí, po jeho plavé hlavě. Jako by o ničem nevěděl, usměje se na svého bratrance Judu...

„Pojďme ke stolu." Já budu zde, a zde (po pravici) Jan a z druhé strany můj věrný Jakub. Dva první učedníci. Vedle Jana má silná Skála a vedle Jakuba ten, který je jako vzduch. Nikdo si ho nepovšimne, ale přesto je přítomen a utěšuje: Ondřej. Vedle něho můj bratranec Jakub. Vedle Petra Šimon. A naproti Šimonovi Bartoloměj, dva počestní a moudří, kteří se v sobě zrcadlí. A hned vedle ty, Juda, můj bratře. Takto tě budu vidět a bude se mi zdát, že jsem v Nazarete. A také v Káně... Vzpomínáš si? První záznak... voda proměněná ve víno... a dnes také dojde k zázraku... víno změni přirozenost..."

Ježíš se ponoří do svých myšlenek...

Pak pozvedne hlavu, upře pohled na Jidáše Iškariotského a řekne mu: „Ty budeš proti mně."

„Ty mě tak miluješ? Víc než Šimona, že mě chceš mít proti sobě?"

„Protože ty jsi pro tuto hodinu udělal víc než ostatní."

Jidáš vrhne na Mistra soucitný pohled, zatímco na ostatní pohled plný vítězoslávy.

„A vedle tebe z jedné strany Matouš a z druhé Tomáš. A jako poslední Filip. Vidíte? Kdo není na mé straně čestných míst, má tu čest být proti mně.“

Ježíš stojí na svém místě a naplní vínem veliký kalich stojící před ním. Všichni mají poháry, ale on má ještě navíc tento kalich, který je zřejmě rituální. Ježíš ho pozvedá, obětuje, opět položí.

Pak se všichni sborem tážou : „Proč tento obřad?“

Ježíš jako hlava rodiny odpovídá: „Tento den připomíná naše osvobození z Egypta. Nechť je požehnán Jahve, který stvořil vinný hrozen.“ Upije doušek z vína, které obětoval, a podá kalich dalším. Pak obětuje chléb, rozláme ho na kousky, rozdílí ho a po něm i zeleninu, politou načervenalou omáčkou. Pak sborově zpívají žalmy.

Přinesou velkou mísu s pečeným beránkem a postaví ji před Ježíše.

Petr se táže: „Proč tento beránek?“

A všichni odpovídají...

Teď Ježíš rozdělí beránka, naleje opět do kalichu víno, napije se a podá ho dál. Načež opět zpívají žalmy.

Pak Ježíš rozdílí jednotlivé kousky a dává pozor, aby byl každý dobře obsloužen. Je slavnostní, poněkud smutný, když říká:

„Horoucně jsem toužil s vámi jíst tohoto velikonočního beránka. To bylo odvěkým přáním mne jako Spasitele. Věděl jsem, že tato hodina bude předcházet oné druhé, a radost darovat se byla předem úlevou mému utrpení. Horoucně jsem toužil s vámi jíst tohoto beránka, neboť už nikdy neokusím plodů vinné révy, dokud nepřijde Boží Království. Tehdy se opět posadím s vyvolenými k Beránkově hostině na Svatbě Živých s Živými. Ale přijdou na ni jen ti, kteří budou **pokorní a čistého srdce**, jako jsem já.“

„A kdo přijde? My sami?“

„Ó, kolik bude v mém Domě princů! Všichni, kteří zůstanou Kristovi věrní ve zkouškách života...“

„My jsme vytrvali až do konce.“

„Věříš tomu, Petře? A já ti říkám, že hodina zkoušky dosud nepřišla. Modlil jsem se za tebe, aby tvá víra nezakolísala.“

„Já vím, že jsem hříšník. Ale budu ti věrný až na smrt. Tento hřích nemám. Nikdy ho nebudu mít.“

„Nebud' pyšný, můj Petře. Tato hodina změní nekonečně mnoho věcí. Vždycky jsem vám říkával, i když jsme chodívali po osamělých cestách mezi loupežníky. »Nebojte se, nic se vám nestane, protože Pánovi andělé jsou s vámi«. Říkával jsem vám také: »Nemějte měšce ani hole«. Protože jsem vás učil lásce a důvěře. Ale teď už není ten čas... Teď byli všichni andělé odvoláni svým Pánem. Je hodina démonů... *Dnes večer na Zemi není andělů. Všichni jsou před Božím trůnem, aby svým zpěvem překryli rouhání bohovražedného světa a pláč Nevinného. A my jsme sami...* Vy a já. Sami. A démoni jsou pány této chvíle. Teď nechť ten, který má měšec, vezme si i mošnu; nechť ten, který nemá meč, prodá svůj plášť a koupí si meč, neboť i to bylo v Písmu o mně řečeno a musí se vyplnit: »Byl připočten ke zločincům.«

Šimon vstane a jde k truhlici, na kterou odložil svůj bohatý plášť - dnes večer si na sebe všichni vzali své nejlepší oděvy - vezme dva meče, opravdové dlouhé meče, mírně zahnuté, a přináší je Ježíšovi. „Petr a já jsme dnes večer ozbrojeni. Máme tyto meče, ale ostatní mají jen krátké dýky.“

Ježíš bere meče a prohlíží si je, jeden vytáhne z pochvy a prstem zkusí ostří. Je to zvláštní pohled, vidět tuto divou zbraň v Ježíšových rukou.

Ježíš opět zbraň zastrčí do pochvy a vrátí ji Zelotovi.

„To je dobré, meče stačí. Dobře jsi udělal, že jsi je vzal. Ale teď, než budeme pít třetí kalich, chvíli počkejte. Říkal jsem vám už, že ten největší se má podobat tomu nejmenšímu a že já jsem služebníkem při tomto stole. Dosud jsem vám dal jídlo sloužící tělu. Teď vám chci dát stravu pro ducha. Není to chod starého obřadu. Náleží novému obřadu. Dal jsem se pokřtít, než jsem se stal »Mistrem«. K šíření Slova tento křest stačil. Teď bude rozlita Krev. Potřebujete nový křest, i když jste byli očištěni Křtitelem a i dnes v Chrámě. Ale to ještě nestačí. Pojd'te, ať vás očistím. Přeručíme večeři...“

Ježíš vstane, odloží svůj červený oděv, přepásá se velkým ručníkem, vezme umývadlo, naleje do něho vodu a postaví ho na stoličku. Apoštolově na něho hledí s údivem.

„Nezeptáte se mě, co dělám?“

„Nevíme. Ale my jsme už očištěni,“ odpovídá Petr.

„A já ti opakuji, že to není důležité. Moje očištění poslouží tomu, kdo už je čistý, aby byl ještě čistší.“

Ježíš poklekne, rozváže Iškariotovi sandály a omývá mu nohy, jednu po druhé. Lze to vykonat pohodlně, neboť hodovní lehátka jsou obrácena nohama ven. Jidáš je překvapen, ale neříká nic...

Ježíš přejde k Tomášovi, pak k Filipovi, obejde užší stranu stolu a dospěje ke svému bratranci Jakubovi. Omyje ho, a když potom vstane, políbí ho na čelo. Přejde k Ondřejovi, který zčervená studem a zadržuje pláč; Ježíš ho omyje a laská jako dítě. Pak je řada na Jakubu Zebedeovi, který nepřestává šeptat: „Ó, Mistře, Mistře! Ty se umrtvuješ, můj vznešený Mistře!“ Jan si už sundal sandály, a když se Ježíš shýbne, aby mu osušil nohy, Jan se nakloní a políbí ho do vlasů. Ale Petr! Není snadné ho přesvědčit, aby se propůjčil k tomuto obřadu!

„Ty a mně mýt nohy? Na to nemysli! To nedovolím, pokud budu živ. Já jsem červ, ty jsi Bůh. Každý na své místo.“

„Ó, můj Šimone! Ty nevíš, že kdybych tě neomyl, neměl bys účast v mém Království. Šimone! Šimone! Potřebuješ tuto vodu pro svou duši a pro onu tak dlouhou cestu, kterou musíš vykonat. Neomyji-li tě, do mého Království nedojdeš.“

„Ó, můj požehnaný Mistře! Ale to mě tedy omyj celého! Nohy, ruce i hlavu!“

„Ten, kdo se vykoupal jako vy, potřebuje si omýt jen nohy, neboť je celý čistý...”

Ježíš omyje Petrovi nohy, políbí je a Petr pláče, vezme do svých hrubých rukou Ježíšovy ruce, položí si je na oči a pak je políbí.

Šimon si už také vyzul sandály a nechá se omýt. Ale když pak Ježíš přechází k Bartoloměji, Šimon poklekne a políbí Ježíšovi nohy a řekne: „Očisti mě od malomocenství hříchu, tak jako jsi mě očistil od malomocenství těla, abych nebyl v hodinu soudu zarmoucen, můj Spasiteli!”

„Neobávej se, Šimone. Vstoupíš do Nebeské obce bílý jako sníh.” „A já, Pane? Co řekneš svému starému Bartoloměji? Ujisti ubohého starce, který se bojí, že nebude mít dosti sil a času dospět tam, kde ho chceš mít.” Bartoloměj je velice dojat.

„Ani ty se neobávej. Kde tě vidím? Na věčném trůnu, oděného v purpur. Budu vždycky s tebou.”

Pak je řada na Judovi Tadeáši. Když vidí Ježíše u svých nohou, už se neovládne, sklóní svou hlavu na ruce, opřené o stůl, a rozpláče se.

„Neplač, můj něžný bratře. Jmenuješ se Juda a jsi jako náš velký Juda: jako obr. Ty jsi ten, který ochraňuje.

Tvé činy jsou Činy řvoucího lva...” Také ho políbí na čelo, jako bratrance Jakuba.

„Já jsem hříšník, Mistře. Mně ne...”

„Ty jsi byl hříšník, Matouši. Nyní jsi apoštol. Jsi jedním z mých »hlasů«. Žehnám tě.”

Ježíš skončil. Odloží ručník, umyje si ruce v čisté vodě, obleče se a vrátí se na své místo a řekne: „Teď jste čistí, ale ne všichni. Jen ti, kteří měli vůli jimi býti.”

Upřeně pohlédne na Jidáše z Keriotu, ale ten dělá, jako by neslyšel...

Ježíš potřetí naplní společný pohár s vínem. Pije a dá pít. Pak začne opět zpívat žalmy a ostatní se k němu sborem přidávají...

Jidáš z Keriotu zpívá tak falešně, že ho Tomáš dvakrát opravuje svým mocným bary tonem...

Beránek je téměř dojezen. Ježíš, který jedl velmi málo a z každého kalichu upil jen malý doušek, ale zato pil hodně vody, jako by měl horečku, začne opět hovořit: „Chci, abyste porozuměli mému gestu. Říkal jsem vám, že první je jako poslední a že vám dám pokrm, který není tělesný. **Je to pokrm pokory a dal jsem vám ho pro vašeho ducha.** Nazýváte mě Mistrem a Pánem. Říkáte to dobře, neboť jím jsem. Ale jestliže jsem vám přesto umyl nohy, bylo to proto, abyste tak činili i vy. Dal jsem vám příklad, abyste to konali jako já. Po pravdě vám říkám: služebník není nad Mistra a apoštol není více než Ten, který z něho apoštola učinil. Snažte se pochopit tyto věci... A teď dokončeme obřad.

Opět naleje víno do společného kalichu a všichni s ním opět zazpívají jeden z předchozích žalmů...

Pak se Ježíš posadí, neuléhá. Zůstane sedět jako my a řekne: „Nyní, když je starý obřad dokončen, budu slavit nový obřad. Slíbil jsem vám zázrak lásky. Nastala hodina, abych tak učinil. Proto jsem toužil po této velikonoční hostině. Od této doby toto bude Hostie, která bude stravována v neustále opakovaném obřadu lásky. **Není větší věci, než je tato.** Pamatujte si to. **Já odcházím, ale zůstaneme spolu navždy spojeni díky zázraku, který teď vykonám.**”

Ježíš bere chléb, dosud celý, a pokládá ho na naplněný kalich. Požehná a obětuje chléb i kalich, pak rozdělí chléb a učiní z něho třináct kousků a každému apoštolu dá jeden z nich a přitom říká: „*Veźměte a jezte. Toto je moje Tělo. To konejte na památku Mne, který odcházím.*”

Bere kalich a říká: „*Veźměte a pijte. Toto je moje Krev. Toto je kalich nové smlouvy v Krvi a skrze mou Krev, která bude prolita za vás na odpuštění vašich hříchů a aby vám dala Život. Toto konejte na mou památku.*”

Ježíš je velice smutný. Všechna usměvavost, všechny stopy po světle a barvě ho opustily. Už má tvář agónie. Apoštolově na něho hledí s úzkostí.

Ježíš povstane a řekne: „Nehýbejte se. Hned přijdu.” Vezme třináctý kousek chleba a kalich a vyjde z večeřadla.

„Jde za svou Matkou,” říká Jan.

A Juda Tadeáš povzdechne: „Ubohá žena!”

Petr se potichu táže: „Myslíš, že ona ví?”

„Ví všechno. Odjakživa všechno věděla.

„Ale myslíte, že opravdu...” ptá se Tomáš, který stále ještě nechce věřit.

„A pochybuješ o tom? Toto je jeho hodina,” odpovídá Jakub Zebedeův.

„Kéž Bůh nám dá sílu, abychom byli věrní,” říká Zelota.

Ježíš se vrací. „**Všechno jsem vám řekl a všechno jsem vám dal.** A opakují. Nový obřad je vykonán. Toto činite na mou památku. Abyste byli hodni jíst živý Chléb, který sestoupil s Nebes a abyste měli sílu být mými učedníky v nepřátelském světě, který vás bude pro mé jméno nenávidět. Ale jeden z vás není čistý. Jeden z vás mě zradí... Můj duch je tím velmi rozrušen. Ruka toho, který mě zrazuje je se mnou na tomto stole a ani má láska ani mé Tělo ani má Krev ani má slova ho nezavolají zpět a nezpůsobí jeho pokání. Odpustil bych mu, až půjdu na smrt i za něho.”

Učedníci na sebe zděšeně hledí. Navzájem se zkoumají a podezírají.

Petr, který nicméně nejvíce podezírá Jidáše, zatahá Jana za rukáv: „Zeptej se ho, kdo to je.”

Jan pozvedne hlavu, jako by chtěl Ježíše políbit, a současně mu pošeptá do ucha: „Mistře, kdo je to?”

A Ježíš, velmi potichu, zatímco mu oplácí polibek do vlasů: „Ten, kterému dám kousek namočeného chleba.”

A bere chléb, dosud celý, ulomí z něho velký kus, namočí ho v omáčce na míse s beránkem, natáhne nad stolem ruku a řekne: „Veźmi si, Jidáši. Ty to máš rád.”

„Děkuji, Mistře. Ano, mám to rád,” a sní tento kousek, zatímco poděšený Jan zavírá oči, aby neviděl Iškariotův strašný smích...

„Dobře! Teď běž, když jsem ti udělal radost," říká Ježíš Jidášovi. „Zde je všechno vykonáno. Učini rychle, Jidášu Šimonův, co zbývá vykonat jinde."

„Okamžitě tě poslechnu, Mistře. Připojím se k tobě v Getsemanech. Jdeš tam, že ano, jako vždycky?"

„Jdu tam... jako vždycky... ano."

Ježíš přitiskne Jana na své srdce a obrátí se a zašeptá mu do vlasů: „Pro tuto chvíli Petrovi nic neříkej. Byla by z toho zbytečná výtržnost."

„Sbohem, Mistře. Sbohem, přátelé," zdraví Jidáš.

„Sbohem," říká Ježíš.

Jan zašeptá: „Satan!" Slyší hojen Ježíš a povzdechne.

Několik minut je naprosté ticho. Ježíš má skloněnou hlavu a mimoděk se probírá v Janových plavých vlasech.

Pak sebou trhne, pozvedne hlavu a s úsměvem, který uklidní jeho učedníky, řekne: „Pojďme od stolu a usadme se zcela blízko vedle sebe jako synové kolem otce."

Vezmou hodovní lehátka a dají je všechna z jedné strany stolu.

„Mé malé děti, už s vámi budu jen kratičko. A vy mě pak budete hledat, jako sirotci hledají svého mrtvého otce...

Ale pro tuto chvíli nebudete moci přijít, kam jdu já. Řekl jsem to i židům: »Budete mě pak hledat, ale kam půjdu já, vyjít nebudete moci«... **Posvěcujte se rok od roku, měsíc za měsícem, den po dni, hodinu po hodině, abyste mohli přijít ke mně, až přijde vaše hodina...**

Tak jako jsem miloval já vás, tak se milujte navzájem. Právě podle toho se pozná, že jste mými učedníky."

„Pane Ježíši, ale kam jdeš?" ptá se Petr.

„Jdu tam, kam mě v této chvíli nemůžeš následovat."

„A proč ne teď? Ty jdeš na smrt? Dobře. Ale já tedy půjdu také. Pojďme na onen svět společně. Ale předtím tě budu bránit. Jsem připraven dát za tebe život."

„Ty dáš za mne nyní svůj život? Nyní? Nyní ne. Po pravdě ti říkám: kohout ještě nezakokrhá, a ty mě už třikrát zradíš."

„Nemožné, Mistře! Věřím všemu, co říkáš, ale tomuto ne. Jsem si sebou jist."

„Teď jsi si na chvíli jist, ale to jen proto, že mě ještě máš. Máš s sebou Boha. Ale za chvíli bude vtělený Bůh jat a už ho nebudete mít. A až vás Satan zasáhne - i tvá sebejistota je Satanovou lstí - bude vás děsit. Našeptá vám: »Bůh neexistuje. Já existuji«. A tehdy zůstanete jako válečníci bez velitele, pronásledováni nepřitelem, a ve své hrůze poražených shrbíte páteře před vítězem, a abyste nebyli zabiti, padlého hrdinu zapřete. Ale já vás prosím, necht' vaše srdce z toho neupadne do zmatku. Věřte v Boha a věřte i ve mne. **Věřte ve mne proti všemu zdání...**

Neplačte. Říkal jsem: »Půjdu k Otci a pak se vrátím. Kdybyste mě milovali mimo svět tělesnosti, radovali byste se, neboť po tak dlouhém exilu jdu za Otcem. Jdu za Tím, který je větší než já a který mě miluje. Nerozrušujte se takto! Neděste se. Vaše srdce potřebuje rovnováhu. Už k vám mohu mluvit jen kratičko... a potřebuji vám toho tolik říci! Když jsem dospěl ke konci své evangelizace, připadá mi, že jsem dosud nic neřekl, a zbývá toho ještě tolik, tolik učinit.

Nastala hodina odchodu. Povstaňte a poslyšte má poslední slova... Ne zvolili jste se sami, ale to já jsem si vás zvolil... Neříkejte: »Proč jsi tedy zvolil i zrádce? Znáš-li všechno, proč jsi učinil toto?« Neptejte se ani, kdo to je. To není člověk, to je Satan. Kdyby se Satan nevtělil, ve svém věčném opičení po Bohu, do smrtelného těla, tento posedlý by se nemohl vymknout mé moci. Řekl jsem: »posedlý«. Ne. Je mnohem více: je pohlcen Satanem." „Proč ty, který vyháníš demony, jsi ho neosvobodil?" „Mohl jsem to učinit. Ale abych zabránil Satanovi vtělit se, aby mě zabil, byl bych musel před Vykoupením vyhladit celý lidský rod. Koho bych pak vykupoval?"

„Řekni mi, Pane!" Petr sklouzne na kolena a zběsile třese Ježíšem, jako by byl zbaven smyslů. „Jsem to já? Jsem to já? Hledám v sobě, ale nezdá se mi. Ale ty jsi mi řekl, že tě zapřu... A já se chvěji, jaká hrůza, jaká hrůza, kdybych to byl já!"

„Ne, Šimone Jonášův, ty ne."

„Kdo tedy?"

„Ale je to Jidáš z Keriotu. Ještě jsi to nepochopil?" zahřmí Tadeáš, který už se neovládne.

„Proč jsi mi to neřekl dřív? Proč?" křičí také Petr.

„Ticho. Je to Satan. Nemá jiné jméno. Kam jdeš, Petře?"

„Najít ho."

„Okamžitě odlož plášť a tu zbraň. Nebo tě mám snad vyhnat a proklít?"

„Ne, ne! Ó, můj Pane! Ale já, já...jsem snad v deliriu? Ó!" Petr se s pláčem vrhne Ježíšovi k nohám.

„**Dávám vám příkázání, abyste se milovali a odpouštěli si.** Rozuměli jste? **Je-li ve světě také nenávisť, ve vás ať je jen láska.** Ke všem. Kolik na své cestě naleznete zrádců! Ale vy nesmíte nenávidět a zlé oplácet zlým. Jinak vás Otec bude nenávidět. Ještě před vámi jsem byl já nenáviděn a zrazen. Já. A přesto, vidíte to, nepocit'uji nenávisť. Svět nemůže milovat, co není jako on. Nebude vás tedy milovat. Kdybyste mu přináleželi, miloval by vás, ale vy nejste ze světa, neboť já jsem vás vzal z jeho středu. A právě proto budete nenáviděni.

Přijde čas, kdy budete vyháněni ze synagog a kdy ten, který vás zabije, bude myslet, že vykonal Bohu službu.

Neříkal jsem vám tyto věci, protože jste byli jako děti, sotva narozené. Ale teď vás vaše matka opouští. Odcházím.

Nikdo se mě už neptá: »Kam jdeš?« Žalem jste oněměli. Ještě se budeme vidět kratičkový čas, ale pak už mě nevidíte. A pak ještě krátký čas, a opět mě uvidíte.

Šeptáte si mezi sebou a ve svých srdcích. Poslechněte si podobenství. Poslední podobenství vašeho Mistra. Když

žena počne a dospěje k hodině porodu, je velice zarmoucená, neboť trpí a nařiká. Ale když je její děťátko konečně na světě a ona ho svírá na svém srdci, všechna bolest a smutek se změni v radost, protože na svět přišel člověk.

A tak je to i s vámi. Budete plakat a svět se vám bude vysmívat, ale pak se váš smutek změni v radost. V radost, kterou svět nikdy nepozná...

Sestoupil jsem na svět, ale teď ho opouštím a jdu k Otci a budu se za vás modlit."

„Ó, teď víme, co chceš říci. Opravdu přicházíš od Boha!"

„Teď tomu věříte? V poslední hodině? A hovořím k vám tři roky! Ale teď už ve vás působí Chléb, který je Bohem, a Víno, které je Krví... Řekl jsem vám vše... Abych vám dal pokoj, svůj pokoj. Budete ještě utlačováni. Ale mějte víru. Zvítězil jsem nad světem."

Ježíš povstane, rozevře paže do kříže a se zářící tváří řekne vznešenou Otcovu modlitbu.

Apoštolově hlasitě pláčou. Nakonec zazpívají žalm.

Ježíš je požehná.

„Nepozdravíš svou Matku?" ptá se syn Zebedeův.

„Ne. Už se stalo. Nedělejte hluk."

Šimon zapálí od lampy pochodeň a osvětluje chodbu. Petr opatrně otevírá dveře... a dají se na cestu.

V Getsemanech

Cesta je docela tichá.

V červené mihotavé záři pochodně prozrazují jednotlivé tváře různé stavy duší.

Nejslavnostnější a nejpokojnější je tvář Ježíšova. Ale únavou zestárl...

Jan, který jde po jeho boku, se rozhlíží s udiveným plačtivým pohledem. Řeklo by se - dítě plné hrůzy...

Šimon Zelota, který jde Ježíšovi po druhém boku, má uzavřenou tvář někoho, který myslí na strašné věci; vedle Ježíše jen on má vzhled plný důstojnosti.

Ostatní, jejichž dvě skupiny se neustále promíchávají, jsou plni rozruchu. Dohadují se o tom, co je třeba učinit...

„Kdyby zde byl už zítřek... Ó, co budeme dělat?" říká Zelota.

„Ty půjdeš k Lazarovi a budeš se snažit tam přivést, jak budeš moci, nejen apoštolů, ale i učedníků; budou bloudit po venkově. Pokusíš se vyhledat i pastýře a dáš jim tento příkaz. Dům v Betánii je více než kdy jindy domem v Betánii, domem dobrého přístřeší... Šimone, slib mi to. Ty jsi pokojný, věrný, dokážeš mluvit i poručit, i Petrovi. Slib mi to!" Je bolestné vidět Ježíše, jak je takto plný úzkosti. A Ježíš naléhá: „Než přijdou ostatní! Ó, děkuji! Buď požehnan!"

Všechny skupiny se spojí.

„A teď se rozdělíme. Já vystoupím tam nahoru, abych se modlil. Chci s sebou Petra, Jana a Jakuba. Vy zůstanete zde. Bude-li vám těžko, zavolejte. A nebojte se. Nedotknou se ani vlasu na vaší hlavě. Modlete se za mne. Odložte nenávisť a strach. Bude to pouhá chvíle... a pak přijde dokonalá radost. Usmívejte se. Ať mám ve svém srdci vaše úsměvy. A ještě, děkuji vám za všechno, přátelé. Sbohem. Necht' vás Pán neopustí."

Ježíš učiní rukou gesto, které je požehnaním i sbohemdáním, pak pokračuje v cestě. Za ním spěchá Petr s pochodní a oba Zebedeovi synové.

Pokračují, až se dostanou na malé nepravidelné prostranství prvního srázu olivové zahrady, odkud vzhůru do kopce vystupují další srázy teras s olivovníky. Pak jim Ježíš řekne: „Zůstaňte zde a počkejte na mne, zatímco se budu modlit. Ale nespěte. Mohl bych vás potřebovat. A prosím vás: modlete se! Váš Mistr je velice zarmoucen."

A je už velice sklíčen... Jeho hlas je unavený a úzkostný. Smutný, smutný, smutný...

Petr odpoví jménem všech: „Buď bez obav, Mistře. Budeme bdít a modlit se. Stačí, když nás zavoláš, a my přijdeme."

A Ježíš je opustí, zatímco oni tři se shýbají a sbírají listí a větve, aby rozdělali oheň...

Ježíš vystupuje vzhůru na sráz, který ho ukryje před všemi pohledy. Vystupuje po něm až k velké skále; právě nad ní je olivový strom, celý sukovitý a zkroucený.

Na tomto místě se Ježíš zastaví. Nepohlédne na město, které je vidět zcela dole, bílé v měsíčním světle, ale naopak se k němu obrátí zády a začne se modlit s rukama rozevřenými do kříže a s tváří obrácenou k nebesům.

Dlouhá, horoucí modlitba... Je to modlitba vyvěrající z jeho lásky. Opravdový rozhovor s jeho Otcem. Pochopím ho prostřednictvím několika zaslechnutých slov: „Ty víš... Jsem tvůj Syn... Ale pomoz mi... Přišla hodina... To pro ně tě žádám o soucit... Abych je spasil? To o to tě prosím. Chci je spasit před světem, tělem, démonem... Ten je všude... To on je večer králem: v královském paláci i v domech, mezi vojskem i v Chrámu... Město je ho plné a zítra se rozpoutá peklo..."

Ježíš se obrátí, opře se zády o skálu a zkříží paže. Dívá se na Jeruzalém. Jeho tvář je stále smutnější. Šeptá: „Vypadá, jako by byl ze sněhu... a zatím je jen hříchem. A kolik jsem jen jich tam uzdravil! Co jsem se tam nahovořil! Kde jsou ti, o kterých se zdálo, že mi budou věrní?"

Ježíš skloní hlavu a upřeně hledí na zem pokrytou krátkou trávou, která se třpytí rosou. A přestože má hlavu skloněnou, pochopila jsem, že pláče...

Pak se dá na cestu dolů. Vráti se ke třem apoštolům usazeným kolem ohně. Najde je, jak už napolo usínají.

„Vy spíte? Nedokázali jste bdít jedinou hodinu? A já tolik potřebuji vaši útěchu a vaše modlitby!"

Všichni tři zmateně vyskočí. Protírají si oči a mumlají nějakou omluvu: „To je tím vínem... tím jídlem... Ale teď už

to pominulo. Ted se budeme nahlas modlit a už se to nestane."

„Ano. Bďte a modlete se. I za sebe, máte toho zapotřebí."

„Ano, Místře. Poslechneme tě."

Ježíš, celý shrbený, se pomalu vrací ke své skále. Poklekne tam a opře své paže o skálu, která není hladká, ale asi uprostřed má jakousi římsu. Na této úzké římsě rostou drobné kvítky. Ježíš opře své ruce vedle nich a kvítky se mu otírají o tvář, neboť svou hlavu skloní do dlaní a modlí se. Pohlédne na ně, pohladí je a promluví k nim: „Vy jste čisté! Vy mě utěšujete! Takové kvítky byly i v Maminčině jeskyňce a ona je měla ráda... Maminka! Ó, Maminko!" Rozevzlyká se. Pak se opět začne modlit a rozjímat... Je zachvácen nějakou mukou. Chce se modlit, aby ji překonal, ale s modlitbou se vracejí vzpomínky, pochyby, lítost... Je to úplná lavina jmen... měst... osob... činů... Nemohu ho sledovat, neboť mluví rychle a neurovaně. Před ním probíhá jeho život Evangelizátora... a přivádí mu Jidáše, zrádce. Ježíšova úzkost je tak velká, že aby ji překonal, volá Petra a Jana. Říká si: „Teď přijdou. Oni jsou věrní!" Ale „oni“ nepřicházejí. Opět je volá. Je poděšen, jako by viděl něco strašlivého. Prchá rychle k místu, kde zanechal Petra a oba bratry. Najde je, jak jsou pohodlně rozloženi kolem vyhasínajícího ohně a tvrdě spí.

„Petře! Třikrát jsem vás volal! Co děláte? Stále spíte? Ale což necítíte, jak trpím? Modlete se. Ať si tělo nepodří vrch a nepřemůže vás. Pomozte mi."

Oni tři se probouzejí jen pomalu, ale konečně se proberou a omlouvají se, s očima omámenýma. Vstávají...

„No tohle!" bručí Petr. „To se nám nikdy nestalo! To musí být opravdu tím vínem. Bylo silné... Pojdme, Jane, nasbíráme nějaké větve, hýbejme se. To přejde. Buď klidný, Místře, už budeme vzhůru."

Ježíš říká: „Pocit'uji k smrti velkou úzkost! Ó, ano! Má duše je k smrti smutná. Přátelé! Přátelé! Přátelé!"

Ale oni tři jsou příliš ospalí. Připadají téměř jako opilí, jak klopýtají kolem s napolo zavřenýma očima. Ježíš potřese hlavou, povzdechne a odejde nahoru.

Opět se modlí vstojе, s rukama do kříže. A pak na kolenou, s tváří skloněnou k oněm květinám. Pak začne úpět a silně vzlykat. S rostoucí úzkostí volá Otce.

„Och," říká. „Tento kalich je příliš hořký! Nemohu! Je to více, než snesu. Všechno jsem snesl. Ale toto ne... Otče, odejmi ho od svého Syna! Slitování se mnou! Co jsem učinil, že jsem si ho zasloužil?" Pak se vzhopí a řekne: „Přesto, můj Otče, neposlouchej můj hlas, žádá-li tě o něco, co není tvou vůlí. Necht' se stane ne moje, ale tvoje vůle."

Zůstane takto nějakou chvíli, pak dušeně vykřikne a jeho tvář se vzruší. Po krátké chvíli padne na zem s tváří spočívající v hlíně, a tak zůstane. Lidský cár, na kterém leží všechny hříchy světa, na který dopadá všechna Otcova Spravedlnost, na který sestupují temnoty, popel, žluč, tato hrozná, naprosto nejhroznější věc, jíž je Boží opuštění, zatímco nás mučí Satan...

Ježíš úpí s chroptěním a vzdechy opravdové agónie: „Nic!... Nic... Jdi pryč!... Jen vůle Otcova! Jen ona! Tvoje, Otče, ne moje... Zbytečně mě, démone, svádíš mou Matkou, životem, Božstvím, posláním. Za matku mám Lidstvo a miluji ho tak, že za něho zemřu. Svůj život vrátím Tomu, kdo mi ho dal, Nejvyššímu Pánu všeho živého. A Božství potvrdím tím, že dokážu, že je schopno této oběti. A své poslání dovrším svou smrtí. Odejdi, Satane! Opakuj: »Otče: je-li to možné, necht' se tento kalich ode mne vzdálí. Ale necht' se stane ne moje, ale tvoje vůle.« Odejdi, Satane. Patřím Bohu."

Pak už mezi těžkými povzdechy říká jen: „Bože! Bože!" Volá Boha každým úderem svého srdce a jako by s každým jeho úderem překypovala krev. Látka na Ježíšových ramenou se jí nasakuje a tmavne v jasném měsíčním světle.

Ale teď se nad jeho hlavou vytvoří ještě silnější jas, asi metr před ním. Ježíš pozvedne hlavu. A teď se objeví jeho strašlivá agónie se svým krvavým potem. Řasy, vlasy, vous jsou pokryty krůpějemi krve. Krev stéká po spáncích, krev vystupuje z krčních tepen, krev kape z rukou.

Ježíš si svlékl plášť a otírá si jím ruce, obličej, krk, předloktí. Ale pot prýští dál. Několikrát přitiskne látku ke své tváři... Na zemi se tráva červená jeho krví. Ježíš si tiskne ruku na srdce... Dovleče se ke skále a za zády se o ni opře. Zůstane s rukama bezvládně visícíma podél těla, s hlavou skloněnou na prsou, jako by už byl mrtev. Nehýbe se.

Andělské světlo poznenáhlu slábne, až jako by bylo vstřebáno měsíční září. Ježíš opět otevře oči. Rozhlédne se. Je sám, ale už nepocit'uje takovou úzkost. Shýbne se pro plášť, který mezitím spadl do trávy, a otírá si obličej, ruce, krk, vousy, vlasy. Utrhne velký list plný rosy a omývá si jím tvář, ruce a trhá další listy, až odstraní strašlivé stopy svého krvavého potu. Skvrny má na sobě jen jeho oděv, zejména na ramenou a v záhybech loktů a v pase. Prohlíží si ho a potřese hlavou. Prohlédne si i plášť, ale ten je příliš poskvrněn. Složí ho a položí na skálu.

Pak jde za učedníky. Jeho tvář je velmi bledá, ale už není rozrušená. Je to tvář božské krásy...

Oni tři tvrdě spí, zahaleni do svých plášťů a nataženi u vyhaslého ohně. Ježíš je volá, ale marně. Musí se sehnout a důkladně zatřást s Petrem.

„Kdo je? Kdo mě to chce zajmout?" říká Petr a celý omámený a zděšený se vymotává ze svého tmavozeleného pláště.

„Nikdo. To já tě volám."

„Už je ráno?"

„Ne. Právě skončilo druhé bdění."

Petr je docela otupělý. Ježíš zatřese Janem a ten vykřikne hrůzou... „Och, připadal jsi mi jako mrtvý!"

Zatřese Jakubem a ten si myslí, že ho volá jeho bratr, a řekne: „Zajali Mistra?"

„Ještě ne Jakube," odpovídá Ježíš. „Ale teď už vstaňte a půjdeme. Ten, který mě zrazuje, je už nablízku."

Všichni tři vstávají, dosud otupělí. Rozhlížejí se kolem... Olivové stromy, měsíc, slavíci, vánek, pokoj... Nic jiného. Přesto mlčky následují Ježíše. Oněch osm také víceméně spí kolem vyhaslého ohně.

„Vstaňte!“ zvolá Ježíš. „Zatímco Satan přichází, ukažte tomu, který nikdy nespí i jeho synům, že synové Boží nespí!“

„Ano, Mistře.“

„Co se stalo?“

A se zmatenými otázkami si oblékají pláště, aby se objevili v pořádku před tlupou pochopů, vedených Jidášem, který vtrhne na klidné prostranství a zaplaví ho světlem z množství zapálených pochodní. Je to horda banditů převlečených za vojáky, s tvářemi galejníků, znetvořenými démonickými úsměvy. Je tam také několik horlivců z Chrámu.

Apoštolově se stáhnou do jednoho kouta. Petr vpředu a ostatní ve skupině za ním. Ježíš zůstane tam, kde byl předtím.

Jidáš se přiblíží k Ježíšovi a snese jeho pohled, který je opět jeho zářivým pohledem lepších dnů. A svou tvář neskloní. Naopak s úsměvem hyeny přistoupí blíž a políbí ho na pravou tvář.

„Příteli, co jsi přišel učinit? To mě zrazuješ polibkem?“

Jidáš na okamžik svěsí hlavu, pak ji opět pozvedne, necitlivý k výčitce.

Pochopové se s křikem přibližují s lany a holemi a hledají, jak by se zmocnili nejen Krista, ale i apoštolů.

„Koho hledáte?“ ptá se Ježíš klidně a slavnostně.

„Ježíše Nazaretského.“

„To jsem já!“ Jeho hlas je hromem... Všichni padnou jako snopy. Zůstane stát jen Jidáš, Ježíš a apoštolově, kteří při pohledu na poražené vojáky nabudou opět odvahy. Přistoupí blíž k Ježíšovi a tak výmluvně ohrožují Jidáše, že ten jen taktak zavčas uskočí, aby se vyhnul mistrovské ráně Šimonova meče. Pronásledován kamením a klacky, které po něm házou apoštolově, kteří nejsou ozbrojeni meči, uprchne za Cedron a zmizí v temnotě nějaké uličky.

„Vstaňte. Koho hledáte? Opět se tážu.“

„Ježíše Nazaretského.“

„Už jsem vám řekl, že jsem to já,“ říká s něhou Ježíš. Ano: s něhou. „Tyto ostatní nechejte volné. Já už jdu. Odložte meče a hole. Nejsem zloděj. Byl jsem stále mezi vámi. Proč jste mě tedy nezajali? Ale toto je vaše a Satanova hodina.“

Ale zatímco mluví, Petr se přiblíží k muži, který už chystá lana ke svázání Ježíše, a zasadí mu neobratnou ránu mečem. Kdyby užil jeho špičky, zapíchl by ho jako berana. Takto mu jen uťal ucho, to zůstane viset a teče přitom mnoho krve. Muž křičí, že je mrtev. Nastane zmatek mezi těmi, kteří chtějí přistoupit blíž, a těmi, kteří dostanou strach, když vidí meče a třpytící se dýky.

„Odložte zbraně. Poroučím vám to. Kdybych chtěl, měl bych ke své ochraně Otcovy anděly. A ty buď uzdraven. A především ve své duši, můžeš-li. A ještě než natáhne ruce k provazům, dotkne se ucha a uzdraví ho.“

Apoštolově zmateně křičí... Ano. Je mi líto to říci, ale je to tak. Jeden křičí to, druhý ono. Někdo křičí: Ty jsi nás zradil!“ A jiný: „Ale on je blázen!“ A ještě jiný: „A kdo ti může věřit?“ Kdo nekřičí, prchá...

A Ježíš zůstane sám... sám s pochopy... A cesta začíná.

Souzen veleradou

Začíná bolestný pochod k Cedronu a odtud do města. A okamžitě začíná výsměch a surovosti.

Ježíš je svázán zvlášť v zápěstích a kolem pasu, jako by byl nebezpečný šílenec, a oba konce lan jsou svěřeny dvěma posedlým zuřivcům, opilý navenek; ti Ježíše střídavě tahají na obě strany jako hadr, vydaný na pospas psům, a bijí ho konci lan, a připojují k tomu i kopance pod kolena, takže Mučený vždy zavravorá, ale je přidržován lany, a tak neupadne. Zato naráží na zídky a kmeny stromů a jak přechází můstek přes Cedron, je surovým kopancem hrubě sražen na jeho zábradlí. Pohmožděná ústa začnou krváčet. Ježíš pozvedne svázané ruce a otírá si krev, která mu potřísnila vous, ale nepromluví. Je to opravdu beránek...

Lidé mezitím sešli na břeh a berou kameny a zdola začnou házet na tento snadno dosažitelný cíl... a kameny zasahují Ježíše do hlavy, do ramenou...

Ježíš je postavou vyšší než ostatní, a tak je snadné ho zasáhnout nebo chytit za vlasy, zvrátit hlavu nazad a vmést do obličeje hrst neřádu, který nutně vniká do úst i očí...

Začíná pochod předměstím Ophel, kde předtím Ježíš vykonal tolik dobrého. Dav křičí a volá spáče na jejich zápraží. Ženy pláčou zármutkem a před tím, co se děje, v hrůze přechází, ale muži, přestože mnozí byli Ježíšem uzdraveni, podporováni, těšeni přátelskými slovy, teď lhostejně klopí hlavu, anebo i oni se mu začnou vysmívat; někteří se dokonce, plni vzteku, připojují k průvodu, aby Ježíše mučili. Satan už pracuje.

Jednoho muže, manžela, který se chce také připojit a urážet Ježíše, jeho žena chytí za ruku a volá: „Zbabělce! Žiješ-li, je to jen díky jemu, nechutný chlape plný hniloby. Rozpomeň se!“ Ale muž ji surově uhodí a odmrští na zem a rozběhne se za Mučedníkem a hodí po jeho hlavě kamenem.

Násilí vzrůstá, čím více se přibližují k městu.

Ještě než se dostanou k hradbám, jejichž brány jsou už otevřeny a kde římsští vojáci se zbraní u nohy sledují, co se děje, je zde už Jan s Petrem... stojí v přítmi jednoho vchodu na náměstíčku před hradbami. Na hlavách mají pláště, aby skryli své tváře. Když přichází Ježíš, Jan nechá plášť sklouznout a odhalí svou bledou rozrušenou tvář. Petr se

neodvází odhalit, ale aspoň postoupí vpřed, aby byl viděn. Ježíš na ně pohlédne s úsměvem nekonečné dobroty. Petr se obrátí a skryje se opět v temném koutě, s tváří v dlaních, shrbený, zestárlý. Jan zůstane statečně stát vpředu a připojí se k Petrovi, až hulákající dav projde. Pak bere Petra za loket a vede ho, jako by byl chlapcem, vedoucím svého slepého otce, a oba jdou do města za hlučícím davem.

Ježíše zatím vedou do Chrámu, do Annaniášova domu. Otevírají dokořán vysoká železná vrata, aby mohl se Zajatcem dovnitř proniknout i dav. Téměř proběhnou několik nádvoří a vejdou do krásně zařízené síně, kde už čeká starý muž, oděný jako kněz.

„Nechť tě Bůh potěší, Anno,“ říká ten, který vypadá jako velitel, může-li tak být nazván darebák, vedoucí tyto loupežníky. „Zde je viník. Svěřuji ho tvé svatosti, aby byla Izrael očistěna od hříchu.“

„Nechť ti Bůh žehná za tvůj důvtip a víru.“ A k Ježíšovi: „Kdo jsi?“

„Ježíš z Nazareta, Mistr, Kristus. Však mě znáš. Nejednal jsem v temnotách.“

„V temnotách ne. Ale sváděl jsi zástupy svými temnými doktrínami. A Chrám má právo i povinnost chránit duše Abrahamových synů.“

„Duše! Knězi Izraele, což můžeš říci, že jsi kdy trpěl pro duši nejmenšího nebo největšího z tohoto lidu?“

„A co ty? Co ty jsi udělal?“

„Co jsem udělal? Proč se mě na to ptáš? Hovoří o tom celá Izrael. Počínaje svatým městem a konče tou nejobozejší osadou. O tom, co jsem udělal, hovoří i samotné kameny. Dával jsem zrak slepčům: zrak očí i srdce. Otvíral jsem uši těm, kteří byli hluchí: k hlasům Země i Nebes. Dával jsem kráčet zmrzačeným a ochrnutým, aby začali svůj pochod za Bohem nejprve tělesně, ale pak i duchovně. Očist'oval jsem malomocné: ty, které tak označuje mojžíšský Zákon i ty, kteří jsou nakažliví před Bohem: hříšníci. Křísil jsem mrtvé, **ale netvrdím, že povolát tělo nazpět k životu je velkou věcí; velkou věcí je obrátit hříšníka, a já jsem dělal právě to.** Podporoval jsem chudé a učil bohaté a nenasyté hebrejce svatému předpisu lásky k bližnímu. A přestože jsem zůstal chudý navzdory hromadám zlata, které prošly mýma rukama, já sám jsem osušil více slz než všichni vy bohatí dohromady. Konečně jsem rozdával bohatství, které nemá jméno: znalost Zákona, znalost Boha, jistotu, že všichni jsou si rovni a že v očích Otcových jsou si všechny slzy rovny a stejně tak i zločiny, ať jsou slzy prolity nebo zločiny spáchány tetrarchou či veleknězem nebo žebrákem či malomocným, který umírá v příkopu cesty. Toto jsem dělal. Nic víc.“

„Víš, že se sám obviňuješ? Hovoříš o malomocenství, které je nakažlivé v očích Božích, ale Mojžíš se o něm nezmiňuje. Urážíš tedy Mojžíše a naznačuješ tak, že v Zákonu jsou mezery.“

„Je to však tak. Prohlašuji, že hřích, který je neštěstím ducha, je závažnější než malomocenství těla.“

„Odvažuješ se říkat, že můžeš odpouštět hříchy. Jak to děláš?“

„Je-li dovoleno očistit se od hříchu trochou očištné vody a obětí jednoho berana, jak by to nebylo možno mým pláčem, mou Krví, mou vůlí?“

„Ale ty nejsi mrtev. Kde je tedy krev?“

„Dosud nejsem mrtev. Ale budu, neboť je to psáno. Dával jsem rozhřešení předem. Teď ho dovrším krvavou lázní.“

„Prohlašuješ o nás, že jsme chtiví a že neznáme předpis lásky.“

„A není to pravda? Proč mě zabíjíte? Proč se bojíte, že vás svrhnou s trůnu? Ale nemějte strach. Mé Království není z tohoto světa. Ponechám vám všechnu moc. Věčný ví, kdy bude třeba říci ono »Dost«, kterým budete sraženi.“

„Jsi pyšný a bláhový!“

„Ne: upřímný. Učil jsem lásce. Učil jsem nebýt chtivý, mít soucit. Z čeho mě tedy obviňuješ?“

„Že jsi přinesl novou doktrínu.“

„Ó, knězi! V Izraeli to vše novými doktrínami: svou doktrínu mají esejci, saducejové, farizejové; každý má svou tajnou doktrínu, která se u jednoho nazývá požitek, u druhého zlato, u dalšího moc. Každý má svou modlu. Jen já ne. Převzal jsem pošlapaný Zákon svého Otce, věčného Boha a přišel jsem opět zcela prostě učit oněm deseti bodům Příkázání. A mluvil jsem do ochraptění, abych je vštípil srdcím, která je už neznala.“

„To je hrozné! Rouháš se! To říkáš mně, knězovi? Což Izrael nemá Chrám? To jsme snad jako v babylónském zajetí? Odpověz.“

„Ano, to jste, a je to ještě horší. Je sice Chrám. Ano. Budova. Ale Bůh v něm není. Uprchl před ohavností, která je v jeho domě. Ale k čemu tento výslech, když o mé smrti je už beztak rozhodnuto?“

„My nejsme vrazi. Zabíjíme jen tehdy, máme-li na to právo kvůli dokázanému prohršení. Ale já tě chci zachránit. Stačí slovo a zachráním tě. Kdo jsou tví učedníci? Vydáš-li mi je, propustím tě na svobodu. Jména všech a především těch tajných. Řekni: Nikodém je tvůj? A Josef také? A Eleazar? A Gamaliel? A... Mluv, mluv. Vždyť to víš: mohu tě zabít, anebo zachránit. Jsem mocný.“

„Ty jsi bahno. A řemeslo špeha ponechávám bahnu. Já jsem Světlo.“

Jeden pochop ho udeří pěstí.

„Já jsem Světlo. Světlo a Pravda. Mluvil jsem ke světu otevřeně, učil jsem v synagogách a v Chrámě, kde se shromažďují židé, a nic jsem potají neříkal. Opakuji: proč mě vyslýcháš? Vyslýchej ty, kteří slyšeli, co jsem říkal. Vědí to.“

Jiný pochop mu dá políček a křičí: „Takhle ty odpovídáš veleknězi?“

„Mluvím k Annaniášovi. Veleknězem je Kaifáš. A mluvím s úctou příslušící starci. Ale zdá-li se ti, že jsem mluvil špatně, ukaž mi to. Proč jsi mě pak tedy uhodil?“

„Nechtejte ho. Půjdu vyhledat Kaifáše. Hlídejte ho zatím zde a dávejte pozor, aby s nikým nemluvil.“ Annaniáš

odejde.

Ježíš nemluví. Ani s Janem, který se odváží až mezi dveře. Ale Ježíš mu musí dát, byť beze slov, nějaký příkaz, neboť Jan odtud zarmouceně odchází.

Ježíš zůstane sám uprostřed darebáků. Šlehají ho lanem. Plivou po něm, urážejí ho, kopou, vytrhují vlasy, dokud nepřijde sluha s příkazem, aby byl vězeň odveden do Kaifášova domu.

A Ježíš, stále svázaný a týraný, vychází: projdou arkádami do dalšího nádvoří, kde se velký dav ohřívá u ohně, neboť v těchto prvních pátečních hodinách je noc studená a větrná. V nepřátelském davu je i Petr s Janem, a musí mít oba velkou odvahu, že tam zůstali. Ježíš na ně pohlédne a na rtech, od úderů už otékajících, se mu objeví lehký úsměv.

Ježíš jde sám mezi pochopy a kněžími. Vstoupí do rozlehlé síně, po jejíchž třech stranách jsou rozmístěna početná sedadla, takže uprostřed je prázdný prostor a za ním jsou na stupních dvě nebo tři křesla.

Ježíše přivlečou doprostřed síně proti veleknězi: jeho tvář je tváří opravdového zločince. Čeká se, až vstoupí všichni členové velerady. Pak začne schůze.

„Co mohou svatí údové této Rady říci k této věci?“ zahajuje Kaifáš jednání.

„Já si беру slovo. V mém domě porušil sabat. Bůh je mi svědkem, že nelžu. Ismael ben Fabi nelže.“

„Obviněný, je to pravda?“

Ježíš mlčí.

„Viděl jsem, že žije se známými kurtizánami. Prostřednictvím své činnosti proroka udělal ze svého doupěte nevěstinec a k dovršení všeho se stýká i s pohanskými ženami. Říkám pravdu, Sadoku?“

„Je to pravda.“

„Co ty na to říkáš?“

„Při každé příležitosti nás zesměšňoval. Lid nás kvůli němu nemá rád.“

„Slyšíš je? Zneuctil jsi svaté údy.“

Ježíš mlčí.

„Tento muž je posedlý démonem. Vrátil se z Egypta a teď provozuje černou magii.“

„Vážné obvinění. Ospravedlň se.“

Ježíš mlčí.

„Tvé jednání je nezákonné, víš to. Odpovídá mu trest smrti. Mluv.“

„Nezákonná je tato schůze. Vstaň, Simeone, a odejdeme,“ říká Gamaliel.

„Ale rabíne, ty ses zbláznil?“

„Mám úctu k zákonům. Není dovoleno postupovat, jak postupujeme a toto obvinění vznášim veřejně.“ A Gamaliel vyjde, strnulý jako socha, následován svým synem.

Vznikne vřava a toho využijí Nikodém s Josefem, aby vystoupili v Mistrův prospěch.

„Gamaliel má pravdu. Nezákonná je hodina i místo a obvinění postrádají opodstatnění. Jak ho někdo může obviňovat z toho, že soustavně opovrhne Zákonem? Já jsem jeho přítelem a přísahám, že jsem ho vždycky viděl, jak je pln úcty vůči Zákonu,“ říká Nikodém.

„A stejně tak i já. A abych se nestal spoluvíníkem zločinu, zahaluji si hlavu a odcházím.“ A Josef sestupuje se svého místa.

Ale Kaifáš vybuchne: „Á, tak vy mluvíte takhle? Ať tedy přijdou přísežní svědci. A poslouchejte. Pak můžete odejít.“

Vstoupí dvě zločinecké tváře. Těkávé pohledy, kruté úsměvy, potměšilé pohledy.

„Mluvte.“

„Je nezákonné, aby byli vyslýcháni oba společně,“ volá Josef.

„Já jsem velekněz. Já poroučím. A ticho!“

Josef praští pěstí do stolu a řekne: „Ať se nad tebou otevrou nebeské plameny! Věz, že od této chvíle Josef z Arimatie je nepřítelem velerady a přítelem Kristovým. A okamžitě jdu říci prétorovi, že se zde zabíjí bez respektu k Římu.“

Mírnější Nikodém opustí síň beze slova, a jak vychází, jde kolem Ježíše a pohlédne na něho.

Nový zmatek. Obávají se Říma. A oběť, která to odnáší, je opět Ježíš.

„To všechno je kvůli tobě! Zkazil jsi nejlepší židy!“

Ježíš mlčí.

„Ať mluví svědkové!“ křičí Kaifáš.

„Tak tenhle ten používal ten... ten... věděli jsme to... Jak se to jmenuje?“

„Snad tetragram?“

„To je ono, ty jsi to řekl! Vyvolával mrtvé. Učil, aby byl znesvěcován sabat a oltář. Přísaháme to. Říkal, že chce zničit Chrám a znovu ho postavit s pomocí démonovou za tři dny.“

Kaifáš vstane a jde k Ježíšovi. Tak jak je tlustý a ošklivý, připadá jako obrovská ropucha před květinou. Neboť tak je dosud Ježíš krásný a vznešený, navzdory tomu, že je zbitý, pohmožděný, znečištěný, rozčuchaný.

„Ty nic neříkáš? Jak strašná obvinění vůči tobě vznášejí!“

Ale Ježíš mlčí. Hledí na něho a mlčí.

„Tak odpověz tedy mně. Jsem tvým veleknězem. Zapřísahám tě ve jménu živého Boha. Řekni mi: jsi Kristus, Syn Boží?“

„Ty jsi to řekl. Jsem. A spatříte Syna člověka, sedícího po pravici Otcově, přicházet na nebeských oblacích. Ostatně, proč mě vyslycháš? Mluvil jsem veřejně tři roky. Nic skrytého jsem neřikal. Vyslechni ty, kteří mě slyšeli.“

Jeden z vojáků, kteří ho drží, ho udeří přes ústa, takže Ježíš znovu krvácí: „Takhle odpovídáš, satane, veleknězi?“ A Ježíš mu mírně odpoví: „Mluvil-li jsem dobře, proč mě biješ?“ Mluvil-li jsem špatně, proč mi neřekneš, kde jsem se mylil? Opakuji: **jsem Kristus, Syn Boží. Nemohu lhát. Velekněz, věčný Kněz, to jsem já. Jsem Pomazaný. Pontif a Král.** Ujmu se svého žezla a všechno vyčistím. Tento Chrám bude zničen, ale opět vstane z mrtvých, nový, svatý, zatímco tento Chrám je zkažený a Bůh ho ponechal jeho osudu.“

„Rouhá se!“ křičí všichni sborem.

„A zbuduješ ho ve třech dnech, ty posedlý blázne?“

„Tento ne, ale můj Chrám bude vystavěn, Chrám pravého, živého, svatého, třikrát svatého Boha.“

„Vyobcovat!“ všichni křičí opět sborem.

Kaifáš pozvedne svůj chraptivý hlas, roztrhne svůj lněný oděv s nastudovanými gesty zděšení a řekne: „Nač ještě potřebujeme poslouchat svědky? Rouhání bylo vysloveno. Co tedy uděláme?“

A všichni sborem: „Propadl smrti.“

A s hněvivými pohoršenými gesty opouští síň a ponechávají Ježíše napospas pochopům a falešným svědkům. Ti ho políčkují, zasazují mu rány pěstí, plivou na něho; zavážou mu oči hadrem a pak ho surově tahají za vlasy sem a tam, přičemž má stále svázané ruce, takže prudce naráží na stoly, židle, stěny, zatímco se ho ptají: „Kdo tě uhodil? Hádej.“ Několikrát mu podrazí nohy a nechají ho padnout na zem, načež se hrubě vysmívají, když vidí, jak se mu obtížně vstává se svázanými rukama.

Takto ubíhají hodiny a unavení katové by si už rádi trochu odpočali. Zavedou tedy Ježíše do jakési komory. Po cestě projdou četnými nádvořími, a tak Ježíš vstoupí i do onoho dvora, kde se Petr ohřívá u ohně; Ježíš na něho pohlédne, ale Petr dělá, že ho nevidí. Jan zde už není...

Začíná svítat. Je dán rozkaz: zavést Vězně do zasedací síně k zákonnějšímu procesu. To je okamžik, kdy Petr potřetí zapře Krista... A v tichu rodícího se úsvitu zazní výsměšné kohoutí zakokrhání.

Petr se zachvěje. Obrátí se a chce uprchnout, ale octne se tváří v tvář Ježíšovi, který na něho hledí s nekonečným soucitem a hlubokou bolestí. Petr vydá bolestný vzlyk a vrávoravě odejde, jako by byl opilý.

Ježíš je opět zaveden do síně a tam mu sborově opakují onu usvědčující otázku: "Ve jménu pravého Boha nám řekni: jsi Kristus?" A protože už odpověď znají z předchozího vyslychání, odsoudí ho na smrt a vydají rozkaz, aby byl zaveden k Pilátovi.

Před Pilátem

Ježíš je odváděn svými nepřáteli... Je spíše vlečen než veden ulicemi města a já si myslím, že jdou všemožnými oklikami, aby ho co nejvíce potýrali. Schválně procházejí tržišti a kolem stájí a hostinců, kde je před svátky plno lidí. Po Nevinném jsou vrhány nejen odpadky zeleniny, ale i zvířecí trus: a tak mu na tváři přibývá stále více modřin a krvácejících podlitin i nejrůznější nečistoty...

Lidé z tržišť, kupující i prodavači, všeho nechají a následují ubohého Ježíše, ale ne z lásky... Hlučící dav neustále roste. Zdá se, jakoby nějaká neočekávaná epidemie změnila lidskou přirozenost: z duší se stanou duše zločinců a tváře zmodrají nebo zrudnou vztekem a vezmou na sebe zuřivou masku, prsty se stanou drápy a ústa se zkříví ve vlčím vytí, oči se vyboulí jako bláznům.

Opět je vidět Chrám a já teď chápu, že celá cesta byla zbytečná a sloužila jen k tomu, aby se Odsouzenému mohlo posmívat celé město. Z Antonie vyběhnou římsští vojáci s kopími napřaženými proti luze; ta se s křikem rozeběhne. Uprostřed cesty zůstane Ježíš se strážemi a hlavami kněží a farizejů.

„Co je s tímto mužem? A co je to za povstání? To si Římu zodpovíte," říká povýšeně jeden setník.

„Podle našeho zákona propadl smrti.“

„A odkdy vám bylo vráceno právo meče a krve? Starší setník mluví s takovým pohrdáním a štítivostí, jako by mluvil k zavšiveným galejníkům.“

„Víme, že nemáme toto právo. Jsme věrnými poddanými Říma.“

„Ach, ach! Slyšíš je, Longine! Věrní! Poddaní! Zdechliny! Odškodním vás šípy svých lučištníků.“

„Taková smrt je pro ně příliš vznešená. Na mezčí hřbety jen bič," odpovídá s ironickou lhovostí Longin.

Hlavy kněží, doktoři, farizejové se zalykají vztekem. Ale chtějí dosáhnout svého cíle, a tak mlčí a uklánějí se před oběma důstojníky a žádají, aby byl Ježíš předveden před Pontia Piláta.

„Tak tedy tudy. A jděte napřed! Jeden nikdy neví. Jste nechutní šakalové. Mít vás v zádech je nebezpečné. Tak dopředu!“

„My nemůžeme.“

„A proč ne? Když někdo žaluje, musí být před soudcem s obviněným. To je římský předpis.“

„Pohanův dům je v našich očích nečistý a my jsme se už očistili na Velikonoce.“

„Ó, ubožáci. Oni by se uvnitř nakazili! A vražda jediného Hebrejce, který je mužem a ne šakalem, ne plazem podobným vám, vás neznečistí? Dobře. Zůstaňte tedy, kde jste. Ani o krok dál, nebo vás napícheme na kopí. Jedno družstvo kolem Obviněného. Ostatní proti téhle sebrance, která páchne špatně vypláchnutou hubou.“

Ježíš vstoupí do prétoria uprostřed deseti kopiníků. Oba setníci jdou napřed. Ježíš se zastaví v rozlehlém atriu, za

nímž je nádvoří, které lze zahlédnout za závěsou, hýbající se ve větru; setníci zmizí v jedněch dveřích. Vráti se s místodržitelem, oděným v bílé tóze, přes níž má přehozen šarlatový plášť.

Pilát vstoupí nenuceně, s pochybovačným úsměvem na oholené tváři, a tře v dlaních listy cedrátového stromu a požitkářsky k nim čichá. Jde se podívat na sluneční hodiny. Pak nasype zrnka kadidla na ohřívadlo, umístěné u nohou nějakého božstva. Dá si přinést cedrátovou vodu a kloktá. Prohlíží si svůj zvlněný účes v kovovém zrcadle. Předstírá, jako by úplně zapomněl na Odsouzeného, který čeká na jeho souhlas, aby mohl být zabit. Rozčílil by i kameny.

A protože je atrium vpředu zcela otevřené a nad vestibulem vyvýšené o tři stupně, židé všechno dokonale vidí; sípou vzteky, ale ze strachu před kopími se neodvažují rebelovat.

Konečně Pilát zamíří k Ježíšovi, pohlédne na něho a zeptá se obou setníků: „Tenhle?”

„Tenhle.”

„Ať předstoupí žalobci,” a jde se posadit do křesla, umístěného na stupni. Nad hlavou má znaky Říma.

„Nemohou přijít. Nakazili by se.”

„Hú! Tak je to lepší. Aspoň si ušetříme mraky kadidla, kterým bychom odtud museli vypuzovat ten jejich zápach kozloviny. Ať tedy předstoupí zde dole.”

Jeden voják jde vyřídit rozkaz římského prokurátora. Ostatní se postaví v pravidelných vzdálenostech do řady před atriem, krásní jako devět soch hrdinů.

Výkvet kněží, doktorů a farizejů přistoupí blíž, pozdraví s patolízalskými poklonami a zastaví se před schody, vedoucími do vestibulu.

„Mluvte a buďte struční.” Pilát jde k nim, ale zůstane ve vestibulu. „Spáchal zločin proti Zákonu otců.”

„A vy mě kvůli tomu obtěžujete? Vezměte si ho a sudte si ho podle vašich zákonů.”

„Nemůžeme nikoho odsoudit na smrt. A my nejsme znalí práva.

Hebrejské právo je jen nedochůdné dítě ve srovnání s dokonalým právem římským.”

„Odkdy jste sám med? Ale jednu pravdu jste řekli, vy mistři lži! Potřebujete Řím! Ano. Aby vás zbavil toho, který vás tíží. Porozuměl jsem,” a Pilát se zasměje.

„Řekněte: v čem spáchal zločin proti vašim zákonům?”

„Shledali jsme, že vnášel nepokoj do našeho národa a odmítal vzdávat povinnou úctu císaři, neboť si říká Kristus, Král židovský.”

Pilát se obrátí k Ježíšovi, kterého vojáci nechali stát se svázanýma rukama uprostřed atria bez dozoru, neboť jeho mírumilovnost se projevuje zcela jasně. A Pilát se ho táže:

„Jsi židovským králem?”

„Ptáš se na to sám od sebe nebo proto, že ti to řekli druzí?”

„Co mi záleží na tvém království? Jsem snad žid? Vydal mi tě národ a jeho předáci, abych tě soudil. Co jsi udělal? Vím, že jsi mírumilovný. Mluv. Je pravda, že toužíš po vládě?”

„Mé Království není z tohoto světa. Kdyby to bylo světské království, mí ministři a vojáci by přece bojovali, aby se mě židé nemohli zmocnit. Ale mé Království není ze Země a ty sám víš, že netoužím po moci.”

„To je pravda. Vím to, říkali mi to. Ale nepopíráš, že jsi král?”

„Ty jsi to řekl. Jsem Král. To proto jsem přišel na svět, abych podal svědectví Pravdě. Kdo je přítelem pravdy, naslouchá mému hlasu.”

„A co je to pravda? Ty jsi filozof? Proti smrti nám to beztak není nic platné. Sokrates přesto zemřel.”

„Ale bylo mu to platné v životě, aby dobře žil a také dobře zemřel. A vstoupil do druhého života, aniž zradil občanské ctnosti.”

„U Jupitera!” Pilát na něho okamžik pohlédne s obdivem, ale pak na sebe opět vezme svou pochybovačnou jízlivost. Učiní zduděné gesto, obrátí se k Ježíšovi zády a vrátí se k židům.

„Neshledávám na něm žádnou vinu.”

Dav se rozzuří, neboť podlehl obavě, že ztratí svou kořist a podívanou na popravu. Křičí: „Je to povstalec!”

„Rouhač!” „Podporuje volné mravy!” „Podněcuje ke vzpouře!” „Odmítá úctu císaři!” „Prohlašuje se za proroka!”

„Provozuje magii!” „Je to Satan!” „Na smrt!” „Na smrt!”

Pilát se vrátí k Ježíšovi: „Slyšíš, jak tě obviňují? Ospravedlň se.”

Ale Ježíš mlčí. Pilát uvažuje. A rozhodne. „Nechť ho jedna setnina odvede k Herodovi. Ať ho soudí on, je to jeho poddaný. Uznávám tetrarchovo právo a předem se podřizuji jeho rozsudku. Jděte.”

Když vstupují do nádherného Herodova paláce, Ježíš spatří Chúzu. Ale ten sklopí hlavu a vytratí se... A teď už stojí v síni před Herodem. A za ním doktoři a farizejové, kteří se zde cítí volněji.

„Ty jsi velký, vím to. A raduji se z toho, že Chúza je tvým přítelem a Manaen učedníkem. Já... to víš, starosti o stát... Ale velice toužím ti říci... požádat tě o odpuštění... Janovo oko... jeho hlas mě obviňuje... jsou stále přede mnou. Ty jsi světec, který smazává hříchy světa. Dej mi rozhřešení, ó, Kriste.”

Ježíš mlčí.

„Slyšel jsem, že tě obviňují, že se stavíš proti Římu. Ale což nejsi slíbeným bičem?”

Ježíš mlčí.

„Řekli mi, že prorokuješ konec Chrámu a Jeruzaléma. Ale není Chrám věčný jako duch, neboť si to přál Bůh, který je věčný?”

Ježíš mlčí.

„Což jsi zešlel? Ztratil jsi svou moc? Satan ti uťal slovo? Opustil tě?“

Herodes se teď rozesměje, ale pak dá nějaký rozkaz. A služebníci se vrátí s chrtem, jenž má zlomenou nohu, žalostně kulhá, a čeledínem, idiotem s velkou hlavou, kterému tečou sliny, ubožákem, s nímž se baví služebníci.

Doktoři a kněží prchají před touto svatokrádeží...

Herodes, falešný a posměvačný, vysvětluje: „To je oblíbenec Herodiady. Dárek Říma. Včera si zlomil nohu a Herodiada pláče. Poruč, aby se uzdravil. Udělej zázrak.“

Ježíš na něho přísně pohledne a mlčí.

„Urazil jsem tě? Tak tedy uzdrav tohoto. Je to člověk, přestože je jen o málo víc než zvíře. Dej mu inteligenci, ty, Otcova Inteligence... Neříkáš to tak?“ A urážlivě se zasměje.

Další, ještě přísnější Ježíšův pohled a ticho.

„Ten muž se příliš postil a teď je ještě ke všemu otupělý z toho všeho špatného jednání. Sem s vínem a ženami; a rozvažte ho.“

Rozvažou ho. A zatímco početní služebníci přinášejí amfory a poháry, vstoupí tanečnice... oděné téměř do ničeho... a začnou tichý, ale nestoudný tanec.

Ježíš poháry odstrčí a bez řeči zavře oči. Herodův dvůr se směje jeho pohoršení.

„Vezmi si, kterou chceš. Žij! Nauč se žít!“ falešně našeptává Herodes.

Ježíš připadá jako socha. Stojí se zkríženými rukama a se zavřenými očima a nepohne se, ani když nestoudné tanečnice se o něho otřou svými nahými těly.

„Stačí. Jednal jsem s tebou jako s Bohem, a ty jsi nejednal jako Bůh. Jednal jsem s tebou jako s člověkem, a ty jsi nejednal jako člověk. Jsi blázen. Odějte ho do bílého šatu, aby Pontius Pilát věděl, že tetrarcha usoudil, že jeho poddaný je blázen. Setníku, řekneš prokonzulovi, že Herodes se mu pokorně klaní a vzdává úctu Římu.

Jděte.“

A Ježíš je opět svázán a odchází oděn do bílé tuniky, kterou mu přetáhli přes jeho červený vlněný oděv a která mu dosahuje po kolena.

A vracejí se k Pilátovi.

Ted se setnina už jen stěží prodírá davem, který neúnavně čeká před prokonzulovým palácem. Je zvláštní vidět tak početný dav na tomto místě, zatímco zbytek města připadá vylidněný. Ježíš spatří skupinu pastýřů, jsou zde všichni, a s nimi i malou skupinku galilejských. A pak vidí i Jana, který vklouzl dovnitř do vestibulu a je napolo skryt za sloupem. Ježíš se na všechny své přátele usměje...

Setník pozdraví Pontia Piláta a podává mu hlášení.

„Opět zde?! Och, prokletý národ! Takhle obtěžovat!“

Jde k davu a zastaví se uprostřed vestibulu.

„Hebrejští, poslyšte. Přivedli jste mi tohoto muže jako pachatele rozruchu. Vyslechl jsem ho před vámi a neshledal jsem ho vinným z žádného zločinu, z kterého ho obviňujete. A Herodes také ne. Poslal nám ho zpět. Nezaslouží si smrt. Řím promluvil. Nicméně abych se vám neznelíbil, že vám odnímám vaši zábavu, dám vám Barabáše. A zde tomu dám namrskat, dostane čtyřicet ran. To stačí. „Ne, ne! Ne Barabáše! Smrt Ježíšovi! Strašnou smrt! Osvobod' Barabáše a odsud Nazaretského.“

„Poslyšte! Mrskání nestačí? Tak ho dám zbičovat! To je strašné, víte? Může se na to i zemřít. Co udělal špatného? Nenalézám na něm žádnou chybu, propustím ho.“

„Ukřižuj ho! Ukřižuj ho! Na smrt! Ochraňuješ zločince! Pohane! Ty jsi také Satan!“

„Ať je zbičován,“ nařídí Pilát setníkovi.

„Kolik ran?“

„Tolik, kolik uznáš za vhodné. Už ať to máme za sebou. Je mi to nepříjemné. Jdi.“

Ejhle, Člověk!

Ježíš je odveden čtyřmi vojáky do dvora za atriem. Uprostřed tohoto dvora, vydlážděného barevným mramorem, je vysoký sloup. Asi tři metry nad zemí je opatřen železným ramenem, přesahujícím aspoň metr a zakončeným kruhem. Ježíše svléknou a s rukama spojenými nad hlavou ho k němu přivážou. Ježíš má na sobě jen lněné spodky a sandály. Ruce jsou až u kruhu, takže přes svou vysokou postavu Ježíš sotva dosahuje k zemi špičkami nohou. Už toto postavení musí být mukou.

Jeden kat, jehož profil je jasně hebrejský, si stoupne před Ježíše a za něho druhý, podobný prvnímu. Kati jsou vybaveni důtkami, pozůstávajícími ze sedmi kožených řemínků, ukončených olověnými kuličkami a připevněných k rukojeti. Pustí se do bičování rytmicky, jako při nějakém cvičení. Jeden zepředu, druhý zezadu, takže Ježíšův trup se octne ve víru úderů. Čtyři vojáci, kterým byl dán na starost, se lhostejně dají do hry v kostky s dalšími třemi vojáky, kteří se k nim připojili.

Hlasy vojáků se střídají s pravidelnými údery, které vždy zasýčí jako hadi a pak zaduní jako kameny hozené na buben. Zasahují toto ubohé štíhlé tělo a způsobují na něm pruhy, nejprve růžové, pak stále fialovější, jak nabíhají krví; ty pak praskají a z nich stříká krev všemi směry. Kati zasahují hlavně hrudník a břicho, ale nechybí ani rány po nohou a rukou a dokonce i po hlavě, aby tak nezůstal ani kousíček kůže, který by netrpěl.

A ani jediné záupnění. Kdyby nebyl držen lany, určitě by upadl. Ale Ježíš nepadá ani neúpí. Pouze mu po krupobití ran, které obdržel, poklesne hlava na prsa, jako by omdlel.

„Oné! Přestaňte! Málem byste ho zabili," křičí a hubuje jeden voják.

Oba kati vstanou a utrou si pot.

Ježíše odvážou a ten padne na zem, jako by byl mrtev. Nechají ho tam, jen občas do něho kopnou nohou, aby viděli, zda se probudí.

„Že by byl mrtev? Je to možné? Je mladý a říkali, že je to řemeslník. Jeden by řekl, něžná slečinka."

„Já se o něho postarám," říká jeden voják. Posadí Ježíše a zády ho opře o sloup. Tam, kde předtím ležel, jsou koláče sedlé krve. Voják pak jde ke kašně, naplní vodou nějakou nádobu a poleje Ježíšovi hlavu i tělo. „Vida, voda dělá květinám dobře."

„Tak jdeme, drahoušku, tvá dáma tě čeká!

Ale Ježíš se marně snaží rukama vzepřít o zem a povstat.

„Tak dělej! Rychle! To jsi tak slabý? Tak ti dodáme sílu," vysmívá se mu jiný voják. A rukojetí své halapartny zasadí Ježíšovi spoustu ran do obličeje a zasáhne ho i mezi pravou lící a nosem, který začne krváčet.

Ježíš otevře oči... má zastřený pohled... a upřeně se zadívá na vojáka, který ho udeřil, otře si rukou krev a s velkým úsilím povstane.

„Obleč se. To není slušné, zůstat takhle, nestydo!" A vojáci kolem něho utvoří kruh a smějí se mu.

Ježíš mlčky poslechne. Shýbne se, a jen on sám ví, jak tím musí trpět. Ale jeden voják šaty odkopne a rozháže je a pokaždé, když Ježíš po nich už sahá, opět je některý voják odhodí jiným směrem...

Konečně se může obléknout. Otře si svůj mokrý obličej, a tak ho očistí od prachu a plivanců. A ze své vrozené potřeby být upravený si uhladí vlasy a vousy.

A pak se na slunci skrčí v podřepu, neboť se chvěje, můj Ježíš... Začíná se ho zmocňovat horečka...

Opět mu svážou ruce a provazy se zařiznou tam, kde předtím už byl červený náramek sedřené kůže.

„A co teď budeme dělat? Nudím se!"

„Dočkej, židé chtějí krále, tak jim ho dáme. Tohohle," říká jeden voják.

A běží ven a vrátí se s větvemi divokého hlohu. Vojáci odstraní dýkami listí a květy a zkroutí větve do kruhu a vtlačí ho na ubohou hlavu. Ale barbarská koruna Ježíšovi padne až na krk.

„Nedrží. Musí být užší. Sundej ji."

Sundají mu korunu a přitom ho škrábou po tvářích a vytrhávají mu vlasy. Zmenšují korunu. Ale teď je příliš malá, a tak ji opět sundávají a znovu upravují. Tentokrát padne dobře.

„Koruna králi nestačí. Musí mít i purpur a žezlo. Ve stáji je třtina a na smetišti červený plášť. Přines ho, Kornelie."

A Ježíšovi přehodí přes ramena špinavý červený hadr. A ještě než mu vloží do rukou třtinu, bijí ho s ní po hlavě a klanějí se mu a zdraví ho: „Buď zdrav, židovský králi," a prohýbají se směchy. Ježíš je to všechno nechá konat. Nechá se i posadit na „trůn". Přijímá bití i posměšky bez jediného slova. Pouze na vojáky hledí; ale je to pohled plný takové něhy a tak strašného utrpení, že ho nemohou snést...

Vojáci se svými posměšky ustanou, teprve až ostrý hlas nadřízeného požaduje, aby byl viník předveden před Piláta.

„Přístup, ať tě ukážu lidu."

Ježíš, byť zlomen, se důstojně vzpřímí. Ó, jak je opravdu králem!

A zatímco Ježíš jde do vestibulu a ukazuje se, obklopen čtvercem vojáků, Pontius Pilát na něho ukáže a řekne:

„Ejhle, Člověk! Váš král. To vám ještě nestačí?"

Ale jsou to ještě lidé? Ne, jsou to vzteklé hyeny. Křičí, napřahují pěsti, volají po smrti.

Ježíš obrátí svůj pohled do davu a v moři nenávistných tváří nalézá tváře přátel. Kolik jich je? Ani ne dvacet mezi tisíci nepřátel. A Ježíš skloní hlavu, zdeptaný svou opuštěností. A skane slza, druhá, další... ale pohled na jeho pláč nevzbudí soucit, ale o to větší nenávist.

Zavedou ho zpět do atria.

„Tak tedy? Nechtě ho jít. To je spravedlivé."

„Ne. Na smrt! Ukřižuj ho."

„Dám vám Barabáše."

„Ne. Krista!"

„Tak si to zaříd'te sami. Vezměte si na sebe jeho ukřižování, neboť já na něm žádnou vinu nenalézám."

„Říká si, že je Syn Boží. Náš zákon předepisuje smrt tomu, kdo je vinen takovým rouháním."

Pilát se zamyslí. Vráti se a zkoumavě hledí na Ježíše.

„Je to pravda? Odpověz."

Ježíš mlčí.

„Odkud přicházíš? Co je Bůh?"

„Vše."

„A pak? Co tím chceš říci? Co znamená Vše pro toho, kdo zemře? Ty jsi blázen... Bůh neexistuje. Já ano, já existuji."

Ježíš mlčí. Dal zaznít velkému slovu a pak opět se zahalí do mlčení.

„Pontie: jedna propuštěnkyně Klaudie Proculy žádá o vstup. Má pro tebe písemný vzkaz."

„Pane! Ted ještě ke všemu i ženy! Ať vstoupí."

Vejde Římanka, poklekne a podá voskovou tabulku. Zatímco Pilát čte, žena se pozpátku vzdalí.

„Radí se mi, abych zabránil vraždě. Je to pravda, že jsi více než nějaký ptakopravec? Mám z tebe strach."

Ježíš mlčí.

„Ale což nevíš, že mám moc tě osvobodit, anebo tě ukřižovat?"

„Neměl bys žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora."

Pilát je mezi dvěma mlýnskými kameny: chce i nechce. Bojí se Božího trestu, bojí se trestu Říma, bojí se pomsty židů. Na chvíli převládne strach z Boha. Jde opět dopředu a řekne mocným hlasem: „Není vinen."

„Říkáš-li to, jsi císařovým nepřitelem. Ten, kdo se činí králem, je jeho nepřítelem. Ty chceš Nazaretského osvobodit. Dáme to vědět císařovi."

Piláta se zmocní lidský strach.

„Tak tedy vy chcete jeho smrt? Budiž! Ale necht' krev tohoto spravedlivého není na mých rukou," a dá si přinést umývadlo a umývá si ruce před lidem. A dav křičí, jak posedlý: „Na nás, na nás jeho krev. Necht' padne na nás a na naše děti. My se ho nebojíme. Na kříž!"

Pontius Pilát se vrátí na svůj trůn, zavolá setníka Longina a jednoho otroka. Dá si otrokem přinést stůl a na ten položí ceduli a na tu napíše: „Ježíš Nazaretský, Král židovský." A ukáže nápis lidu.

„Ne, tak ne. Ne král židovský, ale že on říká, že bude králem židovským," křičí mnozí.

„Co jsem napsal, to jsem napsal," řekne tvrdě Pilát a nařídí: „Necht' jde na kříž."

Na Golgotu

Po svém odsouzení zůstane Ježíš stát, strážěn vojáky, a čeká na kříž, ne více než asi půlhodinu. Pak dá Longin, pověřený vedením popravu, své rozkazy.

Ale ještě předtím Longin na Ježíše několikrát pohlédne se zvědavostí, která už je zabarvena soucitem, a přistoupí k němu a nabídne mu, aby se napil z jeho vojenské čtury.

Ale Ježíš mu odpoví: „**Necht' se ti Bůh odmění za tvůj soucit, ale nechci tě připravit o tvůj nápoj.**"

„Ale já jsem zdravý a silný a pro mne to není žádné odříkání... Aspoň doušek... abys mi ukázal, že k pohanům necitíš nenávisť."

Ježíš už tedy neodmítá a vypije jeden doušek nápoje. Už má ruce rozvázané a nemá už ani třtinu ani červený plášť, a tak to může učinit sám. Pak však odmítne.

„Ale vždyť si vezmi. Je to medová voda. To zažene žízeň... Mám s tebou soucit... ano... soucit. To z těch hebrejských neměli zabíjet zrovna tebe... Žel! ... Já k tobě žádnou nenávisť necítím... a budu se snažit, abych ti nedal trpět víc, než je nutno."

Ale Ježíš se už nenapije... Má opravdu žízeň. Ale on nechce méně trpět...

Jsou přivedeni oba lotři. Nastala chvíle odchodu. Longin dává poslední rozkazy.

Jedna setnina se rozdělí do dvou zástupů, vzdálených od sebe asi tři metry, a vyjde na náměstí, kde mezitím druhá setnina zatlačila dav, aby nepřekážel. Je zde už družstvo deseti vojáků na koních s mladým velitelem. Longin se vyhoupne do sedla a postaví se asi dva metry před oněch jedenáct jezdců.

Přinášejí kříže: kříže lotřů jsou menší. Ježíšův je delší. Řekla bych, že jeho svislá část nemá méně než čtyři metry. Vidím, že kříž přinášejí už sesazený dohromady.

Ještě než dají Ježíšovi kříž, pověsí mu kolem krku nápis s oznámením „Ježíš Nazaretský, Král židovský."

Teď jsou už připraveni a Longin dává rozkaz k pochodu. „Nejprve Nazaretský, za ním oba lotři..." Pobídne svého koně a průvod se dá pomalu do pohybu.

Longin by chtěl všechno vykonat co nejrychleji, a tak na Golgotu volí nejkratší cestu. Ale rozvášněná chátka to nechce: „To nesmíš! To je nezákonné! Zákon říká, že odsouzení musí být viděni městem, kde hřešili!"

Z lásky k pokoji se tedy Longin dá cestou k městu.

Ježíš těžce oddechuje. Každá díra na cestě je pastí pro jeho nohy, které zakolísají, a mukou pro jeho rozedraná ramena a hlavu, korunovanou trním, na niž rovnou shora dopadá nevýslovně pražící slunce, občas se schovávající za olověné mraky, ale i přesto nepřestávající pálit. Ježíš je vyčerpán únavou, horečkou a vedrem. A myslím, že mu musí způsobovat muka i toto světlo a tento křik. A nemůže-li si ucpat uši, aby neslyšel rozpoutaný řev, aspoň napolo přivírá oči, aby neviděl cestu zalitou sluncem. Ale musí je opět otevřít, protože zakopává o kameny...

Židé ho teď nemohou bít bezprostředně; a tak občas aspoň po něm hodí kamenem, a to obzvláště na malých náměstích; zato v úzkých uličkách ho bijí klacky... Vojáci ho chrání, jak mohou.

Ale jakmile vojáci dospějí k jistému místu, učiní navzdory křiku a vyhrožování manévru a průvod náhle odbočí na cestu, vedoucí směrem dolů, přímo k hradbám...

Ježíšův dech je stále těžší. Po tváři mu stéká pot i krev z ran od trnové koruny. Na tento mokrý obličej se lepí prach, neboť se začíná zvedat vítr, a znečišťuje ho podivnými skvrnami...

U Soudní brány je už nahromaděno mnoho lidí. Ale ještě než tam dospěl, Ježíš už málem upadl. Zabránil tomu jen včasný zásah jednoho vojáka, na kterého padal.

Luza se tomu směje a křičí: „Necht' ho! Vždyť přece říkal: »Vstaňte«. Ať teď vstane sám."

A pak už začíná výstup na Kalvárii. Obnažená cesta bez jediného stínu a s hrbolatou dlažbou...

Při výstupu musí Ježíš pociťovat velké bolesti, neboť kříž při své délce musí být velmi těžký.

A tak jak je už vyčerpán, zakopne o jeden vyčnívající kámen a upadne na pravé koleno; podaří se mu povstat, pomáhá si přitom levou rukou. Dav se rozhučká radostí. Ježíš povstává, ale postupuje vpřed stále více shrben a těžce přitom oddechuje; je zmítán horečkou a krev se mu hrne do hlavy.

Nápis, který se před ním houpe, mu překáží, že dobře nevidí na cestu, a tak jak postupuje shrben, táhne po zemi

svůj oděv, a ten mu také překáží v chůzi. Zase zakopne a padne na obě kolena a opět se zraňuje a kříž mu vyklouzne z rukou a tvrdě ho udeří do zad. A zatímco se sklání, aby ho zvedl a s námahou vložil na ramena, je zřetelně vidět, že kříž svou vahou na pravém rameni opět otevřel četné rány po bičování a rozedral je do jediné velké rány, mokvající vodou a krví, takže tunika je v tom místě celá poskvrněná.

Longin pobízí k většímu spěchu, a tak vojáci ubohého Ježíše popohánějí ranami dýk naplocho. Opět se dají na pochod, ale ten je navzdory všemu úsilí stále pomalejší.

Ježíš připadá, jako by byl docela opilý, tak je jeho chůze vrávoravá, takže naráží střídavě do obou řad vojáků. Lidé to zpozorují a křičí: „Jeho doktrína mu stoupla do hlavy. Podívejte se, jak klopýtá!“ A jiní, kteří nejsou z lidu, ale patří ke kněžím a doktorům, se mu vysmívají: „Ne! To má ještě v hlavě po těch všech hostinách v Lazarově domě. Chutnalo ti na nich? Tak teď jez naše jídlo...”

Longin, který se chvílemi otáčí, ze soucitu nařídí několikaminutovou zastávku. Luza ho kvůli tomu uráží, že nařídí mužstvu, aby proti ní použilo zbraní. A zbabělý dav se před lesklými a hrozivými oštěpy s křikem rozprchne.

A právě teď vidím, jak z trosek nějaké zřícené zdi se vynořuje skupinka pastýřů. Silou svých pohledů se snaží upoutat Mistrovu pozornost, zarmoucení, zaprášení, rozrušení. A Ježíš k nim obrací hlavu a vidí je... Upřeně na ně hledí, jako by to byly tváře andělů a jako by se jejich pláčem posiloval. Usmívá se na ně, a když je dán opět rozkaz k pochodu, prochází těsně kolem nich a slyší jejich úzkostný pláč. Namáhavě obrací hlavu pod tíhou kříže a ještě jednou se na ně usměje.

To je jeho odpočinek... Deset tváří... zastávka pod pražícím sluncem...

A pak ihned na to bolest z třetího, teď už úplného pádu. Tentokrát to není proto, že by zakopl. Padne pro náhlé selhání sil, omdlí. Klesne jak podřatý a zraní si obličej o vyčnívající kameny a zůstane ležet v prachu pod křížem, který na něho padl. Vojáci se ho snaží pozvednout. Ale Ježíš leží jako mrtvý. Zatímco vojáci o tom podávají Longinovi hlášení, se konečně opět vzpomíná a s pomocí dvou vojáků, z nichž jeden pozvedá kříž, pomalu povstává. Ale je opravdu vyčerpan.

„Zařídte to tak, aby vám nezemřel dřív než na kříži!“ křičí dav.

„Způsobíte-li jeho předčasnou smrt, odpovíte si za to prokonzulovi, pamatujte na to. Viník musí k popravě dojít živý,“ říkají kněží vojákům.

Ti je probodávají zuřivými pohledy, ale ukázněně mlčí.

Longin se toho také obává; a zařídí to tak, že dá rozkaz, aby se šlo po delší, méně strmé cestě, stoupající k vrcholu v zákrutech. Právě na této cestě jsou lidé, kteří se nepodílejí na nedůstojném řevu posedlých, následujících Ježíše, aby se těšili z jeho muk: jsou to plačící zahalené ženy a několik malých skupinek mužů; ti jsou výše než ženy, a právě mizí z dohledu, neboť cesta horu obtáčí.

Lidé, kteří následovali Ježíše, vztekle řvou a se sprostými nadávkami Odsouzenému i jeho doprovodu zčásti jdou za průvodem, zčásti rychle vystupují nahoru, aby tam zaujali nejvýhodnější místa.

Plačící ženy, jdoucí po cestě vzhůru, zaslechnou křik a uvědomí si, že průvod směřuje k nim. Zastaví se tedy a zády se přitisknou k hoře. Stáhnou si ještě hlouběji své závoje; mezi nimi je jedna žena, která je docela zahalena jako musulmanka, ponechávajíc si volně jen své velice černé oči. Ženy jsou oděny přepychově a doprovází je jeden starý silný muž.

Když k nim Ježíš dospěje, rozevzlykají se ještě silněji a hluboce se před ním skloní. Pak však s rozhodností přistoupí blíž. Vojáci jim chtějí zahradit cestu oštěpy, ale žena zahalená jako musulmanka na okamžik ukáže svou tvář před setníkem, přijíždějícím na koni, a ten dá rozkaz, aby je nechali projít.

Ženy přistoupí k Ježíšovi a v pláči poklekají k jeho nohám, zatímco se on zastaví a těžce oddychuje. A přesto se ještě dokáže usmát na tyto zbožné ženy a muže, který je doprovází a v kterém poznávám Jonatase. Jedna z žen je Jana Chúzova. V rukou má stříbrnou amforu a nabízí ji Ježíšovi, ale on odmítá. Ostatně je tak zadýchaný, že by ani nemohl pít. Levou rukou si otře pot a krev, které mu stékají do očí.

Jiná žena, která má vedle sebe mladou služebnou nesoucí kufřík, ho otevře a vyjme z něho velmi bílé lněné čtvercové plátno a nabídne ho Vykupiteli. Ježíš ho přijme, ale protože na to sám jednou volnou rukou nestačí, žena, plná soucitu, mu pomáhá, dávajíc pozor, aby nezavadila o korunu, přiložit plátno na obličej. Ježíš tiskne čisté plátno ke svému ubohému obličej, jako by v tom nalézal velkou útěchu. Pak plátno vrací a začne mluvit. „Děkuji, Jano, děkuji, Niko... Sáro... Marcelo... Elizo... Lidie... Anno... Valerie... a ty... Ale neplačte... nade mnou... dcery jeruzalémské... ale nad hříchy... svými i hříchy... vašeho města... žehnej, Jano, tomu... že už nemáš děti... Věz... je to z Božího soucitu... nemít... nemít děti... neboť... za toto... budou trpět... A vy... ženy... plačte nad... svými syny, neboť... tato hodina neprojde... bez trestu... A jaký trest, děje-li se toto... Nevinnému... Budete plakat nad tím... že jste porodily... odkojily... a že dosud máte... své syny... Od této chvíle... budou matky plakat, protože... po pravdě vám říkám... bude šťasten ten... který tehdy padne... pod troskami... jako první. Žehnám vás... Jděte... domů... modlete se... za mne. Sbohem, Jonatase... odved je...”

A uprostřed hlasitého pláče žen a nadávek židů se Ježíš dává opět na pochod...

Pokračování ve výstupu na Golgotu, setkání s Matkou a Janem, ukřižování, smrt, snímání s kříže a uložení do Hrobu je vyličen v Životě Panny Marie na str. 82-94.

Jidášův konec

Mezitím Jidáš, zmítaný protichůdnými myšlenkami, jde svým bláznivým pochodem do středu města, ale pokřik lidí ho upozorňuje, že je blízko Kaifášova domu, a tak s hlavou v dlaních a sehnut, jako by tyto výkřiky byly kameny, které ho kamenují, prchá a prchá. A při svém útěku zahne do uličky, která ho dovede rovnou k domu, kde se odehrávala Poslední večeře. Uvědomí si to, až už je u kašny naproti domu... Pláč vody, která curůčkem padá do kamenné nádrže, a slabý závan větru, který se vetře do úzké uličky a vyvolá zde jakoby dušené zaúpění, mu nejspíš připadá jako pláč toho, koho zradil, jako nářek Mučeného. Zacpává si uši, aby neslyšel, a utíká odtud s očima zavřenýma, aby neviděl ony dveře, kterými před málo hodinami vešel s Mistrem a kterými pak odešel pro ozbrojené muže.

Na tomto bezhlavém úprku narazí na poběhlého psa, velkého šedého a naježeného psa, který se s vrčením zastavuje a je připraven vrhnout se na toho, kdo by se mu postavil do cesty. Jidáš otevře oči a setká se s fosforeskujícími panenkami, které na něho upřeně hledí, a spatří bělost obnažených tesáků, které jako by se stáhly v ďábelském úsměšku. Zakřičí hrůzou. Pes, který to snad považuje za výhružný výkřik, se na něho vrhne a oba se válejí v prachu: Jidáš dole, ochromen strachem, pes na něm. Když zvíře pustí svou kořist, Jidáš krvácí ze dvou nebo tří kousnutí a jeho plášť je na několika místech roztrhán.

Je pokousán v tváři, přesně na místě, kam políbil Ježíše. Tvář krvácí a krev mu u krku znečišťuje jeho nažloutlý oděv... Jidáš si sáhne rukou na tvář, pohlédne na psa, který se vzdálil, ale stále ho sleduje, a zašeptá: „Belzebube!" Pak opět vykřikne a dá se na útěk, po nějakou dobu pronásledován psem. Prchá až k můstku poblíž Getseman. Tam se vrhne do potoka pro kameny, aby je házel po psovi, ale vidí, že pes mezitím odběhl, a tak se rozhlédne kolem sebe a uvědomí si, že je do poloviny lýtek ve vodě. Aniž se stará o svůj oděv, stále zmáchanější, shýbá se k vodě a pije, jako by byl spalován horečkou, a omývá si zakrvácenou tvář, která ho musí bolet. V jasu prvního svítání vystupuje po srázném břehu, ale na druhé straně, jako by měl stále strach ze psa.

Ujde několik metrů a stojí před vstupem do Olivové zahrady. Když pozná to místo, zvolá: „Ne! Ne!". Ale pak, puzen nevím jakou neodolatelnou silou, vystupuje až na ono místo, kde došlo k zajetí. Země, pošlapaná četnými nohama, zdupaná tráva a krev na zemi, snad z ucha Malchova, mu ukazují, že je tam, kde Nevinného označil katům.

Hledí, hledí... a pak chřaptivě vykřikne a uskočí zpět. Křičí: „Ta krev!" a ukazuje... na co? se svou vztaženou paží a s napřaženým ukazováčkem. V přibývajícím světle má mrtvolný, strašidelný vzhled. Vypadá jako blázen. Má vytřeštěné svítící se oči, jako by byl v delíriu; jeho rozčuchané vlasy jako by mu stály na hlavě; otékající tvář mu křiví ústa do šklebu. Jeho roztrhaný šat, potřísněný krví, zamokřený, zablácený, protože prach se navlhlil a změnil se v bláto, ho činí podobným nějakému žebrákovi. Jeho plášť, rovněž roztrhaný a zablácený, visí s jednoho ramene jako hadr a jak Jidáš s opakovanými výkřiky - „ta krev, ta krev!" ustupuje, jako by se ta krev stala mořem, které stoupá a hrozí ho zaplavit, zaplete se do něho a padá naznak a zraňuje se vzadu na hlavě nárazem o kámen.

Zaúpí bolestí a strachem. „Kdo je to?" zvolá. Musel si nejspíš pomyslet, že ho někdo srazil a udeřil.

Ale pak jde dál. Nalézá stopy po ohni, který zapálil Petr pod jedním olivovým stromem, ale neví, že ho rozdělal Petr, a tak si myslí, že to zde byl Ježíš. Vykřikne: „Bězte! Bězte!" s oběma rukama vztaženýma před sebe, jako by odstrkoval strašidlo, které ho týrá. Utíká odtud pryč a skončí přímo proti skále Agónie.

Spatří Ježíšův plášť, který leží na skále. Pozná ho. Chce se ho dotknout. Má strach. Vztáhne ruku, ale opět ji oddálí. Chce. Nechce. „Ano, u Satana! Ano, chci se ho dotknout. Nemám strach!" Říká, že nemá strach, ale hrůzou mu cvakají zuby. Nicméně učiní rozhodný pokus a uchopí plášť. Rozesměje se. Je to smích démona. Hysterický smích, úsečný, ponurý, který jako by neměl skončit, protože Jidáš přemohl svůj strach a teď to říká: „Kriste, ty mi už nenaháníš strach. Už žádný strach. Měl jsem z tebe velký strach, protože jsem myslel, že jsi Bůh a Silný. Ale teď už ve mně nevzbuzuješ strach, protože nejsi Bůh. Jsi ubohý blázen, slaboch. Nedokázal ses ubránit. Nezničil jsi mě na popel a ani jsi mi v mém srdci nevyčetl mou zradu. Můj strach... Jaký jsem byl hlupák! Když jsi mluvil, i včera večer, myslel jsem, že víš. Nic jsi nevěděl. Byl to můj strach, který dal prorocký smysl tvým docela obyčejným slovům. Nejsi ničím. Nechal ses prodat, označit, zajmout jako myš ve své díře. Tvá moc! Tvůj původ! Cha, šprýmaři! Tím silným je satan! Tím silnějším než ty. Porazil tě. Cha, cha, proroku! Mesiáši! Izraelský Králi! A musel jsem lhát, abych tě pohotově klamal, když jsem chtěl užívat života. Ale i když jsem kradl a smilnil s velkou obezřetností, nic bys mi byl neučinil. Blázne! Zbábělce! Tu máš, tu máš, tu máš! Učinil jsem chybu, že jsem neudělal tobě, co teď dělám tvému plášti, abych se pomstil za čas, během kterého jsi ze mne učinil otroka strachu. Tu máš, tu máš, tu máš!

Při každém „tu máš" se snaží kousnout do látky pláště a roztrhnout ji. Mačká ji ve svých rukou. Ale jak to dělá, otevře plášť a objeví se skvrny, které ho promáčejí. A Jidáše vztek náhle přejde. Upřeně hledí na skvrny. Sahá na ně, čichá k nim. Je to krev... Roztahuje plášť. Látky je viditelně plna otisků dvou rukou poskvřených krví, jak Ježíš přitiskl látku na svou tvář.

„Ach...krev, krev! jeho... Ne!" Jidáš plášť upustí a rozhlíží se kolem sebe. Na skále, tam kde se Ježíš opíral zády, když ho utěšoval anděl, je také temná krvavá skvrna. „Tam!... Tam! Krev!" Sklopí oči, aby neviděl, a spatří trávu zcela zčervenalou krví, která na ni stekla. „Ne! Ne! Ne! Nechci vidět! Nemohu se na tuto krev dívat! Pomoc!" Sahá si rukama na hrdlo a ztrácí všechno sebeovládání, jako by se topil v moři krve. „Zpět! Nechej mě! Zlořečený! Ale to je úplné moře krve! Zaplavuje Zem. Zem. A na zemi pro mě není místa, protože nemohu vidět krev, která ji zaplavuje. Jsem Kainem Nevinného!" Myslím, že v této chvíli mu do srdce vstoupila myšlenka na sebevraždu.

Jidášova tvář budí strach. Vrhá se dolů se srázu a prchá olivovým sadem, ale ne cestou, po které se sem dostal

předtím. Připadá, jako by byl pronásledován šelmami. Vrací se do města. Zahalí se, jak může, do svého pláště a snaží se skrýt své poranění i svou tvář. Směřuje k Chrámu. Ale zatímco jde tím směrem, na jedné křižovatce se octne proti luze, která táhne Ježíše k Pilátovi. Nemůže se vzdálit, protože další dav se na něho tlačí zezadu, tak jak lidé přibíhají, aby se podívali. A protože je vysoký, vidí... A setká se s Kristovým pohledem... Oba pohledy se na okamžik zkříží. Pak Kristus odchází, svázaný, bitý a Jidáš opět upadá naznak, jako by omdlel. Dav po něm nelitostně šlape, ale on si to nechá líbit. Dává přednost tomu, aby byl všemi pošlapán, než aby se setkal s oním pohledem.

Když bohovraždná smečka s Mučedníkem prošla a cesta je volná, Jidáš se zvedá a běží do Chrámu. Odstrčí strážce stojícího u vstupní brány a málem ho porazí. Přibíhají další strážci, aby násilníku zakázali vstup, ale ten je odrazí jako zuřivý býk. Jeden z nich, který ho zachytí, aby mu zamezil proniknout do velerady, kde jsou ještě všichni shromážděni a diskutují, je uchopen za krk a shozen se schodů.

„Proklatci, nechci vaše peníze,“ křičí, jak stojí uprostřed sálu, právě tam, kde předtím stál Ježíš. Řeklo by se démon, který unikl z pekla. Zakrvácený, rozčuchaný, spalovaný svým blouzněním, s pěnou u úst, s prsty zkřivenými jako drápy křičí pronikavým chraptivým hlasem: „Nechci vaše peníze, ztratili jste mě. Svedli jste mě ke spáchání největšího hříchu. Jsem prokletý, stejně jako vy. Zradil jsem nevinnou krev. Necht' na vás padne ta Krev a moje smrt. Na vás... Ne, ó...“ Jidáš spatří dlažbu zbarvenou prolitou krví. „I zde, i zde je krev? Všude! Všude je jeho krev. Ale kolik krve má Beránek Boží, když takto zaplavuje Zem a nezemřel z toho? A to já jsem ji rozlil. Z vašeho popudu. Zlořečení! Zlořečení! Navěky zlořečení! Prokletí na tyto zdi! Prokletí na tento znesvěcený Chrám! Prokletí na bohovraždného velekněze! Prokletí na nehodné kněze, falešné doktory, pokrytecké farizeje, kruté židy! Prokletí na mne!

Vezměte si svoje peníze a ať se vám duše zadusí v hrdle, jako se moje zadusí provazem,“ a Jidáš hodí váček s penězi Kaifášovi do tváře a s výkřikem odejde, zatímco peníze se kutálejí a zvoní po zemi, když předtím udeřily Kaifáše do úst, která začnou krváčet.

Nikdo se Jidáše neodvážá zadržet. Odchází. Běží, kam ho nohy nesou. A osudově se podruhé setká s Ježíšem, když se vrací od Heroda. Jidáš opustí centrum města a ponoří se poslepu do těch nejobožejších uliček, až se opět dostane před dům večeřadla. To je docela zavřeno, jakoby opuštěno.

Jidáš se zastaví, hledí na ně. „Matka!“ Zůstává nerozhodně stát. „Já mám také matku! A já jsem zabil syna matce! Ale přesto... chtěl bych vejít dovnitř... vidět ještě jednou tu místnost. Tam není krev...“ Zabuší na vrata a buší znovu a znovu... Přichází správcová a nepatrně pootevře vrata. A když vidí toho rozrušeného, k nepoznání změněného muže, vykřikne a pokusí se je zavřít. Ale Jidáš mocným úderem ramene dveře rozrazí dokořán a porazí přítom zděšenou ženu a spadne dovnitř.

Běží ke dveřím vedoucím do večeřadla. Otvírá je. Vstupuje. Dokořán otevřeným oknem vstupuje naplno slunce. Jidáš si oddechne. Zde panuje klid a ticho. Stůl je prostřený tak, jak ho opustili. Zřejmě zde dosud nikdo neuklízěl. Zdálo by se, že je možno zasednout ke stolu.

Jidáš jde ke stolu. Dívá se, zda v amforách je víno. Je tam. Lačně pije rovnou z amfory a pozvedá ji oběma rukama. Pak ztěžka dosedne a položí hlavu na ruce zkřížené na stole. Neuvědomí si, že sedí zrovna na Ježíšově místě a že má před sebou kalich, který sloužil pro Eucharistii. Chvilí takto zůstane, aby si oddechl po předchozím dlouhém běhu, pak pozvedne hlavu, spatří kalich a uvědomí si, kde se posadil.

Vyskočí jako posedlý. Ale kalich ho fascinuje. Na dně je ještě trochu červeného vína a jak slunce do něho dopadá, tekutina zazáří. „Krev“ Krev! Zde je také krev! Jeho Krev! Jeho Krev! »To konejte na mou památku!... Vezměte a pijte. Toto je moje Krev... Krev... která bude za vás prolita...« Ach, jsem prokletý! Pro mne na odpuštění mého hříchu už nemůže být prolita. Nežádám o odpuštění, neboť On mi nemůže odpustit. Pryč odtud! Pryč odtud! Už není místa, kde by Boží Kain poznal odpočinek. Na smrt! Na smrt!”

Vychází. A náhle se octne tváří v tvář Marii, stojící přede dveřmi místnosti, kde ji opustil Ježíš. Zasllechla hluk a zadoufala, že je to Jan, který už byl tolik hodin nepřítomen. Je bledá, jako by ztratila všechnu krev. Její oči plné bolesti se podobají očím Ježíšovým. Jidáš se setká s tímto pohledem, který na něho hledí se stejným zarmouceným věděním, se kterým na něho na ulici pohlédl Ježíš, a s poděšeným „ó“ se přitiskne zády ke zdi.

„Jidáši,“ říká Maria, „Jidáši, co jsi to udělal?“ To jsou táž Ježíšova slova z Getsemanské zahrady, řečená s touž bolestnou láskou. Jidáš si na to vzpomene a vykřikne.

„Jidáši,“ opakuje Maria, „co jsi to udělal? Na tolik lásky jsi odpověděl zradou?“ Mariin hlas je chvějivým pohlazením.

Jidáš se chystá utéci. Maria ho volá hlasem, který by obrátil démona. „Jidáši! Jidáši! Zastav se! Zastav se! Poslouchej! Říkám ti to v Jeho jménu: kaj se, Jidáši. On odpustí...“ Ale Jidáš už uprchl. Mariin hlas a její vzezření byly ránou z milosti, či lépe řečeno nemilosti, protože vzdoroval.

Rychle odchází. Setká se s Janem, který sem běží pro Marii. Rozsudek je vyneseno. Ježíš za chvíli půjde na Kalvárii. Je to chvíle k tomu, aby Matka byla přivedena za Synem. Jan pozná Jidáše, i když zbylo málo z Jidáše, ještě před krátkou dobou tak hezkého. „Ty zde?“ říká mu Jan s viditelným odporem. „Ty zde? Buď proklet, vrahu Syna Božího! Mistr je odsouzen. Raduj se, můžeš-li, ale jdi mi z cesty. Jdu pro Matku. Ať se s tebou, tvá druhá Oběť, nesetká, plaze!”

Jidáš prchá. Zahalil si tvář do cárů svého pláště, ponechávaje si jen škvíru pro oči. Lidé, těch pár lidí, kteří nejsou u prétorie, se mu vyhýbají, jako by viděli blázna. A připadá tak.

Bloudí po okolí. Vítr čas od času přináší ozvěnu řevu, který vydává dav, doprovázející a urážející Ježíše. Pokaždé,

když taková ozvěna k němu zalehne, Jidáš zavýje jako šakal.

Myslím, že se opravdu zbláznil, protože naráží hlavou o kamenné zídky. Nesnese pohled na jakoukoliv tekutinu: když zahlédne vodu, mléko, nesené nějakým dítětem v nádobě, olej, vytékající z nějakého měchu, zavýje a zvolá: „To je krev! To je krev! Zatopí mě, spálí mě! Jsem v jednom ohni! Jeho krev, kterou mi včera dal, se pro mne stala ohněm! Ať jsem proklet, a Ty také!“

Vystupuje do kopců, obklopujících Jeruzalém, a opět s nich sbíhá dolů. A jeho oči neodolatelně směřují ke Golgotě. A po dvakrát zahlédne průvod, který vystupuje v serpentínách po svahu, hledí na něj a vykřikne.

Průvod dosáhl už vrcholu. Jidáš je také na vrcholu malého kopce, pokrytého olivovými stromy. Stane na vrcholku kopce pod jedním olivovým stromem a hledí na Golgotu. Vidí, jak jsou vztyčovány kříže a pochopí, že Ježíš je ukřižován. Ve skutečnosti to nemůže vidět ani slyšet, ale šílenství nebo Satanova kouzla ho činí jasnozřivým, jako by byl na vrcholku Kalvárie.

Hledí, hledí jako omámený. Brání se: „Ne, ne, neříkej se na mne! Nemluv na mne! Nesnesu to. Zemři, zemři, zlořečený! Ať smrt zavře ty oči, které ve mně probouzejí strach, ta ústa, která mi zlořečí. Ale já ti také zlořečím, protože jsi mne nezachránil.“

Jidášův obličej je tak znetvořený, že na něj ani nelze pohlédnout. Z koutků jeho vyjících úst stékají dva praménky pěny. Pokousána tvář je mrtvolně bledá a oteklá. Spleené vlasy a jeho černý vous dodávají jeho tvářím a bradě ponurý vzhled. A jeho oči! Jsou vypoulené, šilhají, světélkují. Oči démona. Jidáš si odmotá od svého pasu šňůru z hrubé červené vlny, kterou je trojitě opásán. Obtočí ji kolem stromu a zkouší její pevnost, tahaje za ni ze všech sil. Šňůra to vydrží. Je pevná. Vybírá si jeden olivový strom, který je vhodný k tomu, co chce učinit. Hodí se k tomu jeden s neuspořádanou korunou, sklánějící se mimo návrší. Leze na strom. Váže smyčku na nejsilnější větev, visící nad prázdnem. Už smyčku upevnil. Naposledy pohlédne na Golgotu, pak si provlékne hlavu smyčkou. Posadí se na svahu a pak náhle skokem sklouzne do prázdna.

Smyčka se utáhne. Jidáš sebou několik minut háže. Jeho oči se vypoulí, dušením zčerná, otevře ústa, žíly na krku mu naběhnou. Čtyřikrát pětikrát kopne nohama v posledních křečích. Pak se ústa široce rozevřou a černý jazyk plný pěny vyklouzne ven, oči vystupují z důlků a ukazují bělmo prostoupené krví, panenky zmizí směrem vzhůru. Je mrtev. Silný vítr, který se pozvedl před nastávající bouří, cloumá mrtvolným závažím a otáčí jím jako strašlivým pavoukem, zavěšeným na vlákně své pavučiny.

Ježíš promlouvá: „*Strašlivé, ale ne bez užitku. Příliš mnoho lidí si myslí, že Jidáš spáchal věc malé důležitosti. Někteří dokonce říkají, že měl zásluhy, neboť bez něho by nedošlo k Vykoupení, a v důsledku toho, že je před Bohem ospravedlněn.*

Po pravdě vám říkám, že kdyby peklo ještě neexistovalo, a neexistovalo ve vši dokonalosti svých muk, bylo by vytvořeno pro Jidáše, protože ze všech hříšníků a ze všech zatracených je on nejzatracenějším a nejhříšnějším; pro něho na věky nebude v jeho odsouzení Žádného zmírnění.

Byly by ho mohly zachránit výčitky, kdyby ho přiměly k pokání. Ale on se kát nechtěl. K prvnímu zločinu zrady, ještě odpustitelnému pro mé velké milosrdenství, které je mou láskyplnou slabostí, připojil rouhání a vzdor vůči hlasům Milosti, které k němu ještě chtěly promlouvat prostřednictvím vzpomínek, hrůzy, mé Krve a mého pláště, mého pohledu, prostřednictvím stop po Eucharistii, prostřednictvím slov mé Matky. Všemu vzdoroval. Chtěl vzdorovat, tak jako chtěl zradit. Tak jako chtěl zlořečit. Tak jako chtěl spáchat sebevraždu.

V těchto věcech je směrodatná vůle, v dobrém i ve zlém...

Rozjímějte o moci vůle, již jste naprosto svobodnými uživateli. To skrze ni můžete mít Nebesa, anebo Peklo. Rozjímějte nad tím, co to znamená - setrvat ve hříchu.

12. V OSLAVENÉM TĚLE

Někdy Bůh dovoluje pády těch, které si vyvolil, ale ne proto, aby je viděl padnout, ale protože pád se v budoucnosti může obrátit ve velké dobro.

Ježíš apoštolům

Vzkříšení

Na zahradě je naprosté ticho a všude se třpytí rosa. Nahore obloha nabývá odstínu stále jasnějšího safíru, který vystřídal její namodralou čern, posetou hvězdami.

Kterási hvězda dosud nechce zemřít a hledí dolů pohledem, který stále více bledne ve světlých vlnách svítání...

Ospalé strážce, zkřehlé zimou, bdí v různých postojích před Hrobkou, jejíž kamenné dveře byly na okrajích opatřeny tlustou vrstvou omítky a červenými pečetěmi, vtíštěnými přímo do čerstvého vápna...

Strážci si v noci zřejmě udělali oheň, neboť je zde popel s dosud doutnajícími uhlíky, a museli i jíst a hrát, protože zbytky jídel a jemné kostičky, sloužící nějaké hře, jsou dosud rozházeny po zemi...

Na obloze, která je teď na východě celá zabarvena do růžová, ale dosud bez slunce, se objeví zářící meteor, ohnivá koule nesnesitelného jasu, a sestupuje stále níž, zanechávaje za sebou načervenalou brázdou... Meteor se řítí velkou rychlostí k Zemi a rozlévá tak silnou a úchvatně krásnou zář, že narůžovělé světlo se ztratí, překryto touto sálající bělostí.

Strážci pozvedají udiveně hlavu, protože tato zář je doprovázena mocným hučením, harmonickým, slavnostním, naplňujícím všechno Stvoření. Přichází z rajských hlubin. Je to aleluja, andělská sláva, která doprovází Kristova Ducha, vracejícího se do jeho oslaveného Těla.

Meteor udeří do chrámové uzávěry, vyrazí ji a odhodí na zem a naplní hrůzou strážce, hlídající zde Pána Vesmíru; jeho návrat na Zem je doprovázen zemětřesením, tak jak tomu bylo ve chvíli, kdy Duch Pánův Zem opouštěl. Meteor pronikne do temné Hrobky, kterou ozáří nepopsatelným světlem, a zatímco zůstane nehybně zavěšen ve vzduchu, Duch se opět vlévá do Těla, odpočívajícího pod svými pohřebními obinadly.

Tělo obdrží příkaz a poslechne ho a vydá hluboký povzdech...

Oslavené tělo se pod rubášem přetváří do své **věčné krásy**: probouzí se ze spánku smrti, vrací se „z nicoty“, ve které bylo, žije, když předtím bylo mrtvo...

A pak se znenadání pod těžkým rubášem objeví pohyb. Začíná pohnutím zkřížených rukou a vrcholí v okamžiku, kdy Ježíš povstane a objeví se... nádherný, vznešený a velkolepý, nadpřirozeně krásný... Bez svých zranění a krve, oslňující světlem, které v přívalech tryská z jeho pěti ran a vystupuje všemi póry jeho pleti. Toto všechno oko nemá téměř ani čas postřehnout.

Učiní svůj první krok: z jeho rukou a nohou přitom tryskají paprsky a vytvářejí kolem něho světelnou zář... A tak je teď opravdu „Světlem“, které se ztělesnilo, ne ubohým světlem Země, ne ubohým světlem hvězd, ne ubohým světlem slunce. Ale Světlem Božím: všechna rajská nádhera je shromážděna v jediné Bytosti; jeho očím vtiskne nepředstavitelně jasný azur, vlasům zlatý oheň, šatu a barvám andělskou sladkost...

A jak potom kráčí k východu z hrobky, objeví se dvě velice krásná, vzájemně si podobná světla, jedno z jedné strany, druhé z druhé strany zápraží, a **hluboce se sklánějí a uctívají svého Boha**, který vychází, obklopen svým světlem. Opouští pohřební jeskyni a vrací se na zem, která se právě radostně probouzí a celá se skvěje v rose a v barvách květin a růží, a odívá se nesčetnými květy jabloní, jež se teprve teď otevírají. (O měsíc opožděně.)

A strážci, ti jsou omráčeni... Zkažené síly lidí Boha nespátí, zatímco čisté síly světa: květiny, byliny, ptáci obdivují a uctívají Mocného, který přichází v záři svého Světla a prvních slunečních paprsků.

Ježíš se usmívá a jeho pohled spočine na květech a na větvích, zvedajících se k jasné obloze, a v té chvíli na sebe bere vzezření té největší krásy. A miliony něžných a roztomilých květů vytvářejí nad hlavou slavobránu. A jak jiskří diamanty rosy! Ale nejkrásnější jsou nebesa, ve kterých se odrážejí jeho nádherné oči, a slunce, odívající do radosti malý obláček, přinášený lehkým vánkem, který přichází políbit svého Krále vůněmi zahrad a laskáním hedvábných okvětií...

Ježíš pozvedá ruku a žehná a pak, zatímco ptáci zpívají zplna hrdla a vítr přináší své parfémy, mizí mým zrakům a ponechává mě mé radosti, která smazává i tu nejnepatrnější vzpomínku na zármutek a utrpení a obavy o zítřek.

Vzkříšený Ježíš se pak zjeví své milované Matce, v zármutku na něho čekající ve večeřadle. Viz Život Panny Marie na str. 253.

Zbožné ženy u hrobu

Ještě za tmy ženy vyšly z večeřadla. Jdou podél hradeb... Po nějakou dobu mlčí, celé zahalené a v obavách... Pak je naprostý klid města upokojí, a tak se osmělí hovořit:

„Budou už brány otevřené?“ ptá se Zuzana.

„Určitě. Podívej, zde už jde zahradník se zeleninou. Jde na trh,“ odpovídá Salome.

„A neřeknou nám nic?“ ještě se ptá Zuzana.

„Kdo?“ ptá se Magdalena.

„Vojáci u Soudní brány.“

„Nu a? Uvidí pět žen, jak jdou na venkov.“

„Ale přesto... abychom neupoutaly pozornost někoho se zlými záměry... proč nevyjdeme jinou bránou?“

„Prodloužily bychom si cestu.“

„Ale byly bychom klidné. Pojd'me Vodní bránou.“

„Dobře. Tak jděme k Janě Chúzově. Beztak chtěla, abychom jí daly vědět, až půjdeme.“

„A já bych řekla, že bychom se mohly stavit i u Josefa z Arimatie. Je to vlastník místa,“ říká Marta.

„Ach, jakou já mám bojácnou sestru! Marto, víš, co raději uděláme? Já půjdu napřed a všechno obhlédnu. Vy s Janou půjdete až za mnou. Půjdu prostředkem cesty a bude-li hrozit nějaké nebezpečí, tak se vrátíme. Ale já vás ujišťuji, že strážce nás na základě tohoto - a ukáže na váček s penězi - nechají dělat, co budeme chtít.“

„Ano, máš pravdu, řekneme to Janě.“

„Tak já už tedy půjdu.“

„To půjdeš, Marie, sama? Jdu s tebou,“ říká Marta, obávající se o svou sestru.

„Ne, půjdeš s Marií Alfeovou k Janě. Salome (Janova matka) a Zuzana na tebe počkají u brány. A pak všechny společně přijdete po hlavní cestě. Sbohem.“

A Marie Magdalena přetne každé další dohadování tím, že se rychle vzdálí se svým vakem s balzámy a penězi.

Málem letí, tak je její krok rychlý, po cestě, která v prvních červácích jitra je už veselejší. Projde Soudní bránou a nikdo ji nezastaví.

Ostatní ženy na ni hledí, pak se obrátí a na křižovatce se rozdělí: Salome a Zuzana pomalu pokračují v cestě, zatímco Marta a Marie Alfeova klepou na železná vrata Chúzova paláce. Vrátný jim otevře a ony vstoupí. Jana je už vzhůru, celá oděna do tmavofialového šatu, který ji činí ještě bledší.

Marta s Marií Alfeovou a Janou vycházejí z paláce, aby se připojily ke svým družkám. Právě v tomto okamžiku

však dojde ke krátkému, ale silnému zemětřesení, které opět vzbudí paniku mezi obyvateli Jeruzaléma, dosud poděšenými z pátečních událostí.

Všechny tři ženy se rychle vrátí a zůstanou ve velkém vestibulu mezi služebnictvem, které volá a vzývá Pána...

Zatím Magdalena jev této chvíli na konci uličky, vedoucí do zahrady Josefa z Arimatie, a právě zde ji překvapí mocný harmonický hukot onoho nebeského znamení, zatímco v narůžovělém světle svítání se rozzáří veliké světlo, sestupující ve tvaru žhavé nádherné koule.

Málem se dotkne Marie z Magdaly...

Ta se na okamžik shýbne a zašeptá: „Můj Pane!“ a pak se opět vztyčí a rychle běží do zahrady. Ale i když je velmi rychlá, nedostane se sem ve chvíli, kdy nebeský meteor vykoná službu páky a plamene, ani kdy hřmotně padnou kamenné dveře po krátkém, ale mocném zachvění země, které srazí strážce, jako by byli mrtví.

Marie příběhne a vidí, jak jsou tito neužiteční žalárníci Triumfátora sraženi k zemi jako podřatí. Marie Magdalena nedává zemětřesení do souvislosti se Vzkříšením. Ale jak toto všechno spatří, pomyslí si, že je to Boží trest na znesvětilích Ježíšovy hrobky a padne na kolena a řekne: „Žel! Unesli ho!“

Je velice zarmoucená a rozpláče se jako děvčátko... Pak vstane a rozběhne se vyhledat Petra a Jana. A protože myslí jen na to, aby jim to rychle oznámila, docela zapomene, že se má setkat se svými družkami, a nejkratší cestou běží do večeřadla.

Tam Marie oběma udiveným mužům řekne: „Unesli Pána z hrobu! Kdo ví, kam ho dali!“

„Ale jak to? Co to říkáš?“ ptají se jí oba.

A ona udýchaně: „Šla jsem napřed... abych podplatila strážce... aby nás nechali udělat naši práci. Ale oni jsou jako mrtví... Hrobka je otevřena, kámen na zemi... Kdo to mohl udělat? Ó, pojd'te! Utíkejme...“

Petr a Jan okamžitě vyjdou. Marie jde za nimi...

Mezitím Zuzana a Salome byly překvapeny zemětřesením před hradbami. Poděšeně se schovaly pod strom a váhaly mezi touhou jít ke Hrobce, anebo běžet k Janě. Ale láska zvítězila nad strachem, a tak jdou ke hrobce.

Ještě zděšené, vstupují do zahrady a vidí omráčené strážce... Spatří, jak z otevřené Hrobky vystupuje velké světlo. To je ještě více poděsí: chytí se za ruce, aby si vzájemně dodaly odvahy, a přistoupí až k prahu a v temné pohřební místnosti vidí zářivou, velmi krásnou postavu, která se na ně něžně usmívá a zdraví je.

Obě padnou na kolena, ohromené úžasem.

Ale anděl k nim něžně promlouvá: „**Nebojte se mne. Jsem anděl božské Bolesti.** Přišel jsem se radovat se z toho, že už bolest skončila. Pro Krista už není bolesti ani pokoření smrti. Ježíš z Nazareta, Ukřižovaný, kterého hledáte, vstal z mrtvých. Už zde není! Místo, kam jste ho uložili, je prázdné. Radujte se se mnou. Jděte. Řekněte Petrovi a učedníkům, že vstal z mrtvých a že jde před vámi do Galileje. Ještě ho tam na krátký čas uvidíte, tak jak vám to řekl.“

Ženy padnou tvářemi k zemi, a když je opět pozvednou, dají se na útěk, jako by byly pronásledovány. Zděšeně vzdychají: „Umřeme! Viděly jsem Pánova anděla!“

Venku se poněkud uklidní a začnou uvažovat. Co dělat? Řeknou-li, co viděly, nebudou jim věřit. A k tomu by mohly být židy obviněny, že zabily strážce. Ne. Nemohou nikomu nic říci.

Plny obav a zamklé se vrátí domů jinou cestou. Vejdou dovnitř a skryjí se ve večeřadle. A tam je napadne, že to, co viděly, bylo jen démonovým šálením. Tak jak jsou pokorné, usoudí, že je vyloučeno, aby jim bylo umožněno uvidět Božího posla. To je určitě chtěl poděsit Satan, aby je odtud vzdálil.

A obě pláčou a modlí se jako děvčátka postrašená zlým snem.

Když se už nic neděje, rozhodne se třetí skupina - Jana, Marie Alfeova a Marta - jít tam, kde na ně měly čekat jejich družky.

Jdou rychle k hradbám. A než se tam dostanou, Petr a Jan, následovaní Magdalenou, už mezitím došli do zahrady.

Jan je rychlejší, a tak dojde k Hrobce první. Strážce tam už nejsou a není tam už ani anděl. Postrašený a zarmoucený Jan poklekne na otevřeném prahu, aby vzdal úctu a rozhlédl se. Ale na zemi vidí jen plátna...

„Opravdu tam není, Šimone! Marie viděla dobře. Pojď, podívej se.“

Petr, celý udýchaný rychlým během, vstoupí do hrobky. Po cestě si sice říkal: „Neodvážím se k tomu místu ani přiblížit.“ Ale teď myslí jen na to, aby odhalil, kde může Mistr být... A volá ho, jako by mohl být schován v nějakém temném koutě.

V tuto časnou ranní hodinu je v hrobce ještě téměř tma; Petr dobře nevidí, a tak si pomáhá rukama, aby se přesvědčil. Celý rozechvělý, sahá po balzamovacím stole a zjistí, že je prázdný.

„Není tady, Jane! Není tady. Ó, pojd' sem také! Já jsem tolik plakal, a tak v tom šeru skoro nic nevidím.“ A zatímco Jan vstupuje, Petr objeví v jednom rohu roušku, kterou měl Ježíš na tváři, pěkně složenou a uvnitř s pečlivě smotaným Rubášem.

„Opravdu ho unesli. Ti strážci zde nebyli kvůli nám, ale aby to učinili. A my jsme je to nechali udělat.“

„Ó, kam ho mohli dát?“

„Petře, Petře! Teď... to je opravdu konec!“

Oba učedníci zničeně vyjdou.

„Pojď, ženo. Ty to řekneš Matce.“

„Já se odtud nevzdálím. Zůstanu zde... Někdo třeba přijde... Ne, já nepůjdu. Zde je stále ještě něco z něho. Matka měla pravdu... **Dýchat vzduch, kde byl on, to je jediná útěcha,** která nám zůstala.“

„Jediná útěcha... Ted i ty vidíš, že to bylo bláznovství, doufat...“ říká Petr.

Marie ani neodpoví. Sklouzne na zem právě proti dveřím a rozpláče se, zatímco oba učedníci pomalu odcházejí. Pak pozvedne hlavu a hledí dovnitř a skrze své slzy spatří dva anděly, sedící v hlavách a nohách balzámovacího kamene. Ubohá Marie je tak zbíta vnitřním bojem mezi umírající nadějí a vírou, která nechce zemřít, že na ně omámeně hledí, aniž by se tomu podivila. Teď už jen pláče, když předtím statečně všemu čelila jako opravdová hrdinka.

„Proč pláčeš, ženo?“ ptá se jí jedno z obou zářivých dětí, neboť mají vzhled velmi krásných dospívajících dětí.

„Protože odnesli mého Pána a já nevím, kam ho dali.“

Marie se nebojí s nimi mluvit, neptá se: „Kdo jste?“ Nic takového. Nic už ji neudiví. Všechno, co tvora může udivit, už zažila. Teď už je jen zlomenou, nezadržitelně plačící bytostí.

Andělské dítě pohlédne na svého druha a usměje se, a ten druhý také. A v záblesku andělské radosti oba pohlédnou ven na zahradu, celou v květu, s miliony květů, které se v prvním slunci rozevřely na jabloních sadu, který tohoto jara výjimečně dosud zůstal jakoby mrtvý.

Marie se obrátí, aby viděla, na co se dívají, a spatří velice krásného Muže, a já nevím, jak je to možné, že ho hned nepozná.

Muže, který na ni hledí se soucitem a ptá se jí: „Ženo, proč pláčeš? A koho hledáš?“

A Marie, uprostřed svých vzlyků: „Vzali mi Pána Ježíše! Přišla jsem, abych ho nabalzamovala, v očekávání, až vstane z mrtvých... Ke své lásce jsem připojila všechnu svou odvalu a naději a víru... a teď už ho nenalézám... Ó, můj Pane, odnesl-li jsi ho ty, řekni mi, kam jsi ho dal, a já si ho vezmu... Nikomu to neřeknu... Bude to tajemstvím mezi mnou a tebou. Pohled: jsem Theofilova dcera, Lazarova sestra, ale přesto jsem před tebou na kolenou a prosím tě jako otrokyně. Chceš, abych od tebe jeho Tělo koupila? Učiním to. Kolik si přeješ? Jsem bohatá. Mohu ti dát tolik zlata a drahokamů, kolik jeho Tělo váží. Ale vrať mi ho. Neudám tě. Chceš mě bít? Udělej to. Až do krve, chceš-li. Nenávidíš-li ho, ať za to zaplatím já. Ale vrať mi ho. Ó, můj pane, slituj se nad ubohou ženou! Nechceš to udělat kvůli mně? Tak kvůli jeho Matce. Řekni mi! Řekni mi, kde je můj Pán Ježíš. Jsem silná. Vezmu ho do své náruče a odnesu ho jako dítě na bezpečné místo. Pane... pane... ty to vidíš... Už třetí den jsme zasaženi Božím hněvem kvůli tomu, co udělali Synu Božím. Nepřidávej ke Zločinu ještě Zneuctění.“

„Marie!“ Ježíš zazáří, jak na ni zavolá. Odhalí se ve své triumfující nádheře.

A Marie se pozvedne s výkřikem, který zaplní celou zahradu, a běží k Ježíšovým nohám a chce je políbit.

Ježíš ji odstrčí, zlehka se dotknou jejího čela špičkami prstů: „Nedotýkej se mne! Ještě jsem nevystoupil v tomto oděvu ke svému Otcí. Běž za mými bratry a přáteli a řekni jim, že vystupují ke svému a vašemu Otcí. A pak přijdu za nimi.“ A Ježíš zmizí v nesnesitelném světle.

Marie políbí zem, kde stál, a běží do večeřadla. Vletí tam jako raketa, neboť dveře jsou pootevřeny; otevře dveře do Mariina pokoje a padne jí do náruče s výkřikem: „Je vzkříšený! Je vzkříšený!“ a rozpláče se štěstím.

A zatímco přibíhá Petr s Janem, do večeřadla přichází postrašená Salome a Zuzana a obě naslouchají jejímu vyprávění, a z ulice přicházejí i Marie Alfeova s Martou a Janou a udýchaně vypovídají, že tam spatřily dva anděly, kteří si říkali Strážce Boha Člověka a Anděl jeho Bolesti a že od nich dostaly rozkaz, aby řekly učedníkům, že Ježíš vstal z mrtvých.

A když Petr potřásá hlavou, trvají na tom a říkají: „Ano. Řekli: »Proč hledáte Živého mezi mrtvými? Není zde. Vstal z mrtvých, tak jak to říkal, když byl ještě v Galileji. Nevzpomínáte si na to? Říkával: Syn člověka bude vydán do rukou hříšníků a ukřižován, ale třetího dne vstane z mrtvých.«“

Petr potřásá hlavou a říká: „V tyto dny se stalo příliš mnoho věcí. Jste z toho rozrušeny.“

Magdalena pozvedne hlavu s Mariina klína a řekne: „Viděla jsem ho a mluvila jsem s ním. Řekl mi, že vystupuje za Otcem a že pak přijde,“ a rozpláče se, jak dosud neplakala, teď, když už není ničím trápena...

Ale Petr i Jan zůstanou na vážkách. Hledí na sebe a jejich oči říkají: „Ženské představy!“

Zuzana se Salome se také osmělí promluvit, ale nevyhnutelné rozdíly v podrobnostech o strážcích, kteří zde napřed jsou jako mrtví, a potom zde nejsou, o andělech, z nichž někdy je zde jeden, jindy jsou zde zase dva a kteří se neukázali apoštolům, dvě znění o Ježíšově příchodu sem, to všechno způsobuje, že pochyby apoštolů vzrůstají stále víc.

Maria, blahoslavená Matka, mlčí a stále objímá Magdalenu...

Marie Alfeova říká Marii Salome: „Vraťme se tam obě. Uvidíme, jsme-li všechny opilé.“ A spěšně vyjdou.

Ostatní zůstanou, mírně zesměšňováni oběma apoštolů, s Marií, která mlčí, pohlcena do myšlenek; každý si je vykládá podle svého, aniž by porozuměl, že jde o extázi.

Obě staré ženy se vracejí: „Je to pravda! Je to pravda! Viděly jsme ho. Řekl nám u Barnabášovy zahrady: »Pokoj vám. Nebojte se. Běžte říci mým bratrům, že jsem vstal z mrtvých a necht' se za několik dní vydají do Galileje. Tam budeme ještě spolu.« Toto nám řekl. Marie má pravdu. Musí se to říci těm v Betánii, Josefovi, Nikodémovi, nejvěrnějším učedníkům, pastýřům, jít jednat, jednat... Ó! Je vzkříšený!“ a obě se štěstím rozpláčou.

„Ženy, vy jste se zbláznily. To vás tak rozrušila bolest. Světlo vám připadalo jako anděl. Vítr jako jeho hlas. Slunce jako Kristus. Já vás nesoudím, rozumím vám, ale mohu věřit jen tomu, co jsem viděl: otevřené a prázdné hrobce a tomu, že strážce byly pryč a Tělo ukradeno.“ A Petr pokrčí rameny a chce odejít.

A tehdy Matka, která má stále v náruči Magdalenu, pozvedne svou proměněnou tvář a řekne kratičkou větou: „Opravdu vstal z mrtvých. Měla jsem ho ve své náruči a líbala jsem jeho rány.“ A pak se skloní nad Magdaleninými vlasy a řekne: „**Ano, radost je ještě silnější než bolest. Ale toto je jen zrnko písku z toho, co bude oceánem věčné radosti.** Jsi šťastna, že jsi nad rozumem dala hovořit duchu.“

Petr se už neodvází popírat... a v jednom ze svých obrátů Petra z dřívějšíka řekne, ba zvolá, jako by ne on, ale ti ostatní byli odpovědní za toto otálení: „Ale když je to tak, tak to musíme dát vědět ostatním, těm, kteří jsou rozptýleni po venkově... Hledat je... jednat... Tak sebou pohněte. Přijde-li opravdu, ať nás aspoň najde..." a ani nepostřehne, že dosud úplně ve Vzkříšení nevěří.

U Lazara

Na slunci krásného dubnového jitra se třpytí rosa na růžových a jasmínových keřích Lazarovy zahrady.

Na rozlehlém vydlážděném dvoře, obklopeném arkádami s křesly, sedí mnoho učedníků, z nichž někteří jsou usazeni rovnou na zemi. Vidím mezi nimi Matouše, Ondřeje, Bartoloměje, bratry Jakuba a Judu Alfeovy, Jakuba Zebedeova a pastýře s Manaenem a ještě další, které neznám.

Téměř v běhu vejde Zelota a ptá se: „Je zde Lazar?"

„Ne, je ve svém pokoji. Co si přeješ?"

„Na konci cesty u Sluneční kašny je Filip. Přichází od Jericha. Je vyčerpan. Nechce jít dál, protože... jako všichni, cítí se hříšником. Ale Lazar ho přesvědčí."

Bartoloměj se zvedne a řekne: „Já jdu také."

Jdou najít Lazara; vyjde z polotemné místnosti se ztrhanou tváří, neboť tam jistě plakal a modlil se.

Vyjdou společně ze zahrady, projdou vesnicí a jdou po rovině směřující k Jeruzalému...

Filip sedí na roubení studny, se skloněnou hlavou, rozčuchaný, zaprášený...

Lazar ho soucitně osloví: „Filipe, pojď ke mně! Milujme se z lásky k němu. Buďme spojeni v jeho jménu."

„Ó, Lazare! Lazare! Já jsem utekl... a včera, když jsem procházel Jerichem, jsem se dověděl, že je mrtev! Já... já si neodpustím, že jsem uprchl."

„Všichni jsme uprchli, mimo Jana, který mu zůstal věrný, a Šimona, který nás na jeho příkaz shromáždil, když jsme ho zbaběle opustili. A pak... z nás apoštolů, nikdo nezůstal věrný," říká Bartoloměj.

„A ty si to promíjíš?"

„Ne. Ale chci to napravit, jak jen budu moci, a nechci upadnout do neplodného poraženectví. Musíme se všichni dát opět dohromady a spojit se s Janem. A dovědět se o Mistrových posledních hodinách," říká Filipovi jeho druh Bartoloměj.

„A nenechat zemřít jeho doktrínu. Je třeba ji hlásat světu, udržovat ji aspoň při životě, když jsme ho nedokázali včas zachránit od jeho nepřátel," říká Zelota.

„Nebyli byste ho mohli zachránit. Nic ho nemohlo zachránit. Řekl mi to," říká Lazar s jistotou.

„Ty jsi to věděl, Lazare?" ptá se Filip.

„Věděl jsem to. A vědět to bylo pro mne utrpením, i to, že jsem předem věděl, jak se zachováme..."

„Ne. Ty ne. Ty jsi pouze poslechl a trpěl. Ale my jsme se zachovali zbaběle. Ty a Šimon, vy jste se obětovali poslušnosti," říká Bartoloměj.

„Ano. Poslušnost. Ó, jak je to tvrdé vzdorovat lásce z poslušnosti k milovanému! Pojď, Filipe. V mém domě jsou téměř všichni učedníci."

„Já se hanbím objevit se před lidmi, před svými druhy."

„Všichni jsme přece stejní!" povzdechne Bartoloměj.

„Ano, ale já si to nemohu odpustit."

„To je pýcha, Filipe. Pojď. On mi onoho sobotního večera řekl: »Oni si to neodpustí. Řekni jim, že já jim odpouštím, neboť vím, že nejednali svobodně, ale že je svedl Satan«. Pojď."

Filip se rozpláče ještě víc, ale dá si říci. A shrbeně jde vedle Lazara až do dvora, kde na něho všichni čekají.

Lazar řekne: „Nová ovečka Kristova stáda, poděšená příchodem vlků a která uprchlá po Pastýřově zajetí, je přivedena jeho přítelem. Opakuji jí jeho odkaz lásky.

On, a přísahám na to, mi řekl: »Jedovaté výpary zkaženého Jeruzaléma poblázní i moje učedníky. Rozprchnou se a přijdou k tobě«. A vidíte, že s výjimkou Šimona Petra a Jidáše jste všichni přišli do mého domu a za mým srdcem přítele. Řekl: »Shromáždíš je. Dodáš znovu odvahu mým rozptýleným ovečkám. Řekneš jim, že jim odpouštím. Svěřuji ti pro ně svoje odpuštění«.

Tento úřad mě utěšoval v mé tvrdé poslušnosti. Neboť jsem chtěl být tam, tak jako Marie a Marta, mé drahé sestry. A byl-li On ukřižován na Golgotě lidmi, já jsem ukřižován, přísahám vám, poslušností. Ale slouží-li to k záchraně jeho učedníků až do chvíle, kdy je On shromáždí, aby je zdokonalil v jejich víře, ještě jednou umrtvuji svou touhu jít aspoň uctít jeho ostatky, dokud nevyprší třetí den.

Vím, že pochybujete. Ale neměli byste. On vždycky říkal: »Vstanu z mrtvých«. Až se vrátí, nechť pod rosou své krve nalezne svá semínka.

Od chvíle, kdy vystoupil na svůj kříž, se ve mně rozlíná světlo, objevují se nové síly. Všechno se zjasňuje, všechno se rodí, všechno raší. Není slova, které by pro mě mělo jen pouhý lidský smysl. Všechno, co jsem od něho slyšel, teď ožívá a moje vyprahlá pustina se mění v úrodné pole, kde každá květina nese jeho Jméno a kde všechna míza čerpá život z jeho požehnaného Srdce.

Já věřím, Kriste! Ale aby v tebe uvěřili zde tito, aby uvěřili všem tvým slibům, tvému odpuštění, všemu, co jsi, já ti zde nabízím svůj život. Strav ho, ale učíš, aby tvá doktrína nezemřela! Zlom ubohého Lazara. Ale shromáždí rozptýlené členy apoštolského jádra. Učíš všechno, co chceš, ale výměnou nechť věčně žije tvé Slovo a nechť k

němu dnes a vždycky přicházejí ti, kteří touží po věčném životě, neboť ten mohou mít jen skrze tebe." Lazar je opravdu inspirován. Láska ho pozvedá vzhůru a její sdělení je tak silné, že povznáší i jeho druhy. Volají Lazara zleva, zprava, málem jako by byl nějaký zpovědník, lékař, otec. Je skloněn k Judovi Alfeovu, který nemůže uklidnit svou úzkost, že opustil svého Mistra a bratrance, když něco ho přiměje, aby se náhle vztyčil. Obrátí se a ohlédne a pak zřetelně řekne. „Jdu, Pane“. A rychle vyjde ven, jako by šel za někým, kdo ho volá a jde před ním.

Všichni na sebe udiveně pohlédnou a tážou se.

„Kam jde?“

„Ale vždyť tam nic není!“

„Slyšel jsi nějaký hlas?“

„Já ne.“

Lazar projde vestibulem a vyjde na zahradu a s úsměvem šeptá: „Už jdu, Pane.“ Dospěje k jednomu zimostrázovému keři, který mu poskytne zelený úkryt, a padne tam na kolena s tváří k zemi a zvolá: „Ó, můj Pane!“

Neboť na pokraji tohoto zeleného kouta stojí Ježíš ve své kráse Vzkříšeného a říká mu: „Všechno je dovršeno, Lazare. Přišel jsem ti poděkovat, věrný příteli. Přišel jsem ti říci, abys vyřídil bratrům, aby ihned odešli do večeřadla. Ty - to je další oběť, můj příteli - z lásky ke mně zůstaneš pro tuto chvíli zde. Víím, že tím trpíš, ale víím, že jsi štědrý. Marie, tvá sestra, už je utěšena, neboť jsem ji viděl a ona viděla mne.“

„Ty už, Pane, netrpíš. A to mě odškodňuje za všechny oběti. Trpěl jsem, neboť jsem věděl, že jsi v bolestech... a nemohl jsem být u tebe.“

„Ó, byl jsi tam! Tvůj duch byl pod křížem i v temnotě hrobky. Už po dlouhé hodiny mi říkáš: »Přijď«. Přišel jsem a zavolal jsem tě, abych tě vyprostil z hlubin tvé bolesti. Jdi! Pokoj a požehnání tobě, Lazare! **Věř v mou lásku.** Ještě se vrátím.“

Lazar je stále na kolenou a neodvažuje se učinit nejmenší pohyb. Ale Ježíš, ještě než zmizí ve světelném víru, učiní krok vpřed a pohladí svou rukou věrné čelo.

Konečně se Lazar vzpomene ze svého blaženého úžasu. Vstane a běží za svými druhy s radostným jassem v očích i na čele, jež pohladil Kristus, a volá: „Vstal z mrtvých, bratři! Zavolal mě. Šel jsem. Viděl jsem ho. Mluvil ke mně. Řekl mi, abych vám vzkázal, abyste ihned šli do večeřadla. Jděte! Jděte! Já zůstanu zde, protože On to chce. **Ale má radost je úplná.**“

A Lazar pláče radostí, zatímco vybízí apoštoly, aby ihned šli, kam Ježíš poroučí.

„Jděte! Jděte! Chce vás vidět! Miluje vás! Nebojte se. Ó, je více než kdy jindy Pánem, Dobrotou, Láskou!“

Betánie se vyprázdňuje. Zůstane zde jen Lazar, a jeho velké srdce je konečně utěšeno...

Ježíš ve večeřadle

Předtím než se Ježíš zjevil svým apoštolům, zjevil se už mnoha lidem, dokonce i Římanům a Longinovi, jak je to vylíčeno v Životě Panny Marie na str. 97. Apoštoly to velice mrzelo.

Apoštolově jsou shromážděni ve večeřadle. Musí už být pokročilý večer, protože z domu ani z ulice nedoléhá žádný hluk.

Deset apoštolů povečeřelo ryby, z nichž několik zbylo na míse položené na kredenci, a teď spolu hovoří pod světlem jediného hořáku lustru. Jsou to téměř samomluvy, neboť se zdá, že každý spíše hovoří k sobě než k svému druhu. Zdá se však, že středem všech těchto útržkovitých rozhovorů je Ježíš.

„Nerad bych, aby Lazar špatně slyšel...“ říká Juda Alfeův.

„V kolik hodin ho viděla ta Římanka?“ ptá se Matouš.

Nikdo mu neodpoví.

„Zítra půjdu do Kafarna,“ říká Ondřej.

„To jsme, Petře, neudělali dobře, že jsme se dnes ráno okamžitě vzdálili. Kdybychom tam byli zůstali, viděli bychom ho jako Magdalena,“ říká s povzdechem Jan.

„Já nepochopím, jak může být v Emausích a zároveň v paláci. A zde, u své Matky a zároveň u Magdaleny a Jany,“ říká si pro sebe Jakub Zebedeův.

„Nepřijde. Neplakal jsem dost, abych si to zasloužil... Ale jak jsem to jen mohl udělat?“ říká Petr.

„Všichni říkají, že je velice krásný. Což může být ještě krásnější, než byl dříve?“ ptá se Bartoloměj.

„Šimone, ty jsi vzdělaný, řekni mi: co mu mám říci, abych mu dal na srozuměnou, že ho miluji a že ho prosím o odpuštění? A ty, Jane? Pomoz mi. To není pěkné nechat ubohého Petra takhle samotného!“

Jan je jat soucitem ke svému pokořenému druhovi a říká: „Ale... ale já, já mu prostě řeknu: »**Miluji tě.**« **V lásce je obsažena i touha po odpuštění a pokání.** Šimone, co říkáš?“

A Zelota: „Já bych řekl, jak volávali zázračně uzdravení: »Ježíši, smiluj se nade mnou!« Řekl bych: »Ježíši«, a to je vše.“

„Och, já si skryji hlavu. Dnes ráno jsem měl také strach, že bych ho mohl uvidět a...“

„A pak jsi beztak vstoupil první. Ale neboj se přece. Jeden by řekl, že ho neznáš,“ říká mu Jan, aby mu dodal odvahy.

Náhle se místnost silně ozáří jakoby nějakým oslepujícím bleskem. Apoštolově si skryjí tváře ve strachu, že je to blesk, ale neslyší zahřmění, a tak pozvednou hlavy.

Ježíš stojí uprostřed místnosti, u stolu. Rozevívá ruce a říká: „**Pokoj buď s vámi.**”

Nikdo mu neodpoví. Jedni zblednou, druzí zčervenají, ale všichni na něho upřeně hledí, s obavami, podmaněni, ale současně jako by si přáli uprchnout.

Ježíš učiní krok vpřed a ještě více se usmívá: „Ale vždyť se tak nebojte! Jsem to já! Proč jste tak rozrušeni? Netoužili jste po mně? Neříkal jsem vám, že přijdu?”

Nikdo se neodváží promluvit. Petr už pláče a Jan se usmívá, zatímco oba bratřenci se zářivými očima a pohybujícími rty, aniž by se jim podařilo promluvit, připadají jako dvě sochy zpodobňující touhu.

„Proč máte ve svých srdcích tak protichůdné myšlenky plné pochyb i víry, lásky i strachu? Proč stále ještě chcete být tak tělesní, a ne duchovní, a jen tělem vidět, rozumět, soudit, jednat? To se v plameni bolesti ještě docela nespálilo ono staré já a nevynořilo se nové já nového života? Jsem Ježíš. Váš vzkříšený Ježíš, jak jsem vám to řekl. Pohleďte. Ty, který jsi viděl mé rány, i vy, kteří neznáte mé utrpení. Neboť to, co víte, je velmi odlišné od přesné znalosti Janovy. Pojď, Jane, jako první. Ty jsi už docela čistý, tak čistý, že se mě můžeš dotýkat bez obav. **Láska, poslušnost, věrnost tě už očistily.** A tvou očistu dokonala moje Krev, kterou jsi byl zaplaven, když jsi mě snímal s Kříže. Pohleď. Toto jsou opravdové ruce a opravdové rány. Pohleď na mé nohy. Vidíš, že toto je stopa po hřebu? Ano, jsem to opravdu já a ne přízrak. Dotkněte se mě. Přízraky nemají tělo. Já mám skutečné tělo na skutečné kostře.” Položí ruku na Janovu hlavu, který se odvážil k němu přistoupit: „Cítíš? Je teplá a těžká.” Dechne mu do tváře: „A toto je dech.”

„Ó, můj Pane!” šeptá něžně Jan.

„Ano, jsem váš Pán. Jane, neplač strachem ani touhou. **Pojď za mnou. Jsem stále ten, který tě miluje.** Posadme se, jak obvykle, kolem stolu. Nemáte něco k jídlu? Dejte mi přece.”

Ondřej a Matouš berou náměsíčnými pohyby s kredence chleby a ryby a talíř s pláství medu.

Ježíš jídlo obětuje a jí a každému dá kousek z toho, co sám jí. A dívá se na ně, ale tak vznešený, že jsou z toho úplně ochromeni.

První, kdo se odváží promluvit, je Jakub, Janův bratr. „Proč se na nás tak díváš?”

„Protože vás chci poznat.”

„Ty nás ještě neznáš?”

„Jak vy neznáte mne! Kdybyste mě znali, věděli byste, kdo jsem a našli byste slova, abyste mi pověděli o svém trápení. Mlčíte jako před nějakým mocným cizincem, kterého se obáváte. Před chvílí jste ještě hovořili. To už tak téměř čtyři dny hovoříte sami se sebou a říkáte: »Řeknu mu toto...« »Přijď, Pane, abych ti mohl říci toto.« Teď jsem přišel a vy mlčíte! Jsem tak změněn, že už vám nepřipadám jako já? Anebo jste se vy tolik změnili, že už mě nemilujete?”

Jan, sedící vedle svého Ježíše, se jako obvykle opře hlavou o jeho prsa a zašeptá: „Já tě miluji, můj Bože,” ale opět se oddálí z úcty k zářícímu Synu Božím. A opravdu jako by z Ježíše vystupovalo světlo, přestože má tělo podobné našemu. Ale Ježíš Jana přitáhne na své Srdce a Jan otevře stavidla svému šťastnému pláči.

To je znamením, aby to učinili všichni.

Petr pláče a volá: „Odpusť, odpusť! Odejmi mi toto peklo, ve kterém jsem už tolik hodin. Řekni mi, že víš, že můj hřích nespáchal duch, ale tělo, které ovládlo srdce. Řekni mi, že jsi viděl mé pokání. Bude trvat až do smrti...”

„Pojď sem, Šimone Jonášův.”

„Já mám strach.”

„Pojď sem. Nebuď zbabělý.”

„Nezasloužím si, abych k tobě přišel.”

„Pojď sem... Co vám učinil Satan, aby vás takto oslepil? Hřešil jsi z domýšlivosti. Chceš teď opět hřešit z tvrdohlavosti? Pojď, říkám ti.”

Petr se vleče po kolenou a s uplakanou tváří v dlaních. Ježíš ho zastaví u svých nohou a položí mu ruku na hlavu. Petr se rozpláče ještě víc a vezme tuto ruku a líbe ji. Dokáže jen říkat: „Odpusť! Odpusť!”

Ježíš se vymaní z jeho objetí a rukou ho chytí pod bradou a pozvedne hlavu a pohlédne svými jasnými, třpytícíma se očima do jeho zarudlých, uplakaných očí, vyčerpaných plakáním, jako by mu chtěl proniknout duší; pak řekne: „Pojď. Sejmi Jidášovu potupu. Polib mě, kam mě on políbil. Svým polibkem smyj znamení zrady.”

Petr zvedne hlavu, zatímco se Ježíš ještě více skloní, a dotkne se jeho tváře, pak položí hlavu Ježíšovi na kolena a zůstane takto jako staré dítě, které něco provedlo, a teď je mu odpuštěno.

Když ostatní vidí Ježíšovu dobrotu, seberou svou odvahu a přistoupí k němu, jak mohou.

Nejprve přijdou oba bratřenci. Chtěli by říci tolik věcí, ale nepodaří se jim říci nic. **Ježíš je laskavý a dodává jim odvahy svým úsměvem...**

Teď jsou všichni kolem Ježíše... Opět nalézají, co ztratili, nebo se obávali, že to ztratili navždy. Důvěra a klid se opět obnovují, a přestože je Ježíš tak vznešený, že apoštolové k němu pociťují novou úctu, dodávají si odvahy a začnou mluvit.

Jeho bratranec Jakub s povzdechem řekne: „Proč jsi nám to udělal, Pane? Věděl jsi, že nejsme ničím a že všechno přichází od Boha. Proč jsi nám nedal sílu, abychom byli po tvém boku?”

Ježíš na něho pohlédne a usměje se.

„Pane, ty víš, co chtělo mé srdce. Ale pak už jsem neměl srdce. Jako by mi ho ti darebáci, kteří tě zajali, vytrhli. A zůstala mi po něm jenom díra, kterou prchaly všechny moje dřívější myšlenky. Proč jsi to dovolil, Pane?” táže se Ondřej.

„Ty mluvíš o srdci. Ale mně bylo, jako bych byl zbaven rozumu, jako bych dostal ránu kyjem do týla. Když nastala noc, zjistil jsem, že jsem v Jerichu. Ó, Bože. Myslím, že takto vypadá posedlost!“ vzpomíná Filip na své utrpení.

„Máš pravdu, Filipe. Jsem starý a nejsem prost moudrostí, a přesto jsem už nevěděl nic z toho, co jsem věděl do té hodiny. Hleděl jsem na Lazara, tak zničeného, ale tak jistého, a říkal jsem si: »Jak je možné, že on dosud má rozum, zatímco já už nevím nic?«" říká Bartoloměj.

Juda říká: „Lazar byl světlem v temnotách. Kolik jsi mu dal, Pane!“

Ježíš se usmívá a mlčí.

„Magdalena a Marta byly také světly. Je to nejspíš rodem. Vy jste je neviděli. Jedna byla sám soucit a mlčení. A druhá! Byli-li jsme všichni tak semknuti kolem Požehnané, tak to bylo proto, že Marie z Magdaly nás stmelila plamenem své statečné lásky. Ano, řekl jsem: rod. Ale měl bych raději říci: láska. Převyšovali nás svou láskou. Právě proto byli tím, kým byli," říká Jan.

Ježíš se usmívá a stále mlčí.

„Proto byli také tak bohatě odměněni.“

„To jim ses zjevil.“

„Všem třem.“

„Marii ihned po své Matce.“

Je zřejmé, že apoštolům nejsou vhod tato přednostní zjevení.

„Marie tě jako vzkříšeného zná už tolik hodin. A my tě vidíme teprve teď.“

„V těch ženách nebylo žádných pochyb. Ale u nás naopak... To teprve teď víme, že nic není skončeno. Proč jim, Pane, miluješ-li nás ještě a neodmítáš-li nás?“ ptá se Juda Alfeův.

„Ano. Proč ženám, a obzvláště Marii? Dokonce ses i dotkl jejího čela a ona říká, že jí připadá, jako by od té chvíle nosila věčnou korunu. A nám, apoštolům, nic...“

Ježíš se už neusmívá. Pohlédne vážně na Petra, který mluvil jako poslední, a řekne: „Měl jsem dvanáct apoštolů. A miloval jsem je z celého srdce. Vyvolil jsem je a jako matka jsem je vychovával, aby rostli v mém Životě. Neměl jsem vůči nim žádné tajemství. Všechno jsem jim říkal, všechno jsem jim vysvětloval, všechno jsem jim odpouštěl. Jejich lidské myšlení, jejich těžkopádnost, jejich tvrdohlavost... všechno. A měl jsem učedníky. Bohaté i chudé. Měl jsem ženské učednice... ale dával jsem přednost apoštolům.“

Moje hodina přišla. Jeden z nich mě zradil a vydal katům. Tři spali, zatímco jsem se potil krví. Všichni mimo dva zbaběle utekli. Jeden mě ze strachu zapřel, i když měl před sebou příklad jiného, mladého a věrného. A jako by to nestačilo, ještě je zde sebevražda jednoho zoufalce... Takže když přehlížím své stádo, pokud bych na ně hleděl jen lidskýma očima, mohl bych říci: »S výjimkou Jana, věrného z lásky, a Šimona, věrného z poslušnosti, už nemám apoštoly« Právě toto bych byl mohl říci, když jsem trpěl v Chrámu, v prétoriu, na ulicích a na kříži.

Měl jsem ženy učednice... Jedna z nich, v minulosti se nejvíce provinivší, byla, jak to řekl Jan, plamenem, který spájel rozervaná srdce. Touto ženou je Marie z Magdaly. Ty jsi mě zapřel a uprchl jsi. Ona čelila smrti a zůstala se mnou. Urážena, odhalila svou tvář a byla připravena přijmout plivance a políčky myslíc na to, že se bude více podobat svému ukřižovanému Králi. Pohrdána pro svou neochvějnou víru v mé Zmrtvýchvstání, dokázala stále věřit. I když byla zlomena, jednala. Zarmoucena, toho rána řekla: »Vzdám se všeho, ale dejte mi mého Mistra«.

Ještě se můžeš ptát: »Proč jí?«

Měl jsem chudé učedníky, pastýře. Nestýkal jsem se s nimi příliš, ale jak mi přesto dokázali vyznat svou věrnost!

Měl jsem učednice, plaché jak všechny ženy této země. Ale přesto dokázaly opustit domy a projít davy lidí, kteří mi zlořečili, aby mi poskytl podporu, kterou mi mí apoštolově odmítli.

Měl jsem pohanky, které obdivovaly »filozofa«. Tím jsem byl pro ně. Ale tyto mocné Římanky se dokázaly ponížít až k hebrejským zvykům, aby mi v hodinu opuštěnosti řekly: »Jsme tvými přítelkyněmi«

Měl jsem tvář pokrytou plivanci a krví. Slzy a pot tekly po mých zraněních. Špína a prach se mi vpíjely do kůže. Která ruka mě otřela? Tvoje? Nebo tvoje? Žádná z vašich rukou. Tento byl u Matky. Tento shromažďoval rozptýlené ovce. Vás. A byly-li mé ovce rozptýleny, jak mi mohly pomoci? Ty sis skryl tvář ze strachu před pohrdáním světa, zatímco tvůj Mistr byl zahrnut pohrdáním všech, On, který byl nevinný.

Měl jsem žízeň. Ano. Věz i toto. Umíral jsem žízni. Už jsem byl jen samá horečka a bolest. Krev už tekla v Getsemanech; a tekla i v prétoriu. Kdo pomyslel na to, aby mi podal kapku vody pro mé vyprahlé hrdlo? Nějaká ruka Izraele? Ne. Soucit jednoho pohana. Stejná ruka, která podle věčného Božího ustanovení mi otevřela hrud', aby ukázala, že mé Srdce už bylo předtím smrtelně zraněno nedostatkem lásky, zbabělostí, zradou. Pohan. Jeden pohan měl nad neznámým soucit, který mi můj vlastní lid odmítl. Ten doušek, který mi dal, nalezne onen pohan v Nebi.

Po pravdě vám říkám: odmítl jsem všechno ulehčení, neboť **jsme-li Obětí, nesmíme svůj osud zmírňovat**, ale nechtěl jsem odmítnout pohanovu nabídku, neboť jsem vychutnával med vší lásky, která mi bude dána pohany jako odměna za hořkost, kterou mi dala Izrael. On mi žízeň nezahnal. Ale malomyslnost ano. Proto jsem si vzal ten doušek. Abych k sobě přivedl toho, který se už klonil k Dobru. Necht' ho Bůh požehná pro jeho soucit!

Už nic neříkáte? Proč se mě ještě nezeptáte, proč jsem takto jednal? Neodvažujete se na to zeptat: Řeknu vám to. Řeknu vám o všech »proč« oné hodiny.

Kým jste? Mými pokračovateli. Ano. Jste jimi přes vaše zbloudění. **Co budete dělat? Obracet svět ke Kristu. Obracet! To je ta největší a nejchoulostivější věc, mí přátelé.** Pohrdání, znechucení, přehnaná horlivost, to všechno je na překážku, abyste uspěli. Ale protože nikdo a nic by vás nepřivedlo k dobrotě, shovívavosti, milosrd-

né lásce k těm, kteří jsou v temnotách, bylo nutné - rozumíte? - bylo nutné, aby byla konečně zlomena vaše pýcha Hebrejců, mužů, apoštolů a učinila místo opravdové moudrosti vašeho úřadu, něže, soucitu, lásky bez arogance i znechucení. Vidíte, že všichni, na které jste hleděli zvysoka nebo s pyšnou shovívavostí, vás předčili ve víře i v jednání. Všichni. I bývalá hříšnice. I Lazar prosáklý světskou kulturou; to on jako první odpouštěl a vedl v mém jménu. I pohanské ženy. I slabá manželka Chúzova. Slabá? Ve skutečnosti vás všechny předčí! První mučednice mé víry. I římsí vojáci. I pastýři. I herodovec Manaen. Až po rabína Gamaliela. Všichni. A to všechno proto, abyste zítra, připomínajíc si svou chybu, nezavírali svá srdce před těmi, kteří budou přicházet ke Kříži.

Říkám vám to. A už vím, že to budete činit teprve tehdy, až Pánova Síla vás ohne pod mou Vůlí, již je, aby byli křesťané rozšířeni po celé Zemi. **Zvítězil jsem nad Smrtí**, ale ta je méně tvrdá než starý hebraismus. Ale já vás ohnu.

Ty, Petře, místo abys plakal a pokořoval se, ty, který budeš Skálou mé Církve, vryj si tyto trpké pravdy do svého srdce. A až budeš chtít zavřít své srdce a církev někomu, kdo je jiné víry, vzpomeň si, že mě nebránila a soucit mi neprojevila Izrael, Izrael, Izrael, ale Řím. Vzpomeň si, že jsi to nebyl ty, ale jedna hříšnice, která dokázala vytrvat pod Křížem, a tak si zasloužila, že mě uviděla jako první. Otevři své srdce i církev a řikej: »Já, ubohý Petr, nemohu pohrdat, neboť budu-li pohrdat, budu pohrdnut Bohem a před jeho očima opět ožije moje stará chyba«. Běda, kdybych tě takto nezdrtil! To by ses nestal pastýřem, ale vlkem."

Ježíš se pozvedá, v celé velkoleposti své vznešenosti:

„Mí synové, budu k vám ještě promlouvat po čas, kdy zůstanu mezi vámi. Ale pro tuto chvíli vám dávám rozhršení a odpouštím vám. **Nechť po zkoušce, která byla sice pokořující a krutá, ale také spásná a potřebná, k vám přijde pokoj odpuštění.** A spolu s ním se ve svých srdcích opět staňte mými věrnými a statečnými přáteli. **Otec mě poslal do světa. Já vás posílám do světa, abyste pokračovali v mé evangelizaci.** Budou za vámi přicházet bědy všeho druhu a budou vás prosit o posilu. **Bud'te dobří a myslte na svou vlastní bídu**, když jste zůstali bez svého Ježíše. **Bud'te osvíceni.** Ve tmách nelze vidět. **Bud'te čistí**, abyste dávali čistotu. **Bud'te láskou**, abyste milovali. Pak přijde Ten, který je Světlem, Očistou a Láskou... Nechť upřímná vůle překonat váš prohřešek z vás učiní hrdiny pro život, který vás očekává. Co vám mám ještě říci, to vám povím, až se vrátí ten, který zde dosud chybí. Modlete se za něho. Zůstávejte v mém pokoji a bez pochybností o mé lásce."

A Ježíš zmizí, tak jak přišel, a zanechá prázdné místo mezi Janem a Petrem. Zmizí v září, která nutí zavřít oči, tak je silná.

A když se oslepené oči opět otevrou, naleznou pouze Ježíšův pokoj, který zůstává, plamen, který hoří a který léčí a stravuje hořkost minulosti v jediné touze: **SLOUŽIT.**

DOSLOV

Mohutná desetisvazková Poéma o Bohu Člověku patří k nevyznamnějším Bohem inspirovaným dílům všech dob. Se svými pěti tisíci tiskových stran je zdaleka nejrozsáhlejší a nejpodrobnějším dílem o životě Pána Ježíše a jeho Nejsvatější Matky.

Pán Ježíš dal Marii Valtortě (1897-1961) uvidět svůj život v celé jeho původní bohatosti přirozených i nadpřirozených událostí a zázraků. V tomto velkolepém díle před námi ožívají ony známé, ale jen velmi stručné a zkratkovitě vyjádřené evangelijní pravdy, epizody, podobenství ve svém širším společenském a dějovém rámci, tak jak byly opravdu žity, proslovovány, konány v určitých konkrétních situacích. A tak jsme s Marií Valtortou rázem ve staré Izraeli po boku našeho Pána a spolu s ním a jeho učedníky prožíváme často těžké a svízelné okamžiky jeho trpělivé evangelizace, radujeme se z jeho úspěchů a spolu s ním pláčeme nad zatvrzelostí a nevděkem lidských srdcí.

V této mohutné epopeji, před níž ustupují daleko do pozadí všechna pouhá lidská literární díla, žádná podrobnost není zbytečná. Všechno nám pomáhá lépe pochopit našeho Spasitele a jeho jednání, které, žel, i samotní jeho učedníci často podrobovali své omezené lidské kritice.

Ostatně sám Pán Ježíš nám o tom ve svém komentáři, připojeném na závěr jeho třetího roku veřejného působení, řekl:

„ V této práci není nic nadbytečného. Tak jako s vrcholku hory můžeme přehlédnout celkové rozložení kopců a lesů, potoků, luk a svahů až k rovinám a obdivovat krásu panoramatu, a tím více se přesvědčovat, že všechna Boží díla jsou užitečná a úžasná a že jedno slouží k tomu, že doplňuje druhé a že všechny části se spoluúčastní na vytváření krásy Stvoření; stejně tak pro toho, kdo má přímého ducha, různé postavy epizod a poučení za ony tři roky veřejného působení, pozorované s vrcholku hory mého díla Mistra, slouží k podání přesného vidění celého komplexu politického, náboženského, sociálního, kolektivního, duchovního; sobeckého až ke zločinu nebo velkodušného až k oběti; to právě v tomto komplexu jsem působil jako Mistr a v něm jsem se stal Vykupitelem. Charakter tohoto velkolepého dramatu se neuvidí v jedné jediné scéně, ale ve všech částech tohoto dramatu...

Pochopí toto všechno dnešní společnost, již dávám všechny tyto znalosti o sobě samotném, abych ji posílil proti stále silnějším útokům Satana a světa ?

Dnes stejně jako před dvěma tisíci lety dojde mezi těmi, kterým se zjevují, k protikladným postojům. Ještě jednou jsem znamením protikladu. Ale ne Já, skrze sama sebe, ale ve vztahu k tomu, co v lidech vzbuzuji. Dobří, a tedy lidé dobré vůle, budou mít dobré reakce pastýřů a pokorných lidí. Ostatní budou mít reakce

špatné, tak jako doktoři, farizejové, saducejové a kněží těch dob. Každý dává, co má. Dobrý, který se dostává do styku se špatnými, rozpoutá v nich věření té největší zvrácenosti. A tak už nad lidmi bude vykonán soud podle toho, jak sami budou soudit, přijímat a následovat Mistra, který v novém záměru svého nekonečného milosrdenství se dává ještě jednou poznat.

Můj pokoj těm, kteří otevřou oči a poznají Mě..."

Původně jsem z desetisvazkové Poémy vybral pro české čtenáře pouze epizody ze života Panny Marie, které jsem vydal v listopadu 1994 (320 tiskových stran). Ihned po vydání se však objevilo, že tento výbor nemůže zůstat osamocen, ale že bude třeba sestavit i obdobný výbor z veřejného života Pána Ježíše, a to tak, aby se oba výbory vzájemně doplňovaly a žádná epizoda se v nich neopakovala.

Zatímco Život Panny Marie jsem pojmal jako ucelený soubor zahrnující celý život Svaté Panny až po její Nanebevzetí, Život Pána Ježíše jsem sestavil pouze z vybraných událostí, omezujících se na tři roky jeho veřejného působení.

Vzniklo tak dějové pásmo dodržující chronologický sled událostí; v prvním roce veřejného působení je toto pásmo souvislejší, protože o něm pojednává pouze jeden svazek Poémy; druhý a třetí rok nebylo možno propojit do obdobně souvislejšího celku, protože bylo nutno vybírat z plných osmi svazků díla.

Při výběru událostí jsem se řídil především jejich závažností; proto zde čtenář nalezne většinu nejznámějších evangelijních epizod; chybějí zejména příběhy, které by si vyžadovaly rozsáhlejších komentářů.

Přesto bylo nutno některé děje uvést nebo svázat vysvětlujícím komentářem; ten je v textu odlišen drobnějším písmem. Kratší, zpravidla jen několikastrovní komentáře jsem uvedl v závorkách přímo v textu.

Překládal jsem pokud možno doslovně, texty jsou však většinou kráceny a průběžně zestručňovány. Krácena je i většina Ježíšových kázání, která jsou v původním textu obvykle velmi rozsáhlá. Předlohou mi opět byl francouzský překlad zveřejněný pod titulem *L'Évangile tel qu'il m'a été révélé*.

A závěrem: Poéma o Bohu Člověku v ničem nenahrazuje Evangelia. Jejich význam je jedinečný, nezastupitelný, klíčový. Poéma nám chce podrobně a neotřele přiblížit skutečný pozemský život Pána Ježíše Krista a jeho Neposkvrněné Matky, abychom je tak lépe poznali a o to více seje naučili milovat.

A k tomu chtějí přispět i oba české výbory.

Italská vizionářka MARIA VALTORTA (1897-1961) patří k nejvýznamnějším omilostněným duším všech dob. Posledních 28 let svého života byla trvale upoutána na lůžko. V letech 1943-1947 na něm napsala desetisvazkové dílo o životě Ježíše Krista, který jí dal vidět nejdůležitější události ze svého života i života své Nejsvětější Matky. Valtorta je vylíčila velmi barvitým a poutavým slohem, prozrazujícím, že je nejen významnou duší - obětí za nápravu světa, ale i velkou spisovatelkou.

Z tohoto díla jsme vybrali autentické scény ze života Panny Marie a seřadili je do chronologického pásma výjevů počínaje jejím Neposkvrněným Početím a konče jejím Nanebevzetím. Čtenář tak dostává do rukou knihu výjimečné krásy a úchvatných svědectví nejen o samotných událostech, ale i o niterném životě Panny Marie a o jejím spoluvykupitelském poslání.

„Mariologie, která je obsažena v publikovaných i dosud rukopisných spisech Marie Valtorty, byla pro mne opravdovým objevem. Žádné jiné mariánské dílo, ani souhrn těch, která jsem přečetl a prostudoval, mi nebylo schopno dát o Marii, mistrovském Božím díle, názor tak jasný, živý, úplný, zářivý a fascinující, a současně tak prostý a vznešený.“

P. Gabriel M. Roschini O.S.M., profesor na papežské lateránské universitě v Římě, proslulý mariolog v publikaci „Panna Maria v díle M. Valtorty“.

„V případě Marie Valtorty jde snad vůbec o nejzávažnější a v každém případě o nejobsáhlejší zjevení ze všech známých soukromých zjevení.“

P. Jean Aulagnier v knize „Maria Valtorta, kdo jsi?“

Sv. páter Pio mrs. Elise Lucciovej z Forli na jej otázku ohľadne tohto diela povedal:

„Nielenže vám ho odporúčam, ale vám ho prikazujem čítať!“

Kladne sa ku tomuto dielu vyjadrujú aj mnohí biskupi a kardináli (**Bea, Alfonso Carcini** a iní) ako aj sám pápež **Benedikt XVI.**

OBSAH

1. VSTUP DO VEŘEJNÉHO ŽIVOTA

Křest v Jordánu. Pokušení na poušti. Setkání s Janem a Jakubem. Petr se dovídá o Mesiáši.

2. APOŠTOLOVĚ PŘICHÁZEJÍ

První setkání s Petrem. Filip a Bartoloměj. Bratranec Juda v Betsaidě. Ježíš vyhání obchodníky z Chrámu. Jidáš, Tomáš a Šimon Zelota. Při návratu. Uzdravení ochrnutého. Zázračný rybolov.

3. DALŠÍ PŘÁTELE A UČEDNÍCI

Za pastýři. U Lazara v Betánii. Přichází Jakub Alfeův. Matouš mezi apoštoly. U Matky v Nazarete. Uzdravení Jany Chúzovy. Vyhnán z Nazareta. Pastýř Jonáš.

4. NA SKLONKU PRVNÍHO ROKU

U Josefa z Arimatie. Dítě s rozbitou hlavou. Rozhovor s Nikodémem. Opět u Lazara. V Krásné Vodě.

5. DO DRUHÉHO ROKU

U studny Jákobovy. Po odchodu ze Sycharu. Ježíš u Jana Křtitele. Ženy učednice. Ustanovení dvanácti apoštolů.

6. NADŠENÍ DAVŮ

Na hoře Blahoslavenství. Uzdravení setníkova sluhu. „Nech mrtvé pohřbívat své mrtvé“. Podobenství o rozsévači. Jan opět zajat. Utišená bouře. Vzkříšení mládence z Naimu. V Jeruzalémě. Ježíš učí Otčenáš.

7. VELKÉ UDÁLOSTI A ZÁZRKY

Opět v Jeruzalémě. Lazarova naděje. Dcera Jairova. Marta v Kafarnau. Podobenství o ztracené ovci. Marie Magdalena u farizeje Šimona. S Magdalenou do Tiberiady. Smrt Jana Křtitele. Zázračné rozmnožení chleba. Ježíš kráčí po vodách. Rozeslání dvaasedmdesáti učedníků.

8. DO TŘETÍHO ROKU

Ježíš u farizeje Ismaela. Proměnění na hoře Tábor. Hostina chudých u Jany. Bouřlivé střetnutí v Betánii. U Josefa z Arimatie.

9. SITUACE SE VYHROCUJE

Na hostině u farizeje Elchiáše. Zacheovo obrácení. Na tajném shromáždění u Chúzy. U nemocného Lazara. Vypuzen z Chrámu. Sám v betlémské jeskyni.

10. PSANCEM

„ Pojdme za přítelem Lazarem ". Lazarovo vzkříšení. Útěk do Samařská. Maria přijíždí do Efraimu. Naposled v Betánii. Jidáš ve veleradě.

11. PAŠIJOVÝ TÝDEN

Vjezd do Jeruzaléma. Poslední večeře. V Getsemanech. Souzen veleradou. Před Pilátem. Ejhle, Člověk! Na Golgotu. Jidášův konec.

12. V OSLAVENÉM TĚLE

Vzkříšení. Zbožné ženy u Hrobu. U Lazara. Ježíš ve večeradle.

DOSLOV